

ספר הישר

והוא ספר כולל כמה ספורים
ומדרשיר"ל על חמש חומשי
תורה וקצת ספר יהושע
ושופטים;

בלשון צח וערב מושך לבות
בני האדם להכיר נפלאות ה'
והכדיון;

פה ויניציאה הכונה
בכית יוואני קאליוני סנת
השפה

Apresso gli Illuf. Sig. Pietro
Aluisc, & Lorézo Bragad.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשע"א

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשע"א

אמר

הקדמת המדפים

ב

הצעיר חולעת ולא איש יוסף בן לארן אבי הנכבד המעול כישראל
 גדול שמואל הקטן זל"ה : אם האלהים בשמי השמי העליונים
 חוכב בערבות ביה שמו גדול ה' ומהולל מאד ולגדולתו אין חקר . בכל מקום שאתה
 מוצא גדולתו עם אהה מוצא ענותו כמו זל"ה כי לגדולת הארון השכל מחייב לבל
 יוסיף או בל יגרע דבר מגדולתו ענותו כמו זל"ה כי אדרבא ענותו היא היא גדולתו היא
 רוממותו וזט מלת עם סגרא' מיוחדת רק כי באה להודיענו כי ענותו ושפלותו כב
 יכול את דכא וטפל רוח היא היא עמה הוראת גדולתו גבוה מעל גבוה כי אין נגרע
 ח' מגדולתו ית' דבר כאמור .

ועל כן מבינו כי לגדולתו ורוממותו ית' בכמה מקומו חס וחשט לכבוד הכריות
 ויקר מכבוד עצמו וכמו שהאריכו האחרונים כולם נחמי נפש בספריהם .
 ואנא ועירא דמן חברייה באחי עם זה להבנת טלטה כתובים בפר' ואהתנן זל"ה קרב
 אתה ושמע את כל אשר יאמר ה' אליהו ואת קדבר אליהו את כל אשר ידבר ה' אליהו
 אליך ושמענו ועשינו : וישמע ה' את קול דבריכם בדברכם אלי ויאמר ה' אלי שמעתי
 את קול דברי העם הזה אשר דברו אליך היטיבו כל אשר דברו : מי יתן והיה לבבם
 זה להם ליראה אתי ולשמר את כל מצותי כל הימים למען ייטב להם ולבניהם לעלם .
 עכ' :

ועם היות כי בספר כתובת יוסף אשר לי עוד לאלה מילין באלו הכתובים דבר
 דבור על אופניו ושם הארכתי בהם אבל עתה לאהבת הקיבור מה
 סנוגע לעניניו הוא זה . וכבין א' סכנכם בלשון אמיר' את כל אשר יאמר ויבא בלשון
 דבור ואת קדבר אליהו את כל אשר ידבר . ב' כי למה כמ' ש' אחכ אשר ידבר ה' אליהו
 אליך למה לא יאמר ג' את כל אשר אמר ה' אליהו לך . ג' כי אומ' את כל אשר ידבר
 ה' אליהו לך הוא מיותר והי' לך קרב אתה ושמע את כל אשר יאמר ה' אליהו לך ואת
 קדבר לינו ושמענו ועשינו . ד' אומ' וישמע ה' את קול דבריכם שהרי פשוט הוא שישמע
 האל ית' דבריהם . ה' אומ' הט' בו את כל וכו' כי אומרו הט' בו ויבא לאחריה ר' ל הט' בו
 לזולתם והי' ל טוב אשר דברו . וכן מלת כל סגרא' מיוחדת . וכן כמה דיוקים כי
 בתוך הביאור יתבארו בכה . ואע"ר לפרט זה כבר ידענו מה שכתב בעל מומור
 לתורה זל"ה על פסוק כלו עיני לאמרתיך לאמר מתי תכחמני וזל"ה ארזל על פסוק גם את
 העולם נתן בלבם דא' שהעלים את הקץ שחאמר כי יום נקם בלבי ליבא לפמא לא גלי
 פומא למאן גלי . עכ"ל . ו' ל' כצטער רעה על זה וכלו עיניו לאלהיו ולאמרתי טיחפון
 לאמר לו מתי יהיה קץ החתום ותשוב תכחמני וכבר הקדמנו בדבורינו פעמים שלש
 בשם רז"ל כי כל מ' דעה כי גרו וכנגד כל ישראל המרו ולכן כל יסעו וכל חפץ שיאמר
 מתי ירחם לפי שחאמרנו יח' מעשה כאומ' כי הוא אומר ויהי ואומ' בדבר ה' שמים נעשו
 וכמ' זל"ה בכמה מקומות . עכ"ל : ולי אני הצעיר אפשר לפר' לפי דבריו לא באופן אחר
 והוא ע"ד מה שפי' הראשונים זל"ה על פסוק חלמא יימר לעברוהי ופסרא נחוי כי כבר
 ידענו מחמת הגדולות הנקראת בערבי' כאט' אזכאתי . וכן ראיתי אני הצעיר חבור
 להר' אב"ע זל"ה על זה גם ר' ית' : כמה פעמים כי אם ירצה הגשאל לרעת מחסבת שאלת
 א ב ג ד ה

הסואל

2

1

א

ב

הקדמת המדברים

השואל ומה יהיה מטעם שאלתו לטוב או למוטב בלי שהשואל יאמר לנשאל שאלתו •
הנה הנשאל יתן הקולמוס כבועה בדיו לשואל ואז יפרד השואל מעם הנשאל למקום
אחר ושם ידבר שאלתו על הקולמוס והדיו בענין שהנשאל לא ישמע מוס דבר כלל ויש
כגולה נפלאה בחכמה היא כי מיד יטיל הנשאל הגורל וזו סודות של כקודות נקודות
ויסעם יוציא ד' צורות על בקידו' ומהם יוציא עד תסלוב ט' וסודות • סוף דבר כי מיד
יוד יענו הנשאל מה היתה סאתו ומה מסכטה כנוס' רק כי יבטרך להוציא השואל רחטוב'
מפיו הדברים לזיור העולם כי מיד מתרפס באזיור ויהיה נודע על פי גורל החכמה
ההוא • ולכח חלמא יימר לעברוהי לל לעבריו בני בניו בינו לבינו ומיד בהוציא אותנו
החופה לא לבד נגיד החלום לא גם הפער כי ז' ט' אומ' ופסרא בליו כי בהגיד הפער
אבב גררא ויגידו החלום • עכד' : ואם דבריהם אלה כנים הם כס' אם הוא יתב ל' יבא
לכומא גלי ויאמר מתי קץ הפלאות כי אז רבוהו היא עשייה ממם ומיד קודם הפסותו
יאמר דוד מתי קץ הכחם וז' פה קודם כלמה ליטועחך כפע' לרברך יחלתי לל מצפה
ומקוה אני שתביא הישועה להושיענו ולכן כרי סיבח לירי עשייה לכן לרברך יחלתי
לל הנני מיחל שתדבר ותוציאנה מפוך כי אז רבוך היא עשיי' ממם • זאת ועוד אחרת
כלו עיני לאמתיך לל כי כלו עיני כופות ומביטות אל עפתי פיך שאתה תאמרי ביך
לביך עבמך מתי קץ היכופ' כרי לאח' לל טאז אחי בעצמי אומר מתי תחמני אח' סיבא
הדבור לאזיור כמם וטעמו ככפיתית ברבם • וכבוא אל ביאור הכתו' וזה כי כבר ידוע
כי למתחילים בחכמה אין ראוי להעמידם מיד ברדוסים הקטים טבה טאז לא לבד
טלא יטיבו דבר כלל אלא אפילו מה שבחקה להשיג יפסידו ולהיות כי אז ישר' חרטים
מקרוכ באו והוא יתברך בא לרבר עמהם בכבודו וגודלו ית' וישמעם את הוד קולו
מלהבו אט' אשר על כן עמדו מרחוק כי הגיעו עד עערי מות לכא למרעה טלא לעטו'
עוד כן אלא קרב אתה ושמע את כל אשר יאמר וכו' ואת קדבר אלינו לל כי אין ספק
כי בערך מרעה הכל הוא דבר קל ואמירה רכה כי בחקו להשיג יותר מהם על אחת
כמה וכמה טובה כפולה ומכופלת עלויה אבל בערכו ואת קדבר אלינו כי דבור קושי
הוא אבלנו בערך • ואפשר כי לכא ואת בלסח נקבה לל כי אף שיאמר דברי' רכיס
ונגלים כריבור הנקבה שעכ' דיבור קושי הוא אבלנו כאמור • ואחר שהרגלנו בכך
כדויה דבר אחד כי את כל אשר ידבר ה' אלהים אליך לל כי אף שהדבור ההוא אינו
להגידנו דבר ממנו כי הוא עמוק עמומי ימצאנו ולכן לא יגלנו כי אם לך לבד בינו
לביכך • ותכף ומיד אף טלא חגיד לנו דבר מיד כשמע באזנו ברברו ית' עמך הסוד
והדבור ההוא ומיד ושמענו מפיו יתב' ועמינו אותנו בלי שאתה תאמר דבר אלינו והוא
עצמו מה שפי' על חלמא יימר לעברוהי וכו' כלו עיני לאמתיך וכו' • וכל כך למה הואיל
ונעשה סדר טוב ממדרג' למדרגה ולא כמו הנעשה קודם לכן • והוא רק וככונ' •
וכיפר הכתוב ואמר וישמעו' את קול דבריכם בדרכם אלי וגו' וכדי לבוא אל
הבנת הכתוב יפה אף נעים כריך להבין ראשונה מר' ולל השמיעני את
קולך כי קולך ערב' השמיעני את קולך זה קול סקודם הרברות טאמרו כל אשר
דבר הנעשה • כי קולך ערב זה קול שאחר הרברות טאמרו קרב אתה ושמע ירי'

הקדמת המדפיס

ג

הטובו כל אשר דברו מאי הטובו כל אשר דברו ארח בר קפרא ורבי חייה • חר אמר
הטובה כהטבת הנרות וחר אמר הטובה כהטבת הקטרת • עכ"ל • ואני הצעיר כבן ג'
סנה הייתי כששמעתי ממרי ורבי החכם הפלס כמוהה"י יטעיה בקי"ם זללה טהיה
מפרט המאמר הזה בסם רבו החכ' הפלס כמוה"ר יצחק חבזאמיל זללה כי מר אמר
חרא ומר אמר חרא ולא פליגי אמר' איכני זכור כל הדברים על בודיון חות באות מלה
במלה • ואני הצעיר בעה' הפרט זה המאמר עם הפסוק דבר כפתור ופרח לפי סגנון
הרב כזו ומה שאני זכור מדבריו עם הנוסף שאוסף משלי בעה' הפרט ואמתיק הכל
באחר • וכה אומר • לרזל הוקפה להם בכתו' כשל הקולות והילל השמיעיני את קולך
כי ערב הוא • עוד כי למה בקול הא' אמר קולך לבר מבלי שיזכור אם ערב אם נעים
אמנם בקול הסני טבחו והודה אותן באמור כי ערב הוא • ולכן אמרו כי בשמי קולות
קא משתעי קרא הא' קורס הדברות והב' איוריהם • וביאור הדברים כך • הנה מכינו
כי הקול שיקורס' הדברות שאמרו כל אשר דבר ה' נעשה אף כי לפוס ריהטא כראים
דברים הגונים ומשובחי אבל המסתכל בהם היטב יראה שיש בהם גבאי בב' דברים
הא' כי נגעו בכבודו ויהב' בכבוד מרעה לפי מהם אמרו כל אשר דבר ה' נעשה דייק
ותכי אשר דבר ה' כבר עד היום הזה נעשה אבל אם ירצה לרבר עוד ולהעמיס עלינו
עוד מכות לא נכל' על זה כי לא נעשה ולא נשמע הרי בכבודו ית' • ובכבודו של מרעה
נגעו במש' כל אשר דבר ה' נעשה דייק ותני אבל מה שדבר משה וירצה להיות סרסור
בינינו לביניו ית' לא נשמע ולא כאבה לדבריו כלל הרי אף אליו הדברים והקול הזה אף
בו שום ערבות ארר בא רע ומר ממות כמש' אבל כשבאו דבר אחר העשר הדברות
תקנו והטובו כל אשר לקלנו מקורס אם מה שנגעו בכבודו ית' כמש' אף ו קרב אתה
ושמע את כל אשר יאמר ה' אלהינו וכו' את כל אשר ידבר ה' אלהינו וכו' סרל שאף
סידבר לעתיד כמה וכמה מכות כל אשר ידבר עוד ושמענו ועשינו • הרי תקו • אחת •
מה שנגעו בכבוד משה כ' אמור • אמרו קרב אתה ולמע את כל וכו' ואת תדבר אלינו
ל' כי לא לבר אשר ידבר ה' אלא גם מה שאתה תדבר אלינו גם זה ושמענו ועשינו •
ואז ושמע ה' את קול דבריסם ברברסם אלי ל' ראו גם ראו ענותנותו ית' שעס היות
סהטיבת ותיקנתם גם מה שנגע לכבודו יתברך עם כל זה הוא ית' לא חס בזה ולא
הטה אונן לסמוע מה שדברתם עליו רק עשה עיקר וחם יותר לכבודו והט' אונן לסמוע
מה שדברתם לו ואת תדבר אלינו ולכא לי שמעתי את קול דברי העם הזה אשר דברו
אליך כי זה ערב לי יותר מאשר דברו עלי • עם היות שהטובו ותקנו כל אשר דברו
קדם מתן תורה בין מה שנגע לך בין מה שנגע לי אבל עכ"ל לא שמעתי רק אשר
דברו אליך כמנ' שאמרנו:

וראה גם ראה כל מה שפי' בדברי רזל שזכרנו השמיעיני את קולך זה קול מקור'
מת' שאמרו כל אשר דבר ה' נעשה כי להיותו אף קול דברים לבר בלי שום
נעיונות וערבות לכן לא שמעתיהו מעצמי רק על כרחי כב' יכול אתה המשמיעני אותנו
פי לא ערב לפני כלל • אבל כי קולך ערב זה הקול סאח מת' שאמרת קרב אתה ושמע

הקדמת המדפיס

אח כץ אשר יאמר ה'אלהינו ואת הדבר ה'לינו כי אח ערב ממנו בעולם ועל כן אמר
ית' שמעתי את קול וכו' ר"ל כי הקול הזה הוא אש' שמעתי אני מאי מה שאין כן הראשון
וזה כי כאן תקנו כ' מה שדברו מקודם שזהו פסיים ואמר הטיבן כל אשר דברו מאי
הטיבו וכו' שהוקמה להם מה שכבר הקטינו לעיל • אדא בר קפרא ור' חייה חד אמר
וכו' וחד אמר וכו' • כבר אמרנו כי מר אמר חדא • מר אמר חדו ולא פליגי וזה כי כל
א' בא לפרש תיקון א' מהסנים שזכרנו ח'ק סבר שחקנו מה שנגעו בכבוד מ'רעה וז'א
כהטבת הנרות כי הטבת הנרות הוא סילוק וכריחת קצת מהשתילה והוא הנק' בלעז
דישפאבילאר וכן ישראל מקודם אמרו כל אשר דבר ה' וכו' ט'ל' אבל מה שדבר משה
לא נעתה בדבורם זה שאמרו ואת הדבר אלינו הרי כאלו סלקו מלת ה' וכאלו אמרו כל
אשר דיבר נעשה ר"ל דיבר מי שיהיה הן הפי' הן מ'רעה נעשה ונשמע • וחנא בתרא
סבר שחקנו והטיבו מה שנגעו בכבודו ית' שאמרו כל אשר דבר ה' עד היום הזה נעשה
אבל מה שידבר להבא לא • הטיבו זה כמו שמטיבים הקטרת כי פסול הקטרת הוא
כשיחסר אחר מכל שממניה ותקונו להוסיף הסם והוא וכן ישראל כשאמרו כל אשר
דיבר ה' היה חסר בדיבור' זה אות ה'יוד שהילל כל אשר ידבר ה'ועת' תקנה והוסיפה
שכ' את כל אשר ידבר ה'אלהינו וכו' • ולכ' ה'טיבו ר"ל כל מה שדברו בקושי כבר הן
הנוגע אלי הן הנוגע אליך כמ'ם ולהיות כי זה הדיבור הגון וכשר הדבר לפני המלך
מלכו של עולם לכן כתאווה הפי' ואמר כי מי יתן והיה לבבם זה להם ר"ל כי כל אשר
ידברו לפניו כל הימים שיהיה כמו זה עצמו כי ערב מאד הוא לפניו כאמור • וזה הפי'
אין לו סוס ערך בעולם לפי דעתי שכח לא ית' • ובמקום הנז' לעיל פירשתי הילוך אחר
בכתובי' יותר נאה ומתקבל לפד' אם יגזו' הטי' להרפיסו דרו'מסס כי חגיל ותשמח בו:
וגתבאר הדרוש שאנו בו איך הוא ית'חם וחפס יותר לכבוד מ'רעה מאשר היה
נוגע לכבודו ית' כמ'ם • ואחר שכן דרך המלך מלכי המלכים
הנה עם בריותיו כל סכן וק' ומבן בנו של ק' ונאחזו עמו וכאן מרעיתו טראוי שנחוש
יותר ויותר לכבודו ית' מאשר נוגע לכבודו וכמו שפי' מוהר'ם אלשיך ז"לה על משה
נקום נקמת בני ישראל מאת המדינים ומ'רעה לא כן אמר רק לתת נקמת ה' במדון
וק'ל עיני עלינו • וזהו אבלי פי'פסו כי סם האקר'הבו גודל לאלהינו עד מה ששמעתי
מפרשים על משה אשתחווה אל היכל קדשך וכו' כי הגדלת על כל שמך אמרתך • וזה
שמעניו איך הוא חלק כבוד גדול למנו' המיל' יותר מאשר היה ראוי לחוס לכבוד שמו
ית' וזה כי מצינו פסם רמז מילה בראשי תיבו' ורמז שמו הגדול ית' פס ההוי' בסופי תיבו'
בפסוק מ' ועל'ה' לכ'ו השמימה וז'א כי הגדל'על כל שמך • אמרתך שהי' המילה נכמ'ם
כי שמו אמרתך ובריתך יבזרו וק'ל • ולכ' מ'רעה כמנהגו בכמ'קדמוות כי אס הוא
ית' הגדיל לרבר א'על שמו לא בעבור זה כהיה רשאים ג'כ אנחנו להגדיל ולתת כבוד
לסוס דבר על שמו ית' כב יכול כי הוא ית' רשאי לעשו' בסמו' אשר יר' אבל ר'כחו לא כן
לא כי סם האקר'הני אז ראוי לתת אנהנו והכבו' והגדול' ללא'ינו ולא על האופז' פעם' הו'
ית' כי הוא רשאי ולא אנו' וחס זה דרכו ית' הו' ללמדנו רע' וכו' והסכ' מדרכיו וארחותיו

וכמשה' והלכת בדרכיו :

הקדמת הסופר

אמר

הצעיר עדי בשמים וסודי במרומים אלהי'ה' אלהים הוא יודע וישראל
הוא ידע כמה יגיעות יגעתי כמה טרחתי עד הוציאו לאור העלמות
הכפר הזה כי מיום גלותי מעל ארמתי עיר ואם בישראל עיר גדולה פל חכמים ושל
כופרים הציר המהוללה פה יעל וטלטלני השם בעונותי הרבית טלטלה גבר מדחי
אל רחי ענה בדרך כחי ברזל באה נפשי עד עת בואי למחון איטחליח לעיר ליונרנה
זעה חסר היא תחת ממשלת ארוננו חיל סיריניסיו גראץ דוקי רון פירדינאלדת
די מיריבי הב' ירה ותמא וכל היום וכל הלילה תמיד לא אחסה זכור אזכור ותסוח
עלי נפשי ותידר סכתי מעיני בהעלותי על לבבי כמה וכמה השתרל השתדלות נמרץ
א"ל ועטרת ראשי זלהה בנופו בממוכו והונכו להעתיק הכפר הזה כמפטנו כל הימים
לאהוב התורה ולומדי ולבזבז ממון וחיל קרן ניהומם לקנח ולהעתיק לי לעצמי כפרי'
אין קץ לדעת חכמ' ומוסר להביז אמרי בינה כאשר יעידון גירדון כל מער עמי זכרהו
אלהי לטובה למכחה לכבוד ולתפארת עם הכדירים אשר גנן ערץ חכיר כי עלי כלו
היא ובפרט מן הפרט בהעתיקת הספר הזה קודש הלולים הוא לה' כי מעולם לא כרא'
ולא מכא ריק אחר שהעתיק החכם השלם הסופ' האלהי כמה"י יעקב בן עטייה זלהה
העתיקו מהפך כתיבת יד יסן כנסן אחיותיו מטוטטטו ולולי בקיאות הרב הנז' זלהה
לא היה הפטר לזולתו להביז האחיות ההם ולהעתיקו מרוב הזמן והטטטוטו וארובי
אבי זלהה מכא חן בעיניו להשאנו אין כדי לתת להעתיקו גם הוא עי סופ אחר ובסכ'
געט לפק בעונותי הרבים יבאתי ממחיתתי ממולרתי ומבית אבי מפני זלעפת רעב
דבר וחרב י מחוץ תסכל חרב ומחרדים אימת דבר ורעב מפני המלחמות והקטנות
סיהו בין בני המלך הזקן מלך מרואיקוס שמת כי כל אחד מחכמ' לאמר חני אמלקך
ויאלכו את ישראל בכל פה עד כי נשארן מעט מהרב מעט מן המעט וכמה מפעמו
כמה בתי אבות נכחדו וכאברו והיו כלא היו כמה וכמה פפרים מינים ממינים פונים
חדשים גם ישנים מהם מדפוס מהם מחתיבת יד חדשים מקרוב באו רובא רדובא
כסרפו נקרעו וכננו תחת המפולת ויהיו עם עם בעליה' עד היו' הזה אני לפנים סכך
ראו על טוב ועל רע יהי עם ה' מבורך ומוראיוי פן יהי הספ' הזה גם הוא כאח מהם
כל יום ויום הייתי משתרל בכ' עזו ותעבמו לסלוח כתבי ליחודי סגולה בעיר ארצ' ל'
יעה ולעיר טיטואן יעה ולעיר פאם יעה א היחידים שנשארו מתקפל ומתחנין לפניה'
לדרוש ולחקור אייה מקום כבוד הספר הזה ויבוקש וימצא כי היה טמון גנוח ביד איש
מיחירי הקהל הנבון המעולה כה"ל ישה חסן כ"ו ואפרייז נמטייה כי בהרבישו
טוב כומתי כי להרפישו ולחלקו בכל גלילות ישראל לא אחר האיש לפיחו כי רסס
לקחת חלקו במכרה זאת וישלחנו אליי מכחה שלוחה יסא ברכ' מאת ה' ותהי ייסכרתו
סלימ' חכיר ו רעם דיות כי אני הצעיר בעניי הכינותי ס בתוגנת יוקף בכח קי'
האפי קפת מקומו מהפרסיות ספירטתי אני הצעיר בה' כיד ה טובה עלי ו הוב' כ'
דרושם סדרשתי יקהל רב ועור יש קונטרס אחרון והוא פי קפת פסו ומדל סנאו
אנב גררא לדיי ופירטתים לפער ונהנני היום במהדורא כתר כדי להביאו א הרפוש
אם יגזור העי בחייו אבל עכ' אמרתי אני א לבי אך תולע ולא איס קא בווח קר עת

הקדמת המדפיס

לעשות לה' הפרו תורתך כי הנה הדפסת ספר הישר הזה נוגע לכבוד והדר ה' כי צו'
יחייסו בו בני אדם להתרבה בו ית' יען ממנו יבין כפלינות הסס וטובותיו עם
אבותינו מימי קדם ואיך בחר בנו מכל האומות וכמו שתראה בארוכה בהקדמתו
כי הרהר לספר שלשה עשר תועליות שיש מזה הספר המביאים אל האדם לבטוח בו
ית' ולהרבה בו עיון סס • גם אני הכעיר מבחתי ממנו תועלת אח' והוא כי כמה וכמה
דברים שבאו בחמשה חומשי תורה קטי ההבכ' והמפ' ל' לאו למכוא דרך כלול ל' שב
הקושי ההוא ולפי דברי הספר הזה הוא מובן על כפי יען סיפר והאריך במקו סקצר
בתורה סיפור דברים שהייתן ועל כן תמכאני עומד בחוץ בגליון מכיף יד ואומ' אמ'
הכעיר בזה מובן משה וכו' דוק ותטכח • וכן הובא בספר הזה כמה דברים שר' ל'
הביאום במדרשיהם בקצרה ובספר הזה הביאם יותר בארוכה באופן כי עת לעסו'
ולחוס לכבוד שמו ית' ואמר סכך ראוי להפר ולבטל כעת הזאת הדפס' חבורי שזכרתי
עד כי ראשונה אנכי לאור תעלומת הספר הזה ולגלותו בעולם ומובטח אני כי בעה
ישאו יגילו וישמחו בו כל ישראל • ועל כן בה' שמתי מחסי ומבטחי יזכרני לטובה
לזכותני כהיום הזה לטובה הבאה בעזרתו וגזרתו להדפיס גם כן חבורי הנז' אכיר' •
ואני תפלה לפני שוכן רומה ה' אלהים יעזור לי וישלח שלמו חסדו ואמתו ממרומו
להושיעני ועל מי מנוחות ינהלני וינחני במעבלי ברה' למען שמו הגדול ולמען תורתו
אמן ככח פלה ועד :

(ברך ב' ע"א מיטה אחרונה גם נסיתיו טעות הוא וכל גם רחיתי)

זה הספר הוא הנקרא ספר דייגור

נמצא

ובא לידנו כהיום הזה כי כאשר נחרבה ירושלים
 עיר הקודש על ידי טיטוס ונכנסו כל ראשי החילים
 לשלול שלל ולבזבזוהיה שם הגמון אחד מהגמוני טיטוס ושמו
 סידרוס ויכנס ויבקש וימצא בית ביהושלם גדולה ורחבה מאד
 ויקח לו את כל הבזה והשלל אשר מצא שם וכשרצה ללכת מן
 הבית נסתבל בקיר וראה בעין שכלו בעין מטמונים בקיר ויסתר
 את הקיר ואת הבנין ויצא חבית אחת מלאה ספרים רבים תורה
 נביאים וכתובים וגם ספרים ממלכי ישראל ומלכי העמים וספרים
 אחרים רבים לישראל וכן ספרי המשנה הנכונה והמתוקנה וכן
 מגלות רבות מונחים שם וימצא מכל מיני מאכל ויין רב מאד וימצא
 שם זקן אחד יושב והוא קורא בספרים האלה וראה הגמון את
 המראה הגדולה ותכרה תמיהה גדולה ואמר לזקן למח אתה
 יושב במקום הזה לברך ואין אחד נצב עליך וישיבהו הזקן זה כמת
 ימים ושנים וזמנים שאני יודע בחרבן ירושלים בפעמים שנים ובניתי
 הבית הזה ועשיתי לו אכסדרה והכנסתי עמי הספרים האלו לקרות
 בהם והכנסתי עמי כרימחיה ואמרתיו אולי תהיה לי נפשי לשלל
 ויתן אלהים את הזקן ההוא לחסד ולרחמים בעיני הגמון ההוא
 ויציאו משם בכבוד עסקל ספריו וילכו משם מעיר לעיר וממדינה
 למדינה עד הגיעם למדינת אשביליא וימצא ההגמון הזקן ההוא כי
 הוגא יודע בכל חכמה ותבונה ומדע ויודע בכל מיני החכמה
 ובראיתו אותו כך נשאו וכבדו ויהי בביתו תמיד ולמדתי בכל
 חכמה ויבנו להם בית גדול כתבמתם מחוץ לשביליא ויציאו שם
 את כל הכפרים ההם והבית ההוא עודנו בשביליא עד היום הזה
 וכתבו שם את כל הדברים העתידים להיות במלכי העתידים

ביאת משיחנו

הקדמת הספר

ויהי כג' שר טל טלנו השם טל טלה גבר עלי די מלכי ארצם מעיר
לעיר וממדינה למדינה ברעו ומר' ויגיע אל ידיו הספר הזה
הנקרא תולדות אדם עם ספרי רבים כי באו מהבית ההוא
מאסביליא ויבואו אחר כך אל עירנו עיר נאפולי אשר תחת יד מלך
ספרד ירחי' וכג' אשר ראינו הספרים האלו כי
הם ספרים מכל חכמה שמונו מגמת נפשנו בהם להרפסם בעט
כרזל ועופרת ככל הספרים הבאים לידנו והנה הספר הזה הוא
המשוכח ונדול המעלה מכלם והנה הגיעו לידנו מהספר הזה יב
נוסחאות ונחקרו בהם והנה כלם נוסחאות אחת ואין ביניהם שינוי
ולא תוספת ולא מגרעת ולא אותיות ולא תיבות משונות' אודברים
שונים כי כלם בשוה ובנוסחאות אחת' ובעבור שראינו בספר הזה
תועלות רבות' מטים לבנו אל התכלית' על כן שמונו מגמת נפשנו
להרפסו' ונמצא כתוב שזה הספר הוא הנקרא ספר
הישר' ונמצא שהטעם שנקרא הספר הזה ספר הישר לפי
שכל דבריו הם על הסדר כמו שהיו בעולם בהקדמה ובאחור
כילא תמצא בספר הזה שיאחד דברים שהם קדמו או יקדים דברים
המאוחרים אל כל דבר ודבר במקומו ובזמנו נכתב' ועל
זה תמצא בכל דבריו שיאמר שמת פלוני שנת כך לחיי פלוני וכן כל
ביוצא בזה' ועל זה קראוהו ספר הישר ואמנם ההרגל שבפיו כל
האדם לקרותו ספר תולדות אדם' והסברה כי במה שהתחיל
קראוהו' אבל עיקר שמו הוא ספר הישר מהטעמים והראיות
שאמרנו והנה נמצא שהספר הזה הוא היום ביד היונים מועתק קורין
לו ליברוש דילוש דיריטוש גם נמצא אצל הרומיים קורין ליברו
דילאש פאלאבראש די לוש דיאש די פיתוש דילוש גראג' שדילוש
גיראש די פויש מוריד יהושע' וגם נמצא היום ביד ערי מלכי אדום
קורין לו לוסטי ליברו נאפיים: שדאדם' ונמצא כתוב בספר
החשמונ' שג' לידנו כי בימי מלך מצרים צוה לעבדיו
ללכת

הקדמת הספר

1
 ללכת לקבץ כל ספרי הדתות וכל ספרי דברי הימים שימצאו בעולם
 כדי להתחכם מהם ולבחון ולחקור מהם ענייני העולם ולחבר מהם
 ספר בכל משפטי הדברים ודרת ודין על כל צרכי העולם לעשורה
 משפט על בודיו והלבו וקבצו לוט מאות וסֵה ספרים והביאו לו
 להם עוד שילבו לבקש להשלים אלף ספרים וכן עשו ואהב עבדו
 לפניו מפריצי ישראל ואמרו לו אדוננו המלך מה לך לטרוח בכל זה
 שלח לירושלם אל היהודים והם יביאו לך ספר תורתם שנכתבה
 להם על פי יי ביד נביאיה וממנה תוכל להתחכם ולשפוט ממנה
 כל דין וכל דבר כרצונך וישמע המלך לדבריהם ושלח אל היהודים
 על זאת ושלחו לו הספר הזה כי לא יוכלו לתת לו ספר יי כי לא יכירו
 לאנוכל לתת ספר תורת יי לאיש נכרי וכשבא הספר הזה ליד תלמי
 קרא בו ויישר בעיניו מאד וחקר בו בחכמתו ובהן ומצאו בו מבוקשו
 ועוב מעליו כל הספרים שקבצו לו ובירך למי שיעץ עליו ודבר
 הזה לאחר ימים הרגישו בזה פריצי ישראל כי לא שלחו ישראל
 ספר התורה למלך ובאו ואמרו לו אדוננו המלך לענו עליך ישראל
 כי לא שלחו אליך את ספר התורה שאמרו לך כי ספר אחר שיהיה
 בידם שלחו לך אבל שלח להם וישלחו לך ספר תורתם כי ממנה
 תמצא מבוקשך יותר ויותר מהספר אשר שלחו לך וכששמע המלך
 את דבריהם קצף קצף גדול מאד על ישראל וחכתו בערה בו עד
 ששלח להם פעם אחרת לשלוח לו ספר התורה ונתירא שמא
 ולעיניו עליו עוד ונתחכם עליהם ושלח לשבעים זקנים שבהם
 והזשיבם בשבעים בתים לכתוב כל א ואת ספר התורה
 לבלתי ימצא שינוי ושרהה עליהם רוח הקדש וכתבו לו
 ע ספר לען זקן וכלם נוסחא אהרת בלי תוספת וכלי פגרת
 ואז שמח המלך בזה שמחה גדולה וכבד את הזקנים ואת כל
 היהודים ושלח מנהות ומתנות לירושלם ככתוב שם: וככותו
 נתהבמו ישראל על בנו ולקחו את ספר התורה מאוצרותיו אף

הקדמת הספר

הספר הזה עזבו שם ולא לקחורו בעבוד וכיר כל מלך ומלך
המולך תחתיו אתנפלאות השם יתברך וכי בחר ישראל מכל
האימות וכי אין אלוה זולתו יתברך על כן הספר הזה עודנו במצרים
עד היום הזה • ומהעת ההוא נתפשט בכל הארץ עד הגיעו אלי דינו
אנחנו בגלותינו בגירושינו היום אל עיר נאפולי אשר תחת יד מלך
ספרד • והנה תמצא בספר הזה שכתבו בו קצת מלכי סדום
ומלכי כתיס ומלכי אפר קא שהיו בימים ההם ואעפי שראוה
שאנים מתכלית הספר וכונתו •

והטעם בזה כדילהודיע לכל מוציא ספר זה • מה בין מלחמת
ישראל למלחמות העכו"ם • בינצחון מלכי העכו"ם זה לזה
הוא במקרה מה שאין כן בינצחון מלכי ישראל עם העכו"ם
שהם עינם מאתו יתברך בעת שיבטחו ישראל בשם יתעלה •
והנה הספר הזה תועלתו רבים והם כלם מביאים אותנו אל
ההבטחה בשם יתעלה • ואל ההתדבקית בו וברוכו • התועלת
הא הוא מה שהוסיף לנו ביאור בענייני בריאת האדם וענין המבול •
ושנות הכדור וחטאתם • ובאיזה פרק נולדו ובאיזה זמן מתו •
ובזה ירתי ישראל לבנו להתדבק בשם יתעלה בראותנו הנפלאות
הנוראות אשר עשה מימי קדם • הבמה שהוסיף לנו גם כן
ענין לידת אברהם ודבקותו בשם יתעלה כיצד היתה • והמקרים
שאירעו לו עם נמרוד וכן ענין דור הפלגה איך טלטלם השם יתעלה
לארבע כנפות הארץ ואיך בנו להם כל הארצות והמדינות הנקרא
בישמותם עד היום הזה ובה נקרב עצמנו לדעת בוראינו • הנבחר
שבאר לנו דבקות האבות בשם יתעלה איך היתה • וענין מקריהם
שזורים לנו יראת השם • הו מה שאמר בענין סדום ופשיעה סומה
היתה חטאתם וענישם ובוה נתרחק מבל דבר רע • הה ענין דבקות
יצחקו עקב בשם יתעלה • ותפלת שרה ובכיתה בעקידת יצחקו
תועלת גדולה • תטה לבנו לעבוד השם יתעלה • הו מה שהודיענו
ענין

הקדמת הספר

ענין מלחמות בני יעקב באנשי שכם ובשבעת ערי האמורי. זה
יעודר לבנו במדת הבטחון שנבטח באלהינו שאיך עשורה אנשים
ישחיתו זערים. אמלא בבטחון השם יתעלה שבלבם. הזמרה
שביאר לנו כל המקרים שאירעו ליוסף במצרים עם פוטיפר ועם
אשתו ועם מלך מצרים בזה יעודר לבנו גם כן ביראת ה' ולהרוזק
עצמו מכל חסא. כדי שייטיב לנו באחרית. החמה שאירע
למשה רבינו עליו השלום בבושומדין. כי מזה נתכונן נפלאות
ה' שהוא עושה עם הצדיקים. ונדבק בשם יתעלה. הטמרה
שאירע לישראל במצרים וכיצד היתה התחלת עבודתם ואיך עבדו
את מצרים בכל עבודה קשה. וכיצד היתה סבתם בכל זה.
אחכ הצלים השם יתעלה בבטחם בוואין ספק כי להקורא ענין
מצרים מזה הספר כלילי פסח. יש לו שכר גדול מאד כמו שאמרו
זכרם לברכה. כל המספר ביציאת מצרים הרי זה משוכח. וגם
זה בכלל כי זהו הספור האמתי. שראוי לספר ולקרוא בו אחר
קריאת ההגדה. כי מובטח הוא שיש לו שכר גדול. וכך אנו
עושים היום בגלותנו בארצות ספרד. אחר שאנו קורים ההגדה
ברה. מחזילים לקרוא בנפרד הזה. כל ענין מצרים. מירידת
ישראל למצרים עד ענין יציאתם כי בספר הזה. ראוי אדם
לקרות. היא היא שקצת מפרושי ה'זל וכל המפרשים שפירשו
התורה. תמצאם בביאור בספר הזה. כמלאכים שפגעו ביעקב
בבואו מארם. שהלכו לעשו וענין גבריאל שלמד ליוסף על לשון
וכן מה שאמר בכמה את מדין בשדה מאב וכל כיוצא בזה הייב הוא
שכל דורש שדרוש ברבים יביא ממנו עניני בדרוש מה שלא פירשו
המפרשים. ובוה ימשך לב השומעים לדבריו. וה'ג שכל הסוחרים
והולכי דרכים שאין להם פנאי לתורה. יקראו בו ויקבלו שכרם. כי
בושכר הנפש. ותענוג הגוף שישם דברים ל... השם שלא נכתבו
בכל ספר ומה יתכונן האדם לדעת הש' ולדבקה בו וכפני שראינו

הקדמה הספר

שבח הספר הזה ומעלתו הגדולה השתדלנו להדפיסו וזאין להוסיף
בו ולא לגי'וט כמנוי ומעתה התחלנו להדפיס כמנוי נספר להיוחס
ביד אנשי בריתנו אנשי נאולתנו להתפשט ממנו בכל דור ודור
עיר ועיר משפחה ומשפחה כדינה וכדינה כדי שיתכוננו נפלאות
י טוביותו שעשה עם כל אבותינו מימי קדם ושכח בננו מכל
העמים ובוה יזכו הכתבוננים בו אשר נתנו אל לבם ליראת יי וביי
אלהי האלהים אנו בוטחים ובו אנו נשענים וממנו אנו מבקשים
סמך ועזר לעזרנו במלאכה זו כי היא מלאכת שמים ויצליחנו
ודריבנו בדרך מישור ויצלנו משגיאות ומנסתרות ינקנו כמו
שאמר משיחו שני אות מייבין מנסתרות נקני והאלהים
יורינו דרך הטובה ודריבנו בנהיבה הצלחה
למען רחמיו והסדיו וימלא משאלות
לבנו לטובה אמנו וכן יהי
רצון:

זה ספר תולדות אדם אשר ברא אלהים על הארץ ביום עשות יי אלהים ארץ ושמים:

וַיֹּאמֶר אלהים נעשה אדם. בעלמנו כדמותנו. ויברא
אלהים את האדם בצלמו. ויצר יי אלהים את
האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים. ויהי האדם לנפש
חיה מדבר: ויאמר יי לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר
כנגדו ויפל יי תרדמה על האדם ויישן ויסר צלע אחת מצלעותיו ויבן
עליה בשר ויעש אותה לאשה ויביאה אל האדם ויקץ אדם משנתו
והנה אישה עומדת לנגדו: ויאמר זאת עצם מעצמי היא ולה יקרא
אשה כי מאיש לוקחה זאת: ויקרא האדם את שמה חוה כי היתה
היתה אם כל חי: ויברך איתם אלהים ויקרא את שמם אדם ביום
הבראם: ויאמר יי אלהים פרו ורבו בארץ ומלאו את הארץ: ויקח
יי אלהים את האדם ואשתו וניחם בנגן ערן לעבודה ולשמרה: ויצום
ויאמר אליהם מכל עץ הגן אכול תאכלו: ומעץ הדעת טוב ורע
לא תאכלו ממנו כי ביום אכלכם ממנו מות תמותו: ויהי כאשר
ברכם אלהים וכאשר צוכם ויעל מעליהם וישבו האדם ואשתו בתוך
הגן כמצות יי אשר צוה אותם: ויבא אליהם והנחש אשר ברא
אלהים אתם בארץ ויבא אליהם להדיחם לעבור על מצות אלהים
אשר צום: ויסת הנחש ויפתה את האשה לאכול את עץ הדעת
ותשמע האשה בקול הנחש: ותעבור את פי ויתקח מעץ הדעת
טיבור עותאכל ותחממו והתנגם לאישה ממנו ויאכל: וועברו
האדם ואשתו על מצות אלהים אשר צום וידע אלהים ויחר אפו
בהם ויקללם: ויגרשם יי אלהים ביום ההוא מגן ערן לעבור את
האדמה אשר לוקחזו משם וילכו וישכנו מקדם לגן ערן: וידע אדם
את

פרשת בראשית

ט

את חוה אשתו ותלד שני בנים ושלש בנות: ותקרא את שם הבכור קין לאמר קניתי איש מעמי: ואת שם השני קראה הבל כי אמרה בהבל באנו בארץ ובהבל נוקח ממנה: ויגדלו הנערים ויתן רהם אביהם אחוזה בארץ ויהי קין עובד אדמה והבל רועה צאן: ויהי בקץ ימים ושנים ויקרבו הנערים קרבן מנחה לוי: ויבא קין מפרי האדמה והבל הביא מבכרות צאנו ומחלביהן: ויפן "וישע גאר הבל ואל מנחתו ותרד אש מאת" מן השמים ותאכלנה: ואל קין ואל מנחתו לאפנה" ול"א שעה אליה כי הקריב לפני "מרוע פרי האדמה ויקנא קין בהבל אחיו על הדבר הזה ויבקש למצוא אליו דבר עלילה להמיתו: ויהי מימים ויצא קין והבל אחיו בשדה כיום

לעשות מלאכתם: ויהו שניהם בשדה ויהי קין עובר וחורש אדמתו והבל רועה צאנו: ויעבור הצאן על מקום החרישה אשר חרש קין בארץ ויחר לקין מאד על הדבר הזה ויגש קין אל הבל אחיו בתכתו ויאמר אליו טרה לי גֵדְךָ כי באת אחר וצאנך לגדול רעות בכל ארצי: ויען גם הבל את קין אחיו ויאמר אליו מה לך אשר תאכל ארתי פרי צאני ולובש את צמרם: ועתה הסר מעליך את צמרי צאני אשר לבשת ושלים את פרים ואת בשרם אשר אכלת: ויהי כאשר תעשה ארתי הדבר הזה גם אנכי אצא מארצך כאשר אמרת או אעוף בשמים אם אוכל: ויאמר קין אל הבל אחיו הלא את הרגתי היום מי יבקש דמך ממני: ויען הבל את קין לאמר הלא האלהים אשר עשרה אותנו בארץ הוא ינקום את נקמתי והוא יבקש את דמי מאתך אם תמיתני: כיו"ה הוא שופט והוא הדיין והוא המשיב לאיש רעה כרעתו ורשע כרשעתו אשר יעשה בארץ: ועתה אם זממת תמיתני בזה הלא אלהים יודע מסתריך וישפוט אותך על הרעה אשר דברת לעשות לי היום:

לעשות מלאכתם: ויהו שניהם בשדה ויהי קין עובר וחורש אדמתו והבל רועה צאנו: ויעבור הצאן על מקום החרישה אשר חרש קין בארץ ויחר לקין מאד על הדבר הזה ויגש קין אל הבל אחיו בתכתו ויאמר אליו טרה לי גֵדְךָ כי באת אחר וצאנך לגדול רעות בכל ארצי: ויען גם הבל את קין אחיו ויאמר אליו מה לך אשר תאכל ארתי פרי צאני ולובש את צמרם: ועתה הסר מעליך את צמרי צאני אשר לבשת ושלים את פרים ואת בשרם אשר אכלת: ויהי כאשר תעשה ארתי הדבר הזה גם אנכי אצא מארצך כאשר אמרת או אעוף בשמים אם אוכל: ויאמר קין אל הבל אחיו הלא את הרגתי היום מי יבקש דמך ממני: ויען הבל את קין לאמר הלא האלהים אשר עשרה אותנו בארץ הוא ינקום את נקמתי והוא יבקש את דמי מאתך אם תמיתני: כיו"ה הוא שופט והוא הדיין והוא המשיב לאיש רעה כרעתו ורשע כרשעתו אשר יעשה בארץ: ועתה אם זממת תמיתני בזה הלא אלהים יודע מסתריך וישפוט אותך על הרעה אשר דברת לעשות לי היום:

ויהי ג א ב ז ויהי

פרשת בראשית

ויהי בשמוע קין את כל דברי הבל אחיו אשר דבר ויחר אף קין על הבל אחיו בדברו את הדבר הזה ויטהר ויקסקין ויקח את ברול בלוי המחרשת אשר לו ויבכה בה את אחיו פתאום ומיתהו: וישפוק קין את דמי הבל אחיו ארצה וירץ דם הבל לפני היצאן בארץ: ויהי אחרי כן וינחם קין על אשר המית את אחיו ויתעצב מאד ויבכה עליו ויחר לו מאד: ויקסקין ויחפור חפירה בשדה ויתן בה את גוית אחיו וישב העפר עליו: וידע יי את אשר עשה קין לאחיו וידא יי אל קין ויאמר אליו יי הבל אחיך אשר אתך: ויכחש קין ויאמר לא ידעתי השומר אחי אנכי: ויאמר אליו יי מה עשית קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה אשר הרגת אותי שם: פי הרגת את אחיך ותכחש אלי ותחשוב בלבבך לאמר לא ראיתיך ולא אדע כל מעשיך: ויבן יי את עיר חנוך ויקרא את שמו חנוך: ויעתה ארור אתה מן האדמה אשר פצית את פיה לקחת את דמי אחיך מידך ואשר קברת אותו בה: והיה בני תעבוד אותה לא תוסף תתכחה לך כאשר בתחלה: כי קיץ ודרדר תצמיח לך האדמה ונעונד תהיה בארץ עד יום מותך: ויצא קין בעת ההיא מלפני יי מן המקום אשר היה שם וילך נע ונווד בארץ קדמת עדן הואוכל אשר לו: וידע קין את אשתו בימים ההם ותהר ותלד לו בן: ויקרא את שמו חנוך לאמר בעת ההיא החל להניחו ולהשקיטו בארץ: וגם בעת ההיא החל קין לבנות עיר ויבנה את העיר ויקרא את שם העיר חנוך כשם בנו: כי הנח לו יי בארץ בימים ההם ולא נעולאנד כבתחלה: ויולד לחנוך את עירד ועירד ילד את מחויאל: ומחויאל ילד את מתושאל ומתושאל ילד את למך: ויהי בשנת שלשים שנה ומאת שנה לחי אדם בארץ וידע אדם עת

אמר הנני עס זה יבן למה
 טתקללה האדמה מכא ארור
 אתה מן האדמה אשר פנתה
 את פיה לקחת וכו' כי גם כן
 היא חטאה במה שהעפר
 כשהסביו קין על הבל למה
 היא נחה וסקטה ולא רחמה
 העפר מעל הבל והרי פנתה
 את פיה ממש לקחת את דמי
 הבל: ויק:

את

פרשת בראשית

את חוה אשתו ותהר ותלד בן בדמותו כצלמו: ותקרא את שמו
 שת לאמר כי שתי לאלהים זרע אחר תחת הבל כי הרג קין: ויחי
 שת מאת שנה וחמש שנים ויולד בן: ויקרא שת את שם בנו אנוש
 לאמר בעת ההיא החלו בני האדם לרוב על פני האדמה ולהכאיב
 את נפשם ולבם לפשוע ולמרוד באלהים: ויהי בימי אנוש ויסיפו
 עוד בני האדם למרוד ולפשוע באלהים להוסיף חרון אף על בני
 האדם: וילכו בני האדם ועבדו אלהים אחרים וישכחו את יי אֱלֹהֵי
 ברם בארץ: ויעשו בני האדם בימים ההם צלמי נחשת וברזל עץ
 ואבן ושתחוו להם ויעבדום: ויעשו כל איש אלוהו וישהתחוררו
 ועזבו בני האדם את יי כל ימי אנוש ובניו: ויחר אף יי על מעשיהם
 ועל כל תועבותם אשר עשו בארץ: ויצף יי עליהם את מי נהר גיחון
 וישחיתם ויכלהו ואבד שלישה ארץ: ובכל זאת לא שבו בני האדם
 מדרכם הרעה ועוד ידם נטויה לעשות הרע בעיני יי: ובימים ההם
 אין זרע ואין קציר באדמה ואין אוכל לבני האדם ויהי הרעב גדול מאד
 בימי ההם: ויהי הזרע אשר הם זורעים באדמה לקוצים ולדרדרים
 ולברקנים בימים ההם: כי מימי אדם היה הדבר הזה בארץ
 מקללת אלהים אשר קלל את האדמה מחטאת האדם אשר הטא
 לפני יי: ויהי כאשר הוסיפו בני האדם למרוד ולפשוע באלהים
 ולהשחית את דרכם ותוספגם האדמה להשחיתו: ויחי אנוש
 תשעים שנה ויולד את קינן: ויגדל קינן ויהי בן ארבעים שנה ויחכם
 וידע וישכל בכל חכמה: וימלוך על כל בני האדם וירדך ארת בני
 האדם בחכמה ובדעת: כי היה האיש קינן חכם מאד ומבין בכל
 חכמה וימשול בחכמתו גם ברוחות ובכשרים: וידע קינן בחכמתו
 כי ישחית אלהים את בני האדם על חטאם בארץ וכי יביא יי עליהם
 את מהמבול כאחרית הימים: ויכתוב קינן את העתיד להיורת
 בימי ההם על לוחות אבן ויתנם באזנותיו: וימלוך קינן בכל
 הארץ וישב מבני האדם לעבוד את האלהים: ויהי כהות קינן בן

פרשת בראשית

שבעים שנה ויולד שלשה בנים ושתי בנות: ואלה שמות בני קין
שם הבכור מהלל לאל ומשנהו עינן והשלישי מרד: ואחיותיהם עדה
וצלה אלה בני קין אשר יולדו לו בנים חמשה: ויתחתן למך בן
מתושאל את קינן ויקח לו את שתי בנותיו לנשים: ויתהר ותלד עדה
ללמך בן ויקרא את שמויבל: ויתהר עוד ותלד בן ותקרא את שמו
יובל: וצלה אחותה היתה עקרה כימים ההם אין לה ולד: וכי בימים
ההם ההלו בני האדם לפשוע באלהים ולעבור על מצותו אשר צוה
את האדם לפרות ולרבות בארץ: וישקו מבני האדם את מקצת
נשיהם משקה עקרות למען אשר יעמדו בתוארם ולא יכחישו יפיו
ומראיהן: ויהי בהשקות בני האדם את מקצת נשיהם ותשתה גם
צלה עמהן: ויהיו הנשים היוולדות בעיני בעליהן לתועבה כאלמנות
חיות והעקרות ידבקו בהן: ויהי מקץ ימים רבים ושנים לעת זקנת
צלה ויפתח את רחמה: ויתהר ותלד בן ותקרא את שמו תובל קין
לאמר אחרי בלותי קניתי הו מאשרי: ויתהר עוד ותלד בת ותקרא
את שמה נעמה כי אמרה אחרי בלותי היתה לי עדנה ונועם: ולמך
זקן בא בימי ותכהין עיניו ולא יכול לראות ותובל קין בגורו עתה נאותו.
ויהי היום ויצא למך בשדה ותובל קין בנו עמו: ויהי הם הולכי שניהם
יחד בשדה וקין בן אדם הולך ובא בשדה לקראתם כי היה למך וקין
מאד ולא יוכל לראו מאד ותובל קין בנו נער קטן מאד: ויאמר תובל
קין אל אביו למשוך בקשתו וימשוך למך את הקשת ויד ארת קין
בחצים מרחוק וימיתו כי היה בעונם לחית: ויבאו החצים בגויית
קין והוא רחוק מפניהם ויפול ארצה ומת: וישלם לקין רעה כרעתו:
אשר עשה להבל אחיו כדבר אשר דבר לו: ויהי כאשר מת קין
וילכו למך ותובל קין בנו לראות את החיה אשר הרגו ויראו והנה
קין וקנם נופל ארצה מת: ויחר ללמך מאד בעשותו הדבר הזה וכתב
בף א כף ויספוק את בנו בכפיו וימיתו: וישמע נשיל למך את הדבר
אשר עשה למך ויבקשו להרגו: וישנאו נשיל למך אותו מהיום ההוא
והלאה

פִּרְשַׁת בְּרֵאשִׁית

יא

והלאה על אשר המית את קין ואת תובל קין: ויפרדו נשיו למקד ממנו
 ולא אבו לשמש אליו כימים ההם: ויבא למקד אצל נשיו ויפצר בהם
 לשמוע אליו על הדבר הזה: ויאמר למקד: אמר הכעיר בזה מונח כפל
 לנשיו עדה וצלה שמען קדם נשיו למקד: הפסוק חבל מילי מילי קתס
 ומאונה אמרתי: אך עתה הנה חשבתם: שמען קולי להחונן חלי
 האזנה חמלה התנלות: ומרת כי איש הרגתי לפצעו וילד לחבורתי
 על לא חמס: הלא אתם ידעתם כי אני זקנתי ושבתו ועני כבדו
 מזוקן ואעש את הדבר הזה בלא דעתו: וישמעו נשיו למקד אליו לרבה
 הזה וישבו אליו בעצת אדם אביהם: אך לא ילדו לו בנים מהיום
 ההוא והלאה כי ידעו כי חרון אף יי הולך וגדל בימים ההם על בני
 האדם להשחיתם במי המבול על רוע מעשיהם: ומהלל אל בן קינן
 חי ששים שנה וחמש שנים ויולד את ירד: ויחי ירד שתים ושלשים שנה
 ומאת שנה ויולד את חנוך: ויחי חנוך חמש ושלשים שנה ויולד את
 מתושלח: ויתהלך חנוך את האלהים אחריו הולידו את מתושלח
 ויעבוד את יי ומאס בדרכי בני האדם הרעים: ותהבק נפש חנוך
 במוסר יי וכדעתו ובבינה וידע את דרכי יי: ויפרד בחכמתו את נפשו
 מבני האדם ויסתר את נפשו מהם ימים רבים: ויהי מקץ ימים רבים
 וישנים בהיותו עובד לפני יי והיה הוא מתפלל לפני יי בבית ובחדר:
 ויקרא אליו מלאך יי מן השמים ויאמר חנוך חנוך ויאמר חנוך: ויאמר
 אליו קום צא מביתך וממקומך אשר נחבאת שמה: ומלכת על כל
 בני האדם למען אשר תלמד את הדרך אשר ילכו בה ואת המעש
 אשר יעשו ללכת בדרכי יי: ויקם חנוך ויצא מביתו וממקומו ומן החל
 אשר היה שם בדבר יי: וילך את בני האדם וילמדם דרך יי: ויאסוף
 את בני האדם בעת ההיא ויודיעם את מוסר יי: ויצו ועבירו קול בכל
 מקומות בני האדם לאמר מן האיש אשר יחפוץ לדעת את דרכי יי
 ואת המעשה הטוב וצא א חנוך: ויתאספו אליו מכל בני האדם בעת
 ההיא והיה כל אשר יחפוץ את הדבר הזה וילך א חנוך: וימלך חנוך

על

פרישת בראשית

על בני האדם בדבר ייחזקאו וישתחוו לו ארצה וישמעו כלם יחד
אם דבריו ונתהוורת אל הים אל חנוך ולמד את כל אנשו חכמת
אלהים ודרכיו ועבדו בני האדם את יי כל ימי חנוך ויבאו בני האדם
לשמע את חכמתו וגם כל מלבי בני האדם הראשונים והאחרונים
נשרידם ושופטיהם באו אל חנוך כשמעם את חכמתו וישתחוו לו
אפים ארצה ויבקשו גם הם מאת חנוך אשר ימלך עליהם ויאבת
להם לדבר זהו ויתקבצו כלם בשלשים ומאת מלכים ושדים
וימליכו את חנוך עליהם ויהיו כלם תחת ידו ותחת דבריו וילמד
אותם חנוך חכמה ודעת ודרך יי ושם שלום בין כלם והיו שלום
בכל הארץ בימי חנוך וימלך חנוך על כל בני האדם מאתים וארבע
שנה שלש שנים והיו עושה משפט וצדקה לכל עמו ויריב בדרכי
יי ואלה תולדות חנוך מתו שלח ואלו שועו ואלו מלך בניו של שח
ואחיותיהם מלכא ונעמה ויהי כתושלת שבע ושכונים שנה ומאת
שנה וילד את למך ויהי בשנת חמשים ושש שנים לחיי למך ויכרת
אדם בן תשע מאות ושלש שנה היה בכותו ויקברו אותו שתובניו
וחנוך ומתושלת בנו בכבוד גדול כקבור את המלכים במער אשר
דבר להם יי ויעשו כל בני האדם במקום ההוא מספר ובכו גדול על
אדם על בן היתה לחוק בבני הארץ ער היום הזה ומת אדם על אשר
אכל מעץ הדעת הוא ובניו כאשר דבר איהם ויהי בשנת מות אדם
היא שנת מאתים וארבעים שנה ושלש שנים למלכות חנוך ויהי
בעת ההוא אישם חנוך על לבו להפד ולהבדל מבני האדם ולהסת
מהם בבראשונה לעבוד את יי ויעש חנוך את הדבר הזה אק לא
הסתיה את נפשו מהם כל הימים ויסתר מבני האדם שלשת ימים
ונלה להם יום אחד ובכל שלשת הימים אשר הוא בחדר מתפלל
ומשבח אל יי אלהיו וביום אשר יצא אל עבדיו להראות להם ולמד
להם הדרך וכל אשר ישאלו ממנו דובר אליהם ויעש כמעשה הזה
ימים רבים ושנים וישב אחרי בן ויסתר את נפשו ימים ויגלה לעמו

וזם אחד לשבעה ימים ואחרי כן יוס אחד בחדשיו יוס אחד בשנה
 עד אשר בקשו פניו כל המלכים וכל השרים וכל בני האדם ויתאו
 כלם לראות את פני חנוך ולשמע את דבריו ולא יכלו :: כי דאו כל
 בני האדם מחנוך יראה גדולה ויראו מגשת אליו מאימת האלהים
 אשר על פניו על כן לא יוכל איש לראות את פניו פן יוסר וימורת ::
 ויתיעצו כל המלכים וכל השרים לאסוף את כל בני האדם יחד ולבא
 אל חנוך מלכם לדבר בלם עמו בעת אשר יצא אליהם ויעשו כן ::
 ויהי היום ויצא חנוך אליהם ויתקבצו כלם ויבאו יחד ליוזבבר להם
 חנוך את כל דברי הים וילמד להם חכמה ודעת ויורם את יראתו
 ויחברלו מאד כל בני האדם ויתמהו ממנו על חכמתו וישרתחו
 לפניו כלם ארצה ויאמרו יחי המלך יחי חמלק :: והיו ימים ובהיות
 כל המלכים וכל השרים וכל בני האדם מדברים עם חנוך וחנוך
 מלמד אותם את דרכיו :: ויקהא מלאך יי אל חנוך מן השמים בעת
 ההיא ויאמר להעלותו השמים להמליכו על בני האלהים בשמים
 כאשר מלך על בני האדם בארץ :: בעת ההיא כשמוע חנוך את
 הדבר הזה ויצו ויקבצו להאזין כל יושבי הארץ וילמד אותם חכמה
 ודעת ומוסר :: ויאמר אליהם נשאלו נשאלתו לעלות השמים לא
 ידעתו יום לכתו :: ועתה אלמד אתכם חכמה ומוסר לעשות בארץ
 אשר תחיו בה טרם אשר אך מאתכם ויעש כן :: וילמד אותם חכמה
 ודעת ומוסר ויזכיר אתהם :: וישם להם חוקים ומשפטים לעשותם
 בארץ וישם להם שלום וזרה אותם תיי שלם :: וישבו אחס ימים
 אחדים וילמד ויורה להם את כל הדברים האלה :: והיזבעתה הוא
 ובני האדם וישבים את חנוך וחנוך מדבר אליהם :: וישאו עיניהם
 ויראו והנה דמות סוס גדול יורד מן השמים וילך הסוס ברות הארץ ::
 ויגידו לחנוך את אשר ראו ויאמר להם חנוך בעבורי דהסוס הוא
 יורד לארץ :: כיהגיע העת והיום אשר אלך לי מאתכם ולא אראה
 עוד אליכם :: וירד הסוס והוא בעת ההיא ויעמד לפני חנוך וכל

פרשת כדאשית

ובני האדם אשר את חנוך רואים אותו: ויצו עוד חנוך בעת ההיא
זעבירו קול לאמר מי האיש אשר יחפוץ לדעת דרכי יי אלהיו יבא
ביום הזה אל חנוך טרם הלקחו ממנו: וירחקבצו ויבאו כל בני
האדם ויבאו אל חנוך ביום ההוא וגם כל מלכי הארץ ושריהם
ורוחני הסלאסרו מאתו ביום ההוא: וילמד חנוך את כל בני האדם
החכמה ודעת ומוסר יי ביום ההוא ויצום מאד לעבוד את יי וללכת
בדרכיו כל ימי חייהם וישם שלום עוד בין כלם: ויהי אחרי כן
ויקם זכב על הסוס ויצאו וילך ויצאו וילכו אחריו כל בני האדם
כשמונה מאות אלף איש: וילכו אתו מהלך גום אחד: ויהי ביום
השני ויאמר אליהם שובו לכם לאהליכם למען תלכו פן רחמותו
ישום מהם מעליו: זילכו אתו הנשאים מהם מהלך ששת ימים
והחנוך דוכר אליהם בכל זוג שובת לאהליכם פן רחמותו ולא יבאו
ולשוב וילכו אתו: ויהי ביום השישי וידבר עוד חנוך אליהם לאמר
שובו לכם לאהליכם מאתי כי מחר אעלה ליהשמימה והיה כל
הנשאד מכס אתי ימות: וישבו עוד מהם ביום השישי ויותרו עוד
אנשים וידבקו עמו: ויאמרו אליו עמך נלך אל המקום אשר תלך
חי יי כי המות יפריר בינינו ובינך: ויהי כי מתאמצים הם ללכת אתו
וחדל לדבר אליהם וילכו אחריו ולא שבו להם: והמלכים האלה
בשובם ויפקדו כלם לדעת את מספר האנשים הנשאים אשר
הלכו אחר חנוך: ויהי ביום השביעי ועל חנוך בסערה השמימה
בסוסי אש ורבי אש: וישלחו כל המלכים אשר היו עם חנוך ביום
השמיני ללקחת את מספר האנשים אשר נשארו עם חנוך במקום
אשר עלה משם השמימה: וילכו מלאכי כל המלכים האלה אל
המקום ההוא וימצאו כל הארץ מלאה שלג במקום ההוא ועל
השלג אבנים גדולות מאבני שלג: ויאמרו איש אל רעהו לכו ונבקע
את השלג הזה ונראה פן מתו האנשים אשר נשארו עם חנוך תחרת
השלג הזה ויעשו בן ויבקשו בכל השלג ההוא וימצאו את מספר
האנשי

פרשת בראשית

ג

האנשים אשר היו עם חנוך מתים תחת השלג
 ובקשו את חנוך ולא מצאו כי עלה השמימה;
 והיו כל ימי חנוך אשר חי בארץ שלש מאות
 שנה וחמש ושישים שנה; בשנת מאה ושלש
 עשרה שנה לחי למך בן מתושלח עלה חנוך
 השמימה; והיו בעלות חנוך השמים ויקומו כל מלכי הארץ ויקחו
 את מתושלח בנו וימשהו אותו וימליכוהו עליהם החת אביו; ויעש
 מתושלח הישר בעיניי בכל אשר הורהו חנוך אביו; וילמד גם
 הוא את בני האדם חבמה ודעת ויראתי כל ימיו לאסר מן הדרך
 הטוב ימין ושמאל; אך באחרית ימי מתושלח סרו בני האדם
 מאחריי וישחיהו את הארץ ויגזלו ויחמסו איש את דעהו; ויכרדו
 באלהים ויפשעו בו וישחיתו את דרכם ולא אבו לשמוע בקול
 מתושלח וימרדו בו; ויקצוף יי מאד עליהם ויוסף יי וישחית את
 הזרע בימים ההם ואין זרע ואין קציר באדמה; והיה כאשר יזרעו
 את האדמה את אשר יאכלו למחיהם בארץ ויצמחו להם קוצים
 ודוררים אשר לא זרעו; ובכל זאת לא שבו בני האדם בימים ההם
 מדרכם הרעה ועוד דם נטויה לעשות הרע בעיניי; ויכעסו אתי
 בדרכיהם הרעים ויקצוף יי מאד וינחם כי עשה את האדם ויאמר
 להשחיתם ולהאבידם מעל פני האדמה ויעש להם כן; בימים ההם
 בהיות למך בן מתושלח בן ששים ושמנה שנים ומאת שנה וימת
 שח בן אדם; והיו כל ימי שח אשר חי תשע מאות שנה ושתים
 עשרה שנה וימת; והיו למך בן שמונים ואחת שנים ומאת שנה ויקח
 את השבע בת אלישוע בן חנוך דודו לאשרה ותהר לו; בעת
 ההיא זרעו בני האדם את האדמה

חמד הצעיר בזה חזני מבין ממה זה
 ינחמנו כן מן האדמה אשר ירדה
 כי אז: בזמן ההוא החלו סימן טוב
 סימון מעט חוכל באדמה מסך
 מקודם וכאלו יהיה להם נח לסימן טוב • דיק •
 ד א + י וימרדו

פרשת בראשית

וימרדו באדמה: ותהר אשת למך ותלד לו בן בעת ההיא לתקופת השנה: ויקרא מתושלח את שמו נח לאמר נחה האדמה ושקטת מדהשחית בימי וולמך אביו וקראלו מנחם לאמר זרה ינחמנו ממעשינו ומעצבת ידינו מן האדמה אשר אדרה: ויגדל הילד ויגמל וילך בדרכי מתושלח אביו ויהי תם וישר עם: וכל בני האדם סרו מדרכי נח בלם בימי שההם כאשר רבו על פני האדמה בבנים ובבעות: וילמדו איש את רעהו את דרכיהם הרעים וילכו הלך ופשעו בני: ויעשו להם איש אל זהו ויגלו ויחמסו ויעשקו איש את רעהו ואיש את קרובו וישחיתו את הארץ ותמלא הארץ חמס: וילכו שופניהם ושטריהם אל כל בעות האדם ויקחו להם נשים בחזקה מתחת בעליהן מכל אשר בחרו: וגם מבהמת הארץ ומחית השדה ומעוף השמים רובי בני האדם בימים ההם וילמדום ללכת מין לאשר איננו מינו למען הבעים את יי בדבר הזה: וירא אלהים את כל הארץ והנה גשחתה ביהשחית כל בשר את דרכו על הארץ כל האדם וכל הבהמה: ויאמר יי אמהה את האדם אשר בראתי מעלפני האדמה מאדם ועד עוף השמים ועד הבהמה ועד החיה אשר בשדה כי נחמתי כי עשיתם: ויהי בל איש אשר הלך בדרכי יי מת בימים ההם טרם הביא יי על בני האדם את הרעה אשר דבר לעשות להם: כי מאת יי היתה זאת להם לבלתי דאותם את הרעה אשר דבר יי על בני האדם: ונח מצא חן בעיני יי ויבחר בו יי הוא ובניו לחיות מהם זרע עלפני כל הארץ: חסלת פרשת בראשית:

אמר הנפיר בזה אני מבין על אשר נקרא נח ואמר עוד זה ינחמנו ממעשינו ומעצבת ידינו כי אביו הנני בפסוק הקודם קרא אותו נח כי נחה האדמה וסקטה בימיו אבל לאמר למה מהמהמה' ארצו וקראוהו הוא השם אשר יפול על אמיר זה ינחמנו מה' עם מנחם: או בהפך כמו סגולה מזה הספר דוק

פרשת נח

פיקוי

בשנת שמונים וארבע שנים לחיי נח וימת אנוש בן שת בן תשע מאות שנה וחמש שנים היה במתו: ובישנת שבעים ותשע שנים ומאת שנה לחיי נח מת קינן בן אנוש: והיו כל ימי קינן תשע מאות שנה ועשר שנים וימת: ובשנת ארבעה ושלשים שנים ומאתים שנה לחיי נח מת מהללאל בן קינן: והיו ימי מהללאל שמונה ומאות שנה וחמשת שנים שנה וימת: וירד בן מהללאל מת בימים ההם בשנת ששים ושש שנים ושלש מאות שנה לחיי נח: והיו כל ימי ירד תשע מאות שנה וששים ושש שנים וימת: וגם כל האדם אשר מלאו אחרי יי מחו בימים ההם טרום ראותם את הרעה אשר דבר יי לעשות בכל הארץ: והיו מקץ ימים רבים ושנים עד שנת ארבע מאות ושמונים שנה לחיי נח: כאשר תמו כל בני האד אשר מלאו אחרי יי למות: מקרב בני האדם וישאר אך מתושלח בימים ההם: ויאמר יי א נח ואל מתושלח לאמר: דברו וקראו אל כל בני האדם לאמר כה אמר יי שובו מדרכיכם הרעים ועזבו את מעשיכם וגם יי על הרעה אשר דבר לעשות לכם בארץ ולא תהיה: כי כה אמר יי הנני נותן לכם מועד עשרים וכאת שנה אם שוב תשובו אלי ועזבתם את דרכיכם הרעים ושבתו גם אני מן הרעה אשר דברתי אליכם ולא תקום יי אמר יי: וידברו נח ומתושלח את כל דברי יי אל כל בני האדם יום יום השכם ודבר בכל הימים ההם: ולא שמעו כל בני האדם אליהם ולא הטו את אוזנם לדבריהם ויקשו את ערפם: וישע יי מועד להם עשרים ומאת שנה לאמר אם שוב ישובו וגם יי על הרעה לבלתי השחית את הארץ: ונח בן למך חדל לקחת אשה להוליד בני כי אמר אך הנה יי משחית את בני האדם מעל הארץ למה לי בנים: ונח איש צדיק תמים היה בדורותיו ויבחר בו יי לחיות מודעו ורע על פני כל הארץ: ויאמר יי

פרשת נח

לנת קח לך אשה והוליד בנים כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה ואתה ובניך אתך תחיו בקרב הארץ וילך נח ויקח אשה ויבחר את נעמה בת חנוך והיו לו בת חמש מאות ושמונים שנה ונח בן תשעים ושמונה שנה וארבע מאות שנה בקחתו את נעם לאשה ויתהר נעמה ותלד בן ויקרא את שמו יפת לאמריפת אלהים לי בארץ ויתהר עוד ותלד בן ויקרא את שמו שם לאמר שמני אלהים שארית לחיות בקרב הארץ ונח בן חמש מאות ושתים שנה בלדת נעמה את שם ויגדלו הנערים וילכו בדרכי ככל אשר למדו מתושלח ונח אביהם ולמד אבי נח מת בימים ההם כי אלהיך בדרכי אכיו בכל לבבו וימת בשנת חמשת ושלשים שנה וחמש מאות שנה לחי נח ויהיו בלימי למך שבע ושבעים שנה ושבע מאות שנה וימת ונסכל בני האדם אשר ידעו את ימות כלם בשנה ההיא אטרם הביא את הרעה על בני האדם כי חפץ להמיתם לבלתי ראות איש אשר ידע אתי את אחיו ואת קרובו ברעה אשר דבר לעשות בעת ההיא אמר י אל נח ואל מתושלח לאמר עמדו וקראו באזני כל בני האדם את כל הדברים אשר דברתי אליכם בימים ההם אולי ישובו בני האדם ממעשיהם הרעים ונחמתי על הרעה ולא אביאנה ויעבדו נח ומתושלח ויקרא באזני כל האדם את כל אשר דבר י אליהם ולא שמעו בני האדם ולא הטו את אזנם אל כל הדברים האלה ויהי אחרי כן ויאמר א נח קץ כל בשר בא לפני מפני רוע מעלליהם והנני משחיתם את הארץ ואתה קח לך עצי גפר והלכת אל מקום פלוני אמוני ועשית לך תיבה גדולה והעמדת אותה במקום ההוא וזה אשר תעשה אותה שלש מאות אמה ארכה וחמשים אמה רחבה ושלישים

ושלשים אמה קומתה: ועשית לך פתח בצדה ואל אמה תכלנה
 מלמעלה וכפרת אותה מבית ומחוץ בכפר: ואני הנני מביא את
 המבול מים על הארץ ושחתי כל בשר מתחת השמים כל אשר
 בארץ יגוע: ובאת אתה ובניך ואספתם מכל החיים שנים שנים
 ונקבת והבאתם אתכם אל התבה לחיות מהם זרע על הארץ: וגם
 מכל מאכל אשר יאכל לכל החי האסף אליך אל התבה והיה לך
 ולהם לאכלה: ובחרת לבניך שלש נערות מבנות האדם והיו
 לבניך לנשים: ויקסנח ויעש את התבה במקום אשר צוהו: ויעש
 בה ככל אשר צוה אותו: בשנת חמש מאות וחמש ותשעים שנה
 החל נח לעשות את התבה. ובשנת שש מאות שנה כלה את התבה
 לכל דבריה ולכל משפטה: ויעש את התבה חמש שנים כאשר צוהו
 יי: אולקח נח את שלשת בנות אליקים בן מתושלח לבניו לנשים
 כאשר צוה יי את נח: והיה בעת ההיא וימת מתושלח בן חנוך בן
 תשע ושלשים שנה ותשע מאות שנה במותו: בעת ההיא אחרימות
 מתושלח אמר יי אל נח בא אתה וכל ביתך אל התבה: הנני מאסף
 אליך את כל בהמת הארץ וחית השדה ועוף השמים ונאוו כלם
 וסבבו את התבה: ויצאת אתה וישבת לך תחת פתח התבה וכל
 החיות והבהמות והעוף יאספו כלם ועמדו נגדך: והיה כל אשר
 יבוא מהסורבץ לפניך אותו תקח ונתת ביד בניך והביאום אל התבה
 וכל אשר יעמדו נגדך תעזוב: ויעש יי את הדבר הזה ממחרת ויבאו
 בהמות וחיות ועופות הרבה מאד ויסיבבו כלם את התבה: ונח יצא
 וישב לו תחת הפתח והיו כל הרובצים לפניו מכל הבשר הביא אל
 בניו אל התבה וכל העומדים נגדו עזבו בארץ: ותבוא לביאה אחת
 ושני גוריה עמה זכר ונקבה: ויבאו וירבצו נגד נח שלשתם: ויקמו
 שני בני הביאה ההיא עליה ויכו אותה ויכריחוה ממקומם ותלך
 לה משם: וישבו הם אל מקומם וירבצו לארץ לפני נח: והלביאה
 ברחלה ותעמוד במקו האריות: וירא נח את המעשה ההוא ותמת

פרשת נח

מֵאֵד וַיִּקַּם וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נְדִיבֵי הַלְבִיָּאָה וַיְבִיאֵם אֶל הַתְּבֵה׃ וְנַח הֵבִיא
אֶל הַתְּבֵה מִכָּל הַחַי אֲשֶׁר בָּאָרֶץ לֹא נִשְׁאָר דְבַר אֲשֶׁר לֹא הֵבִיא נֹחַ
עִמּוֹ אֶל הַתְּבֵה׃ שְׁנַיִם שָׁנִים בָּאוּ אֶל נֹחַ אֶל הַתְּבֵה וּמִן הַבְּהֵמָה
הַטְּהוֹרָה וּמִן הָעוֹף הַטְּהוֹר הֵבִיא שִׁבְעָה שִׁבְעָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֱלֹהִים׃ וְכָל הַבְּהֵמָה וְהַחַיִּים וְהָעוֹף עִוְדָם בְּמִקְוֵי׃ הוּא כָּל־
נִיטְיָבָו כֻּלָּם אֶת הַתְּבֵה מִפֶּה וּמִפֶּה וְהַגִּשְׁם עֹדֵנוּ לֹא הָיָה וְבֵעֵת
הַהִיא עַד שִׁבְעָה יָמִים׃ וַיִּי הָרַעִישׁ בְּיוֹם הַהוּא אֶת כָּל הָאָרֶץ וַתַּחֲשֶׁךְ
הַשֶּׁמֶשׁ וְיָרָז וּמוֹסְדֵי תְבֵל׃ וַתַּגְעֵשׂ כֹּל הָאָרֶץ וַיִּבְרְקוּ בָרְקִים וַיִּרְעֻמוּ
רַעֲמִים וַיִּנְבְּרֵ קוֹל עֲצוּם כֹּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נֹדַע לִי וְשִׁבְיָה כְּמוֹהוּ׃
וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת הַדְּבַר הַנּוֹרָא הַזֶּה לְמַעַן הַבְּהִיל אֶת בְּנֵי הָאָדָם לָשׁוּב אֶל
יְהוָה לְבַלְתִּי הִיֹּת רָעָה בָּאָרֶץ׃ וּבְכָל זֹאת לֹא שָׁבוּ בְנֵי הָאָדָם מִדְּרָכָם
וַיֹּסִיפוּ עַל חֲרוֹן אַף יְהוָה בְּעַתְּ הַהִיא וְלֹא שָׁתוּ אִישׁ לְבוֹ לְכָל זֹאת׃ וַיְהִי
לְשִׁבְעַת הַיָּמִים בַּשָּׁנָה שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה לַחַיִּים נֹחַ וּמִי הַמְּבֹל הָיָה עַל
הָאָרֶץ׃ וַיִּבְקֶשׁ כָּל מַעֲיִינֹת תְּהוֹם וַיִּפְתְּחוּ אֲרוֹבַת הַשָּׁמַיִם וַיְהִי הַגִּשְׁם
עַל הָאָרֶץ אַרְבַּעַיִם יוֹם וָאַרְבַּעַיִם לַיְלָה׃ וַיִּבֹא נֹחַ וּבֵיתוֹ וְכָל הַחַי אֲשֶׁר
אִתּוֹ אֶל הַתְּבֵה מִפְּנֵי מִי הַמְּבֹל וַיִּסְגְּרוּ יְהוָה׃ וַיִּקְרָצוּ כָּל בְּנֵי הָאָדָם
הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ מִפְּנֵי הַגִּשְׁם כִּיזָהִמִּים גִּבְרוּ מֵאֵד עַל הָאָרֶץ וְהַבְּהֵמָה
וְהַחַיִּים עֹדָם עֹמְדִים סְבִיבוֹת הַתְּבֵה׃ וַיִּתְקַבְּצוּ כָּל בְּנֵי הָאָדָם יַחַד
כְּשִׁבְעַת מֵאוֹת אֶלְפָּאֵי שׁוֹאֵשָׁה וַיְבֹאוּ כָּל־אֶל נֹחַ אֶל הַתְּבֵה׃ וַיִּקְרָאוּ
כָּל־אֶל נֹחַ לֵאמֹר פֶּתַח לְנוּ וְנִבְּאָ עִמָּךְ אֶל הַתְּבֵה וְלִמָּה נִמְוֹת אֲנַחְנוּ׃
וַיַּעַן נֹחַ אֹתָם לֵאמֹר בְּקוֹל גְּדוֹל מִן הַתְּבֵה וַיֹּאמֶר אֵלֵיהֶם הֲלֹא אִתְּם
מִרְדַּתְם כָּל־כֶּסֶם בִּי וְתֹאמְרוּ לֹא הוּא׃ וַיְבִאֵי עֲלֵיכֶם אֶת הָרַעֲהָ הַזֹּאת
לְהַכְחִיד וְלְהַאֲבִיד אֶתְכֶם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה׃ הֲלֹא זֶה הַדְּבַר אֲשֶׁר
דִּבַּרְתִּי אֵלֵיכֶם זֶה עָשִׂיתֶם וּמֵאֵת שִׁיחַ הַיּוֹם הַזֶּה וְלֹא שָׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי
׃ וְעַתָּה תַחֲפִצוּ לְהַחִיֹּת בָּאָרֶץ׃ וַיֹּאמְרוּ כָּל־אֶל נֹחַ הֲנֵנוּ וּשְׁבָנוּ כִּלְנוּ
עַד ׀ אֲךָ פֶּתַח לְנוּ וְנַחֲיָה וְלֹא נִמְוֹת׃ וַיַּעַן נֹחַ אֹתָם לֵאמֹר הֲנֵנוּ אֲךָ עַתָּה
בְּרֹאוֹתֵיכֶם אֶת צֶרֶת נַפְשְׁכֶם תִּשׁוּבוּ ׀ וְלִמָּה לֹא שָׁבַתְּם זֶה עָשִׂיתֶם
וּמֵאֵת

פרשת נח

י

ומאת שנה אשר שם איתם לכם למועד וכתבואו עתה ותדברו אלי את הדבר הזה מרעת נפש בשגם לא ישמע אליכם ולא יאזין לכם ביום הזה ולא תצליחו בדבריכם היום: ויגשו כל בני האדם לשבור התכה לבוא בתוכה מפני הגשם כי לא יכלו לסבול ארץ הגשם עליהם: וישלח יי עליהם את כל החיות וכל הבהמות אשר עומדים סביבות התכה: ויגברו עליהם החיות ויכוסו ויבריהום מעל התכה: וימתו מהם החיות רבים ויבריהום מן המקום ההוא וילכו איש לדרכו ויפוצו על פני כל הארץ: והגשם עודנו יורד על הארץ וידדו ארבעים יום וארבעים לילה ויגברו המים מאד מאד על הארץ: וימותו כל בשר אשר על הארץ במים מאדם ועד בהמה ועד חיה ועד רמש ועד עוף השמים וישאר אך נח ואשר אתו בתבה: ויגברו המים וירבו מאד על הארץ וישאו את התכה ותרם מעל הארץ:

ותלך התכה על פני המים ותהפך על פני המים הלך והפך הנה והנה ויתהפך כל החי אשר בה כהפך את הנוד בסרו: ויהי צער גדול לכל היקום אשר בתכה והתכה חשבה להשבר: ויתכה כל החי אשר בתכה וינהמו האריות ויגעו השורים ויצעקו הזאבים: וכל היקום אשר בתבה מדבר וצועק בלשונו וישמע קולם למרחוק: וגם נח ובניו וצועקים ובוכים בצרתם ויראו ויראה גדול מאד ויגיעו עד שערי מות: ויתפלל נח אל יי ויצעק על הדבר הזה אל יי ואמר:

אנא יי הושיעה לנו כי אין כח בנו לסבול ארץ הרעה הזאת אשר סבבתנו: כי אפפוגו משברי מים ונחלי בליעל בעתונו קדמו אותנו מוקשי מות: עננו יי עננו פרט פנה אלעו וחננו פרטו והצלינו: וישמע

יי בקול נח ויהי כהווייתו ויעבר רוח על פני הארץ וישבו המים ותנח התכה: ויסברו מעיינות תהום וארובות השמי

מהו בכל מקו דוקי ופומי דממך ליה ויעבר ליה רוח כו ויטוכו המיב: כדקאי אחמי דקאמ ויזכר ליה כו לא מהו הספר הזה בעבור בערם מהיה להם מס: דוק ויכלא

פרשת נח

ויכלא הגשם מן השמים: והמים היו הלך: וחסור בימים ההם ותנח
 התבה בהרי אדרט: ופתח נח את חלון התבה בעת ההיא: ויקרא
 נח עוד אל " בעת ההיא ויאמר אנא " אלהי כל הארץ והמים וכל
 אשר בתם: הוציאה ממסגר נפשי ממאסרי אשר שמתני בו כי יגעתי
 באנחתי מאד: וישמעני בקול נח ויאמר אליו במלאתך שנה תמיכה
 אותצא: ויהי לתקיפת השנה עד מלאת לנח שנה תמיכה לשבתו
 בתבה חרבו המים מעל הארץ ויסר נח את מכסה התבה: בעת
 ההיא בשבעה ועשרים יום להדש השני יבשה הארץ אך לא יצאו

נח ובניו וכל אשר אתו מן התבה עד אשר דבר אליהם יי: והי ביום דברי אליהם
 לצאת ויצאו כלם מן התבה וילכו וישבו איש לדרכו ואיש למקומו: ונח ובניו ישבו
 בארץ אשר דבר אליהם ויעבדו את " כל

ימיהם: ויי ברך את נח ואת בניו בעאתם מן התבה: ויאמר אליהם
 " פרו ורבו ומלאו את כל הארץ: ועצמו ושרצו בכל הארץ ורבו בה:
 ואלה שמות בני נח יפת חסושם ויולדו להם בניס אחר המבול: כי
 לקח הלה נשם לפני המבול: אלה בני יפת גומר וכגו ומדי ויון
 ותובל ומשך ותירס: בני שבעה: והיו בני גומר אשכנז ורפרת
 ותוגרמה: ובני משך אליחרף ולובב: ובני מדי אחוז וזילא וחוני
 וליטי: ובני יון אלישה ותירש שכתים ודודנים: ובני תובל אריפי
 ובשד ותארי: ובני משך הרן ודוק ושיבשני: ובני תירס בניוב וגירא
 וכיוון ולופריון וגילק: אלה הם בני יפת למשפחותיהם והיו פקודיהם
 בימים ההם כארבע מאות ושישים איש: ואלה בני חם כוש ומצרים
 ופוט וכנען בני ארבעה: והיו בני כוש סבא וחזילה וסבתה ורעמה
 וסבתכא ובני רעמה שבאודדן: ובני מצרים לוד ועונס ולהב ונפחות
 ופתרוס וכסלוח וכפחור: ובני פוטנבל והדן ובנה ועדן: ובני כנען
 צידון ונהר ונאמורי וגרגשיו וחוי וערקיו וסיני וארודי וצמר והכרתי

אלה

אלה הם בני חם למשפחותיהם ופקודיהם בימים ההם כשבע מאות
 ושלושים איש: ואלה בני שם עילם ואשור וארפכשד וזלוד וארם בנים
 חמשה ויהיו בני עילם שושן ומחול והרמון: ובני אשור מרס ומוקיל:
 ובני ארפכשד שלח וענר ואשכול: ובני זלוד פתור ועיון: ובני ארם
 עויץ וחול וגת רומש: אלה הם בני שם למשפחותם ומספרם בימים
 ההם כשלש מאות ושבעים איש: אלה תולדות שם שם הוליד את
 ארפכשד וארפכשד הוליד את שלח ושלח הוליד את עברו: ולעבר
 יולד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו נפלגו חיי בני האדם ובאחרית
 ימיו נפלגה הארץ: ואת שם השני קרא יקטן לאמר המעטו והקטנו
 חיי בני האדם בימיו: אלה בני יקטן אלכוודד ושלף וחצר מות וירח:
 והדורם ואוזל ודקלה ועובל ואבימאל: ושבא ואופיר וחווילה ויובב
 כל אלה בני יקטן: ופלג אחיו הוליד את רעו ורעו הוליד את שרוג:
 ושרוג הוליד את נחור ונחור הוליד את תרח: ויחיתרח שלש
 ושמנה שנה ויולד את הרן ואת נחור: וכוש בן חם בן נח לקח אשה
 בימים ההם לעת זקנתו ותלד בן ויקראו את שכו נכרוד לאמר בעת
 ההיא החלו בני האדם למרוד ולפשוע באיבים עוה: ויגדל הילד ואביו
 אהבו מאד כי בן זקונים הוא לו: ויחן כוש את כתנות האור אשר עשה
 האלהים לאדם ולאשתו בצאתם מן הגן: ויהי אחרי מות אדם ואשתו
 ויתנו את הכתנות לחנוך בן ירד ובהלקח חנוך אל האהים ויתנם לו
 מתושלח בנו ובמות מתושלח לקח אותם נח ויביאם אתו לאהתיבה
 ויהיו אתו עד צאתם מן התבה: ויהי בצאתם ויגנוב חם את הכתנות
 ההם אל נח אביו ויקחם ויסתירם מאחיו ובלדת חם את כוש בכורו
 נתן לו את הכתנות בסתר: ויהיו עם כוש ימים רבים ויסתירם גם
 הוא מאת בניו ואחיו: ויהי כאשר ילד כוש את נמרוד ויתן לו את
 הכנדים ההם באהבתו אותו: ויגדל נמרוד ויהי בן עשרים שנה
 וילבש את הכנדים ההם: ויתחזק נמרוד כאשר לבש את הכנדים

פרשת נח

ויתן ליה האלהים כח וגבורה ויהי גבור ציד בארץ: הוא היה גבור ציד בשדה ויהי צודה את החיות ויבן מזבחות ויקרב עליהן את החיות לפניי: ויתחזק נמרוד ויקם מאחיו ולחם מלחמות אחיו מכל אויביהם מסביב ויתן את כל אויבי אחיו בידו: ויצליחתי ויי בפעם בפעם בכל מלחמותיו וימלוך בארץ: על בן הירח למשל בימים ההם כאשר יריק איש את חניכיו להלחם ויאמרו איו כנמרוד אשר היה גבור ציד בארץ והצליח במלחמותיו: אשר גבר מאחיו ויצילם מכף אויביהם כן יחזקנו ויצילנוי היום הזה: ויהי בהיות נמרוד בן ארבעים שנה ובעת ההיא אריתה מלחמה בין אחיו ובין בני יפתיהו אחיו תחת יד אויביהם: ויתחזק נמרוד בעת ההיא וילך ויקבוץ את כל בני כוש וכל משפחות חם כארבע מאות ושישים איש: וישכור גם את כל אהביו וכל יודעיו לפניו בשמונים איש ויתן שכרם וילך עמם למלחמה: ויהי בדרך ויתחזק נמרוד את לבבל העם אשר הלכו אחריו ואמר אליהם אל תראו ואל תערצו כי נתן ינתנו כל אויבינו בידנו ועשׂהם להם כטוב בעיניכם: וילכו כל האנשים האלה כחמש מאות וארבעים איש וילחמו על אויביהם וישחיתום ויכניעום תחת ידם וישם נמרוד עליהם נציבים במקומות: ויקח מבניהם לערבו ויהיו כלם עבדים לנמרוד ולאחיו ויפנו וישבו נמרוד וכל העם אעד אתו למקומותם: ויהי כאשר שב נמרוד מהמלחמה בשמחה כאשר נצח את כל אויביו: ויערו כלם יחד כל אחיו וכל יודעיו לפניו ומליכיהו עליהם וישמו את כתר מלכות בראשו: וישם שרים ושופטים ומנהיגים על עבדיו ועל כל עמו במשפט המלכים וישם שר צבאו את תרח בן נחור ויגדלוהו וינשארו מעל כל השרים אשר לו: והיה כאשר מלך בכל אות נפשו וכאשר נצח את כל אויביו מסביב: ויתיעץ עסכל ויעצו לבנות לו עיר לבית מלכותו ויעשו בן: ויצאו בקעה גדולה מנגד למזרח השמש ויבנו לו שם עיר גדולה ורחבה מאד: ויקרא נמרוד את שם העיר אשר

בנה

פרשת נח

יח

בנה שנער כי נער י"א את אויביו מפני ווילכדם: וישב נמרוד בשנער
 וימלך לבטח וילחם עם כל אויביו ויכניעם ויצליח בכל כלהמותיו
 ותגדל מלכותו מאד: וכל הגוים וכל הלשונות שמעו את שמעו
 ויתקבצו כלם יהד אליו ויביאו לו מנחות וישתחוו לו ארצה ויודו
 לאדון ולמלך עליהם וישכו כלם אתו בעיר שנער: וימלך נמרוד
 בארץ על כל בני נח ויהיו כלם תחת ידו ותחת עצתו: ויהי כל
 הארץ שפה אחת ודברים אהדים: אך לא דלק נמרוד בדרכיו
 וירשע מכל האדם אשר הו' לפניו מימי המבול עד הימים ההם:
 ועשאה עקובאבן וישתחוו להסו נמרוד ב"י ולמד אה כל עבדיו וכל
 אנש הארץ את כל דרכו הרעים וגם מרדן בנו הרשע עמאד כאביו
 והיה כל אשר ישמע את מעשה מרדן בן נמרוד וענה ואמר עליו
 מרשעים יצארשע: על כן היה למשל בכל הארץ לאמר מרשעים
 יצארשע ויהי למשל בדברי כל האדם כהיום הוא והלאה עד
 היום הזה: ותרח בן נחור שר צבא נמרוד היר גדול כאד בימי
 ההם בעיני המלך ובעיני כל עבדיו ואהבוהו רחלך והשרים
 וינשא והו מאד: ויקח תרח אשה ושמה אמתלא בת ברנבו: ותהר
 אשת תרח ותלד בן בימים ההם: בן שבעים שנה היה תרח בלדת
 אותו: ויקרא תרח את שכו בן הנולד לו ואברם לאמר כי הרימו
 המלך בימים ההם וינשאהו מעל כל השרים אשר אתו:
 פרשה ויהי בלילה הרוא עת הולדת את אברם ויבואו כל עבדי
 תרח וכל חכמי נמרוד וכל חרטומיו ויאלכו וישתו בבית
 תרח וישמחו עמו בלילה ההוא ויהי ביצאת כל החכמים והחרטומי
 מבית הרה וישאו את עיניהם השמים בלילה ההוא אל הכוכבים
 ויראו והנה כוכב אחד גדול כאד בא ממזרח שש וירץ בשמים
 ויבלע ארבעה כוכבים מארבע רוחות השמים: ותמהו כל חכמי
 המלך וכל חרטומי מרמראה הרוא ויבינו החכמים את הדבר
 ההוא וידעו אודותו: ויאמרו איש אל רעהו אינן זה כי אלה
 ה ב ז א אשר

פרשת נח

אשר יולד בלילה הזה לתרח: אשר יגדל ויפחה וירבה מאד ויירש את כל הארץ הוא ובניו עד עולם והרג הוא וזרעו מלכים גדולים ויירשואת ארצם: וילכו ויבאו כל החכמים וכל החרטומים בלילה ההוא איש לביתו ויהי בבקר ושכימו כלם יחד כל החכמים וכל החרטומים ויעזו כלם בבית מועדס: וידברו ויאמרו איש אל דעהו הנה המראה אשר ראינו אמש נעלם מהמלך לא נודע אליו: והיה אם יודע הדבר למלך באחרית הימים ואמר אלינו למח העלמתם את הדבר ממנו ומתנו כלנו: ועתה לכו ונגידה למלך את המראה אשר ראינו ואת פתרון הדברים ונקיט אנחנו: ועשוכן וילכו כלם ויבאו אל המלך וישתחוו לו ארצה ויאמרו יחי המלך יחי המלך: אנחנו שמענו אשר נולד בן לתרח בן נחור שר צבא ונבואת אמש בלילה אל ביתו ונאכל לחם ונשתה ונשמח עמו בלילה: והיכאשר יצאו עבדיך מבית תרח ללכת לבתינו ללון איש בביתו במלוננו: ונשא את עינינו השמימה ונראה והרג: כוכב אחד גדול מאד בא ממזרח השמש: וירץ הכוכב ההוא במרוצת גדולה ויבלע ארבעה ככבים גדולים מארבע רוחות השמים: ויתמהו עבדיך על המראה ההוא אשר ראינו ויתבהלו מאד: ונשפוט את המראה ונדע כחכמתנו את פתרון המראה ההוא על נבונה: כי על הילד היולד לתרח היה הדבר ההוא אשר יגדל וירבה מאד ועצם והמית את כל מלכי הארץ ויירש את כל ארצם הוא ובניו וזרעו עד עולם: ועתה אדונו המלך רעה הודעך את אשר ראינו על הילד הזה על נבונה: אם על המלך טוב לתת לאביו מחיר בילד ההוא וטהרהו: טרם אשר יגדל וירבה בארץ ותרבה רעתו עלינו בארץ ואכדנו כלנו אנחנו ובנינו וזרענו ברעתו: ושמע המלך את דבריהם ויישבו בעיניו וישלח ויקרא אל תרח ויבאתה לפני המלך: ויאמר המלך אל תרח הגד הנגד לי אשר נולד לך בן אמש וכואת וכואת נראה בשמים במלוד: ועתה תנה לי

לוי את הילד ההוא ונתתהו טרם תצמח עלי רעתו ואתן לך מחירו
 מלא ביתך כסף וזהב: ויען תרח את המלך ויאמר אליו שמעתי
 אדוני המלך את דבריך כל אשר יחפוץ אדוני המלך יעשה עבדו:
 אולם אדוני המלך אנד אליך את אשר קרר לי אמש עת אשר
 אראה את עצת המלך אל עבדו ואחר אשיב את המלך על דבריו
 ויאמר המלך דבר: ויאמר תרח אל המלך כי אעיון בן מורד בנא
 אלי אמש אל ביתי בלילה לאמר: תנה לי את הסוס הגדול הטוב
 אשר נתן לך המלך ואתן לך מחירו כסף וזהב ומלוא ביתך תבן
 ומספוא: ואומר אליו עד אשר אראה את אדוני המלך על דבריך
 והיה הדבר אשר ידבר אלי המלך אותו אעשה: ועתה אדוני
 המלך הנה גליתני את אונך על הדבר הזה והיה העצה אשר יעץ
 אדוני המלך את עבדו אותה אעשה: וישמע המלך את דברי
 תרח ויחר אפו ויחשבהו לכסיל: ויען המלך את תרח ויאמר אליו
 הכסיל ובער אתה או חסר תבוטה כי תעשה ואת הדבר הזה:
 כי תתן את סוסך הטוב בכסף או בזהב ואף אם כתבן ומספוא:
 החמד כסף וזהב אתה עד אשר אין לך תבן ומספוא למאכל
 סוסך כי תעשה ואת הדבר הזה: ומה לך בכסף זה בזהב ואף
 בתבן ומספוא כי תתן את סוסך הטוב אשר נתתי לך אשר אין
 סוס במורו בכל הארץ: ויכל המלך לדבר ויען תרח את המלך
 לאמר כדבר הזה דבר אדוני המלך אל עבדו: כי אדוני המלך מת
 הדבר הזה אשר דברת אלי לאמר תנה בנך ונמיתו ואתן לך
 מחירו כסף וזהב מה אעשה בכסף או בזהב אחרי מורת בני כי מי
 ירשני אחרי: והיה במותי ושב הכסף והזהב ההוא אל אדוני
 המלך אשר נתנו: והיכשמוע המלך את דברי תרח ואת המסל
 אשר הביא על המלך ויחר למלך מאד ויקצוף על הדבר הזה וחמתו
 בערה בו: וירא תרח כי חרה אף המלך עליו ויען ויאמר אל המלך
 הנה כל אשר לי ביד המלך אשר יחפוץ אדוני המלך לעשית לעבדו
 יעשה

פרשת נח

יעשה ואף בני הנה הוא ביד המלך בלא מחיר דגו וישני אחיו
הגדולים ממנו: ויאמר המלך אל תרח לאב קנה אקנה את בנך
הקטן במחיר: ועתה את המלך לאמר בני דגוני מלך ידבר נא
עבדך דבר לפניך: ושמע המלך את דבר עבדו ויאמר המלך דבר
בי שמע אנו: ויאמר הנה יתן לי אדוני המלך זמן ששתי ימים עד
דבר אל נפש ואל בית את דברי אדוני המלך ואמנו גם על הדבר
הזה: ושמע המלך אל תרח ויעש כן ויתן לו זמן שלשתי ימים: ויצא
תרח מאת פני המלך וילך ויבוא אל ביתו וידבר אל הסאת כל דברי
המלך ויראו האנשים מאד: ויהי ביום השלישי וישלח המלך אל
תרח לאמר שלח לי את בנך במחיר כאשר דברתי לך: והיה אם לא
תעשה את הדבר הזה ושלחתי והמנו גם את כל אשר בכ תיך ולא
ישאירו לך עד משתי בקר: וימהר תרח כי היה דבר המלך נחוץ
אליו ויקח את ילד אחד מעבדיו אשר ילדה לו שפחתו ביום ההוא
אשר יולד את אברם: ויבא תרח את הילד ההוא אל המלך וקח
את מחירו: והי"י את תרח בדבר הזה לכלתו המית נמרוד את
אברם: והמלך לקח את הילד מיד תרח וינפץ את מוחו ארצה בידו
וימת אותו כי השכב אברם הוא ויסתר הדבר מהיוס ההוא והלאה
וישבח מלכ המלך כימאת"י היה זה לכלתו מות אברם: ותרח
לקח את אברם בנו בסתר ואת אמו ואת מיניקתו ויחביאם במערה
ותן להם מתייתם כדי חדש בחדשו: והי"י את אברם במערה
ההיא ויגדל והי אברם במערה עשר שנים: והמלך וכל שריו ועבדיו
וכל החרטמים והכמים אשר למלך חשבו כי המית המלך את
אברם: והיך בנתה אחי אברם גדול כמנו לקח אשה בימים ההם
בן שלשים ותשע שנים היה הרהן בקחתה: ותהר אשת הרהן ותלד
לו בן ויקרא את שמו לוט: ותהר עוד ותלד בת ותקרא את שמה
מלכת: ותהר עוד ותלד בת ותקרא את שמה שרי: בן ארבעים
ושתי שנה היה הרהן בלדתו את שרי היא שנת עשר לחי אברם:
בימים

פרשת נח

ב

בימים ההם יצאו אברם ואמו ומניקתו מהמערה כאשר שכחו המלך
 ועבדיו את אודות אברם: והיה כצאת אברם מהמערה והלך ללוא
 נח ושם בנו וישב עמהם בביתם ללמוד את מוסר יי ואת דרכיו ואיש
 לא ידע את אברם: וישרת אברם את נח ואת שש בני ימים דרכים:
 ויהי אברם בבית נח שלשים והשעשנים: וידע אברם את יי מבן
 שלש שנים והלך כדרכי יי עד יוסמותו כאשר הודרו נח ושם בנו:
 וכל בני הארץ פשעו ביי באר בימים ההם וימרדו בו ויעבדו אלהים
 אחרים וישכחו את יי אשר בראם בארץ: ויעשו להם כל בני הארץ
 איש אלוהו בימים ההם אלהי עץ ואבן אשר לא ישמעו ולא ידברו
 ולא יצילו ויעבדו בני האדם והיו להם לאלהים: והמלך וכל
 עבדיו ותרחה וכל ביוהיו ראשונה בימים ההם לכל העובדים עץ
 ואבן: והיו לתרחה שנים עשר אלהים גדולים אלהי עץ ואבן לשנים
 עשר חדשים ויעבוד כל אחד חדשו: והיו כדו חדש בחדשו יקריב
 תרחה מנחה ונסכים לאלהו וישתחוה להם ויעבוד אותם בכה יעשה
 תרחה כל הימים: וגם כל הדור ההוא רע בעיני יי ויעשו בכה איש
 אלהו ואת יי אשר בראם עובו: ולא נמצא איש בימים ההם בכל
 הארץ אשר ידע את יי כיעבדו בלס איש את אלהו: וזלת נח וביתו
 וכל אשר היה תחת עצתם ידעו את יי בימים ההם: ואברם בן תרחה
 הולך וגדל בימים ההם בבית נח ואיש לא ידעו יי עמו ויתן יי לאברם
 לב שומעות כוננה וידע את כל אשר יעשו כל הדור ההוא הבל:
 וגם את כל אלהים אשר יעבדו להם הבל הסואין כם מועיל: וירא
 אברם את השמש בארץ ויאמר אברם אל לבו אך עתה רשמש
 הזאת אשר זרחה על כל הארץ הוא אלהים ולוא עבוד: ויעבוד
 אברם את השמש כיום ההוא ותפלל אליו כיום ההוא: והיה בערב
 ותבוא השמש כמשפט ויאמר אברם בלבו אך עתה אין זה אלהו:
 וידבר אברם עוד בלבו מי הוא אשר עשה את השמים ואת הארץ
 ומי אשר ברא כל האדם הזה על הארץ איפה הוא: והחשך עליו
 הלילה

פרשת נח

הלילה וישא עיניו ימה ויצפונה ונגבה ומזרחה וירא והנה כל השמש
שקטה מעל הארץ ויחשך היום: וירא אברם את הירח ואת הכוכבים
לפניו ויאמר אך עתה הנה זה אלוה אשר ברא כל הארץ וכל האדם
והנה עבדו אלהים לפניו: ויעבוד אברם את הירח ויתפלל אליו
כל הלילה ההוא: והיו בבקר ויאר היום ותזרח השמש על הארץ
כמשפט: וירא אברם את כל הדברים האלה אשר עשה ייאלהים
בארץ: ויאמר אברם בלבו אך עתה אין אלה אלוהות אשר עשו
את הארץ וכל האדם כי אם עבדי אלהים המה: וישב אברם בבית
נח וידע אברם שם את יי ואת דרכיו והיה אברם עובד ארתי כל ימי
חיו: וכל הדוד ההוא שכחו את יי ועבדו אלהים אחרים: ועץ ואבן
וימרדו ביי כל הימים: והמלך נמרוד מלך לבטח ותהי כל הארץ
חתת ידו: ויהי בלח הארץ שפה אחת ודברים אחדים: ויתיעצו כל שרי
נמרוד וכל גדוליו בעת ההיא פושו ומצרים וכוש וכנען למשפחותיה:
ויאמרו איש אל רעהו הבה נבנה לנו עיר ובתוכה מגדל מבצר וחוק
וראשו בשמים ונעשה לנו שם למען היותנו מושלים על כל העולם:
גלמען תהדל רעת אויבנו מעלינו ונמלוך עליהם בחזקה ולא נפוז
על פני כל הארץ ממלחמותיהם: ויילכו ויבאו כלם לפני המלך ויגידו
את הדבר לאלהים: ויהי להם המלך: על הדבר הזה
ועשו בן: ויתקבצו כל המשפחות כשש מאות אלף איש וילכו
אמר הכבוד לאל לבקש ארץ רחבה מאד לבנות את העיר ואת
הכתנו וימכאונקשה המגדל ויבקשו בכל הארץ ולא מצאו כבקעה
כי מבקמים היו: אהת מקדם בארץ שנער מהלך שנתים ימים ויסעו
כלם אליהו שבו שם: ויחלו ללבן ולבנה ולשרוף לשריפה לבנות
את העיר ואת המגדל אשר זממו: והיה להם בנין המגדל לפשע
וחטאה ויחלו לבנותו והיה להם בנינים ומרדו ביי אלהי השמים ויחשבו
בלבם להלחם בו ולעלות השמימה: ויחלקו כל האנשים האלה:
וכל המשפחות לשלש חלקים ותאמר האחת נעלה השמימה ונלח

בַּחֹדֶשׁ שְׁנֵית אֲמֵרָה נִעְלָה הַשָּׁמַיִם וְנִעְמַד שָׁם אֶת אֱלֹהֵינוּ וְנַעֲבֹדֵם שָׁם׃
 וְהַשְּׁלִישִׁית אֲמֵרָה נִעְלָה הַשָּׁמַיִם וְנִבְנֶה אוֹתוֹ בִּקְשָׁתוֹת וּרְמָחִים׃
 וַיַּדַּע הָאֱלֹהִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהֶם וְאֵת כָּל מַחְשַׁבְתָּם׃ הִרְעָה וַיִּרְאֵה אֶת
 הָעֵיר וְאֶת הַמְּגִדֵל אֲשֶׁר הֵם בּוֹנִים׃ וַיְהִי בְהִיוֹתָם בּוֹנִים וַיִּבְנוּ לָהֶם עֵיר
 גְּדוֹלָה וְהַמְּגִדֵל בְּתוֹכָהּ גְּבוּהָ וְחֹזֶק מְאֹד מְאֹד׃ כִּי מְרוֹכְהָ גְבוּהוֹת לֹא
 יֵצֵעַ הַחוּמָר וְהַלְּבָנִים אֵצֶל הַבֹּנֶה בַעֲלוֹתָם אֲלֵיוֹ עַד מְלֹאת לְעוֹלָם
 שְׁנַת תְּמִימָה׃ וְאַחֲרֵיכֵן יֵצְעוּ אֶל הַבְּנִים וַיִּתְּנוּ לָהֶם הַחוּמָר וְהַלְּבָנִים
 כַּכֹּה יַעֲשׂוּ לָהֶם בְּכָל יוֹם׃ וַיְהִי אֱלֹהֵי עוֹלָם וְאֱלֹהֵי יוֹרְדִים כָּל הַיּוֹם׃
 וַיְהִי כֹאֲשֶׁר תְּפוֹל לִבְנֵה מִידָם וְתִשְׁכַּר וַיִּבְכּוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם וְכֹאֲשֶׁר יִפּוֹל
 אָדָם וַיִּמַּת אִין מְבִיט אֲלֵיו מֵהֶם׃ וַיִּדְעֵי אֶת מַחְשַׁבְתָּם וַיְהִי עֵת בּוֹנִים
 וַיִּזְרְקוּ הַחֲצִיצִים אֶל הַשָּׁמַיִם וַיִּפּוּלוּ כָּל הַחֲצִיצִים עֲלֵיהֶם מֵאִיס דָּם׃ וַיְהִי
 כִּרְאוֹתָם וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ אַךְ הִנֵּה הִרְגָנוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם׃
 כִּי מֵאֵת יְיָ הִיָּה זֶה לְמַעַן הַתַּעַם וּלְמַעַן הַכְּחִידֵם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃
 וַיִּבְנוּ אֶת הַמְּגִדֵל וְאֶת הָעֵיר וַיַּעֲשׂוּ כַדְּבַר הַזֶּה יוֹם יוֹם עַד מְלֹאת לָהֶם
 יָמִים רַבִּים וְשָׁנִים׃ וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֶל שְׁבַעִים הַמַּלְאָכִים הַעוֹמְדִים
 רְאֵשׁוֹנָה לְפָנָיו הַקְּרוּבִים אֲלֵיו לֵאמֹר׃ הֲבֵה נִרְדָּה וְנִבְלָה שֵׁם שְׁפָתָם
 אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ וְלֹא יִבְיֵנוּ אִישׁ שִׁפְתֵי רֵעֵהוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם כֵּן׃ וַיְהִי מֵהַיּוֹם
 הַהוּא וְהָלֵאָה שִׁכְחוּ אִישׁ שִׁפְתֵי רֵעֵהוּ וְלֹא יִבְיֵנוּ לְדָבַר כָּל־מִיחָד בְּשִׁפְהָ
 אַחַת׃ וַיְהִי כֹאֲשֶׁר יֹאמֶר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ תִּנֵּה לִי אֶבֶן לְבִנוֹת וַיִּתֵּן לוֹ הַחוּמָר
 וְכֹאֲשֶׁר יֹאמֶר תִּנֵּה חוּמְרֵי וַיִּתֵּן לוֹ אֶבֶן׃ וַיְהִי כֹאֲשֶׁר יִקַּח הַבֹּנֶה מִיַּד
 רֵעֵהוּ אֶת הַחוּמָר אוֹ אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר לֹא אָמַר וַיִּשְׁלִיכֵם הַבֹּנֶה מִיָּדוֹ
 וַיִּפֹּלֵם עַל רֵעֵהוּ וַיִּמָּת׃ וַיַּעֲשׂוּ כַדְּבַר הַזֶּה יָמִים רַבִּים וַיִּמְתּוּ מֵהֶם
 הַרְבֵּה כַדְּבַר הַזֶּה וַיִּי רַבָּה אֶת שְׁלֹשֶׁת הַחַלְקִים אֲשֶׁר הָיוּ שָׁם וַיִּיסְרוּם
 כַּמַּפְעֻלוֹתָם וְכַמַּחְשַׁבְתוֹתֵיהֶם׃ אֲשֶׁר אֲבָרוּ נִעְלָה הַשָּׁמַיִם וְנַעֲבֹד אֶת
 אֱלֹהֵינוּ שֵׁשׁ הַיּוֹלְקוֹפִים וְשִׁנְרֵבִים וְאֲשֶׁר אָמְרוּ נִבְנֶה הַשָּׁמַיִם בְּחֲצִים
 הַמִּצֵּתִים אִישׁ בְּיַד רֵעֵהוּ׃ וְהַשְּׁלִישִׁית אֲשֶׁר אֲמֵרָה נִעְלָה הַשָּׁמַיִם
 וְנִלְחַם בָּהֶם עַל כָּל הָאָרֶץ׃ וְהַנְּשֹׂאֵרֵי בָהֶם כֹּאֲשֶׁר יִדְעוּ וְהִבְיֵנוּ אֶת

פלישת נח

הרעה אשר באה עליהם ועזבו את הבנין ופוצו גם הם על פני כל
הארץ: ויחדלו לבנות את העיר ואת המגדל: על בן קרא למקום
ההוא בכל בני שם כלל "שפת כל הארץ הנה מקדם לארץ שנועה:
והמגדל ההוא אשר בנו בני האדם פתחה הארץ את פיה ותבלע
את שליטתו: ותרד גם אשמן השמים ותשרוף את השלישית
האחרת: וזה שליטת ממנו נשאר עד היום הזה: ויהי ממנו אשר תלו
ברוח השמים ויהי מהלך צלו שלשה ימים: וימותו רבים מבני האדם
כמגדל ההוא בשנה ההיא עם אשר אין להם מספר: ופלג בן עבר
מת בימים ההם בשנת ארבעים ושמונה שנה לחיי אברם בן נחור:
ויהיו כל ימי פלג תשע ושלשים שנה ומאתים שנה ימת: ויהי כאשר
הפיץ יי את בני האדם בעון המגדל על פני כל הארץ ויפוצו לחלקים
רבים: ויתפרדו כל בני האדם לארבע רוחות כל הארץ וירדו כל
המשפחות משפחה ומשפחה ללשונה ולארצה ועריה: ויבנו בני
האדם ערים רבים למשפחותיהם בכל המקומות אשר הלכו שמה
ובכל הארץ אשר הפיצם יי: ויהי מהם אשר בנו עריהם במקומות
אשר נטשו שמה ויקראו לערים ההם על שמותם: ועל שמות
בניהם או על שם אודותיהם: וילכו בני יפת בן נח ויבנו להם ערים
במקומות אשר נפוצו שם ויקראו את כל ערים בשמותם ויתחלקו
בני יפת על פני הארץ לחלקים וללשונות רבים: ואלה שמות כל
משפחותיהם לכל עריהם אשר בנו להם בימים ההם אחר המגדל:
ואלה בני יפת למשפחותיהם גומר ומג ומרי ויון ותובל ומשך:
ותירס אלה בני יפת לתולדותם: ויהי בני גומר לעריהם: הם פרקנוס
היושבים בארץ פרנצה על נהר פרנצה על גהר סינה: ובני יפת הם
ברטונים היושבים בארץ ברטניה על נהר לידה השופך את מימיו
בים הגדול גיחון הוא אוקיאנוס: ובני חומרמה הם עשר משפחות
ואלה שמותם בודר ופרצינד וכולגר: ואליקנוס ורגביב וטודקי:
ובנו חובקד ואתגלו וטילמץ: ויהי מהם בודר ואליקנוס ורגביב
וטודקי

וטורקין: וכוז חביד ומלמץ כל אלה נפוצו ויחננו צפונה ויבנו להם
 ערים: ויקראו את שמות הערים על שמותם הם החונים על נהר
 היתלה ואיטלד עד היום: אך אנגריובולגר ופרצינד הם חונים על
 הנהר הגדול נהר דובני ושמות עריהם גם הם על שמותם: ובניין
 הם היונים היושבים בארץ מקדניא ומדיהם ארזלוס היושבים
 בארץ כודסן: ובני תובל הם היושבים על ארץ תושקנה על נהר
 פשיאה: ובני משך הם ש בשני תירס הם רדוש כושני ואנגלים:
 כל אלה הלכו ויבנו להם ערים הם הערים היושבים על ים יבוס: על
 נהר בירא השופך על נהר טרגאן: ובני אלישה הם אלמניא וילכו
 גם הם ויבנו להם ערים הם הערים היושבים בין הרי יוב ושיבתמו:
 והיו מהם אנשי לומברדי היושבים מעבר לנהר יוב ושיבתמו
 וכבשו את ארץ איטליא וישבו בה עד היום: וכני כתיס הם הם הרומי
 החונים בבקעת כנפאי על ים תיבראיו: ובני דודנים הם היושבים
 תוך ערים גיחון בארץ בארדנה אלה הם משפחות בני יפת
 לעריהם וללשונותם אחר המגדל אשר נפוצו שם: ובני חם בן
 נח הלכו גם הם ויבנו להם ערים במקומות אשר נפוצו שם: ויקראו
 גם לשמות עריהם על שמותם ועל אודותם: ואלה שמות כל
 עריהם לכל משפחותיהם אשר בע להם בימים ההם אחר המגדל:
 ויהיו בני חם כוש מצרים ופוט וכנען לתולדותם ולעריהם: כל
 אלה הלכו ויבנו להם ערים באשר מצאו ויקראו את עריהם על
 שמות אבותם כוש ומצרים ופוט וכנען: והיו בני מצרים הם לודים
 וענמים ולבים ונפתוחים ופתרוסים וכסלו חים וכפתורים
 משפחות שבעה: כל אלה הם חונים על יאור שיחוד הוואנחל
 מצרים ויבנו להם ערים ויקראו לעריהם על שמותם: ויתחתנו
 בני פתרוס ובני כסלו זה את זה ויצאו מהם ארבעה פלשתים וארבע
 הגרים ואת רועותיהם ואת הגתים ואת הערקונים כל משפחות
 חמשה: גם אלה בנו להם ערים ויקראו את עריהם בשמות

פרשת נח

אבותם עד היום הזה: וּבְנֵי כְנַעַן גַּם הֵם בָּנוּ לָהֶם עָרִים וַיִּקְרְאוּ
 לְעָרֵיהֶם בְּשֵׁמוֹת אַחַת עִשְׂרֵה עָרִים וַחֲצִירֵיהֶם אֵין כִּסְפֵּר: וַיִּלְכוּ
 אַרְבַּעַה אַנְשֵׁים מִמִּשְׁפַּחַת חָם וַיְבִאוּ כֹלם אֶרֶץ הַכְּנַעַן: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
 הָאָנְשִׁים סְדוּם וְעִמּוֹרָה אֲדָמָה יִצְחָקִים: וַיְבִנוּ הָאָנְשִׁים הָאֵלֶּה לָהֶם
 אַרְבַּעַה עָרִים בְּאֶרֶץ הַכְּנַעַן וַיִּקְרְאוּ אֶת שְׁמוֹת עָרֵיהֶם עַל שְׁמוֹתָם:
 וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֵים הָאֵלֶּה וּבְנֵיהֶם וְכֹל אֲשֶׁר לָהֶם וַיִּפְרוּ וַיִּרְבוּ מְאֹד
 וַיֵּשְׁבוּ לְבֶטֶח: וַיִּלְךְ שְׁעִיר בֶּן חוֹר בֶּן חוּי בֶּן כְּנַעַן וַיִּמְצָא בִקְעָה נֶגֶד
 הַר פֶּאֶרְזַן וַיִּבֶן שָׁם עִיר וַיֵּשֶׁב שָׁם הוּא וְשִׁבְעָה בָנָיו וּבֵיתוֹ: וַיִּקְרָא
 לָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה שְׁעִיר עַל שְׁמוֹ הָיָא אֶרֶץ שְׁעִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה: אֵלֶּה
 הֵם מִשְׁפַּחֹת בְּנֵי חָם לְלִשְׁוֹנוֹתָם וְלְעָרֵיהֶם אֲשֶׁר נִפְרְצוּ שָׁם לְאַרְצוֹתָם
 אַחֵר הַמִּגְדָּל: וּבְנֵי שָׁם בֶּן נֹחַ אֲבִי כָל בְּנֵי עֶבֶר הֵלְכוּ מֵהֶם גַּם הֵם
 וַיְבִנוּ עָרֵיהֶם בְּמִקְוֹמוֹת אֲשֶׁר נִפְרְצוּ שָׁם וַיִּקְרְאוּ לְעָרֵיהֶם בְּשֵׁמוֹתָם:
 וַיְהִיו בְּנֵי שָׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשָׁד וְלֹד וְאַרְם וַיְבִנוּ לָהֶם עָרִים
 וַיִּקְרְאוּ אֶת שְׁמוֹת כָּל עָרֵיהֶם עַל שְׁמוֹתָם: וַיֵּצֵא אֲשׁוּר בֶּן שָׁם הוּא
 וּבְנָיו וּבְנֵי בֵיתוֹ בַּעַת הַהִיא עִם רֹב מְאֹד וַיִּלְכוּ וַיִּתְרַחֲקוּ אֶל אֶרֶץ
 אֲשֶׁר מִצְּאוֹ: וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה רַחֲבָה מְאֹד בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר הֵלְכוּ שָׁם
 וַיְבִנוּ שָׁם עָרִים אַרְבַּעַה וַיִּקְרְאוּ לָהֶם שְׁמוֹת עַל שְׁמוֹתָם וְעַל שְׁמוֹת
 אוֹדוֹתֵיהֶם: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת כָּל הָעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ לָהֶם בְּנֵי אֲשׁוּר אֵת
 נִינְוָה וְאֵת רֶסֶן וְאֵת כַּלְחָוָה וְאֵת רַחוּבֹת עִיר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם בְּנֵי אֲשׁוּר עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה: וּבְנֵי אַרְם הֵלְכוּ גַם הֵם וַיְבִנוּ לָהֶם עִיר וַיִּקְרְאוּ אֶת שֵׁם
 הָעִיר עוֹץ כִּשְׁם אֲחִיהֶם הַכְּנַעַנִי וַיֵּשְׁבוּ בָּהּ הִיא אֶרֶץ עוֹץ עַד הַיּוֹם:
 וַיְהִי בִשְׁנַת הַשְּׁנִיָּתָה אַחֵר הַמִּגְדָּל וַיֵּצֵא אִישׁ מֵאֶרֶץ נִינְוָה מִבֵּית
 אֲשׁוּר וַיֵּשְׁבוּ בָלְעוּ: וַיִּלְךְ לְגוֹר בְּאֲשֶׁר יִמְצָא הוּא וּבֵיתוֹ: וַיְבִנּוּ
 עַד נֶגֶד עָרֵי הַכְּנַעַן מֹל סְדוּם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: וַיִּקָּם הָאִישׁ וַיִּבֶן עִיר קַטְנָה
 שֵׁם וַיִּקְרָא שְׁמָהּ בָּלְעוּ עַל שֵׁם הָיָא אֶרֶץ צוּר עַד הַיּוֹם הַזֶּה: אֵלֶּה
 הֵם כָּל מִשְׁפַּחֹת בְּנֵי שָׁם לְלִשְׁוֹנוֹתָם וְכֹל עָרֵיהֶם אֲשֶׁר נִפְרְצוּ שָׁם
 בְּאֶרֶץ אַחֵר הַמִּגְדָּל: וְכֹל מְדִינָה וּמְדִינָה עִיר וְעִיר מִשְׁפַּחָהּ וּמִשְׁפַּחַת

מכל

מכל משפחות בני נחבנו להם ערים רבים אחרי כן: וימליכו עליהם
 מלכים בכל עריהם להתנהג על פיהם ככה יעשו כל משפחות בני
 נח עד שלום: ונמרוד בן כוש עודע בארץ שנער וימלוך עליה וישב
 שם ויבנה שם ערים בארץ שנער: ואלה שמות הערים אשר בנה
 ארבע ערים ויקרא להן שמות על אודות אשר קרה להן בבנין
 המגדל: ויקרא את שם האחת בכל לאמר כי שם בבל יישפת כל

אמר הארץ: ואת שם השנית קרא ארץ לאמר
 כי משם הפיצו יוני והשלישית אכד לאמר
 מלחמה גדולה היתה במקום ההוא:
 והרביעית כלנה לאמר כי שם תמו וכלו כל
 שריו וגבוריו ויפוצו מהם מעליו ויכרדו בו:
 ויהי כאשר בנה נמרוד את הערים ההם
 בארץ שנער ויושב בהם את יתר עמו ושריו
 וגבוריו אשר נשארו אחו במלכותו:
 ונמרוד ישב בכבל ויחדש שם את מלכותו
 עם יתר עבדיו וימלוך לבטח:
 ויקראו כל עבדיו נמרוד
 ושריו את שמו אמרפל לאמר כי נפלו כל שריו וכל
 אנשיו בבנין המגדל ועל אודותיו:
 ובכל זאת לאשב נמרוד אל ייוסף עוד
 להרשיע וללמד רשעה לכל בני האדם:
 וגם נמרודן בנה הרשיע מאביו ויוסף לעשות
 ולהוסיף על כל תועבות אביו: ויחטיא את בני האדם על לבן
 ואמרו מרשעים יצארשע כן בעת ההיא נהיתה מלחמה בין משפחתו
 בני חם כאשר ישבו בארצותם אשר בנו להם: ויצא כדר לעמר
 מלך עילם מתוך משפחות בני חם וילהם את משפחות בני חם
 זיכניעם תחת ידו: וילך אל חמשת ערי הכבר וילחם בהם ויכניעם ויהיו
 תחת ידו: ויעבדוהו שתים עשרה שנה ויתג לו מס שנה: בעת ההיא

אמר הכנעני אפסר כי ארץ
 כמו ויחריכו הכדים סעל
 הדרך ול כספר הסרטים
 סמסכו חותם כל פי חוץ
 ואכד לצון מלחמה מלסון
 כדודי חם סרל ניכזבי חם
 והמלחמ' היא כאם בוערת
 קפחה וסנאה וכינכא ומי
 ספרם לי דבר יתקד נכין
 עלנו תבנ ברכה

עם יתר עבדיו וימלוך לבטח:
 ויקראו כל עבדיו נמרוד
 ושריו את שמו אמרפל לאמר כי נפלו כל שריו וכל
 אנשיו בבנין המגדל ועל אודותיו:
 ובכל זאת לאשב נמרוד אל ייוסף עוד
 להרשיע וללמד רשעה לכל בני האדם:
 וגם נמרודן בנה הרשיע מאביו ויוסף לעשות
 ולהוסיף על כל תועבות אביו: ויחטיא את בני האדם על לבן
 ואמרו מרשעים יצארשע כן בעת ההיא נהיתה מלחמה בין משפחתו
 בני חם כאשר ישבו בארצותם אשר בנו להם: ויצא כדר לעמר
 מלך עילם מתוך משפחות בני חם וילהם את משפחות בני חם
 זיכניעם תחת ידו: וילך אל חמשת ערי הכבר וילחם בהם ויכניעם ויהיו
 תחת ידו: ויעבדוהו שתים עשרה שנה ויתג לו מס שנה: בעת ההיא

פרשת נח

מת נחור בן שרות בשנה ההיא היא שנת השע וארבעי שנה לאברם
בן תרח: והיו בל ימי נחור שמונה וארבעים שנה ומאת שנה ומת:
והי בשנת החמשים שנה לחיי אברם בן תרח ויצא אברם מבית נח
וילך בית אביו: ואברם ידע את יי וילך בדרכיו ובמסור יי אלהיו
עמו: ותרח אביו עודנו שד צבאל מלך נמרוד בימי ההם ועדנו
ילך אחר דרכי נמרוד לעבוד אלהים אחרים עין ואבן: ויבוא אברם
בית אביו וירא את אלהי אביו שנים עשר אלוהות עומדים כלם
בבית אביו בהיכליהם: וחר אף אברם בראותו את הצלמים האלה
בבית אביו: ואמר אברם חיי אסי עמדו: הצלמים האלה במעמדם
בבית אביו: כה יעשה לי אלהים אשר בראני וכה יוסיף אסלתי
לשלשת ימים אשבר את כלם: ויצא אברם מאתם וחמתו בערה
בו: ויטהר אברם ויצאמן החדר אל חצר אביו החיצונה וימצא את
אביו וישב בחצר וכל עבדיו אתו ויבוא אברם וישב לפני אביו: ושאל
אברם את אביו לאמר הודיעני אבי איה האלהים אשר ברא את
השמי ואת כל הארץ ואשר ברא את כל בני האדם על הארץ ואשר
בראך ואשר בראני גם אני בארץ: ויען תרח את אברם בנו ויאמר
אלי הנה אשר ברא כל אלה אתנו בבית: ויאמר אברם אל אביו
הראסנא לי אדוני: בא תרח את אברם בנו אל החצר הפנימית אל
החדר: וירא אברם והנה כל החדר מלא אלוהות עין ואבן שנים
עשר צלמים גדולים ואחרים קטנים עמהם אין מספר: ויאמר תרח
אל בנו הנה אלהים אשר עשו את כל אשר ראית בכל הארץ והם
אשר בראו אותי ואותך וכל האדם בארץ: וישתחוה תרח לכל אלהיו
ויצא משם ואברם בנו יצא אתו משם: והי בצאת אברם משם וילך
וישב לפני אביו: ויאמר לאמו הנה אבי הראני את אשר עשו את השמי
ואת הארץ ואת בני האדם: ועתה מה רוקח נאל לי גדי עוים מן הצאן
ועשית אותם מטעמים: והבאתי את המטעמים ההם לאלהי אבי
למנחה לאכול אולי ארצה לפניהם: ותעש אמו כן וחקק גדי עוים
ותעשה

ותעשרו מטעמים ותביא אותם אל אברם: ויקח אברם את
 המטעמים מיד אמו ויביאם לפני אלהי אביו: ויגש אליהם לאכול
 ותרח אביו לא ידע: ויהי היום וישב אברם ביום ההוא וירא אותם
 אברם והנה אין קול להם ואין קשב ואין תנועה ואין אחד מהם
 שולח יד לאכול: ויהתל בהם אברם ויאמר אך עתה כי המטעמים
 אשר עשית לא הטיבו בעיניהם או מעטהם להם על כן לא אכלו:
 ועתה אעשה להם מתוך מטעמים אחרים טובים ורבים מזה עתה
 אשר אראה מה אחריתם: ויהי ממחרת ויצא אברם אל אמו אל
 המטעמי ותקם אמו ותקח שלש גדיים טובים מן הצאן ותעש אותם
 מטעמים טובים כאשר אהב בנה: ותתן את המטעמים ביד אברם
 בנה ותרח אביו לא ידע: ויקח אברם את המטעמים מיד אמו
 ויביאם החדרה לפני אלהי אביו: ויגש אליהם לאכול ויתן לפני
 בלם וישב אברם לפני הסבל היום ההוא אולי אכלו: וירא אברם
 אותם והנה אין קול להם ואין קשב ואין שולח יד מהם אל המטעמים
 לאכול: ורוח אלהים לבשה את אברם אחרי בן ביום ההוא בערב
 בתוך הבית ההוא ויקרא ויאמר אוי והוי על אבי ועל כל הדור הרע
 הזה אשר נטו להם יחד אחרי ההבל: ויעברו להם אלילים כאלה
 עץ ואבן אשר לא יוכלו ליריחו ולא ישמעו ולא ידברו:
 פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו בהם אזנים להם ולא ישמעו
 ידיהם ולא ימישון לאכול וגליתם ולא יחלבו: במותם יהיו בל
 עשיהם ובל אשר בוטח בהם: וכל אשר יעבדם וישתחוה להם:
 והי כראות אברם את כל הדברים האלה ואת כל המעשים הרעים
 וחר אפו מאד על אביו: ויסתר וילך ויקח את הקדושות כידו
 ויבוא החדר אל אלהי אביו וישב את כל אלוהות אביו: ויהי
 אחרי בן ככלותו לשבר את הצלמים ויתן את הקדושות ביד האלה
 הגדול אשר היה שם לפניו ויצאו ותרח אביו בא אל ביתו וישמע
 את קול מכת הקדושות מפתח הבית ויבא תרח הבתלה לדעת מה

פרשת נח

ועל מהזהו: וישמעו תרח את קול הקרדומות בחדר הצלמים וירץ
תרח החדרה אל הצלמים ומצא את אברם בנו בצאחו משם: ויבא
תרח החדרה ומצא את כל האילים נפלים כלם וישברו והקרדומן
ביד הגדול בהם כילאנשבר והמטעמי אשר עשה אברם בנו עודנו
לפניהם: וירא תרח את המעשה הזה ויחר אפו מאד וימהר ויצא
מן החדר אל אברם: ומצא את אברם בנו עודנו יושב בבית ויאמר
אליו מה המעשה הזה אשר עשית אל כל אלהי: ויען אברם את
תרח אביו ויאמר לא אדוני כי מטעמי הבאתי לפניהם: והיבא אשר
הגשתי את המטעמי לפניהם לאכול וישלחו כלם ידם לאכול טרם
וישלחו ידו הגדול מהם לאכול: וירא הגדול את מעשיהם אשר עשו
לפניו ויחר אפו מאד עליהם: וילך ויקח את הקרדומות אשר בבית
ויבא אליהם וישבר את כלם והנה הקרדומות עודנו בידו כגאשר
ראית: ויחר אף תרח על אברם בנו בדברו הדבר הזה ויאמר תרח
אל אברם בנו בחמתו מה הדבר הזה אשר דברת עקק את הדובר
אליו: היש באלהים האלהו ונפש וכח לעשות את כל אשר
דברת אליו והלא עץ ואפן המה ואני עשיתי אותם: ואיך תדבר אליו
כזבים לאמר האלוה הגדול אשר אתכם הכה אתם ותתן את
הקרדומות בידו לאמר הוא הכה אותם כלם: ויען אברם את אביו
ויאמר אליו ואיך תעבוד את האילים האלה אשר אין בהם כח
לעשות דבר: ההצל יצילוך האילים האלה אשר אתה בוטח
בהן אם שמעו ושמעו את תפלתך בעת קראך אליהם: המלט
ומלטוך מיד כל שונאך אם לחום ולחמו לך את מלחמותיך
באויביך כי תטבוד עץ ואבן אשר לא ידברו ולא ישמעו: ותה לא
שוב לנס לעשית את הדברים האלה אתה וכל בני האדם הרעים
הנלוים אליך: הנס לים אדם או אוילים אתם אשר אין בכם תבונה
לעבד את העץ ואת האבן ולעשות כדבר הזה: ותשכחו את יי
האלהים אשר עשה את השמים ואת הארץ ואשר ברא אתכם

בארץ

בארץ ותביא רעה גדולה על נפשותיכם בדבר הזה לעבוד עץ
 ואבן: הלא בדבר הזה חטאו אבותי מימי קדם ויביא"י אלהי כל
 הארץ עליהם את מי המבול וישחית את כל הארץ: ואיך אתם
 תוסיפו לעשות הדבר הזה ותעבדו אלהים אהריכעץ ואבן אשר לא
 ישמעו ולא ידברו ולא יצילו מצרה לספות חרון אף אלהי כל הארץ
 עליכם: ועתה אבי הדל לך מזה ולא תביא רעה על נפשך ועל נפש
 ביתך מזה: ומהר אברס וידלג לפני אביו ומקח את הקרדומות מיד
 אלוה אביו הגדול וישברו בה אברס וירץ לו: ויראות רח את כל
 אשר עשה לו אברס בנו ויטהר ויצא מביתו וילך אל המלך: ויבא
 לפני נמרוד ויעמוד לפניו וישתחו למלך ואמר לוהכלך מה לך:
 ויאמר בי אדוני ילד יולד לי היום חמשים שנה וכזאת וכזאת
 עשה לי כאלהי וכזה וכזה דבר: ועתה אדוני המלך: שלח נא ויבא
 לפניך ושפטהו במשפטך למען נוצל מערתי: וישלח המלך
 שלשה אנשים מעבדיו וילכו ויביאו את אברס לפני המלך: ונמהוד
 וכל שריו ועבדיו יושבים לפניו ביום ההוא ותרח ישב לפניהם:
 ויאמר המלך אל אברס מה המעשה הזה אשר עשית לאבך ולא כל
 אלהיו: ויען אברס את המלך כדברים אשר דבר אל אביו ויאמר
 האלוה הגדול אשר היה אתם בבית עשה להם את אשר שמעת:
 ויאמר המלך אל אברס היש בהם כח לדבר ולאכול ולעשות ככל
 אשר דברת: ויען אברס את המלך לאמר ואם אין בהם כח למד
 תעבדם ולמה תתעה את כל בני האדם בהבליך: התחשוב לך כי
 הציל ויצילוך או יעשו דבר מקטן ועד גדול כי תעבדום ולמה לא
 תעבדו אלהי כל הארץ אשר ברא אתכם ואשר נפשותיכם בידו להמית
 ולהחיות: והיו מלך אויל כסיל וביצר אוילך עד עולם אמרתי כי אתה
 תורה דרך הישר לכל עבדיך: ואולכ אתה לאבן עשית ותמלא כל
 הארץ בעונותיך ובעונות כל אנשך אשר הלכו בדרכיך: הלא
 דעת אם לא שמעת כי כמעשה הזה הרע אשר אתם עושים בו

פרשת נח

הטאו אבותינו מימי קדם ויביא אלהי כל העולם עליהם ארתמי
המבול: וישחית את כלם וגם כל הארץ שחת בעבורם: ותקם
אתה ואנשיך אלהיום תרבות אנשים חטאים ותעשו כמעשה הזאת
לספות על חרון אפי אלהי עולם ולהביא רעה על כס ועל כל הארץ:
ועתה הסר מעליך את כל המעשה הרע הזה אשר אתם עושים
ועבדו את אלהי עולם אשר נפשך בידו וטוב לך: ואם אין לך הרע
יאבה לשמוע את דברי לעזוב את כל דרכי הרעים ולעבוד את
אלהי עולם: בחרפה תמות באחרית הימים אתה וכל אנשיך וכל
הנלוים אליך וכל השומעים את דבריך וכל ההולכים בדרכיך
הרעים: ויבל אברם לדבר את כל דבריו לפני המלך והשדים וישא
אברם את עיניו השמימה ויאמר ירא את כל הרשעים וישפוט:

ויהי כשמוע המלך את כל דברי אברם ויצו ויתנהו אל בית הסודר
ויהי אברם בבית הסודר ימים עשרה: ויהי מקץ הימים ההם וישלח
המלך ויקבצו ארת כל השרים אשר למלך וכל שרי המדינות
והחכמים ויבאו כלם לפני המלך וישבו כלם לפניו ואברם עודנו
שם בבית הכלא ויאמר המלך אל כל השרים ואל כל החכמים
השמעת את כל אשר עשה בנתרח לאביו כוה וכוה עשה לו ואשלח
ויביארו לפניו ובואת וכואת ודבר אלי ולפחד ולבכול אנע ממני
והנה הוא אסור בבית הסודר: ועתה שפטו נא מה משפטו יש לאיש
הזה אשר קלל את המלך ואשר דבר ואשר עשה ואת כל הדברים
האלה אשר שמעתם: ויענו כלם את המלך ויאמרו איש אשר יקלל
את המלך יתלה על העץ ואולם בעבור אשר עשה את כל הדברים
האלה אשר דבר ויבזה את אלהינו בנש ישרף כיבן המשפט על
הדבר הזה: אם על המלך טוב לעשות את הדבר הזה וישלח נא
את עבדיו ויבערו את כבשן הלבנים אשר לך שלשת ימים לילה ויום
ואחר נשליך את האיש ההוא בו: ויעש המלך כן ויצו ארת עבדיו
ויחגו אש בכבשן המלך אשר בכשרים שלשה ימים ושלשה
לילות

גילות: ויצו המלך להוציא את אכרס מבית הכלא ולהביאו לשהפ
 כאש: וכל עבדי המלך וכל השרים והגבורים אשר למלך וכל
 הפחות והשופט סכתשע מאות אלף איש וכל יושבי הארץ נצבים
 שם נגד הכבשן לראות את אכרס: וכל הנשים וכל המן נאספו
 כלם אל הנגות ואל המגדלים לראות כאכרס ויתעבו כלם יחד
 מרחוק לאנותר אדם אשר לא בא כיום ההוא לראות: והי כבוא
 אכרס ויראו אותו חרטומי המלך וכל החכמים: ויצעקו אל המלך
 ויאמרו אדוני המלך הלא זה האיש ידענו כי הוציא הילד אשר בלע
 הכוכב הגדול ארבעה ככבים בטולדתו אשר דברנו אל המלך זה
 חמשים שנה היום: ועתה הנה אביו גם הוא מרה את פיך ויהתל בך
 כהביאו אליך ילד אחר ותהרנהו: ויהי כשמוע המלך את דברייהם
 ויחר אפו מאד ויצו ויבא תרח לפני המלך: ויאמר המלך השמעת
 את אשר דברו החכמים ועתה הנד נא לי נכונה אך עשית וזהו אם
 אמת תדבר ונמלטת אתה: ויראתר את המלך כי חרה אפו מאד
 ויאמר תרח אל המלך אמת שמעת אדוני המלך ואשר דברו הכמין
 נכונה הוא: ויאמר המלך ואיך תעשה הדבר הזה ותמרה ארת פי
 ותתן לי את הילד אשר לאילדת ותקח מחירו: ויען תרה את המלך
 ויאמר כי נכמרו רחמי על בני בעת ההיא ואקח ארת בן שפחתי
 ואביאהו אל המלך: ויאמר המלך ומי אשר יעץ עליך הדבר הזה
 הנד נא לי אל תכהד ממני דבר ולא תמות: ויראתר מאד מלפני
 המלך ויאמר אל המלך הרן בני הגדול הוא אשר יעצני הדבר הזה
 והרן היה בימים ההם אשר יולד אכרס בן שלשים ושתים שנה: והרן
 לא יעץ את אביו מאומה כי תרח דבר את הדבר אל המלך בעבור
 הציל את נפשו מן המלך כי ירא מאד: ויאמר המלך אל תרח הרן
 בנך אשר יעצך הדבר הזה ימות באש עם אכרס כי משפט מות עליו
 על אשר מרה את פי המלך בעשותו הדבר הזה: והרן נטה בעת
 ההיא אחרי אכרס אך הסתיר את הדבר בלבו: ויאמר הרן אל לבו

פרשת נח

אך עתה הנה המלך תפיש את אברם על הדברים האלה אשר עשה
אברם והיה אבינו אברם סמך המלך והלכתי אחריו ואסיגבר המלך
עליו והלכתי אחריו המלך: והיה כאשר דבר תרח על הרן בנו ארת
הדבר הזה אל המלך ויצוה המלך ויתפשונו את הרן עם אברם:
ויבאו את שניהם לפני המלך ויצו המלך לאסור את שניה את אברם
וזאת הרן אחיו ולהשליך אותם אל האש: וכל יושבי הארץ ועבדי
המלך והשרים וכל הנשים והטף עומדים שם ביום ההוא עליהם:
ויקחו עבדי המלך את אברם ואת הרן אחיו ויפשיטום מכתנותיהם
ומכל בגדיהם רק מכניסיהם היו עליהם: ויאסרו את ידיהם ואת
רגליהם בחבלים בוך וישאום עבדי המלך וישליכו אותם יחד אל
הכבשן: ויקנא אל אברם ויחמול עליו וירד ויציל את אברם מן
האש ולא נשרף: אך כל החבלים אשר אסרוהו בהם נשרפו כלם
ויותר אברם ויהלך בתוך האש: והרן בהשליכם אותו מת באש
וישרף והיו לאפר כי לא היה לבבו שלם את יי ויהאנשי אשר השליכו
אותם אל האש עלה להב האש אליהם ושרפו כלם בשביב האש
ו מתו מהם כשני עשר איש ויהי אברם מתהלך בתוך האש שלשה
ימים ושלש לילות ויראו אותו כל עבדי המלך מתהלך בתוך האש:
ובאו כל עבדי המלך ויגידו למלך לאם הנה ראינו את אברם הולך
ובא בתוך האש וגם המכנסים אשר עליו לא נשרפו באש אך חבל
מאסרו נשרף ויותר. והיה כשמוע המלך את דבריה ויפגלו בדבריה
ולא האמין אלהים וישלח שרים אחרים נאמני לראות את הדבר הזה:
ולכו ויראו ויגידו למלך ויקם המלך וילך לראות וירא את אברם
הולך ובא בתוך האש וירא את גויית הרן שרופה באש ויתמה המלך
מאד מזה: ויצו המלך להוציא את אברם בתוך האש ויגשו עבדי
המלך להוציאו ולא יכלו כי שביב האש והלהב עולה לקראתם
מן הכבשן וינסו עבדי המלך ממנו: ויגער המלך בכל עבדיו לאמר
מהרו והוציאו את אברם מן האש ולא תמותו: ויגשו עבדי המלך
להוציא

אברם בארץ לרעת אדוני המלך: כי בל היצ'ם אשר אברם חי בארץ
לא תכון אחת המלכות: כי מרם נודעוה במולדו ולמה לא ימיתוהו
המלך ותחדל רעתו מעליך באחרית הימים: וישמע נמרוד
בקול אנוקו וישלח המלך מעבדיו בסתר ללכת לתפוש את אברם
ולהביאו לפני המלך להמיתו: ואליעזר עבד אברם נתן לו
המלך היה בעת ההיא שם לפני המלך וישמע את אשר יעץ אנוקו
את המלך ואת אשר דבר המלך להמית את אברם: וימהר אליעזר
ויצא משם וירץ וילך אל אברם טרם הגיע עבדי המלך אל אברם:
ויאמר אליעזר לאברם מה רקום המלט על נפשך ולא תמורו ביד
המלך: כי כזה וכזה ראה המלך בחלום על אודותך וכוה וכוה
פתר לו אנוקו וכזאת וכזאת יעץ אנוקו את המלך עליך: וישמע
אברם בקול אליעזר וימהר אברם וירץ בנפשו אל בירת נח
ושם בנו ויתחבא שם וימלט: ועבדי המלך באו בית אברם ויבקשו
את אברם ולא מצאו ויבקשו בכל הארץ ואין וילכו ויבקשו בכל
הדרך ואין: ויהי כאשר לא מצאו עבדי המלך את אברם וישבו אל
המלך לדרבם ותשכח חמת המלך מאת אברם כאשר לא מצאוהו:
וישכח המלך את דבר אברם מלבו: ויסתר אברם בבית נח חדש
ימי עד שכח המלך את דברו ואברם עודנו ירא מן המלך על הדבר:
ההוא: ויבא תרח לראות אברם בנו בבית נח בסתר ותרח גדול
בעיני המלך מאד: ויאמר אברם אל אביו הלא ידעת כי המלך
מתנחם להרגני ולאבד את שמי מן הארץ בעצת יועצי הרשע אשר
לו: עתה מילך פה ומה לך פה בארץ הזאת קומו ונלכה בלנו יחד
ארצה כנען ונמלטנו מידו פן תספה גמאתה ברעחו באחרית הימים:
הלא ידעת אם לא שמעת כי לא מאהבה נתן לך נמרוד את כל
הכבוד הזה אשר אתה בו כי אם לטוב לו עשה לך את כל הטובה
הזאת ונסאם יעשה לך עוד טיבה רבה כהנה וכהנה אין זה כי אם
הבלי העולם בלא יועיל הון ועושר ביום עברה וזעם: עתה שמע
בקולי

פרשת נח

בקולי ונקומה ונלכה ארצה כנען מרעת נמרוד ועבוד אתי אדם
 בראתך בארץ וטוב לך ועוזב מעליך את כל הרבל אשר אתה רודף
 אתריו ויכל אברם לדבר ויען נח ושם בנו ויאמרו אל תרח אמת
 הדבר אשר אמר אברהם אליך וישמע תרח בקול אברם בנו ויעש
 תרח את כל אשר דבר אברם בימי היתה לו לבלתי המית המלך
 את אברם ויקח תרח את אברם בנו ואת לוט בן הרן בן בנו ואת
 שרי בלתו אשת אברם בנו ואת כל נפשות ביתו ויצאו אתם כצאן
 כשדים מבבל ללכת ארצה כנען ויבאו עד ארץ חקן וישבו שם כי
 מצאו הארץ טובה מאד ורחבת ידים לכל האדם אשר ברגליהם
 ויראו אנשי ארץ חקן את אברם טוב וישר עם אלהים ואנשים ויו
 אלהיו עמו ויבאו אליו גם כאנשי חקן וידבקו באברם וילמדו
 את מוסר ואת דרכיו וישבו האנש עם אברם בבית וידבקו בו
 וישב אברם כחקן שלש שנים ויהי מקץ שלש שנים ויראו אל אברם
 ויאמר אליו אני אשר הוצאתיך מאור כשדים ואשר הצלתך מכף
 כל אויביך ועתה אם שמוע השמע בקולי ושכרת ארת מצורתי
 וחקותי ותורותי והפלת את אויבי לפניך והרבית את זרעך
 ככובכי השמים והשלחתי את ברכתי בכל מעשה ידי ולא תחסר
 דבר ועתה קום קח את אשתך ואת כל אשר לך ולך לך ארצה כנען
 וישבת שם בארץ כנען ושם אהיה לך לאלהיך ואברכך ויקם אברם
 ויקח את אשתו ואת כל אשר לו וילך ארצה כנען כאשר דבר אליו
 ויאברם בן המשיס והמש שנים ביצאתו מחקן ויבאו אברם
 ארצה כנען ושכ בתוך הער וישם אהלו בתוך בני הכנעני וישבי
 הארץ ויראו אל אברם בבואו ארצה כנען ויאמר אליו זאת הארץ
 אשר נתתי לך ולזרעך אחרך עד עולם ושכתי את זרעך ככוכבי
 השמים ונתתי לזרעך את כל הארצות האל אשר אתה רואה לרשת
 אותם ויבן אברם טובה במקום אשר דבר אתו ויקרא שם אברם
 בשם ובעת ההוא מקצה שלש שנים לשבת אברם בארץ ויכת

נח בשנה ההיא היא שנת חמשים ושמנה שנה לחיי אברם: והיו
 כלימי נח אשר חי תשע מאות שנה וחמשים שנה וימת: וישב
 אברם בארץ כנען הוא ואשתו וכל אשר לו וכל האדם אשר ברגליו
 וכל הגלויים אליו מבני הארץ: רק נחוד אחי אברם ותרד אביו ולוט
 בן הרן וכל אשר להם ישבו בחקן: בשנת חמש שנים לשבת אברם
 בארץ כנען פשעו אנשי סדום ועמורה וכל ערי הכנרת מתחת יד כדה
 לעמר מלך עילם: כי שתיים עשרה שנה עבדו כל מלכי ערי הכנרת
 את כדה לעמר ויתנו לו מס שנה בשנה ויכרדו בו בימים ההם שלש
 עשרה שנה: ובשנת עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען היתרח
 מלחמה בין נמרוד מלך שנער ובין כדה לעמר מלך עילם: כי שמע
 נמרוד כי פשעו אנשי סדום מתחת יד כדה לעמר ויבא נמרוד להלח
 עם כדה לעמר להכניעו תחת ידו: כי משרי צבאות נמרוד היה כדה
 לעמר בימים ההם וכאשר נפלו כל אנשי המגדל ונפוצו הנשואים
 על פני כל הארץ וילך כדה לעומר ארץ עילם וימלך עליה וימרוד
 בארדוני: והיו בימים ההם כשמוע נמרוד כי פשעו בו בכדה לעמר
 כל ערי הכנרת ויבאו להלחם עם כדה לעומר בנאות ובזו: ויקבוץ
 נמרוד את כל שריו ועבדיו כשבעת אפי איש וילך לקראת כדה לעומר
 וכדה לעמר יצא לקראתו בחמשת אלפי איש ויערכו מלחמ' בבקעת
 בבל אשר בין עילם ובין שנער: וילחמו כל המלכים האלה במקום
 ההו' וינף נמרוד וכל עמו לפני אנשי כדה לעמר: ויפול מאנשי נמרוד
 במלחמה ההיא בשש מאות איש ויפול גם כדה לעומר בן המלך עמהם:
 ויברח נמרוד וישב אל ארצו בכוש וכלימה ויבנע לפני כדה לעמר
 ימ' רבי: וכדה לעמר שב אל ארצו וישלח את שריו צבאותיו אל המלכו
 אשר סביבותיו אל אריוך מלך אסרו אל תדעל מלך גו' ויכרו עמם סברית:
 ויסרם כלם אל משמעתו והיו בשנת חמש עשרה שנה לשבת אברם
 בארץ היא שנת שבע' שנה לחיי אברם ורא' אל אברם בשנת ההיא
 ויאמ' לו אני אשר הוצאתיך מאור כשד' לתת לך את הארץ הזאת
 ח א : : לדשתה:

פרשת לך לך

עתה התהלך לפני והיה תמים ושמרת את משמרת כי לך ולזרעך
אתן את הארץ הזאת לרשתה מנהר מצרים ועד הנהר הגדול נהר
פרת: ואז תבוא אל אבותיך בשלום ובשיבה טובה: ודוד רביעי
ישובו הנה בארץ הזאת וירשוה לעולם: ויבן אברם מזבח ויקרא
בשם "הנראה אליו ויעל עלות במזבח לוי: בעת ההיא שב אברם
וילך חרנה לראות את אביו ואת בית אביו ואת אמו: וישב אברם
הוא ואשתו וכל אשר לו חרנה וישב שם בחקר חמש שנים: וילכו
עוד אחרי אברם אנשים רבים מאנשי הרן כשבעים ושתים איש:
וילמד אברם את מוסר יי ואת דרכיו וילמד אותם לדעת את יי:
בימים ההם נראה יי אל אברם בחקר ויאמר אליו הלא דברתי אליך
זה עשרים שנה לאמר:

פרשת לך לך

לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר
הראיתך לתת אותה לך ולבניך: כי שם בארץ
ההיא אברך ושם אעשה לגי גדול ואגדלה שמך ונברכו בך כל
משפחות האדמה: עתה קום צא לך מן המקום הזה אתה ואשתך
וכל אשר לך וגם כל ילדי ביתך וכל הנפש אשר עשית בחרן היצא
אתך מזה זקום שוב ארצה כנען: וקם אברם ויקח את שרי אשתו
ואת כל אשר לו ואת כל ילדי ביתו ואת כל הנפש אשר עשו בחרן
ויצאו ללכת ארצה כנען: וילך וישב אברם ארצה כנען כדבר יי וילך
אתו לוט בן הרן אחיו ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו
מחרן לשוב ארצה כנען: ויבאו ארצה כנען כדבר יי אל אברם ויש
אברם אהלו וישב באלוני מורה ולוט בן אחיו וכל אשר לו עמו וירא
יי אל אברם עוד ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח
ליי הגראה אלע עדנו בלאתי מורה עד היום: בימים ההם היה בארץ
שנער

פרשת לך לך

ל

שנער איש חכם ומשכיל בכל חכמה ויפה תאר מאד אך איש עני
ורש הוא אין כל ושמו רקיון: וייצר לאיש נגיד על מחייתו ויועץ
ללבת מצרימה אל אשוריש בן ענס מלך מצרים להראות המלך את
חכמתו אולי ימצא חן בעיניו לגדלו ולתת לו את מחייתו ויעשר רקיון
בן: והיכבוא רקיון מצרימה וישאל את יושבי מצרים בעבור המלך
וגידו לו יושבי מצרים את משפט מלך מצרים: כי משפט מצרים
בימים ההם לא יצא המלך מהיכלו מארמון המלך ולא יראה בארץ
כי אם יום אחד בשנה ואחריו יבוא עוה המלך אל היכלו לשבת
שם: והיה ביום אשר יצא המלך ושפט את כל הארץ ביום ההוא
וכל איש אשר לו דבר יבוא לפני המלך ביום ההוא ועשה לו את כל
אשר ישאל מאת המלך: והי כשמוע רקיון את משפט מצרים וכי
לא יוכל לבוא לפני המלך ויתעצב מאד ויחר לו על ככה: והי בערב
וילך רקיון וימצא בית חרב מבתי האופים אשר למצרים וילך שם
במרנפשו וברעב ותרד שנתו מעיניו: וידבר רקיון עם לבו מה יעשה
בעיר שדראות המלך ואיכה יוכל לכלכל את נפשו בעיר: ויקם
בבקר ויתהלך בעיר ויקר מקרהו במוכרי הירק וישאל אליהם ויגידו
לו אשר הם מכלכלים את נפשם בירק ובזרעונים אשר יקנו וימכרו
ליושבי הארץ: ויחפוץ רקיון לעשות כמעשהם בעבור החיות את
נפשו בעיר אך לא ידע את משפט אנשי הארץ והי כסומא בתוכם:
וילך ויקח ויקנה הוא למכור למחייתו ויתקבצו עליו בני בליעל
וילענו בו ויחטפו ממנו את כל הירק לא השאירו לו דבר: ויקם משם
במרנפשו ואנחה וילך אל בית האופים אשר לן בו וישכב שם כלילה
השנית: ויתעץ עוד בחכמתו כלילה ההוא איכה יוכל להמלט את
נפשו וימצא עלילה מה לעשות על ככה: וישכב בבקר ויעש
בחכמה וילך וישכור שלשים איש גבורי חיל וכני בליעל וכלי
מלחמתם בידם ויוליכם אל מערות קבר מצרים ויושיבם שם: ויצום
לאמר כתאמר המלך התחזקו והיו לבן חיל ואל תעזבו כל איש מת

פרשת לך לך

להקבר פה עד נתנם עליו מאתים כסף ואחרי כן יקבר ויעשו האנשי
בדבר רקין לכל אנשי מצרים כל השנה ההיא: ויהי לשמונה
חדשי ואספור רקין ואנשיו עשר רב וכסף וזהב ואבני שוהם ובודולח
לאין מספר: ויקח רקין סוסיס ובהמות לרוב וישכור עוד אנשים
ויתן להם סוסיס ויהיו עמו: ויהי לתקופת השנה לעת צאת המלך
אל העיר ויתקבצו כל יושבי מצרים ויעדו יחדו אל יום צאת המלך
לדבר אליו על מעשה רקין ואנשיו: ויצא המלך ביום המועד ויבאו
לפניו כל מצרים ויצעקו אליו לאמר: יחי המלך לעולם מה הדבר
הזה אשר תעשה לעבדיך בעיר לבלתי תרת איש מת להקבר עד
נתון עליו כסף וזהב: הנהיה כדבר הזה בכל הארץ גם מימי המלכי
הראשונים אשר היו לפנינו בארץ מימי אדם עד היום הזה: לבלתי
קבור את המת כי אם במחיר: ידענו כי משפט המלך לקחת פס סן
החיים שנה שנה ואתה לאבן תעשה כי אם גם מאת המתים תקח
את המס יום יום: ועתה המלך לא נוכל עוד לדבר הזה כי נשחתה
כל העיר כדבר הזה ואתה לא ידעת: ויהי כשמוע המלך ארת כל
דבריהם ויקצוף מאד ותבער בו חמתו כדבר הזה כי לא ידע דבר:
ויאמר המלך מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות הדבר
הרע הזה בארצי אשר לא צויתיו הלא תגידו לי: ויגידו לו את כל
מעשה רקין ואנשיו ויחר אף המלך וישלח להביא רקין ואנשיו
לפניו: ורקין לקח כאלף ילדים בניס ובנות וילבישם ששומשי
ורקמה וירביבם על סוסיס וישלחם למלך ביד אנשיו: ויקח גם הוא
מנחה למלך כסף וזהב ואבני שוהם ובודולח לרוב וסוס עצום מאד
וטוב ויבא לפני המלך וישתחו למלך ארצה: ויתמה המלך
ועבדיו וכל יושבי מצרים כמעשה רקין ויראו את כל עושרו ואת
מנחתו אשר הביא למלך וייטב בעיני המלך מאד ויפלא ממנו:
וישב רקין לפני המלך ושאלהו המלך על כל מעשיו וידבר רקין
את כל דבריו בהכמה לפני המלך ואנשיו וכל יושבי מצרים:

פרשת לך לך

לא

והי בשמוע המלך את דברי רקין וחכמתו וישא רקין חן והסר
 לפניו וגם כל עבדי המלך וישבי מצרים נשאו חן וחסר לפניהם על
 חכמתו ועל טוב דבריו ויאבהו אהבה עזה מריום ההוא והלאה:
 דען המלך ויאמר לרקין לא יקרא עוד שמך רקין כי אם פרעה יהיה
 שמך אחרי אשר פרעת מסמך המתים: ויקראו את שמו פרעה:
 והמלך ועבדיו אהבו את רקין על חכמתו וירתיעו עמו כל יושבי
 מצרים להמליכו תחת יד המלך: ויעשו כן כל יושבי מצרים וחכמיה
 ותנתן דת במצרי וימליכו עליהם את רקין פרעה תחת יד אשורוש
 מלך מצרים: ומלך רקין פרעה על מצרים כל השנה לשפוט את
 כל העיר יום יום ואשורוש המלך ישפוט את הארץ יום לשנה בעת
 אשר יצא להראות: ויקח רקין פרעה את מלכות מצרים בחזקת
 ובערטה ופרעה את כל יושבי מצרים על כן קראו שמו פרעה:
 ויאבהו מאד כל יושבי מצרים את רקין פרעה ויכתבו מכתב וחוק
 לקרות לכל מלך אשר ימלך עליהם ועל זרעם במצרים פרעה: על
 כן כל מלכי מצרים אשר ימלכו במצרים מהיום ההוא והלאה יקראו
 שם פרעה עד היום הזה:

והי בשנה ההיא ויהי רעב כבד בכל ארץ כנען ולא יכלו יושבי
 הארץ לשבת בה מפני הרעב כי כבד הוא מאד: ויקם אברם
 הוא וכל אשר לו ויילכו ויורדו מצרימה מפני הרעב ויהיו בנהל מצרים
 וישבו על הגחל ימים לגוח מפני הדרך: ויתהלכו אברם ושרי אשתו
 על שפת נחל מצרים ויבט אברם אל המיס וירא את שרי אשתו כי
 יפה היא מאד מאד: ויאמר אברם אל שרי אחר אשר ברך:
 והאלהים במראה הטוב הזה ירא אני את המצריים פן יהרגוני
 ולקחו אותך כי אין יראת אלהים במקומם: אך זה אשר
 תעשה עמי אמרי נא לי אחותי את לכל אשר ישאלו אותך
 עלי למען יטב לי ונחיה ולא נמרת: ויצו אברם גם לכל
 האנשים אשר באו אתו מצרימה מפני הרעב וגם אל לוט בן
 אחי

פרשת לך לך

אתיו צוה לאמר בני ישראל אתכם המצרים אל שרה ואכרה אחות
אברם היא: וכל זאת לא בטחו אברם בהם בדברים ראלה אף
לקח את שריותנה בתובה וסתירנה תחת רבליכא שר לו כבני
ורא מאד אל שריו מפני רעת המצריים: ויקב אברם וכל אביו אתו
כנהל מצרים ויבואו מצרימה: המה באו בשערי העיר וכל טוערי
העיר עמדו עליהם לאמר תנו מעשר הכלך על אגד בידם ואהר
תב או העירה ויעש אברם והאנשים אשר אתו כן: ויבוא אביו
והאנשים אשר אתו מצרים והיו בבואם וישאו אתה חכה אנו שריו
בתוכה ויראו המצרים את ההבה: ויגשו כל עבדי המלך אל אברם
לאמר מה יש אתך בתובה הזאת אשר לא ראינו עתה פתח: וא את
התבה ונתת את מעשר המלך מכל אשר בתוכה: ויאמר אברם ב
הזאת לא תפתח אך כל אשר תאמרו אלי אתן עליה: ויענו שריו פרעה
את אברם לאמר תיבת אבני שהם וכדולת היא תנה לנו את מעשר
ויאמר אברם כל אשר תאמרו אלי אתן רק פתוח לא תפתחו ארת
התבה: ויאיצול שריו המלך באברם ויגשו אל רתיבה ויפתחו את
התיבה בחזקה ויראו והנה אשה יפת חאר מאד בהבה: והיו כראות
שריו המלך את שריו ויתמהו כאד מיפיה ויתקבצו יחד כל השריו
וכל עבדי פרעה לדאית את שרה כי יפה היא מאד: וירדו שריו המלך
ויגדו אל פרעה את כל הדברים אשר ראו והללו את שריו אל המלך
וישלה פרעה ויקחה ותבואה אשה לפני המלך: ורא פרעה ארת
שריו והיטב מאד בעיניו תמה כאד מיפיה וישמח המלך בה מאד
והן כתנות רכל הכנשרים אותו בה: ותיקח האשה בית פרעה
בימים ההם ויהר לאברם מאד על אדורת אשתו ויתפלל אל
להצילה מד פרעה: ותפלל גם שריו בעת הה א ותאמר יי אלהים
אזה אמרת לאדוני אברם ללכת כארצו וכבית אביו ארצה כנען
ותבטחהו ולהיטב לו כי יעשה את דבריך: עתה הנה עשינו ארת
אשר צויתנו ונעזוב את ארצנו ואת משפחתנו ונלך אל ארץ נכריה
ואל

פרשת לך לך

לב

ואל עם אשר לא ידענו תמול שלשום: ונבוא בארץ הזאת לדביל
 את כתינו מן הרעב ויבא עליה הפנעה והמקרה והרע הזה: ועתה יי
 אלהים הצילני נא והושיעני מיד הצר הצורר הזה ונעשה אתי טובה
 למען חסדך: וישמעני בקול שריו וישלחני מלאך להציל את שרי
 מיד פרעה: והמלך בא וישב לפני שריו והנה מלאך עומד עליהם
 וירא אל שריו ויאמר אליה אל תיראכי שמעני את הפלתך: ויגש
 המלך אל שריו ויאמר אליה האיש אשר הביאך והנה מה הוא לך
 ותאמר אחי הוא: ויאמר המלך ועלינו לגדלו ולנשאו כאד ולעשות
 לו ככל הטוב אשר תצוה אתה עלינו: וישלח המלך לאברם בעת
 ההיא בכסף וזהב ואכני שהם ובדולח הרבה מאד וצאן ובקר ועבדים
 ושפחות: ויצו המלך ויביאו את אברם וישב בחצר בית המלך
 ויגדל המלך את אברם כל לילה והוא מאד: והמלך נגש לדבר את
 שריו וישלח ידו לנעת אליה ויכהו המלאך מכה רבה ויבהל ויחדל
 מנעת אליה: ויהי כאשר יקרב המלך אל שריו והכהו המלאך על
 הארץ ויעש לו כמעשה הזה כל הלילה ויחד המלך מזה:
 ויגם כל עבדי פרעה וכל ביתו הכה המלאך כל לילה והוא מכה רבה
 על דבר שריו ויהי צעקה גדולה בכל אנשי בית פרעה כל לילה ההוא:
 וירא פרעה את כל הרעה הבאה עליו ויאמר אן הנה על האשה
 הזאת בא אלי הדבר הזה ויתרחק ממנה וידבר על לבה דברים
 טובים: ויאמר המלך אל שריו הגד נא לי אודות האיש אשר באת
 עמו הנה ותאמר שריו האיש ההוא אישיו הוא אזא ומרה אליך אחי הוא
 כי יראתי פן תמיתוהו ברעתכם: ויחדל המלך מעל שריו ויחדלו
 ממנו ומכיתו ומכות מלאך: וידע פרעה כי בעבור שריו הוכה ויתמה
 המלך מאד מזה: ויהי בבקר ויקרא המלך לאברם ויאמר מה
 זאת עשית לי למה אמרת אחותי היא ואקת אותה לילאשה ותביא
 עלי ועל ביתי מכה רבה מאד: עתה הנה אשתך קחולך לך מארצנו
 פן נמות כלנו בעבודה: ויקח פרעה שד צאן ובקר ועבדים ושפחות
 וכסף

פרשת לך לך

וכסף וזהב וחתן לאברם וישב לו את שרי אשתו: ויקח המלך גם את
 נערה אהת אשר לו אשר ילדה לו פילגשו ויתנה אל שריו לשפחה:
 ויאמר המלך אל בתו טוב לך ברתי אשר תהיה לשפחה בבית
 האשה הזאת מהיותך גבירה בביתי אהרי אשר ראינו את הרעה
 הבאה עלינו בעבוד האשה הזאת: ויקם אברם ועל ממצרים הוא
 וכל אשר לו ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אותו ואת כל אשר לו:
 וישב אברם ארצה כנען אל מקום המזבח אשר עשה אשר נטה שם
 אהלו בתחלה: וגם לוט בן הרן אחי אברם היה לו מכנה כבד צאן
 ובקר ואהליס כיה טיב ילו בעבוד אברם: והיו כשבת אברם בארץ
 ויריבו רועי מקנה לוט עם רועי מקנה אברם כי היה רכושם רב
 משבת בארץ ולא יכלה הארץ לשאת אותם כפני מקניהם: וגם כל
 מקנה אברם כאשר ילכו לרעות לא יגעו בשדות אנשי הארץ ומקנ
 רועי לוט לא כן יעשו כי יעזבו לרעות בשדות אנשי הארץ: ויראו
 אנשי הארץ את הדבר הזה יום יום ויבואו אל אברם ויריבו עמו על
 אודות רועי מקנה לוט: ויאמר אברם אל לוט מה המעשה הזה
 אשר עשית לי להבאישני ביושבי הארץ אשר תצוה את רועי מקנך
 לרעות בשדות אהרים הלא ידעת כי אני גר בארץ וזאת בתוך בני
 כנען ולמה תעשה להם זה: וירב אברם בלוט על הדבר הזה יום
 יום: ולא ישמע לוט בקול אברם ווסף לעשות כדבר הזה: ויבאו
 יושבי הארץ ויגידו לאברם: ויאמר אברם אל לוט עתה מתי תהיה לי
 אלה בזה מונח למה ירצ' אתה למוקש עם יושבי הארץ: עתה אל נא תהי
 אהע' להפד מכך מריבה ביני וביניך כי אנשים אחים אנחנו: אך
 אחיו בעבור מריבת הפד נא מעליך נא ובהר לך מקום אשר
 הרועים חלא כיהיה לו: תשב בו אתה ומקנך וכל אשר לך אך רחק נא
 למוקש עם יושבי הארץ: ואתה אל תירא כי תלך מאתי והיה אשר יעשה
 לך העה והגדת לי ונקמתיו ממנו אך רחק נא מעלי: והיו כדבר
 אברם אל לוט את כל הדברים האלה ויקם לוט וישא עיניו נגד כנה

הדרך

פרשת לך לך

לג

היררן וירא את המקום ההוא כלו משקה וטוב לאדם ולמרע הפקנ
 ולך לוט מעם אברם אל המקום ההוא ויש שם אהל ויגור בסדום
 ויפרדו איש מעל אחיו : ואברם ישב לו באלוני ממרא אשר בחברון
 ויש שם אהלה וישב אברם במקום ההוא ימים רבים ושנים : בערת
 ההיא שלח כדר לעמר מלך עילם אל כל המלכים אשר סביבותיו
 נמרוד מלך שנער אשר היה תחת ידו ואל תדעל מלך גוים ואל ארוך
 מלך אלסר אשר כרת אתם ברית לאמר : עלו אלי ועזרוני ונכרת
 את כל ערי סדום ואת יושביה כי פשעו ביהיום שלש עשרה שנה :
 ועלו ארבעת המלכים האלה עס כל מחניהם יחד כשמונה מאות
 אף איש ויתהלכו באשר הם ויכו את כל האד אשר מצאו על דרכם :
 וכל מלכי סדום ועמורה חמשת מלביהם שנאב מלך ארמה ושמאב
 מלך צבויים וברע מלך סדום וברשע מלך עמורה ובלע מלך צוער :
 ויצאו לקראתם ויתחבתו כלם יחד עמהם בעמק השדים : וילחמו
 תשעה המלכים האלה בעמק השדים ויגפכו כל מלכי סדום ועמורה
 לפני מלכי עילם ובעמק השדים מלא בארו בארות חמר וירדפו מלכי
 עילם את מלכי סדום וינוסו כל מלכי סדום עם מחניהם ויפלו בבאר
 החמר וכל הנשארים עלו אל ההר להמלט : ויבאו אחריהם חמשת
 מלכי עילם וירדפום עד שער סדום ויקחו את כל אשר בסדום ויבזו
 את כל ערי סדום ועמורה : וגם את לוט בן אחי אברם לקחו אותו ואת
 רכושו שב את כל רכוש ערי סדום וילכו להם ויבאו עוני עבד אבר
 אשר היה במלחמה היא ויגד לאברם את כל אשר ועשו המלכים
 האלה אשר סדום ואת אשר נשבה לוט בן אחיו עמהם : וישמע אברם
 הדבר הזה ויקם הוא והאנשים אשר אהו בשלש מאות ושמונ עשר
 וירדוף ארבע המלכים האלה בלילה ההוא וירדפם ויכס ויפלו
 כלם לפני אברם ולפי איש וילאנתר מהם איש כי גם ארבעת
 המלכים לבדם בריחו לכו איש לדרכו : וישב אברם את כל רכוש
 סדו וגם את לוט ורכשו השיב ונשיהו וטפס וכל אשר להם לאנחס

פרשת לך לך

דבר ללוט: והי בשובו מהכות את המלכים האלה ויעבור הוא
ואנשיו מעמק השדים אשר נלחמו שם כל המלכים: ויצא ברע מלך
סדום ויתר אנשיו אשר אתו מבארות החמד אשר נפלו שם לקדאת
אברם ואנשיו עם אברם: וגם אדוני צדק מלך ירושלם הוא שם יצא
עם אנשיו לקראת אברם ואנשיו בלחם ויין וישבו עם ידו בעמק
המלך: ויברך אדוני צדק את אברם ויהן לו אברם מעשר מכל אשר
הביא משלל אויביו כי היה אדוני צדק בהן לפני אלהים: וישו מלכי
סדום ועמורה אשר היו שם הם ועבדיהם אל אברם ויתחננו אליו
לאמר: לתת להם השבוי אשר שבה מעבדיהם ולקחת לו את כל
הרבושי: ויען אברם את מלכי סדום לאמר: חיי אשר בראת
השמים ואת הארץ ואשר פדה נפשי מכל צרה ואשר הצילני מאויבי
היום ויתנם בידו: אם אקח דבר מכל אשר לכם ולא תתהללו מתר
לאמר מרכושינו אשר הציל אברם העשיר: כי יי אלהי אשר בטחתי
בו דבר אליו לאמר: לא תחסר דבר כי בך אברך בכל מעשה
דיך אשר תעשה: עתה הנה כל אשר לכם קחו ולכו חיי לא אקח
מכם מנפש ועד שרוך: נעל ועד חוט זולתי אשר גבלו הנערים
היוצאים אתי למל המה וגם חלק האנשים אשר הלכו עמי ענר
אשכול וממראהם ואנשיהם וגם אשר ישבו על הכלים לשמור הם
יקחו חלקם מהשלל: ויתנו מלכי סדום לאנשי אברם ככל אשר
אמר ויפצרו בו לקחת הוא מכל אשר יבחר ולא אמה: וישלח את
מלכי סדום ואת יתר אנשיהם ויצום אל לוט וילכו למקומם וגם את
לוט בן אחיו שלח עם כל קנינו וילך עמהם: וישב לוט למקומו
סדומה ואברם ואנשיו שבו אל כקומם אל אנוי מודה אשר בחברת:
בעת ההיא נראה יי אל אברם עוד בחברתו ואמר אליו אל תירא
שכך הרבה מאד לפניי כילא אעזבך עד אם הרביתו אותך ואברך
ושמתי את זרעך כככבי השמים אשר לא ימד ולא יספר: ונתתי
לזרעך את כל הארצות אשר אתה רואה בעיניך להם נתתי אוהם
לרשתם

פרשת לך לך

לד

לרשתם עד עולם אך חזקו אל תיראו התהלך לפניו והיה חמים; ויהי בשנת שמונה שנה ושבעים שנה לחיי אברם ויכתרו בן פלג בשנ' ההיא ויהיו כל ימיו עשר מאתים שנה ותשע עשר שנים שנה וימת וישרה בת הרן אשת אברם עודנה עקרה בימים ההם ולא ילדה לאברם לא בן ולא בת; ויהי כראותה כי לא ילדה ותקח את הגר שפחתה אשר נתן לה פרעה ותתן אותה לאברם אישה לאשה; כי הגר למדה את כל דרכי שרי כאשר למדה אורחה שרי לא חסרה נכל דרכיה הטובים מאומה; ותאמר שרי לאברם הנה שפחתי הגר בא אליה ותלד על ברכי ואבנה גם אנכי ממנה; ותתן שרי את הגר לאברם מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען היא שנת חמש ושמנים שנה לחיי אברם; וישמע אברם לקול שרי אשתו ויקח ארת הגר שפחתו ויבא אליה אברם ותהר לו; ותרא הגר כי הרתה ותשמת מאד ותקל גברתה בעיניה ותאמר בלבה אין זה כי אם אנכי טובה לפניי משרי גבירתי; כי בלתימים אשר גברתי עם אדוני לא הררה ואני בימים אחדים נתן לי יי הריון ממנו; והרא שרי כי הרתה הגר לאברם ותקנא שרי בשפחתה ותאמר שרי בלבה אין זה כי אם היא טיבה ממני מאד; ותאמר שרי לאברם חכם עליך כי בעת אשר התפללת לפניי על הזרע למה לא התפללת עלי לחת לי זרע ממך; וגם כי אדבר אל הגר בפניך ותבזה את דברי בעבור אשר הרתה ולא תדבר אליה מאומה ישפוט ביני ובינך על אשר עשית לי; ויאמר אברם לשרי הנה שפחתיך בידך עשילה הטוב בעיניך ורתענה ערי ותברח הגר מפניה אל המדבר; וימצאה מלאך במקום אשר בהזה שמה ויאמר אליה אל תירא כי הרבה ארבה את זרעך; כי הנך יולדת בן וקראת את שמו ישמעאל יתה שוב אל שרי גברתך והתעני תחת ידיה; ותקרא הגר למקום הבאר ההוא באר לחי רואי הנה בין

אלה ולפי זה חומר וקרא פי הרת ותקל גבירתה וכו' כי הייתה בעיניה ובערכה שרי כאלת הקלות והריקות טלח וכו' בירן;

פרשת לך לך

קדש ובין מדבר ברד: ותשב הגר בעת ההיא בית אברם ארזניה:
ויהי מקץ ימים ותלד הגר לאברם בן: ויקרא אברם את שמו ישמעאל
ואברם בן שמונים ושש שנים בלדתה אותו: ויהי בימים ההם בשנת
אחת ותשעים שנה לחיי אברם וילחמו בני כתים ארת בני תובל כי
בהפיץ יי את בני האדם על פני כל הארץ יצאו בני כתים ויהיו לאנודה
וילכו בקעת כנפיא ויבנו שם להם ערים וישבו שם על נהר תיבראיו:
ובני תובל ישבו בתושכנה ויהיו גבולם עד נהר תיבראיו: ויבנו בני
תובל עיר בתושכנה ויקראו את שמה סכינה על שם סכינה בן תובל
אביהם וישבו בה עד היום הזה: ויהי בעת ההיא וילחמו בני כתים
את בני תובל וינגפו בני תובל לפני בני כתים ויפלו בני כתים מבני
תובל כשלש מאות ושבעים איש: וישבעו בני תובל בעת ההיא
אל בני כתים לאמר לא יתחתנו בנו ואיש אל יתן בתו אל בני כתים:
כי כל בנות תובל היו נערות יפית בימים ההם כילא נמצאו שם נשים
יפות בימים ההם כבנות תובל בכל הארץ: והיה כל איש אשר
יחפוץ בתואר האש והלך לבנות תובל ולקח מהם אשה: מכל אשר
יחפוץ: וכל בני האדם והמלכים והשרי ולקחים מבנות תובל בימים
ההם כל אשר יחפוץ בתואר האשה מאד: ויהי מקץ שלש שנים
אחרי אשר נשבעו בני תובל על בני כתים לבלתי תת להם בנותם
לנשים וילכו מבני כתים בעשרי איש לקחת מבנות תובל ולא מצאו:
כי שמרו בני תובל את שבועתם לבלתי התחתן בסו לא אבו להפר
את שבועתם: ויהי בימי הקציר וילכו בני רובל אל שדותיהם לקצור
קצירם: ויהי תקבצו כל בחורי בני כתים וילכו אל ער סכינה ויחטפו כל:
איש נערה מבנות תובל ויביאום אל עריהם: וישמעו בני תובל ויבואו
עליהם למלחמה ולא יכלו להם בישגב מהם ההור מאד: ויראו בני
לא יכלו עריהם וישבו להם לארצם: ויהי לתקופת השנה וילכו בני
תובל וישברו להם מבני האדם ומכל הערים הקרובים אירם כעשר
אף אש וילכו בני כתים למלחמה: וילכו בני תובל להלה בבני כתים
ולהפיל

פרשת לך לך לה

ולתפול את כל ארצם ולהצר עליהם: ויגברו בני חובל על בני כתיים בפעם הזאת: ויראו בני כתיים כי צר להם מאד ויערו את כל היולדים אשר ילדו בני כתיים מבנות תובל על ההומרה אשר בנו לעיני בני תובל: ויאמרו אליהם בני כתיים הבאתם למלה כה עב בני כתיים ועתה בני כתיים ולא עצמכם ובשרכם אנהנו מאז ועד עתה: והי כשמוע בני תובל את הדבר הזה ויחדלו להלחם בבני כתיים וילכו ושובו אליהם אל עריהם ויתקבצו בני כתיים בעת ההיא ונו להם ערים שתיים על היס ויקראו את שם האחת פורטו ושם הענית אר צהו: ואברם בן תרת הה בימים ההם בן תשעים ותשע שנים: בעת ההיא נראה אליו יי ואמר אליו ואתנה בריתי ביני וביןך וארכה את זרעך במאד מאד: וזאת הברית אשר נתתי ביני וביןך הכול לכם כל זכר אתה וזרעך אחרך: ובן שכונת ימים יסולו זה תזאת בריתי בבשרם לברית עולם: ואתה לא יקרא עוד שמך אברם כי אס אברהם וגם שרי אשתך לא תקרא שמה שרי כי אס שרה: כי ברך אברך אתכם והרבותי את זרעכם אחריכם והייתם לגוי גדול ומלכם מכם יצאו: ויקם אברהם ויעש את כל אשר צוה אותו אלהים ויקח את כל אנשי ביתו ומקנת כספו וימל אותם כאשר צוהו יי: ולא נשאר אהד מהם אשר לא מל: וגם אברהם וישמעאל בנו מלו בשר ערלתם בן שש עשרה שנה היה וישמעאל ברמולו בשר ערלתו: והי ביום השלישי ויצא אברהם מאהלו וישב פתח האהל להתחמם כחום השמש: מכאב בשרו:

פרשת וירא

וירא אליו יי באלוני ממרא וישלח אליו שלשה מלאכים ממשרתיו לבקרו: והי הוא וישב פתח אהלו וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים באים מרהוק ויקם וירץ לקראתם וישתחו להם ויביאם אל ביתו: ויאמר אליהם אל נא אכנא מצאתי:

פרשת וירא

חן בשיניכם סודו נא ואכלו פת לחם: ויפצלו בם ויסודו אליו וחתן מים
וידחצו רגליהם ויושיבם תחת העץ פתח האהל: וירץ אברהם
ויקח עגל בן בקר דך וטוב וימחר וישחטו ויתנו אל עבדו אליעזר
לעשותו: ויבא אברהם אל האהל אל שרה ואמר אליה מהרי
של שטאים ועשי קמח סלת לרתי ועשי עוגות לבסות ציר הבשר
ותעשכן: וימחר אברהם ויבא לפניהם חמאת בקר וחלב צאן ויתן
לפניהם לאכול טרם בשל את בשר העגל ויאכלו: ואחרי כן הביא
את בשר העגל אשר עשה וישם לפניהם ויאכלו: והיו כאשר בלו
לאכול ויאמרו אליו שוב אשוב אליך כעת חידה והנה בן לשדך
אשתך: ואחרי כן קמו משם האנשים וילכו להם לדרך אשר
נשלחו אליה: בימים ההם היו כל אנשי סדום ועמורה וכל הכנסת
הערים האל רעים וחטאים ליי מאד ויבעסו את יי בכל תועבותיהם:
ויגברו ויעשו תועבות ונאצות לפני יי והגדל דעתם וזעקתם מאד
לפני יי בימים ההם: ותחי להם בקעה בארצם רחבה מאד כמהלך
יום ותצו בה עינות מים ודשאים הרבה על המים: וחלכו שמה כל
אנשי סדום ועמורה ארבעה ימים בשנה הם ונשיהם ובניהם וכל
אשר להם ושמחו שמה בתופים ובמחולות: והיה בעת שמתם
ועמדו יחד והחזיקו איש באשת רעהו ואיש בבת רעהו הבתולה
והתעללו בהן ושכבו אתהן וראה כל איש את אשתו ואת בתו ביד
רעהו ואין אומר דבר: ויעשו להם ככה מהבקר עד הערב ושבו
אחרי כן איש לביתו ואשה לאהלה בערב ככה יעשו להם כל הימים
ארבעה ימים בשנה: גם כאשר יבוא איש נכרי בעריהם והביא
את סחורתו אשר יקנה אותה או אשר יחפוץ למוכרה: והתקבצו
עליו כל אנשי הערים האלה אנשים ונשים וטף נערים וזקנים: ונגשו
כלם אל האיש ולקחו בחוקה מכל הסחודה מעט מעט לאחד עד
תים כל הסחורה מיד בעלה אשר הביאה בארץ: והיה כאשר
דיב בעל הסחורה אתם לאמר מה המעשה הזה אשר עשיתם לי:
ונגשו

ונגשו כלם אליו אחד אחד והראה לו אחד אחד את המעט אשר
לקח ויאמר לא לקחתי באתך מאומה כי אם מעט אשר נתת לי:
וכשמוע הסוחר את הדבר הזה יקם והלך מאתם בעצב ובכר נפש
ועמדו כלם עליו והלכו אחריו וגרשו אותו והוציאוהו מן העד
בצעקה ומהרבה: פ ויהי איש אחד מארץ עילם ויבוא בדרך
ללבת אל חפצו: ועמו חמור אחד חבוש נשא שמיכה אחת טובה
צבועה בכל מן ממיני הצבע והשמיכה קשורה בחבל על החמור:
ועבור האיש לדרכו ותבא לו השמש בערב ברחוב סדום וישב
שמה ללן ואין איש מאסף אותו הביתה: ושם היה בסדום בימים
ההם איש רע זבל על וערום לרע ושמו הידור: וישא עינו וירא את
האיש האורח ברחוב העיר ויבוא לפניו ויאמר לו מאין תבוא ואנה
תלך: ויאמר אליו האיש עובר אנכי מחברק עד עילם משם אנכי:
ואעבור עד פה ותבא עלי השמש פה ואשב ברחוב ואין איש מאסף
אותי הביתה: וגם לחסומים יש לי וגם תבנו מספואיש לחמור דיאן
מחסור דבר: ויען הידור ויאמר לו דקבל מחסורך עלי אך ברחוב
אל תלן: ויבארו הידור לביתו ויודינו השמיכה מעל החמור עם
החבל ויקחם הידור ויחביאם בביתו: ויתן תבן ומספוא לחמור
ויאכל וישת האיש האורח ככית הידור בלילה ההוא וילן שם:

ויהי בבקר ויקם האורח וישבם ללבת לדרכו ויאמר אליו הידור שב
סעד לבך פת לחם ואחר תלך ויעש האיש כן: וישב עמו ויאכלו
שניהם ויחוו וישתו ביום ההוא ויקם האיש ללכת: ויאמר אליו
הידור הנה נגא רפה היום לערוב הוואל נא ולן וישב לך ויפגור ט
וישב וילן שם: וישכם ביום השני ללבת ויחזק בו הידור לאמר סעד
לכך פת לחם ואחר תלך וישב ויאכל עמו גם ביום השני ויקם האיש
ללבת לדרכו: ויאמר לו הידור הנה נא פנה היום עתה לך פת וישב
לכך ובכקר השכסוה לכת לדרכך: ולא אבה האיש ללן ויקם
ויחבוש את חמורו: ויהי הוא חבוש את החמור ותאמר אשרת

פרשת וירא

הידור אליו הנה זה האיש ישב בבית שני ימים אתנו אוכל ושותה: ולא נתן לנו מאומה את דמי מאכלו ומשקהו: עהר הילך מאתנו בלא דבר ויאמר לה הידור דוס לך: ויחבלש האיש ארת חמורו ללכת ויאמר אל הידור לתת לו את החבל ואת השמיכה לקשרם על החמור: ויאמר אליו הידור מה תאמר ויאמר אליו האיש כיתן לי אדוני החבל והשמיכה הצבועה בכל צבע אשר לי אשר החבאת אתך בבית לשמרם: ויען הידור ויאמר אל האיש זה פתרון חלומוך אשר ראית את החבל הייך יארכו בארץ מאד כחבל: ואשר ראית שמיכה צבועה בכל צבע כרם יהיה לך ונטעת בו עץ כל פרו: ויען האיש האורח ויאמר לא אדוני כי ברוקיץ נחתי לך חבל ושמיכה אחת ארוגה בכל מיני הצבע אשר נשאת מעל החמור להחביאה: ויען הידור ויאמר הלא אמרת לך פתרון חלומוך לטוב הוא וכזאת וכזאת פתרונו: עתה בני האדם יתנו לי ארבעה כסף בשבירי על פתרי חלומותם ואני לא בקשתי מידך כי אם שלשה כסף: ויקצוף האיש על דברי הידור ויצעק צעקה גדולה ומרה: ויבא האיש את הידור אל שופט סדום אל שרן: וידבר האיש את דבריו לפני שרן השופט ויענה הידור ויאמר לא כי כזה וכה היה הדבר: ויאמר השופט אל האיש האורח אמת יאמר לך האיש הידור כי ידוע הוא בערים האל כי מפנתרי חלומות על נכונה הוא: ויצעק האיש מדבריו השופט ויאמר לא אדוני כי ביום נתת לי חבל ושמיכה אחת היתה על החמור להחביאה בביתו: ויריבו שניהם לפני השופט זה אומר ככה היה הדבר וזה אומר ככה היה הדבר: והידור אומר אל האיש עתה תנה לי ארבעה כסף אשר אני לוקח על פתרי חלומות לא אני לך דבר ותן לי את דמי כל ארבעה הסעודות אשר אכלת בביתו: ויאמר האיש אל הידור אמת תאמר אני אשלם לך ארת אשר אכלתי בביתך אדנתנה את החבל ואת השמיכה אשר החבאת בביתך: ויען הידור לפני השופט ויאמר אל האיש הלא אמרת לך

זה פתרון חלוםך חבל יאריכו ימך כחבל וחשמיכה כרם יהיה לך
 וגטעת בו עץ כל פרי זה פתרון חלוםך על נכון אך תנה לי ארבעה
 כסף אשר אני לוקח בשכרי בני לא אניח לך דבר ויצעק האיש על
 דברי הידור ויריבו שניהם עוד לפני השופט ויצו השופט את עבדיו
 ויגרשום ויציאום מאתו בבהלה ויצאו מאת השופט כאשר הם
 מריבים וישמעו אותם כל אנשי סדום ויתקבצו עליהם ויצעקו כלם
 על האיש האורח ויגרשוהו בבהלה מן העיר וילך האיש לדרכו
 על חמורו במרנפשו ובעצב ובבכיה הלך ילך ובכה על אשר נעשה
 לו בסדום החרבה ויהיו לערי סדום שופטם ארבעה לארבעת
 הערים ואלה שמותם את שרק לעיר סדום ואת שרקר לעמורה
 וזבך לארמה מנון לצבויים וישם להם אליעזר עבד אברהם שמות
 וישם לשרק שקרא ולשרקר שקרודא ולזבך בזבן ולמנון מצלידין
 ויעשו להם כל אנשי סדום ועמורה על פי ארבעה שופטיהם מטורת
 בניות ברחוב הערים והיה כל איש אשר יבא הלך אל הערים הא
 ועמדו עליו והחזיקו בו והביאו אותו אל אחת מהמטות ההן
 והשכיבוהו עליהן בחזקה והיה בשכבו ועמדו עליו שלשה אנשים
 על ראשו ושלשה אנשי על רגליו והחזיקו בו ומדדו אותו על הכמה
 ההיא והיה אם האיש ההוא קצר מהמטה ההיא ומשכוהו ששרת
 האנשים ההם אה מזה ואלה מזה ויצעק אהם ולא יענוהו ואם יהיה
 האיש ההוא ארוך בקומה מהמטה ומשכוהו משתי צלעות הכמה
 מצדיה אלה מזה ואלה מזה עד הגיע האיש ההוא לשערי מות
 והיה בצעקו אליהם וענו אותו ואמרו לו ככה יעשה לאיש אשר יבוא
 בארצנו ויחדלו מעליהם כל האדם לבלתי בוא אל עריהם
 בשמעם את כל הדברים אשר יעשו כל אנשי ערי סדום והיה בבוא
 אביון אל ארצם ונתנו לו כסף וזהב והעבירו קול בכל העיר לבלתי
 תת לו פת לחם לאכול והיה אם ישב האכיון בארץ ימים ונת
 ברעב כי לא ימצא פת לאכול ובמותו יבואו כל אנשי העיר ולקחו

פרשת וירא

את כספם ואת זהבם אשר נתנו לו: והיה כל איש אשר ידע את
 כספו ואת זהבו אשר נתן לויקה והלך לו: וגם כל בני העני וכל
 לבושו יפשיטו מעליו כמותו ונלחמו כלם עליהם והיה אשר יחזק
 על רעהו יקח אותם: ואחרי כן ישאוהו ויקברוהו ערום תחת אחד
 השיחים אשר במדברות ככה יעשו כל הימים לכל הבא אליהם
 אשר ימות בארצם: והי מימים ותשלה שרי את אליעזר סדומי
 אל לוט לפקדו בשלום ולראותו: וילך אליעזר סדומי וימצא איש
 אחד מסדום נלחם עם איש נכרי עני ויפשוט הסדומי את העני מכל
 בגדיו וילך לו: ויצעק העני ההוא לפני אליעזר ויתחנן אריו על
 אודות אשר עשה לו האיש הסדומי: וירץ אליעזר אל הגאיש
 הסדומי ויאמר לו למה תעשה כה לאיש האביון אשר בא בארצכם
 : ויען הסדומי את אליעזר לאמר האחיד הוא האיש ההוא או
 הלשופט נתנוך אנשי סדום היוס כי תדבר על האיש ההוא: וירב
 אליעזר עם האיש הסדומי על אודות העני ויגש אליעזר לקחת מאת
 האיש הסדומי את בני העני ויבהר האיש ויך את אליעזר באבן
 במצחו: ויצא דם רב ממצח אליעזר וירא האיש הדם במצח
 אליעזר ויחזק האיש באליעזר לאמר: תנה את שכרו על הדם
 ההוא הרע אשר הוצאתי לך ממצחך כי בן החוק והתורה בארצנו:
 ויאמר אליו אליעזר הפצוע פצעתני וגם אתן לך שכר ולא אבה
 אליעזר לשמוע אל דברי הסדומי: ויחזק האיש באליעזר ויביאהו
 אל שופט סדום אל שקרא למשפט: וידבר האיש אל השופט
 ויאמר בי אדוני כזאת וכזאת עשה לי האיש הזה ואכהו באבן ויצא
 דם רע ממצחו ולא אבה לתת שכרי: ויאמר השופט אל אליעזר
 אמת יאמר לך האיש הזה תנה לו שכרו כי בן המשפט אתנו בארץ:
 וישמע אליעזר את דברי השופט וישא אליעזר אבן אחת ויכה את
 השופט ותטבע האבן במצחו ויצא דם רב ממצח השופט:
 ויאמר אליעזר וכן משפטכם בארץ אשר אתן לאיש הזה תנהו אתה

פרשת וירא

לט

לו כי הן משפטיך אתה חרצת: ויעזוב אליעזר את האיש הסדומי
 עם השופט ויצא וילך לו לדרכו: והיה כאשר נלחמו מלכי עילם את
 מלכי סדום וישבו מלכי עילם את כל רכוש סדום: וישבונם את
 לוט ואת כל רכוש עמדה ויוגד לאברם וילך וילחם את מלכי עילם
 ויציל מידם את כל רכוש לוט עם רכוש סדום: בעת ההיא ילדה
 אשת לוט לו בת ויקרא את שמה פלטיה כי אמר כי פלטו אלהים
 ואת כל ביתו ממלכי עילם: ותגדל פלטיה בת לוט ויקחה אחד
 מאנשי סדום ותהי לו לאשה: ויבא בעיר איש עני לבקש את מחייתו
 וישב בעיר ימים: ויעבירו כל אנשי פדום קול כמשפטם לבלתי תת
 לאיש ההוא פתולחם לאכול עדימורת בארץ ויעשו כן: ותרא
 פלטיה בת לוט את האיש ההוא מושלך בדחובה עיר ברעב ואין
 נתן לו מאומה למחייתו ונפשו קרבה ליצאת: ותמלא נפשה חנינה
 על האיש העני ההוא ותכלכלהו בלחם: בסתר ימים רבים ורתחי
 נפש האיש ההוא: והיה מדי צאתה לשאוב מיס ותשם את הלחם
 בכד המים והי בבואה אל מקום העני ותוציא את הלחם מכדה
 ותתן לעני ויאכל כבה עשתה לוימים רבים: ויתמהו כל אנשי סדום
 ועמורה על האיש ההוא כדוע חיה ברעב ימים רבים: ויאמרו איש
 אל רעהו אין זה כי אסאוכל ושותה הוא כי לא יוכל האדם לחיות
 מן הרעב ימים רבים כאשר חיה זה לפני ולא סרו: ויתחבאו שלשה
 אנשים במקום מושב העני ההוא בסתר לדעת מי יביא להם לאיש
 ההוא לאכול: ותצא פלטיה בת לוט כיום לשאוב מיס ותתן את הלחם
 בכד המים ותלך לשאוב מיס ותטא מקום האיש העני ותוציא את
 הלחם מכדה ותתן לעני ויאכל: ויראו שלשת האנשים את הדבר
 אשר עשתה פלטיה לאיש העני ההוא ויאמרו אך עתה הנה
 היא כלכלתהו על כן לא הרעיב לפניו לא סרו ולא מת כראשונים:

פרשת וירא

לפני שופטים ויאמרו אליהם כזאת וכזאת רעשה והיא אשר
כלכלה את האיש ההוא כל חס על כן לאמת ימים רבים ועתה דברו
לנו מה משפט האשה הזאת על אשר עברה את דתנו ויתקבצו
כל אנשי סדום ועמורה ויבערו את האיש ברחוב העיר ויביאו את
האשה וישליכוה באש ותשרף ותהי לאפר : וגם בעיר אדמה היתה
נערה אחת בת איש עשיר מאנשי אדמה ויעשו לה כדבר הזה ויבא
הלך בעיר אדמה ללון בעירו ומחר ילך לביתו וישב נגד פתח בית
אבי הנערה ללון שם כי באלו השמש במקום ההוא : ותראהו
הנערה ההיא וישב בפתח הבית וישאל לה מים לשתות ותאמר לו
מי אתה : ויאמר אליה אנכי באתי היום מדרכי ותבא לי השמש פה
ואלץ בזה עד למחר והשכמתי בבקר והלכתי לדרכי ותבא הנערה
ההיא הביתה ותוציא לאיש ההוא לחם ומים לאכול ולשתות ויודע
הדבר לאנשי אדמה ויקבצו כלם ויביאו את הנערה לפני השופטים
לשפטה על הדבר הזה : ויאמר השופט ישלנערה הזאת משפט
מות על אשר הפרה את דתנו וכוה וכוה משפטה : ויתקבצו כל
אנשי הערים ההם ויציאו את הנערה ההיא וימשהו אותה בדבש
פבף רגלה ועד קדקדה כאשר דבר השופט : ויתלו אותה לפני
ערת הרבורים במקום מקבצים ויבואו עליה כל הדבורים ויעקצו
איתה ויציבו את כל בשרה ותצעק הנערה מפני הדבורים ואין מביט
אליה ואין מרחם עליה ותעל צעקתה השמימה : ויקנא יי על הדבר
הזה ועל כל מעשה טרוס דוס אשר יעשו יען שבערת לחם ושלות
השקט היה להם ובכל זאת יד עני ואכיון לא החזיקו : ותגדל רעתם
וחטאתם לפני יי מאד בימים ההם וישלח יי את שני המלאכים אשר
באו בית אברם אל סדום ואל כל עריה לשחתה : ויקומו המלאכים
ההם מפתח אהל אברם כאשר אכלו ושתו ויבואו סדומה בערב
ולוט יושב בשער סדום בעת ההיא וירא אותם ויקם לקראתם וישתחו
להם ארצה : ויפצר בם מאד ויביאם אל ביתו וישם לחם ויאכלו
ויליצו

פרשת וירא

לט

מלינו בביתו: ויאמרו המלאכים אל לוט קום צאמן המקום הזה
 אתה וכל אשר לך פן תספה בעון העיר: כי משחית את המקום
 הזה: וחזיקו המלאכים ביד לוט וביד אשתו וביד בנותיו וכל אשר
 לו וישליכוהו ויניחורו מחוץ לערים: ויאמרו לו המלט על נפשך
 וינס ויברח הוא וכל אשר לו: בעת ההיא המטיר י"על סדום ועמורה
 ועל כל הערים האל גפרית ואש מאת י"מן השמים: ויהפוך את כל
 הערים ואת כל הבכר ואת כל יושבי הערים ואת צמח האדמה:
 ותבט עדית אשת לוט בהפיכת הערים לראות כי נכמרו רחמיה אל
 בנותיה הנשארות בסדום כילא יצאו עמה: ויהי כאשר הביטח
 אחריה ותהי נציב מלח: עודנה במקום ההוא עד היום הזה: וילחבו
 אותה כל השוורים העוברים במקום ההוא יום יום עד איצבעורת
 הרגלים ובבקר יצמח אשר לחבו בה עד היום הזה: וינסו לוט ושתי
 בנותיו הנשארים עמו וימלטו אל מערת עדולם וישבו שם ימים:
 וישכם אברם בבקר לראות את ערי סדום מה נעשה בכי וישקף וירא
 והנה עלה עשן כל הערים כעשן הכבשן: ויהי בשבת לוט במערה
 עם שתי בנותיו וישקו את אביהן יין וישכבו עמו כי אמרו לין א
 בארץ לחיות ודע מהן כי חשבו כי אבדה כל הארץ: וישכבו שתיהן
 עם אביהן ותהרין שהיהן מאביהן ותלדנה בנים: והקרא הבכירה
 את שם בנה מואב לאמר כ מאב הילדתו הוא אבי מואב עד היום
 הזה: והצעירה קראה גם היא את בנה בן עמי הוא אבי בני עמון
 עד היום הזה: ויהי אחרי כן ויסע לוט הוא ושתי בנותיו משב וישב
 בעבר הירדן עם שתי בנותיו ובניהן: ויגדלו בני לוט וילכו ויקחו
 להם נשים מארץ כנען וילדו להם בנים ויפרו וירבו מאד: ויהי בעת
 ההיא ויסע אברם מאלוני ממרא וילך ארץ פלשתים ויגר בגרר:
 בשנת חמש ועשרים שנה לשבת אברם בארץ כנען היא שנת ימאה
 שנה לחיי אברהם באברהם ארץ פלשתים גררה: ויהי כבואם
 אל הארץ ויאמד אל שרה אשתו אמר לי אחותי את לכל אשר יעא
 אוחך

פרשת וירא

אוהבך למען נוצל מרעת יושבי הארץ: והיו כשברת אברם בארץ
פלשתים ויראו עבדי אבימלך מלך פלשתים את שרה כי יפה היא
מאד: וישאלו עליה אברהם ואמר אחותי היא: וילכו עבדי אבימלך
והללו את שרה אל המלך לאמר בא איש מארץ כנען לגור בארץ
ואחות לו יפה מאד: וישמע אבימלך את דברי כל עבדיו אשר הללו
את שרה אליו וישלח אבימלך את שריו ויקחו את שרה וביאורה
למלך: ותבוא שרה בית אבימלך ויראה המלך את שרה כי יפה היא
ותיטב בעיניו מאד: ויגש אליה ויאמר לה מה הוא לך האישה אשר
באת עמו אל ארצנו ותטען שרה ותאמר אחי הוא ותבוא מארץ כנען
לגור באשר מצאנו: ויאמר אבימלך אל שרה הנה ארצי לפניך בטוב
בעיניך הושב את אחיך בארץ אך עלינו לנשאו ולגדלו על כל הארץ
אחרי אשר הוא אחיך: וישלח אבימלך ויקרא אל אברהם ויבוא
אברהם לפני המלך: ויאמר אבימלך אל אברהם הנה צויתי לכבדך
בארץ בטוב בעיניך בעבור שרה אחותך ויצא אברהם מאת המלך
ותצא ארצו משאת המלך: והיילעת הערב טרם ישכב האדם
והמלך ישב על כסאו ותפל תרדמה עליו וישכב על הכסא וירדם
עד הבקר ויחלוס והנה מלאך יי בא אליו וחרבו שלופה בידו ויעמוד
המלאך על אבימלך ויבקש להרגו בחרב: ויחדר אבימלך בחלוס
ויאמר אל המלאך מה חטאתי לך כי באת אלי להמיתני בחרבך:
וען המלאך ויאמר אל אבימלך הנך מת על האשה אשר הבאת
אמש לביתך כי היא בעולת בעל אשת אברהם אשר באל לביתך:
עתה השב אשת האישה ההוא כי אשתו היא ואם אינך משיב דע כי
מות תמות אתה וכל אשר לך: ובלילה ההוא היתה צעקה גדולה
בארץ פלשתים ויראו כל יושבי הארץ כצורת איש עומד וחרבו
שלופה בידו ויד את כל יושבי הארץ ויחרבו הלך והכות אותם:
וינעם מלאך יי את כל ארץ פלשתים בלילה ההוא ורהי בדם
מהומה גדולה מאד בלילה ההוא ומחרתו ויעצר להם כל כחם וכל

מוצאם

מוצאם ונתתו במיד י"על דבר שרה אשת אברה אשר לקח אבימלך:
 ויהי בבקר וישכם אבימלך ברעה ובבהלה ובחרד גדולה וישלח
 ויקרא לכל עבדיו ויספר להם את חלומו ויראו האנשים מאד ויען
 איש אחד הנצב על עבדי המלך ויאמר אל המלך אדוני המלך השב
 האשה הזאת אל בעלה כי אישה הוא: בן קרה גם כן לפרעה מלך
 מצרים בבוא האיש הזה מצרימה ויאמר על אשתו אחותי היא כי בן
 דרכו לעשות בבואו לגור בארץ אשר ילך שמה: וישלח פרעה
 ויקח את האשה הזאת לאשה ויבא י"עליו מכות גמרצות עד אשר
 השיבו את האשה אל אישה: ועתה אדוני המלך הלא ידעת מה
 קרה אמש לכל הארץ כי היו במרומה גדולה מאד וכאב גדול
 וצעקה ונדע כי זה הוא על דבר האשה אשר לקחת: ועתה השב
 את האשה הזאת אל אישה פן יקרה לנו במקרה פרעה מלך מצרים
 ועבדיו ולא נמות: וימהר אבימלך ויקרא אל שרה והבוא לפניו
 וישלח ויקרא גם לאברהם ויבא לפניו: ויאמר אבימלך אליהם מה
 המעשה הזה אשר עשיתם לי באמרכם אחים אתם ואקח את האש
 הזאת לאשה: ויאמר אברהם כי אמרתי פן אמות על אשתי: ויקח
 אבימלך צאן זבקר ועבדים ושפחות ואלף כסף ויתן לאברהם וישב
 לו את שרה: ויאמר אבימלך לאברהם הנה כל הארץ לפניכם
 בטוב בעיניכם תשבו: ויצא אברהם ושרה אשתו מאת פני המלך
 בכבוד ויקר וישבו בארץ בגר: וכל יושבי ארץ פלשתים ועבדו
 המלך עדם נבאים מאד במכורת
 המלאך אשר הבה בהם כל הלילה על
 דבר שרה: וישלח אבימלך אל אברהם
 לאמר הן תפלה ג' נא בעד עבדיך אל י
 אלהיך ויסר מעלינו את המות הזה:
 וירתגלל אברהם בעד אבימלך
 ובעד עבדיו וישמע י את תפלת

אלה בזה מוכן במקומו כי חזק
 מהשיב לנו סרה חמתו ותנח נתן
 לו לתה הובך עוד להפלה
 אברהם בעדו שיתפסל זהר
 הוא פכ בתשובה חלל כי שח
 באכ המכות סכבר הוכו מקור
 ערוץ היו נכאכי וכדברי הספר
 חק:

אברהם

פרשת וירא

אברהם וירפא יאתאבימלך ואת כל עבדיו: והי בעת החזא מקץ
ימים וארבעה חדשים לשבת אברהם בארץ פלשתים בגרה: ופקוד
אלהים את שרה ויזכרה ויהי הרוח תלד לאברהם בן: ויקרא אברהם
את שם בנו הגולד לו אשר ילדה לו שרה יצחק: ומל אברהם את
יצחק בנו בן שמונת ימים כאשר צוה אלהים לאברהם לעשות
לזרעו אחריו: ואברהם בן מאת שנה ושדה אשתו בת חשעים שנה
בהולד להם את יצחק: ויגדל הילד ויגמל ועש אברהם משתה
גדול ביום הגמל את יצחק: ויבואו שם ועבר וכל גדולי הארץ
ואבימלך מלך פלשתים וכל עבדיו ופיכל שר צבאו לאכול ולשתות
ולשמוח במשתה אשר עשה אברהם ביום הגמל את יצחק בנו:
וגם נזרח אבי אברהם ונחור אחיו באו מחרן הם וכל אשר להם
וישמחו מאד בשמעם כי הולד בן לשדה: ויבאו אל אברהם
ויאכלו וישתו במשתה אשר עשה אברהם ביום הגמל יצחק:
וישמחו תרח ונחור עם אברהם וישבו עמו בארץ פלשתים ימים
רבים: בעת ההיא מת שרוג בן רעו בשנה הראשונה ללדת יצחק
בן אברהם: והיו בלימי שרוג מאתיים שנה והשעו שלשים שנה
וימת: וישמעאל בן אברהם גדל בימים ההם בן ארבע עשרה שנה
היה בלדת שרה את יצחק לאברהם: והיו אלהים את ישמעאל בן
אברהם ויגדל וילמד קשת והיה רובה קשת: והיו בהיות יצחק בן
אברהם בן חמש שנים וישב עם ישמעאל בפתח האהל: וירא
ישמעאל את יצחק וישב לנגדו ויקח הקשת וימשוך בה ויתן אליה
את החץ ויאמר להכות את יצחק: ותרא שרה את המעשה אשר
בקש ישמעאל לעשות ליצחק בנה וירע בעיניה מאד על בנה:
ותשלח ותקרא לאברהם ותאמר לו גרש האמה הזאת ואת בנה כי
לא יירש בנה עם בני כי בזה וכוזה בקש לעשות לו היום: וישמע
אברהם בקול שרה וישכס בכקר ויקח שתים עשרה ככר לחם
וחמת גים ויתן אל הגר וישלחה עם בנה: ותלך לה הגר עם בנה
המדברה

המדברה וישבו במדבר פארן עם יושבי המדבר והי ישמעאל רובה
 קשת וישב במדבר ימים רבים: וילכו אחרי כן הוא ואמו ארצה
 מצרימה וישבו שם ותקח הגר לבנה אשה מצרית ושמה מריסה:
 ותהר אשת ישמעאל ותלד לו ארבעה בנים וכת אחת: ויסע ישמעאל
 אחרי כן הוא ואמו ואשתו ובניו וכל אשר לו וילכו וישבו המדברה:
 ויעשו להם אהלים במדברות אשר ישבו בהן והיו נוסעים והונים
 המיד מדי חדש ומדי שנה: ויהיו אלהים לישמעאל צאן ובקר ואהלים
 בעבור אברהם אביו ויפרוץ ראיש מאד מאד במקנה: וישב
 ישמעאל במדברות באהלים נוסע וחונה ימים רבים לפני אברהם
 אביו לא ראה: והיו מימים ויאמר אברהם אל שרה אשתו אלך לי
 ואראה את ישמעאל בני בני התאוית אליו לראותו כי לא ראיתיו זה
 ימים: וידכב אברהם על גמל אחד מגמליו וילך המדבר לבקש את
 ישמעאל בנו כי שמע כי הוא יושב באהל בכדבר עם כל אשר לו:
 וילך אברהם המדברה ויגיע אל אהל ישמעאל בהצות היום: וישאל
 על ישמעאל וימצא את אשת ישמעאל וישבת באהל עם בניה
 וישמעאל אישה ואמו אין עמה: וישאל אברהם את אשת ישמעאל
 לאמר אנא פנה ישמעאל ותאמר הלך השדה לצוד ציד: ואברהם
 עודנו רוכב על הגמל ולא ירד מעליו ארצה כג אשר נשבע לשרה
 אשתו אשר לג ירד מעל הגמל ארצה: ויאמר אברהם אל
 אשת ישמעאל בתי תנה לי מעט מים ואשתה כי יגע וענף אני
 מהדרך: ותען אשת ישמעאל ותאמר לאברהם אין לנו לא מים
 ולא לחם ותשב כג חלה ולא הביטה אל אברהם ולא שאלה
 אותו מיהוא: אך מטה את בניה באהל ותקללם ותקלל גם את
 ישמעאל בעלה ותחרפנו: וישמע אברהם את כל דברי אשת
 ישמעאל אל בניה ויחר לו מאד וירע בעיניו: ויקרא אברהם אל
 האשה ליצאת אליו באהלה וינצא האשה ותעמוד נגד אברהם
 ואברהם עודנו רוכב על הגמל: ויאמר אברהם אל אשת ישמעאל

פרשת וירא

בבוא ישמעאל אישך הנה ודברת אליו כדברים האלה: באהנה
איש וקן מאד מאדץ פלשתים לבקש אותך וכוה וכוה מראהו ותארו
ולא שאלתיהו מיהוא: וירא כי אינך פה וידבר אליו ואמר בכנה
ישמעאל אישך ואמרת אליו כה אמר האיש ההוה בכנהך הסור
את יתד האהל הזה אשר נתת פה ושמתה תחתיה יתד אחרת ויבל
אברהם לצוות את האשה ויפן וילך על הגמל וישב לדרכו: וירי
אחרי כן ויבוא ישמעאל מצידו הוא ואמו וישב אל אהלו: ותדבר
אליו אשתו כדברים האלה בארנה איש וקן מאד מאדץ פלשתים
לבקש עליך וכוה וכוה מראהו ולא שאלתיהו מיהוא וירא כי אינך
הנה ויאמר אליו לאמר: בבוא אישך הנה ואמרת אליו כה אמר
האיש הזקן הסור את יתד האהל אשר נתת פה ושמת תחתיה יתד
אחרת: וישמע ישמעאל את דברי אשתו וידע כי הוא אביו ואשר
לא כבדה אותו אשתו: וכן ישמעאל את דברי אביו אשר דבר אל
אשתו וישמע ישמעאל בקול אביו ויגרשי ישמעאל את האשה ההיא
ותלך לה: וילך ישמעאל אחרי כן ארצה כנען יקח אשה אחרת
ויביאה אל אהלו במקום אשר היה שם: והיו כקץ שלש שנים
ויאמר אברהם אלך לי עוד ואראה את ישמעאל בני ואבואה כילא
ראיתיהו זה ימים רבים: וירכב על גמלו וילך המדבר ויגיע אל אהל
ישמעאל בחצי היום: וישאל על ישמעאל ותצא לו אשתו מן האהל
ותאמר איננו פה אדוני ביהלך לצוד השדה ולרעות את הגמלים:
ותאמר האשה אל אברהם סורה אדוני אל האהל ואבלת פת לחם
כי עיפה נפשך מן הדרך: ויאמר אליה אברהם לא אשב כי כדור
אנכי ללכת לדרכי אך תנינא לי מעט מים ושחית כי צמאתי ותמרר
האשה ותרוץ ותבוא האלה ותוציא מים ולחם אל אברהם ותתן
לפניו ותפצר בו מאד לאכול ויאכל וישרת ויטב לבו ויברך את
ישמעאל בנו: ויכל לאכול ויברך את יי ואמר אל אשת ישמעאל
בבוא ישמעאל ואמרת אליו כדברים האלה: באהנה איש וקן

מאד מארץ פלשתים וכוה וכוה מראהו: ויאמר אלי כבוא ישמעאל
הנה ואמרת לי כי אמר האיש הזקן היתד ששמת פה באהל טובה
מאד אל תסירנה מן האהל: ויבל אברהם לצוות את האשה וירכב
חלף לו לדרך ארץ פלשתים: ויבוא ישמעאל אל אהלו ותצא
אשתו לקראתו בשמחה וטוב לבב: ותאמר אליו בא הנה איש
אחד זקן מארץ פלשתים וישאל עליך ואין: ואוציא לו לחסומים
תאכל וישת ויטב לבו וידבר אלי כדברים האלה: כבוא ישמעאל
אישך הנה ואמרת אליו יתד האהל אשר לך טובה מאד אל תסירנה
מן האהל: ודעי ישמעאל כי הוא אביו וכי כבדה אותו ואשתו ויברך
ישמעאל אתי: ויקם בעת ההוא ישמעאל ויקח את אשתו ואת
בניו ואת מקנהו ואת כל אשר לו ויסע משם וילך ארץ פלשתים אל
אביו: ויספר אברהם לישמעאל בנו על אודות האשה הראשונה
אשר לקח ישמעאל כזאת וכזאת עשתה: וישב ישמעאל ובניו עם
אברהם ימים רבים בארץ: ואברהם ישב בארץ פלשתים ימים
רבים: וירבו הימים ויהיו עשרים ושש שנים: ויהי אהריבן וילך
אברהם עם עבדיו וכל אשר לו ויצאו מארץ פלשתים וירחיקו ממנה
מאד ויבואו עד קרוב לחברון וישבו שם: ויהפרו שם עבדי אברהם
בארות מים וישבו שם אברהם וכל אשר לו על המים: וישמעו עבדי
אבימלך מלך פלשתים לאמר: חפרו עבדי אברהם בארות מים
בנבול הארץ ויבאו ויריבו עם עבדי אברהם ויגולו להם את הבאר
הגדול אשר חפרו: וישמע אבימלך מלך פלשתים את הדבר הזה
ויבא הוא ופיל שר עבדיו ועשרים מאנשיו אל אברהם: וידבר אבימלך
אל אברהם על אודות עבדיו ויוכיח אברהם את אבימלך על אודות
הבאר אשר גזלו עבדיו ממנו: ויאמר אבימלך אל אברהם חיי
אשר בראאת כל הארץ לא שמעתי ארת הדבר אשר עשו עבדי
לעבדיך בלתי היום: ויקח אברהם שבע כבשות: ויתן לאבימלך
לאמר קח נא מידי בעבוד תהיה לילערה כי חפרתי את הבאר הזו:

פרשת וירא

ויקח אבימלך את שבע כבשות הצאן אשר נתן לו אברהם וגם צאן
 ובקר נתן לו הרבה וישבע אבימלך לאברהם על אדות הבאר:
 על כן קרא לבאר ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם עליו:
 ויברתו ברית שניהם בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו וכל
 אנשיו וישבו ארץ פלשתים: ואברהם וכל אשר לו ישבו להם
 בבאר שבע והיו שם בארץ ההיא ימים רבים: ויטע אברהם אשל
 גדול בבאר שבע וישש לו שבע ארבעה שערים לארבע רוחות העולם
 ויטע בו כרם: למען כאשר יבוא הלקח אל אברהם וכל לומשער
 אשר יהיה נגד דרכו וישב שמה ואכל ושתה ושבע והלקח לו: כי
 בית אברהם פתוח תמיד לכל בני האדם לעוברים ולשבים אשר
 יבאו ימים לאכול ולשתות בבית אברהם תמיד: ויהי כל איש
 רעב אשר יבוא בית אברהם ונתן לו אברהם לחם ואכל ושתה
 ושבע: וכל הבא אל ביתו ערום יכסנו בבגדים כרצונו ונתן לו כסף
 וזהב והודיעו את "אשר בראו בארץ כנען יעשה אברהם כל
 הימים: וישבו אברהם ובניו וכל אשר לו בבאר שבע ויאהל עד
 חברון: ונחור אחי אברהם ואביו וכל אשר להם ישבו להם בחרן
 כי לא באו עם אברהם ארצה כנען: וילדו לנחור בנים בחרן אשר
 ילדה לו מלכה בת הרן אחות שרי אשת אברהם: ואלה שמות
 הילודים לו עויץ וכוז וקמיל וכשר וחזו: פלדש וילדף ובתואל
 בנים שמונה אלה בני מלכה אשר ילדה לנחור אחי אברהם:
 ויתהיל לנחור פילגש ושמה ראומה ותלד גם היא לנחור טבח וגחם
 ותחיש ומעכה בנים ארבעה: ויהיו כל בני נחור אשר ילדו לו בנים
 שנים עשר מלבד בנותיו וילדו גם להם בנים בחרן: ויהי בני עויץ
 בכור נחור אבי חרף וגרין ומילום ודבורה אחותם: ובני כוז
 חמ' הנערד חספר כי זה הוא ברכאל ונעמת ושוח ומדני: ובני קמיל
 חביו סל אליהו כן ברכאל ארם ורחוב: ובני כשר ענמלך ומישר ובנון
 הכנזי ממספחת רם סאנו ויפעי: ובני חזופלדש ומיכי ועפר:
 לעזים רי' לניא' וי' אברה'

ובני

ובני פלדש ערוד ואמורם ומרד ומילוק: ובני ידלף משן
 וכישן ומוצא: ובני בתואל שחר ולבן ורבקה אחותם: אלה
 משפחות בני נחור אשר נולדו להם בחרן: וילך ארם בן קמואל
 ורחוב אחיו מהלאה חרנה וימצאו בקעה בארץ על נהר פרת: ויבנו
 שם עיר ויקראו את שם העיר בשם פתור כן ארם הוא ארם נהרים
 עד היום הזה: ובני כשד הלכו גם הם לגור באשר ימצאו וילכו
 וימצאו בקעה מנגד לארץ שנער וישבו שם: ויבנו שם להם עיר
 ויקראו את שם העיר כשד כשש אביהם היא ארץ כשדים עד היום:
 וישבו הכשדים בארץ ההיא ויפרו וידבו מאד: ותרח אבי נחור
 ואבי אברם הלך ויוסף ויקח אשה אחרת לעת זקנתו ושמה פלילה:
 ותהר ותלד לו בן ויקרא את שמו צובא: ויחי תרח אחרי הולידו
 את צובא חמש שנים ועשרים שנה: וימת אלה מחלף ראיה לטעם הנק
 תרח בשנה ההיא היא שנת חמש שנים זה הספר כן לפי סכל דבריו
 הם על הסדר הלא כה דברי
 ושלישים שנה ללדת יצחק בן אברהם:
 ויהיו ימי תרח חמש שנים ומאתים שנה וימת

ויקבר בחרן: וצובא בן תרח חי שלשים שנה ויולד את ארם ואת
 אכלה ואת מריק: ותהיינה לארם בן צובא בן תרח שלש שנים
 ויולד שנים עשר בניו שלש בנות: ותן לארם בן צובא עשר
 ונכסים ומקנה רב וכבד צאן ובקר ופרוץ האיש מאד מאד: ויסע
 ארם בן צובא הוא ואחיו וכל ביתו מחרן וילכו לגור באשר ימצאו:
 כי היה רבושם רב משבת בחרן ולא יכלו לשבת בחרן עם בני נחור
 אחיהם יחד: וילך ארם בן צובא ואחיו וימצאו בקעה מהלאה לארץ
 קדם וישבו שם: ויבנו שם גם הם עיר ויקראו את שמה ארם כשש
 אחיהם הבכור היא ארם צובא עד היום הזה: ויצחק בן אברהם
 הולך וגדל בימים ההם וילמדו אברהם אביו את דרך יי לדעת את
 יי ויי עמו: והי בהיות יצחק בן שלשים שנה ושבע שנים
 וישמעאל אחיו הולך ובא עמו באהל: ויתפאר ישמעאל על יצחק
 לאמר

פרשת וירא

לאמר בן שלש עשרה שנה הייתי כאשר דבר יי אבי למול אותנו ;
 ואעש את דבר יי אשר דבר אל אבי ואתן את נפשי אל יי ולא עברתי
 את דברו אשר צוה את אבי : ויען יצחק את ישמעאל לאמר למה
 תתפאר עלי כדבר הזה על מעט בשר מבשרך אשר צוה יי להסיר
 אותו מעליך ; חי יי אלהי אברהם אבי כי אם יאמר יי לאבי קח נתי
 את יצחק והעלהו לפני עולה ליי מנעתי את נפשי כי אעשה את
 הדבר בשמחה : וישמע יי את הדבר אשר דבר יצחק אל ישמעאל
 ויטב בעיני יי ויאמר לנסות את אברהם בדבר הזה : ויהי היום ויבואו
 בני האלהים להתיצב על יי ויבא גם השטן בתוכם להתיצב על יי
 להשטין את בני האדם לפני יי : ויאמר יי אל השטן מאין תבוא ויען
 השטן את יי ויאמר משוט בארץ ומה תהלך בה : ויאמר יי אל השטן
 מה דברך אלי על כל בני הארץ ויען השטן את יי ויאמר כי ראייה את
 כל בני הארץ אשר יעבדוך ויזכורך בעת בקשם מלפניך דבר ; והיה
 כאשר תתן להם את הדבר ההוא אשר יבקשו מלפניך ושבו להם
 ועובדך ולא יוסיפו לזכור אותך עוד : הראית את אברהם בן תרח
 אשר בתהלה לא היו לו בנים ויעבדך ויבנה אליך מזבחות בכל
 אשר ילך שם והקריב עליהן קרבנות ויקרא בשמך לכל בני הארץ
 תמיד : ועתה כאשר נולד לוי יצחק בנו ויעזוב אותך ועש משהרה
 גדול לכל יושבי הארץ ואת יי שכת ; כי מכל אשר עשה לא הקריב
 לפניך קרבן עולה או שלמים שור אחד או כשב או עז אחד מכל
 אשר שחט ביום הגמל את בנו ; גם מיוכ אשר נולד בנו היום שלשים
 ושבע שנה ליי בנה לפניך מזבח וליי הקריב אליך עליו קרבן כי
 ראה כי נתת לו אשר בקש מלפניך ויעזבך ; ויאמר יי אל השטן
 השמת לבך אל עבדי אברהם כי אין כמוהו בארץ איש תם וישר
 לפני וירא אלהים וסר מרע ; חי אני כי אם אמרת לי הקריב נא את
 יצחק בנך לפני לעולה ליי מנעהו ממני ואף כי אומר אליו הקריב
 לפני עולה מן היצאן אומן הבקר ; ויען השטן את יי ויאמר כי אדני

דבר נא אל אברהם כדבר הזה אשר דברת אם לא יעבוד וימיר את
דבריך היום:

בעת ההיא היה דבר יי אל אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר
הנני ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק
ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה על אהר הרים אשר
ידעה לך בו שם ענן וכבוד: ויאמר אברהם בלכואיך אעשה עך
אשר אפריד את יצחק בני משרה אמו להעלותו לפניי לעולה:
ויבא אברהם האלה וישב לפני שרה אשתו וידבר אליה כדברים
האלה: בנינו יצחק גדול לא למד עבודת אלהיו זה מיס עתה אלך
לי למחר ואביאנו אל שם ואל עבר בנו ושם ילכד את דרכי: כי
ילמדוהו ולדעת את יי ולדעת באשר יחפל לפניי בכל עת ויעשרו
ולדעת שם את דרך עבודת יי אלהיו: ותאמר שרה גיב דברת לבי
אדוני ועשה לו באשר דברת: ואולם אל תרחיק את בני מעל יולא
ישב שם ימים רבים כי נפשי קשורה בגפשו מאד: ויאמר אברהם
אל שרה בתי חלה נא את פניי אלהינו אשר יעשה עמנו טובה:
ותקח שרה ארץ יצחק בנה וילך אתה בלילה ההוא ורשקהו
ותחבקוהו ותצוהו עד הבקר: ותאמר לו בני איך תוכל נפשי להפרד
ממך ותשקהו ותחבקוהו עוד ותבך עמו ותצוה את אברהם אבך
עליו: ותאמר שרה לאברהם כי אדוני השמר נא כבנך ושם את
עיןך על וכי איך לי בין אחר ולא בת כי אס הוא: אל נא תעזבונו אם
הרעיה האמילהו לחסואם הצמא השקהו מיס ואל תניחהו ללבת
ברגיו ולא לישב בשמש: וגם אל תעזבוהו ללכת בדרך לבדו ולא
תאסו מכל אשר ידבר ועשית לו בכל אשר יאמר אליך: ורתבך
שה עוד בכי גדול אל יצחק בלילה ההוא ותצוהו עד הבקר: והיו
בבקר ותקח שרה כגד טוב ונאה מאד מן הכנדים אשר אתה בבית
מאשר נתן לה אבימלך: ותלבש את יצחק בנה ותשם לו מצנפת
על ראשו ותשם אבן יקרה על המצנפת ותתן להם צדה לדרך ויצאו
וילכו

פרשת וירא

וילכו ויצחק ואברהם אביו וילכו עמהם מעבדיהם לשלחם בדרך:
ותצא גם שרה עמהם ותלך בדרך אתם לשלחם ואמרו לה שוב לך
האהלה: ותשמע שרה את דברי יצחק בנה ותכבד כבי גדול ויבך
גם אברהם אישה עמה: ויבך גם יצחק בנה עמה כבי גדול מאד
וגם אשר הלכו לשלחם בכו כבי גדול עד מאד: ותחזק שרה ביצחק
בנות ותאחזהו בין זרועותיה ותחבקנה ותשקהו ותוסף עוד לכבוד
עמו: ותאמר שרה מי יודע אם אראה אותך עוד בני מהיום הזה:
ויבכו עוד כבי גדול ואברהם ושרה ויצחק וגם אשר הלכו עמהם
בדרך לשלחם בכו כבי גדול עמהם: ותשב לה אחרי כן שרה
מעל יצחק בכביה רבה וישוכו כל שפחותיה ועבדיה עמה האהלה
ואברהם הלך עם יצחק בנו להעלותו עולה לפני יי כאשר צוהו:
ויקח אברהם גם את שני נעריו עמו את ישמעאל בן הגר ואת אליעזר
עבדו וילכו יחד עמהם: ויהיה הם הולכים בדרך וידברו הנער
בניהם כדברים האלה: ויאמר ישמעאל אל אליעזר הנה אברהם
אבי הולך את יצחק להקריבו עולה ליי כאשר צוהו: והיה בשוכו
ונתן לי את כל אשר לו לרשתו אחרי כי אני בנו בכורו: ויען אליעזר
את ישמעאל ויאמר אליו הלא אברהם גרש אותך: ואת אמר וישבע
לבלתי הוריש לך מכל אשר לו מאומה: ולמי נתן את כל אשר לו
ואת כל חמדותיו הלא לעבדו הנאמן בביתו אשר עבדתיו יומם
לילה ואעש כל אשר יאמר אלי כי לי יוריש את כל אשר לו אחרי
מותו: והיו בלכת אברהם עם יצחק בנו בדרך ויבא השטן וידמה
לאברהם בתואר איש זקן מאד ענו ושפל רוח מאד: ויגש אל
אברהם ויאמר אליו הכסיל או בער אתה אשר אתה הולך לעשות
הדבר הזה היום מבנך יחידך: כי נתן לך האלהים בן באחרית
ימך: לעת זקנתך ותלך ותשחטהו היום על לא חמסו האבדת את
נפש בנך יחידך מן הארץ: הלא ידעת אם לא שמעת בי אין הדבר
הזה מאת יי כילא יעשה יי לאיש כרעה הזאת בארץ לאמר לו לך
שחוט

שחוטט את בנך: וישמע אברהם את הדבר הזה וידע כי דבר השטן
 הוא אשר בקש להתעותו מדרך יי: ולא אבה אברהם לשמוע
 בקול השטן ויגער בו אברהם וילך לו: וישב השטן ויבא אצל יצחק
 וידמה ליצחק כתואר איש כחור ופנה תואר ויפה מראה מאד:
 ויגש אל יצחק ויאמר אליו הלא ידעת אם לא שמעת כי אביך הוקן
 והכסיל הזה מביאך לשחטך חיוס תגם: עתה בני לא תשמע אליו
 ולא תאבה לו כי הוקן הוא כסיל ולא תאבד את נפשך היקרה ואת
 תארך הנאה מן הארץ: וישמע יצחק את הדבר הזה ויאמר לאברהם
 אביו השמעת אבי את אשר דיבר אלי האיש הזה כזה וכזה דבר:
 וען אברהם את יצחק בנו ויאמר אליו השמר לך ממנו ואל תשמע
 אל דבריו ואל תאבה לו כי שטן הוא לנו להעבירנו ממצות אלהינו
 היום: ויגער אברהם עוד בשטן וילך לו השטן מעליהם: וירא כי
 לא יוכל להם וסתר לו מפניהם וילך ויעבוד לפניהם אל הדרך והיו
 להם כנחל גדול מלא מים על הדרך ויגישו אברהם ויצחק וישני נערו
 עד המקום ההוא ויראו נחל גדול ועצום מאד במים ארורים:
 ויבאו בתוך הנחל ויעבדו בו והמים עוברים לרגליהם: וילכו
 בנחל ההוא הלוק וטבעו ויגישו המים עד צואריהם ויבהלו כלם יחד
 מהמים: ויהי הם עוברים בנחל ויכיר אברהם את המקום ההוא
 וידע כי אין שמה מים במקום ההוא: ויאמר אברהם אל יצחק בנו
 וידע אני המקום הזה אשר אין בו לא נחל ולא מים: עתה השטן
 הוא אשר יעשה לנו את כל אלה להעביר אותנו ממצות אלהינו היום
 הזה: ויגער אברהם בשטן ויאמר אליו יגער יי בך השטן לך נגה
 מעלנו כי במצות אלהינו הלכנו: ויפחד השטן מקול אברהם וילך
 לו מעליהם: וישב המקום ההוא ליבשה כאשר היה בתחלה וילך
 אברהם ויצחק אל המקום אשר אמר לו האלהים: ויהי כיום
 השלישי וישב אברהם את עינו וירא את המקום אשר אמר לו
 האלהים מרחוק: וירא עליו עמוד אש מן הארץ ועד השמים וען כבה

פרשת וידא

על החר וכבודי בענין : ויאמר אברהם אל יצחק בנו הראית בחר
 שהוא אשר אנתו רואים מרחוק את אשר אני רואה עליו : ויען
 יצחק ויאמר אל אביראיתו והנה עמוד אש וענן וכבודי נראה בעין
 עליו : וידע אברהם כי יצחק בנו נרצה לעולה לפניי : ויאמר
 אברהם אל אליעזר ואל ישמעאל בנו הראיתם גם אתם את אשר
 ראינו בהר ההוא מרחוק : ויענו ויאמרו לאראינו דבר רק הר בשרי
 כל הארץ ראינו וידע אברהם כי לא נרצה לפניי ללבר עמתי :
 ויאמר אליהם אברהם שבו לכם פה עם החמד זה על כן חזק עם
 הרומה לחמור כי חזר הרומה לחמור כי חזר ואני ויצחק בני נלכתלנו עד הנה והנה נשתחוו
 סלא ראו דבר כמסלו שם לפניי ונשובה אליכם : וישבו שמה איעזר
 ככהמות ידק : וישמעאל במקום ההוא כאשר צום אברהם :
 ואברהם לקח עזים לעולה וישימם על יצחק בנו ויקחו את האש
 ואת המאכלת וילכו שניהם אל המקום ההוא : ויהי בלכתם
 ויאמר יצחק אל אביו הנגד אש ועצים אתנו ואנה השה לפניי :
 לעולה : ויען אברהם את יצחק בנו לאמר בני כך בחד להזות לו
 לעולה תמימה תחת השה : ויאמר יצחק אל אביו כל אשר דבר
 אלקי אבי אעשה בשמחה ובטוב לב : ויאמר אברהם עוד אל
 יצחק בנו בני היש בלבך מחשבת דבר בזה או עצה אשר איננה
 נכונה הנד נא לי בני אל תכתד ממני : ויען יצחק את אברהם אביו
 ויאמר אל אחי אביו חיי נפשך אם יש בלבך להימק ולהשפיל על
 הדבר אשר דבר אליך וי : וגם עצם מעצמי ובשר מבשרי לך תע
 ולא נד מהדבר הזה וגם מחשבת כל דבר או עצה רעה אין בלבי
 בדבר הזה : כי אם לב שמח וטוב נפש אני בדבר : אך אמרת
 ברוך אשר חפץ ביהיום לעולה לפניי : וישמח אברהם מאד
 בדבר יצחק וילכו ויבאו שניהם אל המקום ההוא אשר דבר י :
 ויש אברהם לבנות את המזבח במקום ההוא והי אברהם בונה
 ויצחק יתן בידו אבנים וחוננו עד אשר בלו לבנות את המזבח :
 ויקח

ויקח אברהם את העצים וערכם על המזבח והוא אשר בער:
 ויקח את יצחק בנו ויאסדהו לשומו על העצים אשר על המזבח
 לשוחטו לעולה לפניו: ויאמר יצחק אל אביו אבי מקדני מאד
 וקשיר אותי ואחר השימי על המזבח: פן אשוב ואנני ואנני
 מחוקת המאבלת אשר בבשרי זאחלל את קרבן העולה ויעש
 אברהם כן: ויאמר עוד יצחק אל אביו אבי בעת אשר תשחטני
 ותשרפני לעולה: קח עמך הנשא מעפרי והבאת לשרה אמי
 ואמרת אליה זה לי יצחק רח: אך לא תדבר אליה את הדבר
 הזה בשבתה לפני באר אבמקום גבוה פן תשליך את נפשה עלי
 ותמות: וישמע אברהם את דברי יצחק וישא אברהם את קולו
 ויבך בדבר יצחק הדברים האלה וירדו דמעות אברהם על יצחק
 בנו: וגם יצחק ככה מאד ויאמר אל אביו מהרה הושה אבי ועשה
 בי רצון אלהיני כאשר צוך: ויהילב אברהם ויצחק שמח בדבר
 הזה אשר צוים אך עין במר תבכה ולב שמח: ועקד אברהם
 את יצחק בנו וישם אותו על המזבח ממעל לעצים ופשוט יצחק את
 צוארו לפני אביו על המזבח: וישלח אברהם את ידו לקהר את
 המאבלת לשחוט את בנו לעולה על המזבח: ויגשו מלאכי
 רחמים בעת ההיא לפניו וידברו אליו בעבור יצחק לאמר: אנא
 יי מלך רחום וחנון אתה על כל אשר בראת בשמים ובארץ ואחרי
 מחיה את כלם: תנה כופר ופדיון תחת יצחק עבדך ודען נרחם
 על אברהם ועל יצחק בנו אשר עשו את דברך היום: הראית וי
 אשר יצחק בן אברהם עבדך עקד וקשוד לזבח על המזבח
 ככהמה עתה יהמו נא רחמך עליהם: בעת ההיא נראה אל
 אברהם וקרא אליו מן השמים ויאמר אליו אל תשלח ידך אל
 הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה
 בעשותך את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני:
 וישא אברהם את עינו וירא והנה איל נאחו בסבך בקרניו הוא

פרשת וירא

האיל אשר ברא"י אלהים בארץ ביום עשותו ארץ תשמים: ויכני
אלהים את הכבש ההוא מהיום ההוא והלאה להיותו תחת יצחק
לעולה: והאיל ההוא הלוך וקרב לפני אברהם ויאחז בו השטן
ויסבך את קדניו בסבך לבלתי קרב אל אברהם למען אשר ישחט
אברהם את בנו: וירא אברהם את האיל ההוא הלוך וקרב לפני
אברהם והשטן יחדלו: וילך אברהם ויקחהו ויביאהו לפני המזבח
ויתר את יצחק בנו ממאסרו וישם תחתיו את האיל ההוא: וישחט
אברהם את האיל על המזבח ויעלהו לעולה תחת יצחק בנו: ויז
אברהם מדם האיל על המזבח ויקרא ויאמר זה תחת בני וזה יחשב
היום כדם בני לפני: והיה כל הדבר אשר יעשה אברהם בכבש
ההוא על המזבח ויקרא ויאמר זה תחת בני וזה יחשב היום לפני
על בני: ויכל אברהם את כל העבודה על המזבח ותרצה
העבודה לפני ותחשב כי יצחק ויכרך" את אברהם ואת זרעו ביום
ההוא: וילך השטן אל שרה וידמה אליה כתואד איש זקן שפל
וענו מאד ואברהם עודנו מקריב העולה לוי: ויאמר אליה הלא
ידעת את כל המעשה אשר עשה אברהם ליצחק בנד היום:
כילקח את יצחק ויבן מזבח וישחטהו ויקריב אותו על המזבח ויהי
יצחק צועק ובוכה לפני אביו ואין מביט אליו ואין מרחם עליו:
וידבר השטן את הדברים האלה עוד לשרה פעמים וילך לו
מלפניה: ורש מעשרה את כל דברי השטן ותחשב כי איש
זקן הוא מבני האדם אשר היה אצל בנה ויבוא ויגד לה כדברים
האלה: ותשא שרה את קולה ותכך ותצעק צעקה גדולה ומרה
על בנה ותפל את גפשה לארץ ורחוק עפר על ראשה:
ותאמר בני יצחק בני מיתן מותי אני תחתיד היום הזה: ותגסף
עוד לבכות ותאמר צר לי עליך כי גדלתיד ותפתתיד ויהפך ששוני
עליך לאכל: כי הירתה תאותי אליך לצעקה ותפלה עד אשר
ילדתיד לתשעים שנה ועתה היית למאכלת ולאש היום הזה
למנה

למנה: אך מתנחמת אנבי עליך בדבר בני כי מצות אלהיך עשית כי מי יוכל לעבוד את דברי אלהינו אשר נפש כל חי בידו: צדיק אתה יי אלהינו כי כל מעשיך טובים וישרים כי שמחה וגם אפי' בדברך אשר צוית אך עיני במר תכבד: ולב שמח: והרין שרה את ראשה בחיק אחת משפחותיה אהריכון ותדום כאבן: ותקם אחריכון ותלך הלך: ושאלה ותלך עד חברון ותשאל את כל הולכי הדרך אשר רפנע בדרך ואין דובר אליה דבר לאמר מה נעשה בכנען: ותבוא עם שפחותיה ועבדיה בקרית לחר הכעיר כזה מוכן מסה ותמת מרה בקרית ארבע וכו' והרי היו יוספים בבאר טבע אלא מהלכה לבקשם גם במקום ההוא ושם מתה

ארבע היא חברון ותשאל על בנה ותשב שמה ותשלח מעבדיה לבקש אנה הולכי אברהם ויצחק: וילכו לבקש אותם בירת שם ועבר ולא מצאו ויבקשו בכל הארץ ואין: והנה השטן בא אל שרה בדמות איש ויבא ויעמוד לפניו ויאמר אליה שקר דברתי אליך כי לא שהט אברהם את יצחק בנו ולא מת: זהו כשמעה הדבר ותששו ותשמת מאד מאד אל בנה ותצא נפשה משמחתה ותמת ורתאסף אל עמיה: ואבלהם בבלותו את עבודתו וישב עם יצחק בנו אל נערו ויקומו וילכו ויחדו בארה שבע אל ביתם: ויבקשו את שרה ולא מצאוה וישאלו עליה ויאמרו אליהם הלך הלכה עד חברון לבקש אתכם אנה הלכתם כי כזה וכוה דוגד לה: וילכו אברהם ויצחק אליה חברונה וימצאוה כי מרתה וישאו כלם את קולם ויבכו עליה בכי גדול: ויפול יצחק על פני אמו ויבך עליה ויאמר אמי אמי אך עוברתני ותלך אנה ואנה ואיכה עזבתני: ויבכו אברהם ויצחק בכי גדול וכל עבדיהם בכו אתם אל שרה ויספרו עליה מספר גדול וכבד:

פרשת ויהיו חגי שרה

ויהיו חגי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים וכו' ותמת
שרה וכו' ויקם אברהם מעל פני מתו לבקש קבר לקבור
את שרה אשתו וילך וידבר א' בני חת ישבי הארץ לאמר וגר ותושב
אנכי עמכם בארצכם תנו לי אחוזת קבר בארצכם ואקברה את מתני
מלפני ויאמרו בני חת אל אברהם הנה הארץ לפניך במכר הארץ
קבור מתך כי לא ימצעך איש מקבור מתך ויאמר אליהם אברהם
אם יש את נפשכם בדר הזה לכו ובקשולי מעפרון בן צוחר לאמר
ותן לי את מערת המכפלה אשר בקצה שדהו ואקנה אותה ממנו
באשר חפץ בה ויעפרון וישב בתוך בני חת ולכו וקראו אליו ויבא
לפני אברהם ויאמר עפרון אל אברהם הנה כל אשר תחפוץ
לפניך אותו יעשה עמך ויאמר אברהם לאביקנה אקנה המערה
זה שדה אשר לך במחיר לאחוזת קבר עד עולם ויען עפרון ויאמר
הנה השדה והמערה לפניך את אשר תחפוץ תן ויאמר אברהם
כי בכסף מלא אקנה אותה מידך ומיד באי שער ערך ומיד זרעך עד
עולם וישמע עפרון וכל אחיו לדבר הזה וישקול אברהם לעפרון
ארבע מאות שקל כסף ביד עפרון וביד כל אחיו ויכתוב אברהם
את הדבר הזה בספר ויחתום ויעד ארבעה עדים ואלה שמורת
העדים אמיגל בן אבישועה חתי אליהורף בן אשגוש החוי עבדך
בן אחירע הגרני עקדיל בן אבדישה צידוני ויקח אברהם את
ספר המקנה וישמרו באוצרותיו ואלה הדברים אשר כתב אברהם
בספר לאמר כי המערה והשדה קנה אברהם מאת עפרון החתי
חרעו וירצאו עירו וזרעם עד עולם לאברהם למקנה ולזרעו וליוצאו
יריכול אחוזת קבר עד עולם ויחתום ויעד עדים ויקם השדה
המערה אשר בו וכל המקום ההוא לאברהם ולזרעו אחריו מאת
בני חת הנה לפני ממרא בחברון אשר בארץ כנען ואחרי כן קבר
אברהם

פרשת חיי שרה

מח

אברהם את שרה אשתו במקום ההוא: ויהי המקום ההוא וכל
גבולו לאברהם ולרעהו לאחות קבר: ויקבור אברהם את שרה
בכבוד כקבור את המלכים ותקבר בבגדים טובים ויפיו עד מאד:
ויהיו שם על מטתה שם בן נח ועבר בנו ואבימלך וענר ואשכול
זממרא וכל גדולי הארץ הולכים אחרי המטת: ויהיו ימי שרה
מאת שנה ועשרים ושבע שנים ותמת: ויעש אברהם לשרה אשתו
מספר גדול וכבוד מאד ויעש אכל שבעת ימים: וינחמו בל יושבי
הארץ את אברהם ואת יצחק בנו על שרה: ויעברו ימי בביתו
וישלח אברהם את יצחק בנו וילך בית שם ועבר ללמוד את דרכיו
ואת מוסרו וישב שם יצחק שלש שנים: ויהי בעת ההיא ויקם
אברהם וכל עבדיו וילכו וישבו להם בארה שבע אל ביתם: וישב
אברהם וכל עבדיו בכאר שבע: ויהי לתקופת השנה וימת אבימלך:
מלך פלשתים בשנה ההיא בן מאת שנה ושלשות שנים ויהי
במותו: וילך אברהם עם אנשיו ארץ פלשתים וינחמו את בל בית
אבימלך וכל עבדיו ויפן וישכאל ביתו: ויהי אחרי מות אבימלך:
ויקחו בל אנשי גרר את בנמלך וינוהו אבן שתים עשרה שנה
וימליכוהו תחת אביו: ויסכואר שמו אבימלך בשם אביו בן
משפטם לעשות כגרר: וימלך אבימלך: למה כסא
תחת אבימלך אביו וישב על כסאו: וגם יבסק על רכקה חסוקי היא
לוט בן הקמת בימים ההם בשנת רשע למה לא זכר כי בן כנר עמה
ושלשים שנה לחיי יצחק בן אברהם ויהיו אברהם אביו לו לעמנו אל
בל ימלוט אשר חזו מאת שנה ושתיים כי הוא בנו
וארבעים שנה וימת: ואלה במלוט אשר יולדו למנותו שם
הכבוד מאב ושם השני בן עמו: וילכו שני בני לוט ויקחו להם
נשים מארץ כנען וילדו להם בנים: ויהיו בני מאב ערו מעין ותרסין
וקניזל בנים ארבעה הם אמת לבני מאב עד היום: ובני עמי גרים
ועישון ורבת וצלח וענק ומיוב בנים ששה הם אבות לבני עמון עד
היום

פרשת חיי שרה

היום הזה: וילכו כל משפחות בני לוט לגור באשר ימצאו כי פרו
 חדבו מאד: וילכו ויבנו להם ערים בארץ אשר ישבו ושמו ויקרא את
 שמות הערים אשר בנו על שמותם: ונחור בן הרה אחי אברהם
 מת בימים ההם בשנת ארבעים שנה לחיי יצחק: והיו כל ימי
 נחור מאת שנה ושבעים ושתים שנה ויכרת ויקבר בחרן: וישמע
 אברהם כי מת אחיו ויחר לו מאד ויתאבל על אחיו ימים רבים:
 אזקרא אברהם אל אליעזר עבדו הגדול הפקיד על ביהו ויבא
 לפניו ויעמוד לפניו: ואמר אליו אברהם הנה נא זקנתי לאידעתי
 יום מותי כי באתי בימים: עתה קים לך ולקחת אשה לבני ממשפחתי
 ומבית אבי מחרן: ואשביעך ביי אלהי השמים אשר לא
 תקח אשה לבני מן המקום הזה ומן הארץ הזאת מבנות הבנעני
 אשר אנחנו יושבים בקרבם: כי אם אל ארצו ואל מולדתו ולך
 ולקחת לבני משם אשה: ויאלהי השמים ואלהי הארץ אשר
 לקחני מבית אבי ויביאני אל המקום הזה: ואמר אל לורעך אתן
 לך את הארץ והואת לרשתה עד עולם הוא ישלח מלאכו לפניך
 והצליח דרכך: ולקחת אשה לבני ממשפחתי ומבית אבי: ויען
 העבד את אברהם אדוניו ואמר הנה אנכי בא אל מולדתך ואל
 בית אביך ולקחת לבנך משם אשה: והיה אם לא תאכה האשה
 ללכת אחרי אל הארץ הזאת דהשב אשיב את בנך אל ארץ
 מולדתך: ואמר אליו אברהם השמר לך פן תשיב את בני שמה:
 כי יאשר התהלכתי לפניו הוא ישלח מלאכו לפניך והצליח דרכך:
 ועש אליעזר כאשר צוה אותו אברהם וישבע אליעזר לאברהם
 אדוניו על הדבר הזה: ויקם אליעזר ויקח עשרה נמלים מנמלי
 אדוניו ועשרה אנשים מעבדי אדוניו עמו: ויקומו וילכו חרנה עיר
 נחור ותרחה לקחת אשה ליצחק בן אברהם משם: והיו בלכתם
 ישלח אברהם ביהו שם ועבר ויביאו משם את יצחק בנו:
 ויהי חסר כי זמה ויחזק באמנו וכו' מלל ויבא יצחק בית אביו בארצה
 שבע

שבע

פרשת חיי שרה

טז

שבעו ואליעזר ואנשיו באו חרנה וישבו מחוץ לעיר לפני המימה
ויברך את הגמלים על המים וישבו שם: ויתפלל אליעזר עבד
אברהם ויאמר יי אהי אדוני אברהם הקרה נא לפני היום טוב ועשה
חסד עם אדוני אשר תבין היום אשה לבן אדוני כמשפחתו: וישמע
יי בקול אליעזר בעבור אברהם עבדו: ויקד מקרהו בית בתואל בן
מלכה אשת נחור אחי אברהם ויבא אליעזר אל ביתם: ויספר להם
אליעזר ארת כל אודותיו וכי הוא עבד אברהם וישמחו עליו מאד
מאד: ויברכו כלם את יי אשר עשה את הדבר הזה ויתנו לו ארת
דבקה בתתואל ליצחק לאשה: והנערה טובת מראה מאה
בתולה ואיש לא ידעה בת עשרה שנה היתה רבקה בימים ההם:
ויעשו בתואל ולבן ושחר ובניו משתה בלילה ההוא ויבאו אליעזר
ואנשיו ויאכלו וישתו וישמחו שם בלילה ההוא: וקם אליעזר בבקר
הוא והאנשים אשר אתו ויקראו אל כל בית בתואל לאמר שלחוני
ולכה לאדוני ויקומו וישלחו את רבקה ואת דבורה בת עוץ מנקתה
ויתנו לה כסף זהב ועבדים ושפחות ויברכו אותה: וישלחו ארת
אליעזר עבד אברהם ואת אנשיו ויקח העבד את רבקה וילך: וישב
ארצה כנען לאדוניו: ויקח יצחק את רבקה ותהילו לאשה ויאהבה
ויביאה האלה: ויצחק בן ארבעים שנה בקחהו את רבקה בת
בתואל דוד לאשה: והי בעת ההוא וילך אברהם ויוסף ויקח אשה
אחרת לעת זקנתו ושמה קטורה מארץ כנען: אמר הנעיר לפי זה בא
על ככח מלת ויוסף כי
אמה אחרת היא אשר
הוסיף על הגר שאמרנו
הלך מהלך יצחק ויבוא
לני ואפע כי על מתיקן
קאמר הפלגטי חק:

ובידוע וסוד: ובני שוח בלרד וחמדד מושן ומיכן: אמר הנעיר
אפטר כי זה

פרשת חיי שרה

כל אלה משפחות בני קטורה הכנענית אשר ילדה לאברהם
 העברי: וישלה אברהם את כל אלה ויתן להם מתנות וילכו מעל
 יצחק בנו לגור באשר ימצאו: וילכו כל אלה הדר הקדם ויבנו להם
 שש ערים וישבו בהם עד היום הזה: אך בני שבא ודן ובני יקטן
 עם בניהם לא ישבו עם אחיהם בעריהם ויהיו גוסיס וחתים בארצות
 ומדברות עד היום הזה: ובני מדין ובני אברהם הלכו מורתה לארץ כנען
 וימצאו שם בקעה גדולה בארץ הקדם: וישבו ויבנו שם עיר וישבו
 בה היום ארץ מדין עד היום: וישב מדן בעירו אשר בנה היום
 וחמשת בניו וכל אשר לו: ואלה שמות בני מדין לשמותם בעריהם
 עיפה ועפר וחתן ואבירע ואלדעה: והיו בני עיפה מיטה ומישב
 ואוירצלו: ובני אפר עפרן וצור ואליהן ומדן: ובני חתן דעואל
 ורקס ועזי ואליושב וחלד: ובני בירע חנן ומלך וקריל ומלחי:
 ובני דעה יכיר ודבע ומלחום וגבל: אלה משפחות המדינים
 למשפחותם ואחר נפרצו משפחות מדין בארץ מדין: ואלה תולדות
 ישמעאל בן אברהם אשר ילדה הנר המצרית שפחת שרה לאברהם
 ויקח ישמעאל אשה מארץ מצרים ושמה דיבה היא מריסה: ותלד
 דיבה לישמעאל את נביות ואת קדר ואת אדביאל ואת מבשם ואת
 בשמת אחותם: ויגרש ישמעאל את דיבה ותלך כאתו ותשב
 מצרימה בית אביה כי היתה רעה כמד בעיני ישמעאל ובעיני אברהם
 אביו: ויקח ישמעאל את בניו ויקם וילך ארצה כנען אל אברהם
 אביו וישב שם: ואחר לקח ישמעאל אשה מארץ כנען ושמה
 מלכית: ותלד לו את משמע ואת דומה ואת משא: ואת חרד ואת
 תימא ואת יטוד ואת נפיש ואת קדמה: אלה הם בני ישמעאל ואלה
 שמותם שנים עשר נשיאים לאומותם ואחר נפרצו משפחות ישמעאל
 ויקח ישמעאל את בניו ואת כל רבושו אשר רכש ואת נפשות ביתו
 ואת כל אשר לו וילכו לגור באשר ימצאו: וילכו וישכנו אצל מדבר
 פארן ויהיו כושבים מחוילה עד שור אשר על פני מצרים בואמה
 אשורה

פרשת חיי שרה

ג

אשורה: וישב ישמעאל ובניו בארץ ההיא אוילדו להם בנים ופרו
 וידבו מאד: ואלה שמות ובני נביות בכור ישמעאל מיעוד וסועד
 ומעון ובני קדר עליון וקצם וחמד ועלי: ובני ארביאל חמוד ויובן:
 ובני מבישם עבדיה ועבד מלך: ועיש אלה משפתות בני ריבה אשת
 ישמעאל: והיו בני ישמעאל שמות אלה עמד היום בני ישראל
 שמות כמו קצת הנזפה
 קצם וחמד ועלי חמרה
 ועבדיה חפסר כי הוא
 הכק עבד לאלה לל עבד
 הלהים הוא עבד יה וכן
 עבד מלך קצם וחמד
 ככר ומנכור סעיד ועיש
 וכליפה
 וחכריו ועובד: ובני דומה קצם ועלי וחמד
 ועמאר: ובני משאמלק וסולה ועבד אדן:
 ובני חרד נאצר ומינצאר ועבד מלך: ובני תימא
 סעיד וסעדן ויכול: ובני יטור כריק ועיש ועליו
 ופחית: ובני נפיש עבד תמיד ואביוסף ומיר:
 ובני קדמרה כליף ותחתי ועמיד אלדו היו בני
 מלכית אשת ישמעאל למשפתותם: כל אלה משפתות ישמעאל
 לתלדותם וישבו להם בארצות אשר בנו להם עד היום: ורבקה בת
 בת בתואל אשת יצחק בן אברהם עקרה בימים ההם אין לה ולד:
 וישב יצחק את אברהם אביו ארצה כנען והיו י"א את יצחק ואת אברהם
 אביו: וארפכשד בן שם בן נח מח בימים ההם בשנת ארבע
 ושמונה שנה לחיי יצחק: והיו כל ימי ארפכשד אשר חי ארבע
 מאות שנה ושלישים ושמונה שנה וימת:

פרשת תלדות יצחק

ויקרי בשנת תשע וחמשים שנה לחיי יצחק בן אברהם ורבקה
 אשתו עידנה עקרה בימים ההם: ותאמר רבקה לי יצחק
 הלא שמעתי אדוני כי גם שרה אמך היתה עקרה בימיה עד אשר
 התפלל עליה אדוני אברהם אביך ותהר לו: עתה עמוד והתפלל לי
 האלהים גם אתה וישמע את תפלתך ויזכור אותנו למען חסדיו: ויען
 יצחק את רבקה אשתו לאמר כבר התפלל עלי אברהם אביא אלהים
 לדרכות זרע עתה ממך יהיה העקרות הזה אלינו: ותאמר לו רבקה

יג ב יג א

פרשת תלדות יצחק

אך עתה קום והתפלל עלי גם אתה וישמע יי את תפלתך ונתן לי בנא
וישמע יצחק נאל דברי גאשתו ויקומו וילכו יצחק ורבקה ארץ
המוריה להתפלל שם ולדרוש שם את יי ויבואו עד המקום ההוא
אמר הכעיר ולכא הכתוב גיעמוד יצחק ויתפלל לנוכח אשתו אל יי כי
ועת לוכי הוא לכר המתפלל עקרה היא ויאמר יצחק יי אלהי השמים
ודלא כמאן דאמ' לו ולא לה: והארץ אשר טובך וחסדך מלאו כל הארץ
אחה אשר לקחת את אבי מבית אביו ומארץ מולדתו ותביאהו אל
הארץ הזאת ותאמר לו לך ולזרעך אתן את הארץ ותבטיח אותו
וחאמר לו ארבה את זרעך כככבי השמים וכחול הים עתה יאמנו
דברך אשר דברת אל אבי כי אתה יי אלהינו ענינו עליך לתת לנו
זרע אנשים כאשר הבטחתנו כי אתה אלהינו ועליך ענינו וישמע יי
אל תפלת יצחק בן אברהם ויעתה לו יי ותהר רבקה אשתו ויהי
צשבעת חדשים ויתרוצצו הבנים בקרבה ויצר לה מאד ותקץ
מפניהם ותאמר אל כל הנשים אשר היו אתה בארץ הנהידי
לכם בדבר הזה אשר נעשה לי ויאמרו אליה לא ותאמר אליהן
למה זה אנכי היה לי הד בר הזה מכל הנשים אשר היו בכל הארץ נ
ותלך ארץ המוריה לדרוש את יי על הדבר הזה ותלך אל שם
ואל עבר בנו לשאול ולדרוש אתם על הדבר הזה ולבקש עליה
מלפני יי בדבר הזה ותשאל גם את אברהם לבקש ולדרוש את יי
על כל הדבר אשר קרה לה וידרשו כלם את יי על הדבר הזה
וישיבו אליה דבר מאת יי ויאמרו אליה שני לדים כבטנך ושתן
לאומים יקומו מהם ולאום מלאם יאמץ ורבי עבוד צעיה וימלאו
ימיה ללדת ותכרע והנה תאומים כבטנה כאשר דבר אליה יי
ויצא הראשון אדמוני כלו באדרת שער ויקראו כל הארץ שמו עשו
לאמר כי שלם זה מהבטן ואחרי כן יצא אחיו ורתאחו זה
בעקב עשו על כן קרא שמו יעקב והיי יצחק בן אברהם בן ששים
שנה בלדת אותם ויגדלו הנערים עד חמש עשרה שנה

ויבאו

פרשת תולדות יצחק

לא

ויבאו באנשים: והי עשו איש מחשבות ומלמות וידוע לצוד ציד
 בשדה: ויעקב היה איש תם ורחם יושב אהלים ודועה צאן
 ולמד מוסר וימצות אביו ואמר: ויגר יצחק עם בניו וכירע עם
 אברהם אביו בארץ כנען כאשר צוה אתם אלהים:
 וישמעאל בן אברהם ובניו וכל אשר להם הלכו וישכנו שם בארץ
 החוילה וישבו שם: וגם כל בני הפילגשים אשר לאברהם הלכו
 כאשר יערו אל ארץ הקדם כי שלחם אברהם מעל יצחק בנו ויתן
 להם מתנות זלכו להם: ויתן אברהם את כל אשר לו אל יצחק בנו
 וגם את כל חמדותיו נתן לו: ויצוהו לאמר הלא ידעת וכי שמעת פי
 יי הוא האלהים בשמים ובארץ ואין עוד מלבדו: והוא אשר לקחתי
 מבית אבי וממולדתי ויצילני מאור כשרים ועצת רשעים בני בטחתי
 בו: ויביאני אל המקום הזה ויתן לי את כל חמדת הארץ הזאת
 לא חסרתי דבר: ויבטחני ויאמר לילזרעך אתן כל הארץ הזאת
 והמה ירשנה בשמרם את מצותי ואת חקותי ואת תורותי ואת
 משפטי אשר צויתי אותך ואשר אצוה אותם: ועתה בני שמע בקולי
 ושמור את מצותי אלהיך אשר צויתי אותך לא תסור מן הדרך
 הישרימין ושמאל למען ייטב לך ולבניך אחרריך עד עולם: ואת
 זכור את נפלאות יי וחסדיו אשר עשה עמנו ואשר הצילנו מכה
 אויבנו ופילס יי אלהינו בידנו: ועתה בל אשר צויתך רשמות
 ומצות אלהיך לא תסור ולא תעבוד אחר זולתו למען ייטב לך
 ולזרעך אחרריך: ולמדת את בניך ואת זרעך את מוסר יי זאת מצותי
 והוריתם הדרך הישרה אשר ילכו בה למען ייטב להם עד שלם יי
 ויען יצחק את אביו ויאמר אליו אשר צוה אדוני אעשה ומצות יי
 אלהי לא אסור ככל אשר צויתני אשמור: ויברך אברהם את יצחק
 בנו ואת בניו וילמד אברהם את יעקב מוסר יי ודרכיו: ויהי בעת
 ההיא ומת אברהם בשנת חמש עשרה שנה לחי יעקב ועשו בני
 יצחק: והיו וכל ימי אברהם שבעים וחמש שנים ומאת שנה: ומת

ויאסף

פרשת תולדות יצחק

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת עֲמֹנֵי בְשִׁיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשִׁבְעִים וּמֵת וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ וַיִּצְחָק
וַיִּשְׂמַע אֱלֹהִים בְּמַוְדָּהוּ כִּי אִשְׁרָךְ שָׁמְעוּ כָל יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ בְּנֵי כְּנָעַן כִּי מֵת אַבְרָהָם
וַיָּבֹאוּ כָל־סָם עִבְ מִלִּבְּהֵם וּשְׂרָיָה־ם וְכָל אַנְשֵׁיהֶם לִקְבֹּר אֶת אַבְרָהָם׃
וַיָּבֹאוּ כָל יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ חָרָן וְכָל כְּשָׁפְחוֹת בֵּית אַבְרָהָם וְכָל הַשְּׂרָיָה
וְהַגְּדֹלִים וְכָל בְּנֵי הַפִּלִּיזִים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם כִּי שָׁמְעוּ כִּי מֵת אַבְרָהָם
וַיִּגְמְלוּ חֶסֶד לְאַבְרָהָם וַיִּנְחְמוּ כָל־סָם אֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ אַבְרָהָם
בְּמַעַר הָאֵשֶׁר קָנָה מֵאֵת עֶפְרָת הַחִתִּי וַיִּבְנוּ לְאַחֲזַת קֶבֶר׃ וַיָּבֹאוּ כָל
יוֹשְׁבֵי כְּנָעַן וְכָל יוֹדְעֵי אַבְרָהָם אֶת אַבְרָהָם שְׁנֵה־תְּמִימָה וַיִּסְפְּדוּ עָלָיו
אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְגַם כָּל הַיְלָדִים הַקְּטָנִים וְכָל יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ כְּנָעַן כָּל־סָם עַל
אַבְרָהָם כִּי הָיָה אַבְרָהָם טוֹב עִם כָּל־סָם וְכִי הָיָה יִשְׂרָאֵל עִם אֱלֹהִים וְעִם
אֲנָשִׁים׃ וְלֹא־קָם עוֹד יִרְאֵ אֱלֹהִים כִּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר יִרְאֵ אֱלֹהִים
מִנְעוּדָיו וַיַּעֲבֹד אֶת ייִ וַיִּלְךְ בְּכָל דְּרָבָיו מֵעוֹדוֹ וְקָמָן כָּל יְמֵי חַיָּו עַד יוֹם
מוֹתוֹ׃ וַהֲיִי עֲמוֹ וַיִּצְלָהוּ מֵעֲצַת נִמְרוֹד וְאֲנָשָׁיו וַיִּלְחַם עִם אַרְכָּעֵר
מִלְּבִיעִילִם וַיִּנְצַח־ם׃ וַיִּקְרַב אֶת כָּל בְּנֵי אֶרֶץ לְעִבְדוֹת הָאֱלֹהִים
וַיִּלְמַד אֶת דְּרָבָיו לְכָל בְּנֵי אֶרֶץ וַיִּדְרִיעַ אֶת ייִ׃ וַיַּעַשׂ אֱשֶׁל וַיִּטַּע בֹּו
סָבִים וַיַּעֲרֹק לַחֲמֵלֹ בְּאֵהֶלֹ חֶמֶד לְכָל בְּנֵי אֶרֶץ לְאֹכֹל וּלְשִׁתוֹת
וּלְשִׁבּוֹעַ בְּבֵיתוֹ׃ וַיִּצַּל ייִ אֶת כָּל אֶרֶץ בְּעִבּוֹד אַבְרָהָם וַיִּשְׁעֵם ייִ
מִחָרָן אֲפֹ אֲשֶׁר חָרָה אֲפֹ עֲלֵיהֶם כִּי מִיָּמֵם הָיָה בְּעִבּוֹד אַבְרָהָם׃ וַהֲיִי
אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּבְרַךְ אֱלֹהִים אֶת יִצְחָק בְּנוֹ וְאֵת בְּנוֹ וַהֲיִי עִם
יִצְחָק כִּי אֲשֶׁר הָיָה עִם אַבְרָהָם אֲבִיו׃ כִּי שָׁמַר יִצְחָק אֶת כָּל מִצְוֹת ייִ
כִּי אֲשֶׁר צִוָּהוּ אַבְרָהָם אֲבִיו לֹא־נָטָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיֵּשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּהוּ אֲבִיו
יְמֵי וְשָׁמַל׃ וַיִּלְךְ עֲשׂוֹ בְּעַת הַהִיא אַחֲרָי מוֹת אַבְרָהָם לְצוֹד צִיד
בְּשָׂדֵה כַּפְעֵם בְּפַעֵם לְהַבִּיא׃ תִּכְרֹד מֶלֶךְ בְּכָל הוּא אֲמַרְפַּל הַלֶּךְ
כַּפְעֵם בְּפַעֵם עִם גְּבוּרָיו לְצוֹד צִיד וְגַם הוּא כְּשָׂדֵה וְלַהֲתַלֶּךְ לְרוּחַ
חַיִּים עִם אֲנָשָׁיו׃ וַהֲיִי נִמְרֹד עֲוִיָּן אֶת עֲשׂוֹ כָּל הַיָּמִים כִּי נִפְלָה קְנָאָה
כָּל־בְּ נִמְרֹד אֶל עֲשׂוֹ כָּל הַיָּמִים׃ וַהֲיִי כִּי־וָה הוּא וַיִּלְךְ עֲשׂוֹ לְצוֹד
בְּשָׂדֵה וַיִּמְצָא אֶת נִמְרֹד מִתְּהַלֶּךְ כַּמְדָּבָר עִם שְׁנֵי אֲנָשָׁיו׃ וְכָל גְּבוּרָיו
וְאֲנָשָׁיו

פרשת תולדות יצחק

לא

ואנשיו היו עמו במדבר אד רחוק ממנו וילכו מעליו תגה והנה לצוה:
 ויתחבא עשו אל נמרוד וארוב לו במדבר ונמחד והאנשים אשר
 אתו לא ידעו: ויתהלך נמרוד ואנשיו בשדה לרוח היום בפעם
 בפעם ולדעת איפה אנשיו צודים בשדה: ויבא נמרוד ושני האנשים
 אשר היו אתו עד המקום אשר עשו שם: ויקם עליו עשו פתאום
 מהמארב אשר ארב לו שם וישלוף חרבו וימהר וירץ אל נמרוד
 ויכרות את ראשו מעליו: וילחם עשועם שני האנשים אשר היו עם
 נמרוד מלחמה רבה ויצעקו עליו ויפן עשו אליהם ויבם וימיתם
 בחרבו: וישמעו כל גבורי נמרוד אשר הלכו מאתו המרברה את
 קול הצעקה מרחוק וכירו את קול שני האנשים חתם: וירצו לדעת
 מה זה ועל מה זה וימצאו את מלכם ושני אנשיו אשר עמו גופלים
 מתים במדבר: ויהי באשר ראה עשו את כל גבורי נמרוד באים
 מרחוק וינס ויברח וימלט: ויקח עשו את בני נמרוד החמדורת
 אשר לנמרוד אשר הודישו אביו אשר בהם גבר נמרוד על כל הארץ
 וירץ בהם עשו ויחכיאם בביתו: ויקח עשו את הבגדים ההם וירץ
 העירה מפני אנשי נמרוד ויבא בית אביו עיף ויגע מפני הפחד והקצר
 מאד נפשו למות ויצר לו מאד: וירא עשו כי קצרה נפשו למות ובי
 צר לו ויגש אל יעקב אחיו וישב לפניו: ויאמר אל יעקב אחיו הנה

אנכי הולך למות היום ולמה זה לי
 בכורה: ויתחכם יעקב אל עשו ויברך הוזהר:
 וימכור את בכורתו ליעקב כי מיהיתה לר:
 וגם חלק עשו אשר לו במעור שדה המכפלה
 אשר קנה אברהם מאת בני חת לאתו קבר
 מבר עשו ליעקב ויקנה יעקב את כל אלה
 מאת עשו אחיו במחיר: ויכתוב יעקב את:
 גמתי ולמה זה לי בכורה דוק וכן זשה כי עיף חכמי אחיו עייפות בואו לו מהמלחמה
 טעם וירג ג' אבני' וכל לביתו נס וכנחת:

כל

פרשת תלדות יצחק

ואמר הנפיר הוחיל ולא נזכר יפה הלחם והנמיר כראה כי
 כל אלה בספר ועד עדים על זה ויהיום
 והיה ספר ביד יעקב ונמרוד בן בוש כאשר
 מת וישאו אותו אנשיו וביאורו בבלה
 ויקברוהו בעירו ויהיו כל ימי נמרוד אשר
 חי חמש עשרה שנה ומאתים שנה וכת
 והימים אשר מלך נמרוד על כל אנשי הארץ
 חמש ושמנים שנה ומאת שנה וכת נמרוד
 בהרב עשו בחרפה ובחזריתה הוורע אברה
 כאשר ראה בחלומו ויהי כאשר מת נמרוד
 יחי בהורוק

ותחלק מלכותו לחלקים רבים ויוסבובל ממשלוח נמרוד לכל
 מלכי הארץ ויקחום אחרי נמרוד והיו כל אנשי בית נמרוד
 עבדים לכל מלכי הארץ ימים רבים ויהי בימים ההם אהרן מור
 אברהם ויביא יי על הארץ בשנה רהיא רעב גדול וכבר ויהי
 בהיות הרעב בארץ כנען ויקם יצחק לרדת מצרימה מפני הרעב
 כאשר עשה אברהם אביו וירא יי אל יצחק בלילה והוא ואמר
 אליו אל תדד מצרימה קום לך גררה אל אבימלך מלך פלשתים
 ושב שם עדהתם הרעב ויקם יצחק וילך גררה כאשר צוה אותו וי
 וישב שם יצחק שנה תמימה ויהי כבוא יצחק גררה וראו אנשי
 הארץ את רבקה אשתו בי טובת מראה היא וישאלו כל אנשי
 גרר את יצחק לאשתו ויאמר אחותי היא כי ירא לאמר אשתו פן
 יתגנהו עליה אנשי הארץ וילכו שרי אבימלך ויהללו את האשה
 אל אבימלך ולא ענה אותם אבימלך דבר ולא שת לבו אל
 דבריהם אך שמע כי הגדלו כי אמ האש אחותי היא וידעה המלך
 את הדבר הזה בלבו ויהי מקץ שלטה חדשים לשבת יצחק בארץ
 וישקף אבימלך בעד החלון ויראהנה
 יצחק מצחק את רבקה אשתו פן
 ישב יצחק בבית המלך החיצונה ותהי

בית

לה כל ימי נכט ערתו כל זה הפסוק
 במקומו כי היחך וכתת סבעבור
 סנסקף ער החלון סיראה יצחק
 מצחק את רבקה אשתו ועוד היחך

פרשת תולדות יצחק

אפסר טיחוק יצחק פס אמתו
 לעין כל כי נגות גדול הוא לא
 כי להיותו בבית המלך החיכוך
 וכית נגר בית איז מן החימה
 סיראה כן והוא יוסב בתוך
 הבית ואלפסר כי החלוק ההוא
 כמנהג טיש חלוק קטן בין בית
 לבית בכחול המזר ומסס ראה
 כן בהסקיפנס

בית יצחק נגד בית המלך: ויאמר המלך
 אל יצחק מה הדבר הזה אשר עשית לנו
 באמרך על אשתך אחותי היא: כמעט
 שכב אחד העם מגדוליהם את אשתך
 והבאת עלינו אשם: ויאמר יצחק אל
 אבימלך כי יראתי פן אמותי על אשתי על
 כן אמרתי אחותי היא: בעת ההיא צוה
 אבימלך לכל שדיו וגדוליו ויקחו ארת

יצחק ואת רבקה אשתו ויביאום לפני המלך: ויצו המלך וילבישו
 את שניהם לבוש מלכות וירכיבום ברחוב העיר: ויקראו לפניהם
 בכל הארץ לאמר זה האיש וזאת אשתו כל הנוגע באיש הזה
 ובאשתו מות יומת: וישב יצחק ואשתו בית המלך ויהי את יצחק
 וילך הלך וגדל לאחסר דבר: ויתן את יצחק לחן בעיני אבימלך
 ובעיני כל עבדיו ויעש אבימלך עם יצחק טובה: כי זכר אבימלך
 את השבועה ואת הברית אשר היה בין אביו ובין אברהם: ויאמר
 אבימלך אל יצחק הנה כל הארץ לפניך בטוב בעיניך שב עד אשר
 תשוב אל ארצך: ויתן אבימלך ביד יצחק שדות וכרמים ומיטב
 ארץ גרר לזרוע ולקצור ולאכול את פרי האדמה עד אשר יכלו ימי
 הרעב: ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים
 ויברכהו: ויגדל האיש והיה לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבודתו
 רבה: והיה כאשר בלוימי הרעב וירא אל יצחק ויאמר אליו קום
 צא מן המקום הזה ושוב אל ארצך ארצה כנען: ויקם יצחק וישב
 חברונה אשר בארץ כנען והוא וכל אשר לו כאשר צוהו: והיה
 אחרי כן וימת שלח בן ארפכשד בשנה ההיא והוא שנת שמונה
 עשרה שנה לה' ויעקב ועשו: והיה כל ימי שלח אשר חי שלש
 ושלשים שנה וארבע מאות שנה וימת: בעת ההיא שלח יצחק
 את יעקב בנו הקטן ביתה שם ועבר ללמוד ארת מוסר ואת תורתו

פרשת תולדות יצחק

לדעת את יי: וילך יעקב בית שם ועבר וילמד ארץ מוסר יי וישב
יעקב בבית שם ועבר שלשים ושתים שנה: ועשו אחיו ל^אהלך
כי לא אבה ללכת וישב בבית אביו ארצה כנען: ויהי עשו הולך
השדה כל הימים לצוד ציד בשדה להביא כבה יעשה עשו כל
הימים: ועשו היה איש מחשבות ומרכות וצודה את לב כל האדם
וגנב את דעתם ויהי עשו גבור חיל בשדה: ויהי מימים וילך
עשו ארץ שעיר לצוד בפעם בפעם וילך ויבא עד שדה שעיר הוג^א
שדה אדום: וישב שם עשו בארץ שעיר לצוד בשדה ימים
וארבעה חדשים: וירא שם עשו בארץ שעיר בת איש כנעני ושמה
יהודית בת בארי בן עפר ממשפחת חת בן כנען: ויקחה עשו
לאשה ויבוא אליה בן ארבעים שנה היה עשו בקחתו אותה ויבאה
חברונה ארץ מגורי אביו וישב שם: ויהי בימים ההם בשנת מא^א
ועשר שנים לחיי יצחק היא שנת חמשים שנה לחיי יעקב: בעת
ההיא מת שם בן נח בשנה ההיא בן שש מאות שנה היה שם
במותו: ויהי כאשר מת שם וישב יעקב אל אביו חבתה אשר
בארץ כנען: ובשנת חמשים ושש שנים לחיי יעקב באו אנשים
מחרון ויגידו לרבקה על אודות לבן בן בתואל אחיה: כי אשת לבן
היתה עקרה בימים ההם ולא ילדה וגם כל אמהותיו לא ילדו לו:
ויזכר יי את עדינה אשת לבן אחרי בן ותהר ותלד שתי בנות
תאומות: ויקרא לבן את שמות בנותיו ויקרא את שם הבכירה
לאה ושם הקטנה רחל: ויבאו האנשים ההם ויגידו לרבקה את
הדברים האלה ותשמח רבקה מאד כיפקד יי את אחיה ויהיו לו
בנים: ויצחק בן אברהם זקן בא בימים ועיניו כבדו מוזקן ותכהן
ולא יכול לראות: בעת ההיא קרא יצחק אל עשו בנו לאמר ש^א
נא בליך תליך וקשתך וקום צאה שדה וצודה לי צדה: ועשה לי
כטעמים והבאת לי ואכלה בעבור אברוך בטרם מותי כי אני זקנת
ושכתי: ועש עשו בן וישא את כליו ויצאה שדה לצוד ציד בפעם
בפעם

פרשת תלדות יצחק

נד

בפעם להביא אל אביז כאשר צוהו בעבור אשר יברך אותו:
 ותשמע רבקה את כל הדברים אשר דבר יצחק אל עשו ותמהר
 ותקרא ליעקב בנה לאמר: כזה וכזה דבר אביך אל עשו אחיך
 וכה וכה שמעתי עתה מהר אתה ועשה את אשר אדבר אליך:
 קום ולך נא אל הצאן ולקחת לי משם שני גדיי עוים טובים ואעשה
 אותם מטעמים לאביך: והבאת את המטעמים לאביך ואכל בטרם
 יבא אחיך מצידו בעבור אשר יברך אביך: וימהר יעקב ועיש
 כאשר צוהה אותו אמו ועיש מטעמים וביאם לפני אביו טרם יבא
 עשו מצידו: ויאמר יצחק אל יעקב מי אתה בני ויאמר אני בבורך
 עשו עשיתי כאשר צויתני: עתה קום נא שבה ואבלת מצידו בעבור
 אשר תברכני נפשך כאשר דברת אלי: ויקם יצחק ויאהל וישת
 וייטב לבו ויברך את יעקב ויצא יעקב מלפני אביו: והיה כאשר ברך
 יצחק את יעקב ויצא מאתו והנה עשו אחיו בא מצידו מן השרה:
 ועיש גם הוא מטעמים ויבא לאביו לאכול ולברכו: ויאמר יצחק
 אל עשו ומי אפה הצד ציד ויבא לי בטרם תבוא אתה ואברכה
 וידע עשו כי יעקב אחיו עשה את הדבר הזה: ויחר אף עשו ביעקב
 אחיו כי עשה לו את הדבר הזה: ויאמר עשו הכי קרא שמו יעקב
 ויעקבני זה פעמים ארת כבודתי לקח ויבך עשו בכי גדול: וישמע
 יצחק ארת קול עשו בנו בוכה ויאמר יצחק אל עשו מה אעשה לך
 בני בא אחיך במרמה ויקח ברכתך: וישטום עשו את יעקב אחיו
 על הברכה אשר ברכו אביו ויחר אפו עליו מאד: ויירא יעקב מאד
 מפני עשו אחיו ויקם ויברח בית עבר בן שש ויסתר שם מפני אחיו:
 ויעקב בן ששים שנה ושלוש שנים בצאתו מארץ כנען מחברון:
 ויתחבא יעקב בבית עבד מפני עשו אחיו ארבע עשרה שנה וילמוד
 שם עוד יעקב את דרכי יי ואת מצותיו: ועשו ראה כי ברח יעקב
 ומלט מצידו וכילקח יעקב את הברכה בערמה: ויתעצב מאד עשו
 ויחר לו גם על אביו ועל אמו ויקם גם הוא ויקח ארת אשתו וילך

פרשת תולדות יצחק

ארצה שעיר מפני אביו ואמו וישב שם: וירא שם עשו עוד אשה
מבנות חת ושמה בשמת ברת אילון החת ויקחה לו לאשה על
אשתו: ויקרא עשו את שמה עדה לאמר עדה ממנה הברכה בעת
ההיא: וישב עשו בארץ שעיר ששה חדשים ופני אביו ואמו לא
ראה: והיה אחרי כן ויקח עשו את נשיו ויקם וישב ארצה כנען:
ויושב עשו את שתי נשיו חברונה ברת אביו: ורצה יונה נשו עשו
מבעוסיס ומקציפיס את יצחק ורבקה במעשיהם: כי לא הלכו בדרכי
י' ויעבדו את אלהי אביהן עץ ואבן אשר למדום אביהן ורשיעו מאד
מאבותם: וילכו אחרי שרירות לבם הרע ויזבחו ויקטרו לבעלים
ויקיצו מפניהם יצחק ורבקה: והאמר רבקה קצתי בחיי מפני בנות
חת אם לוקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ הזאת
למה לי חיים: והי בימים ההם ותהר עדה אשת עשו ותלד לו בן:
ויקרא עשו את שם בנו הנולד לו אליפו ועשו בן ששים וחמש שנים
בלדת אותו: וישמעאל בן אברהם מת בימים ההם בשנת ששים
וחמש שנה לחיי יעקב: והיו בלימי ישמעאל אשר חי שבע ושלש שנה
ומאת שנה וימת: וישמעאל יצחק כי מת ישמעאל ויספדהו ויהאבל עליו
יצחק ימים רבים: והי מקץ ארבע עשרה שנה לשבת יעקב בית עבר
ויתאווה יעקב את פני אביו ואמו ויבוא יעקב ביתה אביו ואכו חברונה
ועשו שכת בימים ההם את אשר עשה לו יעקב אחיו על הברכה
אשר לקח מאתו בימים ההם: והי כראות עשו כי בא יעקב
אל אביו ואל אמו ויזכור את אשר עשה לו יעקב ויחר אפו עליו
מאד ויבקש להרגו: ויצחק בן אברהם זקן מאד בא בימים
ויאמר עשו עתה הנה ימי אבי קרבו למות והיה במותו ואהרגנה
את יעקב נצח: ויוגד לרבקה את הדבר הזה ותמהר
ותשלח ותקרא ליעקב בנה ורמאמר אליו קום ברחלך חרטה
אל לבן נחיו: וישבת עמו ימים אחדים עד שוב חמת אהר
ממך ואחר רתבוא: ויקרא יצחק אל יעקב ויצוהו ויאמר לולא

הקח

פרשת תלדות יצחק

נח

רתקח אשה מבנות כנען: כי כה צוה אברהם אבינו אותנו
 בדבר " אשר צוהו לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת: אם
 ישמרו בניך בריתי אשר כרתי אתך ושמרתי גם אני לבניך את אשר
 דברתי אליך ולא אעוובם: ועתה בני שמע בקולי לכל אשר
 אצוה: וחדל לך לקחת אשה מבנות כנען קום לך לך חרנה ביהרה
 בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך: ולבן
 השמר לך פן תשכח את " אלהיך ואת כל דרכיו בארץ אשר אתה
 הולך שמה: ונלוית אל אנשי הארץ ורדפת אהריהם כל ועוברת
 את " אלהיך: אך בבואך אל הארץ ועברת שם אתי לא תסור מן
 הדרך אשר צויתך ואשר למדת לנטות ימין ושכאל: ואל
 שדייתן לך רחמים לפני אנשי הארץ ולקחת אשה בחפצך שמה
 טובה וישרה בך רב: ויתן לך האלהים את ברכת אברהם אביך
 לך ולזרעך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים בארץ אשר אתה הולך
 שם: והשיבך אל הארץ הזאת ארץ מגורי אבך בכנים
 ובעושר רב בשמחה ובטובה: ויכל יצחק לצוות את יעקב ולברכו
 ויתן לו מתנות רבות וכסף וזהב וישלחוהו: וישמע יעקב אל
 אביו ואל אמו וישק להם ויקם וילך פרעה ארם: ויעקב בן שבעים
 שנה ושבע שנים ביצאתו מארץ כנען מבאר שבע: והיה ביצאת יעקב
 ללכת חרנה ויקרא עשו אל אליפז בנו וידבר אליו בסתר לאמר
 עתה סדר וקח חרנך בידך ורדפת אחרי יעקב ועברת לפני אל
 הדרך וארבת לו והרגתו כחרנך בארץ זה ההרים ולקחת את
 כל אשר לו ובאת: ואליפז בן עשו איש מהיד וידעקשה כאל אשר
 הורהו אביו ויודע לצר ציד בשדה וגבור חיל: ויעש אליפז כאשר
 צוהו אביו ואליפז בן שלש עשרה שנה בעת ההיא ויקם אליפז וילך
 ויקח עשרה אנשים אחי אמו אתו וירדו ויאחרי יעקב: ודבק את יעקב
 ויארוכ לו בגבול ארץ כנען מול ערשכם: ורא יעקב את אליפז
 וירדו ויאחריהו והוא אנוש ויעמוד יעקב במקום אשר הלך בו לדעת

מת

פרשת תלדות יצחק

מחזה בלא אהיה בדבר ויחלף אליפו את חרב וילך הלך וקרוב
הוא ואנשי כול יעקב ויאמר אליהם יעקב מה לכם כי באתם עד
הלוס ומה תרדפו בחרבכם ויקרב אליפו מול יעקב ויען ויאמר אליו
כה וכה צוה לי אבי ועתה לא אעבור על מצותו אשר צונו וירא יעקב
כי רבד עשו חזקה אל אליפו בנו ויגשיעקם ויתחנן לאליו ואנשים
אשר אתו לאברו הנה כל אשר הלי ואשר נתנו לי אבי ואמי קהלך
הלך מעלי ואל המיתני והיה לך הדבר הזה אתי לצדקה ויתן את
חן יעקב בעיני אלו בן עשו ואנשיו וישמעו בקול יעקב ולא המיתוהו
ויקחו אליו ואנשיו את כל אשר לו יעקב ואת הכסף ואת הזהב אשר
הוציא עמו מבאר שבע לא השאירו לו דבר וילכו מעליו אליפו
ואנשיו וישבו באר השבע אל עשו וינידו לו את כל אשר קרדו
להם עם יעקב ויתנלו את כל אשר לקחו מאת יעקב ויקצוף עשו
על אליפו בנו ועל האנשים אשר אתו על אשר לא המיתו את יעקב
ויענו ויאמרו אל עשו כי רתחנן לנו יעקב על הדבר הזה לכל רתי
המית אותנו ויבמרו רחמינו אליו ויקח את כל אשר לו ונבוא ויקח
עשו את כל הכסף ואת הזהב אשר לקח אליפו מיד יעקב ויתנם
בביתו בעת ההיא בראות עשו כי ברך יצחק את יעקב וכי צודו
לאמר לא תקחו אשה מבנות כנען וכי רעות בנות כנען בעיני יצחק
ודבקת וילך הוא אל בית ישמעאל דודו ויקח את מחלרת בת
ישמעאל אחות נביות על נשיו לולאשה:

פרשת ויצא יעקב

ויצא יעקב וילך אל דרכו חרנה וישב ויבא עד הר המוריה
וילן שם אצל עיר לח וירא אל יעקב שמה כלילה
ההוא ויאמר אליו אני אל הו אברהם ואלהי יצחק אביך דוארין
אשר אתה שוכב עליה לך אתנה ולודעך והנה אנכי עמך אל
תירא

תיראו שמרתוך ככל אשר תלך והרבית את זרעך ככבדי השמים :
 והפלתי את כל אויבך לפניך ונלחמו אִלֶּיךָ ולא יוכלו לך והשיבותוך
 אל הארץ הזאת בשמחה מבנים ובעשר רב : ויקץ יעקב בשנתו
 וישמח מצד על המדאה אשר ראה ויקרא את שם המקום
 ההוא בית אל : ויקם יעקב מן המקום ההוא בשמחה ויקלו
 דגליו ללכת מהשמחה וילך משם ארצה חמר הצעיר אז וישא יעקב
 בני קדם ויבוא חרנה וישב על באר הרועי : דגליו כאלו לא הלך בהם כי
 קלו מכשרים ללכת וכן פירשן
 וימצא שם אנשים וצאים מחרן לדעות קצת ויהמפ' זל :

הצאן וישאלם יעקב ויאמרו מחרן אנחנו :
 ויאמר אליהם הידעתם אל לבן בן נחור ויאמרו ידענו והנה רחל בתו
 באה עם הצאן אשר לאבית לרעות : עודנו מדבר עמם ורחל ברת
 לבן באה עם הצאן אשר לאבית לרעות כי רועה היא וירא יעקב את
 רחל בת לבן אחי אמו וירץ וישק לה יעקב וישא את קולו ויבך : ויגיד
 יעקב אל רחל כי בן רבקה אחות אבית הוא ותרץ רחל והגיד לאבית
 ויוסף יעקב לבכורת על אשר אין בידו מאומה להבא בירת לבן :

וישמע לבן כי בא יעקב בן אחותו וירץ וינשק לו ויחבק לו ויביאהו
 אל ביתו ויתן לו לחם ואכל : ויספר יעקב ללבן את אשר עשה לו

עשו אחיו ואת אשר עשה לו אליפו בנו חמר הצעיר כזה ככין מסה כי
 בדרך : וישב יעקב בכירת לבן חדש ויחלו לבן אף עכמי וכשרי אחת
 ימים ויאכל וישת יעקב בבית לבן : וזוהי אחר טז"ב אף ויספר ללבן את כל
 אחריו ויאמר לבן ליעקב הגדנא לך : וזהו אחר טז"ב אף ויספר ללבן את כל
 מה משבורתך ואיך תעבדני תנסו וללמן אחר טז"ב אף ויספר ללבן את כל
 אין בנים כי אם בנות כי נשיו ואמהותיו אחר טז"ב אף ויספר ללבן את כל
 עקרות עוד בימים ההם : ואלה שמות אחר טז"ב אף ויספר ללבן את כל
 בנות לבן אשר ילדה לו עדינה אשתו אחר טז"ב אף ויספר ללבן את כל
 שש הבכורה לאה ושם הצעירה רחל :

חמר וצב עמו חורם ימים והוא קרוכ למה מפירמי' זל :
 געית

ועניי לאה רכות ורחל היתה יפת הגאון ופת מראה ויעקב אהבה
 ויאמר יעקב אל לבן אעבודך שבע שנים ברחל בתך הקטנה: ויאבה
 יעקב לדבר הזה ויעבוד יעקב את לבן ברחל בתו שבע שנים: ויהי
 בשנה השנית לשבת יעקב בחרן היא שנת שבעים ותשע שנים לחיי
 יעקב ויכת עבר בן שלח בשנה ההיא בן ארבע וששים שנה וארבע
 מאות שנה היה במותו: וישמע יעקב כי מת עבר ויתעצב מאד עליו
 ויספדהו ויתאבל עליו ימים רבים: ובשנת שלש לשבת יעקב בחרן
 לדה בשמת בת ישמעאל אשת עשורו בן וקרא עשוראת שמו רעוא:
 ובשנה הרביעית לשבת יעקב בבית לבן פקד י"א את לבן וזכרהו יי
 בעבור יעקב ויולדו לו בנים: ואלה שמות בני לבן אשר יולדו לו
 בימים ההם: ויהי בכורו בעור ומשנהו אלוב והשלישי מורש:
 ויהן י"ל לבן עושר וכבוד ובנים ובנות ויפרוץ האי ש מאד מאד בעבו
 יעקב: ויעקב היה עובד את לבן אחי אמו בימים ההם בכל מלאכה
 ובכל עבודה בבירת ובשדה והיו ברכת י"א בכל אשר ללבן בבירת
 ובשדה: ובשנה החמישית מתה יהודית בת בארי אשת עשו בארץ
 כנען ובנים לא הולדה כי אם בנות: ואלה שמות בנותיה אשר ילדה
 לעשו שם הגדולה מרצית ושם הקטנה פועית: ויהי כאשר מתה
 יהודית וינחם עשו ויקם וילך שעירה לצוד ציד בשדה כפעם בפעם:
 וישב עשו בארץ שעיר ימים רבים: ובשנה היששית לקח עשו את
 אהליבמה בת ענה בת צבען החוי על נשיו לולאשה ויביאה עשו
 ארצה כנען: ותהר אהליבמה ותלד לעשו את יעוש ואת יעלם ואת
 קרח בנים שלשה: ותהי מלחמה בימים ההם בארץ כנען בין רועי
 מקנה עשו ובין רועי מקנה יושבי הארץ הכנעני: כיהיה ומקנה עשו
 ודכושו רב מאד משברת בארץ כנען בבית אביו ולא יכלה ארץ
 כנען לשאת אותו מפני קנינו: ויהי כראות עשו כי גדלה מלחמתו
 עם יושבי הארץ הכנעני ויקם ויקח את נשיו ואת בניו ואת בנותיו ואת
 כל אשר לו ואת מקנה קנינו ואת כל רכושו אשר רכש בארץ כנען:
 וילך

וילך ארץ שעיר מפני יושבי הארץ ויגרשם
 עשו הוא וכל אשר לו בארץ שעיר: אך
 מיום ליום ומחדש לחדש יבוא עשו ארצה
 בנען לדאות אביו ואמו: ויתחתן עשו את
 החורים ויתן את בנותיו לבני שעיר החורי:

אלה בנה תוֹכַן מִלֵּם הַכְּתוּב
 ויִסְבַּעֲמוּ כַּיּוֹם הַהוּא לְרַבּוֹ
 סְעִידָה וְהָרִי כַּסְהֶלֶךְ מֵהָתָּה
 יֵעָק לְחָרָץ נִסְאָר עֲשׂו בְּאֶרֶץ
 כִּנְעַן לֹא סָהָר כְּדַבְרֵי הַכֹּפֵר
 הַזֶּה: רִתֵּן *

ויתן את מרצית בתו הגדולה לענה בן צבעון אחי אשתו ואת פועית
 נתן לאצרבן בלהן החורי: וישב עשו בהר הוא ובניו ויפרו וירבו
 מאד: והי בשנה השביעית ותתום עבודת יעקב אשר עבד את
 לבן ויאמר יעקב אל לבן תנה את אשתי כי מלאו ימי עבודתי ויעש
 לבן כן ויאספו לבן ויעקב את כל אנשי המקום ההוא ויעשו להם
 משתה: והי בערב ויבא לבן אל הבית אשר בא יעקב שמה עם

אִתְּ הַכְּפִיר בְּזֶה מִזְכֵּן כִּי אֵיךְ
 יֵעָקֵב לֹא יָדַע כִּי הָיָה לְאִתָּה
 עַד הַבֹּקֶר וּבְבֵית חַסְתָּה
 וְחֹפֶת חַתָּנִים אֵין סֵפֶק כִּי
 הָיוּ כְּמֵה כְּרוֹת וּפְנִימִים וְאֵיךְ
 לֹא רָאָה אֶתְּהָ לְאוֹר הַבַּיִת
 אֲלֵא כִּי כָּכָה אֶתְּם לִבְנֵי כָל
 הַכְּרוֹת *

אנשי המשתה ויכבת לבן את כל הנרות
 אשר היו שם בבית ההוא: ויאמר יעקב אל
 לבן למה תעשה לנו הדבר הזה: ויען לבן
 ויאמר כה משפטנו לעשות בארץ הזאת:
 ואחרי כן לקח לבן את לאה בתו ויבא אותה
 אל יעקב ויבא אליה ויעקב לא ידע כי לאה
 היא: ויתן לבן ללאה בתו את זלפה שפחתו

לשפחה: וכל בני המשתה דעו את כל אשר עשה לבן ליעקב אך
 לא הגידו הדבר ליעקב: ויבאו כל המריעים האלה בלילה ההוא
 בית יעקב ויאלצו וישזו וישמחו: ויצחקו לפני יעקב בלילה ההוא
 בתוֹסֵס וּמְחֹלוֹת וַיֵּאָמְרוּ בְּמַעַנְס לִפְנֵי יַעֲקֹב הִלְלָה חִלְלָה: וישמע
 יעקב את דבריהם ולא הבין את לשונם אך אמר ככה משגגים
 לעשות בארץ הזאת: ודברו המריעים כדבר הזה כל הלילה ההוא
 לפני יעקב וכל הנרות אשר בכית ככה אותם לכן בלילה ההוא:
 והי בבקר ויאר היום ויפן יעקב אל אשתו וירא והנה לאה שוכבת
 בחיקו: ויאמר יעקב הנה עתה ידוע ידעתי את אשר יאבדו המריעים

פרשת ויצא

אמר הצעיר בזה מוכן מסה ויהי בבקר והנה היא לילה
 כי גם כלילה הייתה לילה לא דלל כי בבקר הבק דברי
 המורעים הללה כי לא היא לילה וק"ל
 אמר היא לאה היא לאה יאמרו ואני לא
 ידעתי: ויקרא יעקב אל לבן ויאמר אליו מה
 זאת עשית לי הלא ברחל ועבדתך ולמה
 רמיחני ותתן לי לאה: ויען לבן את יעקב
 לאמר לא יעשה בן במקומו לחת הצעירה
 לפני הבכירה: ועתה אם תחפרץ לקחת גם את אחוהיה קח לך
 בעבודה אשר תעבדני עוד שבע שנים אחרות: ויעש יעקב כן ויקח
 גם את דחל לאשה ויעבוד ארץ לבן עוד שבע שנים אחרות ויבא
 יעקב גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויתן לה לבן את בלהה
 שפחתו לשפחה: וירא יי כי שנאה לאה ויפתח את רחמה ויהרר
 ותלד ליעקב בימים ההם בניס ארבעה: ואלה שמותם ראובן
 שמעון לוי ויהודה ותעמוד מלדת אחריבן: ותהי רחל עקרה בעת
 ההיא ולא ילדה ותקנא רחל בלאה אתותה: ותרא רחל בלאה
 ילדה ליעקב ותקח את בלהה שפחתה ותתן אותה ליעקב לאשה:
 ויבוא יעקב אל בלהה ותהר ותלד ליעקב שני בנים את דן ואת
 נפתלי: ותרא גם לאה כי עמדה מלדת ותקח גם היא את זלפה
 שפחתה ותתן אותה ליעקב לאשה: ויבא יעקב גם אל זלפה ותלד
 גם היא ליעקב שני בנים את גד ואת אשר: ותוסף עוד לאה ותהר
 ותלד ליעקב בימים ההם שני בנים ובת אחת: ואלה שמותם יששכר
 זבולון ודינה אחותם: ורחל עדינה עקרה בימים ההם: ותתפלל
 רחל אל יי בעת ההיא ותאמר יי אלהים זכרני נא ופקדני גאמי עתה
 יגרשני איש כי לא ילדתי לו בנים: עתה יי אלהים שמע נא את
 תחנוני לפניך וראה עניי ונתת לי בנים כאחת השפחות ולא אשמע
 חרפתי עוד: וישמע אלהים בקול רחל וזכרה אלהים ויפתח את
 רחמה: ותהר רחל ותלד בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי:
 ותקרא את שמו יוסף לאמר יוסף יי בן אחר ויעקב בן תשעים
 ואחת שנת בלדת אותו: בעת ההיא שלחה רבקה אם יעקב
 מארץ

פרשת ויצא

נח

אמר הנעיר בזה מונח מסה
וחמת דבורה מנקת רבקה
והרי יעקב כפינה מבאר
סכפ יבא יחידו ואלו עדין לא
בא אל כל אביו ואם כן מי
הבא לדבר סס עס יעקב
אלא עהוא כדברי הספר

מארץ כנען את דבורה בת עויץ מינקתה
ושני אנשים מעבדי יצחק אל יעקב: ויבאו
אל יעקב חרנה ויאמרו אליו כי רבקה
שלחתנו אליך לשוב בית אביך ארצה כנען:
וישמע להם יעקב לדבר הזה אשר דברה
אמו ובעת ההיא תמו שבע שנים האחרות

אשר עבד יעקב את לבן ברחל: ויהי מקץ ארבע עשרה שנה אישר
ישב יעקב בחרן ויאמר יעקב אל לבן תנה את נשי ושלחני ואלכה
אל ארצי כי זה אמי שלחה אלי מארץ כנען לשוב לי אל בית

אמר הנעיר בזה מונח כי
למה יעקב רצה ללכת מיד
מצאם לבן והו' מטופל בכני'
ואין לו במה לפרנסם אלא
כי להיות ספלה אז אמר
בערו לכן אמר סלחני ואלכה
אל מקומי כו'

אביו ויאמר אליו לבן אל נא אס נא מצאתי
חן בעיניך אל נא תעזוב אותי נקבה שברך
עלי ואתנה וישבת עמי: ויאמר יעקב וזה
הדבר אשר תתן לי בשכרי אשר אעבוד
היום בכל צאנך ואסיר מהם כל שרה נקוד
וטלוא וחום בכשבים ובעזים והיה שכרי:

והיה אם תעשה לי הדבר הזה אשובה לי ארעה צאנך אישבור
כאשר בתחלה: ויעש לבן כן ויסר לבן מצאנו כל אשר אמר יעקב
ויתן לו: ויתן יעקב את כל אשר הסיר מצאן לבן ביד בניו ויעקב
רועה את צאן לבן הנותרות: והיו כאשר ראו עבדי יצחק אשר
שלח אל יעקב כי לאשב יעקב אתם בעת ההיא ארצה כנען אל
אביו וילכו הם מאתו וישבו אל ביתם ארצה כנען: ודבורה ישבה
עם יעקב בחרן ולאשבה את עבדי יצחק ארצה כנען ותשב דבורה
עם נשי יעקב ועם בניו בחרן: ויעבוד יעקב את לבן בצאן שש שנים
אחרות: והיה בעת לדת הצאן ויסר יעקב מהן את הנקודות ואת
הטלואות כאשר דבר עם לבן: ויעש יעקב כן א צאן לבן שש שנים:
ויפרוץ האיש מאד מאד והיה לו צאן ושפהות וגמלים וחמורים:
ותהיינה לו יעקב מאתים אלף ערדי צאן וצאנו היו גדולות קומה

פרשת ויצא

זיפות תואר מאד ונותנות את פריין הרבה מאד: ויתאו כל משפחות
 בני האדם לקחת להם מצאן יעקב ביטובות ומצליחות מאד מאד:
 ויבאו מכל בני האדם לקחת מצאן יעקב ויתן להם יעקב צאן
 אלה בזה מוכן מהיכן באו לו
 ליעקב עבדיו וספחות ונמלים
 וחמוריו והל' לו היו לו מעל לבן
 דין כחן לכד לא מהיה מחל יסן
 זה בזה ורלא כפי רמז'ל מהיה
 מוסרן לקח' אותם יואסר כי
 לכא ויהי לו כחן רכב' וספחות
 וכו' לומר כי להיות כי רבות
 היו לו כי החמור' לו לכן היה
 מחליף זה בזה:
 יעקב את פני לבן ובניו והנה איננו עמו כחמול שלשום: בימים ההם
 מקץ שש שנים וירא יואל יעקב ויאמר לו קום צאמן הארץ: הוצאת
 ושוב אל ארץ מולדתך ואהיה עמך: ויקם יעקב בעת ההיא וישא
 את בניו ואת נשיו ואת כל אשר לו על הגמלי ויצא ללכת ארצה כנען
 אל יצחק אביו: ולבן לא ידע כי הלך יעקב מאתו כי הלך לבן ביום
 ההוא לגזוז את צאנו: ורחל גנבה את התרפים אשר לאביה ותקחם
 ותחביאם על הגמל ותשב ותלך לה: וזה מעשה התרפים אשר
 יקחו איש אשר יהיה בכור וישחטו אותו וימרטו את ראשו: ולקחו
 את המלח והמליחו את הראש ומשחו אותה בשמן: ולקחו לוח
 נחשר קטנה ואו לוח זהב וכתבו עליה את השם ונתנו ארץ הלוח
 היא תחת לשונו: ולקחו את הראש והוא והוא ואת הלוח אשר תחת
 הלשון ושמו בבית והדליקו לו נרות והשתחוו לו והיה בעת אשר
 ישתחוו לו ידבר איהם ויכבדו דבר אשר ישאו מאתו בכח השם אשר
 כתוב בה: ויש אשר יעשו אותם כצורת אדם מזהב ומכסף בשעות
 ידועות אליהם: וקבל התואר והוא את כח הכבבים ודבר אליהם
 עתידות וכמעשה הזה היו התרפים אשר גנבה רחל לאביה:
 ותגנוב

פרשת ויצא

נט

ותגנוב רחל לאת התרפים ההם אשר לאבי
בעבור אשר לא ידע לבן מהם אנה הדרך
הלך יעקב: ויבאלבן אל ביתו וישאל על
יעקב וביתו ויאין ויבקש לבן את תרפיו
לרעת אנה הדרך יעקב ולא מצא: וילך אל
תרפים אחרים וישאל בהם ויגדו לו כי
ברח יעקב מאתו ארצה בנימן אל אביו:

ויקם לבן בעת ההיא ויקח את אחיו וארץ
בל עבדיו ויצא וירדוף את יעקב וידבק אותו בהר גלעד: ויאמר לבן
ליעקב מה זאת עשית לי לברוח ותגנוב את לבבי ותגד ארץ בנותי
ואת בניהן בשביות חרב: ולא נשטחני לנשק להם ולשלחם
בשמחה ותגנוב את אלהי ותלך: ויען יעקב את לבן לאמר ביראתי
פן תגזול את בנותי מאתו ועם אשר תמצא את אלהיך ימותו ויבקש
לבן את התרפים ומשש בכל האהלים אשר ליעקב ובכל בליהם
ולא מצא: ויאמר לבן ליעקב לכת ונכרתה יחד ברית ונהיה לעד
ביני וביניך: אם תענה את בנותי ואסתקח נשים על בנותי גם אלהים
יהיה עד ביני וביניך בדבר הזה: ויקחו אנשים ויעשו גל ויאמר לבן
הגל הזה עד ביני וביניך היום על כן קרא שמו גלעד: ויזבחו יעקב
ולבן זבח כהר ויאכלו שם על הגל וילינו שם בהר: וישב לבן ויקם
בבקר ויבך עם בנותיו וישק אתהן וילך למקומו: וגם יעקב הלך
לדרכו: ויהי בראש שבת לבן אל ארצו וימחר וישלח את בעור
בנו והוא בן שבע עשרה שנה ועמו אביו אמר הצעד בנה כחך ממה
חורף בן עוץ בן נחור ועמהם עשרה אנשים: וימחרו וילכו ויעברו הדרך לפני
יעקב ויבאו בדרך אחרת ארצה וישערו: ויבואו אל עשור ויאמרו לוכה אמר אחיך
וקחכך ואחי אמך לבן בן בתואל לאמר: השמעת את אשר עשה

פרשת ויצא

ליעקב אהרן אשר בא אל בת חלה ערוס ודיק : זאצא לקראתו
ואב אהו אל ביתי בכבוד ואגדלהו ואתן לו את שתי בנותי לנשים
ואת שתי שפחותי : ויבדך אלהים אותו לרגליו ויפרוץ מאד וידיו
לו בנים ובנות ושפחות : וגם צאן ובקר גמלים וחמדים היו לו מאת
הרבה מאד עד אין מספר גם כסף וזהב הרבה : ויהי כראותו כי עצם
חילו ויעוב אותו כאשר הלכת : לנחיצאני וקם ויברח בהחבא : וישא
את נשיו ואת בניו על הגמלים ונהג את כל מקנהו ואת רכשו אשר
רכש בארצו וישם פניו ללכת : יצחק אביו ארצה כנען : ולא נטשני
לנשק לבני ולבנותי ויחג ארת בנותי כשבויות הרב ויעוב גם ארת
אלהי ויברח : ועתה הנה עמכתהו בהר נחל יבוק הוא וכל אשר לו
לא חסר דבר : איש ארת נפשך ללכת אליו לך ושם תמצאוהו
ועשית לו כאשר תאזה נפשך : ויבאו מלאכיל בן ויגידו לעשו ארת
כל הדברים האלה : וישמע עשו את כל דברי מלאכיל בן ויחד אפו
על יעקב מאד ויזכור את שנאתו וחמתו בערה בו : ומחר עשו ויקח
את בניו ואת עבדיו ואת כל נפשות ביתו ששים איש : וילך ויקברן
את כל בני שעיר החוריו וכל אנשיהם שלש מאות וארבעים איש :
ויקח את כל המחנה הזאת ארבע מאות איש שולף הרב וילך
לקראת יעקב להכות אותו : ויחלק עשו את כל המחנה הזאת
לשבעה חלקים : ויקח את בניו ואת כל נפשות ביתו ששים איש
לראש אחר ויתנם ביד אליפו בנו הבכור : ואת ששה ראשים
הנשארים נתן ביד ששה בני שעיר החוריו ושם כל איש ואיש מהם
על תולדותיו ועל בניו : ותלך כל המחנה הזאת כאשר היא וילך
עשו בתוך כלם לקראת יעקב ויוליכם במרוצה : ומלאכיל בן יצאו
מאת עשו וילכו ארצה כנען ויבאו בית רבקה אס יעקב ועשו : ויגידו
לה לאמר הנה עשו בנך ערך לקראת יעקב אחיו ארבע מאות איש
כי שמע אשר הוא בא וילך להלחם עמו ולהכותו ולקחת כל אשר
לו : ותמהר ותשלח רבקה אישים מעברי יצחק שבעים ושתיים
איש

פרשת וישלח

פ

איש לקראת יעקב בדרך כי אמרה אולי לחם עשו בדרך כמוצא
 אותו: וילכו המלאכים האלה לקראת יעקב בדרך ויפגשו בו בדרך
 הנחל נגד מעבר נחל היטק: ויאמר יעקב באשר ראם מהנה לעזור
 ליצאת האלהים זה ויקרא יעקב את שם המקום ההוא מחנים:
 וכי יעקב את כל אנשי אביו וישק להם ויחבק להם ויבך עמם
 ושאלם יעקב על אביו ועל אמו ויאמרו שלום: ויאמרו דהמלאכים
 האלה אל יעקב כי רבקה אמך שלחה אותנו אליך לאמר: שמעתי
 בני בי עשו אחיך יצא לקראתך בדרך עם אנשים מבני שעיר החודו
 בני שמעבקולי וראה בעצתך מה תעשה והיה בכואו אליך דתחנן
 לו ואל תדבר אליו קשות ותן לו ברכה מאשר תמצא יך וכאשר
 חנן אלהים אותך: והיה כאשר ישאלך על כל דברך ואודותיך אל
 חסתיך ממנו דברו: אולי ישוב מחרון אפו עליך והצלה את נפשך
 אתה וכל אשר לך כי עליך דודבר לגרלו כי הוא אחיך הגדול:
 ויהי כשמוע יעקב את דברי אמו אשר דברו אליו המלאכים ויוסף
 יעקב וישא את קולו ויבך בכי גדול: ועש כאשר צוה אותו אמו
 בעת ההיא:

פרשת וישלח יעקב

וישלח

יעקב בעת החיא מלאכים אל עשו אחיו ארצה שעיר לקראתו ולדבר אליו דברי תחנונים: ויצו אותם לאמר בה דאמרן לאדוני לעשו בה אמר עבדך יעקב אל יחשוב אדוני כי עמדה לי ברכת אבי אשר ברך אותי: כי עם לבן הייתי זה עשרים שנה

אמר סנעיר בזה מובן כי אמר סנענו בו מחנה אלהים למה לנו לסלוח מלאכים לעשו להיות מחזיק בלחי כלב אז כי כבר היה בא לקראתו ולכן לא הכחיש ממנו דבר וערך אליו מנחה כי כן צוה רבקה אמו עי' מלחמים:

וריימי ויחלף ארץ משיכורתי עשרת מונים ככל אשר הוגר לאדוני ואעבוד

פרשת ושלח

ואעבוד אותו בבירתו עבודה קשה מאד וירא **אלהים** עניו ועמלו
 ויגע כפי אחריכין ויתעני לרחמים ולחן בעניו ויהי לישור וחמוד
 צאן ועבד ושפחה אחריכין מחמלת אלהים עליו ומחסדו הגדול:
 ועתה הנני באתי אל ארצי ואל מקומי אל אבי ואל אמי אשר בארץ
 בנען: ושלחתי להגיד את כל אלה לאדוני למצוא חן בעיני: למען
 אשר לא יהשוב אדוני כי קנתי חיל או עמדה לי ברכת אבי **אשר**
 אמר הנעיר בזה מוכן חומר: **כרך** אותי: וילכו המלאכים ההם **אל**
 עשו וימצאו אותו בקצה ארץ אדום והולך **עם** לכן נרתי ויהי לי סוד וכנ
 לקראת יעקב ועמו ארבע מאות איש **דלל** כי עבר אחו וכן היה לו
 שולף חרב מבני שער החורו: ויגידו **סוד** וחמור אחר כמה וכמה זמן
 מלאכי יעקב לעשו את כל דברי יעקב **באופן** כי לא מכרת חביו
עמדה לו: **דוק**:
אשר דבר אליהם אל עשו ויען עשו אוחם בגאווה וכוז ויאמר אליהם
 הלא שמעתו והלא הוגד לוא את אשר עשה יעקב אל לבן: אשר גדלו
 בביהורתן לו ארצנות וילגש **וילד** בני **ו** ובנות ויפרוץ בהיל
 ובעשו מאד בכ תלבן מאתו: וירא כי עצם חילו וכירב עושרו
 וברח הוא וכל אשר לו מכ תלבן וינהג בנות לבן כשבוורת הרב
 מאת פני אביו ולא הגיד לו: וגם לא ללבן עשה זאת יעקב כי גם
 לי עשה כואר **ועקב** נפעם **ואדום**: ועתה הנני באתי היום
 במחנותי לקראתו ועשיתי לו את אשר היה עם לבני: וישבו
 המלאכים ויבאו אלי יעקב ויגידו לו לאמר באנו אל אחיך **אל** עשו
 ונגד לו את כל דבריך וכזאת וכזאת השיבנו והנה הוא בא לקראתך
 בארבע מאות איש: עתה העזאבה מה תעשה והתפלל לפני אלהיך
 להצילך כמנו: והי כשמוע יעקב את דברי אלהו אשר דבר **אל**
 מלאכי יעקב וירא יעקב מאד ויצר לו: ויתפלל יעקב אל **אלהיו**
 ויאמר **אלהי** אבי אברהם ויצחק אתה אמרת לי בצארכי
 מב תאבי לאמר: אני **אלהי** אברהם אביך ואלהי יצחק לך אחן
 את הארץ הזאת ולרעהך אחריך: ושמת יאת זרעך בכוכבי השמים
 ופרצת

זפרצת לארבע רוחות השמים ונברכו בך כל משפחות האדמה
 ובודעך: ותקם את דבריך ותתן לי עושר ובנים ומקנה ככל אשר
 היה עם לבבי נתת לעבדך וכל אשר שאלתי ממך נתת ליל אחסרתי
 דבר: ותאמר אלי אחרי כן שוב אל אבותיך ולמולדתך ואיטיבה
 עוד עמך מאד: ועתה הנני באתי ותצילני מלבן ואפול ביד עשו אחי
 ויהרגני אם על בנים: עתה יי אלהים הצילני נא גם מיד עשו אחי כי
 ירא אנכי ממנו מאד ואם אין צדקה בי עשה עמי למען אברהם אבי
 ויצחק: כי אני ידעתי כי בחסדך וברחמך קנית את החיל הזה:
 ועתה הצילני נא היום הזה בחסדך וענני: ויכל יעקב להתפלל אל
 יי ויחץ את העם אשר אתו והצאן והמקנה לשתי ומחנות: ויתן את
 החצי ביד דמשק בן אליעזר עבד אברהם למחנה עם בניו: ואת
 החצי נתן ביד אליעזר בן אליעזר אחיו למהנה עם בניו: ויצו אותם
 לאמר התרחקו במחנותיכם זה מזוה מאד ואל תתקרבו זה לזה

מאד: והיה אם יבא עשו אל מחנה אחת והכה
 אותה והיה המחנה והאחרת הרחוקה ממנה
 לפליטה מידו: וילך יעקב בלילה ההוא במקום
 ההוא ויצו את עבדיו כל הלילה ההוא על החיל
 ועל בניו: וישמע יי את תפלת יעקב ביום ההוא
 ויצל יי את יעקב בעת ההיא מיד עשו אחיו:
 וישלח יי שלשה מלאכים ממלאכי מרום וילכו
 לפני עשו ויבואו אליו: וידמו המלאכים האלה
 לפני עשו ואנשיו כאלפים ומאות אנשים רוכבים
 על סוסים ויחגרו כל כלי מלחמה: ויחלקו

לארבעה מחנות לארבעה ראשים בעיני עשו ובעיני כל אנשיו
 כאשר נדמה בעיניהם: ותלכנה אליהם המחנה האחרת וימצאו
 את עשו וארבע מאות איש אשר אתו הולך ובאלקראת יעקב אחיו:
 ותרץ המחנה והיא לקראת עשו ואנשיו ויבהלו אותם ויפול עשו
 מעל

אמר הכעיר כזה מוכן
 מטה והיה המחנה
 הנסחר לפליטה היאך
 יחוייב להיות הנסחר
 לפליטה והרי אפשר
 סיפול גם הכ' ח' ועכ'
 פירט רמז' זל על כרחו
 מאלחם עמו ועדיין
 יקט' כי ערביך ערבא
 כריך - אלף כי טס ב'
 המחנות זה רחוק מזה
 מאד.

פרשת וישלח

מעל הסוס בבהלרה ויפוצו מעליו כל אנשיו במקום החוא כויראז
מאד ותצעק עליהם כל המחנה בברחם מעל עשו: ויענו כל אנשו
המלחמה כקול רם לאמר: הלא אנחנו עבדי יעקב עבד האלהים
ומי יוכל לעמוד נגדנו: ויאמר עשו אליהם אהיה אדוני יעקב אדוניכם
אחי הוא זה לי עשרים שנה לא ראיתיו ואלך לראותו היום הזה
ותעשו אלי כלכם כמעשה הזה: ויענהו המלאכים לאמר הייכי
לולי יעקב אשר אמרת אחי הוא לא השארנו ממך ומאנשיך איש
אולם בעבור יעקב לא נעשה לכם דבר: ותעבוד המחנה הזאת מאת
עשו ואנשיו ותלך לה: ועשו ואנשו הלכו מאתם כמהלך פורח
והנה המחנה השנית באה לקראתו בכל כלי חרב ויעשו גם הם
לעשו ואנשו כאשר עשתה להם המחנה הראשונה: ויעזבוהו עוד
ללכת והנה המחנה השלישית באה לקראתו דברה להו ויפול עשו
עוד מעל הסוס: ותצעק עליו כל המחנה ויאמרו הלא אנחנו עבדי
יעקב עבד אלהים ומי יוכל לעמוד נגדנו: ויען עשו עוד אותם לאמר
אהיה אדוני יעקב אדוניכם אחי הוה זה עשרים שנה לא ראיתני
פניו: ואשמע היום כי בא ואלך לראותו היום ותעשו אלי כמעשה
הזה: ויענו אותו ואמרו אליו חייכי לולא יעקב אשר אמרת אחיך
הוא לא השארנו ממך ומאנשיך שריד: ואולם בעבור יעקב אשר
אמרת אחיך הוא לא נעשה לך ולאנשיך דבר: ותעבוד גם המחנה
השלישית מאתם וילך עוד לדרכו הוה ואנשיו לקראת יעקב:
והנה המחנה הרביעית באה לקראתו ויעשו גם הם לו ולאנשיו
כאשר עשו לו הראשונות: וירא עשו את כל הרעה אשר עשולו
ארבעה המלאכים ההם ולאנשיו וירא מאד מפני יעקב אחיו וילך
לקראתו בשלום: ויבס עשו את שנת יעקב ממנו כויראז מאד
לנפשו מפני יעקב אחיו: כי חשב כי הארבעה המחנות אשר פגע
בי עבדי יעקב הם: ויעקב לן כלילה ההוא עם עבדיו במחנותיו
ותיעץ עם עבדיו לתת לעשו אחיו מנחה מכל הבא בידו ומכל
מקטרו

פרשת וישלח

סב

מקנהו ויעש כן! ויקם יעקב בבקר הוא ואנשיו ויבחרו מכל המקנה
מנחה לעשו: ואלה מספר כל המנחה אשר בחר יעקב ממקנהו
לתת לעשו אחיו: ויבחר מכל הצאן ארבע מאות וארבעים צאן:
ויבחר מן הגמלים והחמורים שלשים שלשים ומן הבקר בחר חמשי
בקר: וישע את הכל לעשרה עדרים ויתן כל מין אל מינו ויתנם ביד
עשרה מעבדיו עדר עדר לבדו: ויצום ויאמר אליהם הרהיקו לכם
זה מזה ושמתם רוח בין עדר ובין עדר: והיה כפינש אתכם עשו
ואשר אתו ושאלו אתכם לאמר למי אתם ואנה תלכו ולמי כל אלה
אשר לפניכם: ואמרהם אליהם עבדי יעקב אנחנו ונלך לקראת
עשו אחיו לשלום והנה יעקב בא אחרינו: ואשר לפנינו מנחה היא
שלחה מאת יעקב אל עשו אחיו: והיה כי יאמרו אליכם למה
יאתר הוא אחריכם ללכת לקראת אחיו לראות את פניו: ואנרתם
אליהם אך הנה הוא בא אחרנו לקראת אחיו בשמחה כי אמר
אכפרח פניו במנחה ההולכת אליו ואחרי כן אראה פניו אולי ישא
פניו: והעבור כל המנחה הזאת ביד עבדיו ותלך לפניו פיוס זהו
והוא לן כלילה זהו אעס מחנותיו על שפת נחלי יבוק: ויקם בחצי
הלילה ויקח את נשיו ואת שפחותיו ואת כל אשר לו ויעבירם בלילה
ההוא את מעבר יבוק: ויהי כאשר העביר את כל אשר לו אל הנחל
ויותר לבדו ויפגשוהו איש ואבקר איש עמו בלילה עד עלות השחר
ותקע כף ידך יעקב בהאבקן עמו: והיה בעלות השחר ויעזב האיש
את יעקב שש ויברכהו וילך לו: ויעקב עבר את הנחל בעלות השחר
והוא צולע על ירכו: ויזרח לו השמש כאשר בלה לעבור את הנחל
ויבא עד מקום מקנהו ובניו: וילכו עד חצות היום והיה הם הולכים
והמנחה עברה לפניהם: וישא יעקב את עינו וירא והנה עשו בא
מרחוק ועכו אנשים רבים ארבע מאות איש וירא יעקב מאד כאחיו:
וימרה יעקב ויחץ את בניו על נשיו ועל שפחותיו ואת דינה בתו נתן
בתיבה אחת ויתנה ביד עבדיו: ויעבור הוא לפני בניו ונשיו לקראת
ן ב י א א אחיו

פרשת וישלח

אחיו וישתחו ארצה הלוך והשרת תחיה שבע פעמים עד גשתו עד
 אחיו ויהי את אלהים את יעקב לחן ולרחמים בעיני עשו ואנשיו כי שמע
 אלהים אל תפלת יעקב: ותפול יראת יעקב ופחדו על עשו אחיו כי
 ירא עשו מיעקב מאד על אשר עשו מלאכי אלהים לעשו ותרהפק
 חמת עשו לרחמים על יעקב: וירא עשו את יעקב רץ לקראתו וירץ
 גם הוא לקראתו ויחבקו ויפול על צואריו וישקו ויבכו: וגם כל
 האנשים אשר באו עם עשו נתן: האלהים יראה ורחמים בלבם על
 יעקב וישקו את יעקב גם הם ויחבקוהו: וגם אל יפז בן עשו וארבעת
 אחיו בני עשו בכו עם יעקב וישקוהו ויחבקוהו: ונפלה יראת יעקב
 על כלם: וישא עשו את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים בני יעקב
 הולכים אחרי יעקב ומשתחיים בדרך א עשו: ויאמר עשו אל יעקב
 מי אלה לך אחי הבניך הם או עבדיך: ויען יעקב את עשו ויאמר
 בני הם אשר הנן אלהים את עבדיך: ויהי כדבר יעקב אל עשו
 ויחיו ותגיע מחנה יעקב לפני עשו ואנשיו וירא עשו את כל
 המחנה ויאמר אל יעקב מאין לך כל המחנה הזאת ואשר פגשתי
 אמר הכעיר בזה אני מבין אמש: ויען יעקב את עשו ויאמר למצוא
 מסה כל המחנה הזאת אשר פגשתי חן בעיניך אדוני הוא אשר חנן אלהים את
 כי חזמרנו הזה הו מור באכבע: עבדיך: ותבוא המחנה לפני עשו ויפצר
 וחזמרנו אשר פגשתי רצה לומר יעקב בעשו לאמר קח נתי את מנחתי
 בעבר אלה כי מי לי מילי קחני אשר הובאת לאדוני מאתי: ויאמר עשו
 כדברי הספר הזה דוק: לכרה זה אחי יהי לך אשר לך: עלי

כי בשכר באו וחציה נתן ביד בניו: ואת הכסף ואת הזהב ואת
 הברדלח נתן ביד אליפז בנו בכורו: ויאמר עשו ליעקב נעמוד אתך
 ונלכה לנו לאט אתך עד בואכה עמי אל מקומי לגור שם שנינו יהוה:
 ויען יעקב את אחיו ויאמר כן אעשה כאשר אדוני דובר לי: אך אדוני
 יודע כי הילדים בני רכים והצאן והבקר ועול ליהם אשר אתי לאט
 ילכו: והיה כילכו במרוצה ומתו כלם כי אתה ידעת את משאם
 ואת טרחם: ולכן יעבור נא אדוני לפני עבדו ואני אלכה לילכת
 בעבור הילדים והצאן עד אשר אבוא אל אדוני אל מקומו שעירה:
 ויאמר עשו אל יעקב האציגה עמך מן העם אשר אתי לעורך בדרך:
 ולשאת את טרחך ואת משאך ויאמר למה זה אדוני אמצא חן
 בעיניך: הנה אנכי בא אליך שעירה לשבת שם יחד כאשר דברת
 ואתה לך לך עם אנשיך כי הנני בא אחריך: ויעקב אמר כדבר הזה
 אל עשו למען הרחיק מעליו את עשו ואת כל אנשיו ואחר ילך יעקב
 בית אביו ארצה כנען: וישמע עשו בקול יעקב וישב עשו עם ארבע
 מאות איש אשר אתו לדרכם אל שעיר: ויעקב וכל אשר לו הלך
 ביום ההוא עד קצה ארצה כנען בגבולה וישב שם ימים: ויהי מימים
 ויסע יעקב מגבול הארץ ויבוא בארץ שלם היא עיר שבם אשר
 בארץ כנען ויהן את פני העיר: ויקן את חלקת השדה אשר שם
 באת בני חמור אנשי הארץ בחמשת שקלים: ויבן לו יעקב בית שם
 וישם אהלו ולמקנהו עשה סוכות על כן קרא שם המקום ההוא
 סוכות: וישב יעקב בסכות ימים ושנה וששה חדשים: בעת ההיא
 יצאו מנשי וישיבי הארץ עיר שבם לחול כמחולות ולשמוח כשמחת
 בנות אנשי העיר: ויהי בצאתו ותצאן רחל ולא הנשי יעקב עם
 שפחותיהן לראות בשמחת בנות העיר: ותצא גם דינה בת יעקב
 עמה ויראו את בנות העיר וישבו שם לפני בנות העיר: וכל
 אנשי העיר עומדים עליהם לראות בשמחתם וכל גדולי העיר שם: וגם שבם
 לכה ויהי יעקב וכל ביתו

פרשת וישלח

בראש צמחין כלם להיחלץ
 לראות את בנות הארץ וללכת
 אל ביתם והרי פירכה קורא
 את הגבב וכחצטט סלין להאמי'
 כלם למכ' אס' רלחה בחול בתוך
 ביתו ככנסה עם אף מלא
 ככנסה כיהם לראו' מבנותיהם
 חלצ' כי גם רחל ולאה עם
 סמחודיקין הלכו עזה לראות
 במחצו' הגר' מעוזים כרחוב
 העיר כפמחזי' דוק'

בין חמור נשיא הארץ עומד שם להראותו
 וירא שכס את דינה בת יעקב וישבת עם
 אמה לפני בנות העיר ור' שר הנערה
 בעיניו מאד: וישאל שכס את רעיו ואת
 אנשיו לאמר בת מיה הנערה היא היושב
 בין הנשים אשר לא ידעתי אותה בעיר
 הזאת ויאמרו אליו הלא זאת בת יעקב בן
 אברה העברי היושב בעיר הזאת ימים:
 ותשמעבי בנות הארץ צאו לשמוח והצא

שני אמה ועכ' שפחותיה ותשב בתוצפ' כאשר ראת: וירא שכס את
 דינה בת יעקב ויהי הוא רואה אותה ונפשו נקשרה בדינה וישלח
 ויקחה בחזקה: ותבוא דינה בית שכס ואחוז בה בחזקה וישכב
 אותה ויענה ויאבהנה מאד ויושיבה כביתו: ויבאו ויגידו דבר
 ליעקב וישמע יעקב כי טמא שכס את דינה בתו וישלח יעקב שנים
 מעבדיו להביא את דינה מבית שכס וילכו ויבאו בית שכס לקחת
 את דינה משם: ויהי כבואם ויצא שכס אליהם עם אנשיו ויגדוהם
 מכ תול אנתנוס לפני דינה לבוא אך ישב שכס את דינה וינשקרה
 ויחבקה לעניהם: ויבאו עבדי יעקב ויגידו לו לאמר כבואנו ויגרשנו
 הוא יאנש ויבזאת ויבזאת עשה שכס לדינה לעינינו: וידע עוד יעקב
 כי טמא שכס את בתו אך לא דבר מאומה ובניו היו דועים את מקנהו
 בשדה ויחריש יעקב עד בואם: וישלח יעקב טרם בא בניו שתי
 נערות מבנות עבדיו לשמור את דינה בבית שכס ולשבת
 אתה: ושכס שלח שלשה אנשים כרעיו אל חמור בן חדקם בן
 פדר אביו לאמר קח לי את הנערה הזאת לאשה: ויבוא חמור בן
 חדקם החוי' בירת שכס בנו וישב לפניו: ויאמר חמור אל שכס בנו
 האין בבנות עמך אשה אשר תקח אשה עברית אשר לא מעמך
 היא: ויאמר שכס אליו אתה קח לי ביה היא ישראלית בעיני: ועש
 חמור

פרשת וישלח

סד

חמור בדבר בני כי הוא נכבד מאד בעיניו: ויצא חמור אל יעקב לדבר אתו בדבר הזה: והיה כצאת חמור מביתו שכנס בנו טרם באו אל יעקב לדבר אתו והנה בני יעקב באומן השדה כאשר שמעו את הדבר הזה אשר עשה שכם בן חמור: ויתעצבו האנשים מאד על הדבר הזה ויחד להם קאד על אודות אחותם ויבאו כלם בחרו אף טרם עת האסף המקנה: ויבאו וישבו לפני אביהם וידברו אליו בחרו אף לאמר הלא משפט מות לאיש ההוא ולביתו: כיוי אלהו כל הארץ צוה את נח ואת בניו לבלתי גזול ולבלתי ינאף איש עד שולם והנה שכם גול ונאף ארת אחותנו ואין דובר אליו דבר מכל אנשי העיר: הלא ידעתם אם לא שמעתם כי משפט מות לשכם ולאביו ולכל העיר בדבר אשר חמר הצעיר בזה מקורכת עשה: והיה הם מדברים לפני אביהם קומיז ח' והיא כי חס מסס בדבר רעה והנה חמור אבי שכם בנא חטא חכמי העיר מה חטא חלא סהיה להם למחות.

לדבר את יעקב את דברי שכם בנו על אודות דינה וישב לפני יעקב ולפני בניו: וידבר חמור אליהם לאמר שכם בני חשקה נפשו בביתכם תתנו נא אותה לו לאשה: והתחתנו אותנו נא את בנותיכם תתנו לנו ואת בנותינו נרנן לכם וישבתם ארתנו בארצנו והיינו לעם אחד בארץ: כי חנת ארצנו רחבת ידיים היא שבו וסחורו והאחזו בה ועשיתם כח כל חפצכם ואין דובר אליכם דבר: ויבל חמור לדבר אל יעקב ואל בניו והנה שכם בנו בנא אחריו וישב לפניהם: וידבר שכם לפני יעקב ובניו לאמר אמצא חן בעיניכם אשר תתנו אלי בתכם ואשר תאמרו אלי אעשה להו הרבו עלי בנא סוהר ומתן ואתננו ואשר תאמרו אלי אעשה ואשר ימדה את פיכם ימית ותנו לי ארת הנערה לאשרו: וען שמען ולו את נא חמור ואת שכם בנו במרמה לאמר כל אשר דברתם אלינו כן נעשה לכם והנה אחותנו בביתכם: ואי רתו מפע

פרשת וישלח

עד אשר ישלח אל יצחק אבינו על הדבר הזה: כילאנוכל לעשות
דבר בלתי דברו: כירוא ידע את דרכי אבהם אבינו והיה
הדבר אשר יאמר אלינו והגדנו אליכם לא נכחד מכם דבר: ושמעון
ולוי דברו את הדבר הזה אל שכנם ואל אביו למען מצוא עלילה
ולבקש עצה מה לעשות אל שכנם ואל עירו. בדבר הזה: ויהי
כשמע שכנם ואביו את דברי שמעון ולוי אליהם וייטב בעיניהם
ויצאו שכנם ואביו וילכו אל ביתם: ויהי בלכתם וידברו בני יעקב
אל אביהם לאמר: הנה ידערת כי משפט מות יש לרשעים
האלה ולעירם כי עברו את אשר צוה אלהינו את נח ואת בנו ודעו
אחריו: וגם אשר עשה רדבר הזה לדינה אחותינו אשר טמא
אותה כי לא תעשה הנבלה הזאת בתוכנו עד עולם: עתה דעו וראו
מה תעשו ובקשו עצה ועלילה מה לעשות להם להמית את כל
יושבי העיר הזאת: ויאמר אליהם שמעון הנה לכם עצה נכונה
אשר תאמרו אליהם להמול להם כל זכר כאשר אנחנו נמולים: ואם
לא יחפצו להם בדבר הזה ולקחנו את בתנו מאתם: והלכנו:
והיה כאשר יאבו לעשות הדבר הזה ועשו אותו והיה בהיותם
כואבים ובאנו בחרבנו עליהם על עם שוקט ובוטח והרגנו להם כל
זכר: ותיטב עצת שמעון בעיניהם ויאמרו שמעון ולוי לעשות להם
כדבר הזה: ויהי ממחרת ויבואו שכנם וחמור אביו עוד אל יעקב ואל
בניו להבר על אודות דינה ולשמע מה ישיבו אותם בני יעקב על
דבריהם: וידברו אליהם בני יעקב במרמה לאמר הגדו הגדנו
את כל דבריכם לאבינו ליצחק וייטבו דבריכם בעיניו: אך דבר
אלינו לאמר כה צוה אברהם אביו אורתו ומארת אלהינו: אדון כל
הארץ: כי כל איש אשר לא מבניו אשר יחפוץ לקחת מבנותיו ומלו
בל זכר כאשר אנחנו נמולים ואחד נתן לו את בתנו: לאשה: עתה
הודענו לכם את פל דרכינו אשר דבר אלינו אבינו: כי לאנוכל לעשו
הדבר הזה אשר דברתם אינו לתת את בתנו לאיש אשר לו ערלה כי

חרפה

פרשת וישלח

סח

חרפה היא לנו: אך בואת נאות לכם לתת לכם את בתנו ולקחת
 לנו את בנותיכם וישבנו אתכם והיינו לעם אחד כאשר דברתם:
 אם תשמעו ותאכו אלינו להיות כמונו להמול לכם כל זכר כאשר
 אנתנו נמולים: ואם לא תשמעו אלינו להמול כמונו כאשר צונו
 אנתנו ובאנו אליכם ולקחנו ארת בתנו מאתכם והלכנו: וישמעו
 שכם וחמור אביו את דברי בני יעקב ויטב הדבר בעיניהם מאד:
 ויטהר שכם וחמור אביו לעשות את דברי בני יעקב כי חפץ שכם
 בדניה מאד ונפשו דבקה בה: ויטהרו שכם וחמור אביו אל שער
 עירם ויאספו את כל אנשי עירם וידברו אליהם דברי בני יעקב
 לאמר: באנו אל האנשים ההם בני יעקב ונדבר אליהם את כל
 אודות בתם ויאותרו לנו האנשים ההם לעשות את כל דברינו וגם
 הם הנה ארצנו רחבת ידים לפניהם וישבו בה ויסחרו אותה והיינו
 לעם אחד עמהם בנותם נקח לנו ובנותינו נתן להם לנשים: אך
 בואת יאותו לנו האנשים ההם לדבר הזה להמול לנו כל זכר כאשר
 הם נמולים: כאשר צו באלהיהם והיה בעשותנו את כל דבריהם
 להמול לנו וישבו אתנו וכל מקניהם וקניינם לנו הוא והיינו לעם
 אחד אתם: ויהי בשמוע כל אנשי העיר את כל דברי שכם וחמור
 אביו ויאותרו להם כל אנשי עירם בדבר הזה: וישמעו להם להמול
 ביהו שכם וחמור אביו נכבדים בעיניהם מאד כי הם נשיאי הארץ:
 והי ממחרת וישכימו בבקר שכם וחמור אביו: ויקבצו ארת כל
 אנשי עירם אל תוך העיר ויקראו אל בני יעקב וימלו להם כל זכר
 ביום ההוא ומחרתו: ואת שכם ואת חמור אביו מלו ואת חמשת
 אחי שכם ויקומו וילכו וישבו כל אחד בביתו: כי מיה היה הדבר
 הזה לעיר שכם ומאת יי היתה עצת שמעון בדבר הזה. למען תת יי
 את עיר שכם ביד שני בני יעקב: והי מספר כל זכר אשר היו בעיר
 אשר נמול: איש שש מאות וארבעים וחמשה והילדים מאתם
 ושבעים וששה: אך חדקם בן פרד אבי חמור וששת אחיו לא

פרשת וישלח

שמעו אל שכנס ואל חמור אביו ולא מלו כי היה דבר בני יעקב נמאס בעיניהם: ויחר אפס מאד על הדבר הזה כי לא שמעו להם אנשי העיר והיה ביום השני בערב וימצאו שמנה ילדים קטנים אשר לא מלו אותם כי החביאום אמותם מפני חמור ושכנס בנו ומפני אנשי העיר: וישלחו אליהם שכנס וחמור אביו להביאם לפניהם ולמולם וידלגו עליהם חדקם וששת אחיו בחרבותיהם ויבקשו להמיתם: ויבקשו להמית גם את שכנס ואת חמור אביו ויבקשו להמית גם את דינה עמהם על הדבר הזה: ויאמרו אליהם מה המעשה הזה אשר עשיתם האין בבנות כל אחיכם הכנענים אשה כי תקחו לכם מבנות העברים אשר לא ידעתם חמול שלשום: ותעשו את כל המעשה הזה את אשר לא צו אתכם אבותיכם עד עולם: התחשבו כי תצליחו לכם במעשה הזה אשר עשיתם ומה תשיבו ותענו בדבר הזה לא אחיכם הכנענים כי יבואו מחר וישאלו אתכם בדבר הזה: והיה אם לא יישר ולא ייטב בעיניהם את מעשיכם ומה תעשו לכם על נפשותיכם ועל נפשותינו אנחנו אשר לא שמעתם בקולינו: וכיישמעו כל יושבי הארץ וכל אחיכם בני חם את מעשיכם לאמר: בעבור אשה עברית עשו שכנס וחמור אביו וכל יושבי עירם את אשר לא ידעו ולא צוום אבותיהם עד עולם: אנה תנוסו ואנה אתם תוליכו את חרפתכם כל הימים לפני יושבי ארץ כנען אחיכם: ועתה לא נוכל לעמוד בדבר הזה אשר עשיתם ולא נוכל לסבול ולשא את העול הזה עלינו אשר לא צו אבותינו לנו: הנה אנחנו למחר והלכנו ואספנו את כל אחינו הכנעני היושבים בכל הארץ ובאנו כלנו יחד ונכה אתכם ואת כל אשר אתם בוטחים עליהם ולא נשאר להם ולכם שריד: והי כשמוע חמור ושכנס בנו וכל אנשי העיר את דברי חדקם ואחיו ויפחדו ויראו מאד לנפשם מדבריהם וינחמו על כל אשר עשו: וענו שכנס וחמור אביו את חדקם אביהם ואחיו ויאמרו אליהם כל הדברים אשר דברתם אלינו נכונה הוא:

פרשת וישלח

עתה אל תאמרו ותחשבו בלבבכם כי מאהבת העברים עשינו את המעשה הזה אשר לא צו אותנו אבותינו: אך על כיראינו כי לא היה לבם וחפצם לעשות דברינו על אודות בתם לקחתה לנו כי אם בדבר הזה: ונשמע בקולם ונעש את המעשה הזה אשר ראיתם עד אשר נמצא את מבוקשנו מהם: והיה כאשר נמצא את חפצנו אשר שאלנו מהם ושכנו עליהם ועשינו להם את הדבר אשר תאמרו אלינו: ועתה חכו נא והתמהמהו עד אשר ירפא בשרינו ונחזק והלכנו עליהם יחד ועשינו להם את אשר היה עם לבבינו ולבבכם: ודינה בת יעקב שמעה את כל הדברים האלה אשר דברו חדקם ואחיו ואת אשר השיבו אותם חמור ושכם בנו ואנשי עירם: ותמהרו ותשלח נערה אחת מנערותיה אשר שלח אביה לשמרה בבית שכם ויעקב אביה ואל אחיה לאמר: ותלך השפחה ותגיד את כל דבריהם ויעקב ואל בניו לאמר בזה וכזה יעץ חדקם ואחיו עליכם וכזאת וכזאת השיבו להם חמור ושכם ואנשי עירם: והיה כשמוע יעקב ובניו את הדברים האלה ויסלחו חמה וקצף עליהם ויחר אפם עליהם מאד: וישבעו שמעון ולוי ויאמרו חיי אלהי כל הארץ כי בעת מחור לא ישאר בכל עיר שריד ופליט: ויתחבאו עשרים בחורים ולא מלו וילחמו הבחורים ההם בשמעון ובלוי ויהרגו שמעון ולוי מהם שנים: ושנים ברחו מהם וימלטו וילכו ויבאו בארות החמה אשר בעיר ויבקשו שמעון ולוי ולא מצאום: ויוסיפו עוד שמעון ולוי ויתחלכו בעיר ויהרגו כל אנשי העיר לפי חרב לא השאירו שריד: ותהי מהומה גדולה בתוך העיר ותעל יצעקת כל אנשי העיר השמיכה ויצעקו כל הנשים וכל הילדים: ושמעון ולוי הרגו כל העיר לא השאירו זכר בכל העיר: ואת חמור ואת שכם בנו הרגו לפי חרב ויצאו

ואמר הצעיר בזה מתוך כי
 איך בני יעקב עוסי דברים
 כאלו בלתי רעיון אביהם
 ולמה המיתוס אחר סמלו
 ורבו להיות לפס א' כי כמעט
 סנתג' ירו' לא כי מחטכותם
 לרע וחזרו בהם ממה שעשו
 והבא להרגך העם להרגו

פרשת וישלח

את דינה מבית שכם ויצאו משם: וילכו וישבו בני יעקב ויבאו על כל החללים ויבחו את כל חילם אשר בעיר ואת אשר בשדה: ויהי הם בזוים את כל השלל ויעמדו עליהם כשלש מאות נשים וישליכו עליהם עפר וכוס באבנים ויפן אליהם שמעון ויהרוג ארת כלם לפי חרב: וישב שמעון לפני לוי ויבזו את העיר: ויבזו גם את הצאן ואת הבקר וכל הבהמה בזווגם את יתר הנשים ואת הטף: וינהגו את כל אלה ויפתחו שער העיר ויצאו ויבאו ליעקב אביהם כגבורה: ויהי כראות יעקב אביהם את כל אשר עשו אל העיר. וירא את הבוח אשר לקחו משם ויקצוף עליהם יעקב מאד: ויאמר אליהם יעקב מה המעשה הזה אשר עשיתם לי אשה מצאתי לי מנוחה עם יושבי הארץ הכנעני ואין דובר אלי מהם דבר: ועתה עשיתם הדבר הזה להב אישני ביושבי הארץ בכנעני ובכנעני ואני כתי מספר ונאספו עלי כלם והכוני כי ישמעו את מעשיכם לאחיהם ונשמדתי אני וכל ביתי: ויענו שמעון ולוי ויכל אחיהם אתם את יעקב אביהם ויאמרו אליו הנה חיים אנחנו בארץ ויעשה שכם את כל זאת לאחותנו: ולמה תחריש אתה על כל אלה אשר עשה שכם כי הכוונה בחוץ יעשה שכם את אחותינו: ויהי מספר הנשים אשר שבו שמעון ולוי מעיר שכם אשר לא הרגו אותם שמונים וחמשה אשר לא ידעו איש: ותהי בהן נערה קטנה ויפת תאר ויפת מראה מאד ושמה בונה ויקרה שמעון לקחתה לול אשה: ומספר כל זכר אשר שבו ולא הרגו ארבעים ושבעה איש והיות הרגו: ויהיו כל הנערים וכל הנשים אשר שבו שמעון ולוי מעיר שכם עבדים לפני יעקב ולבניהם אחריה עד יום צאת בני יעקב מארץ מצרים: ויהי כאשר יצאו שמעון ולוי מן העיר ויקומו שני הבחורים אשר נשארו אשר התחבאו בכורות העיר כי לא מתו עם אנשי העיר: ויעלו הבהודים ההם אל העיר ויתהלכו בה וימצאו את העיר חריבה ואין איש כי אם הנשים בוכות ויעקבו הבחורים ההם ויאמרו הנה זאת הרעה אשר עשו בני יעקב העברי:

פרשת וישלח

ס

העברי לעיר הזאת אשר השמידוהיום עיר מערי הכנעני ולא ידעו
לנפשם מכל יושבי ארץ כנען: ויצאו האנשים ההם כהעיר וילכו אל
עיר תפוח ויבאו שמה ויגידו ליושבי תפוח את כל הקורות אותם ואת
אשר עשו בני יעקב לעיר שכנם: ויגיע הדב' לישוב מלך תפוח וישלח
אנשים אל עיר שכנם לראות האמת דברי הכתורים ההם: כי לא
האמין להם המלך לדבר הזרה לאמר איך שני אנשים יחריבו עיר
גדולה כשכנם: ויבואו מלאכי ישוב ויגידו לו לאמר באנו אל העיר
חרבה אין איש כי אם נשים בוכות: וגם צאן ומקנה אין שם כי כל
אשר בעיר בזזו להם בני יעקב: ויתמה ישוב על הדבר הזה לאמר
איך שני אנשים יוכלו לעשות הדבר הזה להשמיד עיר גדולה לא
יוכל איש מהם להתיצב נגדם: כילא היה כדבר הזה מימי נכרות:
ואף מימי קדם לא היתה כזאת: ויאמר ישוב מלך תפוח אל כל עמו
חזקו ונלכה להלחם בעברים ההם ולעשות להם כאשר עשו לעיר
שכנם וננקמה מהם נקמת כל אנשי העיר: ויתיעץ ישוב מלך תפוח
עם כל יועציו על הדבר הזה: ויאמרו אליו כל יועציו לא תוכל
לעברים האלה לבדך כי גבורה להם בעשותם המעשה הזה לכל
העיר: השנים מהם חרבו את כל העיר ולא עמד איש נגדם ואף אם
תבוא אתה עליהם כלם וקמו עלינו והשמידנו גם אנחנו: אך שלח
אל כל המלכים אשר סביבותינו ויבאו יחד ונלכה עמם ונלחמם
כבני יעקב אז תוכל עליהם: ושמע ישוב אל דברי יועציו וישבו
דבריהם בעיניו ובעיני עמו ויעשו כן: וישלח ישוב מלך תפוח אל כל
מלכי האמורי אשר סביבות שכנם ותפוח לאמר: עלו אלי ועודונו
ונכה את יעקב העברי ואת כל בניו ונשמידם מן הארץ כי כזה וכה
עשו לעיר שכנם ואתם לא ידעתם: וישמעו כל מלכי האמורי את כל
הדעה אשר עשו בני יעקב לעיר שכנם ויתמהו מאד מהם: והקבצו
כלם שבעת מלכי האמורי עם כל מחנותם יחד כעשורת אלפים
איש שולף חרב ויבאו להלחם בבני יעקב: וישמע יעקב כי התקבצו
יחד

פרשת וישלח

יחד מלכי האמורי להלחם עם בניו וירא יעקב מאד וייצר לו: ויצעק
 יעקב על שמעון ועל לוי לאמר מה המעשה הזה אשר עשיתם למח
 הריעותם לי להביא עלי את כל בני כנען להשמיד אותי ואת ביתי:
 כי במנוחה הייתי גם אני וגם כל ביתי ותעשו לי הדבר הזה ותקציפו
 עלי את כל יושבי הארץ במעשיכם לי: ויען יהודה את אביו לאמר
 החנם הרגו שמעון ולוי אחי את כל יושבי שבם: הלא על אשר ענה
 שבכם את אחותינו ויעבדו על מצות אלהינו את נח ואת בניו כיגול
 ונאף שבם את אחותינו ויעש שבכם את כל הרעה אשר עשה
 ואין איש מיושבי עירו דובר אליו דבר למה תעשה זאת: הלא על
 זאת הלכו אחי ויכו את העיר וחתה יי בידם על אשר עברו כל יושבי
 את מצות אלהינו החנם עשו אחי את כל אלה: ועתה למה תירא
 ולמה ייצר לך ולמה יירע לבכך על אחי ויחר אפך בהם: והלא
 אלהינו אשר נתן בידם את עיר שבכם ואת אנשיה הוא יתן בידנו גם
 את כל מלכי הכנעני הבאים עלינו ועשינו להם כאשר עשו אחי
 לשבם: עתה דרום לך מעליהם וחדל לך ואל תירא אף בטח ביי
 אלהינו והתפלל אליו בעדנו להושיענו ולהצילנו ולתת את אויבנו
 בידנו: ויקרא יהודה אל עבד מעבדי אביו לאמר לך נא ראה איפה
 הם המלכים הבאים עלינו נצבים עם מחנותם: וילך העבד ויבט
 מרחוק ויעל אגוד הר שיאון ויראה את כל מחנות המלכים עומדים
 בשדה: וישב אל יהודה ויאמר הנה המלכים נצבים בשדה עם כל
 מחנותם ערב מאד כחול אשר על שפת הים: ויאמר יהודה אל
 שמעון ואל לוי ואל כל אחיו התחזקו לכם והייתם לבני חיל כיו
 אלהינו אתנו אל תיראום: עמדו לכם וחגרו איש את כלו
 מלחמתו ואת קשתו ואת חרבו וגלכה וגלחמה בערליהם והאלהים
 אלהינו יושיענו: ויקימו ויחגרו איש כלי מלחמתו גדולים וקטנים
 אחד עשר בני יעקב וכל עבדי יעקב עמהם: וגם כל עבדי יצחק
 אשר עם יצחק בחברון באו כלם איהם מלובשים בכל כלי מלחמה
 וילכו

פרשת וישלח

סח

וילכו בני יעקב ועבדיהם לקראת המלכים שנים עשר ונאמר אל יעקב
 חברונה קרית הארבע לאמר: התפלל נא בעדינו אל ייאלהינו
 להציל אותנו מיד הכנעני הבאים עלינו ולחתם בדינו: ויתפלל יצחק
 בן אברהם אל יי בער בניו ויאמר: ייאלהים אתה הכטחת את
 אברהם אבי לאמר ארכה את זרעך ככוכבי השמים ותכטיח גם
 אותי ותקם את דבריך: ועתה הנה מלכי כנען באו יחד להלחם עם
 בני על אשר לא חמס בכפיהם: ועתה ייאלהים אלהי כל הארץ ככל
 נא את עצת כל המלכים האלה לבלתי הלחם בבני: ונתת אה פחד
 בני בלב כל המלכים האלה וכל אנשיהם והשפלת את גאותם
 וישבו מעל בני: והצלת את כל בני ועבדיהם מהם: בידך ההוקרת
 ובזרועך הנטויה כי בידך הכח והגבורה לעשות את כל אלה: ובני
 יעקב ועבדיהם הלכו לקראת המלכים האלה ויבטחו בי אלהיהם:
 והיה בלכתם ויתפלל גם יעקב אביהם אל ייאלהים ויאמר: ייאלהים ואלהי
 רחאלהים הנשגב והנורא אשר משלת מימי קדם ומאז ועד עתה
 לעולם: ואתה מעורר מלחמות ומשביתם ובידך הכח והגבורה
 לרום ולהשפיל: ועתה תפול נא תחנתי לפניך להפנות אלי
 ברחמיך לתת פחד בני בלב כל המלכים האלה לבלתי הלחם בם:
 והשפלת את גאון לבי המלכים האלה עם אנשיהם והחרדת אותם
 ואת מחנותם: והצלת את כל רחובי עמך עליך בחסדך הגדול כי
 אתה אשר תדבר עמים תחתינו ולאומים תחת ידינו: וכל מלכי
 האמורי באו ויתצבו בשדה להתיעץ עם יועציהם מה לעשות עם
 בני יעקב כי עוים יראים מהם לאמר שנים מהם המיתו כל עיר שכם
 וישמע ייאלהי חפלת יצחק ויעקב וירחן ייפחד גדול ויראה בלב כל
 יועצי המלכים האלה ויראו מאד מפני בני יעקב ויכס לבם בקרבם
 וידכרו היועצים אל כל המלכים האלה לאמר פה אחד: הכסילים
 אחס היום אסאין לכם תבונה כי תלחמו עם העברים ולמה הפצתם

במות

פרשת וישלח

במות כלכס היום: והנה שנים מהם באו אלעזר שבכם באין יראתך
ופחד ויהרגו כל יושבי העיר ולא עמד איש בפניהם ואיך תוכלו אתם
להלחם עם כלם: והלא ידעתם כי אלהיהם חפץ בם מאד ויעש להם
נוראות אשר לא נעשו מימי קדם ואין בכל אלהי העמים יוכל לעשו
כנוראותיו: והלא הוא הציל את אברהם אביהם העברי מיד נמרוד
ומיד כל עמו אשר בקשו להמיתו פעמים רבים: וגם מהאש והצילו
אשר השליך אותו נמרוד המלך אליו ויציליהו אלהיו וכמנו ומי ויכל
לעשות את כל אלה אברהם אביהם הוא אשר המית חמשת מלכי
עילם בנגעם בבן אחיו אשר היה יושב בסדום. בימים ההם: ויקח
את עבדו הנאמן בכיתו ומעט אנשיו וירדפו אהרי מלכי עילם כבלילה
אחת וימיתום כלם וישב לבן אחיו את כל רכושו אשר לקחולו:
והלא ידעתם כי אלהי העברים הלאה חפץ בם מאד וגם הם חפצו
בו מאד כי ידעו כי זה הצילם מכל אויביהם: והנה באהברהם את
אלהיהם לקח אברהם אביהם את בני יחידו וחמודו ויאמר להעלותו
עולה לאלהיו: ולולי אלהיו אשר מצעו מלעשות הדבר הזה אז
עשהו באהבתו את אלהיו: וירא אלהיו את כל מעשיו וישבעלו
ויבטיח אותם ויציל את בניו ואת כל זרעו מכל צרה אשר תבוא
עליהם על אשר עשה את הדבר ההוא על אשר לא חמל על בנו
מאהבת אלהיו: והלא שמעתם אשר עשה אלהיהם לפרעה מלך
מצרים ולאכימלך מלך נרר בלקחם את אשת אברהם: אשר אמר
עליה אחותי היא כי ירא פן יהרגוהו עליה ויאמרו לקחתה לאשה
ויעש להם אלהיו ול אנשיהם את כל אשר שמעתם: והנה ראינו
בעינינו אנחנו אשר בא עשו אחי יעקב אליו ועמו ארבע מאות איש
ויאמר להשמידו: כי זכרו את אשר לקח ברכתו מיד אביהם וילך
לקראתו בכוא ומפדן ארם להכות לו אס על בניו: ומי הצילו מידו
הלא אלהיו אשר בטח בו הוא הצילו מיד אחיו ואף מיד אויביו הלא
יכול להצילו: ומי יודע כי אלהיהם הוא אשר הגביר את שני בני
יעקב

פרשת וישלח

טז

ועקב לעשות לעיד שכבם הרעה אשר שמעתם: הבגודתם ויכלו
 שנים להמית עיר גדולה כשכבם אם לא אלהיהם אשר בטחו בו הוא
 אשר עשה להם את כל זאת להמית את כל יושבי העיר בעירם: ואף
 אתם אשר יצאתם כלכם מעיריכם יחד ותבואו להלחם עם כלם
 התוכלו עליהם ואף אם יאספו לעזרתכם ככם אלף פעמים: הלא
 תדעו הלא תשמעו כי לא עמהם באתם להלחם כי עם אלהיהם אשר
 בחר בם באתם להלחם ותבואו להאביד כלכם היום: ועתה חדלו
 לכם מהרעה הזאת אשר חפצתם לעשות לנפשותיכם וטוב לכם כי
 לא תוכלו להלחם בס ואף אם הם מתי מספר כי אלהיהם עמהם:
 והי כאשר שמעו מלכי האמורי את כל דברי יועציהם וימלא לבכם
 פחד ויראה מכני יעקב ולא אבו להלחם בם: וגם אל דברי יועצייהם
 הנו את אונם וישמעו את כל דבריהם ויטבו דברי היועצים בעיני
 המלכים מאד ויעשו בן: וישובו ויחדלו המלכים האה מעל בני
 יעקב כי לא יכלו לגשת אליהם למלחמה כי יראו מהם וינס לבנם
 בקרב מאד מיראתם אותם: כי מארת היתה זאת להם כי שמע
 יי א תפלת יצחק ויעקב עבדיו כי בטחו בו: וישובו כל המלכים האה
 עם מחנותם איש לעירו ביום ההוא ולא הלחמו עם בני יעקב בערת
 ההיא: ובני יעקב עמדו במעמדם נגד הר שיאון ביום ההוא עד הערב
 ויראו כי לא באו לקראתם המלכים האלה וישובו להם בני יעקב אל
 מקומם: בעת ההיא נראה יי א יעקב לאמר קום עלה בית א ושכשם
 ועשה שם מזבח לא הנראה איך המציל אותך ואת כל בניך מצרה:
 ויקם יעקב ובניו ובל אשר לו ויעלו ויבאו בית אל כדבר יי: ויעקב בן
 חשעים וחשע ישיים בעלותו בית א: ושכי יעקב ובניו וכל העם אשר
 אתו בבית אל בלחו ויבן שם יעקב מזבח ליי הנראה אליו: וישבו
 יעקב ובניו בבית אל ימים ושישה חדשים: בעת ההיא מתה דבורה
 בת עיזמן נקת דבקה אשר היתה עם יעקב ויקבר יעקב מתחת לבית
 אתחת האן אשר שם: וגם דבקה בתו אסיעק מתה בעת ההיא

פרשת וישלח

בחרון היאקרות הארבעותקבר במערת המכפלה אשר קנה
אברהם מאת בני חת: והיו חיי רבקה מאת שנה ושלשים שנה
ושלש שנים ותמת: וישמע יעקב כי מתה רבקה אמו ויבך מאד על
אמו ויעש לה מספר גדול הוא ודבורה מינקתה תחת האלון ויקרא
שם המקום ההוא אלון בכות: ולבן הארמי מת בימים ההם כי נפו
אלהים על אשר עבר הברית אשר היה בינו ובין יעקב: והיו יעקב
בן מאת שנה וירא אליו יי ויברך אותו ויקרא את שמו ישראל: ורחל
אשת יעקב הרה בימים ההם: ויסע יעקב וכל אשר לו בעת ההיא
מבית אל לבוא אל יצחק אביו חברונה: וילכו בדרך והיו עוד
כברת ארץ לבוא אפרתה ותלד רחל בן ותקש בלדתה ותמת:
ויקברה יעקב בדרך אפרת בבית לחם ויצב מצבה על קבורתה עד
היום: והיו ימי רחל חמש שנים וארבעים שנה ותמת: ויקרא יעקב
את שם בנו הנולד לו אשר ילדה רחל בנימין כי בארץ הימין נולד
לו: והיא אחרי מות רחל ויתן יעקב את אהלו בלהה שפחתה:
ויקנא ראובן אל לאה אמו על הדבר הזה וימלא חמה: ויקם בחמתו
וילך ויבוא אל אהל בלהה וינתק את משכב אביו משם: בערת
היא הוסרה מבני ראובן חלק הבכורה והמלכות והחברונה כי
חלל יצועי אביו: ותנתן הבכורה ליוסף והמלכות ליהודה והחברונה
ללוי על אשר חלל ראובן יצועי אביו: פ ואלה תולדות יעקב
אשר יולדו לו בפדן ארם והיו בני יעקב שנים עשר: בני לאה הבכור
ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולון ודינה אחותם: ובני רחל
יוסף ובנימין: ובני זלפה שפחת לאה גד ואשר: ובני בלהה שפחת
רחל דן ונפתלי: אלה בני יעקב אשר יולדו לו בפדן ארם: ויסע
יעקב ובניו וכל אשר לו ויבא ממרא קרית הארבע אשר בחרון
אשר נרושם אברהם ויצחק וישב יעקב ובניו וכל אשר לו עם יצחק
אביו בחרון: ועשו אחיו ובניו וכל אשר לו הלכו ארץ שעיר וישבו
שם ויאהזו בארץ שעיר ויפרו וירבו מאד בני עשו בארץ שעיר:

ואלה

פרשת וישלח

ע

ואלה תולדות עשו אשר יולדו לו בארץ כנען והיו בני עשו חמשה:
 ותלד עדה לעשו את אליפז בכורו: ובשמת ילדה לו את רעואל:
 ואהליבמה ילדה לו את יעוש ואת יעלם ואת קרח אלה בני עשו
 אשר יולדו לו בארץ כנען: והיו בני אליפז בן עשו תימן אומה צפו
 ונעתם וקנו ועמלק: ובני רעואל נחת וזרח שמה ומוזה: ובני יעוש
 תמנע עלוה יתת: ובני יעלם אלה ופנוק וקנו: ובני קרח תימן
 מבצר מגריאל עירם: אלה משפחות בני עשו לאלופיהם בארץ
 שעיר: ואלה שמות בני שעיר החודי יושבי ארץ שעיר לוטן ושוכל
 וצבען וענה: ודישון ואצר ודישן בנים שבעה: והיו בני לוטן חודי
 והימם ותמנע אחותם: היא תמנע אשר באה אל יעקב ואל בניו
 ולא שמעו אליה ותלך ותהי פילגש לאליפז בן עשו ותלד לו את
 עמלק: ובני שוכל עלין ומנחת ועיבל שפואונום: ובני צבען איה
 וענה הוא ענה אשר מצא את הימים במדבר העמים ברעותו את
 החמורים לצבען אביו: והי בהיותו רועה את החמורים לאביו
 ויליכם המדברה כפעם בפעם לרעותו: והי היום ויליכם אל
 מדבר אחד על שפתים סוף נגד מדבר העמים: והי הוא רועה שם
 והיה רוח סערה חזקה מאד באה מעבר הים ותנח על החמורים
 הרועים שם ויעמדו כלם: ואחרי כן יצאו מעבר הים מן המדבר
 בעשרים ומאה חיות גדולות וגוראות מאד ויבאו כלם אל מקום
 החמורים ויתצבו שם: והחיות ההמה מחצים ולמטה כתואר בני
 האדם ומחצים ולמעלה מהם כדמות דובים ומתם כדמות קופים:
 ולהן זנבות אחוריהן מבין כתפיהן ומטה לארץ כזנב הדוכיפת:
 ויבאו החיות האלה ויעלו וירכבו על החמורים ההם ויליכום כלם
 וילכו להם עד היום הזה: ואחת מהחיות ההמה נגשה לפני ענה
 ותכרו בזנבה ותכריחהו מן המקום ההוא: ויראת המעשה הזה
 וירא מאד לנפשו ויברח וימלט וינס שערה: ויספר לאביו ולאחיו
 את כל אשר קרהו וילכו אנשים רבים לבקש את החמורי ולא מצאו:

פרשת וישלח:

ולא יסף עוד ענה ואחיו ללכת אל המקום ההוא מהיום ההוא והלאה
כי יראו לנפשותם מאד: ובני ענה בן שעיר דישן ואהליבמה אחותו:
ובני דישן חמדן ואשבן ויתרן וכתן: ובני אצר בלהן וזעון ועקן:
ובני דישן ערץ וארן: אלה משפחות בני שעיר החודיל אלופיהם
בארץ שעיר: וישב עשו ובניו בארץ שעיר החורוי וישבי הארץ ואחזו
בה ויפרו וירבו מאד: ועקב ובניו וכל אשר להם ישבו עם יצחק
אביהם בארץ כנען כאשר צוה יי את אברהם אביהם: והיה בשנת
מאה וחמשים לחיי יעקב היא השנה התשיעית לשבת יעקב ובניו
בארץ כנען בבואם מפרן ארם: ויסע יעקב ובניו בימים ההם מחברון
וילכו וישבו עיר שכם הם וכל אשר להם וישבו שם: כי מצאו להם
בני יעקב בעיר שכם מרעה טוב מאד ושמן למקניה: ועיר שכם שבת
ונבנתה בעת ההיא ויהיו בה כשלוש מאות איש ואשה: ויבאו יעקב
ובניו וכל אשר להם וישבו בחלקת השדה אשר קנה יעקב מארת
חמור אבי שכם בבואו מפרן ארם טרם הכו שמעון ולוי את העיר:
וישמעו כל המלכים האלה מלכי הכנעני והאמורי אשר סביבות עיר
שכם כי באו עוד בני יעקב שכם וישבו בה: ויאמרו העוד בני יעקב
העברייבאו העודה וישבו שם: אחרי אשר הכו את יושביה וירשום
ועתה ישובו וירשו גם את אלה היושבים בעיר ויהרגונום ויהקבצו כל
מלכי כנען עוד ויבאו כלם יחד להלחם עם יעקב ועם בניו: ושלח
ישוב מלך תפוח גם אל כל המלכים אשר סביבותיו אל אילון מלך געש
ואל איהורי מלך שילה ואל פרערוץ מלך חצור ואל סוסי מלך סרמן
ואל לבן מלך בית חורון ואל שכיר מלך מחנימה לאמר: עלו אלן
ועזרוני ונכה את יעקב העברי ואח בניו ואת כל אשר לו כי באו עוד
שכמה לרשת אותה ולהרוג את יושביה כראשונה: ויתקבצו יחד
ויבאו כל המלכים האלה עם כל מחניהם עם רב מאד כחול אשר על
שפת הים ויחנו כלם נגד תפוח: ויצא ישוב מלך תפוח אליהם עם כל
חילו ויחן עמהם נגד תפוח מחוץ לעיר: ויתחלקו כל המלכים האלה
לשבעה

פרשת וישלח

עא

לשבעה חלקים לשבע מחנות על בני יעקב: וישלחו ספר אל יעקב
וא בניו לאמר: צאו איתו כלכם ותראה עמכם פנים במישור ונקמת
מכם נקמת אנשי שכס אשר הרגתם אותם בעירם: ותוסיפו עתה
ותשובו אל עיר שכס ותשבו בה להרוג את כל אנשיה כראשונה:
וישמע בני יעקב את הדבר הזה ויחר אפם מאד מדברי מלכי כנען:
וימהרו ויקומו כל בני יעקב עשרה ויחגרו איש כלי מלחמה וועמהם
מאה ושנים איש מעבדיהם מלובשים כלי מלחמה: וילכו כל
האנשים האלה בני יעקב עם עבדיהם לקראת כל המלכים ההם
ויעקב אביהם עמם ויעמדו כלם בתל שכס: וירפלל יעקב בעד
בניו אל ייפרוש כפיו אל ייאמר: ייאלהים אתה אל שדי אבינו
אתה ואתה יצרתנו ומעשה ידך אנחנו: הצל נא ארת בני ברחמיך
מיד אויביהם הבאים היום להלחם בם והושעת אותם מידם כי
בידך הבח והגבורה להושיע מעט מיד רב: ונתת לעבדיך בני חוזק
לב וגבורה להלחם באויביהם להכניעם תחת ידם והפלת ארת כל
אויביהם לפניהם ולא ימותו בני ועבדי ביד כנען: אך אם טוב בעיניך
לקחת את נפשות בני ועבדי קחם נא ביד מלאיך ברחמיך הרבים
ואל ימותו היום ביד מלכי האמורי: ויהי כבלות יעקב להתפלל אל
יי ותרעה הארץ ממקומה ותחשך השמש ויתבהלו כל המלכים
האלה ותבוא בהם מתומה גדולה: וישמע יי אל תפלת יעקב ויתן יי
פחד בני יעקב ומוראם ובלב כל המלכים ובלב צבאותיהם: כי
השמיע יי אותם קול רכב רב וקול סוס עצום מארת בני יעקב וקול
סחנה כבד אתם: ויראו המלכים האלה יראה גדולה מבני יעקב ויהי
הם עומדים במעמדם והנה בני יעקב באים עליהם כמאה ושנים
עשר איש בקול עצום וכבד: ויהי כראות כל המלכים האלה את בני
יעקב באים לקראתם ותוסף להם יראה בלבם ויאמרו לשוב: מעל בני
יעקב כראשונ' לבלתי הלח' בס: אך לא שבו להם כי אמרו הנה חרפ'
היא לנו לשוב מפני העברי' זה הפעמים: ובני יעקב קרבו ויגשו נגד כל
המלכים האלה

פרשת ושלח

האלה ומחנותיהם ויראוהנה עם כבוד מאד כחול הים : ויקראו בני
יעקב אל יי ואמדו הושיעה לנו הושיעה ועננו כי בך בטחנו ולא
נמות ביד הארלים הבאים עלינו היום : ויחגרו בני יעקב ארס כלו
מלחמתם ויקחו את המגנים בידיהם ואיש כידו בידו ויגשו להלחם :
וירץ וילך יהודה בן יעקב ראשונה לפני אחיו ועשרה אנשים מעבדיו
עמו וילך לקראת המלכים האלה : וישוב מלך תפוח גם הוא יצא
ראשונה עם חילו לקראת יהודה : וירא יהודה את ישוב ואת חילו
יצאו ראשונה לקראתו ויחר אף יהודה מאד וחמתו בעדה ויגשו
להלחם ויחן יהודה את נפשו למות : וישוב וכל חילו הולך ובה
לקראתו והו רוכב על סוס חזק ועצום מאד : וישוב איש גבור חיל
מאד ויתכסה מראשו ועד דגליו בכרזל ונחשת : והוא מורה חצים
בשתי ידיו מעל הסוס לפניו ולא הריו כמשפט בכל מלחמותיו ולא
יחטיא במקום אשר יורה עליו החצים : ויהי כי בא ישוב להלחם
ביהודה ויורה חצים רבים אל יהודה ויקשוד יי את יד ישוב וישוב כל
חצים אשר ירה על אנשיו : ובכל זאת הולך ישוב וקרוב לפני יהודה
הכותו בחצים אך היה מרחק בין שניהם כשלשים אמה : וירא
יהודה את ישוב מורה בחצים לפניו וירץ אליו יהודה בחמת כחו :
וישא יהודה אבן גדולה מן האדמה והי משקלה כששים שקלים :
וירץ יהודה לקראת ישוב ויכהו באבן ההיא על מגנו ויתברח ישוב
מן המכה ויפול מעל הסוס לארץ : וינתק המגן מיד ישוב וילך לו
מחזק המכה ההיא כמו חמש עשרה אמה ויפול המגן לפני המחנה
השנית : והמלכט אשר באו עם ישוב ראו מרחוק את גבורת יהודה
בן יעקב ואשר עשה לו שבת ויתברחו מאד מפני יהודה : ויהודה רץ
אל מחנה ישוב בכהלו אותו וישלוף יהודה את חרבו ויך ממחנה
ישוב ארבעים ושנים איש : וינוסו כל מחנה ישוב מפני יהודה ויאן
איש עמר נגדו ויעזבו את ישוב וינוסו מעליו וישוב עודנו נופל לארץ :
וירא ישוב כי ברחו מעליו כל אנשי מחנהו וימהר ויקם בבהלה
לקראת

פרשת וישלח

עב

לקראת יהודה ועמוד על רגליו מול יהודה: ויערוך ישוב לבדו
מלחמה את יהודה וישם מגנו מול מגנו ואנשי ישוב ברחו כלם כי
יראו מפני יהודה מאד: ויטל ישוב את הכידון בידו ויכה את יהודה
על ראשו וימהר יהודה וישם מגנו על ראשו לגד כידון ישוב ויקבל
מגן יהודה את מבט כידון ישוב ויכרות את המגן לשנים: וירא
יהודה כי נכרת מגנו וימהר וישלוף חרבו ויכה את ישוב בקרסולי
הרגלים ויכרות את רגליו ויפול ישוב לארץ ויפול הכידון
מידו: וימהר יהודה וישא את כידון ישוב ויכרות בו את ראשו
וישליכה אצל רגליו: ויהי כראות כל בני יעקב את אשר עשה יהודה
לישוב וירצו כלם אל מערכות המלכים ההם: וילהמו בני יעקב
במחנה ישוב ובמחנות כל המלכים אשר שם: ויפלו מהם בני יעקב
חמשה עשר אלף איש ויכו בהם כהכות בקשואיכו את היות ברחו
לנפשם: ויהודה עודנו עומד על גויית ישוב ויפשוט את שריו ישוב
מעליו וגם את הברזל ואת הנהשרת אשר על ישוב פשט יהודה:
והנה תשעה אנשיו שרי ישוב באו לבדם נגד יהודה להלהם בו:
וימהר יהודה ויקח אבן מהארץ ויקך בה את האחד על ראשו ותבקע
ראשו ותפול חציה על הסוס ותפול גסהגויה מעל הסוס לארץ ויראו
השמונה השרים הנשארים את גבורת יהודה ויראו מאד וינוסו:
וירדוף אחריהם יהודה ועשרה אנשיו וידבקו אותם ויהרגו אותם:
ובני יעקב עודם מכים במחנות המלכים ויהרגו מהם רבם ויברחו
מהם רבים: אך המלכים האלה בנפשותם עמדו עם כל שריהם
במעמדם ולא ברחו ממקומם ויצעקו על כל מחנות הבורהים מפני
בני יעקב ואין שומע אליהם כי יראו מאד לנפשותם פן ימורו: וישבו
כל בני יעקב אחרי הכות במחנות המלכים ויבואו לפני יהודה
ויהודה עודנו הורג את שמונת שרי ישוב ופושט את בגדיהם: וירא
לוי את אילון מלך געש הולך וקרוב נגדו עם ארבעה עשר שרו
להכותו ולו לאידעו: ויגש עוד אילן עם שרו ויפן לו אחירו וירא

והנה

פרשת וישלח

וזהנה לו המלחמה לאחורו וירץ לוי עם שנים עשר מעבדיו וילכו
ויהרגו את אילון ואת שריו לפי הרב: ואיהודי מלך שילה נגש לעזר
את אילון ויגש פול יעקב וימשוך יעקב את הקשרת אשר בידו ויך
בחץ את איהודי ומיתתו: והיו כאשר מת איהודי מלך שילה וינוסו
ארבעת המלכים הנשארים עם יתר שריהם ממקום מעמדם: ויבקשו
לברוח להם ויאמרו אין לנו עוד גבורה עם העברים: אחרי אשר
המיתו את שלשת המלכים ושריהם החזקים ממנו: ובני יעקב
באשר ראו כי נתקו המלכים הנשארים ממעמדם וירדפו להם
אחריהם: ויצאו בני יעקב מתל שכם מן המקום אשר עמדו שם
וילכו אחרי המלכים ויגשו אליהם עם עבדיהם: והמלכים וכל השרים
ויתר מחנותם ראו כי נגשו בני יעקב אליהם וירגזו לנפשם וינוסו
ויברחו וילכו עד עיר חצר: וירדפו אחריהם בני יעקב עד שער עיר
חסר ויכו במלכים האלה ובמחניהם מכה רבה כארבעת לפי איש:
ויריזו הם מכים במחנה המלכים ויעקב משך עוד בקשת ויכר
במלכים לברם ויהרגם כלם: ויהרוג את פרעתן מלך חסד בשער
עיר חסר: ואחרי כן הכה את סוסי מלך סרטן: ואת לבן מלך בית
חורן ואת שכיר מלך מחנימה ויהרגם כלם בתציסחין לאחד וכתו:
ויוסיפו בני יעקב ויערכו מלחמה עם מחנות המלכים האלה נגד
שער חסר: והמחנות בראותם כי מתו כל מלכיהם וישברו וירתנו
עורף לנוס ויכו מהם בני יעקב עוד כארבע מאות איש: ויפלו מעבדי
יעקב במלחמה ההיא שלשה אנשים: וירא יהודה כי מתו שלשה
אנשים מעבדיו ויחר לו מאד ותכער בו חמתו על האמורי: וכל
האנשים הנשארים ממחנות המלכים יראו מאד לנפשם וירצו
וישברו את שער חומת עיר חסר ויבאו כלם בתוך העיר: ולהמלט:
ויתחבאו כלם בתוך עיר חסר כי עיר חסר גדולה מאד מאד ורחבת
דיים: והיו בבוא כל המחנות האלה בתוך העיר וירצו אחריהם
בני יעקב אל העיר: ויצאו מהעיר ארבעה גבורים מלומדי מלחמה
ויעמדו

פרשת וישלח

עג

ועמדונג פתח העיר וחרבותיהם שלופות וחניתותיהם בידיהם
 ויתיצבו נכבחי בני יעקב ולא נתנו לבוא העירה: וירץ אליהם נפתלי
 ויבוא בתוכם ויכה בחרבו אל שנים מהם ויכרות את ראשם בפעם
 אחת: ויפן אל השנים האחרים והנה נסו וירדו אחריהם וידביקם
 ויכס וימיתם: ובני יעקב באו העירה ויראו והנה חומה אחרת לעיר
 ויבקשו את שער החומה ולא מצאו: וידלג יהודה ויעל על קיר
 החומה ויעלו אחרי ששמען ולוי וירדו שלשתם מעל החומה אל
 תוך העיר: ויהרג שמען ולוי את כל האנשים הנמלטים אל העיר
 וגם את כל יושבי העיר ונשיהם וטפם הרגו לפי חרב: ותעל צעקת
 העיר השמים וידלגו דן ונפתלי על החומה לראות מה קול
 הצעקה כי יראו בני יעקב אל אחיהם: וישמעו את קול יושבי העיר
 דוברים בכבי ובתחנונים לאמר הנה אשר לנו בעיר קחו ולכו ואל
 המת אל תמיתונו: והיו כבלות יהודה ואחיו להכות את כל
 יושבי העיר ויעלו על החומה ויקראו אל דן ואל נפתלי אשר על
 החומה ואל יתר אחיהם: וידיעו להם שמען ולוי את שער העיר
 ויבאו כל בני יעקב העירה לקחת את כל השלל: ויקחו בני
 יעקב את כל שלל עיר חסר הצאן והבקר והרכוש וישבו את יתר
 השביה ויצאו מן העיר ביום ההוא: והיו ביום השני ילכו בני
 יעקב סרטנה כי שמעו כי אנשי סרטן אשר נשארו בעיר נאספו בעיר
 להלחם אתם על אשר הרגו את מלכם: וסרטן היתה עיר
 גבוהה מאד ובצורה ולהחיל עמוק סביב לעיר: ועמוק החיל
 כחמשים אמה ורחבו כארבעים אמה ולא היה לאיש מקום לבוא
 אל העיר מפני החיל: ויראו בני יעקב את חיל העיר ויבקשו בו
 דרך ולא מצאו: כי היה דרך העיר מאחריה והיה כל איש אשר
 יבוא לעיר ובא מן הדרך ההוא וסבב את כל העיר ואחר יבוא
 העירה: ויראו בני יעקב כי לא מצאו דרך העיר ויחד אפס מאד:
 ויושבי העיר כראותם כי באו אליהם בני יעקב וירצו מאד

פרשת וישלח

קראם כי שמעו את אשר עשו לעיר חסר : ולא יכלו יושבי העיר
 סרטן לצאת לקראת בני יעקב אחרי אשר נתקבצו בעיר להלחם בם
 כי באו בעיר : אך כאשר ראו כי באו אליהם וראו מאד בפניהם בני
 שמעו את גבורתם ואת אשר עשו לחסר : וימהרו יושבי סרטן וישאו
 את נשר דרך העיר ממקומותם בא בני יעקב ויביאו אותו בתוך
 העיר : ויבאו בני יעקב ויבקשו את דרך העיר ולא מצאו : ויושבי
 העיר עלו מעל לחומה ויראו והנה בני יעקב מבקשים את מבוא
 העיר : ויחרפו יושבי העיר את בני יעקב מעל לחומה ויקללו אותם
 וישמעו בני יעקב את החרפה ויחר אפם מאד ותבער בם הכתם :
 ויקצפו עליהם בני יעקב ויקומו וידלגו כלם את החיל בהוזק גבורתם
 ועברו את הארבעים אמה רוחב החיל בגבורתם : ויהי בעברם
 את החיל ויעמדו תחת חומת העיר וימצאו את כל שערי העיר סגורי
 בדלת ברזל : ויגשו בני יעקב לשבור את דלת יושבי העיר ולא
 עזבו יושבי העיר כי היו משליכים עליהם אבנים והגנים ממעל
 לחומה : והיו מספר האנשים אשר היו על החומה בארבע מאות
 איש : ויראו בני יעקב כי לא עזבו אנשי העיר לפתוח שערי העיר
 וידלגו ויעלו על קיר החומה ויעל יהודה ראשונה מורחה העדה :
 ויעלו אחריו גד ואשר מפאת העיר ימרה ושמעון ולוי צפונה ורח
 וראובן נגבה : והאנשים אשר מעל לחומה יושבי העיר בראותם
 כי עלו אליהם בני יעקב ויברחו כלם מעל החומה וירדו העירה
 ויתחבאו בעיר : ויגשו יששכר ונפתלי הנשאים תחת החומה
 וישברו את שערי העיר וידליקו אש בשערי העיר וימסו הברזל ויבאו
 כל בני יעקב העירה הם וכל אנשיהם וילחמו עם כל יושבי עיר סרטן
 ויכוסו לפי חרב ולא עמד איש בפניהם : ויגו כמאתים איש מן
 העיר וילבו בלם ויתחבאו במגדל אחד בעיר : וירדוף יהודה
 אחריהם עד המגדל ההוא ויתוץ את המגדל ויפל על האנשים
 וימותו בלם : ויעלו בני יעקב דרך גג המגדל ההוא וישקפו ויראו

והנה

פרשת וישלח

ער

והנה מגדל אחד מרחוק בעיר גבוה וחזק מאד וראשו ובשמים
וימהרו וירדו בני יעקב ולכו עם כל אנשיהם אל המגדל ההוא
וימצאוהו מלא אנשים נשים וטף כשליש מאורתי איש ואשה וויכו
בני יעקב באנשים ההם מכה גדולה בתוך המגדל ויברחו וינסו
מהם וירדפו אחריהם שמעון ולוי ויצאו אליהם שנים עשר אנשים
גבורים מאד וחזקים מהמקום אשר התחבאו שם ויערכו השנים
עשר האנשי'ההם מלחמה עצומה מול שמעון ולוי ולא יכלו שמעון
ולוי עליהם ויברתו הגבורים ההם את מגיני שמעון ולוי ויכה אחד
מהם את לוי בחרבו על ראשו וימהר לוי וישם ידו על ראשו כירא
מן החרב ותך החרב ביד לוי וכמעט אשר לא נחתך יד לוי ויתפוש
לוי את חרב הגבור בידו האחרת ויקחנה בחזקה מיד האיש ויכהו
בה על הראשו ויסר את ראשו ואחד עשר האנשים נגשו להלחם
עם לוי כיראו כי מת אחד מהם וילחמו עם בני יעקב ולא יכלו להם
בני יעקב כי חזקים האנש'ם מהם מאד ויראו בני יעקב כלא יכלו
עליהם ויצעק שמעון צעקה גדולה ומרה עד מאד ויתבהלו כל
האחד עשר הגבורים מקול צעקת שמעון ויכרי יהודה מרחוק את
קול צעקת שמעון אחיו וירצו נפתלי ויהודה במגיניהם אל שמעון
וימצאו אותו נלחם בגבורים ההם ולא יכול להם כי נברתו מגיניהם
וירא נפתלי כי נברתו מגיני שמעון ולוי וירץ ויקח שני מגינים כאת
עכריהם ויבא אותם אל שמעון ואל לוי ותלחמו שמעון ולוי ויהודה
שלשתם באחד עשר הגבורים ההם ביום ההוא עד עת נטות היום
ולא יכלו להם ויגד הדבר הזה ליעקב והרלו מאד ותפלל אל
יוולך הוא ונפתלי בני נגד הגבורים ההם ויגש יעקב ויכשיף
בקשת ויקריב אל הגבורים ההם ויהרוג מהם בקשת אלה כן דבר רמי
שלשה אנשים ויפנו השמונה הנשארים והנה אל כל מסה ואמי
המלחמה להם פנים ואחור ויראו מאד לנפשם ולא נחת לך וכי
יכלו לעמוד לפני בני יעקב וברחו מפניהם ויהי

פרשת וישלח

בברחם ויפגעו את רן ואת אשר באים לקראתם ויפלו עליהם פתאום
וילחמו בהם ויהרגו מהם שנים אנשים: ויהודה ואחיו רדפו אחריהם
ויכו את הנשאר: מהם וימיתום: וישבו כל בני יעקב ויתהלכו
בעיר ויחפשו בה אם ימצאו בה איש: וילכו וימצאו בעשרים כחורים
במערה אחת בעיר ויהרגום כלם נד ואשר: ואת יתר האנשים אשר
גסו וימלטו מהמגדל השני פגעו בהם רן ונפתלי: וילחכו בהם ויהרגום
בלם: ויהרגו בני יעקב את כל יושבי עיר סרטן אך הנש: והטף
עזבו בעיר ולא הרגו אותם: וכל יושבי עיר סרטן גבורים כלם אחד
מהם ידרוף אלף ושנים לא ינוסו מפני רבבה מיתר האדם: ויהרגום
בני יעקב כלם לפי חרב ולא עמד איש מהם בפניהם ויעזבו את
הנשים בעיר: ויקחו בני יעקב את כל שלל העיר ומה שבי אשר
בחרו: ויקחו את היצאן ואת הבקר ואת כל רכוש העיר: ויעשו
בני יעקב לסרטן וליושביה כאשר עשו לחסר וליושביה ויפנו ויצאו
וילכו משם: ויהי כיצאת בני יעקב מעיר סרטן וילכו להם כמהלך:
מאתים אמה: ויפגעו את יושבי תפוח יצאים לקראתם כי יצאו
להלחם אתם על אשר הכו את מלך תפוח ואת כל אנשיו: ויצאו
כל הנשאר בעיר תפוח להלחם את בני יעקב ויאמרו להציל מידם
את השבי ואת המלקוח אשר לקחו מהסר ומסרטן: וילחמו כל יתר
אנשי תפוח עם בני יעקב במקום ההוא ויכוס בני יעקב ויכתום וינוסו
לפניהם וידפוסו עד עיר ארבל ויפלו כלם לפני בני יעקב: וישבו
בני יעקב ויבאו תפוח לקחת את שבי תפוח: ויהי כבואם תפוח
וישמעו כי יצאו להם אנשי ארבל לקראתם להציל את שבי אחיהם:
ויעזבו בני יעקב עשרה אנשים מאנשיהם בתפוח לבוא את העיר
ויצאו הם לקראת אנשי ארבל: ואנשי ארבל יצאו הם וגם נשיהם
להלחם את בני יעקב כי נשיהם היו מלומדות מלחמה ויצאו כארבע
מאות איש ואשה: ויצעקו עליהם כל בני יעקב בקול גדול וידרוצו
כלם לקראת יושבי ארבל בקול גדול ועצום: וישמעו יושבי ארבל

את

פרשת וישלח

שה

את קול צעקות בני יעקב ונהמותם בקול אריות וכנהמת ים וגליון:
ויפול פחד ויראה בלבם מבני יעקב ויראו מאד מפניהם וישוּבו
אחוריהם וינסו לפניהם אל העיר: וירדפו בני יעקב אחריהם עד שער
העיר ויבואו עליהם בעיר: וילחמו בני יעקב אתם בתוך העיר וכל
נשיהם קילעים בקלעאל בני יעקב: ותהי המלחמה ביניהם חזקה
ביום ההוא עד הערב כי לא יוכלו עליהם בני יעקב וכמעט אשר לא
מתו בני יעקב במלחמה ההיא ויצעקו בני יעקב אליי ויתחזקו מאד
לעת הערב ויכו בני יעקב את כל יושבי ארבל לפי חרב אנשים
וגם את יתר האנשים אשר נסו מסרטן הכוס בני יעקב
בארבל: ויעשו בני יעקב לארבל ולתפוח כאשר עשו לחסר ולסרטן
ויהי כראותם כי מתו כל אנשיהם ויעלו כלם על גגות העיר ויכו את
בני יעקב באבנים במטרו: וימהרו בני יעקב ויבואו העירה ויתפשו
את כל הגישים ויכו לפי חרב: וישבו בני יעקב את כל השביח
ואת כל השלל צאן ובקר ומקנה: ויעשו בני יעקב למחנימה באשר
עשו לתפות ולחסר ולשילה ויפנו ויצאו משם אל דרכם: והי ביום
החמישי וישמעו בני יעקב כי התקבצו עליהם אנשי געש למלחמה
על אשר הרגו את מלכם ואת שריהם: כי ארבעה עשר שרים
היו בער געש וירדגום כלם בני יעקב במלחמה הראשונה:
ויחגרו בני יעקב איש בלי מלחמתו ביום ההוא וילכו למלחמה
לקראת יושבי געש: ובגעש עסרב ועצום מעם האמורי וגעש היתה
עיר חזקה ובצודה מאד מכל ערי האמור וילה שלש חומות: ויבאו
בני יעקב געשתה וימצאו שערי העיר סגורים וכחמש מאות איש
נצבים מעל לחומה החיצונה: ועסרב בחול אשר על שפת הים
ארבו לבני יעקב מחוץ לעיר מאחריה: ויגשו בני יעקב לפתוח את
שער העיר ויהי כגשתם והגה המארבים אשר אחרי העיר באו
ממקומם ויסובבו את בני יעקב: והיו בני יעקב לאנשי געש בתוך
ותהי להם המלחמה פנים ואחור וגם כל האנשים אשר על החומה
משליכים

פרשת וישלח

משל ימים עליהם חצים ואבנים מעל החומה: וירא יהודה כי כבדו עליהם כל אנשי געש ויצעק צנקה גדולה ומרה: ויבהלו כל אנשי געש מקול צעקת יהודה ויפלו אנשים מן החוכה כעוצב הצעקה: וגם כל אשר מחוץ לעיר ואשר בעיר יראו מאד לנפשם: ויגשו בני יעקב עוד לשבור דלת העיר וישליכו עליהם אנשי געש מעל החומה אבנים וחצים ויברחום מעל השער: וישו בני יעקב על כל אנשי געש אשר אתם מחוץ לעיר ויכו בהם מכה רבה. מאד כהכורת בקשואים ולא יכלו כלם לעמוד נכח בני יעקב כי נפלה עליהם כלם אימתה ופחד מפני צעקת יהודה: ויהרגו בני יעקב את כל האנשים ההם מחוץ לעיר: ויגשו עוד בני יעקב לפתוח העיר ולהלחם תחת חומת העיר ולא יוכלו: כי כל יושבי געש אשר נש ארו בעיר סבבו כלם את חומת געש מפה ומפה ולא יכלו בני יעקב לגשת אל העיר להלחם: והיה כאשר יקרבו בני יעקב אל אחת מהפאות להלחם תחת החומה וישליכו עליהם יושבי געש חצים ואבנים כמטר ויברחום מתחת החומה: ויראו אנשי געש אשר על החומה כי לא יכלו עליהם בני יעקב מתחת החוכה ויחרפו ארץ בני יעקב בדברים האלה לאמר: מה לכם ולמלחמה אשר לא תוכלו עליה האף לגעש העיר החזקה וליושביה תוכלו כאשר עשה להם לעי האמרי. אשר הם בלתי הזקים: הלא לחלשים אשר בנו עשיתם הדברי הזה ותהרגו את פתח העיר כי אין עמהם גבורה כי יראו מקול צעקתכם: ועתה הבמקום הזה תוכלו לחלחם הלא בזה אתם מתיים כלכם וננקמה מכם נקמת כל הערים אשר חרבתם אותם: ויחרפו מאד יושבי געש את בני יעקב קלרום באלהיהם וישליכו עליהם חצים ואבנים עוד מעל החוכה: וישמע יהודה ואתיו ארת דברי יושבי געש ויחר אפם מאד: ויקנא יהודה לאלהיו בדבר הזה ויקרא ויאמר "הושעה הושעה" לנו ולאחינו: וירץ כדחוק בכל כחו וחרב שלופה בידו וידלג ויעל בשמים וירכב על החומה בחמת

פרשת וישלח

עו

כחו ותפול החרב מידו: ויצעק יהודה על החומה ויתבררו כל
 האנשים אשר על החומה ויפלו מהם לתוך העיר מעל החומה
 וימותו: ואשר עומד על החומה כאשר ראו את גבורת יהודה יראו
 מאד וינסו מהם לנפשם אל תוך העיר להמלט: ומקצתם התחזקו
 להלחם עם יהודה על החומה ויגשו להמיתו בראותם כי אין הרב
 ביד יהודה ויאמרו להפילו מעל החומה אל אחיו: ויעלו אליהם
 בעשרים אנשים מהעיר לעזרם ויסובבו את יהודה ויצעקו כל בעליו
 ויגשו אליו בחרבות שלופות ויבהילו את יהודה ויצעק יהודה מעל
 החומה אל אחיו: ויעקב ובניו משכו בקשת מתחת החומה ויכו
 באנשים אשר על החומה שלשה אנשים: ויוסף יהודה ויצעק ויקרא
 "עזרנו" חלצנו ויצעק בקול גדול על החוכמה ותשמעה ויצעקה
 למרחוק: ויהי בצעקו ויוסף עוד שנית לצעק ויבהלו כל האנשים
 אשר סביבות יהודה על החומה וישליכו אִישׁ חרבו מידו מקול
 צעקת יהודה ומפחדו וינסו להם: ויקח יהודה את החרבות אשר
 גפלו מידם וילחם בהם יהודה ויהרג מהם עשרים איש על החומה:
 ויעלו עוד מן העיר אל החומה כשמונים איש ואשה ויסובבו כלם
 את יהודה ויתן "פחד יהודה בלבם ולא יכלו לגשת אליו: ויעקב
 וכל אשר אתו משכו בקשת מתחת החומה ויהרגו עשרה אנשים
 על החומה ויפלו תחת החומה לפני יעקב ובניו: ויראו אנשי החומה
 כי נפלו מהם שלשים איש וירצו עוד אִי יהודה בחרבות שלופות אִךְ
 לא יכלו לגשת לפניו כי יראו מאד כגבורת יהודה: ויגש גבור אחד
 מהם ושמו ערוד ויכה את יהודה בחרבו על ראשו וימרו יהודה
 וישם מנגנו על ראשו ותך החרב במגן ויחלק לשנים: והגבור ההוא
 בהכותו את יהודה רץ לנפשו מפחד יהודה וימערדו דגליו על ההוט
 ויפול בתוך בני יעקב תחת החומה ויכהו בני יעקב וימיתוהו: ותכאב
 ראש יהודה ממכת הגבור וכמעט אשר לאמת יהודה כמכה ההוא
 ויצעק יהודה מכאב המכה ההוא מעל החומה: וישמע דן את קול
 צעקת

פרשת וישלח

צעקת יהודה ותבער בו חמתו ויקם גם הוא וילך מרחוק ודרך וידלג
בארץ ועל על החומה בחמת כחו: והי בעלות הן על החומה אצל
יהודה ויברחו משם כל אנשי החומה אשר עמדו נגד יהודה ויעלו
על החומה השנית וישליכו עוד חצים ואבנים מן החומה השנית
אל דן ויהודה ויבקשו להבריהם מן החומה ויבאו החצים והאבנים
בדן וביהודה וכמעט אשר לא מתו על החומה: והיה למקום אשר
ינוסו דן ויהודה על החומה ויבאו עליהם חצים ואבנים מן החומה
השנית: ויעקב ובניו עודם פתח שער העיר תחת החומה הראשונה
ולא היה להם מקום למשוך בקשת אל יושבי העיר כי לא היו נראים
להם כי היו על החומה השנית: ודן ויהודה כאשר לא יכלו לסבל
את האבנים ואת החצים אשר ירדו להם מהחומה השנית וידלגו
שניהם אל החומה השנית אצל אנשי העיר: ויראו אנשי העיר אשר
על החומה השנית כי באו דן ויהודה לפניהם לחומה השנית ויצעקו
בלם וירדו בין החומות: וישמע יעקב ובניו את קול צעקה אנשי
העיר והם עודם פתח שער העיר ויראו מאד על דן ויהודה כי לא היו
נראים להם כי הם על החומה השנית: ויעל נפתלי בחמת כחו וידלג
על החומה הראשונה לראות מה קול הצעקה אשר שמעו בעיר:

ויששכר חבולן נגשו לשבור דלת העיר ויפתחו ארת שערי העיר
ויבאו כלם העירה: ונפת לי קפץ מהחומה הראשונה אל השנית ויבא
אצל אחיו לעזרם: ויראו יושבי געש אשר על החומה כי עלה: נפת לו
שליש לעזור לאחיו וינוסו ויברחו כלם וירדו אל תוך העיר: ויעקב ובניו
וכל נעריהם באו העירה אליהם ויהודה ודן ונפתלי ירדו מן החומה
אל תוך העיר וירדפו אחרי יושבי העיר: ושמעון ולוי היו מים לעיר
ולא ידעו כי נפתח השער ויעלו משם לחומה וירדו אל אחיהם תוך
העיר: ויושבי העיר ירדו כלם תוך העיר ויבאו עליהם כל בני יעקב
מפה ומפה ותהי להם המלחמה פנים ואחור: ויכו בהם בני יעקב
מכה רבה עד מאד ויהרגו מהם כעשרים אלף איש ואשה ולא עבר

איש

פרשת וישלח

ע

איש מהם בפני בני יעקב: וירב הדם בעיר ויהי כנחל מים ויצא הדם
כנחל עד חוף לעיר ויגיע עד מורד בית חורון: ויראו אנשי בית חורון
מרחוק את הדם ויצא מעיר: געש וירוצו מהם כשבעים איש לראות
את הדם ההוא: ויבאו עד מקום הדם וילכו במסלות הדם ויבואו
עד חומת בית געש ויראו הדם ויצא מן העיר: וישמעו את קול צעקת
יושבי געש עלתה השמים והדם הולך ורב מאד לצאת כנחל
מים: וכל בני יעקב עודם מכים ביושבי געש ויהרגו בהם עד הערב
בעשרים אלף איש ואשה: ויאמרו האנשים ההם החורונים אך זה
מעשה העברים הוא כי עודם נלחמים בערי כל האמורים: וימהרו
האנשי ההם וירוצו בית חורון ויקחו איש כלי מלחמתו ויזעקו לכל
יושבי בית חורון ויחגרו גם הם כלי מלחמתם ללכת להלחם בבני
יעקב: ובני יעקב ככלוחם להכות ביושבי געש ויתהלכו בתוך העיר
לפשט את כל החללים: ויבאו לפני כזעיר והלאה וימצאו שלשה
אנשים גבורים מאד וחרב אין בידם: ויבאו בני יעקב עד מקומם
וירוצו חגבורים אליהם ויקח אחד מהם את זבולון כיראהו נער קטן
וקצר קומה ויפילו ארצה בכחו: וירץ יעקב אליו בחרבו ויכהו
יעקב מתחת למתניו בחרב ויחלקו לשנים ותפול הגויה על זבולון:
ויגש השני פתאום ויחזק ביעקב להפילו לארץ ויפן אליו יעקב ויצעק
עליו וירוצו שמעון ולוי ויכהו בחרבם אל השוקים ויפילוהו לארץ:
ויקם הגבור בחמת כחו מן הארץ וירץ אליו יהודה וטרם עמדו
ויכהו בחרב על ראשו וחבקע ראשו וימרת: והגבור השלישי
בראותו כי מתורעו רץ לפני בני יעקב וירדפו אחריו בני יעקב כלם
בתוך העיר ויהי בנוס הגבור וימצא חרב אחת מיושבי העיר וישאנה
ויפן אל בני יעקב וילחם אתם בחרב ההיא: וירץ הגבור אל
יהודה ויכהו בחרב על ראשו ומגן אין ביד יהודה: ויהי בהכותו
וימהר נפתלי ממנו ויתן מגנו על ראש יהודה ותך חרב הגבור
במגן נפתלי ויצל יהודה מן החרב: וירוצו שמעון ולוי

פרשת וישלח

על הגבור בחרבותם ויכדו בחרבות על ראשו בכח וירדו שני
החרבות בנויית הגבור ויחלקו אותו לשנים באורך; ויהרגו בני
יעקב את שלשת הגבורים ההם בעת ההיא עם כל יושבי געש והיום
נטה לערוב; ויתהלכו בני יעקב בגעש ויקחו את כל שלל העיר
אך הטף והנשים לא המיתו; ויעשו בני יעקב לגעש כבאשר עשו
לסרטן ולשילה; וינהגו בני יעקב את כל שלל געש ויצאו מהעיר
לילה; המה יצאו וילכו עד מעלת בית חורן המה עלו המעלה
וישבו בית חורן עולים המעלה לקראתם; וילחמו בני יעקב את
ישבי בית חורן במעלת בית חורן כלילה ההוא; וכל יושבי בית
חורן גבורים כלם אחד מהם לא ינוס מפני ארף אנשים; וילחמו
בלילה ההוא על המעלה בחשך ויצעקו כל אנשי בירת חורן על
המעלה ותשמע צעקותם כלילה ההוא למרחוק ותרעש כל הארץ
מצעקותם; ויראו כל בני יעקב מה אנשים ההם כילא נסולה לחם
בחשך ויבהלו מאד; ויצעקו בני יעקב אל "לאמר הרשיעה" לנו
והצילנו ולא נמות ביד הערלים האלה; וישמע "בקול בני יעקב
ויביא" על אנשי בית חורן חרדה גדולה ובהלה וילחמו ביניהם
אלה באלה במחשך הלילה ויכו אלה באלה רבים; ובני יעקב
ידעו כי הביא"י בקרב האנשים ההם רוח עזים וילחמו איש ברעהו;
ויצאו כלם מאנודת אנשי בית חורן וילכו עד מוֹד מעלת בית חורן
והלאה וילינו שם עם נעריהם כלילה ההוא לבטח; וכל אנשי בית
חורן נלחמים כל הלילה איש באחיו ואיש ברעהו ויצעקו מרח
ומפה על המעלה ותשמע צעקותם למרחוק ותרעש כל הארץ
מקולם כיהיו גבורים מאד על כל הארץ; וישמעו כל יושבי עיר
הכנעני החתי והאמורי והחוי וכל מלכי פנען וגם אשר בעבר הירדן
את קול הצעקה כלילה ההוא; ויאמרו אך הנה מלחמות העברים
אשר הם נלחמים בשבעת הערים הנגשים אליהם ומי ויכול לעמוד
לפניהם העברים ההם; ויראו כל יושבי ערי הכנעני וכל אשר בעבר

הירדן

פרשת וישלח

עח

היודן מאד מפני בני יעקב כי אמרו הנה כאשר עשו לערים האלה
 יעשו לנו גם אנחנו כי מי יוכל לעמוד בפני גבורתם החזקה והחורוני
 גדלה צעקתם בלילה ההוא והיו הולך וצועק ויכו איש את רעהו
 עד אוד הבקר וימותו מהם רבים: ויאר הבקר בעלות השחר ויקמו
 כל בני יעקב ויעלו המעלה ויכו הנותרים מהחורונים מכה רבה
 וימותו כלם במעלה ההיא: ויאר היום ביום הששי ויראו כל יושבי
 כנען מרחוק את כל אנשי בית חורון מתים ומישלכים במעלת בית
 חורון כבבשים וכעתודים מתים: ובני יעקב נהגו את כל השבירה
 אשר שבו מגעשו וילכו בית חורון: ויבואו בית חורון וימצאו העיר
 מלאה אנשים כחול וילחמו בהם ויכו בהם בני יעקב עד עת
 הצהרים: ויעשו בני יעקב אל בית חורון כאשר עשו לגעשולת פוח
 וכאשר עשו לחסר ולסרצן ולשילה: ויקחו בני יעקב את שבי בית
 חורון וכל שלל הערים עמם וילכו שבמה אל מקומם ביום
 ההוא: ויבואו בני יעקב ביום הששי עיר שכם אל כיהם וישבו
 מחוץ לעיר וינחושם מהמלחמה בעת ההיא וילינו שם: וגם כל
 עבדיהם וכל השלל אשר לקחו מהערים הניחו מחוץ לעיר ולא
 באו אל תוך העיר כי אמרו פן תהיה מלחמה עוד עלינו ויבאו לצור
 עלינו בשכם: וישבו יעקב ובניו ועבדיהם ביום ההוא ומחרתו
 כחלקת השדה אשר קנה יעקב מאת אמור בחמשת שקלים וכל
 שביהם אתם: ותהיכל השביה וכל השלל אשר בזו בני יעקב
 כחלקת השדה כחול אשר על שפת הים אשר אין מספר: ויושבי
 הארץ רואים מרחוק: ויראו מאד כל יושבי הארץ מפני בני יעקב
 אשר עשו את הדבר הזה כי אין כל מלך מימי קדם עושה כדבר
 הזה: ויעדו כל שבעת מלכי הכנעני להשלים עם בני יעקב כי
 יראו לנפשותם מאד מפני בני יעקב: ויהי ביום ההוא הוא יום
 השביעי וישלח יפיע מלך חברון בסתר אל מלך העי ואל מלך
 גבעון ואל מלך שלם ואל מלך עדולם ואל מלך לכישה ואל מלך

פרשת וישלח

חצור ואל כל מלכי הכנעני אשר תחת ידיהם לאמר: עלו אתי
ובואו אלי ונלכה אל בני יעקב ונשלים אתכם בשלום ובברית: פן
תחרב כל ארצכם בחזרות בני יעקב כאשר עשו לשכם ולערים
אשר סביבותיה כאשר שמעתם וראיתם: והיה בבואכם אלי אל
תבואו באנשים רבים: רק כל מלך יביא את שלשה שדיו
הגדולים וכל שר יבוא את שלשה אנשים משדתיו: ובאתם כלכם
אלי חברונה ובאנו כלנו יחד אל בני יעקב ונתחנן לפניהם ויכרתו
לנו ברית שלום: ויעשו כל המלכים האלה כאשר שלח אליהם
מלך חברון כיהיו כלם תחת עצתו ומאמרו ויהקיצו כל מלכי כנען
ללכת אל בני יעקב לעשות עמהם שלום: ובני יעקב שבו ויצאו
אל חלקת השדה אשר בשכם כי לא האמינו במלכי הארץ:
וישובו וישבו בני יעקב בחלקת השדה עשרה ימים ואין בא אליהם
למלחמה: ויראו בני יעקב כי אין מלחמה ואספו כלם ויבאו עיר
שכם וישבו בני יעקב בשכם: ויתקיצו כל מלכי האמורי מכל
מקומותם מקץ ארבעים יום ויבאו כלם חברונה אל יפיע מלך
חברון: והיה מספר המלכים אשר באו חברונה להשלים את בני
יעקב עשרים ואחד מלכים: ומספר השרים אשר באו אהם ששים
ושלשה שרים ואנשיהם תישע ושמונים ומאה איש: ויחנו כל
המלכים האלה ואנשיהם בקר חברון ויצא אליהם מלך חברון עם
שלשה שריו ותשעה אנשים עמהם: ויתיעצו המלכים ראלה יחד
ללכת אל בני יעקב לשלום: ויאמרו אל מלך חברון לך אתה
לפנינו עם אנשיך ודברת אל בני יעקב בעדינו ואחר נבוא אחרריך
ומלאנו את דברריך ויעש מלך חברון כן: ובני יעקב שמעו כי
התקיצו כל מלכי כנען ויחנו בחברון: וישלחו בני יעקב כדגלים
ארבעה עבדים מעבדיהם לאמר: לכו ורגלו את המלכים האלה
ודרשו וחקרו את אנשיהם ואכילם מעט או הרבה: והיה אם
תראום במתי מספר וספרתם את כלם ובאתם: וילכו עבדי יעקב

פרשת וישלח

עט

בסתר אל המלכים האלה ויעשו כאשר צוה בני יעקב ויבואו
אל בני יעקב ביום ההוא ויאמרו אליהם באנו אל המלכים האלה
והנה הם מתי מספר וגספר את כלם והנה שמונים ושמונה ומאתים
איש מלכים ואנשיהם ויאמרו בני יעקב מתי מספר הם ולא
נצא אליהם כלנו ויהי בבקר ויקומו בני יעקב ויבחרו מאנשיהם
ששים ושתיים אש ויצאו עמהם עשרה בני יעקב ויחגרו איש כל
מלחמתו כי אמרו למלחמה באים עלנו כי לא ידע כי לשלום הם
באים אליהם ויצאו בני יעקב עם עבדיהם אל שער שכס לקראת
המלכים האלה ויעקב אביהם אתם והי בצאתם והנה מלך
חברון ושלשה שריו ותשעה אנשים עמו באים בדרך מול בני
יעקב וישא בני יעקב את עיניהם ויראו מרחוק ויכירו את יפיע
מלך חברון ושריו באים לקראתם ויתיצבו בני יעקב במקומם
בשער שכס ולא הלכו ומלך חברון הלך הלך וקרוב הוא
ושריו ער נעתו אל בני יעקב וישתחול להם ארצה עם שריו
וישב מלך חברון עם שריו לפני יעקב ובניו ויאמרו לו בני יעקב מה
לך מלך חברון למה באת אינוהיום מה תבקש מאתנו ויאמר מלך
חברון אל יעקב בי אדוני כי מלכי הכנעני כלם אליכם היום
לעשות עמהם שלום וישמעו בני יעקב את דברי מלך חברון
ולא אבו לדבריו כיל האמינו לו בני יעקב כי השמו מי במרמה
דבר אליהם מלך חברון וידע מלך חברון מדברי בני יעקב כי
לא האמינו אל כל דבריו ויגש עד מלך חברון לפני יעקב
ויאמר אליו בי אדוני כי כל המלכים האלה לשלום באו אליכם
כיל באו עם כל אנשיהם תסכל כלל מלחכת לא הבאו
עליהם כי על שלום מאת אדוני ובניו באו לבקש ויענו בני
יעקב את מלך חברון לאמר שלחנא אתה ויבואו כל המלכים
האלה לברם לפניו אם באמת תדבר אלינו והיה אם יבואו אלנו
בלא כלי מלחמתם ונדעה כי שלום יבקשו מכנו וישלח יפיע

מלך

פרשת וישלח

מלך חברון אחי. מאנשי אל. המלכים ויבאו כלם לפני בני יעקב וישתחוו להם אפים ארצה: וישבו המלכים האלה לפני יעקב ולפני בניו וידברו אליהם לאמר: שמענו אה כל אשר עשיתם למלכי האמורי בחרבכם הקשה ובזרועכם הגדולה מאד כילא עמד איש מהם בפניכם: ונירא מאד לנפשותינו מכס פן יקראנו במקדיהם ונבוא אליכם לכרות לנו ברית שלום: ועתה כרתו לנו ברית ושלום אמת כאשר לא תגעו בנו ולא נגע בכם: וידעו בני יעקב כי באמת באו לבקש השלום מאתם ושמעו להם כל בני יעקב וכרתו להם ברית שלום: וישבעו אליהם כל בני יעקב אשר לא יגעו בהם וגם כל מלכי הכנעני שבעו להם: וישימום בני יעקב למס מהיום ההוא וזה הלאה: ואחר כך באו כל שרי המלכים ואלה עם כל אנשיהם לפני בני יעקב ומנחות כבדיהם אל יעקב ואל בניו וישתחוו להם אפים ארצה: ויפצו המלכים האלה בבני יעקב וירחננו אליהם להשיב את כל השביה אשר שבו משבעת ערי האמורי: ויעשו בן בני יעקב וישיבו את כל השביה את הנשים ואת הטף ואת כל הבהמת וכל השלל אשר לקחו וישלחו אותם וילכו איש לעירו: וישתחוו כל המלכים האלה עוד אל בני יעקב וישלחו ויביאו אליהם מנחות רבות בימים ההם: וישלחו בני יעקב את המלכים האלה ואת אנשיהם וילכו מאתם לשלום אל עריהם גם בני יעקב שבו אל מקומם שכמה: ויהי שלום מהיום ההוא וזה הלאה בין בני יעקב ובין מלכי הכנעני עד בוא בני ישראל ארץ כנען לגחלה: חצי הספר

פרשת וישב

ויקני לתקופת השנה ויסעו בני יעקב משכם וישבו ויבואו חברונה אל יצחק אביהם וישבו שם: אך צאנם ובקרים וכל אשר להם דועים בשכם יום יום כי מרעה טוב ושמן היה בשכם בימים

פרשת וישב

פ

בימים ההם: וישב יעקב ובניו וכל ביתם בעמק חברון: ויהי בימים
ההם בשנה ההיא שנת מאה שנה ושש שנים לחיי יעקב בשנה
העשירית לבא יעקב מפרץ ארם: ותמת לאה אשת יעקב בשנה
ההיא בת אחת וחמשים שנה בכותה בחברון: ויקברו אותה יעקב
ובניה במערת שדה המכפלה אשר בחברון אשר קנה אברהם
מאת בני חת לאחוזת קבר: ובני יעקב ישבעו עם אביהם בעמק
חברון וידעו כל יושבי הארץ את גבורתם ויהי שמעם בכל הארץ:
ויוסף בן יעקב ובנימין אחיו בני רחל אשת יעקב עוד כקטנים בימים
ההם ולא יצאו את אחיהם במלחמותם בכל ערי האמורי: וירא
יוסף את גבורת אחיו וגדולתם וישבח אותם כיהלום אבן גל ארת
נפשו עליהם ויתנשא בנפשו אליהם: וגם יעקב אביו אהב אותם
מכל בניו כי בן זקונים הוא לו ויעש לו כתנת פסים באהבתו אותו:
וירא יוסף כי אותו אהב אביו מכל אחיו ויוסף עוד ויתנשא יוסף על
אחיו ויבא לאביו רבה דעה עליהם: ויראו בני יעקב את כל מעשה
יוסף אחיהם אתם וכי אהב אותם אביהם מכלם וישנאו אתו ולת
על דברו לשלום כל הימים: ויהי יוסף בן שבע עשרה שנה והוא
עודנו גדל את נפשו על אחיו ויאמר להתנשא עליהם: בעת ההיא
חלם חלום ויבא אל אחיו ויגד להם את חלומו: ויאמר אליהם חלום
חלמתי והנה בלע מאלמים אלומת בשדה ותקם אלומתי ותתיעב
בארץ ויסבבה אלומתי כסוי שתהוו לה: ויענו אותו אחיו ויאמרו
לו מה החלום הזה אשר חלמתי האמר בלבבך למלך או למשול
עליו: ויבא עוד ויגד הדבר ליעקב אביו וינשק יעקב ארת יוסף
בשמעו את הדברים מפיו ויברך יעקב את יוסף: ויראו בני יעקב כי
ברך אביהם את יוסף וינשק אותו ויאהברו מאד וקנאו בו כאשר
ושנאו אותו עוד: ויהי אחרי כן ויחלום עוד יוסף חלום אחד ויכפר
את החלום לאביו ולעיני אחיו: ויאמר יוסף אל אביו ואל אחיו הנה
חלמתי חלום עוד והנה השמש והירח ואחתי עשר ככבים משתתף

פרשת וישב

לו: וישמע אביו את דברי יוסף ואת חלומותיו ויאמר כי אחיו שונאים את
 יוסף בדבר הזה: ויגער יעקב ביוסף לפני אחיו על הדבר הזה לאמר
 מה החלום הזה אשר תלמדת גדל את נפשך על אחיך הגדולים
 ממך: התיחשוב בלבבך אשר בוא נבוא אני ואמך ואחד עשר אחיך
 להשתחוות אליך כידבר כדברים האלה: ויקנאן בו אחיו על כל
 דבריו וחלומותיו ויוסיפו עוד שנוא אותו ויעקב שמר את החלומות
 בלבו: ויהיה וס וילכו בני יעקב לרעות צאן אביהם בשכם כי עודם
 רועים בשכם בימי ההם: ויהי בהיות בני יעקב רועים בשכמה
 ביום ההוא ויתמהמהו ויעבור עת האסף כל המקנה ולא באו: וירא
 יעקב כי התמהמהו בניו בשכם ויאמר יעקב בלבו פן יקומו עליהם
 אנשי שפס להלחם בס על כן התאחר בואם היום הזה: ויקרא יעקב
 אל יוסף בנו ויצוהו לאמר: הלא אחיך
 רועים בשכם היום והנה לא באו עד עתה
 לך נא וראה איפה הם והשיבני דבר את
 שלום אחיך ואת שלום הצאן: וישלח
 יעקב את יוסף בנו מעמק חברון ויבא יוסף
 אל אחיו שכמה ולא מצאם: וילך יוסף
 אל יוסף
 חמר הצעיר בזה מוכן על מה
 ועל מה רצה לידע את מלום
 הכל והרי היום ההו' נסעו מסם
 כי קרוב הדל' בין חברון לשכם
 ומה נתחרסעתה ליעקב לא כי
 עבר עת האסף המקנה ושחר
 יעקב מסוס מלחמה

אבינו

פרשת וישב

פב

מדאה וטוב רואי הוא מכלכם ולמה
הדבריו כלכם אלינו כזבים: ועתה למה
נשמע לדבריכם ולא נאזין אליכם כי אנחנו
מצאנו את הנער בכור במדבר ונקחרו
ונלך: ויגשו אליהם כל בני יעקב ויקומו
עליהם ויאמרו אליהם תנו לנו את עבדינו
ולמה תמותו כלכם לפי חרב: ויצעקו
עליהם המדינים וישליפו כלם את
חרבותיהם ויגשו להלחם בבני יעקב:
והנה שמעון קם ממושבו עליהם וידלג
בארץ וישלוף את חרבו ויגש אל המדינים:
ויצעק צעקה גדולה לפניהם ורתשמע
צעקתו למרחוק ותרעש הארץ מצעקת
שמעון: וייראו המדינים מפני שמעון
ומקול צעקתו ויפלו על פניהם ויבהלו
מאד: ויאמר אליהם שמעון הלא אנכי
שמעון בן יעקב העברי אשר החרברתי
את כל עיר שכם לבד ואת ערי האמורי
עם אחי: בהיעשה לי אלהים ובהיוסף
כי אם באו אתכם כל אנשי מדין אחיכם
וגם מלכי בניען אתכם לא יוכלו להלחם

הדבר כי מכרוהו למדינים.
והמדינים מכרוהו אחז
לישמעאל ההם והישמעאלים
מכרוהו למדינים אחז והמדיני
מכרוהו אחרון לפוטפר וכזה
כיטלנו מדוחק המע' זל דוק
ותטכח ואפטר כי זשה על ג'
פטעי ישראל וכו' זל כי הג'
פעמים טמכר יוסף כולם הם
פטעי ישראל כי הם הטבה
הא' וחולם היה אפטר סימחל
להם כולם אחנס על ארבע זל
על הפעם הד' טמכר למכרים
זו קסה מכולם כי עכד הנמכ'
סס קסה להסיבו אל מקומו כי
מערכת מכרים תחייב לבלתי
זאת מס' אבל אחי לא חסיבינו
בתמיה וסיעור הכחוב כך על
ג' פטעי ישראל ועל ארבעה זל
סהג וכפסה גם כן ארבעה
מהם כולם פטעי ישראל חולם
הג' לחור טאינס קסים ככ'
והד' יותר קסה מכלים וכי לא
חסיבנו מהגלות ההוא ח'ג
וכיאר אותם במס על מכרם
בכסף דריק וכו'.

בין ועתה תנו את הנער אשר לקחתם פן אתן את בשרכם לעוף
השמים ולבהמת הארץ: וייראו עוד המדינים מפני שמעון ויגשו אל
בני יעקב בפחד ואימה ובדברי רכה לאמר: הלא כי אמרתם
עבדכם הוא הנער הזה וימרוד בכם על כן שמתם אותו בכור ומה
תעשו לכם בעבד אשר ימרוד באדוניו: עתה מכרו אותו לנו ונתנה
לכם כל אשר תחפצו בו ויחפץ לעשות הדבר הזה לבלתי המירת

בני יעקב את אחיהם: וידאו המדיינים את יוסף יפה תאר ויפח
 מראה ויחמדו אותו כלבם ויתחזקו לקנות אותו מאת אחיו: וישמעו
 בני יעקב אל המדיינים וימכרו אליהם את יוסף אחיהם בעשרים כסף
 וראובן אחיהם אין אתם: ויקחו המדיינים את יוסף וילכו להם
 לדרכם גלעדה: המה הולכים בדרך וינחמוהו המדיינים על אשר
 עשו אשר קנו את הנער: ויאמרו איש אל רעהו מה הדבר הזה
 אשר עשינו אשר לקחנו מאת העברים הנער הזה אשר הוא יפה
 תאר ויפה מראה: אולי כי גנוב גונב זה מארץ העברים ולמה עשינו
 את הדבר הזה והיה אם יבוקש ונמצא בידינו ומתנו בו: והלא
 אנשים קשים וחזקים כאשר ראיתם היום את גבורת אחד מהם מכרו
 אותו אלינו: אולי כי בכחם ובזרועם הקשה גבוהו מארצו על כן
 מכרו אותו במחיר מעט אשר נתתם להם: ויהי בדברם הדבר הזה
 ויראוהנה ארחת הישמעאלים הבאה בתחלה אשר ראו בני יעקב
 הולכת ובאה לקראת המדיינים: ויאמרו המדיינים איש אל רעהו
 לכו ונמכור את הנער הזה לארחת הישמעאלים הבאים לקראתנו
 ונקח בו אף את המחיר המעט אשר נתנו בו ונוצל מרעתו ויעשו כן:
 ויגיעו עד הישמעאלים והם וימכרו המדיינים את יוסף לישמעאלים
 בעשרים כסף אשר נתנו בו לאחיו: וילכו המדיינים לדרכם גלעדה:
 ויקחו הישמעאלים את יוסף וירכיבוהו על הגמלים וליבו מצרימה:
 וישמע יוסף כי הולכים הישמעאלים מצרימה ויצעק יוסף ויבכה על
 הדבר הזה כי התרחק מארץ כנען מאביו: ויבך יוסף מאד על הגמל
 אשר רכב עליו וירא אותו איש אחד מהם וירידהו מעל הגמל וילך
 ברגליו: ובכל זאת היה יוסף צועק ובוכה ויאמר אבי אביו: וקם
 עליו איש אחד מהישמעאלים והם ויכה את יוסף על הלחי ויוסף עוד
 יוסף לבכות: וילאה יוסף בדרך ולא יכול ללכת ממר נפשו ויכחו
 כלם ויענהו בדרך ויפחידו אותו למען יחריש מהבכיו: וירא את
 עני יוסף ואת עמלו וירד י"על האנשים והם השך ובהלה ותובשיד

כל מכהו: ויאמרו איש אל רעהו מה הדבר הזה אשר עשה אלהים
 לנו בדרך הזאת: והם לא ידעו כי בעבור יוסף קרה להם הדבר
 הזה: וילכו האנשים בדרך ויעברו מדרך אפרת אשר עם קבורת
 החל: ויגע יוסף עד קבר אמו ויטהר וירץ יוסף אל קבר אמו ויפול
 על הקבר ויבכה: ויצעק יוסף על קבר אמו ויאמר אמי יולדתני
 עורי נא וקומי וראה ארתי בנך איך נמכר לעבד ואין מרחם: קומי
 וראה בנך והביטי אליו וראה את דמעות עיני הנחלות על לחיי:
 אמי אמי עורי והקיצה קומי וראה את בנך וככי עמו על צרתו וראה
 את לב אחי האכזרי: עורי אמי עורי והקיצה משנתך עמדי וערכי
 מלחמותיך נגד אחי איכה שלחו אותי מכתנתי: ויכברו אותי
 לעבד זה פעמים ויפרידו אותי מאבי ואין מרחם: עורי וערכי את
 טענותיך נגדם לפני האלהים וראי את מי יצדיק האלהים כמשפט
 ואת מי ירשעו: קומי אמי קומי והקיצה משנתך וראי את אבי
 איכה נפשו ולבו עלי ביום הזה עמדי ונחמהו ודבר על לבו: ויוסף
 עוד לדבר כדברים האלה ויצעק ויבך יוסף בכי גדול על קבר אמו
 ויכל לדבר וידום כאבן על הקבר ממד לבו: וישמע יוסף את קול
 מדבר איי מתחת הארץ ויענהו בלב מר ובקול בכי ותחנה כדברים
 האלה: בני בני יוסף בני שמעתי את קול בכייתך ואת קול צעקותיך
 ראיתי את דמעותיך: ידעתי את צרתך בני ויצר לי עליך ותוסף לי
 יגן רב על יגוני: ועתה בני יוסף בני חכה אתי והתחולל לי ואל
 תירא כי עמך הוא יציל אותך מכל צרה: קום בני ולך לך
 מצרימה עם אדוניך ואל תירא כי האלהים עמך בני ותוסף לדבר
 אל יוסף כדברים האלה ותרום: וישמע יוסף את הדבר הזה
 ויחמת מאד מזה ויוסף עוד לבכתו: וירא אותו אחרי כן אהרן
 מה ישמעאלים ההם צועק וכוכו: על הקבר ויחר אפו על ויגרשוהו
 משם ויכהו ויקללהו: ויאמר יוסף אל האנשים אכצא הן בעיניכם
 אשר תשיבוני בית אבי והוא יעשיר אתכם עשר רב: ויענהו לאמר
 הלא

פרשת וישב

הלא עבד אתה איפה אבך ואם יש לך אבך לא חמכר לעבד במעט
מחיר זה הפעמים: ויחר אפס עליו עוד ויסיפו להכותו ולייסרו עוד
ויבך יוסף בכי גדול: וירא את עונו יוסף ויוסף ויך את האנשים
ויסרם: וישלח עליהם רוח חזק מאד ותחשך עליהם הארץ ויברקו
ברקים וידעמו רעמים וירדעש הארץ כקול הרעם והרוח ההזק
ויבהלו האנשים ולא ירעו אנה ילכו: ויעמדו בהמות וכל הגמלים
וינהגום ולא יכלו ללכת וכו' אותם ורבעו לארץ: ויאמרו איש אל
רעהו מה זאת עשה אלהים לנו מה פשענו ומה חטאתנו כי קרה לנו
הדבר הזה היום ויען האחד ויאמר אליהם אולי מעון עני העבד הזה
קרה לנו הדבר הזה היום: ועתה חלו נא את פנינו ופצרו בו ויטחול
לנו ואנדע באשר למי הרעה הזאת לנו: והיה אסרם ורחמנו
האלהים וידענו כי מען העבד הזה היה לנו כל זה: ויעשו האנשים
בן ותחננו אל יוסף ופצרו בו למחול להם ויאמרו חטאנו ליי ולך:
עתה הואיל ובקשנא מאלהיך ויסר מעלינו המות הזה כי חטאנו לו:
ויעש יוסף כדבריו ושמעו אל יוסף ויסרו מעל האנשים ההם את
המכה אשר הכה אותם בעבור יוסף: ויקומו הבהמות מה הארץ
וינהגו וילכו עמוד הרוח כזעפו ותנח הארץ וילכו האנשים לדרכ
לרדת מצרימה: וידעו האנשים ההם כי בעבור יוסף היה להם
המקרה ההוא: ויאמרו איש אל רעהו הנה ידענו כי מארת העבד
הזה היתה לנו הרעה הזאת. ועתה מה לנו להביא על נפשותינו את
המות הזה עוצו לנו עצה כה לעשות לעבד הזה: ויען האחד ויאמר
הלא כי אמר לנו להשיבו אל אביו: עתה לכו ונשובה אחרו ונבואה
אל המקום אשר יאמר ולקחנו מביתו את המחיר אשר נרנו בו
ונלכה לנו: ויען האחד ויאמר הנה כיה העצה הזאת טובה מצד
אך לא נוכל לעשות בן כי רחוק ממנו הדרך מאד ולפיכך נוכל
לשוב מדרכינו: ויען האחד ויאמר אליהם זאת העצה היעוצה
בזה והממנה לאנסוד: הנה אנחנו באים זהים מצרימה והיה כבואנו
מצרים

מצרים ומכרנו אותו ששם במחיר רב ונוצל מרעתו: ויטב הדבר הזה
 בעיני האנשים ויעשו בן וילכו לדרבם מצרימה עם וספי: ובני יעקב
 כאשר מכרו את יוסף אחיהם אל המדעים ויד את לבם עליו וינחמו
 על מעשיהם ויבקשו ללכת להביאו ולא מצאו: וראובן שב אל
 הבור אשר היה יוסף בו לשאת איתו להשיבו אל גביו: ועמוד
 ראובן על הבור ולא שמע: דבר ויקרא יוסף יוסף ואין עונה ואין דובר
 דבר: ויאמר ראובן אך כ מת יוסף מיראה או כי נחש המיתו: וירד
 ראובן עד תוך הבור ויבקש את יוסף ולא מצא אותו בבור ויעל:
 ויקרע ראובן את בגדיו ויאמר הילד איננו ואיך אשיב את גביו עליו
 אם מת: זילך אל אחיו וימצא אותם עצבים על דב: והן ומת יעצים
 יחד איכה ישיבו את אביהם עליו: ויאמר ראובן אל אחיו באת אל
 הבור והנה אין יוסף שם ומר נאמר לאבינו כי אין אבי בבקש את
 הילד כי אם מעמי: ויענהו ג אחיו לאמר בזה זכות עשינו ויד לבט
 על המעשה הזה אחרכן ונשב לבקש עלילה מה נשב ארת יעקב
 אבינו על ככה: ויאמר אליהם ראובן מה המעשה הזה אשר עשיתם
 להורד שיבת אבינו בינון שאולה לא טוב הדבר אשר עשיתם:
 וישב ראובן אתם ויקומו בלם וישבעו איש את ג אחיו לבלתי דהגיד
 את הדבר הזה ליעקב: ויאמרו כלם כל איש אשר יגיד את הדבר
 הזה לאבינו ולביתו או אשר ישמיע את הדבר הזה לבל בני ג ארץ
 ועמדנו כלנו עליו והרגנוהו יחד בחרב: וייראו בני יעקב איש מאת
 אחיו בקטון כגדול על הדבר הזה ואין דובר דבר ויסתירו את הדבר
 בלבם: וישבו אחרי כן בג ארץ יחד להתיעץ ולבקש עלילה מה
 יאמרו אל יעקב אביהם על כל הדברים האלה: ויאמר אליהם
 ישמר הנה לכם עצה אם טוב בעיניכם לעשות כדבר הזה: קחו
 לכם את הכתנת אשר ליוסף וקרעו אותה ושחטו שער עזים
 וטבלתם אותה בדם: ושלחתם אותה לאבינו והיה כראוהו אותה
 ואמ' חיה רעה אכלתהו על כן קרעה את כתנתו והנה דמו בכנתנו:

והיה

פרשת וישב:

והיה בעשותכם הדבר הזה ונקינו אנחנו מתלונת אבינו: ורמיש
בעיניהם עצת יששכר וישמעו אליו ויעשו בדבר יששכר אשר יעץ
אותם: וימהרו ויקחו את כתנת יוסף ויקרעוה וישחטו שעיר עזים
ויטבלו את הכתנת בדם השעיר וירמסוה בעפר: וישלחו את
הכתנת ביד נפתלי אל יעקב אביהם ויצוהו לאמר כדברים האלה:
אנחנו אספנו את המקנה ונבוא עד דרך שכס והלאה: ונמצא את
הכתנת הזאת במדבר על הדרך טבולה בדם ובעפר ועתה הכר נא
הכתנת בנך היא אסלא: וילך נפתלי ויבוא אל אביו ויתן לו את
הכתנת וידבר אליו את כל דברי אחיו אשר צוו אותו: וירא יעקב את
כתנת יוסף ויכירה ויפול על פניו ארצה וידוס כאבן: ויקם אחריכן
ויצעק בקול גדול ובכיו ואמר כתנת יוסף בני הוא: ויכיר יעקב
וישלח אל בניו עבד מעבדיו וילך אליהם ויביאם באים בדרך עם
הצאן: ויבאו בני יעקב אל אביהם בערב והנם קרועים בגדים ואדכה
על ראשם וימצאו את אביהם צועק וכוכה בקול גדול: ויאמר יעקב
אל בניו הלא תגידו לי מה הרעה הבאה עלי פתאום ביום הזה: ויענו
לאת יעקב אבירם לאמר אנחנו באים היום כאשר נאספו הצאן
ונבוא עד עיר שכס במדבר על הדרך: ונמצא את הכתנת הזאת
מלאה דם בארץ ונכיר אותה ונשלח אותה אליך התוכל להכירה:
וישמע יעקב את דברי בניו ויצעק בקול גדול ויאמר כתנת בני חר
רעה אכלתהו טרוף טרוף יוסף: כי אנכי שלחתי הו אליכם היום
לראות את שלכם ואת שלום הצאן להשיבני דבר מאהכם: וילך
כאשר צוית הו ותקראן אותו כאלה היום הזה ואני אמרתי כי אתכם
הוא בני: ויענו ויאמרו בני יעקב לא בא אלנו ולא ראינו אותו כעת
צאתנו מאתך עד פה: ויהי כשמוע יעקב את דבריהו צעק עוד צעקה
גדולה ויקרע שמלותיו וישם שק במתניו ויבכה בכי גדול:
ויספוד וישא את קולו בכיו ויקרא ויאמר כדברים האלה: יוסף בני
בני יוסף שלוח שלחתיך היום אל שלום אחיך: והנה נטרפת מידי
היתה

היתה זאת לך בניו צר לי עליך יוסף בני צר לי עליך מה מתקרת לי
 בחיים ועתה מה מרה עלי מותך מאד מי יתן מותי תחתיד היום בני
 יוסף כי צר לי עליך מאד בני בני בני יוסף בני אנה אתה ואיפה נפשך
 עורה עורה ממקומך ובאוראה את צרתי עליך בני יוסף כי אנה
 וספור דמעות עיני הנחלות על פניו והעליתם לפניי וישוב אפו ממני
 איך נפלת יוסף בני ביד אשר לא נפל אדם למינס היות עולם עד היום
 הזה כי מכת אויב הוכית מוסר אכזרי אך ידעתי כי על רוב עונותי
 היה לך הדבר הזה בני עורה נאוראה מה מרה עלי צרתך בני ואף
 לא נדלתיד ולא טפחתיך וגם רוח ונפש לא נתתי כך כי אם האלים
 אשר יצר אותך והוא בנה את עצמותיך ויתן עליהם בשר מלמעלה
 ויפח באפך נשמת חיים ויתן אותך אלי וואולם האלהים אשר נתןך
 אלי הוא אשר לקח אותך ממני ותקראן אותך כאלה היום הזה וכל
 מעשה האלהים טוב ויוסף יעקב לדבר על יוסף כדברים האלה
 ויבך בכי גדול ויפול לארץ וידום ויראו כל בני יעקב את צרת אביהם
 וינחמו על אשר עשו ויבכו גם הם בכי גדול ויקם יהודה ויקח את
 ראש אביו מעל הארץ וישם אותה בין ברכיו ויסר את דמעות אביו
 מלחיו ויבך יהודה בכי גדול מאד וראש אביו על ברכיו ודומם
 כאבן ויראו בני יעקב את צרת אביהם וישאו את קולם ויסיפו עוד
 לבכות ויעקב עודנו נופל בארץ כאבן דומם ויקומו כל בניו וכל
 עבדיו וכל בנות עבדיו ויסובכוהו לנחמו וימאן להתנחם ויקומו כל
 בית יעקב ויספדו מספד גדול על יוסף ועל צרת אביהם ויגע הדבר
 ליצחק בן אברהם אבי יעקב ויבך בכי גדול על יוסף הוא וכל ביתו
 ובא מהמקום אשר גר שם בחברון ואנשיו עמו וינחם את יעקב בנו
 וימאן להתנחם ויהי אחרי כן ויקם יעקב מה ארץ דמעותיו ונזלות על
 פניו ויאמר בני קימו וקחו חרכובתיכם וגם קשתותיכם וצאו השדה
 ובקשו אולי תמצאו גיית בני והבאת אות לי וקברתי ה ואחם בקשו
 נא בעד החיות ויצודו אותם ואשר תמצאו לקראתכם בראשונ ותפשת

פרשת וישב

אותה והבאתם אותה אליו: אולי יראה יי בעניי היום הזה והכין לכם
את אשר טרף אל בני והבאתם אליו ואנקום נקמת בני: ועשו בני
כאשר צוה אביהם וישבו בבקר ויקחו איש חרבו וקשתו בידו
ויצאו השדה לצוד החיות: ויעקב עידנו צועק ובוכה הולך ובג
בבית ומכה כף אל כף ויאמר יוסף בני יוסף בני: ובני יעקב הלכו
המדרבה אל החיות לתפשם והנה לקראתם זאב אחד ויתפשוהו
ויביאוהו אל אביהם: ויאמרו אליו זאת מצאנו בראשונה ונביא אותנו
אליך כאשר צויתנו ואת גויית בנך לא מצאנו: ויקח יעקב את החיה
מיד בניו ויצעק עוד בקול גדול ובכיו ובדו החיה: ויאמר במד לב
ונפש אל החיה מדוע אכלת את יוסף בני ואיך לא יראת מלאהי הארץ
ומצרת על יוסף בני: ותאכל את בני חנם על לא חמסות שימני עליו
ולכן האלהים יבקש את נרדף: ויפתח יי את פי החיה בעבור נחם
את יעקב בדבריה: ותען את יעקב ותדבר אליו כדברים האלה:
חיה האלהים אשר בראנו בארץ וחי נפשך אדוני לא ראיתי את בנך
ולא טרפתיהו: אך מארץ רחוקה באתי לבקש את בני גם אני כי
כאשר קרה לך עם בנך קרה לי עם בני גם אני כי זה עשרה ימים אשר
באתי בארץ הזאת מבקש את בני אשר הלך מאתי היום שנים עשר
יום ולא ידעתי אנה הוא ואם מת הוא חי הוא: ואבא היום בשדה
לבקש את בני וימצאו אותי בנך וירגשוני ויוסיפו לי יגון על יגוני
ויביאו אותי אליך היום ואדבר אליך את כל דברי: ועתה בן אדם
הגני בידך ועשית לי כטוב בעיניך היום: אך חיה האלהים אשר בראנו
בארץ לא ראיתי את בנך ולא טרפתיהו ולא בא אלפי בשר אדם כל
ימי חיי: והיה כשמוע יעקב את דברי החיה ויתמה מאד: וישלח
מידו את החיה ותלך לדרכה: ויעקב עודנו צועק ובוכה על יוסף
יום ויום ותאבלי יעקב על יוסף ימים רבים: ובני ישמעאל אשר קנו
את יוסף מאת המדנים מאת אחיו הלכו מצרמה עם יוסף ויבואו
עד גבול מצרים: והיה כאשר הקריבו לבוא מצרמה ופגעו אדבעה
אנשים

'אנשים מבני מדן בן אברהם יצאו מארץ מצרים לדרכם: ויאמרו
 אליהם הישמעאלים התחפצו בעבד הזה לקנות אותו ממנו ויאמרו
 תנהו לנו: ויתנו את יוסף איהם וראו אותו והנה נערי פה כראה מאד
 ויקנהו מהם בחמשת שקלים: ויבאו הישמעאלים מצרימה
 לדרכם וגם המדנים שבו מצרימה ביום ההוא: ויאמרו המדנים
 איש אל רעהו: הנה שמענו כי פוטיפר סר ספרעה שר הטבחים
 מבקש עבד טוב אשר יעמוד לפניו לשדרתו ולהפקד אותו על ביתו
 ועל כל אשר לו: עתה לכו ונמכרנו אליו באשר נהפוך אם יוכל
 לתת לנו את אשר חפצנו בו: וילכו המדנים ההם ויבאו בית פוטיפר
 ויאמרו אליו שמענו אשר אתה מבקש עבד טוב לשדרתך: הנה
 אתנו עבד אשר כריצונך אם תוכל לתת לנו את אשר חפצנו בו
 ונמכרנו לך: ויאמר פוטיפר הביאוהו לפני ואראנו והיה אם יוטב
 בעיני נתתי לכם את אשר חפצנו בו: וילכו המדנים ויביאו את
 יוסף ויעמידוהו לפני פוטיפר ויראהו ויִישַׁר בעיניו מאד: ויאמר
 אליהם פוטיפר הגידו נא לי אשר תחפצו בנער הזה ויאמרו: ארבע
 מאות כסף חפצנו בו: ויאמר פוטיפר אני אתן לכם אם תביאו אלי
 מוכרו אל כיס ותגידו לי את דברו אולי יגנוב הוא: כי הנער הזה לא
 עבד ולא בן עבד הוא כידם טיב ויפה אני רואה בו: וילכו המדנים
 ויביאו לו הישמעאלים אשר מכרוהו אליהם ויודו אליו ויאמרו עבד
 הוּא ונאנחנו מכרנו אותו אליהם: וישמע פוטיפר את דברי
 הישמעאלים וישקול פוטיפר אל המדנים את הכסף אשר דברו לו
 ארבע מאות כסף ויתנהו ביד הישמעאלים לתתו אל המדנים:
 ויקחו המדנים את הכסף מיד הישמעאלים וילכו לדרכם וגם
 הישמעאלים שבו אל מקומם: ויקח פוטיפר את יוסף ויביאהו אל
 ביתו וישבת אותו: וימצא יוסף חן בעיני פוטיפר ויאמנו בו ויפקדוהו
 על ביתו וכל אשר לו נתן בידו: והיו ימי יוסף ויהי איש מצליח
 ויברך יי את בית פוטיפר בגלל יוסף: ועוזב פוטיפר את כל אשר

פרשת וישב

לו ביד יוסף ויהי יוסף הוא המוציא והוא המביא ועל פיו יהיה כל
 דבר בבית פוטיפר: ויוסף בן שמונה עשרה שנה בחור יפה עינים
 וטוב רואי וכמוהו לא היה בכל ארץ מצרים: בעת ההיא בהיות
 יוסף בבית אדוניו יוצא ובא בבית ומשרת את יי: ותשא זליכר
 אשת אדוניו את עיניה אל יוסף ותראה והגה נער יפה תאר ויפה
 מראה מאד ותחמוד יופיו בלבה: ותדבק נפשה ביוסף כמאד
 ותסיתהו יוסים להיות אתה ותלבישהו בגדים יוסים: ותפתה
 חיה חספר כי זסה ותשא זליכר את יוסף בכל דבר יוסים ולא נשא יוסף
 אשת אדוניו את עיניה את עיניו לראות באשת אדוניו: ותאמר אליו
 ל יוסף ל כי היא כשאה זליכר מה טוב מראך מאד ותארך הלא ראיתי
 עיניה לני חבל יוסף לח כשא את עיניו אליה: בכל עבד לא ראיתי עבד יפה תואר כמותך:

ויאמר אליה יוסף הלא אשר בראני בבטן אמי הוא אשר ברא את
 כל האדם: ותאמר אליו מה נאוו עיניך כי הרהבת בהם את כל
 יושבי מצרים איש ואשה: ויאמר אליה מה טובם בעדני חי ואם
 ראיתם בקבר הלא תנוד מהם: ותאמר אליו מה יפומה נעמן כל
 דבריך קח נא לך את הכנור אשר בבית ונגן בידך ואשמע את דבריך:
 ויאמר אליה מה יפומה נעמו דברי בדברי את שבה אלהי ואת
 תהלתו: ותאמר אליו מה יפת מאד שער ראשך הנה מסדק הזהב
 אשר בבית קח נא לך והסדק את שער ראשך: ויאמר אליה עד מתי
 תדבר לי כדברים האלה עזוב לך את כל הדברים האלה כעלי וקום
 ועשה לך את כל דברי ביתך: ותאמר ליו אין דבר בביתי ואין מאמר
 כי אסד דברך ומאמרך: ובכל זאת לא הביט יוסף ליה ולא נשא את
 עיניו בה ויתן את עיניו בארץ למטה: ותאהב זליכר את יוסף בלבה
 לשכב עמה והיה בעת אשר ישב בבית לעשו מלאכתו ותכוזל בה
 ותשב לפניו: ותסיתהו בדברים יוסים ולשכב עמה אלהיט ליה
 ולא אבה יוסף לשמוע ליה: ותאמ לו אם לא תעש את דברי אייךך
 במשפט מות ואתנה עליך עול ברזל: ויאמר ליה יוסף הלא האלהים

אשר

פרשת וישב

אשר ברא את האדם הוא מתיר אסורים והוא אשר יציל אותי
ממאסר־י וממשפטי־י: ויהי כאשר לא יכלה עליו לפתתו ונפשה
דבקה בו ותפול זליכה בחולי כבוד מתאותו: ויבאו כל נשי מצרים
לבקרה ויאמרו אליה מדוע את ככה דלה ורזה ואת לא הסרה דבר:
הלא אשת שר נכבד וגדול מאד בעיני המלך את החסרת דבר מכל
אשר תאוה נפש־י: ויען זליכה אותם לאמר היום יודע לכם על מה
היה לי הדבר הזה אשר ראיתם אותי בו: ותצו את נערותיה וישמו
לחם לכל הנשים: ויעשו כן ותעש להם משתה ויאכלו כל הנשים
בבית זליכה: ותתן בידם אתרוגים ותתן להם סבינים לקלף
האתרוגים לאכלם: ותצו וילבישו את יוסף בגדים יקרות ולהביאו
לפניהם: ויבוא יוסף לפניהם ויביטו כל הנשים ביוסף ויראו את זפיו
ולא הפנו את עיניהם ממנו: ויחתכו כלם את ידיהם בסכינין אשר
בידיהן וימלאו כל האתרוגים אשר בידיהן בדםם: ולא ידעו את
אשר עשו אך הביטו לראות ביופי יוסף ולא הפנו ממנו את עפעפיהן
ותרא זליכה את אשר עשו ותאמר אליהן מה המעשה אשר עשיתן
הלא אתרוגים נתתי לפניכם לאכול ותחתכו אתם כלכם את יד כן:
וידעו כל הנשים את ידיהן והנה מלאים דם וירד דמן על כל
בגדיהן: ויאמרו אליה כי זה העבד אשר לך בביתך הורה יבנו ולא
יכולנו להסיר עפעפינו ממנו מיופיו: ותאמר אליהם הלא ברגע
אשר ראיתם אותי קרה לכם הדבר הזה ולא יכולתם להתנאפק
עליו: ואף אנכי אשר הוא בביתי תמיד תמיד ואראה אותו יום
הולך ובא בביתי ואיך לא אדל ולא אמות מזה: ויאמרו אליה אמת
תדברי כי מיוכל לראות את התאר הזה בביתו ויתאפק ממנו: והלא
עכרך הוא ומטרת את ביתך ולמה לא תדברי אליו את אשר עם
לבבך ותעזוב את נפשך למות בדבר הזה: ותאמר אליהם
מתחזקת אנכי בכל יום להסתור ולא אבה אל דברי ואכטיח הו בכל
טובה ולא כיעאתי בודבר על כן דלותי כאשר ראיתם אותי: זליכה
חלחה

פרשת וישב

חלתה מאד מתאות יוסף וכד על חוליה מאהבתו וכל אנשי
בית זלבה ואישה לא ידעו את הדבר הזה וכי חלתה זלבה מאהב
יוסף וישאלוה כל אנשי ביתה לאמר כדוע את ככה דלה וחוליה
ואת לא הסרת דבר ויהאמר אליהם לא ידעת את הדבר הזה
אשר בא זם יוסף אלי וכל הנשים וכל כאר בותיה באת זם
לראיתה וידבר עמה ותאמר אליהן אין זה כי אם מאהבת יוסף
ותאמר אליה פתי אורו ודהחזיקי בו בכתר אולי ישמע אליך ויסד
מגדך רק את המות הזה ותוסף זלבה לחלות מאהבת וקף ותלך
הלך ודלה עד כלא היה בה כח לעמוד ויהיה זם יוסף עולה
מלאכת אדוניו בבית ותבא זלבה בסתר ותפול עליו פה אכזר קם
יוסף עליה ויתחזק ממנה ויושיבה לארץ ותבכה עליו זלבה
מהחמה אשר בל כבה אליו ותתחנן לפניו בכביה ודמעותיה יורדות
על פניה ותדבר אליו בקול תחנה ובכה נפש לאמר הלא אה או
השמעת או יהודעת אשה יפה כמוני או טובה ממני אשר אדבר איך
זם יוכוארל מאהבתך ואעש לך את כל הכבוד הזה ולא שמעת
בקולי וואם על אשר ידאת מאדוניך פן יסר אותך חי המלך אם
יקך עין בדבר הזה מאדוניך ועתה שמע נא אלי ועשה נא למען
הכבוד אשר כבודך והסר מעלי את המורת הזה ולכה אמרת
בעבודך ותכל לדבר ויען יוסף אותה לאמך חדל לך מעל ועזוב את
הדבר הזה חלילה חלילה לי מעשות את הדבר הזה לאדוני הן
אדוני לא ידע את מה בבית וכל אשר יש לו נתן בידי ואיך אעשה
את הדברים האלה בבית אדוני כי גם הוא ככה נכאד בביתו וגם
הפק דאותי על ביתו וינשאני אין איש גדול בבית הזה ממני ולא
חש אדוני ממני מאומה כי אם אותך באשר את אשתו ואיך הדבר
אלי כדברים האלה ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי
לאלהים ולא שך ועתה הדל לך עוד מעל ואל תדבר אלי עוד
בדברים האלה כי אניני שומע אל דבריך וזלבה לא שמעה אל
יוסף

יוסף כדברו אליה את הדברים האלה: אך מסייה אותי יוסים
 לשמוע אליה: ויהי אחרי כן ותמלא נחל מצרים ער כל גדותיו יצאו
 כל יושבי מצרים וילכו לראות את הנחל בכל כלי שיר כמשפטם
 בארץ מצרים: וגם המלך והשרים יצאו לראות בתופים ובמחולות
 כי שמחה היא גדולה למצרים ויום טוב בעת אשר יתמלאים שיחור
 והלכו שם לשמוח על המים: ויהי בצאת המצרים אל היאור
 לשמוח כמשפטם ויצאו גם כל אנשי בית פוטיפר אהם: אך זליכת
 לא יצאה לה כי אמרה חולה אנכי ותשב בבית לבדה בעבור המצא
 לה יוסף כיום ההוא: ויהי בצאתם ותשאר זליכה בבית לבדה ואין
 אחר בבית אתה: ותקם ותעל אל הבית אל היכלה ותלבש בגדים
 כבגדי מלכות: ותשם על ראשה אבנים יקדורת מאבני שוהם
 משוכצים זהב וכסף ותיפה ארנפניה ואת בשרה בכל רתמוקן
 הנשים: ותקטיר את ההיכל ואת הבית בקדה ולבונה ותפור בכל
 ההיכל מור ואהלות: ותשב אחרי כן בפתח היכלה על דרך הבית
 במקום אשר יעבור משם יוסף לעשותו מלאכתו: והנה יוסף בא
 מהשרה ויבא הביתה לעשות מלאכת אדוניו: ויבא עד המקום
 אשר יעבור משם וירא את כל מעשה זליכה וישב אחורנית: ותרא
 זליכה את יוסף שב אחורנית מפניה ותקרא לו לאמר מדה לך יוסף
 בוא אל מלאכתך והנני פניתי את הדרך עד עברך אל מושביך וישב
 יוסף ויבא הבית ויעבור משם אל מקום מושבו וישב לעשות מלאכת
 אדוניו כמשפטו והנה זליכה באה אליו ותעמוד לפניו כבגדי מלכות
 וריח שלמות ויהי יצאו למרחוק: ותמהר ורתחוק ביוסף וכבגדיו
 ותאמר אליו חיי המלך אם אינך עושה דברי כי היום תוכת: ותמהר
 ותשלח את ידה האחרת ותשלוף אתה חרב מתחת בגדיה ותרתן
 על צוואר יוסף ותאמר קום ועשה את דברי ואם אין אהה כת היום:
 ויירא יוסף מפניה בעשותה את הדבר הזה ויקם לברוח מלפניה
 והיא תפשה ארץ בגדו ממול פניו: ויהי בברחה ובהלה ורקיע

פרשת וישב

הבנר אשר החזיקה בזליכה ועווב יוסף הבנר ביד זליכה ונס ויצא
הח וצה כירא: ותרא זליכה כי נקרעו בגדי יוסף ועוובם בידה ונס
ותפחד לנפשה מאד פן ישמע עליה הדבר: ותקם ותעש בערמה
ותסר את הבגדים אשר לבשה אותם ותלבש את בגדיה: ורתקה
את בגדי יוסף ותנח אצלה ותלך ותשב במקום מושב חוליה אשר
ישבה שם טרם צאת אנשי ביתה אל היאור: ותקרא את נער אחד
קטן אשר היה בבית ותצוהו לקרוא אל אנשי ביתה ויבאו אנשי הבית
אליה: ויהי כראותה אוהם ותאמר אליהם בקול גדול ובצעקתה
ראו אשר הביא אלי אדוניכם איש עברי אל הבית כי בא היום לשכב
עמי: ויהי בצאתכם ויבאה הביתה וירא כי אין אחד בבית ויבא אלי
ויחזיק בילשכב עמי: ואחזיק בבגדיו ואקרעם ואקרא עליו בקול
גדול: ויהי כהרים קולי ויירא לנפשו ועווב בגדו לפני ויצא ונס
החוצה: ולא דברו אנשי ביתה מאומה אך חרה אפם מאד ביוסף
וילכו אל אדוניו וידברו לו את דברי אשתו: ויבא פוטיפר אל ביתו
בחרון אף ותצעק עליו אשתו לאמר: מה הדבר אשר עשית לי
להביא אל ביתי עבד עברי כי בא אלי היום לצחק בי וכזאת וכזאת
עשה לי היום: וישמע פוטיפר את דברי אשתו ויצו להכות את יוסף
במכות נמרצות ויעשו לו כן: ויהי כהכותם אותו ויצעק יוסף בקול
גדול: וישא עיניו אל השמים ואמר יי אלהים אהרה ידעת כי אני
נקי מכל הדברים האלה ולמה אמות היום על שקר ביד הערלים
הרשעים האלה אשר לא ידעתי אותם: ויהי מידי הכות אנשי פוטיפר
את יוסף ויצעק ויבכה עוד: ויהי שם עבד אחד כעבד פוטיפר בן
עשת עשר חדש: ויפתח יי את פה הילד וידבר לפני אנשי פוטיפר
המכים את יוסף כדברים האלה לאמר: מה לכם באישה הזה ועל
מה תעשו לו את הרעה הזאת שקר אמי דוברת וכוזב ראכד כזה
וכזה היה הדבר: ויגד אליהם הילד את כל הדברים על נכון ואת
כל דברי זליכה אלי יוסף ויוסף הגיד אליהם: וישמעו כל האנשים

את

פרישת וישב

פט

את דברי הילד ויתרו מן מכל דברי הילד ויכל לדבר הילד
 ודום : ופטיפר נבלס מאד מדברי בנו ויצו את אנשיו לבלתי הכות
 את יוסף עד ויחדלו האנשים מהכות את יוסף : ויקח פטיפר את
 יוסף ויאמר להביאו במשפט לפני הבהגים השופטים אשר למלך
 לשפטו על הדבר הזה : ויבא פטיפר ויוסף לפני הבהגים שופטי
 המלך ויאמר איהם שפטו נא מה משפטיש לעבד הזה כי כזה וכזה
 עשה : ויאמרו הבהגים אל יוסף למה תעשה את הדבר הזה לאדוניך
 וען אותם יוסף לאמר לא אדוני כי כזה וכזה היה הדבר : ויאמר
 פטיפר אל יוסף הלא כל אשר לי שמתי בידך ולא חשכתי ממך דבר
 כי אם אשת ואיך תעשה לי את הדעה הזאת : וען יוסף ויאמר
 לא אדוני חיי וחי נפשך אדוני אם אמת הדבר אשר שמעת מאשתך
 כי כזה וכזה היה הדבר היום : זה לישנה תמימה היום בביתך
 הראית בי עלה אודבר אשר יחייב את ראשי אליך : ויאמרו הבהגים
 אל פטיפר שלח נא ויבא בנד יוסף הקרוע לפניו ונראה בו את
 הקרע : וזה האם מלפני הבגד היה הקרע ממול פניו היא החזיקתהו
 לב א אליה ובערמה עשתה את כל אשר תדבר אשתך : ויביאו את
 בנד יוסף לפני הבהגים השופטים ויראו והנה הקרע ממול פני יוסף
 וידעו כל הבהגים השופטים אשר היו הציקתהו ויאמרו אין לעבד
 הזה משפט מות כילא עשה מאומה : אך אמר הנעדר כזה מוכן מס
 משפטו אשר יותן ובבירת הסוהר בעבור
 השמועה אשר יצא על אשתך מאתו :
 ושמע פטיפר את דבריהם ויקח את יוסף
 ויתנהו אל בית הסוהר כקום אשר אסרו
 המלך אסורים וירי יוסף בבית הסוהר
 שנים עשרה שנה : וככל זאת לא שבה אשת אדוני מעליו ולא
 חדלה מדבר אל יוסף סיוס לשבוע אליה : ויהי מקץ שלשה
 חדשים ותוסף זליכה ותלך אל יוסף א" בית הסוהר יום יום ותסותרו
 לשמוע

פרשת וישב

לשמועא יהוה תאמר זל אלהי יוסף עד מתי תעמוד בבית הזה אך

שבענא בקול ואוציאך מן הבית הזה ויען יוסף אותה לאמר טוב שבתי בבית הזה מלשמועאל דברך לפשוע באהים ותאמר אליו אם לא תעשה את דברי אנקר את עיניך ואוסיף נחשתים ברגלך ואמסוך ביד אשר לא ידעת חמול שלשום ויען יוסף אותה ויאמר הנה אלהי כל הארץ יוכל להצילני מכל אשר תעשה לי כי הוה פוקח עורים ומתיר אסורים ושומר את כל הגרים אשר הם בארץ לא ידעו ויהי כאשר לא ובלה זליכה לפתות את יוסף לשמועאל יהוה ותחדל ללכת אליו לחסותו ויוסף עודנו אסור בבית הסוהר ויעקב אבי יוסף וכל אחיו אשר

אמר הנעיר הפסד כי זמ אומרו והנחתי מן הבית הזה כי כל לי מחר כי גם פס היתה הולכת לפתוחו והיה רובה ללכת משם אף סיהיה במקום אחר וכוה סקטה מעל יוסף קסמית אשרי הגבר אשר גם ה' מבטחו ולא פנה אל רהבי וכו' סארזל זה יוסף סנראה כי בהפך הוא וכמט כיחא דוק ותסכח ועס היות סאמר לה אחר טוב סבתי בבית הזה אף ספק כולה אמר כן חבל לכבולא כן יחטוב

בארץ כנען עודם מתאבלים ובוכים על יוסף בימים ההם כי מן יעקב להתנחם על יוסף בנו ויהי יעקב צועק וכוכה ומתאבל על יוסף כל הימים ויהי בעת ההיא בשנה ההיא היא שנת רדת יוסף מצרימה כאשר מכרו אותו אחיו וילך ראובן בן יעקב תמנתה ויקח את אליו רם בת עזי הכנעני לו לאשה ויבוא אליה ותהר ותלד אליו רם אשת ראובן לו את חנוך ואת פלוא ואת הצרון ואת כרמי בנים ארבעה ושמעון אחיו לקח את דינה אחותו לאשה ותלד לו נמואל וימין ואהר ויבין וצוחר בנים חמשה ואהר ויבין בא שמעון א בונה הכנענית היא בונה אשר שבה שמעון מעיר שכס ותהי בונה לפני דינה ותשרת אותה ויבוא אליה שמעון ותלד לו את שאול

ויהודה הלך בערנה היא אל עדולם ויטעד איש עדולםי ושמו חידה וראשם יהודה בת איש כנעני ושמה עליה בת שוע ויקחה

אמר הנעיר זה הוא הפך דברי רזל ולפי דברי זה הפסד כיחא מלת הכנענית כי כן היתה

ויבוא

פרשת וישב

י

ויבוא אליה: ותלד עלית ליהודה ער ואונן ושילה בנים שלשה:
 וילכו לו ויששכר ארץ הקדם ויקחו לרם משם ארת בנות יובב
 בן יקטן בן עבר לנשים: וליובב בן יקטן שתי בנות שם הגדולה
 עדינה ושם הקטנה ארידה: ויקח לוי את עדינה ויששכר לקח את
 ארידה ויביאום ארצה כנען בית אביהם: ותלד עדינה ללוי גרשון
 קרת ומררי בנים שלשה: וארידה ילדה לו ליששכר תולע ופורה
 ויוב ושמרון בנים ארבעה: ודן הלך ארץ מואב ויקח את אפלרת
 בת חמודן המואבי לאשה ויביאה ארצה כנען: ותהי אפלרת עקרה
 ימיס רבים אין לה ולד: ויזכור אלהים את אפלרת אשת דן אחרי כן
 ותהר ותלד בן ותקרא את שמו חושן: וילכו גר ונפתלי הרגה
 ויקחו משם את בנות אמורם בן עויץ בן נחור לנשים: ואלה שמות
 בנות אמורם שם הגדולה מרימית ושם הקטנה עוצית: ויקח נפתלי
 את מרימית וגד לקח את עוצית ויביאום ארצה כנען בית אביהם:
 ותלד מרימית לנפתלי יחצאל וגוני וייער ושלם בנים ארבעה:
 ועוצית ילדה לגד צפיון וחגי שוני ואצבון עדי וארודי ואראלי בנים
 שבעה: וילך אשר ויקח את עדון בת אפלל בן הדר בן ישמעאל
 לאשה ויביאה ארצה כנען: ותמת עדון אשת אשר בימיס ההם
 אין לה ולד: והיה אחרי מות עדון וילך אשר עבר הנהר ויקח ארת
 הדורה בת אבימאל בן עבר בן שם לו לאשה: והנערה טוברת
 מראה ובעלת שכל ותהי למלכיאל בן עילם בן שם לאשה:
 ותלד הדורה למלכיאל בת ויקרא את שמה שרח: וימת מלכיאל
 אחרי כן ותלך הדורה ותשב בית אביה: והיה אחרי מות אשת אשר
 וילך ויקח את הדורה לאשה ויביאה ארצה כנען: אלה מכתן הראה
 ויביאנם סרח כתה עמה והיא בת שלש שני ותגדל אין כדק המתרגם
 במס' וסו' בת איתת
 הנערה בכית יעקב: והנערה טוברת מראה ותלך אשר סרח
 בדרכי בני יעקב בקדושה לא חסרה דבר ויתן לה
 ייחכמה ושכל: ותהר הדורה אשת אשר ותלד לו ימנה וישוה וישוי

פרשת ושב

זכריעה בניס ארבעה: וזבולון הלך לו מדינה ויקח את מרושה בת
מולד בן אבידע בן מדין לאשה ויביאה ארצה בנימן: ותלד מרושה
לזבולון סורד ואילון ויהלאל בניס שלשה: וישלח יעקב אל ארם
בן עיבא בן תרח ויקח את מהליא בת ארם אל בנימן בנו ותבנה
ארצה כנען בית יעקב: ובנימן בן עשר שנים בקחתו את מהליא
בת ארם לאשה: ותהר מהליא ותלד לבנימן בלעזכר ואשבל
גראונעמן בניס חמשה: ואחר כן הלך בנימן ויקח את ערכת בת
זמן בן אברתם על אשתו לאשה והוא בן שמונה עשרה שנה: ותלד
ערכת לבנימן אחי וראש מופים וחופים וארד בניס חמשה: והי

בימים ההם וילך יהודה בית יסם ויקח את המרבת עלם בן שם
לער בכורו לאשה: ויבוא ער אל תמר
אשתו ותהילול לאשה: ויהי בבוא אליה
וישחית את זרעו חוצה זרע בעיני יי את
מעשהו ומת אותו: ויהי אחרי מות ער
בכור יהודה ויאמר יהודה אל אונן בא אל
אשת אחיך ויכס אותה והקם זרע לאחיה:
וידע אונן את תמרו לאשה ויבא אליה:

אמר הצעיר בזה ניתח למהר
אותה לטריפה כשזינת כי היא
בת טם והוא כהן לאל עלין כי
הוא מלכי בדיק כמו מזכר לעיל
במקומו והסתר אמר וכת כהן
כי תחללנו כו כאלו תסרף דוק:
ח' כשכחתי טעם זה לכפל
תור ח' אמר לי כי כמדומה לו כי
ממע לא' דרס כן:

ויעש אונן גברוהו כמעשה אחיו וידע יי את
מעשהו ומת גם אותו: ויהי כאשר מת אונן ויאמר יהודה אל תמר
שבי בית אביך עד יגדל שליח בני יהודה לא חפץ עוד בתמר לשלה
כי אמר יהודה פן ימות גם הוא כאחיו: ותקם תמר ותלך והשב בית
אביה ותהי תמר בבית אביה ימים: ויהי לתקופת השנה והכרת
עלית אשת יהודה וינחם יהודה על אשתו: ויהי אחרי מות עליית
וילך יהודה ויעל עסר עהו חירה תמנת לגזארת צאנס: ודרש שמע
תמר כי עלה יהודה תמנתה לגזארת ושלח גל ויהודה לא חפץ
בה: ותקם תמר ותסר את בגדי אלמנה ותרבש עליה צעוף
ותתעלף ותלך ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנת: וירד יהודה
וראה

פרשת וישב

צא

ויראה ויקחה ויבוא אליה ותהר לו: ויהי בעת לדתה והנה תאומים
 בכבנה: ויקראו את שם הראשון פרץ ושם השני זרח: בימים ההם
 יוסף בן יעקב עמדנו אסור בבית הסוהר בארץ מצרים: בעת ההיא
 ושני פרעה עומדים לפניו שר המשקים ושר האופים אשר למלך
 מצרים: ויקח שר המשקים את היין ושם לפני המלך לשתות וגם
 שר האופים שם את הלחם לפני המלך לאכול: וישת המלך מן היין
 ואכל מן הלחם הוא וכל עבדיו ושמו אובלי שולחן המלך: ויהי
 הם אוכלים ושותים ושר המשקים ושר האופים יושבים עמהם:
 וימצאו שרי פרעה זכובים רבים ביין אשה הביא שר המשקים וגם
 אנכי נתר נמצאו בלחם שר האופים: וירא פרעה את המעשה אשר
 עשו לו שריו ויצו לייסרם ולהתכבב בית הסוהר במעמר ועול להם
 כן: בשנה העשירית למאסר יוסף באו עמו שר האופים ושר המשקים
 במשמר: ויפקוד שר הטבחים את יוסף לשרת את שרי פרעה והיו
 שם שרי פרעה במשמר שנה רמימה: ויהי מקץ השנה והיה לחמו
 שניהם חלומות בלילה אחד במשמר אשר היו שם: ויהי בבקר
 דיבא אליהם יוסף לשרת אתם במשפט וירא אותם והנה שנידם
 פניהם זועפים ורעים: וישאל אותם יוסף לאמר מדוע פניכם רעים
 זועפים היום: ויאמרו אליו חלום חלמנו ופותר אין אותנו: ויאמר
 אליהם יוסף ספרו נא לי את חלומותיכם והאלהים מענה את שלומכם
 כאשר תחצו: ויספר שר המשקים את חלמו ליוסף ויאמר כהלומי
 זארה והנה גפן גדולה לפני: ובגפן ההיא ראיתי שלשה שריגים
 ותמהר ותפרחות על נץ ויבשילו אשכלתיה והיו ענבים: ואקח
 את הענבים ואשחטם בכוס ואתן על כף פרעה וישת: ויאמר יוסף
 אליו שלשת השריגים אשר בגפן שלשת ימים הם: בעוד שלשת
 ימים יצוה המלך והיוצאך מזה והשיבך על כנף והשקת את המלך
 יין כאשר היית מעקרו בראשונה אך אמצא חן בעיניך אשר תוכרני
 אל המלך כאשר יטב לך ועשית עמדי הסד והוצאתני מן הכור
 הזה:

פרשת וישב

הזה' כי גנוב גונבתו מארץ כנען ואמכר לעבד במקום הזה וגם אשר
הוגר לכם על אשת אדוני שקד כי שמו אותי בבור הזה חנם: וען
שר המשקים את יוסף לאמר אסהיטיב יטיב לי המלך כבתחי ה
באשר פתרת לי כל אשר תחפוץ אעשה לך ואוציאך מן הבור הזה:
וירא שר האופיכבי פתר יוסף את חלום שר המשקים על נכון ויגש
גם הוא ויספר את כל חלומו ליוסף. ויאמר אליו בחלומי וארא
והנה שלשה סלי חורי על ראשי: וארא והנה בסל העליון מכל
מאכל פרעה מעשה אפה והנה העוף אוכל אותם מעל ראשי: ויאמר
אליו יוסף שלשת הסלים אשר ראית שלשת ימים הם: בעוד שלשת
ימים ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה אותך על עץ ואכל דושף
את בשרך מעליך כאשר ראית בחלומך: בימים ההם ודומלכה
הרה ללדת ויהי ביום ההוא ותלד בן: למצרים יאמרו וילד בן בכור
למלך וישמחו כל מצרים וכל שרי פרעה ועבדיו מאד: ויהי ביום
השלישי ללדתו ועש פרעה משתה לכל שריו ועבדיו חיל ארץ צוען
וארץ מצרים: ויבואו כל מצרים וכל עבדי פרעה לאכול ולשתות
עם המלך במשתה בנו ולשמוח בשמחת המלך: וכל שרי המלך
ועבדיו שמחים בעת ההיא כל שמונת הימים במשתה וישמהו ככל
כלי שיר ובתופים ובמחולות: ובבירת המלך שמונת הימים: ושר
המשקים אשר פתר לו יוסף את חלומו שכח את יוסף ולא זכר אותו
אל המלך כאשר דבר לו: כי מאת יי היה הדבר בעבור ענות ארת

יוסף כי בטח באדם: וישב יוסף אהריבן
בבית הסורר שנתים ימים עד מלאת לו
שתיים: עשרה שנה: פ ויצחק בן
אברהם עודנו חי בימים ההם בארץ כנען
זקן ומאד בן שמונים ומאת שנה: ועשו
בנו אחי יעקב היה בארץ אדום ויאחזבה
הוא ובניו בתוך בני שעיר: וישמע עשו

אלה עס היות כי מזה קסה למה
ספיל על והכחתי מזה בני
הזה חסר כי גם כזה טעה
סמיה לו לכטוח בהסס אבל
היפיה לטלום מכל וכל ח' כי
בטח רק בהסס והו חסב כי
בקסתו לכחל מאותו בית לכד
עס היות סטאר חסור בבית
חך

פרשת וישב

צב

ביקרו ימי יצחק אביו למות ויבוא הוא אחר עד יסקוף ויד'הסס חספ
ובניו וביתו ארצה כנען אל יצחק אביו: מאין בכך כלום ואל' הכי
ויעקב ובניו יצאו מהם קום אשר גרו שם וסכיכו כמפרה מאל'

בחרון ויבאו כלם אהל יצחק אביהם וימצאו ארת עשו וארת בניו
באהל: וישבו יעקב ובניו לפני יצחק אביהם ויעקב עודנו מתאבל
על יוסף בנו: ויאמר יצחק אל יעקב הגישה אלי את בניך ואברכם
ויגש יעקב את את אחד עשר ילדיו לפני יצחק אביו: וישם יצחק את
ידיו על כל בני יעקב ויאחז בהם ויחבקם וינשקם אחד אחד: וברכם
יצחק ביום ההוא ואמר אליהם יי אלהי אבותיכם יברך אתכם
וירבה זרעכם ככוכבי השמים לרוב: וגם ארת בני עשו ברך יצחק
לאמר יש מכס האהים למורא ולפחד על כל רואיכם וכל אויביכם
ויקרא יצחק אל יעקב ואל בניו ויאובלם וישבו לפני יצחק: ויאמר
יצחק אל יעקב יי אלהי כל הארץ דבר אלי לאמר לזרעך אתן את
הארץ הזאת לרשתה: אם ישמרו בניך ארת הקותי וארת דרכי
והקצית להם את השבועה אשר נשבעתי לאברהם אביך: ועתה
בני למד את בניך ואת בני בניך ליראה את יי וללכת בדרך הטובה
אשר ייטב בעיני יי אלהיך: ביאם שמור השבועה את דרכי יי ואת
חקותיו גם יי שמור לכם את בריתו את אברהם והיטיב לבס ולזרעכם
כל הימים: ויכל יצחק לצוות את יעקב ואת בניו ויגוע וימת ויאסף
אל עמיו: ויפול יעקב ועשו על פני יצחק אביהם ויבכו ויצחק בן
מאת שנה ושמונים שנה כמותו בארץ כנען בחרון: וישאו אותו
בניו אל מערת המכפלה אשר קנה אברהם מאת בניחת לאחוזת
קבר: וכל מלבי ארץ כנען הלבו עם יעקב ועשו לקבור את יצחק
ועשו כל מלכי כנען ליצחק כבוד גדול בכוחו: ובני יעקב ובני עשו
הולכים יחיפירנל סביב המטה הלוך וקוין עד געתם אל קרית
הארבע: ויקברו יעקב ועשו את יצחק אביהם במערת המכפלה
אשר בקרית הארבע בחרון: ויקברוהו בכבוד גדול מאד כקבור

את

פרשת וישב

את המלכים: ויספרו לו יעקב ובניו ועשו ובניו וכל מלכי כנען מספר גדול ובכד מאד ויברוהו ויתאבלו עליו ימים רבים: ויהי אחריו מות יצחק ויעוב את כל מקנהו ואת קנינו ואת כל אשר לו לבניו: ויאמר עשו אל יעקב הבה נא את אשר הגיח אבינו אלינו ונחלקהו לשנים ואני אבחר ויאמר יעקב כן נעשה: ויקח יעקב את כל אשר הגיח להם יצחק בארץ כנען את הבהמה ואת העושר ואת כל הרכוש ויחץ אותו יעקב לשנים לפני עשו ובניו: ויאמר אל עשו הנה כל אלה לפניך עתה בחר לך מהם את החי אשר תקח לך: ויאמר יעקב אל עשו שמע נא אחי לאשר אדבר אליך לאמר: "אלהי השמים והארץ דבר א אבותינו אברהם ויצחק לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת לרשתה עד עולם: עתה הנה כל אשר עוב אבינו לפניך והנה כל הארץ לפניך בחר לך מהם את אשר תחפוץ: אם את כל הארץ תחפוץ קחה לך ולבניך עד עולם ואני אקח את העושר הזה: ואם את העושר תחפוץ קחנו לך ואני אקח את הארץ הזאת לילובני לרשתה עד עולם: ושם היה נביות בן ישמעאל עם בניו בארץ וילך עשו ביום ההוא ויתעץ עמו לאמר: כזה וכזה דבר אלי יעקב וכזאת וכזאת השיבני עתה עתה ונשמענה: ויאמר אליו נביות מה הדבר הזה אשר ידבר יעקב אליך הנה כל בני כנען יושבים בארצם לבטח ויעקב יאמר יירשנה עם זרעו כל הימים: עתה לך לך ולקחה כל עושר אביך ועזבת את יעקב אחיך בארץ כאשר דבר: ויקם עשו וישב אל יעקב ויעש כל אשר יעץ עליו נביות בן ישמעאל: ויקח עשו את כל העושר אשר עוב יצחק את הנפש ואת הבהמה ואת הבקנה ואת הרכוש ואת כל העושר לאנתן ליעקב אחיו. ממנה מאומה: ויעקב לקח את כל ארץ כנען. מנחל מצרים ועד נהר פרת ויקחנה לאחוזת עולם ולבניו ולזרעו אחריו עד עולם: וגם מערת המכפלה אשר בחברון אשר קנה אברהם מאת עפרון לקח יעקב לאחוזת קבר לו ולזרעו עד עולם מאת עשו אחיו: ויכתוב יעקב ארבתל הדברים

פרשת מקץ

צג

הדברים האלה בספר המקנה ויהיה ויער עדים נאמנים על כל אלה:
 ואלה הדברים אשר כתב יעקב בספר לאמר: ארץ כנען וכל עריה
 החתי והחוי והיבסי והאמורי והפרזי כל שבער גויי הכנעני פנהר
 מצרים ועד נהר פרת: וכל עיר חכרון קרית הארבע והמערה אשר
 בה: את הכל קנה יעקב מאת עשו אחיו במחיר לאחזה לו ולבניו
 ולנחלה לזרעו אחריו עד עולם: ויקח יעקב את ספר המקנה ואת
 החתום המצוה והחוקים ואת ספר הגלוי ויתנם בכלי חרש למען
 יעמדו ימים רבים ויתנם ביד בניו: ועשו לקח את כל אשר הגות אביו
 אחרי מותו מיד יעקב אחיו: ויקח את כל ^{אלה עיני מה שכתבתי בספר}
 הרכוש מאדם ועד בהמה מגמל ועד חמור ^{כתונת יוסף חמר לי חלק ה'}
 משור ועד שיה מכסף ועד זהב אבני וכדולח ^{על פסוק ויקח עשו את כסף}
 וכל העושר אשר ליצחק בן אברהם: לא ^{וכו' כי היה רכושם רב וכו'}
 נותר דבר אשר לא לקח לו עשו מכל אשר ^{כי לפי זה איך לו עוס ערך}
 הגיח יצחק אחרי מותו: ויקח עשו את כל אלה וילך אל ארץ שעיר
 החורי הוא ובניו אל מקומם מפני יעקב אחיו ובניו: ואחז עשו בחוף
 בני שעיר ולא שב עשו ארצה כנען מהיום ^{אלה דוק לפי זה מסה ויטב}
 ההוא והלאה: ותהי כל ארץ כנען לבני ^{עשו בהר סעיר לל כי נתיס'}
 ישראל לנחלה עד עולם ועשו וכל בניו ירשו ^{סס ולא הלך ארץ כנען כי}
 את הר שעיר: ^{כבר היה מל יעקב:}

פרשת מקץ

בימים ההם אחרי מות יצחק ויצו יי ויקרא רעב על כל הארץ:
 בעת ההיא ופרעה מלך מצרים יושב על כסא בן ארץ
 מצרים וישכב במשכב הלילה ויחלום חלומות וירא פרעה בחלומו
 והנה הוא עומד על שפת יאור מצרים הוא שישור: ויהי בעמדו וירא
 והנה שבע פרות בריאות בשר וטובות עולות מן היאור: והעלמה
 אחריהן שבע פרות אחרות דקות בשר ורעות מאד וחבל ענה שבע
 כד א 24 ה טובות

פרשת מקץ

הטובות את שבע הרעות ועודינה מראיהן רע כבת חלה: וייקץ וישן
 ויחלוש שנית ויראוהנה שבע שבלים עולות בקנה אחד מלאות
 וטובות: ותצמחנה אחריהן שבע שבלים דקות ושדופות ברוח
 הקדים ותבלענה השבלים המליאות ארץ הדקות וייקץ פרעה
 מחלומיו: ויהי בבקר ויזכור המלך את חלומותיו ותפעם רוחו מאד
 מחלומותיו: ויסתר המלך וישלחו ויקרא אל כל חרטומי מצרים
 והחכמים ויבאו ויעמדו לפני המלך: ויאמר אליהם המלך חלומות
 חלמתי ופותר אין להם ויאמרו אל המלך ספר נא לעבדיך ארץ
 חלומותך ונשמע אותם: ויספר להם המלך חלומותיו ויענו ויאמרו
 כלם פה אחד אל המלך יחי המלך לעלם וזה פתרון חלומותיך:
 שבע פרות הטובות אשר ראית שבע בנות יולדו לך באחרית הימי:
 ושבע הפרות הרעות העולות אחריהן ותבלען אותם ואתה רואה
 לאות כי הבנות אשר יולדו לך ימותו כלם בחיי המלך: ואשר ראית
 בחלוש השני שבע שבלים מלאות וטובות עולות בקנה אחד זה
 פתרונם שבע ערים תבנה לך בכל ארץ מצרים באחרית הימים:
 ואשר ראית שבע שבלים שדופות צומחות אחריהן ותבלען אורחן
 ועיניך רואות לאות כי הערים אשר תבנה יחרבו כלנה באחרית הימי
 בחיי המלך: ויהי בו בראש הדברים האלה והמלך לא הטתה את אוניו
 את דבריהם ולא שם לבו אליהם כי ידע המלך בחכמתו כי לא פתרו
 את החלומות על נכון: ויהי ככלותם לדבר לפני המלך ויען המלך
 אותם לאמר: מה הדבר הזה אשר דברתם אלי הלא כזב ושקר
 הוצאתם מפיכם אך ספרו נא את פתרון חלומותי על נבונה ולא
 תמותו: ויצו המלך אחרי כן וישלחו ויקראו עוד אל חכמים אחרים
 ויבואו ויעמדו לפני המלך: ויספר להם המלך חלומותיו וישיבוהו
 כלם כפתרון הראשון ויחד אף המלך ויקצוף מאד מזה ויאמר המלך
 אליהם הלא כזב תדברו ושקר תאמרו בדבריכם ויצו המלך ויעבדו
 קול בכל ארץ מצרים לאמר: מטעם המלך וגדלויו כל איש חכם

אשר

פרשת מקץ

צד

אשר יודע ומבין לפתור חלומות: אשר לא יבא היום לפני המלך וימת: והיה האיש אשר יגיד למלך את פתרון חלומותיו על נבונה ועתן לו כל אשר שאל מאת המלך: ויבאו כל חכמי ארץ מצרי' לפני המלך וכל החרטומים וכל המכשפ' אשר במצרו ובגושן וברעמסס ובתחפנחס ובצוען ובכל גבול מצרים: ויעמדו כלם לפני המלך: וגם כל הפרתמים וכל השרים והמשרתי אשר למלך באו יחד מכל ערי מצרים וישבו כלם לפני המלך: ויספר המלך את חלומותיו לפני החכמים וכל השרים ויתמהו כל היושבים לפני המלך מן המראה: ויתחלקו כל החכמי אשר לפני המלך בפתרם את חלומותיו לחלקן רבים: מהם פתרו אל המלך לאמר שבע פרות הטובו שבעה מלכו: הם אשר יעמדו על מצרים מזדע המלך: ושבע הפרות הרעות שבע שרים יעמדו עליהם באחרית הימים והשחיתום: ושבעה השכלים הטובות הם שבעה שרים הגדולי אשר למצרי' אשר יפלו ביד שבעה שרים אויביהם בלתי חזקים במלחמות ארזוני המלך: ומהם אשר פתרו אל המלך כדבר הזה לאמר: שבע פרות הטובות הם שבע ערי כל מצרים החזקים: ושבע הפרות הרעות הם שבעת גוי ארץ כנען אשר יבואו על שבעת ערי מצרים באחרית הימים והשחיתו אתהן: ואשר ראית את שבעת השכלים הטובו והרעות בחלום השני לאות בית שוב עוד ממשלת מצרי' להיות לזרעך כבתחלה: והיה בכי שלם וישבו כל אנשי ערי מצרים העם כל השבעה ערי כנען החזקים מהם והשחיתו אותם ושבה כל מלכות מצרים לזרעך: ומהם אשר אמר אל המלך והפתרון חלומותיך: שבע פרות הטובות שבע מלכות הנה אשר תקח לנשים באחרית הימים: ושבע הפרות הרעות לאות בני ימותו הנשים ההמה כלנה בחיי המלך: ושבעה השכלים הטובות והרעו אשר ראית בחלום השני הם ארבע עשר בניה: והיה באחרית הימים יעמדו ונלחמו ביניה ונגפו השבע מהם את השבע החזקי מהם: ומהם יאמרו אל המלך כדברו האלה לאמו: שבע הפרות הטובו שבעה

פרשת מקץ

בנים יולדו לך והרגום שכעת בני שרך באחרית הימים! ושבע
השבלים הטובות אשר ראית בחלום השני הם השמים ההם אשר
ילחמו בם שבעה שרים אחרים בלתי חזקים כמותם ושחיתו אותם
באחרית הימים וינקמו מהם נקמת בניך ושבה המלוכה עוד לזרעך;
גשמע המלך את כל דברי חכמי מצרים וכל פתרון חלומותיו ולא
ישרו כלם בעיני המלך; וידע המלך בחכמתו כי לא דברו אליו
נבונה בכל דבריהם יחד; כי כאת"י היתה זאת לסכל את דברי
חכמי מצרים למען צאת יוסף מן בית האסורים ולמען גדלו במצרים;
וירא המלך כי אין דובר אליו נבונה ככל החכמים והחרטומים אשר
למצרים ויחר אף המלך מאד וחמתו בערה בו; ויצו המלך ויציאו
כל החכמים וכל החרטומים מלפניו ויצאו כלם בבשרת וכליכרה
מלפני המלך; ויצו המלך ויעבירו קול במצרים לאמר אשר ימותו
כל החכמים וכל החרטומים אשר במצרים לאיחיה מהם איש;
ויקומו שרי הטבחים אשר למלך וישלפו כלם איש חרבו ויחלו
להכות בחרטומי מצרים וחכמיה; ויהי אחריכ"ן ויבא מירוד שר
המשקים אשר למלך וישתחו למלך וישב לפניו; ויאמר שר
המשקים אל המלך יחי המלך לעולם ותגדל מלכותו בארץ; אתה
קצפת על עבדך בימים ההם זה שנתים ימים ותתן לאותי כמשמר
ואהי ימים כמשמר אותי ואת שר האופים; וזשם היה ארתנו כבוד
עבד עברי אשר לשר הטבחים יוסף שמו כי קצף עליו אדוניו ויתנהו
שם בבית הסוהר וישרת אותו שם; ויהי מומים בהיותנו במשמר
ונחלמה חלומות בלילה אחד אני ושר האופים איש כפתרון חלומנו
חלמנו; ונבוא ונגד לעבד ההוא בבקר ויפתר לנו את חלומותינו
איש בחלומנו פתר לנו על נבונה; ויהי כאשר פתר לנו כן היה הדבר
לאנש'ל מכל דבריו ארצה; ועתה אדוני המלך אל תהרוג את אנשי
מצרים תנם כי הנה העבד ההוא עודנו אסור בבית שר הטבחים
אדוני בבית הסוהר; אם על המלך טוב ישלח אליו ויבוא לפניך
והוא

פרשת מקץ

צה

והוא יודיעך את פתרון החלום אשר חלמת על נכונה: וישמע המלך
 דברי שר המשקים ויצו המלך לבלתי המת את חכמי מצרים:
 ויצו המלך את עבדיו להביא את יוסף לפניו ויאמר המלך אליהם
 לכו אליו ואל תבהלוהו פן יבהל ולא ידע לדבר נכונה: וילכו עבדי
 המלך אל יוסף ויריצוהו מן הבור ויגלוהו עבד המלך ויחלף את
 בגדיו כל אויבוא לפני המלך: והמלך יושב על כסא מלכותו בלבוש
 מלכות אפור באפור זהב: והפז אשר עליו נוצץ והברקת והאידם
 והנופך מתלפדים: וכל אנבי התפארת אשר בראש המלך
 מתלהטים ויפלא יוסף מן המלך מאד: והכסא אשר ישב עליו המלך
 מצופה זהב וכסף עם אנבי השוהם ולושבעים: ומעלותו והי משפטם
 בכל ארץ מצרים כל איש אשר יבוא לדבר אלה המלך: והיה אם
 איש שר וחשוב בעיני המלך הוא ועלה אלה המלך על הכסא עד
 המעלה האחת ושלושים וירד המלך על מעלת הששה ושלש
 ודבר עמו: ואם מיתר העם הוא ועלה עד שלש המעלות וירד המלך
 ברביעית ודבר עמו: והי משפטם עוד כל איש אשר יבין לדבר
 בכל שבעים הלשונות ועלה שבעים מעלות ועלה עולה ודבר עד
 געתו לפני המלך: וכל איש אשר לא ישלים השבעים ועלה אל
 המעלות כמספר אשר ידע ויבין לדבר: ומשפט מצרים היה בימים
 ההם אשר לא ימלוך עליה איש כי אם איש אשר ידע לדבר בשבעי
 לשון: והי כבוא יוסף לפני המלך וישתחו למלך ארצה ויעל עד
 שלש המעלות וישב במעלה השלישית: וירד המלך אליו וישב
 במעלה הרביעית וידבר עם יוסף: ויאמר המלך: אל יוכף חלום
 חלמתי ופותר אין לפתור אותו על נכון: ואנחה היום וכבוא לפני כל
 חרטומי מצרים וכל חכמיה ואספר אליהם את חלומותי ואין פותר
 אותם לי על נכונה: ואחרי כן שמעת עליך היום הזה כי הכס אתה
 אשר השמע כל חלום לפתור אותו על נכון: ויען יוכף את ברעך
 לאמר יספר פרעה את חלומי אשר חלם הלא לאלהים פתרתים:

ויספר

פרשת מקץ

ויספר פרעה ליוסף את חלומותיו חלום הפרורת וחלום השבלים
ויכר המלך לדבר ו: ורוח אלהים לבשה את יוסף בעת ההוא לפני
המלך וידע כל הדברים אשר יבואו על המלך מהיום ההוא והלאה:
וידע את פתרון חלום המלך על נבונה וידבר לפני המלך: וימצא
יוסף חן בעיני המלך ויטה המלך את אזניו ואת לבו וישמע את כל
דברי יוסף: ויאמר יוסף אל פרעה אל יחשוב המלך כי עתי חלומות
הן אך חלום אחד הוא: כי את אשר הפץ אלי ה' השמים לעשות
בכל הארץ הראה את המלך בחלומי וזה פתרון הל' על נבונה:
שבע הפרות ושבע השבלים הטובות שבע שנים הנה וישבע הפרות
ושבע השבלים הרעות שבע שנים הנה חלום אחד הוא: וזה שבע
שנים באות שבע גדול בכל הארץ: ואחרי כן יבואו שבע שני רעב
אחריהן רעב כבד מאד ונשכח כל השבע ההוא מן הארץ וכלה
הרעב את יושבי כל הארץ: חלום אחד חלם המלך ועל השנות
החלום אל המלך כי נכון הדבר מאד וממהר האלהים לעשותו:
ועתה איעצך נא עצה ומלט את נפשך ואת נפש יושבי הארץ מרעת
הרעב: אשר תבקש בכל מלכותך איש נבון וחכם מאד אשר
ידע בכל דברי המלכה ותשיתו ליצאתו לבוא על כל ארץ מצרים
ויפקד האיש ההוא אשר תשית על מצרים פקידים תחת ידו ויקבצו
את כל אוכל השנים הטובות הבאות ויצברו בר וישימוהו בהצרות
פקידך: ושמרו את האוכל ההוא לשבע שני הרעב ונמצא לך
ולאנשיך ולכל ארצך ולא תכרת אתה וכל ארצך ברעב: וגם כל
יושבי ארצך יצוה ויקבצו איש איש מחבואת עדרו מכל איכל שבע
השנים הטובות ונתנו באוצרותיהם ונמצא להם בימי הרעב וחיובה
זה פתרון חלומך על נבונה וזאת העצה היעצה למלט את נפשך
ואת נפש כל עבדיך: ויען המלך ויאמר ליוסף מי יאמר ומי יודע כי
דברך נבונה: ויאמר יוסף אל המלך זה לך אורת על כל דברי
נבונים ויבן עזתי טובה לך: הנה אשתך ושבתי עליך ומשכר
ביום

ביום הזה וילדה לך בן ושמתה בו: והיה בצאת הילד ממעי נאמו
 ומת כנגד בכורך אשר יולד לך זה שנתים ימים ונחמת בילד הילד
 לך היום: ויכל יוסף לדבר את כל הדברים האלה אל המלך
 וישתחו למלך ויצא: והיה בצאת יוסף מאת פני המלך ותבאן האהות
 האלה אשר דבר יוסף אל המלך ביום ההוא: ותלד המלכה בן
 ביום ההוא ויתבשר המלך בכנו ושמה: והיה בצאת המבשר מאת
 פני המלך וימצאו עבדי המלך את בן המלך הבכור נופל ארצה
 מת: ותהי צעקה ומהומה וכבית המלך וישמע המלך ויאמר מה
 זאת ומה זאת ומה זאת אשר שמעתי בבית: ויגדו למלך כי מת בנו
 המלך אל בנו בילד הילד לו ביום ההוא כאשר דבר אליו יוסף:

פ אחר הדברים האלה שלח המלך ויקבוץ את כל שריו
 ועבדיו וכל הפחות והפרתמים אשר למלך ויבואו כלם לפני המלך
 ויאמר אליהם המלך הנה ראיתם ושמעתם את כל דברי האיש
 העברי וכל האותות אשר אמר כי באו ולא נפל מכל דבריו אשר
 דבר ארצה: ידעתי כי גם פתרון החלום אשר פתרו נבונה הוא ובוא
 יבוא ועתה עיצו נא עצה ודעו מה תעשו ואיך תמלט הארץ מהרעב:
 בקשו נא וראו הנמל כזה אשר חכמה ודעת ובלבו ואפקדו בארץ

כי אתם שמעת את העצה אשר יעץ האיש
 העברי על זאת למלט בה את הארץ
 מהרעב: ואני ידעתי כי לא תמלט הארץ
 מהרעב כי אם בעצת האיש עברי אשר
 יעץ אותי: ויענו כלם את המלך ואמרו
 טובה העצה אשר יעץ העברי על זה:
 ועתה אדוני המלך הנה כל ארצך בידך
 את אשר ייטב בעיניך עשה: את אשר
 תחפוץ ואשר תרע בחכמתך אשר הוא

אמר הצעיר אם כל לפי זה מה
 סאמר הכחוש הנמכר כזה
 איש זכו אינו לסון תייהיה
 בדבריו ופי' אל מלכה לעברו
 סיבאן חס ויבאן כמותו כי
 הוא ידע מתי סוף כי לא יחבל
 והוא היה רוצה לסום אותו על
 ארץ מצרים רק כי מירחקו
 מהם כי יעכבו על ידו כמו
 מכן היה הענין לכה' סוטנו
 בכל הארץ וכקפו אם ימצא כי

פרשת מקץ

חכם למלט את הארץ בחכמתו הוה
אשר יפקיד המלך תחת ידו על הארץ;
ויאמר המלך אל כל השרים אני אמרתי
אחרי אשר הודיע אלהים את האיש
העברי את כל אשר דבר אין נכון וחכם
כמרהו בכל הארץ: אם טוב בעיניכם
אשיתהו על הארץ כי הוא גאון ימלט
את הארץ בכל חכמתו: ויענו כל השרים

זה כי אז אפקידהו בארץ כלומ'
כי יודע אזי כי לא תמכאנהו
והראיה כי אין פותר חלומותי
זולתו: וזה אחרי הודיע להם
אותך רבה לומר איתך רוקח
את כל זאת ית הפתרון ית
העבראיתו אס כן כי לא ימצא
עוד בארץ ככון וחכם כמוך
ואחר סוף אזה ולא טוס אחר
תהיה על ביתי ככו'

את המלך ויאמרו והלא כתוב בדתי מצרים ולא יעבוד גאון לא
ימלך איש במצרים ולא משנה למלך כי אם הודיע בכל לשון בני
האדם: ועתה אדוני המלך הנה האיש העברי הזה לא ידבר כי אם
לשון עברית ואיך יהיה עלינו למשנה איש אשר לא ידע גם את
לשוננו: אך שלח נא אליו ויבא לפניך ונסנא אותו בכל דבר וכאשר
תראה עשה: ויאמר המלך להעשות כן למחר וטוב הדבר אשר
דברתם ויצאו כל השרים מלפני המלך ביום ההוא: פ והיו
בלילה ההוא וישלח יימלאך אהר מאלכיו המשדתים לפניו ויבא
ארץ מצרים אל יוסף: ויעמוד מלאך יי על יוסף והנה יוסף שוכב
במשכב הלילה בביית אדוניו בכור כי השיבהו אדוניו אל הבור כפני
אשתו: ויעירהו המלאך משנתו ויקם יוסף ויעמוד על רגליו וירגה
מלאך ייעמוד לנגדו: וידבר מלאך יי את יוסף וילכדהו כל לשון
האדם כלילה ההוא ויקרא את שמו יהוסף: וילך מלאך יי בארצו
ויוסף שבו ישב במשכבו ויתמה יוסף על המראה אשר ראה: והיו
בבקר וישלח המלך אשר וועבדיו ויבאו כלם וישבו לפני המלך:
ויצו המלך להביא את יוסף וילכו עבדי המלך ויביאו את יוסף לפני
פרעה ויצו המלך ויעל יוסף על מעלות הכסא ודבר יוסף אל המלך
בכל הלשונות ויעל יוסף עליה ודבר אל המלך עד געתו לפני המלך
במעלת השבעים וישב לפני המלך: וישמח המלך על יוסף מאד
ובל

פרשת מקץ

צז

וכל השרים אשר למלך שמחו מאד עם המלך בשמעם את כל דברי יוסף: ויטיב הדבר בעיני המלך והשרם להפקיד את יוסף למשנה למלך על כל ארץ מצרים: ודבר המלך אל יוסף לאמר: אחיה יעצת לי יעצה להפקיד בכל ארץ מצרים איש חכם למלט בחכמתו

את הארץ מהרעב: ועתה אחרי הודיע אותך אלהים את כל זאת ואת כל הדברים אשר דברת אין חכם ונבון כמוך בכל הארץ: ולא יקרא שמך עוד יוסף כי אם צפנת פענח יהיה שמך: אתה תהיה לילמשנה ועל פיך יהיו כל דברי מלכותי ועל דבריך יצאו ויבאו עמי: גם מתחת ידך יקחו ועבדו ושרו את חוקם אשר ינתן להם מדי חדש ולך ישתחוו כל אנשי הארץ רק בכסא אשר לי אנגל ממך: ויסר המלך את טבעתו מעל ידו ויחן אותה על יד יוסף: וילבש המלך את יוסף לבוש מלכו ויחן עטרת זהב על ראשו וישם רצפת זהב על צווארו: ויצו המלך את עבדיו וירכיבו את יוסף במרכבה השנית אשר למלך ההולכת מול מרכבת המלך: וירכיבוהו על סוס עצום וגדול מאד מסוסי המלך ויליכוהו ברחוב כל ארץ מצרים: ויצו המלך ויצאו את יוסף כל המשחקים במעלצלו: ובבגדו וכל כלי זמר: ואלף תופים ואלף מחולות ואלף נגם הלכו אחריו: וחמשת אלפי איש בחרבותיהם שלופות בידיהם מתלהטים וילכו הלך ושחק לפניו יוסף: ועשרים אלף איש מגדולי המלך אזורים באזור עור מצופה זהב הולכים לימין יוסף ועשרים אלף לשמאלו: וכל הנשים והנערות עלו על הגנות ותצבנה ברחובות משחקות וישמחות ביוסף ותראן בהאר יוסף וכיפיו: וכל אנשי המלך הולכים לפניו ולאחריו ומקטרים בכל הדרך בלבונה ובקדה ובכל

ח"ו גם הפסד שאומרו ואת כל הדברים אשר דברת לך כי דיבר בכל הלשונות ואת אומ' אחרי הודיע להי' לחתך את כל זאת לך כל הענייני' ההם הן הפתרון הן העצה הן האות הן הע' לסון כי הבה שלח מלאכו להודיעם לו ולכך חץ כבון וחכם כמוך כי מלבד כי חץ מי שפתר לו חלומותיו וחץ ענה וחץ מופת גם הע' לסון כולם לא היה בכל מצרים מי שידעם כול' אפי' פריעה עמנו כאר"ל באופן שאין כמוך בכל הארץ.

פרשת מקץ

ובכל הריח הטוב ומפזרים בכל הדרך מר ואהללות לפני יוסף ועשה
 איש קוראים לפניו בכל הארץ בקול גדול הלך וקרא בדברי האלה
 היאיתם את האיש הזה אשר בחר בו המלך למשנה ובל דברי
 המלך על פיו יהיו ואשר ימרה את פיו ואשר לא ישתחוה לו ארצה
 זמנת כי מרד במלך ובמשנהו וכללות הקוראים לדבר והשתחוה
 כל מצרים ליוסף ארצה ויאמרו יחי המלך גם יחי המשנה ובל יושבי
 מצרים ישתחוו בלם על הדרך הלך וקרא הקוראים והשתחוות
 ושמחים ככל תוף ומחול ובל לפני יוסף וישא יוסף את עיניו אל
 השמיים על הסוס ויקרא ויאמר מקים מעפר דל מאשפות ירים אביו
 יי צבאות אשרי אדם בוטח בקי ויזכור יוסף עם עבדי פרעה וכל שריו
 בכל ארץ מצרי ויראוהו את כל ארץ מצרים ואת כל אוצרות המלך
 וישב יוסף ויבא לפני פרעה ביום ההוא ויתן המלך ליוסף אחוזה
 בארץ מצרים אחוזת שדות וכרמים ויתן המלך ליוסף שלשת אפים
 בכרי בסף ואלף בכרי זהב ואבני שהם וכדולת ומתנות רבות ויהי
 ממחרת ויצו המלך לבל מצרים להביא אל יוסף מנחות ומתנות וכל
 אשר ימרה את פי המלך זמנת ויעשו במה גדולה ברחוב העיר
 ויפרשו שם בנדים נהיה כל המביא אל יוסף דברי תן א הבמה ההיא
 וישליבו כל מצרים על הבמה ההיא איש גום זהב אחד ואיש קשיטה
 אחת טבעות ועגלים וכל בלי מעשה זהב וכסף ואבני שהם
 וכדולת נתן על הבמה ההיא איש אשר נמצא ביה נתן ויקח יוסף
 את כל אלה וישם באוצרותיו וכל השרים והפרתמים אשר למלך
 מגדלים את יוסף ויתנו לו גם הם מתנות רבות בראותם כי בחר בו
 המלך למשנה וישלח המלך אל פוטיפר עבן אחידם כהן און ויקח
 את אסות כתי הקטנה ויתן אותה אל יוסף לאשה והנערה טובת
 מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ויקח יוסף אותה לו לאשה ויאמ
 המלך אל יוסף אני פרעה ובל ערך לא ירים איש את דווארת הגל
 לצאת ולבוא על עמי בכל ארץ מצרים ויוסף בן שלשי שנה בעמרו

פרשת מקץ

צח

לפני פרעה ויצא יוסף מלפני המלך ויהי למשנה המלך במצרים:
 ויתן המלך ליוסף מאה עבדים לשרתו בביתו וגם יוסף שלח ויקנה
 עבדים רבים ויהיו בבית יוסף: אזבנה לו יוסף בית גדול מאד כבתי
 המלכים לפני הצר בית המלך: ויעש בבית היכל גדול נחמד למראה
 מאד וטוב למושב שלו של שנים עשה יוסף את כל ביתו: ויעש לו
 יוסף כסא נחמד מאד מזהב וכסף לרוב וירצפהו באבני שהם וברדל:
 ויעש בו תבנית כל ארץ מצרים ותבנית יאור מצרים ומשקה את כל
 ארץ מצרים: וישב יוסף לבטח בביתו על כסאו אשר עשה לו ויוסף
 ויוסף חכמה על חכמתו: וכל יושבי מצרים ועבדי פרעה ושריו
 אהבו את יוסף מאד כי מאת יי היה הדבר הזה ליוסף: ויהי יי את יוסף
 מגדל מאד הולך וגדל ויהי שזמעו בכל הארץ: ויהי ליוסף חיל עושה
 מלחמה ויצא צבא לגדוד מספר ארבעת אלפים ושיש מאת ג' איש
 עשוי מלחמה בכח חיל לעזור למלך וליוסף על האויב: לבד משרי
 המלך ועבדיו ויושבי מצרים אין מספר להם: ויתן יוסף לגבוריו ולכל
 צבאו מגנים ודמחים וכובעים ושריונות ולאבני קלעים: בעת ההיא
 באו בני תרשיש על כל בני ישמעאל וילחמו בהם וישכו בני תרשיש
 את ישמעאל ימים רבים: ובני ישמעאל היו מתי מספר בימים ההם
 ולא יכלו על כל בני תרשיש ויצר להם מאד: וישלחו כל זקני ישמעאל
 ספר אל מלך מצרים לאמר: שלח נאלעבדך שרים וצבא לעזור
 אותנו ונלחמה בבני תרשיש כי כלונו מאד זה ימים רבים: וישלח
 פרעה את יוסף ואת הגבורים ואת הצבא אשר אתו וגבורים מבית
 המלך: וילכו ארץ החולה אל בני ישמעאל לעזור אותם להלחם
 בבני תרשיש: וילחמו בני ישמעאל את בני תרשיש ויך יוסף ארת
 התרשישים וילכוד את כל ארצם וישכו בה מבני ישמעאל עד היום
 הזה: ויהי כאשר גלדה ארץ תרשיש ויברחו כל התרשישים
 ויבואו בגבול בני יון אחיהם: ויוסף וכל הגבורים וכל הצבא אשר
 לו שבו מצרימה לא נפקד מהם איש: ויהי לתקופת השנה בשנה

פרשת מקץ

השנית למלך יוסף על מצרים ויתן יי שובע גדול בכל הארץ שבע
שנים כאשר דבר יוסף: כי ברך יי את כל תבואת הארץ בימים
ההם שבע שנים ויאכלו וישבעו מאד: ויפקד יוסף פקידים בעת
ההיא תחת ידו ויקבעו את כל אבל השנים הטובות ויצברו בר שנה
שנה וישימהו באוצרות יוסף: והיה בכל עת אשר יקבעו את
האכל וצוה יוסף ודבאיאו את הבר בשבלים והביא עמו עפר
שדהו לבלתי הפסד: ועש יוסף כדבר הזה שנה שנה: ויצבור
בר בתול היסהרבה מאד בי אין מספר לאוצרותיו כי לא יכלו לספור
מרוב: וגם יושבי מצרים אספו אוכל באוצרותיהם הרבה מאד
מכל אוכל שבע השנים הטובות אך לא עשו לו כאשר עשה
יוסף: והיכל האוכל אשר אספו יוסף וכל מצרים בשבע שני
השבע לפקדון לארץ באוצרות לשבע שני הרעב למחרת כל
הארץ: וימלאו כל יושבי מצרים איש אוצרו ויש מטמנו בר
למחייתם ברעב: ויתן יוסף את כל האוכל אשר אסף בכל ערי
מצרים. ויסתום את כל האוצרות וישם שומרים עליהם: ואמנת
בת פוטיפרע אשת יוסף ילדה לו שני בנים את מנשה ואת אפרים:
ויוסף בן שלשים וארבע שנים בלדת אותם: ויגדלו הנערים גילבר
בדרכי ויבמוסרו לא סרומן והדרך אשר למדם אביהם ימין
ושמאל: ויהי יי את הנערים ויגדלו ויבגו וישכילו בכל חכמת
ובכל דברי המלכה: וכל שרי המלך וגדולי יושבי מצרים מנשאים
את הנערים ויגדלו בקרב בני המלך: ותבלגנה שבע שני השבע
אשר היו בכל הארץ: ותבאן אחריהם שבע שני הרעב כאשר אמר
יוסף והירעב בכל הארץ: ויראו כל מצרים כי החל הרעב להיורת
בארץ מצרים: ופתחו כל מצרים את כל אוצרות הבר אשר להם כי
תזק עליהם הרעב וימצאו את כל האוכל אשר באוצרותיהם מלאסם
ועשו לא יצליח לאכול: ויחזק הרעב בכל הארץ ויבואו כל יושבי
מצרים ויצעקו לפני פרעה כי כבד עליהם הרעב: ויאמרו אל פרעה

תנה

תנה לעבדיך אוכל ולמה נמות לעיניך ברעב גם אנחנו גם טפנו:
 ויען אותם פרעה לאמר ולמה תצעקו אלי והלא אכל שבע שני השבע
 צוה יוסף לצבור בר לשני הרעב ולמה לא שמעתם בקולי: ויענו
 המצרים את המלך: חי נפשך אדוני כ כל אשר דבר יוסף בן עשו
 עבדיך: כי גם עבדיך אספו כל אוכל שדותיהם בשני השבע ונתנהו
 באוצרות עד היום הזה: וחזק הרעב על עבדיך ונפתחה ארץ
 אוצרותינו והנה כל אבלנו מלא עש וססולא יצילח לאכול: ויהי
 כשמוע המלך את כל אשר קרה ליושבי מצרים ויאמר המלך:
 מפני הרעב ובהל מאד: ויען המלך את אנשי מצרים לאמר אחרי
 אשר קרה לכם את כל אלה לכו אל יוסף אשר יאמר אליכם תעשו
 לאתמרו את פיו: וילכו כל מצרים ויבואו אל יוסף ויאמרו אליו תנת
 לנו אוכל ולמה נמות ברעב נגדך: כי אנחנו אספנו את תבואותינו
 בשבע השנים כאשר ראית ונשם אותם באוצר וכוה וכוה קרה לנו:
 ויהי כשמוע יוסף את כל דברי מצרים ואת אשר קרה להם ויפרת:
 יוסף את כל אוצרות האוכל אשר לו וישבור למצרים: והרעב היה
 על פני כל הארץ ויהי רעב בכל הארצות ובארץ מצרים היה אוכל
 לשבור: וכל יושבי מצרים באו אל יוסף לשבור אוכל כי חזק עליהם
 הרעב וכל אוכלם הופסד וישבור יוסף לכל מצרים זם זם: פ
 וישמעו כל יושבי ארץ כנען ופלשתים ועבר הירדן ובני קדם וכל ערי
 כל הארץ הקרובים והרחוקים כי יש שבר במצרים ובאו כלם
 מצרימה לשבור בר כי חזק עליהם הרעב: ויפתח יוסף את אוצרות
 האוכל וישם עליהם פקידים ויעמדו וישכרו לכל הבאים זם זם:
 וידע יוסף כי גם אחיו יבאו מצרימה לשבור אוכל כי חזק הרעב על
 כל הארץ: ויצו יוסף את כל אנשיו ועבדיו וקול בכל מצרים לאמר:
 מטעם המלך והמשנה וגדוליהם איש איש אשר יחפוץ לשבור בר
 במצרים אל שלח עבדיו מצרי לשבור כי אם בניו: הם כל איש מצרי
 או בני עמי אשר יבא מכל הארצו לשבור בר במצרי ותלך ומכת בכל
 הארץ.

פרשת מקץ

הארץ יומת כי לא ישכו כל איש כי אם מחיית ביתו וגם כל איש אשר
נהגו שנים או שלש בהמות יומת כי לא יטהגאדם כי אם מהמתו ;
ישם יוסף שומרים בשערי מצרים ויצום לאמר : כל איש אשר יבוא
לשבור אוכל אל התגהו לבא עד כתבו שמורשם אביו ושכניו
אביו : ואשר תכתבו בכל יום ושלחתם ארבע שמותם אלי בערב
ודעתי את שמותם : ויפקד יוסף פקידים בכל מצרים ויצום לעשות
את כל הדברים האלה : ויוסף עשה את כל הדברים האלה וכל
החוקים למען אשר ידע בבוא אחיו מצריםה לשבור אוכל : ובכל
יום ויום יעבדו אנשי יוסף קול במצרים בכל הדברים האלה והחוקים
אשר צוה יוסף : וישמעו כל יושבי ארץ מצרים ומעריבול הארץ את
כל החוקים וכל הדברים אשר שם יוסף במצרים : ויבואו כל יושבי
קצות הארץ וישכרו בר במצרים יום וילכו לדרכם : וכל שוערי
מצרים עשום את כל אשר צוה יוסף ויהיו כל הבא מצריםה לשבור
אוכל וכתבו השוערים את שמותם ואת שמות אבותם ויהיו או לפני
יוסף בערב יום יום : וישמע יעקב ויחריבן כי יש שבר במצרים
ויקרא בניו ללכת מצריםה לשבור בר כי חזק עליהם גם הם הרעבו
ויקרא יעקב אל בניו לאמר : הנה שמעתי כי יש שבר במצרים וכל
הארץ הולכים שמה לשבור : ועתה למה תידאו ארת נפשכם
שבעים לפני כל הארץ רדו גם אתם מצריםה ושכרו לנו מעט אוכל
בתוך הבאים ונחיה ולא נמות : וישמעו בני יעקב בקול אביהם
ויקמו לרדת מצריםה לשבור אוכל בתוך הבאים : ויצו אותם
יעקב אביהם לאמר כבואכם העירה אל תבואו יחד בשער אחד
מפני יושבי הארץ : ויצאו בני יעקב וילכו מצריםה ויעשו בני יעקב
ככל אשר צום אביהם : ואת בנימין לא שלח יעקב כי אמר פן
יקראו אסון בדרך כאחיו וילכו מבני יעקב עשרה : ויהי בלכת
עשרת בני יעקב בדרך הנחמו על יוסף בכל אשר עשו לו ויאמרו
איש אל אחיו לאמר ידענו כי יוסף אחינו ירד למצרים ועתה נבקשהו
שם

פרשת מקץ

ק

שם כאשר הלבנו ויהיה אם מצאנו ולקחנהו מאתנו בפתח
ואם אין בחוקה ומתנו עליו וישמע בני יעקב לדבר הזה ותחזקו
על יוסף להצילו מיד אהונו וילבו בני יעקב מצרימה ויהי בקרבם
מצרימה ותפרדו איש מעל אחיו ויבאו בעשר שערי מצרימה
והשוערים כתבו את שמותם ביום ההוא וביאום אל יוסף בערב
ויקרא יוסף את השמות מיד שוערי העיר ומצא אה אחיו באו בעשר
שערי העיר ויצו יוסף בעת ההיא ויעבדו קול בבר מצרים לאמר
לכם כל עמרי האצרות סגרו כל אצרות הבר ולא תשאירו פתוח
ביאם אחד לשכור ממנו כל הבאים ויעשו כל פקדי יוסף כן בעת
ההיא ויסתמו כל האצרות ולא הותירו בו אס אחד פתוח ויתן יוסף
את שמות אחיו כתובים לאשר על האוצר הפתוח ויאמר אליו בל
אשר יבא אליך לשכור בר תשאל את שמו והיה בבוא לך השמות
האלה ותפשחם ושלחם אלי ויעש כן ובני יעקב כאשר באו אל
תוך העיר ויתקבצו יחד בתוך העיר לבקש את יוסף וישיבו
להם אוכל וילכו להם אל חומות הזונות ויבקשו את יוסף בחומות
הזונות שלשת ימים וביאמרו כי יוסף בחומות הזונות יבוא כי יוסף
יפה תואר ויפה מראה מאד ויבקשו בני יעקב בחומות הרב שלשת
ימים ולא מצאו והאיש אשר על האי צר הפתוח בקש את השמות
ההם אשר נתן לו יוסף ולא מצא וישלח אל יוסף לאמר זה שלשת
ימים לא באו אלי האנשים ההם אשר נתת לי שמותם וישלח יוסף
עבדים לבקש את האנשים בכל מצרים להביאם לפני יוסף וילבו
עבדי יוסף ויבקשו במצרים ולא מצאו וילבו גושרה ואין ילכו עוד
רעמסס ולא מצאו ויבואו אל יוסף ויאמרו בקשנו בכל הארץ עד
עיר רעמסס ולא מצאנו ויוסף עוד ויבקש וישלח ששה עשר עבדים
לבקש את אחיו וילכו ותפודו באה בעפנות העיר וילבו או בני
עבדים בית הזונות ומצאו את עשרת האנשים ששמהם מבקשנו את
איהם ויקחום ארבעת האנשים והביאום לפני יוסף ויבואו

בג

פרשת מקץ

בני יעקב ביתה יוסף וישתחוּלוּ אִפִּים ארצה: ויוסף יושב־בהיכלו
 על כסאו מלובש בבגדי בוץ וארגמן ובראשו עטרת זהב גדולה
 וכל הגבורים יושבים סביביו: ויראו בני יעקב את יוסף ויפלא
 בעיניהם מאד תוארו וטוב יופיו והדר פניו וישתחוּלוּ עוד אִפִּים
 ארצה: וירא יוסף את אחיו ויכירם והם לא הכירוהו כי גדל יוסף
 מאד בעיניהם על כן לא הכירו אותו: וידבר יוסף אליהם לאמר
 מאין באתם ויענו כלם ויאמרו מארץ כנען באו עבדיך לשבור אוכלו
 כי חוק הרעב בכל הארץ וישמעו עבדיך כיוש שבר במצרים ויבאו
 עבדיך בתוך הבאים לשבור בר למחיינתו: ויען יוסף אותם לאמר
 ואם באתם לשבור איכל כאשר אמרתם למה תבואו בעשר שערי
 העיר אין זה כי אם לחפור את כל הארץ באתם: ויענו כלם יחד את
 יוסף ויאמרו לא אדוני בנים אנחנו לא הוּי עבדיך מרגלים בלשבור
 אוכל באנו: כי כל עבדיך אחים בני איש אהד בארץ כנען ויצוהו
 עלינו אבינו לאמר: בכואכם העירהו אל תבאו יחד בשער אחד
 מפני יושבי הארץ: ויען אותם יוסף עוד ויאמר הוּא הדבר אשר
 דברתי אליכם לחפור את כל הארץ באתם: על כן באתם כלכם
 בעשר שערי העיר לראות את ערות הארץ באתם: הלא כל בא
 לשבור ישבור והלך לדרכו ואתם שלשת ימים היום לכם בארץ
 ומה תעשו בחומות הזנות אשר הייתם שם זה שלשת ימים הלא
 כי מרגלים יעשו כאלה: ויאמרו אל יוסף חלילה לאדוני מדבר הדבר
 הזה כי אנחנו שנים עשר אחים בני יעקב אבינו בארץ כנען בני יצחק
 בן אברהם העברי: והנה הקטן את אבינו היום בארץ כנען והאחד
 אינו כי נאבד מאתנו: ונאמר אולי בארץ הזאת הוא ונבקש בכל
 מצרים ונבוא גם בבתי הזנות לבקש אותו שם: ויאמר אליהם
 יוסף והלא בבקשתם אותו בכל הארץ עד לא נשאר לכם כי אם
 מצרים לבקש אותו בה: וגם כה אשר יעשה אחיכם בבתי הזנות
 אף אם הוא במצרים והלא אמרתם כי מבני יצחק בן אברהם אתם
 ומה

פרשת מקץ

קא

ומה יעשו בני יעקב בבתי הזונות : ויאמרו אליו כי שמענו אשר
 גבורה הישמעאלים מאתנו ויוגד לנו כי מכרו אותו מצרימה: ועבדך
 אחינו יפה תאר ומראה מאד ונאמר איננו כי אם בבתי הזונות על כן
 הלכו שם עבדיך לבקשו ולפרותו: ויען אותם יוסף עוד לאמר הלא
 שקר תאמרו וכוב תדברו לאמר בנפשכם בני אברהם אתם חי
 פרעה כי מרגלים אתם על כן באתם בבתי הזונות לבלתי דעת איש
 בכם: ויאמרו לו עוד לא אדוני כי הלוך הלכו כל עבדיך שם לבקש
 את אחינו ולפרותו כאשר דברנו אל אדוני: ויאמר אליהם יוסף
 והנה אם מצאתם אותו ובקש מכם אדוניו מחיר רב התנוהו בו
 ויאמרו נתן: ויאמר אליהם ואם לא יחפוץ אדוניו לתתו במחיר רב
 מה תעשו להם עליו: ויענהו לאמר ואם לא יתנוהו והרגנו אותו
 ולקחנו את אחינו והלכנו: ויאמר אליהם יוסף הוא הדבר אשר
 דברתי אליכם מרגלים אתם כי להרוג את יושבי הארץ באתם: כי
 שמענו אשר שנים מאחיכם הכו את כל יושבי שבכם בארץ כנען
 בעבור אחותיכם ותבואו לעשות גם במצרים על אחיכם כדבר הזה:
 אך בזאת אדע כי בניס אתם אם תשלחו מכם אחד לקחת את אחיכם
 הקטן מאת אביכם ולהביאו אלי הנה: ויהי בעשותכם הדבר הזה
 ואדעה כי בניס אתם: ויקרא יוסף אל שבעים גבורים מגבוריו ויאמר
 אליהם קחו את האנשים האלה והבאתם אותם אל משמר: ויקחו
 הגבורים את עשרת האנשים ויחזיקו בם ויתנום במשמר ויהיו
 במשמר שלשת ימים: ויהי ביום השלישי ויוציאם יוסף מהמשמר
 ויאמר אליהם זאת עשו לכם אם בניס אתם וחיייתם: אחיכם אחד
 יאסר במשמר ואתם לכו הביאו שבר בתיכם ארצה כנען: ולקחתם
 את אחיכם הקטן והבאתם אלי הנה ואדעה כי בניס אתם כאשר
 תעשו הדבר הזה: ויצא יוסף מעליהם ויבא החרדה ויבך בכי גדול
 כי נכמרו רחמו אליהם: וירחץ פניו ויצא אליהם ויקח מאתם את
 שמעון ויאמר לאסרו: ולא אבה שמעון לעשות כן כי יהיה גבור

פרשת מקץ

חיל מאד ולא יכול יוסף לאסרו: ויקרא יוסף אל גבוריו ויבאו לפניו
שבעים איש גבור חיל וחרבותם שלופות בידם ויבהלו כל בני יעקב
מהם: ויאמר אליהם יוסף תפשו את האיש הזה ואסרתם אותו
בבית הסוהר עד בא אחיו אליו: וימהרו גבורי יוסף ויחזיקו כלם
בשמעון לאסור אותו ויצעק עליהם שמעון צעקה גדולה מאד ומרה
ותשמע הצעקה למרחוק: ויבהלו כל גבורי יוסף מקול הצעקה
ויפלו על פניהם ויראו מאד וינסו להם: וגם כל האנשים אשר היו
את יוסף נסו כי יראו מאד לנפשותם וישאר אך יוסף ומנשה בנו שם:
וירא מנשה בן יוסף את גבורת שמעון ויחד אפו מאד: ויקם מנשה
בן יוסף ויגש אל שמעון ויכה מנשה את שמעון באגרופו מכה רבה
בערפו וינח שמעון מחמתו: ויאחו מנשה בשמעון ויחזיק בו
ויאסור אותו וידתהו אל בית הכלא ויתמהו כל בני יעקב ממעשה
הנער: ויאמר שמעון אל אחיו איש מבכם אל יאמר כי מכרת מצר
זאת אין זאת כי אם מכת בית אביו: ויצו יוסף אחיו בן יוסף
לאשר על האויצר למלא את כליהם בר כאשר יוכלון שאת ולתת
איש כספו בשקו ולתת להם צדה לדרך ויעש להם כן: ויצו
אותם יוסף לאמר השמרו לכם פן תמרו את פי ולא תביאו את
אחיכם כאשר דברתי לכם: והיה כאשר תביאו את אחיכם אלי
הנה וידעתי כי כנים אתם ואת הארץ תסחרו: והשיבותי לכם
את אחיכם ושבתם בשלום אל אביכם: ויענו כלם ויאמרו כאשר
דבר אדוני בן נעשה וישתחוו לו ארצה: וישאו איש שברו על
חמורו ויצאו ללכת ארצה כנען אל אביהם: ויבאו אל המלך
ויפתח לו את שקו לתת מספוא לחמורו ויראוהנה כספו במשקלו
עודנו באמתחתו: וירא האיש מאד ויאמר אל אחיו הושב כספי
והנה הוא באמתחתי ויראו האנשים מאד ויאמרו מה זאת עשה
אלהים לנו: ויאמרו כלם ואיה חסדי את אבותינו את אברם
יצחק ויעקב אבינו כי נתננו היום ביד מלך מצרים להתעולל עלינו:
ויאמר

פרשת מקץ

קב

ויאמר אליהם יהודה הלא אשמים אנחנו וחטאים לפני יי אלהינו במכרנו את אחינו בשרנו ולמה תאמרו איה חסד יי את אבותינו :

ויאמר אליהם ראובן הלא אמר אמרתי אליכם אל תחטאו בילד ולא שמעתם ממני: כי דמו דרש אלהים ממנו ואיך תאמרו איה

חסד יי את אבותינו ואתם חטאתם לו: וילינו במקום ההוא וישכימו בבקר וישאו את שכרם על חמוריהם ויטעו אותם וילכו

ארצה כנען ויבאו ארצה כנען בירת אביהם: ויצא יעקב וביתו לקראת בניו וירא יעקב והנה אין שמעון אחיהם אתם: ויאמר יעקב אל בניו איפה שמעון אחיכם אשר לא ראיתיו אתכם ויגידו לו בניו את כל הקורות אותם במצרים:

ויבאו בתיהם ויפתחו איש את שקו ויראו ונהגו איש צרור כספו בשקו וייראו מאד מזה המה ואביהם: ויאמר אליהם יעקב מה זאת עשיתם לי שלוח שלחתי אליכם את יוסף אחיכם לדרוש את שלומכם:

ותאמרו לי היה רעה אבלתהו: וילך שמעון אתכם לשבור אוכל ותאמרו מלך מצרים אסר אותנו בכלא: ואת בנימין תאמרו לקחתו להמית גם אותו והורדתם את שיבתי בנינו שאולה על בנימין ויוסף אחיו:

עתה לא ירד בני אתכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר וקרהו אסון בדרך אשר תלכו בה כאשר קרה לאחיו: ויאמר ראובן אל אביו את שני בני תמית אם לא אביא לפניך את בנך והענתיו לפניך:

ויאמר יעקב אל בניו שכו לכם וגאל תרדו מצרימה כי לא ירד בני אתכם מצרימה ולא ימות כאחיו: ויאמר אליהם יהודה חדלו נא לכם ממנו עד כלות לו את השבר והוא יאמר הורידו

אמר הצעיר בזה אחי ספיר משלו ויבואו ארצה כנען אל יעקב אביהם ויגידו לו את כל הקורות אותם לאמר דקסה שאיך לא נהרגו שלא לתת לו כסוד רעה מקימת שמעון פתחוס סהיה להם לסתורק עד שיסאל הזקן כי עדיין יהיה חושאז כי מקר' הוא ולפי מ'ס הספר הזה סהוא יבא לקראתם וראה כי שמעון איכנו וסאל להם עליו ל'ך ולא מירי וחסטר כי זה רמז הכתוב במלת לאח' ר'ל חס רחית סהגידו לו את כל הקורו' אותם הוא להיות סכבר חמ' להם איה שמעון כמ'ס

עתה לא ירד בני אתכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר וקרהו אסון בדרך אשר תלכו בה כאשר קרה לאחיו: ויאמר ראובן אל אביו את שני בני תמית אם לא אביא לפניך את בנך והענתיו לפניך:

ויאמר יעקב אל בניו שכו לכם וגאל תרדו מצרימה כי לא ירד בני אתכם מצרימה ולא ימות כאחיו: ויאמר אליהם יהודה חדלו נא לכם ממנו עד כלות לו את השבר והוא יאמר הורידו

אמר הצעיר בזה אחי ספיר משלו ויבואו ארצה כנען אל יעקב אביהם ויגידו לו את כל הקורות אותם לאמר דקסה שאיך לא נהרגו שלא לתת לו כסוד רעה מקימת שמעון פתחוס סהיה להם לסתורק עד שיסאל הזקן כי עדיין יהיה חושאז כי מקר' הוא ולפי מ'ס הספר הזה סהוא יבא לקראתם וראה כי שמעון איכנו וסאל להם עליו ל'ך ולא מירי וחסטר כי זה רמז הכתוב במלת לאח' ר'ל חס רחית סהגידו לו את כל הקורו' אותם הוא להיות סכבר חמ' להם איה שמעון כמ'ס

עתה לא ירד בני אתכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר וקרהו אסון בדרך אשר תלכו בה כאשר קרה לאחיו: ויאמר ראובן אל אביו את שני בני תמית אם לא אביא לפניך את בנך והענתיו לפניך:

ויאמר יעקב אל בניו שכו לכם וגאל תרדו מצרימה כי לא ירד בני אתכם מצרימה ולא ימות כאחיו: ויאמר אליהם יהודה חדלו נא לכם ממנו עד כלות לו את השבר והוא יאמר הורידו

פרשת מקץ

את אחיכם כי ימצא את נפשו ברעב ואת נפש ביתו והרעב יהיה
בכד בכל הארץ בימים ההם וכל אנשי הארץ הולכים ובאים מצרים
לשבור אוכל כי חזק עליהם הרעב מאד: וישבו בני יעקב בארץ
בנען ימים ושני חדשים עד כלות להם את השבר: והיה כאשר כלה
להם את השבר ותרעב נפשם מאד כל בית יעקב: ויבאו ילדי בני
יעקב יחד ויגשו אל יעקב ויסובבו אותו כלם ויאמרו לו תנה לנו לחם
ולמה נמות כלנו ברעב נגדך: וישמע יעקב את דברי ילדי בניו ויבך
בכי גדול ויכמרו רחמיו אליהם: ויקרא יעקב אל בניו ויבאו כלם
אליו וישבו לפניו: ויאמר אליהם יעקב הלא ראיתם כי בניכם בוכים
עליהיום תנה לנו לחם ואין עתה שובו שברו לנו מעט אוכל: ויען
יהודה ויאמר לא אביו אם ישך משלח את אחינו אתנו נרדה ונשברה
לך אוכל: ואם אינך משלח לא נרד הלא כי מלך מצרים העד העד
עלינו לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם: כי מלך מצרים מלך
אדיר וחזק הוא והיה אם הלכנו אליו בלתי אחינו ומתנו כלנו: הלא
ידעת אם לא שמעת כי המלך ההוא גבור וחכם מאד ואין כמדורו
בכל הארץ: הנה ראינו את כל מלכי הארץ לאראינו כמלך ההוא
מלך מצרים: הלא אין גדול כאבי מלך מלך פלשתים מכל מלכי
הארץ ומלך מצרים גדול ועצום ממנו ולא יהיה לו אכי מלך באחד
שריו: לוראית אבי את היכלו ואת כסאו ואת כל עבדיו העומדים
לפניו: לוראית המלך ההוא בשבתו על כסאו ביופיו ובתאו
מלוכש בכגדי מלכות ועטרת זהב גדולה על ראשו לו ראית ההוד
וההדר אשר נתן לו אלהים כי אין כמדורו בכל הארץ: לוראית אבי
החכמה והתבונה והרעת אשר נתן אלהים בלבו הראית את קולו
הנעים בדברו אלינו: לא ידענו אבי מיהו יעוהו את שמותיו ואת
כל אשר קרה לנו וישאל גם עליך לאמר העוד אביכם חיה שלום לה
לו ראית את כל דברי מלכות מצרים על פיו יצא ועל פיו יבוא ואין
שואל בפרעה אדוניו לו ראית את פחדו ואת אימתו על כל מצרים:
וגם

פרשת מקץ

ק

וגם אנחנו בעצאתנו מלפניו ונאמר לעשות למצרים כיתר ערי האמורי
 ויחר אפנו מאד על כל דבריו אשר דבר לתתנו מרגלים והיה בכואנו
 עוד לפניו ונפלה אימתו עלינו יחד ואין איש יוכל לדבר גלוי דבר
 קטן או גדול: ועתה אבינו שלחנא את הנער אתנו ונרדה ונשברה
 לך אוכל למחיינתו ולא נמות ברעב: ויאמר יעקב למה הרעותם לי
 להגיד לפלך כי יש לכם אחמה הדבר אשר עשיתם לי: ויאמר
 יהודה גל יעקב אביו רתנה הנער בידי ונקומה ונרדה מצריכה
 ונשברה אוכל ונבוא: והיה בכואנו ואין הנער אתנו וחטאתי לך
 כל הימים: הראית את כל ילדנו הקטנים בוכים עליך ברעב ואין
 לאל ידיך עתה יכמרו נא רחמיך עליהם ושלחה ארת אחינו אתנו
 והלכנו: ואיה חסד יי את אבותינו אתך אשר תאמר כי מלך מצרים
 יקח את בנך חי ילו אמות עליו עד הביאותיו והצגתיו לפניך: אך
 התפלל נא בעדנו אל יי אלהינו ויעשה אתנו חסד לתתנו לחן ולחסד
 לפני מלך מצרים ואנשיו: כי לולי התמרה מהנו כי עתה שבנו זה
 פעמים אליך עם בניך: ויאמר יעקב אל בניו ביי אלהיך אבטח אשר
 יציל אתכם ונתן אתכם לחן בעיני מלך מצרים ובעיני כל אנשיו:
 ועתה קומו ולכו אל האיש וקחו לו בידכם מנחה מן הנמצא בארץ
 הזאת והביאו לפניו: ואל שדייתן לכם רחמים לפניו ושלח לכם
 את בנימין ואת שמעון אחיכם: ויקומו כל האנשים ויקחו את בנימין
 אחיהם ומנחה גדולה מזמרת ארץ כנען לקחו בידם וגם משוח
 כסף לקחו: ויצו יעקב ארת בניו מאד על בנימין השמרו בו בדרך
 אשר תלכו בה ואל תתפרדו מעמו גם בדרך גם במצרים ויקם יעקב
 סאת בניו ויפרוש כפיו וירפלל אל יי בעד בניו לאמר: יי אלהי
 השמים ואלהי הארץ זכור לאברהם אבינו את בריכת גלותו וזכור
 ליצחק אביו ועשה חסד עם בני ואל תתנם ביד מלך מצרים: עשה
 נא אלהי לפען רחמיך ופדה את כל בני והצילם מיד מצרים ושלחו
 להם את שני אחיהם: וגם כל נשי בני יעקב וילדיהם נשאו כלם

את

פרשת מקץ

את עיניהם השמימה ויבכו כלם אל יי ויצעקו להציל את אבותם
מבפ מלך מצרים: ויכתוב יעקב ספר אל מלך מצרים ויתנה ביד
יהודה וביד בניו אל מלך מצרים לאמר: מאת עבדך יעקב בן יצחק
בן אברהם העברי נשיא אלהים אל המלך האדיר והחכם צפנת
פענח מלך מצרים שלום: ודוע יהיה לאדוני מלך מצרים כי חזק
עלינו הרעב בארץ כנען ושלחתי אליך בני לשבור לנו מעט ואוכל
מאתך למחייתנו: כי אני פכבונני בשבעים נפש בני ואני זקן מאד
איני רואה בעיני כי בכרו מזוקן עיני מאד: וגם בוכה בכל יום תמיד
על בני על יוסף אשר נאבד מלפני ואצוה ארת בני אשר לאי בואו
יחד בשערי העיר בבואם מצרימה מפני יושבי הארץ: וגם כי צייתים
להתהלך במצרים ולבקש את בני יוסף אולי ימצאוהו שמה ויעשו
כן: ותתנם אתה כמרגלים את הארץ: הלא שמענו עליך: וכי אתה
חכם ונבון מאד הלא תראה את פניהם איך יהיו מרגלים: עם כי
שמענו אשר פתרת אתר את חלום פרעה ורנודיעהו ברעב הזה
טרם יבוא ותדבר אליו נבונה ואיך לא רדע בחכמתך ארת בני
המרגלים הם אסלא: ועתה אדוני המלך הנה שלחתי לפניך את
בנימין בני כאשר דברת אל בני אחלה נא את פניך אשר תשים עינך
עליו עד השיבותיו אלי בשלום עם אחיו: והלא ידעת אסלא שמעת
אח אשר עשה אלהינו לפרעה בקחתו את שרה אמי ואשר עשה
לאבי מלך מלך פלשתים עליה: וגם את אשר עשה אברהם אבנו
לתשעת מלכי עילם אשר המית את כלם במתי מספר אנשים אשר
היו אתו: וגם את אשר עשו שמעון ולוי שני בני לשמונת ערי האמורי
אשר החריבו אתהן בעבור דינה אחותם: ואף בעבור בנימן אחיהם
אשר התנחמו בו על יוסף אחיו מה יעשו עליו בראותם כי רתגבר
יד אחד העם עליהם בעבורו: הלא ידעת מלך מצרים כי גבורת
אלהינו אתנו וגם שומע אלהינו את תפלתנו תמיד כי לא יעזבונו כל
הימים: חיי כי בהגיד בני אלי את מעשיך אתם: לו קראתי אל יי
עליך

פרשת מקץ

קד

עליך כי אז נאבדת עם אנשיך טרם בא בנימין בני לפניך: אך אמרתי
 כי שמעון בני בביתך אולי טובה תעשה אתו על כן לא עשיתי לך
 הדבר הזה: ועתה הנה בני בנימין בא אליך עם בני השמר לך בו
 ושים עינך עליו וישים אלהינו את עיניו עליך בכל מלכותך: ועתה
 הנה הגרתי לך את אשר עם לבבי והנה בני באים אליך עם אחיהם
 דאה נא בעדם את פני כל הארץ ושלחתם עם אחיהם לשלום:
 ויתן יעקב את הספר אל בניו ביד יהודה לתתה למלך מצרים: ויקומו
 בני יעקב ויקחו את בנימין ואת כל המנחה וילכו ויבאו מצרימה
 ויעמדו לפני יוסף: וירא יוסף אתם את בנימין אחיו ויתן יוסף אליהם
 שלום ויבואו האנשים ההם ביתה יוסף: ויצו יוסף את אשר על ביתו
 לטבוח להם טבח לאכול ויעש להם כן: והיה בצעהרים וישלח יוסף
 אל האנשים לבוא לפניו את בנימין: ויגידו האנשים אל האיש אשר
 על בית יוסף את דבר הכסף המושב באמת חותיהם ויאמר להם
 שלום לכם אל תיראו ויצא אליהם שמעון אחיהם: ויאמר שמעון
 אל אחיו טובה רבה עשה אתי אדוני מצרים אך לא אסרני באשר
 ראיתם בעיניכם: כי בצאתכם מהעיר הוציא אותי ויעש אתי טובה
 בביתי: ויקח יהודה את בנימין בידו ויבואו לפני יוסף וישתחוּ לו
 אפים ארצה: ויתנו האנשים את המנחה אל יוסף וישבו כלם לפניו:
 ויאמר אליהם יוסף השלום לכם! השלום לבניכם השלום לאביכם
 הזקן ויאמרו שלום: ויקח יהודה את הספר אשר שלח יעקב ויתנהו
 ביד יוסף: ויקרא יוסף את הספר ויביר את מכתב אביו ויבקש לבכות
 לא יוכל להתאפק וילך החדרה ויבך בכי גדול ויצא: וישא עיניו
 וירא את בנימין אחיו ויאמר הוזה אחיכם אשר אמרתם אלי ויש
 בנימין לפני יוסף ויתן יוסף ידו על ראשו ויאמר לו אלהים יחנך
 בני: והיה כראורת יוסף את אחיו בן אמו ויבקש לבכות שנית
 ויבא החדרה ויבך שמה וירחץ פניו ויצא ויתאפק ויאמר שימו לחם:
 והי ביד יוסף גביע אשר ישתה בו ודוּא מכסף רצוף באבני שהם

זכרולח

פרשת מקץ

וכדולח טוב מאד ויך יוסף בנביע ההוא לעיני אחיו בשבתם
 לאכול אתו: ואמר יוסף אל האנשים ידעתי בנביע הזה כיראובן
 הבכור: ושמעון ולוי והודה ויששכר וזבולון בניאם אחת שבו
 לכם לאכול כאשר יולדתם: וישבגם את האחרים כתולדותם:
 ויאמר ידעתי כי אחיכם הקטן הזה אין לו אח ואני כמדוהו אין לי אח
 ישב נא אתי לאכול: ועל בנימין לפני יוסף וישב על הכסא וידעו
 האנשים את מעשה יוסף ויתמהו על כבה: ויאכלו וישתו האנשים
 עם יוסף בעת ההיא ויתן להם מתנות ומנות בעת ההיא: ויוסף ויתן
 יוסף לבנימין מנה אחת ויראו מנשה ואפרים את מעשה אביהם ויתנו
 לו גם הם את מנותיהם וגם אסנת נתנה לו מנה אחת ותהיין ביד
 בנימין חמש מנות: ויוצא להם יוסף ויין לשתות ולא אבו לשתות:
 ויאמרו מיום אשר נאבד יוסף אחינו מאתנו לא שתנו ויין ולא אכלנו
 אוכל טוב: וישבע להם יוסף ויפצר בם מאד וישתו וישכרו עמו ביום
 ההוא: ויהי אחרי כן ויפן יוסף אל בנימין אחיו לדבר אתו ובנימין
 עודנו וישב על הכסא לפני יוסף: ויאמר אליו יוסף הילדת היש לך
 בנים: ויאמר בנימין יש לעבדך עשרה בנים: ואלה שמותם בלע
 ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי וראש מפים וחפים וארד: ואקרא את
 שמותם על כל אשר קרה לי ויוסף אחי אשר לא ראיתיו: ויצו יוסף
 ויביאו לפניו את משטר הככבים אשר לו אשר בו יודע יוסף את כל
 העתים: ויאמר יוסף אל בנימין שמעתי כי העברים יודעים בכר
 חכמה התוכל לדעת מאומה בזה ויאמר בנימין גם עבדך ידע בכל
 חכמה כאשר הורני אבי: ויאמר יוסף אל בנימין הבטנא בזה הכלי
 והבן איפה הוא אחיך יוסף במצרים אשר אמרתם למצרים ירד:
 ויקח בנימין את הכלי ההוא את משטר ככבי השמים ויתחכם ויבט
 בו לדעת איפה אחיו: ויחלק בנימין את כל ארץ מצרים לארבעה
 חלקים וימצא את יוסף אחיו כי הוא היושב לפניו על הכסא ויתמה
 בנימין מאד: ויראו יוסף את בנימין כיתמר מאד ויאמר אל בנימין

פרשת מקץ

קה

מהראית ועל מהתתמה: ויאמר בנימין אל יוסף רואה אני בזה
 כיוסף אחי וישב אתי פה על הכסא: ויאמר אליו יוסף אני הוֹיֹה
 יוסף אחיך אך אל תגלה את הדבר הזה אל אחיך: הנני שולח
 אותך עםם וילכו וצויתי להשיב אתכם העירה ולקחתך מאהם:
 והיה אם נתנו את נפשם והלחמו עליך אזידעתי כי נחמו על אשר
 עשו לי ונדעתני אליהם: ואם עזבוך ולקחתי אותך וישבת אתי
 ושלחתי אותם וילכו להם ולא אודע אליהם: בעת ההיא צוה
 יוסף את פקידו למלא את כליהם אוכל ולשים את כסף איש
 בשקו ולתת את הגביע בשק בנימין ולתת להם צדה לדרך ויעש
 להם כן: והיו ממחרת ושכימו האנשים בבקר וישאו את
 שברם על חמוריהם ויצאו להם עם בנימין וילכו ארצה כנען עם
 שמעון אחיהם: הם יצאו ממצרים לא הרחיקו ויוסף צוה לאשר
 על ביתו לאמר קום רדוף אחרי האנשים טרם ירחיקו ממצרים
 ואמרת אליהם למת גבתם את גביע אדוני: ויקם פקיד יוסף
 וירדפם וישיגם וידבר אליהם את כל דברי יוסף: והיו בשמעם
 את הדבר הוחרו וחר אפם מאד ויאמרו כל הנמצא אתו את גביע
 אדוניך יומת וגם אנחנו נהיה לעבדים: וימהרו וירידו איש
 את שקו מעל חמורו ויחפשו באמתחותיהם וימצאו הגביע
 באמתחת בנימין: ויקרעו כלם את שמלותיהם וישבו העירה
 וכו את בנימין בדרך הלך והכורת אותו עד כואם העירה
 ויעמדו לפני יוסף: ויחד אף יהודה ויאמר חי יי כי לא השיבנו
 האיש הזה כי אם להחריב את מצרים היום: ויובאו האנשים
 ביתה יוסף וימצאו את יוסף וישב על כסאו וכל גבוריו עומדים
 עליו מימינו ומשמאלו: ויאמר אליהם יוסף מה המעשה הזה
 אשר עשיתם בילקחתם את גביע הכסף אשר ליתלכו לכם:
 אך ידעתי כי בעבור דעת בו איפה אחיכם בכל הארץ לקחתם
 את הגביע אשר לי: ויאמר יהודה מה נאמר לאדוני מיה נדבר

פרשת ויגש

ומה נצטדק האלהים מצא את עון כל עבדיך היום על כן עשה לנו
הדבר הזה היום : ויקם יוסף ויחזיק בכנימין ויקחהו מאת אחיו
בחזקה ויבא הביתה וינעל את הדלת בפניהם : ויצו יוסף לאשר
על ביתו ויצאו אמר אליהם כה אמר המלך לבו לשלום אל אביכם
הנה לקחתי את האיש אשר נמצא נביעי בידו : ויהי בראות יהודה
את מעשה יוסף אתם :

פרשת ויגש

ויגש אליו יהודה וישבור את הדלת
ובא עם אחיו לפני יוסף : ויאמר
יהודה אל יוסף אל יחר בעיני אדוני ידבר נא
עבדך דבר לפניך ויאמר לו יוסף דבר :
וידבר יהודה לפני יוסף ואחיו עומדים לפניו
שם : ויאמר יהודה אל יוסף הלא בתחלה
כאשר באנו אל אדוני לשבר אכל ותשם
אותנו כמרגלים את הארץ ונביא לפניך את
בנימין אחינו ועודך מתעלל עלינו היום :
ועתה ישמענא המלך את דברי ושלח נא
את אחינו וילך לו אתנו אל אביו פן תאכר
את נפשך ואת נפש כל יושבי מצרים היום
הזה : הלא ידעת את אשר עשו שני אחי

זה בזה מוכן הכתוב על
כחון דקמה כי יהודה עדיין
היה מדבר עמו ומחי ויגם
אליו דקאמר עוד כי למה
יחרה חפו עלינו ומה עשה
ובספר כתובת יוסף אשר לי
פירסתי ג' פירושים ככוכים
אולם לפי זה חתי ספיר כי
להיות כי יוסף הכיחו ויבא
הביתה עם בנימין סלקחו
בחזקה לכן אמר על כח
ויגם לו כי מקו היה בנייה
ולחיות כי סבר הדלת לכא
ואל יחר חסך בעבדך לל
פל המעס' ההוא אמר עשה
דוק

שמעון ולוי אל עיר שכם ואל שבעת ערי האמורי בעבור דינת
אחותנו ואף מה יעשו בעבור בנימין אחיהם : ואני בכחי חזק וגדול
משניהם היום הזה עליך ועל כל ארצך אם לא תאכה לשלוח את
אחינו : הלא שמעת אשר עשה אלהינו אשר בחר בנו לפרעה
בעבור שרה אמנו אשר לקחה מעם אבינו : אשר הבה אותנו ואת
ביתנו בנגעים גדולים אשר עוד כל מצרים מספרים את הפליאה

הזאת

פרשת ויגש

קו

הזאת איש אל רעהו עד היום הזה: כן יעשה לך אלהינו על בנימין
 אשר לקחת מאביו היום ועל הרעות אשר אתה מתגולל עלינו
 בארצך היום: כי יזכור אלהינו את בריתו עם אברהם אבינו
 ויהי אליך רעה בעבור אשר דאגת את נפש אבינו היום: ועתה
 שמענא את דברי אשר דברתי אליך היום ושלח את אחינו וילך לו
 פן תימת אתה וארצך בחרב כי לא תוכלו כלכם עליו: ויען יוסף
 את יהודה לאמר למה הרחכת את פיך בכל הדברים האלה
 ותתפאר עלינו לאמריש אתך גבורה: חי פרעה לו צייתי עליכם
 את כל גבורי להלחם אתכם הלא תטבע ברוקס אתה ואחיך אלה:
 ויאמר יהודה אל יוסף הלא לך ולאנשיך לידוע מפני חי יי כי אם
 שלפתי את חרבי לא השיבותיה ריקס: עד אם הרגתי היום הזה
 את כל מצרים ואחל ממך ואכלה בפרעה ארוניך: ויען יוסף ויאמר
 אליו הלא לך הכרך היא הגבורה וגם אנכי גבור וחזק ממך הלא אם
 הוצאת את חרבך אישיב אותה אל צואריך וצואר כל אחיך אלה:
 ויאמר אליו יהודה הלא אם פתוח אפתח את פי היום עליך כי עתה
 בלעתיק ותכתה מן הארץ ותאבד היום ממלכותיך: ויען יוסף
 הלא אם תפתח את פיך יש אתי כח וגבורה לסתום את פיך בלאבן
 גדולה עד כי לא תוכל להבר דבר: ראה כמה אבנים יש לפנינו
 הלא אוכל לקחת אבן דשמתו בפיך ואשכר מתלעותיך: ויאמר
 יהודה עד האלהים בינינו כי לא בקשנו מלחמותיך מאז ועד עתה
 אך תנה לנו את אחינו והלכנו מאתך: ויען יוסף ויאמר חי פרעה כי
 אם יבאו כל מלכי כנען עמכם יחד ללקחתם אותו מידו:
 עתה לכו לכם לדרככם אל אביכם ואחיכם יהיה לי עבד כי גנב את
 בית המלך: ויאמר יהודה מה לך ולשם מלך הלא המלך יצא
 מביתו אל כל הארץ כסף וזהב הרבה מאד אם במתן אם באבידה:
 ואתה עודך מדבר על גביעך אשר נתת אותו באכתחרת אלהינו
 נתת אמר כי גנב אותו מאתך: חלילה חלילה לבנימין אלהינו

פרשת ויגש

ולזרע אברהם מעשות הדבר הזה לגנוב מאתך או מזולתך
 אם מלך או שר אסכל האדם: ועתה דום לך מהדבר הזה
 פן ישמעו דבריך כל הארץ לאמר על כסף פעט נלהם מלך
 מצרים עם אנשים ויתגולל עליהם ויקח את אחיהם לעבד:
 ויען יוסף ויאמר קחו לכם את הגביע הזה ולכו מעלי ועזבו את
 אחיכם לעבד כי משפט הגנב להיותו עבד: ויאמר יהודה למה
 לא יתבוש בדבריך לעזוב את אחינו ולקחת את גביעך:
 זהלא אסתחן לנו כגביעך אלף פעמים לא נעזוב את אחינו על
 כסף הנמצא ביד כל האדם ולונמות עליו: ויען יוסף ויאמר
 ולמה עזבתם את אחיכם ותמכרו אותם בעשרים כסף עד היום
 הזה ולמה לא תעשו כן גם לאחיכם זה: ויאמר יהודה יי עד בנינו
 ובניך כי לא חפצנו במלחמתך עתה תנה את אחינו ורלכנו
 מאתך בלא מלחמה: ויען יוסף ויאמר האסף תאספו את כל
 מלכי הארץ לא יוכלו להם לקחת את אחיכם מיד: ויאמר
 יהודה מה נאמר לאבינו ברצותו כי אין אחינו בא ארנו ודא
 עליו: ויען יוסף ויאמר זה הדבר אשר תדברו אל אביכם לאמר
 הלך החבל אחר הדלי: ויאמר יהודה הלך מלך אתה ולכה
 תדבר בדברים האלה לשפוט משפט שקר או למלך אשר יהיה
 כמוך: ויען יוסף ויאמר אין משפט שקר בדבר אשר דברתם
 בעבור אחיכם יוסף: בוגדתם אותם בלכם למדינים בעשרים
 כסף ותכשו כלכם אל אביכם ותאמרו לו חיה רעה אבל רתו
 טרוף טרוף יוסף: ויאמר יהודה הנה אש שכס נבערה בלבי עתה
 אשורף אתכם ואת כל ארצכם באש: ויען יוסף ויאמר הלא
 אשרתמר בלתיך אשר הרגה את בניך מכבה את אש שכס:
 ויאמר יהודה חיי כי אסדה סדתי מבשרי שער אחד עד מלאתי
 בדמה את כל מצרים: ויען יוסף ויאמר כן משפטכם לעשות
 באשר עשיתם לאחיכם אשר מברתם: ותטבלו את כתנתו

בדם ותביאו אותה אל אביכם בעבור יאמר חיה רעה אכלתהו והנה
דמו בכנתנו: וישמע יהודה את הדבר הזה ויחר אפו מאד
וזחמתו בעדה בו: ותהי לפניו במקום ההוא אבן אחת משקל לח
כארבע מאות שקל ויחר אף יהודה ויקח את האבן בידו. האהרת
ויזרקה השמימה ויקחנה בידו השנית השמאלית: ויתן אותה
אחרי כן תחת רגליו וישב עליה בחמת כחווותהי האבן לעפר מכת
יהודה: וירא יוסף את מעשה יהודה ויירא מאד אך צוה אל
מנשה בנו ויעשגם הוא באבן אחרת כמעשה יהודה: ויאמר יהודה
אל אחיו אל יאמר מכם כי האיש הזה מצרי הוא כי אם ממשפחת
אבינו הוא בעשותו הדבר הזה: ויאמר יוסף הלא לכם לבדכם
נתנה הגבורה כי גם אנחנו גבורים ולמה תתפארו עלינו כלכם:

ויאמר יהודה אל יוסף שלח נא את אחינו וגל תחריב את ארצך
היום הזה: ויען יוסף ויאמר אליהם לכו אמרו אל אביכם חיה
רעה אכלתהו כאשר אמרתם על יוסף אחיכם: ויפן יהודה אל
נפתלי אחיו ויאמר אליו מהר לך נא וספור את שווקי כל מצרים
זכור והגד לי: ויאמר אליו שמעון אל נא יהיה לך הדבר הזה
לטורח עתה אלך אני ההרה ונשאתי אבן אחת גדולה מדרור
ושמתיה על כל מצרים כלה והמתתי את כל אשר בה: ויוסף שמע
את כל הדברים אשר דברו אחיו לפניו והם לא ידעו כי שומע יוסף
כי אמרו כי לא ידע לדבר עברית: וירא יוסף מאד מדברי אחיו
פן יחריבו את מצרים ויצו אתו מנשה בנו לאמר: לך נא כהר
זה וזעק לי את כל יושבי מצרים וכל הגבורים יחד ויבואו אלי ערנה
בסוסים וברגלי ובכל כלי זמר וילך מנשה ויעשכן: ונפתלי
הלך כאשר צוהו יהודה כי נפתלי קל ברגליו מאד כאחת הצבאים
הקלים והלך על שבלי הזרע ולא ישברו תחתיו: וילך ויספור את
כל שווקי מצרים וימצא בהם שנים עשר ויבא מהרה ויגד אל
יהודה: ויאמר יהודה אל אחיו מהרו לכם ושימו איש חרבו על

פרשת ויגש

ויריבו ויבואוהו על מצרים וינכה את כלם ולא תשאירו מהם שריד: .
ויאמר יהודה רהני אחריב את שלשה שווקים בבחי ואתב כלכם
יחריב מכס איש שוק אחד: ויהי בדבר יהודה אתהו בדוה והנה
יושבי מצרים וכל הגבורים באו כלם נגדם בכל כלי זכר ובזעקות
רבות: ויהי כל כספרם חמש מאות איש רכבי סוסים ועשרת אלפים
רגלי וארבע מאות גבורים אשר יוכלו להלחם בלא חרב ובלא הנית
כי אם בידיהם ובגבורתם: ויבואו כל הגרודים ראלה ברעש גדול
ובצעקות ויסובבו כלם את בני יעקב ויבהלו ויסוה בקערה אדמה מקו
צעקותם: ויהי כראות בני יעקב את הגרודים האלה וייראו מאד
לנפשם ויוסף עשה כן למען הפחיד את בני יעקב להחריש מעליו:
וירא יהודה את מקצת אחיו ונבהלים ויאמר אליהם למה רתראו
וחסרו אלהינו אתנו: וירא יהודה את כל אנשי מצרים סובבים אותם
במצות יוסף להפחידם אך יוסף צוה להם לאמר אל תגעו בי אחד
מהם: וימהר יהודה וישלח חרבו ויצעק צעקה גדולה ומרה עד
מאד ויך בחרבו וידלג על הארץ ויוסף עוד לזעוק על כל האנשים ויהי
בעשותו הדבר הזה ויפל יי פחד יהודה ואחיו על כל הגבורים וכל
האנשים אשר סביבותם: וינוסו כלם מקול הצעקה והפחד ויפלו
איש על רעהו ויסורו מהם הרבה בנפלים ויברחו כלם
מפני יהודה ואחיו ומפני יוסף: ויהי בנוסם וירדפם יהודה ואחיו עד
בית פרעה וימלטו להם כלם: וישב יהודה עד לפני יוסף וינהום
עליו כארניה ויצעק עליו צעקה גדולה ומרה מאד: ותשמע הצעקה
ההיא עד למרחוק וישמעוה כל יושבי סוכות והרעש כל מצרים
מקול הצעקה: וגם כל הומות מצרים וארץ גושן נפלו כלם מרעש
הארץ ויפול גם פרעה מעל כסאו על פניו ארצה: וגם כל נשי מצרים
וגושן הררות נפלו וילדיהן כמעיהן בשמעם את כל הרעש כיראו
מאד מאד: וישלח פרעה לאמר מה הדבר הזה אשר נהיה היום
בארץ מצרים ויבואו ויגדלו לו את כל הדברים מראש ועד סוף ויבהל

פרעה

ויצבו ויראו אחיו יוסף את בנימין נפל על אחיו ויבך עמו ויפלוגם הם
 על יוסף ויחבקוהו ויבכו בכי גדול עם יוסף והקול נשמע בירת
 פרעה כי אחיו יוסף הם ויטב בעיני פרעה מאד כי ראו אותם פני חריבו
 את מצרים: וישלח פרעה את עבדיו אל יוסף לשמחו באחיו אשר
 באו אליו: ויבואו כל שרי החיילים והגבורים אשר במצרים
 לשמחו עם יוסף וישמחו כל מצרים באחיו יוסף מאד: וישלח
 פרעה אל יוסף לאמר אמוד לאחיקך להביא את כל אשר להם ויבואו
 אלי והושבתם במיטב ארץ מצרים ויעשו בן: ויצו יוסף את אשר
 על ביתו להוציא אל אחיו מנורת ומתנות ובגדים: ויוצא להם
 בגדים רבים בגדי מלכות ומנות ומתנות רבות ויחלקם יוסף לכל
 אחיו: ויתן לכל אחד מאחיו חליפות בגדים כבגדי המלוכה ומאה
 כסף עמדם: ויתן לבנימין אחיו חמש חליפות בגדים כבגדי זרוב
 וכסף ושלש מאות כסף: ויצו יוסף אליהם וילבשו כלם את
 הבגדים האלה ויביאם לפני פרעה: וירא פרעה את כל אחיו יוסף
 כי כלם גבורים ויפי תואר וישמח מאד: ויצאו אחרי כן מלפני
 פרעה ללכת ארצה כנען אל אביהם ובנימין אחיהם אתם: ויקם
 יוסף ויתן להם עשרה מרכבות מאת פרעה: ויתן להם
 יוסף מרכבתו אשר רכב עליה ביום מלכו על מצרים להביא את
 אביו עליה אל מצרים: וישלח יוסף לכל ילדי אחיו בגדים
 כמספרם ומאה כסף לאחד מהם: וגם לנשי אחיו שלח
 בגדים כמספרן מבגדי נשי המלך וקטרת ותמרוקין שלח אליהן:
 ויתן לכל אחד מאחיו עשרה אנשים ללכת עמו ארצה כנען לשרתו
 ולשאת ארץ בניהם ואת כל אשר להם לבוא מצרים: וישלח
 יוסף ביד בנימין אחיו עשרה בגדים לעשרת בניו שכם אחד על
 ילדי בני יעקב: וישלח לכל אחד חמשים כסף ועשר מרכבות
 מאת פני פרעה: וישלח לאביו עשרה חמורים נושאים
 פכל טוב מצרים ועשר אתונות נושאות בר ולחם ומזון לאביו
 ולכל

פרשת ויגש

ולכל אשר אתו לצדה לדרך: וישלח לדונה אחותו בגדי זהב וכסף
וקטרת ומרו ואהלים ותמרוק ויגש הרבה מאד וגם לגנשי בנימין
שלח כזאת מאת נשי פרעה: ויחן לכלם לאחיו גם לנשיהם מכל
אבני שהם ובדולח ברקת ופטדה ומכל סגולות גדולי מצרים לא
נותר דבר אשר לא נתן יוסף לכל בירת אביו מכל דבר חמדה:
וישלח את אחיו וילכו ואת בנימין אחיו שלח עמם ללכת ארצה
כנען: ויצא יוסף עמם לשלחם בדרך עד גבול מצרים ויצום על
אביו ועל ביתו לבוא מצרימה: ויאמר אליהם אל תרננו בדרך כי
מאת יידיה הדבר הזה למען חיות עם רב מרעב כי עוד חמש שנים
דעב בארץ: ויצו אותם לאמר בבואכם ארץ כנען אל תבואו
פתאום לפני אבי בדבר הזה כי עשו תעשו ויחכמתכם: ויכל יוסף
לצוות אותם ויפן וישב מצרימה ובני יעקב הלכו ארצה כנען בשמח
ובטובה אל יעקב אביהם: ויבואו עד גבול הארץ ואמרו איש אל
דעהו מה נעשה בדבר הזה לפני אבינו: כי אם נבוא אליו פתאום
ונגד לו הדבר ונבהל מאד מדברינו ולא יאברה לשמוע אלינו:
וילכו להם עד קרבם אל בתיהם וימצאו את שרח בת אשר אשר
יצאת לקראתם והנערה טובה עד מאד וחכמה ויודעת לנגן בכנור:
ויקראו אליה ותבא אליהם ותשק איהם ויקחוה ויתנו לה כנור אחד
לאמר: בואי נא לפני אבינו וישבת לפניו והך בכנור ודברת ואמרת
כדברים האלה לפניו: ויצו אותה ללכת אל ביתם ותקח הכנור
ותמהר ותלך לפניהם ותבוא ותשב אצל יעקב: ותיטיב הכנור ותנגן
ותאמר בנעם דבריה יוסף רודי חי הוא וכי הוא מושל בכל ארץ
מצרים ולאמת: ותוסף ותנגן ותדבר כדברים האלה וישמע יעקב
את דבריה ויערב לן: וישמע עוד בדברה פעמים ושלש ותבוא
השמחה בלב יעקב מנעם דבריה ותהי עליו רוח אלהים וידע כי כל
דבריה נבותה: ויבך יעקב את שרח בדברה הדברים האלה
לפניו ויאמר אליה בתי אל ימשול מתוךך עד שלם ביה החיית את
רוחי:

פרשת ויגש

קי

רוחיו: אך דבר נא עוד לפני כאשר דברת כי שמחתני בכל דבריך: ותוסף ותנגנן כדברים האלה ויעקב שומע ויערב לו וישמח ותהי עליו דוח אלהים: עודנו מדבר עמה והגור בניו באו אליו בסוסיים ומרכבות ובגדי מלכות ועבדים רצים לפניהם: וקם יעקב לקראתם וירא את בניו מלובשים בלבוש מלכות וירא את כל הטובה אשר שלח יוסף אליהם: ויאמרו אליו התבשר כי יוסף אחינו חי וכוני הוא המושל בכל ארץ מצרים והוא אשר ידבר אלינו ככל אשר דברנו אליך: וישמע יעקב את כל דברי בניו ויפג לבוא אל דבריהם כילג האמין להם עד ראותו את כל אשר נתן להם יוסף ואשר שלחו ואת כל האותות אשר דבר יוסף אליהם: ויפתחו לפניו ויראוהו ואת כל אשר שלח יוסף ויתנו לכל אחד מהם את אשר שלח לו יוסף וידע יעקב כי נכונה דברו וישמח מאד על בנו: ויאמר יעקב רבלי אשר עוד יוסף בני חיעתה אלכה ואראנו בטרים אמות: ויגדו לו בניו את כל הקורות אותם: ויאמר יעקב אודה לי מצרימה לראות את בני ואת ילדיו: וקם יעקב וילבש את הבגדים אשר שלח לו יוסף וישם את המצנפת על ראשו אשר שלח לו יוסף אחרי אשר רחץ וגלח את כל שערו: וילבש כל אנשי בית יעקב ונשיהם ואת כל אשר שלח אליהם יוסף וישמחו מאד ביוסף כי עודנו חי וכוני הוא המושל במצרים: וישמעו כל יושבי כנען את הדבר הזה ויבואו וישמחו את יעקב ביוסף מאד כי עודנו חי: ויעש להם יעקב משתה שלשת ימים ויאכלו וישתו וישמחו בבית יעקב כל מלכי כנען וכל גדולי הארץ: ויהי אחריו בן ויאמר יעקב אך וראראה את בני מצרים ואשובח ארץ כנען אשר דבר אלהים לאברהם כי לא אוכל לעזוב את ארץ מולדתי: והנה דבר יי אליו יקום רד מצרימה עם כל ביתך: ושב שם אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי זשב שם אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי

זה חספסר כי פי חומרו אלכה ויראנו לל לראותו לכד ואסוב לי הוקא ולכח לו ית' חל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול כ'רצה לומר כי כריך סיתיסב פס וסלא יירא לרדת מצרימה הוא וכל זרעו לסכת פס ולא כמו טחטב הוא לעמות

פרשת ויגש

גדול אשׁימך שם: ויאמר יעקב אל לבוא לכה לי ואראה את בני
העוד יראת אלהיו בלבו בין כל יושבי מצרים: ויאמר יי אל יעקב אל
רצא מיוסף כי עודנו מחזיק בתומחו לעבדני כאשר ייטב בעיניך:
וישמח יעקב מאד מאד על בנו: בעת ההיא צוה יעקב אל בניו ואל
בתו ללכת מצרימה בדברי אליו: ויקם יעקב ובניו וכל ביתו
ויצאו מארץ כנען מבאר שבע בשמחה וטוב לבב וילכו ארצה
מצרים: ויהי בקרבם לבוא מצרימה וישלח יעקב את יהודה לפניו
אל יוסף להודות לפניו מושב במצרים: ויעש יהודה כדבר אביו
וימחר וירץ וילך אל יוסף וישימו להם מקום בארץ גושן אל יעקב
ואל כל ביתו וישב יהודה וילך אל אביו בדרך: ויוסף אסר את
המרכבה ויועק את כל גבוריו ועבדיו וכל שרי מצרים ללכת לקראת
יעקב אביו: ויעביר קול יוסף במצרים לאמר כל אשר איננו יוצא
לקראת יעקב יומת: ויהי ממחרת ויצא יוסף עם כל מצרים חיל גדול
ועצום מלובשים כלם בכנדי בויץ וארגמן וכלי זהב וכסף וכלי
מלחמתם עם: ויצאו כלם לקראת יעקב בכל כלי זמר ותופים
ומהולות ומר ואהלים מפזרים בכל הדרך וילכו כלם כמשפט הזה
ותרעש הארץ מקולם: וגם כל נשי מצרים עלו על גנות מצרים ועל
החומות לקראת יעקב ושוחקות גם הנה בתופים ובמחולות: ויוסף
וכל העם אשר אתו הלכו לקראת יעקב ובראש יוסף כתר המלכות
אשר לפרעה כי שלחו אליו פרעה ללבוש בעת לכתו לקראת אביו
ויהי כאשר קרב יוסף אל אביו בחמשים אמה וירד מעל המרכבה
וילך ברגליו לקראת אביו: וכל שרי מצרים וגדוליה בראותם כי
ירד יוסף ברגליו אל אביו וירדו גם הם וילכו בתגליהם לקראת יעקב
ויהי כאשר הקריב יעקב ובניו אל מחנה יוסף ויבט יעקב אל המחנה
ההולכת לקראתו עם יוסף בנו ותישר בעיניו ויפלא יעקב ממנה:
ויאמר יעקב אל יהודה מי האיש אשר אנכי רואה במחנה המצרים
הרוד בלבושו בכנדי המלוכה: ועליו בגד אדום מאד וכתר מלכות
בראשו

פרשת ויגש

קיא

בראשו וידד לארץ מעל מרכבתו וילך לקראתו: ויען יהודה את
 אביו לאמר הוא בנך יוסף המלך וישמח יעקב בראותו את כבוד
 בנו: ויקרב יוסף לפני אביו וישתחו לאביו וישתחו עמו כל אנשי
 המחנה אל יעקב ארצה: והנה יעקב רץ ויסתר אל יוסף בנו ויפול
 על צוארו וישקוהו ויבך עמו: ויחבק גם יוסף את אביו וישקוהו ויבכו
 ויבכו עמהם כל אנשי מצרים: ויאמר יעקב אל יוסף הנה אמותה
 הפעם בטובה אחרי אשר ראיתי פניך כי עודך חיוכך כבוד: וכל בני
 יעקב ונשיהם ובניהם ועבדיהם וכל בית יעקב כבו עם יוסף נאד
 וישקוהו ויחבקוהו ויבכו עמו הרבה מאד: ואחרי כן שבו להם
 יוסף וכל עמו מצרימה אל מקומם: ויעקב ובניו וכל ביתו באו את
 יוסף מצרימה ויושיבם יוסף במיטב מצרים בארץ גושן: ויאמר
 יוסף אל אביו ואל אחיו אעלה ואגידה אל פרעה לאמר אחי ובית
 אבי וכל אשר להם באו אלי והנם בארץ גושן: ועש כן יוסף ויקח
 מצחו את ראובן ואת יששכר וזבולון ובנימין מחיו ועמדם
 לפני פרעה: וידבר יוסף אל פרעה לאמר אחי ובית אבי וכל
 אשר להם גם צאנם בקרם באו אלי בארץ כנען לגור
 מצרימה כי חזק עליהם הרעב: ויאמר פרעה אל יוסף במיטב
 כל הארץ הושב את אביך ואת אחיך אל חמנע מהם כל טוב
 והאכלתם כל חלב הארץ: ויען יוסף לאמר הנה הושנתם
 בארץ גושן כי רועי צאן הם על כן ישבו להם כנען לרעות צאנם
 מפני המצרים: ויאמר פרעה אל יוסף כל אשר יאמרו אליך מחזק
 עשה אתם וישתחו בני יעקב אל פרעה ויצאו מאתו בשלום:
 ואחרי כן הביא יוסף את אביו לפני פרעה ויבא יעקב וישתחו אל
 פרעה ויברך יעקב את פרעה ויצאו בעת ההיא ישבו יעקב וכל
 בניו וכל ביתו בארץ גושן בשנה השנית היא שנה שלש הופאת
 שנת לחיי יעקב: ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל
 בית אביו לחם לחי רחמי רעב לא הסרו דבר:

ותן

פְּרִשְׁתׁ וַיִּגַּשׁ

וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף אֶת מִטְבַּח כָּל הָאָרֶץ וַיֹּאכְלוּ בְנֵי יַעֲקֹב אֶת טוֹב מִצְרַיִם
כֹּל יְמֵי יוֹסֵף גַּם בְּגַד וּשְׁלֵמָה יִתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לְכָל בֵּית אָבִיו שְׁנֵה שְׁנֵה
וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי יַעֲקֹב בְּמִצְרַיִם לְבֵטָה כֹּל יְמֵי יוֹסֵף אַחֲרָיו וַיַּעֲקֹב יֹאכַל תְּמִיד
עִם יוֹסֵף בְּשַׁלְחָנוֹ לֹא סָרוּ וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו מִשַּׁלְחַן יוֹסֵף לַיְלָה וַיּוּם מִלֶּבֶד
אֲשֶׁר יֹאכְלוּ בְנֵי יַעֲקֹב בְּכַתְיָדָם: וְכָל מִצְרַיִם אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים לֶחֶם
בְּלִי מִי הָרַעַב מִבֵּית יוֹסֵף כִּי מִכְרוּ כָל מִצְרַיִם אֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם כַּפְנֵי
הָרַעַב: וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת מִצְרַיִם וְאֶת אֲדָמָתָם וְאֶת שְׂדֵדוֹתֵיהֶם בְּלֶחֶם אֵל
פְּרַעֲוִה: וְכִי כָל יוֹסֵף אֶת כָּל מִצְרַיִם בְּלֶחֶם כָּל יְמֵי הָרַעַב: וַיִּלְקַח
יוֹסֵף אֶת כָּל הַכֶּסֶף וְאֶת הַחֹהֵב אֲשֶׁר בְּאֵלֵיו בִּידוֹ בִּשְׂבַר אֲשֶׁר זָרְקוּ
שׁוֹבְרִים כָּל הָאָרֶץ וַיִּמְצָא זָהָב וְכֶסֶף הִרְבֵּה מְאֹד: מִלֶּבֶד אֲבֵנֵי שׁוּהִם
וּבְדוֹלַח וּבְנִדְרִים יִקְרָם אֲשֶׁר הֵבִיאוּ אֵל יוֹסֵף כָּל הָאָרֶץ בְּכֹלֹת לָהֶם
הַכֶּסֶף אֵין מִסְפָּר: וַיִּקַּח יוֹסֵף מִכָּל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב בְּאֵי בִידוֹ בִּשְׂבַר
כֶּשֶׁתִים וְשִׁבְעִים כִּכְרֵי זָהָב וְכֶסֶף וְגַם מֵאֲבֵנֵי שׁוּהִם וּבְדוֹלַח הִרְבֵּה
מְאֹד: וַיִּלְךְ יוֹסֵף וַיַּטְמֵן אוֹתָם אֶל אַרְבַּעַת חֲלָקִים וַיַּטְמֵן אֶחָד
בְּמִדְבַר אֶצְלֵי יַם סוּף וְאֶחָד עַל נְהַר פְּרַת: וְהַשְּׁלִישִׁי וְהָרְבִיעִי טְמֵן
אוֹתָם בְּמִדְבַר נֶגֶד מִדְבַר פְּרִס וּמִדֵּי: וַיִּקַּח מִן הַנֶּשֶׂאֵר זָהָב וְכֶסֶף וַיִּתֵּן
אֵל כָּל אַחֲיוֹ וְאֶת כָּל בֵּית אָבִיו וְלְכָל נֶשִׁי בֵּית אָבִיו וְאֶת הַיּוֹתֵר הֵבִיֵּא
בֵּית פְּרַעֲוִה כְּעֹשְׂרִים כִּכְרֵי זָהָב וְכֶסֶף: וַיִּתֵּן יוֹסֵף אֶת הַזָּהָב וְאֶת
הַכֶּסֶף הַנּוֹתֵר אֶל פְּרַעֲוִה וַיִּשְׂמֵהוּ פְּרַעֲוִה בְּאוֹצְרוֹתָיו: וְתַכְלִינָה כָּל
יְמֵי הָרַעַב מִכָּל הָאָרֶץ אַחֲרֵי כֵן וַיִּזְרְעוּ וַיִּקְצְרוּ כָּל הָאָרֶץ וַיִּמְצָאוּ לָהֶם
כֶּמֶשׁ פֶּטֶם שְׁנֵה שֶׁהָלָא הָסְרוּ דְבַר: וַיּוֹסֵף יֹשֵׁב בְּמִצְרַיִם לִבְטַח וְתָהִי
כָּל הָאָרֶץ תַּחַת עֵצָתוֹ וְאֵב וְכָל אַחֲיוֹ יֵשְׁבוּ לָהֶם בְּאָרֶץ גּוֹשֵׁן וַיֵּאחָזוּ
בָּהּ וַיַּעֲקֹב זָקֵן מְאֹד בְּאַבְרָמִים וּשְׁנֵי בְנֵי יוֹסֵף אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וַיֹּשְׁבִים
תְּמִיד בְּבֵית יַעֲקֹב עַם יִלְדָיו בְּנֵי יַעֲקֹב אַחֲהֵם לְלִמּוּדָת דְּרִכָּיו וְאֶת
תּוֹרוֹתָיו: וַיֵּשְׁבוּ יַעֲקֹב וּבְנָיו בְּאָרֶץ מִצְרַיִם בְּאָרֶץ גּוֹשֵׁן וַיֵּאחָזוּ בָּהּ
וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד:

פְּרִשְׁת

פרשת ויהי

ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני
 חייו שבע שנים וארבע סומאת שנה: בעת ההיא הלך
 יעקב את חליו אשר ימות בו ושלח ויקרא אל יוסף בנו ממצרים
 ויבוא יוסף אל אביו: ויאמר יעקב אל יוסף ואל בניו הנה אנכי כרת
 ואלהי אבותיכם פקוד פקוד אתכם והשיב אתכם אל הארץ אשר
 נשבע יי לתת לכם ולבניכם אחרים: ועתה במותי קברו אותי
 במערה אשר במכפלה בחכרון בארץ כנען אל אבותי וישבע יעקב
 את בניו לקבור אותו במכפלה בהכרון וישבע לו בניו על הדבר
 הזה: ויצו אותם לאמר עבדו את יי אלהיכם כי הוא יציל אתכם
 מכל צרה כאשר הציל את אבותיכם: ויאמר יעקב קראו לי לכל
 בניכם ויבואו כל ילדי בני יעקב וישבו לפניו: וברך אותם יעקב
 ויאמר אליהם יי אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם וככם אלף פעמים
 ויברך אתכם ויתן לכם את ברכת אברהם אביכם: ויצאו כל ילדי
 בני יעקב מאת יעקב ביום ההוא כאשר ברך אותם: והיו ממחרת
 ויקרא יעקב עוד אל בניו ויקבצו כלם ויבואו אליו וישבו לפניו:
 ויברך יעקב את בניו ביום ההוא לפני מותו איש איש כברכתו ברך
 אותם הנה כתובה בספר תורת יי לישראל: ויאמר יעקב אל יהודה
 ידעתי בני גביר לאחיך אתה ומלך עליהם ובניך ימלכו על בניהם
 עד עולם: אך למד נא את בניך קשת וכל כלי מלחמה למען ולחמם
 את מלחמות אחיהם המלך בכל אויביו: ויצו יעקב את בניו עוד
 ביום ההוא לאמר אני הגני נאסף היום הזה אל עמי שאני ממצרים
 וקברו אותי במערת המכפלה כאשר צויתי אתכם: אך השמרו נא
 בי אל ישא אותי אחד מבניכם כי אם אתם: וזה הדבר אשר תעשו
 לי בשאתכם את גי יי ללכת בה ארצה כנען לקבור אותי: יהודה
 וששבר וחבולן ישאו את מטתי מקדמה מזרחה: ראובן שמעון גר

פרשת ויקרא

ישאו מתימנה: אפרים מנשה ובנימין יטה: דן אשר ונפתלי צפונה
 לוי אל תעזבוהו לשאת עמכם כי הוא ובניו ישאו את ארון ברית
 עם ישראל במחנה: וגם יוסף בני לאי שאכי כפלדן בן כבודו אהרן
 אפרים ומנשה בניו יהיו תחתיהם: נכה תעשו לי בשאתכם אורני
 לאתגרעו דבר מכל אשר צוית אתכם: והיה כאשר רעשו לי
 הדבר הזה ופקד יי אתכם לטובה ובניכם אחרים עד עולם: ואתם
 בני כבדו איש את אחיו ואיש את קרובו וצו ארת בניכם ואת בני
 בניכם אחרים לעבוד את יי אלהי אבותיכם כל הימים: למען
 תארכו ימים בארץ אתם ובניכם ובני בניכם עד עולם כי תעשו הטוב
 והישר בעיני יי אלהיכם ללכת בכל דרכיו: ואתה יוסף בני שא נא
 לפשע אחיך ולכל חטאתם ברעה אשר גמלך: כידנה האלהים
 חשבה לטיבה לך ולבניך: ואל תעזוב בני ארת אחיך מפני יושבי
 מצרים ואל תעצב את פניהם כי הנם ביד אלהיהם נתחיים ובידך
 לשמרם כל ימך מפני המצריים: ויענו בני יעקב את אביהם כל
 אשר צויתנו כן נעשה אביאך יהי נא אלהים עמנו: ויאמר יעקב אל
 בניו כן יהיה אלהים אתכם בשמרכם את כל דרכיו לא תסורו מכל
 דרכיו ימין ושמאל בעשותכם את הטוב ואת הישר בעיניו: כי אנכי
 ידעתי כי צרות רבות ורעות ימצאו אתכם באחרית הימים בארץ
 הזאת לבניכם ולבני בניכם אך עבדו את יי וישע אתכם: מכל
 צרה: והיה כי תלכו אחרי אלהיכם לעבדו ולמדתם את בניכם
 אחרים לדעת את יי את בני בניכם: והקיים לכם ולבניכם מושיע
 מכניכם והציל יי אתכם על ידו מכל צרה והוציא אתכם ממצרים
 והש באתכם אל ארץ אכותיכם לרשתה לבטח: ויכל יעקב לצוות
 את בניו ויאסף דגליו אל המטה ויכתו ויאסף אל עמיו: ויפול יוסף
 על אביו ויצעק ייבך עליו וישקרו ויקרא בקול מר ויאמר אבי אבי
 ויבואו גנס בניו וכל ביתו ויפלו על יעקב ויבכו עליו ויצעקו בקול
 גדול מאד על יעקב: ויקמו כל בני יעקב יחד ויקרעו שמלותיהם
 וישימו

פרשת ויחי

ק"ג

וישימו כלם יחד שקים במתניהם ויפלו על פניהם ויורקו עפר על ראשיהם השמימה: ויגד הדבר לאסנת אשת יוסף ותקם ותלבש שק ותבוא היא וכל גשי מצרים עמה ויספרו כלם ויבכו את יעקב: וגם כל אנשי מצרים אשר ידעו את יעקב באו כלם ביום ההוא בשמעם את הדבר הזה ויבכו כל מצרים את יעקב ימים רבים: וגם מארץ כנען באו אנשים אל מצרים בשמעם כי מת יעקב ויבכו אותו במצרים שבעים יום: ויהי אחרי כן ויצו יוסף את עבדיו את הרופאים לחנוט את אביו במר ולבונה וכל קטרת ובושם ויחנוטו הרופאים את יעקב כאשר צוה אותם יוסף: וכל מצרים וזקניה וכל יושבי ארץ גושן בוכים וסופדים אתו יעקב וכל בניו ובני ביתו מקוננים ומתאוננים על יעקב ואביהם כל הימים: פ ויהי כאשר עברו ימי בכיתו מקץ שבעים יום ויאמר יוסף אל פרעה אעלה ואקברה את אבי ארצה כנען כאשר השביעני ואשובה: וישלח פרעה את יוסף לאמר עלה וקבור את אביך כאשר דבר וכאשר השביעך: ויקם יוסף וכל אחיו ללכת ארצה כנען לקבור את יעקב אביהם כאשר צום: ויצו פרעה ועבדיו קול במצרים לאמר כל אשר איננו עולה את יוסף ואחיו ארצה כנען לקבור את יעקב יומתו: וישמעו כל מצרים את קול פרעה ויקומו כלם יחד ויעלו ארץ יוסף כל עבדי פרעה וזקני ביתו וכל זקני ארץ מצרים: ויעלו כל השרים והפרת מים אשר לפרעה ועבדי יוסף וילכו לקבור את יעקב בארץ כנען: וישאו בני יעקב את מטת יעקב אשר שכב עליה ככל אשר צום אביהם כן עשו בניו לו: והמטה היתה מזהב טהור וזבני שהם ובדולח עליה במסגרתה מסביב: ומכסה המטה מעשה אורג זהב וקשור בפתילים ועליהם קרסים מאבני שוהם ובדולח: וישם יוסף על ראשי יעקב אביו עטרת זהב גדולה וישם שרביט זהב בידו ויסבהו על המטה כמשפט המלכים כחיהם: וכל גדודי מצרים לפניו כמערכת חזה ילכו בראשונה כל גבורי פרעה וגבורי

פרשת ויחי:

יוסף ועליהם יתר יושבי מצרים: וכלם חגורו חרב היו ומלובשי שריונות ועדיי המלחמה עליהם: וכל הבוכים והמקוננים הולכים רחוק נגר המטה הלוך ובכה וקונן ויתר העם הולכים אחרי המטה: ויוסף וביתו הולכים יחד קרוב אל המטה יחפים ובוכים ויתר עבדי יוסף וגבוריו הולכים סביבו איש עדין עליו וכלם חגורים כלי מלחמתם: וחמשים מעבדי יעקב הולכים אל פני המטה ויפודו בכל הדרך מור ואהלות וכל בושם: וכל בני יעקב נושאי המטה הולכי על הבושם ועבדי יעקב ילכו לפני הלוך והשלך כל הבושם על הדרך: ויעל יוסף במחנה כבוד ויעשו כמשפט הזה בכל יום עד געתם ארץ כנען: ויבאו עד גורן האמד אשר בעבר הירדן ויספרו שם מספר גדול וכבוד מאד במקום ההוא: וישמעו כל מלכי כנען את הדבר הזה ויצאו כלם איש ממקומו שלשים ואחד מלכי כנען ויבאו כלם עם כל אנשיהם לספור ולבכות את יעקב: ויראו כל המלכים האלה את מטת יעקב והנה עליה בטר יוסף ויקחו גם המה וישימו את כתריהם על הכטה ויסובבוה בכתריהם: ויעשו כל המלכים האלה במקום החוא מספר גדול וכבוד עם בני יעקב ומצרים על יעקב כי ידעו כל מלכי כנען את גבורת יעקב ובניו: והשמועה באה עד עשו לאמר כי מת יעקב במצרים ויביאו אותו בניו וכל מצרים ארצה כנען לקבור אותו: וישמע עשו את הדבר הזה והוא יושב בהר שעיר ויקם הוא ובניו ובני בניו וכל אנשיו וכל ביתו עם רב מאד ויבאו לספור ולבכות את יעקב: ויהי בבוא עשו ויספוד את יעקב אחיו ויקומו עוד כל מצרים וכל כנען ויספרו מספר גדול עם עשו אל יעקב במקום ההוא: וישאו יוסף ואחיו את יעקב אביהם מן המקום ההוא וילכו חברונה לקבור את יעקב במערה עם אביו:

ויבואו קרית ארבע אל המערה ויהי בבואם ויעמד עשו וכל בניו ואנשיו אל יוסף ואחיו לשטן במערה לאמר לא יקבר יעקב בהי לנו ולאבינו הוא: וישמע יוסף ואחיו את דברי בני עשו ויחר אפם

מאד:

פרשת ויחי

קיד

מאד ויגשו יוסף אל עשו לאמר: מה הדבר הזה אשר תדברו הלא
 קנה קנה אותה יעקב אבי ממך בעושר רב אחרי מות יצחק זה היום
 עשרים וחמש שנה: וגם כל ארץ כנען קנה מאתך ומאת בניך וזרעך
 אחריך: ויקנה אותה יעקב לבניו ולזרעו אחריו עד עלם לאחוזתו:
 ולמה תדבר כדברים האלה היום הזה: ויען עשו את יוסף לאמר
 שקר תאמר וכזב תדבר כי לא מכרת את אשר לי בכל הארץ הזאת
 אשר תדבר וגם יעקב אחי לא קנה מכל אשר לי בארץ הזאת
 מאומה: ועשו דבר הדברים האלה למען הכחיש את יוסף בדבריו:
 כי ידע עשו כי לא היה יוסף בימים ההם במכור עשו את כל אשר לו
 בארץ כנען ליעקב: ויאמר יוסף אל עשו הלא ביספר המקנה כתב
 אבי בדברים האלה עמך ויעד עדים בספר והנה במצרים אתנו: ויען
 עשו לאמר לכו הביאו את הספר את כל אשר אמצא בספר הזה
 אעשה: ויקרא יוסף אל נפתלי אחיו ויאמר מהרה חושה את העמוד
 ורוץ נא מצרימה והביא את כל הספר את ספר המקנה ואת החתום
 ואת הגלוי וגם כל הספרים הראשונים אשר כתוב בהן את כל דברי
 הבכורה קח: והבאת לנו פה וגדעה מהם את כל דברי עשו ובניו
 אשר ידברו ביום הזה: וישמע נפתלי בקול יוסף וימהר וירץ לרדת
 מצרימה: ונפתלי קל בדגליו מאד מכל הצנאים אשר על פני
 המדבר כי הלך ילך על שבלת הודע ולא תשבר: וירא עשו כי
 הלך נפתלי להביא את הספר ויוסף להשטיין על המערה הוא ובניו
 ויקומו כלם עשו ואנשיו על יוסף ואחיו למלחמה: וילחמו כל בני
 יעקב ומצרים עם עשו ואנשיו ויגפנו בני עשו ואנשיו לפני בני יעקב
 והרגו בני יעקב מאנשי עשו ארבעים איש: וחושים בן דן בן יעקב
 היה בעת ההיא את בני יעקב אך היה רחוק ממקום המלחמה
 כמאה אמה כיישב עם ילדיו בני יעקב על מטת יעקב לשמרה:
 וחושים היה אלם מדבר וחדש משמוע אך הבין את קול האדם
 הומה וישא לא מדוע לא קברתם המתומה היא ההמיה הגדולה

פרשת וחי

וזאת: וענהו ויגידו לו את דברי עשו ובניו אשר מנעם מלקבור את
 יעקב במערה: ויהי בהבינו הדברים אשר עשה עשו ובניו: ויחר אפו
 מאד עליהם: ויטהר ויקח חרב וירץ אל עשו אל חוק המלחמה
 ויד: את עשו בחרב וכרות את ראשו ממנו ותלך למרחוק ויפול עשו
 בתוך אנשי המלחמה: ויהי בעשות חושים את הדבר הזה ויגברו
 בני יעקב על בני עשו ויקברו בני יעקב את יעקב אביהם: בחזקת
 במערה ובני עשו רואים: ויקברו יעקב בחברון במערתה המכפלה
 אשר קנה אברהם מאת בני חת לאחוזת קבר ויקבר בבגדים יקרים
 מאד: ולא נעשה למלך ככל הכבוד הזה אשר עשה יוסף לאביו
 במותו כי קבר אותו בכבוד גדול מאד כקבור את המלכים:
 ויעשו יוסף ואחיו ליעקב אביהם אבל שבעת ימים: פ ויד
 אחרי כן ויערכו בני עשו מלחמה את בני יעקב וילחמו בני עשו בבני
 יעקב בחברון ועשו עודנו מת ולא נקבר: ויהי מלחמה חזקה
 מאד ביניהם ויגפפו בני עשו לפני בני יעקב ויהרגו בני יעקב מבני
 עשו שמונים איש ומאנשי בני יעקב לאמת אחד: ותגבר יד יוסף
 על כל אנשי בני עשו וילכוד את צפו בן אליפז בן עשו ואת חמשים
 מאנשיו ויאסור את כלם בככלי ברזל ויתנם ביד עבדיו להביאם
 מצרימה: ויהי כאשר לפדו בני יעקב את צפוא את אנשיו
 וייראו כל הנשאים מבית עשו מאד לנפשם פן ילכו וגם הם ויכרתו
 כלם עם אליפז בן עשו ואנשיו וישא את גוית עשו וילכו הר שער
 לדרבם: ויבואו הר שער ויקברו את עשו בשער אך ראשו לא
 הביאו אותה שעירה כי נקברה במקום דהוא במקום המלחמה
 בחברון: ויהי כאשר ברחו בני עשו מפני בני יעקב וירדפו בני יעקב
 אחריהם עד גבול שער אך לא המיתו מהם איש ברדפם אותם כי
 חמל על גוית עשו אשר נשאו עמהם וינסו וישבו בני יעקב מעליה
 ויבואו עד המקום אשר שם אחיהם בחברון וישבו שם ביום ההוא
 ומחרתו עד נחו מהמלחמה: ויהי ביום השלישי ואספו את כל בני

שער

פרשת ויחי

קיה

שעיר החורו ואספו את כל בני קדם עם כחול היס הרבה מאד וילכו וירדו מצרימה להלחם עם יוסף ואחיו להציל את אחיהם : וישמע יוסף וכל בני יעקב בהתקבצו בני עשו ובני קדם ויבואו על ידם למלחמה להציל את אחיהם : ויצאו לקראתם יוסף ואחיו וגבורי מצרים וילחמו בם בארץ רעמסס : ויבו יוסף ואחיו את בני עשו ואת בני שעיר ואת בני קדם מכה רבה מאד : ויהרגו מהם כשש מאות אלף איש ויהרגו בהסאת כל גבורי בני שעיר החורו לאנותר מהם בני אסמתי מספר אנשים : וגם מבני קדם ובני עשו הרגו מהם הרבה מאד וינוסו כלם אליפו בן עשו ובני קדם לפני יוסף ולפני אחיו וירדפו יוסף ואחיו אחריהם עד בואן סוכות ויהרגו מהם עוד בסוכות שלשים איש והגשארם נמלטו וינוסו איש לעירו : וישבו מעליהם יוסף ואחיו וגבורי מצרים כשמהרו ובטוב לבב כי נגפו את כל אויביהם : וצפו בן אליפו ואנשיו עדים כמצרים עבדים לבני יעקב ויוסף להם מכאוב על מכאובם : ויהי בשוב בני עשו ובני שעיר אל ארצם ויראו בני שעיר כי נפלו כלם ביד בני יעקב ומצרים בעבור מלחמת בני עשו ויאמרו בני שעיר אל בני עשו אתם ראייתם וידעתם כי בגללכם היתה המכה בנו לאנותר איש גבור וידע מלחמתו : ועתה צאו לכם מארצנו ולכו מאתנו ארצה כנען אל ארץ מגורי אבותיכם למה יירשו בניכם את בנינו בארצנו באהרית הימים : ולא אבו בני עשו לשמוע אל בני שעיר ויאמרו בני שעיר להלחם בם : וישלחו בני עשו בסתר אל אנניאס מלך אפריקה היא דנהבה לאמר : שלח לנו אנשים מאנשיך ויבואו אלינו ונלחמה יהד עם בני שעיר החורו כי נועצו להלחם אתנו להוריש אותנו מן הארץ ויעש אנניאס מלך דנהבה בן כיאוהב היה אנניאס לבני עשו בימים ההם : וישלח אנניאס אל בני עשו חמש מאות איש רגלי גבורי החיל ושמנה מאות דוכבי סוסים : ובני שעיר שלחו אל בני קדם ואל מדין לאמר אהם ראייתם אשר עשו לנו בני עשו אשר בעבור כחמנו בלנו במלחמת

את

פרשת ויחי

את בני יעקב; ועתה בואו אלינו ועזרונו ונלחמה יחד אתם והורשנו
אותם מן הארץ וננקמה מהם את נקמת אחיכם ואחינו אשר כרתו
בעבירם במלחמתם את בני יעקב אחיהם: וישמעו כל בני קדם
אל בני שׂעיר ויבואו אליהם כשמונה מאות איש שולף חרב: וילחמו
בני עשו את בני שׂעיר בעת ההיא במדבר פארן ויתחזקו בני שׂעיר
מבני עשו בפעם ההוא: ויהרגו בני שׂעיר מבני עשו במלחמה
ההיא כמאתים איש מאנשי אנניאס מלך דנהברה ביום ההוא: והיו
ביום השני ויום פו עוד בני עשו ויבאו להלחמא את בני שׂעיר שנית:
ותכבד המלחמה עוד על בני עשו שנית ויצר להם מאד מפני שׂעיר:
ויראו בני עשו כי חזקו מהם בני שׂעיר ויסובו וישבו מבני עשו אנשי
איש אל רעהו ויעזרו את בני שׂעיר אויביהם: ופלו עוד מאנשי בני
עשו במלחמה השנית חמשים ושמונה איש מאנשי אנניאס מלך
דנהבה: והיו ביום השלישי וישמעו בני עשו כי שבו עליהם מאחיהם
להלחם בהם במלחמה השנית ויתאבלו בני עשו בשמעם את הדבר
הזה: ויאמרו מה נעשה לאחינו אשר שבו עלינו לעזור ארת בני
שׂעיר אויבנו: ויוסיפו בני עשו וישלחו אל אנניאס מלך דנהברה
לאמר: שלח לנו עוד אנשים אחרים ונלחמה בהם את בני שׂעיר כי
כברו ממנו זה פעמים: ויוסף עוד אנניאס ושלח אל בני עשו כשש
מאות איש גבורי חיל ויבואו לעזור את בני עשו: והיל לעשרת הימים
ויוסיפו בני עשו ויערכו מלחמה את בני שׂעיר במדבר פארן: ותכבד
המלחמה ההיא על בני שׂעיר ויתחזקו בני עשו אל בני שׂעיר בפעם
הזאת: וינגפו בני שׂעיר לפני בני עשו ויהרגו מהם בני עשו כאלפים
איש: ומותו כל גבורי בני שׂעיר במלחמה הזאת ולא נשאר בהם
איש כי אם בנייהם הקטנים אשר נשארו בערים: וכל מדין ובני קדם
נסו להם מהמלחמה ויעזבו את בני שׂעיר וינוסו בראותם כי כבדה
מהם המלחמה: וירדפו בני עשו אחרי כל בני קדם עד געתם אל
ארגם ויררגו בני עשו מהם בדרך: עוד כמאתים וחמשים איש:
ומאנשי

פרשת ויחי

קו

ומאנשי בני עשו נפלו במלחמה רהיה כשלישים איש אך מאת אחיהם היתרה הרעה אליהם לשוב אליהם לעזור את בני שעיר החורו: וישמעו בני עשו עוד את רעת אחיהם ויראו אכלו עוד על הרבר הזה: והיא אחרי המלחמה וישבו בני עשו ויבאו שעיר האל מקומותם ויהרגו בני עשו את הנזאריכ בארץ מבני שעיר גם נשיה וטפם הרגו לא אחיו מהם נשמה: אך החיו מהם בחמשים גערים ונערות קטנים ולא המיתום בני עשו ויהיו להם הנערים לעבדים ואת הנערות לקחו לנשים: וישבו בני עשו בשעיר תחת בני שעיר וירשו את ארצם ויאחזו בה ויקחו בני עשו את כל אשר לבני שעיר בארץ: גם צאנם גם בקרם ורכושם וכל אשר לבני שעיר לקחו בני עשו וישבו בני עשו בשעיר תחת בני עשו עד היום הזה: ויחלקו בני עשו את הארץ למחלקות לחמשת בני עשו למשפחותיהם: והיו בימים ההם ויתעצו בני עשו להמליך עליהם מלך בארץ אשר ירשו אותה: ויאמרו איש אל רעהו לא כי מלך ימלך עלינו בארצנו להיותנו תחת עצתו וללחום אתו מלחמתנו כאויבנו ויעשו בן: וישבעו כל בני עשו לאמר אשר לא ימלך עליהם מלך מאחיהם עד עולם כי אם איש נכרי אשר לא מאחיהם: כי מרה נפש כל בני עשו ואיש על בנו ואיש על אחיו ואיש על רעהו מפני הרעה אשר עשו להם אחיהם בהלחמם את בני שעיר: על כן נשבעו בני עשו לאמר מהיום והוא והלאה לא ימליכו עליהם מאחיהם כי אם איש נכרי עד היום הזה: ויהי שם איש אחד מאנשי אנניאס מלך דנהבה בלע בן בעור שמו: והאיש גבור חיל מאד ויפה תוארו וטוב רואי והכם בכל חכמה ובעל שכל ועצה ואין איש מאנשי אנניאס כמודו: ויקחוהו כל בני עשו וימשחו אותו וימליכוהו עליהם למלך וישתחוו לו ויאמרו ויחי המלך יחי המלך: ויפרשו השמלה ויחנו לו איש גם זה ובכסף ואיש טבעת ואיש צמיד ואיש קשיטה ויעשירוהו מאד בכסף ובוהבושהם וברולח: ויעשו לו כסא מלכות וישמו לו כתר מלכות

פרשת ויחי

מלכות בראשו ויבנו לו היכל וישב בו ויהי על בני עשו למלך ויאנשי
אנניאם לקחו את שכר מלחמתם מאת בני עשו וילכו וישבו אל
אדוניהם דנהבה בעת ההיא: וימלוך בלע על בני עשו שלשים
שנה וישבו בני עשו בארץ תחת בני שעיר וישמידום וישבו תחתם
לבטח עד היום הזה: ויהי בשנת שתיים שלשים שנה לרדת ישראל
מצרימה היא שנת שבעים ואחת שנה לחיי יוסף: וימת פרעה מלך
מצרים בשנה חיה וימלוך מגרון בנו תחתיו: ופרעה צוה את
יוסף לפני מותו להיות למגרון בנו לאב ולהיות מגרון תחת יד יוסף
ותחת עצתו: וישמעו כל מצרים לדבר הזה להיות יוסף עליהם כי
אהבו כל מצרים את יוסף כחמול שלשום: אך מגרון בן פרעה
ישב על כסא אביו ויהי למלך תחת אביו בימים ההם: בן ארבעים
ואחת שנה מגרון במלכו וארבעים שנה מלך במצרים: ויקראו כל
מצרים את שמו פרעה כשם אביו כמשפטם לעשות במצרים על
מלך אשר ימלוך עליהם: ויהי כמלך פרעה תחת אביו ותן את
משפטי הארץ וכל דברי המלוכה ביד יוסף כאשר צוהו אביו: ויהי
יוסף למלך על מצרים כי הוא המביא והמוציא בכל מצרים ויהיו כל
מצרים תחת ידו ותחת עצתו: כינטו כל מצרים אחרי יוסף אחרי
מות פרעה ויאהבוהו מאד למלך עליהם: אך לא חפצו מהם
אנשים לאמר לא ימלוך עלינו איש נכרי: ואולם על פי יוסף היתה
כל מלכות מצרים בימים ההם אחרי מות פרעה הוא המוציא והוא
המביא לעשות כחפצו בכל הארץ ואין דובר אליו דבר: ותהיכל
מצרים תחת יד יוסף וילחם יוסף עם כל אויביו מסביבו ויכניעם תחת
ידו: וגם כל הארץ וכל פלשתים עד גבול כנען הכניע יוסף ויהיו כלם
תחת ידו ויתנו ליוסף כס מדי שנה בשנה: ופרעה מלך מצרים ישב
על כסא תחת אביו אך היה תחת יד יוסף ועצתו כאשר היה בתחלה
תחת יד אביו: וגם לא היה מושל כי אם בארץ מצרים לבד תחת
עצת יוסף: ויוסף מלך על כל הארץ בעת ההיא ממצרים ועד הגנה
הגדול:

הגדול נהר פרתו והיו יוסף בכל דרכיו משכיל ויהי אלהיו עמו:
 ויוסף יי ליוסף חכמה והוד והדר ואהבה בלב מצרים וכל הארץ
 ומלוד יוסף על כל הארץ ארבעים שנה: וכל הארץ פלשתים וכנען
 וצידן ועבר הירדן מביאים ליוסף מנחות כלימיו ומס יביאו לו מדי
 שנה בשנה כמשפט: וילחם יוסף עם כל אויביו מסביב ויבניעם ויהי
 בל הארץ ביד יוסף וישב יוסף על כסאו במצרים לבטח: וגם כל אחיו
 בני יעקב ישבו לבטח בארץ גושן כל ימי יוסף ופרו וירבו מאד מאד
 בארץ ויעברו את יי כל ימיהם כאשר צוה אותם יעקב אביהם:
 והיו מקץ ימים רבים ושנים בשנת בני עשו בארצם לבטח עם בלע
 מלכם ובני עשו פרו ורבו בארץ: ויתיעצו ללכת להלחם עם בני
 יעקב וכל מצרים ולהציל את צפו בן אליפז אחיהם וארת אנשיו כי
 עדם במצרים בימים ההם עבדים ליוסף: וישלחו בני עשו אל כל
 בני קדם ויעשו אתם שלום ויבואו אליהם כל בני קדם ללכת את בני
 עשו מצרימה למלחמה: וגם מאנשי אנניאס מלך דנהבה באו
 אליהם וגם אל בני ישמעאל שלחו ויבואו אליהם: ויתקבצו כל
 העם הזה ויבאו שעירה לעזור את בני עשו במלחמתם: ותהי המחנה
 הזאת מתנה גדול וכבד עם אשר כחול היס הרברה מאד כשמונה
 מאות אלף איש בין רגלי ורוכבי סוסים: וירדו כל הגרודים האלה
 מצרימה להלחם את בני יעקב ויתנו על רעמסס: ויצאו לקראתם
 יוסף ואחיו וכל גבורי מצרים כשש מאות איש וילחמו אתם בארץ
 רעמסס: וילחמו בני יעקב את בני עשו בעת החיא עוד בשנ החמשי
 שנה לרדת בני יעקב מצרימה היא שנת השלשים שנה למלוד בלע
 על בני עשו בשעיר ויתן יי את כל גבורי עשו ובני קדם ביד יוסף ואחיו
 וינצו אנשי בני עשו ובני קדם לפני יוסף ויפלו מאנשי עשו ובני קדם
 חללים רבים לפני בני יעקב במאתים אלף איש ויפל גם בלע בן בעור
 מלכם עמם במלחמה: ויראו בני עשו כי נפל מלכם עמם במלחמה
 וימת וירפו ויחסו מהמלחמה: ויוסף ואחיו וכל מצרים עדם

פרשת ויחי

מכים באנשי בית עשו וייראו מאד כל אנשי עשו מפני בני יעקב וינוסו
לפניהם: וירדפו אותם יוסף ואחיו וכל מצרים מהלך יום ויבן מהם
עד כשלוש מאות איש הלך והכות אותם בדרך וישבו אחרי כן
מעליהם: וישבו יוסף וכל אחיו מצרימה לאנפקד מהם איש אן:
מהמצריים נפלו שנים עשר אנשים: והי בשוב יוסף מצרימה ויצו
לאסור עוד את צפואת אנשיו ויאסרו אותם בגחשתים ויסיפו להם
יגן על יגונם: וכל אנשי בני עשו ובני קדם שבו איש אל עירו
בבושה כי נפלו כל הגבורים אשר היו בהם במלחמת: ויראו בני
עשו כי מת מלכם במלחמה וימהרו ויקחו איש מאנשי בני קדם
יובב בן זרח שמו מארץ בערה ומליכורה עליהם תחת בלעמלכם:
וישב יובב על כסא בלעתתתיו למלך וימלך: יובב באדום על כל
בני עשו עשר שנים: ולא יספו בני עשו עוד ללכת להלחם עם בני
יעקב מהיום ההוא והלאה כי ידעו בני עשו את גבורת בני יעקב
וייראו מהם מאד: אך מהיום ההוא והלאה שנאו בני עשו את בני
יעקב ותתי השנאה והאיבה חזקה ביניהם כל הימים עד היום הזה:
ויהי אחרי כן מקץ עשר שנים וימת יובב בן זרח מלך אדום: ויקחו
בני עשו איש אחד ושמו חושם מארץ תימן ומליכורה עליהם תחת
יובב: וימלך חושם באדום על בני עשו עשרים שנה: ויוסף מלך
מצרים ואחיו וכל בני ישראל ישבו לבטח במצרים בימים ההם כל
ימי יוסף ואחיו אין שטן ואין פגערות שכות ארץ מצרים מהמלחמה
בעת ההיא בימי יוסף ואחיו:

פרשת שמות

ואלה שמות בני ישראל אשר ישבו במצרים הנאם את
יעקב איש וביתו באו כל בני יעקב מצרימה: בני
לאה ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולון ודינה אחותם:
ובני רחל יוסף ובנימין: ובני זלפה שפחת לאה גרו אשר: ובני
בלהה

בלהת שפחת רחל דן ונפתלי: ואלה חולדותם אשר ילדו להם
 בארץ כנען טרם בואם מצרימה עם יעקב אביהם: בני ראובן חנוך
 ופלו אחצרון וכרמי: ובני שמעון יטאל וימין ואודד ויכין ויצחק
 ושאל בן הכנענית: ובני לוי גרשון קהת ומררי וזכנד אחותם
 אשר יולדה להם ברחם מצרימה: ובני יהודה עד ואונן ושלה
 ופרץ וחדח: ומת עד ואונן בארץ כנען ויהיו בני פרץ חצרון וחמול:
 ובני יששכר תלע ופוח ויוב ושמרון: ובני זבולון סרד וגלון
 ויחלאל: ובני דן חושים: ובני נפתלי יחצאל וגתי ויצר ושלים:
 ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבון עדי וארודי ואראלי: ובני אשר ימנה
 וישו וישורה ובריעה ושדח אחותם ובני בריעה חבר ומלכיאל:
 ובני בנימין בלע ובכר ואשבל גראונעמן אחי וראש מופים וחופים
 וארד: ובני יוסף אשר ילדו לו במצרים מנשה ואפרים: ויהי כל
 נפש יצאי ירך יעקב שבעים נפש אלה הבאים את יעקב אביהם
 מצרימה לגד שם: וישבו יוסף וכל אחיו במצרים לבטח ויאכלו
 את טוב ארץ מצרים כל ימי חי יוסף: וחי יוסף בארץ מצרים שלש
 ותשעים שנה ומלך יוסף על כל מצרים שמונים שנה: ויקד בו ימי
 יוסף למות וישלח ויקרא אל אחיו ואל כל בית אביו ויבואו כלם יחד
 וישבו לפניו: ואמר יוסף אל אחיו ואל כל בית אביו הנה אנכי מת
 ואלהים פקוד יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל
 הארץ אשר נשבע לאבותיכם לתת לכם: והיה כפקוד אלהים
 אתכם להעלותכם מזה אל ארץ אבותיכם והעליתם את עצמותי
 מזה אצלכם: וישבע יוסף את בני ישראל ואת זרעם אחריהם לאמר
 פקוד יפקוד אלהים אתכם והעליתם את עצמותי מזה אצלכם:
 והיה אחרי כן וימת יוסף בשנה תהיא היא שנת שבעים ואחת שנה
 לרדת ישראל מצרימה: ויוסף בן מאת שנה ועשר שנים במותו
 בארץ מצרים: ויקמו כל אחיו וכל עבדיו ויחנטו את יוסף כמשפט
 ויבבו אותו וכל מצרים שבעים יום: וישמו את יוסף בארון

ספר שמות

אשר מלא בשמים וכל מעשה רוקח ורוקח וקבורה ועל שפת היאוד הוא
שיחור: ויעשלו בניו וכל אחיו וכל בית אביו אבל שבעת ימים:
ויהי אחרים יוסף ויחלו כל מצרים למשול בבני ישראל בימים
ההם: ופרעה מלך מצרים המולך תחת אביו לקח את כל משפטי
מצרים וינהג את כל מלכות מצרים תחת עצתו וימלך לבטח על
עמו: ויהי לתקופת השנה בשנת שתיים ושבעים שנה לרדת ישראל
מצרים אחרים יוסף ויברח צפון אל יפוכן עשור מצרים הוא
ואנשיו וילכו: ויבאו אפריקה היא דנהבה אל אנניאס מלך אפריקה
ויקבלם אנניאס בכבוד גדול וישם את צפון לשד צבאו: וימצא צפון
חן בעיני אנניאס ובעיני עמו ויהי צפון שר צבא: לאנניאס מלך אפריקה
ימים רבים: ויסת צפון את אנניאס מלך אפריקה לקבץ את כל חילו
ללכת להלחם עם המצרים ועם בני יעקב ולנקום מהם נקמת אחיו:
ולא אבה אנניאס לשמוע אל צפון לעשות הכבוד הזה כי ידע אנניאס
את גבורת בני יעקב ואשר עשו לחילו במלחמתם ארץ בני עשו:
ויצו גדול מאד בימים ההם בעיני אנניאס ובעיני כל עמו ויסתם
תמיד להלחם במצרים ולא אבנו: ויהי בימים ההם והי בני ארץ
כתים איש בעיר פוצימנא ושמו עוצי וירחי לבני כתים לאלות
תעתועים: ויסת האיש וכן אין לו כיאם בת אחת ושמה יאניה:
והנערה יפה עד מאד טובה מראה וחכמה לא נראה יפיה
וכחכמה בכל הארץ: וידאו אותה אנשי אנניאס מלך אפריקה
ויבאו ויהללו אותה אליו: וישלח אנניאס אל בני כתים וישאל אותה
לקחתה לו לאשה ויאבו לו אנשי כתים לתתה לו לאשה: ויהי
ביצאת מלאכי אנניאס מארץ כתים ללכת לדרכם והנדה מלאכי
תורגוס מלך ביבנטו באו כתימה כי תורגוס מלך ביבנטו גם הוא
שלח את מלאכיו לשאול לו את יאניה לקחתה לו לאשה כי הללו
אותה אליו גם הוא כל אנשיו על כן שלח אליה כל עבריו: ויבואו
עבדי תורגוס כתימה וישאלו את יאניה לקחתה אל תורגוס מלכם
לאשה

לאשה: ויאמרו להם אנשי כהנים לא נוכל לתתה בני אנשי
 מלך אפריקרה בקש אותה לקחתה לו לאשה טובה כואכם
 ונתן אותה אליו: וערה לא נוכל לעשות הדבר הזה לרוסר
 את הנערה מיד אנשיאם לתתה לתורגוס: כי אנחנו יראים כאלה
 מאנשיאם פניבוא עלינו למלחמה זה שמידנו ותורגוס אדוניכם
 לא יוכל להציל אותנו מידו: ויהי כשכוע מלאכי תורגוס את כל
 דברי בני כהנים ופנו וישבו אל אדניהם ויגידו לו את כל דברי בני
 כהנים: ובני כהנים שלחו ספר אל אנשיאם לאמר הנה תורגוס שלח
 פנה יאניה לקחתה לו לאשה וסוה השיבנו אותה וזנשמע כי
 קבץ את כל חילו לבוא עליך למלחמה וישם פניו לעבור דרך
 סרדוניא לתלחם עם לוקוש אחיך ואחר יבוא להלחם אתך: וישמע
 אנשיאם את דברי בני כהנים אשר שלחו לו בספר ויחר
 אפו: ויקם ויאסוף את כל חילו ויבא באי היס דרך סרדוניא
 אל לוקוש אחי מלך סרדוניא: וישמע ניבלוש בן לוקוש בני
 באת אנשיאם דודו ויצא לקראתו בחיל: ויסקדו
 ויחבקו: ויאמרו ניבלוש אל אנשיאם בשאלך שלום מעם אבי
 בצאתי אתך להלחם עם תורגוס ושאלת ממנו להשיבני שר צבאו:
 ויעש אנשיאם כן ויבא אל אחיו ויצא אחיו לקראתו וישאלהו לשלום:
 וישאל אנשיאם מעם לוקוש אחיו לשום אהדניבלוש בני שר צבאו
 ויעש לוקוש כן: ויקומו אנשיאם ולוקוש אחיו וילכו לקראת תורגוס
 למלחמה וחיל רב ועם כבד עמחם: ויבואו באניות וצבאות במצות
 אשתורשי: והנה תורגוס בא לקראתם ויצא אל סרדוניא ויאמר
 להחמימה ואחר יעבור משם אל אנשיאם להלחם עמם: ויפגשו
 אנשיאם ולוקוש אחיו את תורגוס בבקעת כנפיא ותהי מלחמת
 חזקה ונעצומה מאד בניחם במקום ההוא: ותכבד המלחמה על
 לוקוש מלך סרדוניא ויפול כל חילו ויפול גם ניבלוש בני מלחמה
 החיאו ויצו אנשיאם דודו את עבדיו ויעשו לניבלוש גולם זהבניתורה

בתוכו

ספר שמות

בתוכו: ויערך עוד אנניאס מלחמה לקראת תורגוס וחוק ממנו
 אנניאס ויהרגו ויפלא את כל עמו לפי חרב וינקוס אנניאס את נקמת
 ניבלוש בן אחיו ואת נקמת חיל לוקוש אחיו: ויהי כמות רתורגוס
 ורפוידי הגשאים מחילו במלחמה וינוסו לפני אנניאס ולפני לוקוש
 אחיו: וירדפו אחריהם אנניאס ולוקוש אחיו עד אם הדרך אשר
 בין אלבנו ובין רומה ויהרגו כל חיל תורגוס לפי הרב: ולוקוש מלך
 סרדוניא צוה את עבדיו ויעשו ארון נחשת וישימו בתוכו את גיורת
 ניבלוש בנו ויקבורוהו במקום ההוא: ויבנו עליו מגדל גבוה שם
 על אם הדרך ויקראו את שמו ניבלוש על שמו עד היום הזה: וגם
 תורגוס מלך ביבינטו קברו אותו שם עם ניבלוש במקום ההוא: ויהי
 נהגה על אם הדרך בין אלבנו ובין רומה קבר ניבלוש מזה וקבר
 תורגוס מזה ורצפה ביניהם: עד היום הזה: ויהי בקבור ניבלוש
 וישב לוקוש אביו עם חילו אל ארצו סרדוניא: ואנניאס אחיו מלך
 אפריקה עם חילו הלכו עד עיר ביבנטו היא עיר תורגוס: וישמעו
 יושבי ביבינטו את שמעו ויראו מהם ויצאו לקראתם בבכי
 ובתחנונים: ויתחנו יושבי ביבינטו אל אנניאס לברתי המיתם
 ולבלתי השחית את עינם ויעשכן: כי מערי בני נתים רחשכ
 ביבינטו בימים ההם על כן לא השחית את העיר: אך מהיום ההוא
 נהלא את ילכו גדולי מלך אפריקה בתימה לשלול ולבזוז ויהי
 מדילכתם והלך צפושד צבא אנניאס עמם: והיה אחרי כן ויפן
 אנניאס עם חילו ויבואו אל עיר פוזמנא ויקח שם אנניאס את יאניה
 בת עוצי לאשה ויביאה אפריקה אל עירו: פ והיה בעת ההיא
 ויצו פרעה מלך מצרים לכל עמו לעשות לו היכל חוק במצרים:
 ויצו גם על כל בני יעקב לעזור את מצרים בבנין: ויעשו המצריים
 אל פרעה היכל ויפתוהו לבית מלכותו וישב בו ויחדש את מלכותו
 וימלוך לבטח: וזבולן בן יעקב מת בשנה ההיא והוא שנת שבעים
 וארבע שנה לרדת ישראל מצרימה: ומת זבולן בן טאה וארבע

עשרה

עשרה שנה ויושם בארון ויוֹתן ביד בניו: זכשנת שבעים וחמש שנה
 מת שמעון אחיו בן מאה ועשרים שנה במותו ויושם גם הוֹלֵךְ אֶת
 ויוֹתן ביד בניו: ויצו בן אליפז בן עשו שר צבא אנניאס מלך דנהבה
 עודנו מסית את אנניאס יום לערוך מלחמה להלחם את בני
 יעקב במצרים: ולא אבה אנניאס לעשות הדבר הזה כי ספרו לו
 עבדיו את כל גבורת בני יעקב אשר עשו להם במלחמתם את בני
 עשו: והי צפּוּ מפיֹת את אנניאס יום להלחם את בני יעקב בימים
 ההם: והי מימים וישמע אנניאס אל דברי צפּוּ ויאבה לו להלחם
 במצרים את בני יעקב: ויערוך אנניאס אל כל עמו עם רב כחול
 אשר על שפת הים וישם פניו ללכת מצרימה למלחמה: ושם היה
 נער אחד מעבדי אנניאס בן חמש עשרה שנה בלעם בן בעור שמו
 והנער חכם מאד ומבין בחכמת הקסם: ויאמר אנניאס אל בלעם
 קוסמי נאלו בקסם ונדעה מי יגבר במלחמה הזאת אשר יאנחנו
 הולכים עליה: ויצו בלעם ויביאו לו דונג ויעש ממנו תמונת חכב
 ופרשים: תבנית חיל אנניאס וחיל מצרים: וישים במים המהוֹכּמִים
 אשר אתו על כבה ויאחז בידו כפות חמרים ויתחכם ויקסום בהם
 על המים: ויראו אליו במים תמונת צלמי חיילות אנניאס ונפלים
 לפני תמונת צלמי מצרים ובני יעקב: ויגד בלעם את הדבר הזה
 אל אנניאס ויתיאש אנניאס ולא התאווד לרדת מצרימה למלחמת
 וישב בעירו: והי כראות צפּוּ בן אליפז כי נתיאש אנניאס: לצאת
 למלחמה את מצרים ויכרח צפּוּ מאת אנניאס מאפריקה וילך ויבוא
 בתימרה: ויקבלוהו כל אנשיו כחיים בכבוד גדול וישכרו אורנו
 להלחם מלחמתם כל הימים: ויתעשר צפּוּ מאד בימים ההם
 תדודי מלך אפריקה עודם פושטים בארץ כתיים בימים ההם:
 ויאספו בני כתיים וילכו אל הר קופטיציאה מפני גדודי אנניאס מלך
 אפריקה הבאים עליהם: והי היום ויאבד לצפּוּ פר בן בקר וילך
 לבקש את הפר וישמע את געייתו סביבתו הר הרוא: וילך צפּוּ
 וירא

ויראוהנה בתחתית ההר ההוא מערה גדולה ואבן גדולה שומרה
 בפתח המערה : ויפוצץ צפו את האבן ויבא אל המערה ויראוהנה
 חיה גדולה אוכלת השור מחציה ומעלה דמות איש ומחציה ומטה
 דמות חיה : ויקם צפו על החיה והיא ויהרונ אותה בחרבו וישמע
 יושבי כתים הדבר הזה וישמחו מאד ואמרו מה נעשה לאיש הזה
 אשר הרג את החיה הזאת אשר בלטה בהמתנו : ויעדו כלם
 לעשות לו יום אחד בשנה יום מועד ויקראו את שם היום ההוא צפו
 על שמו : וינסכו לו נסכים מדי שנה בשנה ביום ההוא ויביאו לו
 מנחות : בעת ההיא חלתה יאניה בת עוצי אשת המלך אנניאס
 ויקשה חוליה על אנניאס המלך ועל שרו : ויאמר אנניאס אל
 חבמיו מה אעשה ליאניה ובכרה ארפא ארת חוליה : ויאמרו לו
 חכמין כי לא אויר ארצנו כאויר ארץ כתים ולא מימינו במימיהם על
 בן חלתה המלכה יאניה מזה : כי בהשתנות עליה האויר והמים
 חלתה וגם כי בארצה איננה שותה כי אם המים הבאים מן פורמה
 אשר העלו אותם אבותיה כגשרים : ויצו אנניאס את עבדיו ויביאו
 לו ממימי פורמה אשר לכתים בכלים : וישקלו המים ההם עם כל
 מימי ארץ אפריקה וימצאו את מימי פורמה קלים ממימי אפריקה :
 וירא אנניאס את הדבר הזה ויצו את כל שרו לאסוף חוצבי אבנים
 לאלפים ולרבבות ויחצבו אבנים לאין מספר : ויבאו הבונים ויבנו
 גשר עצים מאד ויביאו מעין מים מארץ כתים עד אפריקה : וידרו
 המים ההמה ליאניה המלכה ולכל אנחותיה לשתות זל אפות בהם
 ולכבס ולרחוץ בהם : וגם להשקות בהם כל זרע האוכלת ממנו
 וכל פרי הארמה : וגם מעפר ארץ כתים צוה המלך ויביאו ממנו
 באניות רבות וגם אבנים לבנות בהם ויבאו ויבנו הבונים היכלות
 ליאניה המלכה ותתפא המלכה מחוליה : והיו לתקופת השנה
 ויוסיפו עוד גדדי אפריקה ויבאו ארץ כתים לשלול שלל כפעם
 כפעם : וישמע צפו בן אליו את שמעם ויצו אליהם וילחם בם
 וינסו

ספר שמות

קכא

וַיְנוּסוּ לִפְנֵי וַיִּצִיל אֶת אֶרֶץ כְּתִים מֵהֶם׃ וַיֵּרְאוּ בְנֵי כְּתִים אֶת גְּבוּרַת
צַפּוֹ וַתִּיעַצּוּ בְנֵי כְּתִים וַיִּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם אֶת צַפּוֹ וַיְהִי לְמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם׃
וַיְהִי בְּמִלְכּוֹ וַיִּלְכּוּ לַכְּבוֹשׁ אֶת בְּנֵי תוֹבֵל וְאֶת כָּל אֵי הַיָּם אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵיהֶם׃ וַיֵּצֵא צַפּוֹ מֶלֶכְכֶם בְּרֵאשִׁים וַיִּלְחַמּוּ אֶת בְּנֵי תוֹבֵל וְאֶת
הָאִיִּים וַיִּכְבְּשׂוּם׃ וַיְהִי בִשְׂבוֹכְכֶם מֵהַמַּלְחָמָה וַיַּחְדְּשׁוּ לֹואֶת מַלְכוּתוֹ
וַיִּבְנוּ לָהּ כִּלְגָדוֹל מְאֹד לְבֵית מַלְכוּתוֹ וּלְמוֹשְׁכּוֹ׃ וַיַּעֲשׂוּ לוֹ כֶּסֶם אֲגָדוֹל
וַיִּמְלֹךְ׃ צַפּוֹ עַל כָּל אֶרֶץ כְּתִים וְעַל כָּל אֶרֶץ אֵיטְלִיָּא חֲמִשִּׁים שָׁנָה׃
בְּשָׁנָה הַחַיָּא הַיָּא שְׁנַת שִׁבְעִים וְתַשְׁעֵי שָׁנָה לְרֵדְתִי יִשְׂרָאֵל מִצִּרְיָמָה מֵת
דְּאַיְבָן בֶּן יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ בֶּן מֵאָת שָׁנָה וְעֶשְׂרִי וְחֲמֵשׁ שָׁנִים רָאוּבֵן
בְּמוֹתוֹ וַיְשִׁימֵהוּ בְּאֶרֶץ וַיּוֹתֵן בִּיד בְּנָיו׃ וּבְשָׁנָה הַשְּׁמוֹנִיַּת דָּן אַחִיו בֶּן
מֵאָת שָׁנָה וְעֶשְׂרִי וָאַרְבַּע שָׁנִים בְּמוֹתוֹ וַיּוֹשֶׁם גִּם הוּא בְּאֶרֶץ וַיּוֹתֵן בִּיד
בְּנָיו׃ וּבְשָׁנָה הַחַיָּא מֵת חֲוָשֶׁם מֶלֶךְ אֲדוּם וַיִּמְלֹךְ אַחֲרָיו הַדָּד בֶּן בְּרֵד
חֲמֵשׁ וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה׃ וּבְשָׁנָה שְׁמוֹנִים וְאַחַת שָׁנָה מֵת יִשְׁשַׁכַּר בֶּן יַעֲקֹב
כְּמִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁשַׁכַּר בֶּן מֵאָת שָׁנָה וְשֵׁתִי וְעֶשְׂרִי שָׁנָה בְּמוֹתוֹ׃ וַיּוֹשֶׁם בְּאֶרֶץ
וַיּוֹתֵן בִּיד בְּנָיו׃ וּבְשָׁנָה שְׁמוֹנִיַּת וְשֵׁתִי שָׁנָה מֵת אֲשֶׁר אַחִיו בֶּן מֵאָת שָׁנָה
וְשָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִי שָׁנָה בְּמוֹתוֹ וַיּוֹשֶׁם בְּאֶרֶץ וַיּוֹתֵן בִּיד בְּנָיו׃ וּבְשָׁנָה שְׁמוֹנִיַּת
וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים מֵת גִּד מֵאֵה וְעֶשְׂרִי וְחֲמֵשׁ שָׁנֵי חַיָּה וַיּוֹשֶׁם בְּאֶרֶץ כְּמִצְרָיִם
וַיּוֹתֵן בִּיד בְּנָיו׃ וַיְהִי בְּשָׁנָה שְׁמוֹנִיַּת וָאַרְבַּע שָׁנִים חַיָּה הַשְּׁנֵה הַחֲמִשִּׁית
לְמַלְכוּת הַדָּד בֶּן בְּרֵד מֶלֶךְ אֲדוּם׃ וַיִּקְבֹּץ הַדָּד אֶת כָּל בְּנֵי עִשָׂו וַיַּעֲרֹךְ
אֶת כָּל חֵילוֹ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אָף אִישׁ וַיִּשֶׁם פְּנֵי אֶרֶץ מִואַב וַיִּלְךְ לְהִלָּחֵם
אֶת מִואַב וּלְתַת אֹתָם תַּחַת יְדוּלְמַסָּעוֹבָד׃ וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי מִואַב אֶת
הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּירָאוּ מְאֹד וַיִּשְׁלַחֻּא בְנֵי מִדְיָן לְעֹזֹר אוֹתָם לְהִלָּחֵם אֶת
הַדָּד בֶּן בְּרֵד מֶלֶךְ אֲדוּם׃ וַהֲדָד בְּאֶרֶץ מִואַב וַיֵּצֵאוּ בְנֵי מִואַב וּבְנֵי
מִדְיָן לְקַרְאֲתוֹ וַיַּעֲרִיבוּ אֹתוֹ מִלְחָמָה בְּשֵׂדֵה מִואַב׃ וַיִּלָּחֶם הַדָּד אֶת
מִואַב וַיִּפְּלוּ מִבְּנֵי מִואַב וּבְנֵי מִדְיָן חָלְלִים רַכִּים כְּאַפִּים אִישׁ׃ וַתַּבְבֵּד
הַמַּלְחָמָה עַל מִואַב וַיִּירָאוּ בְנֵי מִואַב כִּי חֹזֵק עֲלֵיהֶם הַמַּלְחָמָה וַדְּפוּ יְדֵיהֶם
וַתָּנוּ עוֹרָף וַיַּעֲזְבוּ אֶת בְּנֵי מִדְיָן לְהִלָּחֵם׃ וּבְנֵי מִדְיָן לֹא יָדְעוּ אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ

ספר שמות

מואב אך התחזק במלחמה ויילחמו את ה' ואת כל חילו ויפלו
 כל מדין לפניו. ויכה ה' את כל מדין מכה זבת ויחרס לפי חרב
 לא השאיר מהם שריד את כל הכאס לעזור את מואב. ויהי
 כאשר תמו כל בני מדין במלחמה ובני מואב נמלטו. וישם ה'
 את כל מואב בעת ההיא לכס עובד יהוה ותרתי ידו. ויתנו לו מס
 כמשפט שנה שנה ויפן ה' אל ארצו. והיו לקופת השנה
 כשמוע יתר מדין אשר בארץ. כי נפלו כל אחיהם במלחמת ה'
 בעבור מואב וכי נתנו בני מואב עורף במלחמה. ויעזבו את מדין
 להלחם. ויתיעצו חמשת נשיאי מדין עם יתר אחיהם. אשר
 נשארו בארצם להלחם את מואב לנקום מהם נקמת אחיהם.
 וישלחו בני מדין אל כל אחיהם בני קדם ויבואו כל אחיהם כל בני
 קטורה לעזור את מדין להלחם את מואב. ושמעו בני מואב את
 הדבר הזה ויראו מאד כי נאספו עליהם כל בני קדם למלחמה.
 וישלחו גם הם בני מואב ספר אל ארץ אדום אל ה' בן עדר מלך
 אדום לאמר. בא נא אלינו ועזרו ונכה את מדין כי נאספו כלם יחד
 ויבאו עלינו עם כל אחיהם בני קדם למלחמה להנקם ממנו נקמת
 מדין הנפלים במלחמה. ויצא ה' בן בדר מלך אדום מארץ אדום
 עם כל חילו וילך ארץ מואב לעזור את בני מואב להלחם את מדין.
 וילחמו מדין ובני קדם עם מואב בשדה מואב ויהי בנייהם מלחמה
 חזקה מאד. ויך ה' את כל בני מדין ובני קדם לפי חרב ויצל ה'
 את מואב מיד מדין בעת ההיא. וינפשו הנשאים ממדין ובני קדם
 לפני ה' וחילו וירדף ה' אחריהם עד ארצם ויכס מכה דברה
 מאד ויפלו חללים בדרך. ויצל ה' את מואב מכף מדין כי נפלו
 כל בני מדין לפי חרב ויפן ה' אל ארצו ומהיום ההוא והלאה
 שנאו בני מדין את בני מואב על אשר נפלו בעבורם במלחמה ותהי
 שנה גדולה ועצומה ביניהם כל הימים. והיה כל הנמצא ממדין
 בדרך ארץ מואב ימות בחרב מואב וכל הנמצא ממואב בדרך ארץ
 מדין

מדין ימות בחרב מדין: ככה יעשו מדין למואב ומואב למדין כל
 הימים ימים רבים: והי בעת ההיא וימת יהודה בן יעקב במצרים
 בשנת שמונים ושש שנים לרדת יעקב ובניו מצרימה: ויהודרה בן
 מאת שנה ועשרים ותשע שנים במותו ויחנטו אותו וישימורו בארון
 ונתן ביד בניו: ובשנת שמונים ושבע שנים מת בנימין אחיו בן מאת
 שנה ושבע עשרה שנה במותו: וישימו אותו בארון ויותן ביד בניו:
 ובשנת שמונים ותשע שנים מת נפתלי בן מאת שנה ושחים ושלשים

שנה ויורשם בארון ויותן ביד בניו: והי בשנת
 תשעים ואחת שנה לרדת ישראל מצרימה
 היא שנת שלש עשרה שנה למלך צפו בן
 אליפז בן עשו על בני כתים באו בני אפריקה
 על בני כתים לשלול שלל מהם בפעם בפעם
 אך לא באו אליהם זה שלש עשרה שנה:
 ויבואו אליהם בשנה ההיא ויצא צפו בן אליפז
 אליהם עם אנשים מאנשיו ויך בהם טכה רבה
 ועצומה: ויגסו גרודי אפריקה מפני צפו ויפלו חללים לפניו בדרך
 וידפס צפו ואנשיו הלך והכות בהם עד קרוב לאפריקה: וישמע
 אנניאס מלך אפריקה את הדבר אשר עשה צפו ויחר לו מאד וירא
 אנניאס מפני צפו כל הימים: ובשנת תשעים ושלש שנים מת לוי בן
 יעקב במצרים: ולוי בן מאת שנה ושלשים ושבע שנים במותו:
 וישימו אותו בארון ויותן ביד בניו: והי אחרי מות לוי כאשר ראו כל
 מצרים כומתו כל בני יעקב אחי יוסף: ויחלו כל מצרים לענות את
 בני יעקב ולמרר את: חיייהם מהיום ההוא והלאה עד יום צאתם
 ממצרים: ויסרו מידם את כל הכרמים והשדות אשר נתן להם יוסף
 ואת כל חכמי הטובות אשר היו בני ישראל בהם: ואת כל חלב
 מצרים את הכל לקחו מצרים מאת בני יעקב בימים ההם: ותלך יד
 כל מצרים הלך וקשה על בני ישראל בימים ההם ויריעו מצרים
 לישראל

אף מכות חיי כל המכני'
 מכלם חיו למעל' מק' טכה
 רק יוסף טחיה מ' ועם סני'
 לכד אפס' מ' מ' מ' מ' מ' מ'
 לומ' טחמרו ממני חיינו עטר
 מניס ספפי הטבע היה לו
 לחיות לכחות כמו הפחות
 טכה ובעטר כחות יוסף
 כתבתי כ' טעמים על
 החסרון הזה כן

ספר שמות

לישראל עד אשר קצו בני ישראל בחייהם מפני מצרים: והחילמים
 רבים בשנת מאה ושתים שנה לרדת ישראל מצרימה וימת פרעה
 מלך מצרים וימלוך מלול בנו תחתיו וגם כל גבורי מצרים וכל הדור
 ההוא אשר ידעו את יוסף ואת אחיו מתו בימים ההם: ויקס דוד אחר
 תחתם אשר לא ידעו את בני יעקב ואת כל הטובה אשר עשו להם
 ואת כל גבורתם במצרים: על כן החלוכל מצרים מהיום ההוא
 והלאה למרר את חיי בני יעקב ולענותם בכל עבודה קשה על בני
 לא ידעו את אבותם אשר הצילו אותם בימי הרעב: וגם מאת יי
 היתה זאת לבני ישראל להיטיב להם באחריתם למען דעת כל בני
 ישראל את יי אלהיהם: ולמען דעת את האותות והמופתים הנודאים
 אשר יעשה יי במצרים בעבור עמו ישראל למען יראו בני ישראל
 את יי אלהי: אבותם לעבוד אותו וללכת בכל דרכיו הם חזרעם
 אחריהם כל ימיהם: בן עשרים ושש שנים
 מלול במלכותו ושנים וארבע שנים מלך:
 ויקראו כל מצרים את שמו פרעה כשם
 אביו כמשפטם לעשות בכל מלך המלך:
 עליהם במצרים: בעת ההיא יצאו כל

זה הלוא זה עמנו הדדום
 נכתבו קצת מהמס' ז'ל טעם
 לבלות מצרים למען יקבלו
 ישראל עליהם את עול התורה
 והמכות

גדודי אנניאס מלך אפריקה לפשוט בארץ כתיים כפעם
 כפעם לשלול את שללם: וישמע צפו בן אליפז בן עשו מלך כתיים
 את שמעם ויצא לקראתם בחילו וילחם כם בדרך: ויקצפו את
 גדודי מלך אפריקה לפי חרב לא השאיר מהם שריד ולא שב מהם
 אל אדונו אפריקה עד אחד: וישמע אנניאס את הדבר הזה אשר
 עשה צפו בן אליפז לכל חילו אשר השמיד אותם: וישמע אנניאס
 את כל חילו כל אנשי ארץ אפריקה עם רב מאד כחול אשר על
 שפת הים: וישלח אנניאס אל לוקוש אחיו לאמר בא אלי עם כל
 אנשי דועורני ונכה את צפו ואת כל בני כתיים אשר השמידו את אנשי
 ויבאלוקוש עם כל חילו חיל גדול מאד לעזור את אנניאס אחיו
 לחלם

להלחם את צפואת בני כתיים: וישמע צפוא בני כתיים את הדבר
 הזה וייראו מאד ויפול פחד גדול בלבבם: וישלח צפוא גם הוא ספר
 ארץ ארום אל הוד בן בדר מלך ארום ואל כל בני עשו לאמר:
 שמעתי כי אנניאס מלך אפריקה בא ליני עם אחיו להלחם בנו ונירא
 מאד ממנו כי חילורב מאד ואף אשר בא אלינו עם אחיו וחילו:
 ועתה עלו אתי גבאתם ועודוני ונלחמה יחד באנניאס ובלוקיש אחיו
 והושעתם אותנו מידם ואם לאדעו כי נמורת כלנו: וישלח בני עשו
 ספר אל בני כתיים ואל צפוא מלכם לאמר: לא נוכל להלחם את
 אנניאס ואת עמו כי ברית שלום בינו אתו זה ימים רבים מימי בלע
 בן בעור המלך הראשון ומימי יוסף בן יעקב מלך מצרים אשר
 נלחמנו אתו בעבר הירדן בקברו את אביו: ויהי בשמוע צפוא את
 דברי אחיו בני עשו ויחדל מעליהם ויירא צפוא פפני אנניאס מאד:
 ואנניאס ולוקיש אחיו ערכו את כל חילם בשמונה מאות אלף איש
 וילכו כתימה להלחם את צפוא: וצפוא בן אליפו יצא לקראתם בפחד
 וברעה בשלשת אלפים אנשים כל בני כתיים: ויאמרו כל בני כתיים
 אל צפוא הרחוק נא בעדינו אל אלהי אבורתי: אולי יצילנו מכף
 אנניאס וחילו כי שמענו כי אלהים גדול הוא והוא מציל את כל
 הבוטים עליו: וישמע צפוא אל דבריהם ויבקש צפוא את יי ואמר:
 יי אלהי אברהם ויצחק אבותי היום יודע כי אתה אלהים ואת וכל
 אלהי כל הגוים הבל המה ותהו: זכור נא היום אלי את בריתך את
 אברהם אבינו אשר ספרו לנו אבותינו: ועשה חסד עמי היום בעבור
 אברהם ויצחק אבינו והושעת אותי ואת בני כתיים מיד מלך אפריקה
 הבאים עלינו למלחמה: וישמע יי בקול צפוא וידרוש אליו בעבור
 אברהם ויצחק ויציל יי את צפוא ואת בני כתיים מיד אנניאס ועמו:
 וילחם צפוא את אנניאס מלך אפריקה ואת כל עמו ביום ההוא
 ויתן יי את כל אנשי אנניאס ביד בני כתיים: ותכבד המלחמה על
 אנניאס ויך צפוא את כל אנשי אנניאס ולוקיש אחיו לפי הרב:
 ויפל

ספר שמות

ופל מהם עד ערב היום ההוא כארבע מאות אלף איש: וירגז
 אנניאס כי מתו כל אנשיו וישלח ספר אל כל יושבי אפריקה לבנות
 אליו לעזור במלחמה: ויכתוב בספר לאמר כל הנמצא באפריקה
 יבא אלי מבין עשר שנים ומעלה כלם יבואו אלי: והנה כאשר לא
 יבואו ואת כל אשר לו ואת כל ביתו יקח המלך: ויראו כל יתר
 יושבי אפריקה מדברי אנניאס ויצאו מהעיר בשלשת מאות אלף
 איש ונער מבן עשר שנים ומעלה ויבואו אל אנניאס: ויהי מקץ
 עשרה ימים ויערוך עוד אנניאס מלחמה עם צפועים בני כתיים ויהי
 מלחמה גדולה וחזקה מאד ביניה וישלך צפוע מחיל אנניאס ולקוש
 אחיו חללים רבים בארץ כאלפים איש ויפול גם סוסיפטר שד צבא
 אנניאס במלחמה ההיא: ויהי כאשר מרת סוסיפטר ויפנו גרדוי
 אפריקה ויתנו עודף לנוס וינסו ואנניאס ולקוש אחיו עמהם: וירדפו
 צפוע ובני כתיים אחריהם ויכו בהם עוד מכה רבה בדרך במאתים
 איש: וירדפו את אודרובל בן אנניאס כינס עם אביו ויכו מאנשיו
 בדרך עשרים איש ומלט אודרובל מיד בני כתיים ולא המיתותו:
 ואנניאס ולקוש אחיו ברחו עם יתר אנשיהם ומלטו ויבואו אפריקה
 בפחד וברעה: וירא אנניאס מפני צפוע בן אליפז כל הימים פן ילחם
 עוד אתו: ובלעם בן בעור היה בעת ההיא עם אנניאס במלחמה
 ויהי בראותו כי נבר צפוע על אנניאס ויברח משם ויבא כתימה:
 ויקבלהו צפוע ובני כתיים בכבוד גדול ויעצפו את חכמת בלעם
 ויתן צפוע לבלעם מתנות רבות וישב אתו: ויהי בשוב צפוע מהמלחמה
 ויצו ויפקוד את כל בני כתיים אשר הלכו במלחמה והנה לא נפקד
 מהם איש: וישמח צפוע על הדבר הזה ויוסף עוד ויחדש את מלכותו
 ויעש משתה לכל עבדיו: אך לא זכר צפוע את יי: ולא ידע כי עוד
 אותו במלחמתו: וכי הוא הציל אותו ועמו מיד מלך אפריקה: אך
 עודנו ילך בדרך בני כתיים ובני עשו הדעים לעבוד אלהים אחרים
 כאשר למדוהו אחיו בני עשו על כן יאמרו מרשעים יצא רשע:
 וימלוך

זימלך צפו על כל בני כתים לבטח ואתי אשר דעיל אותו ואת כל
 עמו מיד מלך אפריקה לאידעו: ולא יספו עוד נדודי אפריקה לבוא
 כתימה לשלול שלל כפעם בפעם כי ידעו את כל גבורת צפו אשר
 הכה את כלם לפי חרבו: ויירא אגניאס מפני צפו בן אליפו ומפני בני
 בתים כל חיים: בעת ההיא שב צפו מהמלחמה וכל אורת צפו
 כי גבר על כל אנשי אפריקה וימיתם לפי חרבו במלחמה: ויתיעץ
 צפו עם כל בני כתים ללכת מצרימה להלחם את בני יעקב ואת
 פרעה מלך מצרים: כי שמע צפוני מתו כל גבורי מצרים וכי מתו
 יוסף ואחיו ובני יעקב וישארו כל עמם בני ישראל במצרים: ויאמר
 צפו ללכת להלחם אתם ואת כל מצרים לגקום מהם את נקמת אחיו
 בני עשו אשר הכה יוסף ואחיו וכל מצרים בארץ כנען בעלותם
 לקבור את יעקב בחכון: וישלח צפו מלאכים אל הרהבן בוד
 מלך אדום ואל כל אחיו בני עשו לאמר: הלא אמרתם בי לא
 תלחמו את מלך אפריקה כי בעל בריתכם האדהננו אנכי נלחמתי
 בו והכתיו ואתבל עמי: ועתה אמרו אמרתם להלחם את מצרים
 ואת בני יעקב אשר שמו נקמתם אתם את אשר עשה יוסף ואחיו
 אבותיהם לנו בארץ כנען בעלותם לקבור את אביהם בחכון:
 ועתה אם ייש את נפשכם לבוא אלי לעזובי ללכת להלחם אתם ואת
 מצרים ונקמנו מהם נקמת אחינו: וישמעו בני עשו אל הדביעו
 ויתקבצו וחדדו כל בני עשו עם דכמאר וילבו לעוד את צפון ארת בני
 כתים במלחמה: וישלח צפו אל כל בני קדם ואל כל בני ישמעאל
 בדברים האלה ויתקבצו וילבו כלם לעזרת צפוני כתים למלחמה
 על מצרים: ויצאו ויבאו כל המלכים האלה מלך אדום ובני קדם
 וכל בני ישמעאל וצפו מלך כתים ויערכו את כל צבאותיהם בחכון:
 ותהי כל המחנה כבד מאד כמהלך שלשת ימים עשר כחול אשר
 על שפת הים אשר אין להם מספר: ויורדו כל המלכים האלה
 וכל צבאותיהם ויבאו על כל מצרים למלחמה ויהנו כלם יחד
 בבקעת

בבקעת פתרוס : וכל מצרים שמעו את שמעם ויתקבצו גם הם כל
 אנשי ארץ מצרים וכל הערים אשר במצרים כשלש מאות אלף איש :
 גם מבני ישראל אשר היו בארץ גושן בימים ההם שלחו אנשי מצרי'
 אליהם לבוא אתם ללכת להלחם יחד עם כל המלכים : ויתקבצו
 כל אישי ישראל בעת ההיא והיו במאה וחמשים איש וילכו למלחמה
 לעזרת מצרים : ויצאו אישי ישראל ומצרים כשלשים אוח אלף איש
 ומאה וחמשים איש וילכו לקראת המלכים ההם למלחמה ויתיצבו
 כלם מחוץ לארץ גושן נגד פתרוס : ומצרים לא האמינו בישראל
 ללכת עמם במחניהם : יחד למלחמה כי אמרו כל מצרים פן
 יסגרונו בני ישראל ביד בני עשו ובני ישמעאל כי אחיהם הם : ויאמרו
 כל מצרים א בני ישראל התיצבו פה אתם יחד במעמד כסוהל כנוהבלנו
 אנחנו ונלחמנו בבני עשו וישמעאל : והיה אם יחזקו ממנו המלכים
 האלה ובאתם אתם כלכם יחד עליהם ועזרתם אותנו ויעשו בני
 ישראל כן : וצפו בן אליפז בן עשו מלך כתים ורחד בן בדר מלך
 ארום וכל מחניהם וכל בני קדם ובני ישמעאל עסר בן כחול חונים
 יחד בבקעת פתרוס נגד תחפנחס : ושם היה במחנה צפו בלעם בן
 בעור הארמי כי בא עם בני כתים למלחמה ובלעם היה איש נכבד
 מאד בעיני צפו ואנשיו : ויאמר צפו אל בלעם קסמי נא לנו בקסם
 ונדעה מי ינבר במלחמה הזאת האנחנו או מצרים : ויקם בלעם
 וישב בחכמת הקסם ויתחכם לדעת ולא נתכן אליו הקסם ותשחת
 המלאכה בידו : ויסקף לעשיתה עוד ולא נתכננה ויתיאש ממנה
 בלעם ויעזבה ולא עשה אותה : כי מ"היתה זאת למען הפיל י" את
 צפו ואת עמו ביד בני ישראל אשר בטחו ב"י אלהי אבותם במלחמתו :
 ויערכו צפו והדר את מערכתם למלחמה וילכו כל מצרים לבדם
 יחד לקראתם כשלש מאות אלף איש ואין אחד מבני ישראל אתם :
 ולחמו כל מצרים עם המלכים האלה נגד פתרוס ותחפנחס ותכבד
 המלחמה על מצרים : ויחזקו המלכים מהמצרים במלחמה והיא

ויפלו

ויפלו מצרים ביום ההוא כמאה ושמונים איש ומאנשי המלכים
 נפלו כשלשים איש: וינוסו כל אנשי מצרים לפני המלכים ויודפו
 בני עשו וישמעאל את מצרים הלך: והכות אותם עד המקום אשר
 שם מחנה בני ישראל: ויצעקו כל מצרים אל בני ישראל לאמר
 מהרו אלינו ועזרונו והושעתם אותנו מיד עשו וישמעאל וכני כתיס:
 וירצו בני ישראל ממקום מעמדם במאה וחמשים איש אל מחנרת
 המלכים האלה ויצעקו בני ישראל אל יי אלהיהם להציל אותם:
 וישמעיי אל ישראל ויתן יי את כל אנשי המלכים בידם: וילחמו
 בני ישראל את המלכים האלה ויכו בני ישראל מאנשי המלכים
 מכה רבה כארבעת אלפים איש: ויתן יי מהומה גדולה במחנרת
 המלכים ויפול פחד בני ישראל עליהם: וינוסו כל צבאות המלכים
 האלה לפני בני ישראל וידדפו אחריהם בני ישראל הלך: והכות עד
 גבול ארץ כוש: ויהרגו מהם בני ישראל בדרך עוד כאלפים איש
 ומבני ישראל לאנפל אחד: וכראות מצרים כי נלחמו בני ישראל
 עם המלכים במעט אנשים וכי היתה המלחמה חזקה מאד ביניהם:
 וייראו כל מצרים מאד לגפשותם מהמלחמה חזקה ויברחו כל
 מצרים בהחבא איש איש ממערכת המלחמה ויתחבאו בדרך:
 ויעזבו את ישראל להלחם: ובני ישראל הכו את אנשי המלכים
 ההם מכה רבה מאד וישבו מעליהם אחרי אשר הבריחו אותם עד
 גבול ארץ כוש: וידעו כל ישראל ארת המעשה אשר עשו להם
 אנשי מצרים אשר ברחו מעליהם מהמלחמה ויעזבו להלחם:
 ויעשו גם הם בני ישראל בערמה והידה כאשר שבו בני ישראל
 מהמלחמה ומצאו מהמצרים בדרך ויהרגו אותם בדרך: ויהי
 בהרגם אותם ויאמרו אליהם כדברים האלה: מדוע כאתם מעלינו
 ותעזבונו במתי מעט אנשים להלחם במלכים האלה אשר הם בעם
 רב להכות אותנו ותמלטו אתם את נפשותיכם: ויש אשר ימצאו
 אותם בני ישראל בדרך וידברו אליהם בני ישראל איש אל רעהו

ספר שמות

כדברים האלה: הנהכו בישמעאל יהוא או אדומי או
מבני כתיס הוא עמדו עליו והרגוהו והם ידעו כי מצרי הוא: ועשו
בני ישראל את הדברים האלה בערמה על מצרים על אשר עובם
במלחמה ויברחו מעליהם: ויהרגו בני ישראל מאנשי מצרים
בדרך במעשה הזה כמאתים איש: ויראו כל אנשי מצרים את
הרעה אשר עשו להם בני ישראל ויראו כל מצרים מבני ישראל
מאד כי ראו את גבורתם הגדולה וכי לא נפל מהם איש: וישבו
כל בני ישראל בשמחה אל דרכם גושנה ויתר מצרים שבו איש
למקומו: פ והי אחרי כן ויתקבצו כל יועצי פרעה מלך
מצרים וכל זקני מצרים ויבאו כלם לפני המלך וישתחוו לו אפים
ארצה וישבו לפניו: וידברו היועצים וכל זקני מצרים לפני המלך
לאמר: הנה עס בני ישראל רב ועצום ממנו ואתה ידעת את כל
הרעה אשר עשו לנו בדרך בשובנו מהמלחמה: וגם הנך ראית
את גבורתם החזקה כי גבורה להם מאבותם: כי מתי מעט אנשים
עמדו לנגד עם רב כחל ויכום לפי חרב ומהם לא נפל אחד ואף אם
יהוירבים כי אזי שמידו אותם כלם: עתה הבה לנו עצה מה
לעשות להם עד אשר נאבדם ונשמידם מעט מעט כלם מעלינו
פן ירבו עלינו בארץ: כי אם ירבו בני ישראל בארץ והיו לנו לשטן
והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא עלינו בגבורתו החזקה עם
שונאינו ונלחמו בנו והשמידנו מן הארץ ועלו ממנה: ויען המלך
את זקני מצרים ויאמר אליהם זאת העצה היעוצה על ישראל
וממנה לאנסור: הנה ארץ פיתום ורעמסס ערים בלתי חוזק
מהמלחמה לנו ולכם לבנות אותם ולחזקם: ועתה לכו וגם אתם
ועשו בערמה עליהם והעבירו קול במצרים ובגשן במצורת המלך
לאמר: לכם כל אנשי מצרים וגושן ופתרוס וכל יושביהם המלך
צוה עלינו לבנות את פיתום ואת רעמסס ולחזקם מהמלחמה:
מי בכם מכל מצרים ומבני ישראל ומכל יושבי הערים לבנות עמנו
ולתת

ואתת שכרו יום יום כמצות המלך והלכתם אתם ראשונה ועש הם
 בערמה והתקבצתם ובאתם פיתום ורעמסס לבנות: והיה כאשר
 תבנו תעבירו את הקול כדבר הזה בכל מצרים יום יום כמצורת
 המלך: והיה כאשר יבואו אתכם מבני ישראל לבנות עמכם ונתתם
 להם שכרם יום יום ימים אחדים: והיה כאשר יבנו כלם עמכם יום
 יום בשכרם והברחתם את עצמכם מעליהם יום יום אחד אחד
 בהחבא וקמתם והייתם עליהם לנוגשים ולשוטרים: ועזבתם
 אותם אחרי כן לבנות בלתי שכר והיה אכימאנו והתחזקתם עליהם
 כלכם לבנות בחזקה: והיה אם עשות עשו הדבר הזה והיה טוב
 לנו אנחנו לחזק את ארצנו ורע לבני ישראל: כי מיגיעת הבנין
 והמלאכה ימעטו בני ישראל כי תשביתו אותם מעל נשיהם יום יום:
 וישמעו כל זקני מצרים את עצת המלך ותיטבה העצה בעיניהם ובעיני
 עבדי פרעה ובעיני כל מצרים ויעש כדבר המלך: ויצאו כל עבדי
 פרעה לפני המלך ויעבירו קול בכל מצרי' ובתחפנהס ובגשן ובכל
 הערים אשר סביבות מצרים לאמר: אתם ראי אתם את אשר עשו לנו
 בני עשו וישעא אשר באו עלינו למלחמה ויאמרו להשמיד אותנו:
 ועתה הנה צוה המלך עלינו לחזק את הארץ לבנות את ערי פיתום
 ואת רעמסס וחזקם מהמלחמה בבואם עלינו: מי בכם מכל
 מצרים ובני ישראל אשר יבוא לבנות אתנו ויותן לו שכרו יום יום
 מאת המלך כמצותו: והיה כשמוע מצרים וכל בני ישראל את כל
 אשר דברו עבדי פרעה: ויבואו מהמצרי' וכל בני ישראל אל
 לבנות עם עבדי פרעה את פיתום ואת רעמסס אך כל בני לוי לא באו
 עם ישראל אחיהם לבנות: וכל עבדי פרעה ושריו באו במרכה
 בראשונה לבנות עם כל ישראל כשכירי יום ויתנו לישראל שכרם
 יום יום בראשונה: ויבנו עבדי פרעה עם כל ישראל ויעשו במלאכה
 ההיא עם ישראל חדשימים: והיה מקץ חדשימים ויחלו כל
 עבדי פרעה לברוח מעם ישראל בהחבא אחד אחד יום יום:

ספר שמות

וישראל עודם עושים במלאכה בעת ההיא אך עודם לוקחים את
 שברם יום יום בעת ההיא כי עוד אנשים מהמצריים עושים במלאכה
 בעת ההיא עם ישראל על כן נותנים המצרים לישראל שכרם בימים
 ההם בעבור יקחונם הם המצרים אחיהם את שכר עבודתם: והיו
 מקץ ימים וארבעה חדשים ברחו כל מצרים מעל בני ישראל
 בני ישראל לברם עושים במלאכה: והיו כאשר ברחו כל מצרים
 מעל בני ישראל וישבו והיו עליהם לנוגשים ולשוטרים: ומרם
 אשר עמדו על בני ישראל לשרי מסים לקחת מהם את כל אשר נתנו
 להם בשכר עבודתם: ועשו המצרים לבני ישראל כמעשה הורה
 יום יום למען ענות את ישראל בכל עבודתם: והיו כל בני ישראל
 לברם עושים בעבודה וימנעו כל מצרים כחת שכר לבני ישראל
 מהיום ההוא והלאה: והיו כאשר ימאן כל איש ישראל לעשות
 במלאכה על אשר לא ניתן לו שכרו: ונגשו אליו כל הנוגשים
 עליהם וכל עבדי פרעה וחיבו אותו בככות נמרצות ודחשיבו אורתו
 בחזקה לעבוד עם אחיו ככה יעשו כל מצרים לבני ישראל כל הימי:
 ויידאו כל בני ישראל מהמצרים מאד בדבר הזה וישבו ויעברו כל
 בני ישראל לברם בלא שכר: ויבנו בני ישראל את פיתוס ואת ארץ
 רעמסס ויעשו את המלאכה כל בני ישראל מהם לוכנים לבנים
 ומהם בונים ויבנו בני ישראל ויחזקו את כל ארץ מצרים וכל חומותי:
 ויעשו בני ישראל במלאכה ההיא שנים וימים רבים עד יום זכורתי
 אותם ויוציאם ממצרים: אך כל בני לוי לא היו עם ישראל אחיהם
 בעבודה ההיא מבראשונה עד יום צאתם ממצרים: כי ידעו כל בני
 לוי כי במרמה דברו כל מצרים אל ישראל את כל הדברים האלה
 על כן חדלו כל בני לוי מנשת אל העבודה עם אחיהם: וגם כל
 מצרים לא שמו פניהם אל בני לוי לעבוד אחרי כן אחרי אשר לא
 היו עם אחיהם מבראשונה על כן עזבו אותם כל מצרים: ותלך יד
 אנש מצרים הלך וקשה על בני ישראל בעבודה ההיא ויעבידו
 מצרים

ספר שמות

קכו

מצרים את בני ישראל בפרך: וימררו המצרים את בני ישראל
 בעבודה קשה כחומר וכל בני וגם בכל עבודה אשר תהיה למצרי:
 בשדה: ויקראו בני ישראל את מלול מלך מצרים מרור מלך מצרים
 כי בימיו מררו המצרים את חייהם בכל עבודה: וכל עבודה אשר
 יעבדו מצרים את בני ישראל יעבדו בהם בפרך: למען ענות ארץ
 בני ישראל: אך כאשר יענו אותם כן ירבו בני ישראל וכן יפרוץ
 ויקוצו מצרים מפני בני ישראל: בעת ההיא כת הוד בן בדר מלך
 אדום וימלך תחתיו שמלה ממשרקיה מארץ בני קדם: בשנת
 שלש עשרה שנה לפרעה מלך מצרים היא שנת מאה ש: והחמש
 עשרה שנה לרדת ישראל מצרימה: מלך שמלה על אדום ששנה
 עשרה שנה: והיו במלכו ויוצא צבא ללכת להלחם את צפון בן
 אליפו ואת בני כתיים על אשר נלחמו עם אנגיאס מלך אפריקה
 וישמידו את כל חילו: אך לא נלחם אתו כי מנעו אורנו בני עשו
 לאמר כי אחיהם הוא: וישמע שמלה בקול בני עשו ויפן: וישב עם
 כל חילו ארץ אדום ולא הלך להלחם את צפון בן אליפו: ופרעה
 מלך מצרים שמע הדבר הזה לאמר יעץ שמלה מלך אדום להלחם
 את בני כתיים ואחר יבוא להלחם את מצרים: והיו כשמוע מצרים
 את הדבר הזה וכבידו את העבודה על בני ישראל פן יעשו להם
 ישראל כאשר עשו להם במלחמתם את בני עשו בימי הדד: ויאמרו
 מצרים אל בני ישראל מהרו ועבדו את עבודתכם וכלו את מעשיכם
 וחזקתם את הארץ פן יבואו בני עשו אחיכם עלינו למלחמה כי
 בעבודתכם באים אלינו: ויעשו בני ישראל את עבודה כל אנשי
 מצרים יום יום ויענו מצרים את בני ישראל למען המעיט אותם בארץ:
 אך כאשר ירבו כל מצרים בעבודה על בני ישראל כן ירבו בני ישראל
 וכן יפרוץ ותמלא כל מצרים מבני ישראל: והיה בשנת מאה וחמש
 ועשרים שנה לרדת ישראל מצרימה בדארת כל מצרים כילא
 נהיתה עצתם בישראל אך הם ירבו ויפרוץ ותכלא ארץ מצרים

וארץ

ספר שמות

וארץ גושן מבני ישראל וילכו כל זקני מצרים וחקמיה ויבואו לפני המלך וישתחוולו וישבו לפניו ויאמרו כל זקני מצרים וכל חכמיה אל המלך יחי המלך לעולם יעוץ יעצת אותנו את העצה אשר יעצת על בני ישראל ונעשלהם כדבר המלך והיה מדי הכביד עליהם את העבודה כן ירבו וכן יפרו בארץ והנה כל הארץ מלאה מהם ועתה אדוני המלך עיני כל מצרים עליך לתת להם עצה בחכמתך באשר יוכלו על ישראל לאבדם ולהמעיטם מן הארץ ויען המלך אותם לאמר הבו אתם עצה בדבר הזה ונדעה מה לעשו להם ויען סרים אחד מיועצי המלך ושמו אויב מארס נהרים מארץ עוץ את המלך לאמר אם על המלך טוב ישמענא את עצת עבדו ויאמר לו המלך דבר וידבר אויב לפני המלך והשרים ולפני כל זקני מצרים לאמר הנה עצת המלך אשר יעץ בימים ההם בעבודת בני ישראל טובה היא מאד ולא תשביתו מעליהם המלאכה ההיא עד עולם ואולם זאת העצה היעוזה עליהם אשר תוכלו להמעיטם בה אעל המלך טוב לעשותה הנה אנחנו יריאים מהמלחמה זה ימים רבים ונאמר בפרות ישראל בארץ יגרשו אותנו מן הארץ כאשר תקראנה מלחמה אם על המלך טוב יצא דבר מלכות מלפניו ויכתב בדת מצרים ולא יעבור אשר כל זכר הילוד לעברים ישפך דמו ארצה והיה בעשותכם הדבר כאשר ימורנו כל זכר בבני ישראל וחדלה מעלינו רעת מלחמותיהם יעשה פרעה ויקרא לכל המילדות העבריות ויצוה אליהן על הדבר הזה לעשותו וייטב הדבר בעיני המלך והשרים ויעש המלך כדבר אויב וישלח פרעה ויקרא למילדות העבריות אשר שש האחת שפרה ושם השני פועה ותכאן המילדות לפני המלך ותעמודנה לפניו ויאמר המלך אליהן בילדכן את העבריות וראיתן על האכנים אם בן היא והמיתן אותו ואם בת היא וחייה והיה אם לא תעשו הדבר הזה ושרפת אתכן ואת כל בתיכם באש ותיראן המילדות את האלהים

ולא

ולא שמעו אל מלך מצרים ואל כל דבריו: והיה בלדרת האשה
 העברית על המילדת בן או בת ועשתה המילדת את כל צרכי הילד
 והחיה אותו ככה יעשו המילדות כל הימים: ויוגד למלך את
 הדבר הזה וישלח ויקרא למילדות ויאמר אליהן מדוע עשיתן
 הדבר הזה ותחיין את הילדים: ותעננה המילדות ותדברנה שתיהן
 לפני המלך לאמר: אל יאמר המלך כי כנשים המצריות העבריות
 ביכל בני ישראל חיות הנה בטרם תבא אליהן המילדת וילדו:
 ואנחנו שפחותיך זה ימים רבים לא ילדה אשה עברית עליו כי כל
 נשי מצרים מילדות הן לגפשם כי חיות הנה: וישמע פרעה את
 דבריהן ויאמן להם על הדבר הזה: והמילדות יצאו מלפני פרעה
 וייטב האלהים להן וירבה העם ויעצמו מאד: אישה היה בארץ מצרים
 מזרע לוי וישמו עמרם בן קהת בן לוי בן ישראל: וילך האישה הוא
 ויקח אשה את יוכבד בת לוי אחות אביו והיא בת מאת שנה ושש
 ועשרים שנים ויבא אליה: ותהר האשה ותלד בת ויקרא שכה
 מרים כי בימים ההם מררו מצרים את חיי בני ישראל: ותהר עוד
 ותלד בן ותקרא שמו אהרן כי בימי הרותה החל פרעה לשפוך דמי
 זכורי בני ישראל בימים ההם מת צפו בן אליפז בן עשו מלך כתים
 וימלך יאנוש תחתיו: והימים אשר מלך צפועל כל בני כתים
 חמשים שנה וימת ויקבר בעיר נבנא בארץ כתים: וימלך אחריו
 על כל בני כתים יאפוש מגבורי בני כתים וימלך חמשים שנה: והי
 אחריו מות צפועל מלך כתים ויכרח בלעם בן בעור מארץ כתים וילך
 ובוא מצרימה אל פרעה מלך מצרים: ויקבלהו פרעה בכבוד גדול
 כי שמע את חכמתו ויתן לו מתנורת וישימהו לו ליועץ ויגדלהו:
 וישב בלעם במצרים בכבוד עם כל שרי המלך וינשאו השרים את
 בלעם כיהתאו כלם ללמד את חכמתו: והי בשנת מאה ושלשים
 שנה לדרת ישראל מצרימה ופרעה חולם והוא יושב על כנא
 מלכותו וישא עיניו ויראוהנה אש זקן עומד לנגדו וכיד רזקן

ספר שמות

מאזנים ממאזני הסוחרים: ויקח האיש הזקן את המאזנים ויתלם לפני פרעה: ויקח הזקן את כל זקני מצרים וכל שריה וכל גדוליה ויאסרם יחד ויתנם בכף המאזנים האחת: ויקח טלה חלב אחד ויתנהו בכף המאזנים השנית ויכרעה טלה את כלם: ויתמה פרעה על החזון הנורא ההוא מדוע יכרעה טלה את כלם וייקץ פרעה והנה חלום: וישכם פרעה בבקר ויקרא לכל עבדיו ויספר פרעה להם את החלום וייראו האנשים יראה גדולה: ויאמר המלך אל כל חכמיו פתרו נא אלי החלום הזה אשר חלמתי ואדענו: ויען בלעם בן בעור את המלך ויאמר איך אין זה כי אם רעה גדולה אשר תצמח על מצרים באחרית הימים: כי הנה בן יולד לישראל אשר יחריב את כל מצרים והשחית את כל יושביה והוציא את ישראל ביד חזקה ממצרים: ועתה אדונינו המלך הבו לכם עצה על הדבר הזה ואבדתם את תקות בני ישראל ואת תוחלתם טרם תצמח הרעה הזאת על כל מצרים: ויאמר המלך אל בלעם ומה לנו לעשות לישראל הלא כזה וכזה יעצנו עליהם בתחלה ולא יכולנו עליהם: ועתה הברו לנו עצה גם אתה עליהם כמה נוכל אליהם: ויען בלעם את המלך לאמר שלח נא וקרא אל שני יועציו ונראה מה עצתם על הדבר הזה ואחר ידבר עבדך: וישלח המלך ויקרא את שני יועציו ארת רעואל המדיני ואת איוב העוצי ויבואו וישבו לפני המלך: ויאמר אליהם המלך הנה כלכם שמעת את החלום אשר חלמתי ופתרונו: ועתה עיצו נא עצה ודעו וראו מה לעשות לבני ישראל ובמה נוכל עליהם טרם אשר תצמח רעתם עלינו: ויען רעואל המדיני את המלך ויאמר יחי המלך יחי המלך לעולם: אם על המלך טוב יחדל לו מעל העברים ויעזוב אותם ואל ישלח ידו בהם: כי אלהים בחר בסמי קדם ויקחם לחבל נחלתו: מכל גווי הארץ ומכל מלכי האדמה ומי אשר שלח ידו בהם ונקה ולא עשה בו אלהים נקם: הלא ידעת כי ברדת אברהם אביהם מצרימה וירא פרעה

מלך

ספר שמות

קכט

מלך מצרים הקדמוני ארת שרה אשתו ויקחה לו לאשה: כי אמר
אברהם אחותי היא כיראפן יהרגוהו אנשי מצרים על אשתו: ויהי
בקחת מלך מצרים את שרה וינגשו אלהיהם נגעים גדולים ואת
ביתו עד אשר השיב לאברהם את שרה אשתו וזו נרפאו: וגם
לאבימלך הגררי מלך פלשתים הוכיח אלהימו בעבור שרה אשת
אברהם בעצור להם כל רחם למאדם ועד בהמה: ויבא אלהימו
אל אבימלך בחלום הלילה ויפחידהו למען ישיב לאברהם את
שרה אשר לקח: ואחרי כן ההוכחו כל אנשי גרה בעבור שרה
ויתפלל אברהם עליהם אל אלהיו ויעתר לו וירפאם: וידא אבימלך
את כל הרעה הבאה עליו ועל עמו וישב לאברהם את שרה אשתו
ויתן לו עמה מנות ומתנות רבות: וגם אל יצחק כה עשה בגרשם

אחיו מגרר ויפליא אלהיו עמו פליא ארת
וירתיבשו כל מוצאי מימי גררה ועצי
תנובתם לא צמחו: עד אשר הלכו אליו
אבימלך מגרר ואחוזרמר עשו ופיכול
שר צבא ויקדו וישתחוו לו ארצה:
ויבקשו ממנו תחנה להתפלל עליהם
ויתפלל עליהם אליו ויעתר לו וירפא
אותם: וגם יעקב איש חם הוצל בתומו
מיד עשו אחיו ומיד לבן הארמי אחי אמו
המבקשים את נפשו: וגם מיד כל מלכי
בנין אשר באו כלם יחד עליו ועל בניו
להשמידם ויצל אותם מידם וישבו
עליהם ומיתו סביבי אשר שלח ידו בהם
ונקה: הלא פרעה הקדמוני אבי אביך
גדל את יוסף בן יעקב על כל שרי ארץ
מצרים בראותו את חכמתו כי בחכמתו

אזי כה מוכן מטה ואבימלך
הלך אליו מגרר וכו' ולא סיפ'
הכתוב כי מה ראה על ככה
לעשו כן וכך אומרו ראה ראינו
כי היה עמך וכו' עתה אתה
ברוך ה' והרי בכל העמות הוא
ברוך ה' ומחוי עתה דקחמר לא
כי להיו שנתכבסו להסכל מוצאי
ממי גררה בעבור כי גרשוהו
מאתם לכן חזרו אליו להיות
מלום כיניהם כדי שיתברכו
בגללו והא ראה ראינו כי היה
ה' עמך אל עכשו באנו לרעת כה
מוצן קרמוץ סהיית אלכנו היה
אז בעתה היה העסק עמך ועל כן
היחה אז הברכה בארצנו מטכ
עתה באופן כי עתה ראינו
עאתה ברוך ה' ובגללך הברכה
לנו אבל לא אחכנו כי איך אחכנו
ברוכי העם נלכח קהי נא לה כו'

ספר שמות

פלט את כל יושבי הארץ מן הרעב ; ואהריכן צוה להוריד את יעקב
 ובניו מצרימה למען תמלט ארץ מצרים וְאַרְץ גֹּשֶׁן בְּחֶסְדָּם כִּן
 הרעב ; ועתה אסוב בעניך הדללך מהשחית את בני ישראל
 ואם אין בלבך להושיבם מצרימה שלח אותם מִזֶּה וּלְכוּ אֶרְצָה
 כנען ארץ מצריאבותיהם : ויהי בשמוע פרעה את דברי יתרו ויהר
 אפו מאד עליו ויקם מאת פני המלך בבושת ויצא ממצרים ביום
 ההוא וילך אל ארצו מדינה ומטה יוסף לקח בידו ; ויאמר המלך
 לאיוב העוצי מה האמר אתה איוב ומה תהיה ענתך בעכרים ; ויאמר
 איוב אל המלך הלא כל יושבי הארץ בידך בטוב בעיני המלך
 יעשה ; ויאמר המלך אל בלעם מה תאמר אתה בלעם דבר את
 דבריך ונשמענו ; ויאמר בלעם למלך כל אשר יעץ המלך על
 אמר הכעיר לכן כולם לקחו את
 מלס מלכו יתרו מרצה למלט
 נפש בני ישראל כן הוא גם כן
 כמלט מרר טמח כי זכה להתגיי
 וכמלט מכל ברה ומיד פרעה •
 איוב שאמר הלא כל הארץ בידך
 גם עליו יעבור כוס כי הכו בידך
 גם כן כאמר לטמן ולהיות סהיה
 לו לדבר ולמחות ולא דיבר לכן
 דיבר וכעק כמה כעקות ומעכו
 מרוב כערו • ובלעם סכיקם
 להשמידם גם הוא נשמד ונכרת
 שמו מן העולם כי את בלעם כן
 בעור הרגו בחרב ;
 העצה היעצה עליהם אשר תוכל עליהם בה וממנה לא תסור ; אם
 על המלך טוב יצוה להשליך ילדיהן אשר יולידו מהיום ההוא
 והלאה אל המימה בי בזה תוכל למחות את שמם כי לא נוסה
 אחד מהם ומאבותם בדבר הזה ; וישמע המלך את דברי בלעם
 ויטיב הדבר בעיני המלך והשרים ויעש המלך בדבר בלעם ; ויצו
 המלך

המלך ויעבירו קול ותנתן דת בכל ארץ מצרים לאמר כל זכר הילוד
לעברים מהיום הזה והלאה יושלך אל המיכה ויקרא פרעה אל
כל עבדיו לאמר צאו נא ובקשו בכל ארץ גושן אשר שם בני ישראל
וראו כל הבן הילוד לעברים היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיון ו
יהי בשמוע בני ישראל את הדבר אשר צוה פרעה להשליך ארתי
וזכריהם היאורה ויפרדו מקצת העם מנשיהם ומקצת כדבן בהנהו
ויהי מהיום ההוא והלאה בעת לדת נשי ישראל אשר עודם דבקו
בהנה ותצאן השדה ללדת שמה ותלדן בשדה ותעזובנה ילד רון
על פני השדה וישבו אל בתיהם ויחי אשר נשבע לאבותם להרבותם
שלח להם מלאך ממצרים אשר בשמים לרחצו במים ולסיכו
ולמשחו ולהחטלו ולשום בידו שתי חלוקי אבנים מן האחת יונק
חלב ומן השנית יונק דבש וגם את שערות ראשו מגדל עד
ארכובותיו למען יהכסה בהם לענגו ולדבקו בהכלו עליו ויהי
בחמול האלהים עליהם ובבקשו להרבותם על פני האדמה ויצו
לתבל ארצו ותקבלם להשמר בתוכה עד עת גדולם ואחריו כן
פתחה הארץ פיה ותקיא אותם ויציצו מעיר כעשב הארץ וכרתמסי
וער וישבו איש אל משפחתו ואיש אל בית אבותו וידבקו בהם
ויהיו ילדי בני ישראל כתבל הארץ כעשב השדה בחמלת עליהם
ויראו כל מצרים את הדבר הזה ויצאו כל מצרים איש אל שדרו
איש בצמד בקרו ובמחרשתו ויחרישו על גביו כמשדד הבל בעת
הזרע ויהי כחרשם ולא יכלו להזיק את ילדי בני יעקב ורב העם
ויעצמו מאד ופרעה מצוה ארתי סריסו יום יום ללכת גשנה לבקש
את ילדי בני ישראל ויהי בבקשם והיה במצאם את הילד ולקחו
אותו מחיק אמו בחוקה והשליכוהו היאורה ואת הבת יעזובה אל
אמה וכה יעשו המצרים אל ישראל כל הימים ויהי בעת
ההיא ותהי רוח אהים על מרים בת עמרם אחות אהרן ותלך ותנבא
בתוך הבית לאמר הנני בן נולד לנו מאבי ומאמי בפעם הזאת

ספר שמות

והוא וישוע את ישראל מיד מצרים: והיו כשמוע עמרם את דברו
 בתו וילך ויקח את אשתו וישיבה אל ביתו אחרי אשר גרש אותה:
 בעת אשר צוה פרעה להשליך כל זכר לבית יעקב המיטה: ויקח
 עמרם את יוכבד אשתו בשנת שלש לגרשה ויבא אליה ותהר לו:
 והיו מקצה שבעה חדשים לעת ההוא ותלד בן וימלא כל הבית
 אור גדול כאור השמש והירח בעת זמנם: ותרא האשה את
 הילד כי טוב ונחמד הוא למראה ותצפנהו שלשה ירחים בחדר
 הפנימי: בימים ההם הערימו סוד כל המצרים לאבד שם כל
 העברים: ותלכנה נשי מצרים גושנה אשר שם בני ישראל ותשאן
 מזויתן על כתפיהן וילדיהן אשר לא ידברו: וכל נשי ישראל
 בלדתן בימים ההם ותצפן האשה את בנה מפני מצרים לבלתי
 דעת מצרים את לדתנה לבלתי השחיתם מעל האדמה: ותבאנה
 נשי מצרים גושנה וילדיהן על כתפיהן טרם ידברו והיו כבוא
 המצרית בית העברית וילדה בגמגום בלשונו: והיו כמרגמגמו
 ויענהו הילד הצפון מתוך החדר ותלכנה המצריות ותאמן בית
 פרעה: ופרעה שולח את שוטרו לקחת את הילדי כלהמיתם:
 ככה יעשו כל מצרים לעבריות כל הימים: והיבעת ההיא
 כמשלש חדשים לעת צפון יוכבד את בנה ויודע הדבר בית
 פרעה: ופרעה הזה טעם אחר פרעה: ותכרר האשה טרם בוא
 על שלא יכלה עוד הכפינו זולת השוטרים לקחת את בנה ותקח לו
 מה סכתב רמ"ל: תיבת גומא ותחמרה בחמר ובזפת
 והשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאור: ותתצב מרים
 אצותו מרחוק לדעה מה יעשה לו ומה יהיה דבריה: וישלח
 האלהים בערת ההיא שרב חום בארץ מצרים ויבער בבשר האדם
 באשר יבער השמש כתקופתו ויצר למצרים מאד: ויחדו כל מצרים
 לרחוץ על היאור מפני חום השרב אשר בעור בבשרם: ותרד גם
 בתיה בת פרעה לרחוץ על היאור מפני חום השרב ונערו תיה
 הולכות

הולכות על יד האור וגם כל נשי מצרים כהנהו ותשא בתיה ברת
פרעה את עיניה אל האור ותרג את התבה על פני המים ותשלח
את אמתה ותקחה ותפתח ותראה את הילד והנה נער בוכה
ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה ותאמרן כל נשי מצרים
ההולכות על שפת האור להניקו ולא אבה לינק כי מאת יי
היה הדבר הזה אל הילד בעבור השיבו אל שדי אמו ומרים
אחותו היתה בעת ההיא עם נשי מצרים על האור ותרג את הדבר
הזה ותאמר אל בת פרעה האלף וקראתי לך אשר מינקת מן
העבריות ותיניק לך את הילד ותאמר לה בת פרעה לביו ותלך
העלמה ותקרא את אס הילד ותאמר בת פרעה אל יוכבד הילכי
את הילד הזה והניקו לי ואני אתן את שכרך שתי כסף ליום ותקח
האשה את הילד ותיניקהו ויהי מקץ שנתים ימים ויגדל הילד
ותביאהו לבת פרעה והייתה לה לבן ותקרא שמו כנע: האמר כי מן
המים משיתו ועמרם אביו קרא שמו חבר כי אמר בעבורו חובר
עם אשתו אשר גרש: ויוכבד אמו קראה שמו יקיתאל כי אמרה
ביקויתהו אל שדי וישיבהו האלהים אליה: ומרים א זאתו קראה
לזינד לאמר כי היא ירדה אחריו אל האיר לדעת מה תהיה
אחריו: ואהרן אחיו קרא שמו אבינוח לאמר זנה אבי את אמי
וישבה אליו בעבורו: וקהת אבי עמרם אביו קרא שמו נחבי גדור
כי בעבורו גדר האלהים את פרץ בית יעקב ולא יספו להשליך
זכוריהם המימה: ומינקתו קראה לו אבי סוכו לאמר בסוכו הוצפן
שלישה ימים מפני בני חם: וכל ישראל קראו את שמו אחרי כן
שמעה בן נתנאל כי אמרו כי בימיו שמעו אלהים את נאקתם
ויצילם מיד דוחקיהם: ויהי משה בכיר פרעה ויהי לבתיה ברת
פרעה לבן ויגדל משה בקרב בני המלך: ומלך אדום מת בימי
ההם בשנת שמנה עשרה שנה למלכו ויקבר בהיכלו אשר בנה לו
למלכותו בארץ אדום: וישלחו בני עשו פתורה אשר על הגר
ויקחו

ספר שמות

ויקחו משם בהור אחד יפה עינים וטוב רואי ושמו שאול וימליכוהו
עליהם תחת שמלה: וימלוך שאול על כל בני עשו בארץ אדום
ארבעים שנה: ופרעה מלך מצרים בראותו כי לא נהיתה ענתו
אשר יעץ בלעם אל בני ישראל בימים ההם אך עוד הם בני ישראל
יפרו וירבו וישרצו בכל ארץ מצרים: ויצו פרעה בימים ההם ויעבירו
קול בכל מצרים אל בני ישראל לאמר איש אל יגרע מעבודתו דבר
יום ביומו: והיה האיש אשר יגרע מעבודתו אשר יעבד יום יום אפ
בחומר ואם בלבנים ונתן את בנו הקטן תחתיהם: ותחזק עבודת
מצרים על בני ישראל בימים ההם והיה כל איש אשר תחסר לבנה
אחת מעבודתו כיום ביום ולקחו המצרים את נערו הקטן מעם
אשתו בחזקה ושמו אותו בבנין תחת הלבנה אשר חסדה לאביו:
ויעשו כל אנשי מצרים לכל בני ישראל כמעשה הזה יום יום כל
הימים מיסרבים: אך כל שבט לוי לא היו עושים במלאכה בעת
ההיא עם ישראל אחיהם מכראשונה כי ידעו בני לוי את ערמת
מצרים אשר הערימו בישראל בראשונה: ויהי בשנה השלישית
ללדת משה ופרעה יושב לאכול ואלפרענית המלכה יושבת מימנו
ובתיה יושבת אל שמאלו והנער משה יושב בחיקה ובלעם בן בעור
ושני בניו וכל שרי המלוכה יושבים על השלחן לפני המלך: ויושט
הנער את ידו על ראש המלך ויקח ארת העטרה מעל ראש המלך
וישם אותה בראשו: ודאו המלך והשרים את המעשה אשר עשה
הנער ויבהל המלך והשרים על הדבר הזה ויתמהו האנשים איש א
דעחו: ויאמר המלך אל השרים אשר היו לפניו על השולחן כרח
תדברו ומה תאמרו אתם השרים בדבר הזה ומה יהיה משפט הנער
העברי הזה על המעשה הזה: ויען בלעם בן בעור הקוסם לפני
המלך והשרים ויאמר זכור נא אדוני המלך את החלום אשר הלכת
זה ימים רבים ואת אשר פתרך עבדך: ועתה הלא זה העלם
מילדי העברים אשר רוח אלהים בקרבם: ואל יחשוב אדוני המלך

כי קטן הוא גם כלא דעת עשה את הדבר הזה: בני ער עבדי הוא
 וחכמה ותבונה אתו אף בעודו נער ומחכמה עשה זאת ויבחר לו את
 מלכות מצרים: כי כן משפט כל העברים לרמות את המלכים ואת
 גדוליהן לעשות את כל הדברים האלה בערפה למען הכשיל את
 מלכי הארץ ואת אנשיהם. הלא ידעת כי כה עשה אברהם אביהם
 אשר הכתיש את חיל גמרוד מלך כבל ואת אבי מלך גרר וירש
 את ארץ בני חת ואת כל ממלכות כנען: וירד מצרימה ויאמר על
 שרה אשתו אחותי היא בעבור הכשיל את מצרים ואת מלכה:
 וגם יצחק בנו עשה כן בלכתו גררה ויגר שמה ויעצם בחו מבל חיל
 אבי מלך מלך פלשתים: וגם את מלכות פלשתים אמר להבשיל
 באמר דבקח אשתו אחותי היא: וגם יעקב הלך בעקבה את אחיו
 ויקח מידו את בכורתו ואת ברכתו: וילך פרנה ארם אל בית לבן
 אחי אמו ויקח בערמה מידו את בנותיו ואת כל מקנהו ואת כל אשר
 לו ויברח וישב לו ארצה כנען אל אביו: ומכרו בניו את יוסף אחיהם
 וירד מצרימה ויהי לעבד וינתן בבית הכלא שתי עשרה שנה: עד
 אשר חלם פרעה הקדמוני חלומו ויוציא אותו מבית הכלא ויגדלוהו
 על כל שרי מצרים על פתרו לו חלומותיו: ויהי בהרעיב האלהים
 את כל הארץ וישלח ויבא את אביו ואת כל אחיו ואת כל בית אביו
 ויכלכלם בלא מחיר והיו ויקנה את מצרים ואת כל אנשיה לעבדים:
 ועתה אדוני המלך הנה גם הנער הזה קסתחתיהם במצרים לעשות
 במעשיהם ולהתל על כל מלך ושר ושופט: אם על המלך טוב
 נשפכה נא את דמו ארצה פן יגדל ויקח המלוב והמידך ותאכד תקות
 מצרים אחרי מלכו: ויאמר המלך אל בלעם עוד גקרא לכל שופטי
 מצרים ובל חכמיה ונדעה היש משפט מות לגער הזה כאשר דברת
 ואזנה רגהו: וישלח פרעה ויקרא לכל חכמי מצרים ויבואו לפני
 המלך ויבוא מלאך יי בתוכם וידמה לאחד מחכמי מצרים: ויאמר
 המלך אל החכמים הלא שמעתם את אשר עשה הנער העברי אשר
 בבית

ספר שמות

בבית וכוה וכוה שפט בלעם על הדבר : ועתה שפטו נא גם אתם
 ודעו מה משפט הנער על המעשה אשר עשה : ויען המלאך אשר
 נדמה לאחד מחכמי פרעה ויאמר לפני כל חכמי מצרי ולפני המלך
 והשרים לאמר : אם על המלך טוב ישלח המלך ויביאו לפניו
 אבן שהם וגחלוי אש וישימו אותם לפני הילד : והיה אם ישלח הילד
 את ידו ולקח את השהם וידענו כי מחכמה עשה הנער את כל אשר
 עשה ונהרגהו : ואם על הגחלת ישלח את ידו וידענו כי לא בדעת
 עשה הדבר הזה ויחיו : ויטב הדבר בעיני המלך והשרים ויעש
 המלך כדבר מלאך יי : ויצו המלך ויביאו לפניו אבן השהם ואת
 הגחלת וישימו אותם לפני משה : וישיבו את הנער לפניו ויבקש
 הילד לשלוח ידו אל השהם ויקח מלאך יי את ידו ויתן אותה על
 הגחלת ותכבה הגחלת בידו : וישאיה ויתנה בפיו וישרף קצת
 שנתו וקצת לשונו והיה ככד פה וככד לשון : ויראו המלך והשרים
 את הדבר הזה וידעו כי לא מחכמה עשה משה בשאת העטרה
 מעל ראש המלך : ויחדלו המלך והשרים להמית את הילד ויהי
 משה בבית פרעה הולך וגדל וייעמו : והיו בהיות הנער בבית
 המלך בנדי ארנמן לבושו ויגדל בקרב בני המלך : והיה כאשר גדל
 משה בבית המלך ותחשבהו בתיה ברת פרעה לבן וכבדהו כל
 בית פרעה ויראו מפניו כל אנשי מצרים : ויצא ויבא יום יום ארצה
 גושן אשר שם אחיו כל בני ישראל וירגז אותם משה בקוצר רוח
 ובעבודה קשה יום יום : וישאל אותם משה לאמר על מה העבודה
 הזאת לכם דבר יום ביומו : ויגידו לו את כל הקורות אותם ואת כל
 החוקים אשר שם עליהם פרעה לפני דתו : ויגידו לו את כל העצות
 אשר יעץ עליהם בלעם בן בעור ואשר יעץ עליו גם הוה להמיתו
 בשאתו עטרת המלך מעל ראשו : וישמע משה את הדברים האלה
 ויהר אף משה בבלעם ויבקש להמיתו ויארוב לו יום יום : והיה מימים
 ויגדל בלעם לאמר הנה בן בתיה מבקש להרגך והנה הוה אורב

וְנֹסִיּוֹם: וַיִּירָא בַלְעָם מִפְּנֵי מֹשֶׁה וַיִּקַּם הוּא וּשְׁנֵי בָנָיו וַיֵּצְאוּ מִמִּצְרַיִם
 מִמִּצְרַיִם וַיִּבְרָחוּ וַיִּמְלְטוּ אֶת נַפְשָׁם וַיֵּלְכוּ לְהַסִּיף אֶת אֶרֶץ כּוּשׁ אֶל
 קִיקְנוֹס מֶלֶךְ כּוּשׁ: וַיְהִי כִּהְיוֹת מֹשֶׁה בְּבֵית הַמֶּלֶךְ יוֹצֵא וּבֹא בְּבֵית
 וַיִּתְּנוּ יַיִל לְחֹן בְּעֵינָיו וּפְרַעְהוּ בְּעֵינָיו כֹּל עַבְדָּיו וּבְעֵינָיו כֹּל אַנְשֵׁי מִצְרַיִם
 וַיֵּאָהֱבוּ אֶת מֹשֶׁה מֵאֲדָם: וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּלָּךְ מֹשֶׁה גִּשְׁנָה לִרְאוֹת אֶת
 אַחִיו וַיִּרְא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּסִבְלוֹתָם וּבַעֲבוּדַתָּם הַקְּשָׁה וַיֵּיצֵר
 לַמֶּשֶׁה מֵאֲדָם עֲלֵיהֶם: וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה מִצְרַיִם וַיִּבְאֵת בֵּית פְּרַעְהוּ וַיִּבְאֵת
 לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה מֹשֶׁה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל פְּרַעְהוּ בִּי
 אֲדֹנָי שְׂאֵלָה אַחַת קִטְנָה בְּאֵתִי לִבְקֹשׁ מִלִּפְנֶיךָ אֵל נָא תִּשָּׁבֵא אֶת
 פְּנֵי רִיקְסִי וַיֹּאמֶר לוֹ פְּרַעְהוּ דַּבֵּר: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל פְּרַעְהוּ יִתֵּן נָא
 לְעַבְדֶּיךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּגִשְׁן יוֹם אֶחָד לְנוֹחַ כּוֹ מַעֲבוּדַתְּם: וַיַּעַן
 הַמֶּלֶךְ אֶת מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲנֵה נִשְׂאֵתִי פִּנְיָךְ לְדַבֵּר הַזֶּה לַעֲשׂוֹת אֶת
 דְּבָרֶיךָ: וַיֵּצֵא פְּרַעְהוּ וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּמִצְרַיִם וּבְגִשְׁן לֵאמֹר: אֵלֵיכֶם
 כֹּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי אָמַר הַמֶּלֶךְ עֲשׂוּ מַלְאכְתְּכֶם וַעֲבוּדַתְכֶם שֶׁשֶׁת
 יָמִים וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִית תִּנְחוּ וְלֹא תַעֲבֹדוּ מֵאוֹמֵהוּ: כִּכְהֵן תַּעֲשׂוּ לְכֶם כֹּל
 הַיָּמִים כֹּאֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ וּמֹשֶׁה בֶּן בְּתִיָּה: וַיִּשְׂמַח מֹשֶׁה עַל הַדְּבַר

הַזֶּה אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ כֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 כֹּאֲשֶׁר צִוָּה אֵלֵיהֶם מֹשֶׁה: כִּי מֵאֵת יְיָ הָיָה
 הַדְּבַר הַזֶּה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי הִחֵל יִי לְזָכוֹר
 אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהוֹשִׁיעַם לְמַעַן אֲבוֹתֵיהֶם:
 וַיְהִי יְיָ אֶת מִשְׁרָהוֹ וַיְהִי שִׁמְעוֹ בְּכָל מִצְרַיִם:
 וַיְהִי מֹשֶׁה גָּדוֹל בְּעֵינָיו כֹּל מִצְרַיִם וּבְעֵינָיו בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְדָוִד שָׂטוֹב אֶל עַמּוֹ וַיִּשְׂדָּאֵל וְדוֹבֵר
 עֲלֵיהֶם דְּבָרֵי שְׁלוֹם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיְהִי כִּהְיוֹת

אמר הצעיר ז"ל ישמח משה
 במתן חלקו כי כמו ששמח
 על המתנה סתם לו המלך
 אשר שאל ממנו כן ישמח
 ויגיל בה' כי עבד כאמון
 נקרא לאלהיו ופיין באב-
 ודרהס זל וקראה כמה בין
 פירושו לפירושי *

מֹשֶׁה בֶּן שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵת שָׁנָה וַיִּתְּאוּ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ לִרְאוֹת אוֹתָם
 וַיִּלָּךְ אֵלֵיהֶם גִּשְׁנָה: וַיְהִי כֹאֲשֶׁר הִקְרִיב מֹשֶׁה אֶל גִּשְׁן וַיִּבְוֹא אֶל
 הַמֶּקוֹ אֲשֶׁר שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים בַּעֲבוּדָה וַיִּרְא בְּסִבְלוֹתָם וַיִּרְא אִישׁ

ספר שמות

מצרי מצה איש עברי מאחיו: ויהי כראות האיש המוכה את משה
ונוס אליו לעזרה כי האיש משה נכבד מאד וגדול בבית פרעה:
ויאמר אליו ביהוה המצרי הזה בא אל ביתי לילה ויאסרני ואל
אשתי באלפני ועתה מבקש את נפשי לקחתה: ויהי כשמוע משה
את הדבר הרע הזה ויחר אפומאד על המצרי: ויפן כהזכחה וירג
כי אין איש ויך את המצרי ויטמנהו כחול ויצל את העברי מיד מכהו:
וילך העברי אל ביתו ומשה שב אל דרכו וילך וישב בבית המלך:
ויהי בשוב האיש הביתה ויאמר לגרש את אשתו כי לא נכון לבית
יעקב לבוא איש אל אשתו אחרי הוטמאה: ותלך האשה ותגיד
לאחיה ויבקש אחיה האשה להרגו וינוס אל ביתו וימלט: ויהי ביום
השני ויצא משה אל אחיו וירא והנה שני אנשים נצים ויאמר לרשע
למה תכה רעך: ויען אותו ויאמר לו מי שמך לאיש שר ושופט
עלינו דהלהרגני אתה אומר כאשר הרגת את המצרי וירא משה
ויאמר אבן נודע הדבר: וישמע פרעה את הדבר הזה ויצו להרוג
את משה וישלח האלהים את מלאכו וידמה לפרעה כדמרת שר
הטבחים: ויקח מלאך יי את החרב מיד שר הטבחים ויסר בה את
ראשו כי נהפך דמות שר הטבחים לדמות משה: ויחזק מלאך יי
בימין משה ויצא אהו ממצרים ויניח אתו מחוץ לגבול מצרים מהלך
ארבעים יום: וישאר אך אהרן אחיו בארץ מצרים ויתנבא אל בני
ישראל לאמר: כה אמר יי אלהי אבותיכם איש שקוצי עיניו השליכו
ובגלולי מצרים אל תטמאו: וימרו בית ישראל ולא אבו לשמוע
אל אהרן בעת ההיא: ויאמר יי להשמידם לולי כי זכרתי את בריתי
אשר כרת את אברהם את יצחק ואת יעקב: ותלך יד פרעה מלך
מצרים בימים ההם הלך וקשה על בני ישראל וילחצם וידחקם עד
עת שלח יי את דברו ויפקדם: ויהי בימים ההם ותהי מלחמה גדולה
בין בני כוש ובין בני קדם וארם ויפשעו במלך כוש אשר היו תחת
ידו: ויצא קיקנוס מלך כוש עם כל בני כוש עם רב כחול הרבה

מאד וילך להלחם בארס ובני קדם להשיבם תחת ידו: ויהי בצאת
 קיקנוס ויעזוב בלעם הקוסם הוא ושני בניו בעיר לשכור ארת העיר
 ואת דלת הארץ: ויצא קיקנוס וילך אל ארס ובני קדם וילחם אתם
 ויך אותם ויפלו חללים כלם לפני קיקנוס ועמו: וישב מהם שבי
 גדול וכניעם תחת ידו כבראשונה ויחן על ארצם לקחת ארת המס
 מהם כמשפטו: ובלעם בן בעור כאשר עזבו מלך כוש לשכור את
 העיר ואת דלת העיר ויקם ויתיעץ ארת עם הארץ למרוד במלך
 קיקנוס לבלתי בוא העירה כאשר יבוא: וישמעו אליו כל עם הארץ
 וישבעו לו וימליכו אותו עליהם ואת שני בניו לשרי צבאות: ויקכו
 ויגבהו את חומות העיר משני הפאות ויבנו בנין עצום וחזק מאד:

ולכתף השלישי חפרו בארות רבות אין מספר בין העיר ובין הנהר
 הסובב את כל ארץ כוש ויבקעו שם את מי הנהר: ולכתף הרביעי
 קבצו נחשים רבים בלחשיהם ובכשפיהם ויבצרו ארת העיר וישבו
 בה ואין ויצאו אין כאלפניהם: וקיקנוס נלחם בארס ובני קדם
 וכניעם תחת ידו כבראשונה ויחנו לו מס כמשפטם וילך וישב אל
 ארצו: ויהי בקרוב קיקנוס מלך כוש אל עירו וכל שרי החיילים
 אתו: וישאו עיניהם ויראו והנה חומות העיר נבנו ויגבהו מאד
 ויתמהו האנשים מזה: ויאמרו איש אל רעהו כיראו אשר בושטנו
 במלחמה ויראו מאד אלינו: על כן עשו את הדבר הזה ויגבירו
 את חומות העיר ויחזקום לבלתי בוא אליהם מלכי כנען לכלחמה:
 ויגשו המלך והחיילים אל פתח העיר ויראו והגה כל שערי העיר
 סגורות ויקראו אל השוערים לאמר פתחו לנו ונבוא העירה: וכאנו
 השוערים לפתוח אליהם במצות בלעם הקוסם מלכם ולא נתנום
 לבוא העירה: ויערפו אתם מלחמה נכח העיר השערה ויפלו מהיל
 קיקנוס ביום ההוא שלשים ומאה איש: ויהי ביום השני ויוסיפו עד
 להלחם וילחמו מעבר הנהר ויבקשו לעבור ולא יוכלו ויטבעו מהם
 בתוך הבורות ומותו: ויצו המלך לחטוב עצים לעשות רפכודות

ספר שמות

לעבור בהן אליהם ויעשוכן: ויהי בכונן אל מקום הבורות והיו
המים מתגלגלים בריחים ויטבעו ביום ההוא מאתים ג' איש על עשר
רפסודות: ויהי ביום השלישי ויבואו להלחם מפאת הנחשים ולא
יכלו לגשת שמה: ויהרגו מהם הנחשים שבעים ומאה איש ויחדלו
מהלחם על כוש: ויצורו על כוש תשע שנים ואין יוצא ואין בא:
בעת ההיא בהיות המלחמה והמצור על כוש ברח נשה מצרים
מלפני פרעה אשר בקשה להמיתו על אשר הרג את המצרי: וכשה
בן שמונה עשרה שנה בברחו מצרים מפני פרעה וינס וימלט אל
מחנה קיקנוס הצרים בערתי היא על כוש: והי משה במחנה
קיקנוס מלך כוש תשע שנים כל ימי היותם צרים על כוש והי משה
הולך ובא עמהם: ויאהבו המלך והשרים וכל אנשי המלחמה
את משה כי רב ויקר הוא וקומתו כאריה אדיר ופניו כשמש וכח
גבורתו כאריה חזק והי יועץ למלך: והי מקץ תשע שנים ויחלח
קיקנוס את חליו אשר ימות בו ויחזק חוליו עליו וימת ביום השביעי:
ויחננו אותו עבדיו וישאורו ויקברוהו נכח שערי העיר הפונה ארץ
מצרים: ויבנו עליו בנין נאה ועצום וגבוה מאד וישמו עליו מלמעלה
אבנים גדולות: ויפתחו סופרי קיקנוס על האבנים ההם ארתי כל
גבורת קיקנוס מלכם ואת כל מלחמותיו אשר נלחם והנם כתובים
שם עד היום הזה: והי אחרי מות קיקנוס מלך כוש וייצר לאנשיו
וחייליו כג' מד מפני המלחמה: ויאמרו איש אל רעהו הבו לנו
עצה מה לעשות לנו בעת הזה אשר ישבנו כמדבר מכתנו היום
תשע שנים: אם אמרנו נלחמה על העיר ונפלו ממנו חללים ומתנו
ואם ישבנו פה במצור ומתנו: כי עתה ישמעו כל מלכי ארם
ובני קדם כי מת מלכנו ובאו עלינו פתאום למלחמה ונלחמו בננו
ולא ישאירו ממנו שריד: ועתה לבנו ונמליכה עלינו מלך ונשב
במצור עד אשר תתן העיר בידנו: ויבחרו בכל חיל קיקנוס
ביום ההוא איש למלך ולא מצאו בכהוד כמשה למלך עליהם:
ויבחר

ומהרו ופשיטו איש בגדיו וישליכו אותם ארצה ויעשו במת
 גדולה ויושיבו עליה את משה ויקומו ויתקעו בשופרות ויקראו
 לפניו ויאמרו יחי המלך יחי המלך וישבעו לו כל העם וכל
 השרים לתת לו את אדוניה המלכה הכוש ת אשת קקנוס לאשה
 וימליכו את משה עליהם ביום ההוא ויעבירו כל אנשי כוש קול
 ביום ההוא לאמר איש איש לתת למשה מכל אשר ימצא בידו
 ויפרשו השמלה על הבמה וישליכו עליה איש איש נוס זהב אחד
 ואיש קשיטה אחרת מכל הנמצא בידם וגם מאבני השוהם
 והכדולח ומאבני דר וסחרת השליכו כל בני כוש אך משה על
 הבמה גם כסף גם זהב הרבה מאד ויקח משה את כל הכסף ואת
 הזהב ואת כל תכלים ואת הכדולח ואת השוהם אשר נתנו לו כל
 בני כוש וישם אותם באוצרותיו וימלך משה על כל בני כוש
 ביום ההוא תחת קקנוס מלך כוש בשנת חמשים וחמש שנים
 לפרעה מלך מצרים היא שנת מאה וחמשים ושבע שנים לדרת
 ישראל מצרימה מלך משה על כוש בן עשרים ושבע שנים משה
 במלכו על כוש וארבעים שנה מלך ויתן י את משה לחן ולחסד
 בעיני כל בני כוש ויאהבו בני כוש אותו מאד ויהי משה טוב עס וי
 ועם אנשים ויהי ביום השביעי למלכו ויתקבצו יחד כל בני כוש
 ויועדו כלם ויבואו לפני משה וישתחוו לו ארצה וידברו כל בני
 כוש כלם יחד לפני המלך לאמר הבה לנו עצה ונראה מה לעשות
 לעיר הזאת כיהיום השע שנים ישבנו במצוד בעד העיר ולא ראינו
 את בנינו ואת נשינו ויען המלך אותם לאמר אם תשמעו בקולי לכל
 אשר אצוה אתכם ונתן י את העיר בידינו ולכדת אותה כי אם
 נלחמה אתם כמלחמה הראשונה אשר נלחמנו מרם כוה קקנוס
 ונפלו ממנו הללים רבים כראשונה ועתה הגה לכם עצה
 בדבר הזה אם תשמעו בקולי ונתנה העיר בידינו ויענו כל החיילים
 אר המלך לאמר כל אשר יצוה אדוני כן יעשו עבדי ויאמר
 אליהם

ספר שמות

אליהם משה עברו וקראו קול בכל המחנה אל כל העם לאמר:
כה אמר המלך לכו היערה והבאתם מבני החסידה איש אפרוחו
כידו: וכל איש אשר יעבור את דבר המלך ולא יביא אפרוחו ומת
וכל אשר לוי יקח המלך: והיה בהביאכם אותם והיו אתכם
למשמרת וגדלתם אותם עד גדלם ולמדתם אותם לטוש כדרך בני
הנץ: וישמעו כל בני כוש את דברי משה ויקומו ויעבירו קול במחנה
לאמר: אליכם כל בני כוש במצות המלך לכו לכם יחד היערות.
ותפתם לכם מבני החסידה איש אפרוחו כידו והבאתם לכם: וכל
איש אשר ימרה את דבר המלך ומת ולקח המלך את כל אשר לו:
ויעשו כל העם כדבר הזה וילכו להם היערה ויעלו על הברושים
ותפשו להם איש אפרוחו כידו כל בני החסידה וביאו אותם בערב:
ויגדלו במצות המלך וילמדו לטוש כבני הנץ ככל אשר צוה
המלך עשו כן כל בני כוש: והיו כאשר גדלו בני החסידה ויצו המלך
להרעים שלשת ימים ויעשו כל העם כן: והיו ביום השלישי ויאמר
להם המלך התחזקו ורבייתם לבני חיל ולבשו איש כלי מלחמתו
וחגרו איש חרבו עליו ורכבו איש סוסו ולקחתם לכם איש אפרוחו
כידו: ונקומה ונלחמה על העיר מן המקום אשר שם הנחשים
ויעשו כל העם כדבר המלך: ויקחו איש אפרוחו כידו וילכו ויהי
בהגיעם אל מקום הנחשים ויאמר ליהם המלך שלחו איש אפרוחו
על הנחשים: וישלחו איש אפרוחו כדבר המלך וירצו בני החסידה
על הנחשים ויאכלום כלם וישביתו אותם מן המקום ההוא: ויראו
המלך והעם כי נשבתו כל הנחשים מן המקום ההוא ויריעו כל העם
תרועה גדולה: ויגשו וילחמו על העיר ויהפשוה וילכדוה ויבאו
העירה: וימותו ביום ההוא מעם העיר אלף ומאה אש כלי יושבי
העיר ומעם המצור לאפת אחד: ויבואו כל בני כוש איש איש אל
ביתו ואל אשתו ואל בניו ואל כל אשר לו: ובלעם הקוסם בראותו
כי נלכדה העיר ויפתח דו שער וינוסו הוא ושני בניו ושמונת אחיו
וישובו

וישוכו מצרימה אל פרעה מלך מצרים: הם המה החרטומים
 והמכשפים הכתובים בספר התורה העומדים נגד משה בהביאו
 על מצרים את כל המכות: וילכוד משה את העיר בחכמתו
 וישיבוהו בני כוש על כסא המלוכה תחת קיקנוס מלך כוש:
 וישימו את כתר המלכות בראשו ויתנו לו את אדוניה המלכה

הכושית אשת קיקנוס לאשה: ויירא משה את יי אלהי אבותיו ולא בא אליה ולא פנה אליה את עיניו: כי זכר משה את אשר השביע אברהם את אליעזר עבדו לאמר לא תקח לבני ליצחק אשה מבנות כנען: וגם את זה עשה יצחק בכרוח יעקב מפני יי אלהיו אשר צוהו לאמר לא תקח אשה מבנות כנען ולא תתחתן בכל בני חם: כי יי אלהינו נתן את חם בן נח ואת בניו ואת כל זרעו לעבדים לבני שש ולבני יפת ולזרעם אחריתם: עד עולם: על כן לא הפנה משה את לבו ואת עיניו אל אשת קיקנוס כלימי מלכו על כוש:

ויירא משה מפני יי אלהיו כל ימיו ויתהלך משה לפני יי באמת בכל לבבו ובכל נפשו לא סר משה מן הדרך הטובה כלימי חייו לאנטה מן הדרך אשר הלכו בה אברהם יצחק ויעקב ימין ושפאל: ויתחזק משה במלכות בני כוש וינהיג את בני כוש כמשפט בחכמתו ויוצליח משה במלכותו: וישמעו ארם ובני קדם בעת ההיא כי מת קיקנוס מלך כוש ויפשעו ארם ובני קדם מתחת יד כוש בימי ההם: ויקבוץ משה את כל בני כוש עם כבד מאד כשלישים אף איש ויצא להלחם את ארם ואת בני קדם: וילכו בראשונה אל בני קדם וישמעו כל בני קדם את שמעם ויצאו לקראתם ויערכו אתם יחד: ותחזק והמלחמה על בני קדם ויתן יי את כל בני קדם ביד משה ויפלו מהם

תללים

ספר שמות

חללים בשלש מאות איש: ויתנו כל בני קדם עורף וינוסו וירדפו
 אחריהם משה ובני כוש ויכנעו אותם תחת ידם ויתנו להם מס
 כמשפטם: ויעבור משה וכל העם אשר אתו משם אל ארץ ארם
 למלחמה: ויצאו אנשי ארם גם הם לקראתם וילחמו בהם ויתגמלו
 ביד משה ויפלו חללים רבים מאנשי ארם: ויכנעו ארם גם הם לפני
 משה ולפני כוש ויתנו מס גם הם כמשפטם: ויכנע משה את ארם
 ואת בני קדם תחת יד בני כוש ויפן וישב משה וכל העם אשר אתו
 ארץ כוש: ויתחזק משה במלכות בני כוש ויהיו אתו ויראו מפניו
 כל בני כוש: ויהי מקץ שנים וימת שאול מלך אדום וימלוך תחתיו
 בעל חנן בן עבבור: בשנת שש עשרה שנה למלכות משה על כוש
 מלך בעל חנן בן עבבור בארץ אדום על כל בני אדום שלשים
 ושמונה שנה: בימיו פשע מואב בתחת יד אדום אשר היו תהרת
 אדום מימי הדד בן בדר המכה אותם וארת מדין ויבניע ארת מואב
 תחת יד אדום: ויהי כמלוך בעל חנן בן עבבור על בני אדום פשעו
 כל בני מואב מתחת יד אדום: ואנגיאס מלך אפריקה מת בימים
 ההם וימלוך אודרובל בנו תחתיו: ובימים ההם מת יאנויש מלך בני
 כתיס ויקברוהו בהיכלו אשר לו בבקעת כנפיא למושב וימלוך
 תחתיו לטיאנוס: בשנת עשרים ושתיים שנה למלכות משה על
 בני כוש מלך לטיאנוס על כל בני כתיס ארבעים וחמש שנים: ויבן
 לו גס הוא מגדל גדול ועצום מאד ויבן ברתוכו היכל נאה ולמושבו
 להתנהג במלכותו כמשפט: בשנת שלש למלכו העביר קול לכל
 חכמי ורעיו לראות הרבה: ויקבוץ לטיאנוס את כל חילו ויבאו
 באניות וילכו להלחם עם אודרובל בן אנגיאס מלך אפריקה ויבואו
 אפריקה ויערכו מלחמה עם אודרובל ועם חילו: ויחזק לטיאנוס על
 אודרובל: וילכוד לטיאנוס מאת אודרובל את תעלת הים אשר
 הביא אנגיאס אביו מאת בני כתיס בקחתו את יאניה בת עוצי לאשה
 ויהרוס לטיאנוס את גשר התעלה ההיא ויכה: ואת כל חיל אודרובל

מכה רבה מאד: ויתחזקו יתרגבורי אודרוכל וימלא לבם קנאה
ויחפצו במות וערכו עוד מלחמה עם לטיאנוס מלך כתיס: ותחזק
המלחמה על כל אנשי אפריקה ויפלו כלם חללים לפני לטיאנוס
ועמו ויפול גם אודרוכל המלך במלחמה ההיא: ולאודרוכל המלך:
בת יפה מאד מאד ושמה אושפיזיונה: וירקמו כל אנשי אפריקה
את צלמה על בגדיה מרוב יופיה וטוב מדאיה: ויראו אנשי לטיאנוס
את אושפיזיונה בת אודרוכל ויהללו אותה אל לטיאנוס מלכם: ויצו
לטיאנוס ויביאה אליו ויקח לטיאנוס את אושפיזיונה לאשה ויפן
וישב אל דרכו כתימה: ויהי אחרי מות אודרוכל בן אנניאס בשוב
לטיאנוס מהמלחמה אל ארצו: ויקמו כל יושבי אפריקה ויקחו את
אניבל בן אנניאס אחי אודרוכל הקטן ממנו וימליכו אותו תחת אחיו
על כל ארץ אפריקה: ויהי במלכו ויתיעץ ללכת כתימה להלחם את
בני כתיס לנקום את נקמת אודרוכל אחיו ואת נקמת יושבי אפריקה
ויעשכן: ויעש אניות הרבה ויבא בהם עם כל חילו וילך כתימה:
וילחם אניבל את בני כתיס ויפלו בני כתיס חללים לפני אניבל וחילו
וינקום אניבל את נקמת אחיו: וילחם אניבל עם בני כתיס שמנה עשר
מלחמה וישב אניבל בארץ כתיס: ויחן עליה ימים רבים: ויכה אניבל
בבני כתיס מכה רבה מאד ויהרג את גדוליהם ואת שריהם ומיתר
העם הבה כשמונים אלף איש: ויהי מקץ ימים רבים ושנים ויפן וישב
אניבל אל ארצו אפריקה וימלוך לבטח באפריקה תחת אחיו: ובעת
ההיא בשנת מאה ושמנים שנה לדרת ישראל מצרימה יצאו אנשים
גבורי חיל ממצרים שלשים אלף רגלי מבני ישראל ויהי כלם משבט
יוסף מבני אפרים בן יוסף: כי אמרו כיתס הקץ אשר חקי על בני
ישראל מיום קדם אשר דבר אל אברהם: ותאורו האנשים האלה
וישימו איש חרכו על ירכו ואיש כלי מלחמתו עליו: ויבטחו
בגבורתם ויצאו יחד ממצרים ביד חזקה: ולא הוציאו אתם צדה
לדרך רק כסף וזהב וגם לחם לאכול ביום ההוא ולא הוציאו בידם:

ספר שמות

כי אמרו לקחת את מחייתם מפלשתים כמחיר ואם לא ולקחו
מאתם בחוקה: והאנשים ההם גבורי חיל מאד מאד אחד ירדוף
אלף רשנים יניסו רבבה ויבטחו בגבורתם וילכו יחד כאשר המה:
וישמו פניהם ארץ גת וירדו וימצאו רועי גת רועים את מקנה בני גת:
ויאמרו אל הרועים תנו לנו מה צאן במהיר לאכול כי רעבים אנחנו
כי לא אכלנו לחם היום: ויאמרו הרועים הצאננו הם אם מקננו כי
נתן לכם אף במחיר ויגשו בני אפרים לקחתם בחוקה: ויצעקו
רועי גת עליהם ותשמע צעקתם למרחוק ויצאו כל בני גת אליהם:
ויראו בני גת את רעת בני אפרים וישבו ויצעקו את כל אנשי גת
ויחגרו איש בלי מלחמתו ויצאו אל בני אפרים למלחמה: ויערכו
אתם כבקעת גת ותהי המלחמה חוקה ויכו אלה מאלה רבים ביום
ההוא: והי ביום השני וישלחו בני גת אל כל ערי פלשתים לבוא
אליהם לעזרה לאמר: עלואלינו ועזרונו ונכה את בני אפרים אשר
יצאו ממצרים לקחת את מקננו ולהלחם אתנו חנם: ובני אפרים
עיפה נפשם ברעב וכצמא כי לא אכלו לחם שלשת ימים: ויצאו
מכל ערי פלשתים לעזרת אנשי גת כארבעים אלף איש: ויערכו
האנשים האלה את בני אפרים מלחמה ויתן את בני אפרים ביד
פלשתים: ויכו את כל בני אפרים כל אשר יצאו ממצרים לא
השאירו שריד כי אם עשרה אנשים אשר ברחו ממערכת המלחמה
: כי מאת יי היתה הרעה הזאת אל בני אפרים כי מרו את פי יי לצאת
ממצרים טרם בא הקץ אשר חק יי על ישראל מימיקדם: וגם
כפלשתים נפלו הרבה בעשרים אלף איש וישאום אחדים ויקברו
אותם בעריהם: וישארו חללי בני אפרים נטושים כבקעת גת ימים
רבים ושנים ולא נתנו לקבורה ותהי כל הבקעה מלאה עצמות
אנשים: והאנשים אשר נמלטו מהמלחמה באו מצרימה ויגידו
אל בני ישראל את כל הקורות אותם: ויתאבל אפרים אביהם
עליהם ימים רבים ויבואו אחיו לנחמו: ויבא אלואשתו ותלד בן
ויקרא

ויקרא את שמו ברעיה כי ברעה היתה בביתו: וּמִשָּׁה בֶן עַמְרָם
 עודנו מלך בארץ כוש בימים ההם ויצליח במלכותו וינהג את כל
 מלכות בני כוש במשפט בצדק ובתמים: ויאהבו כל בני כוש את
 משה בלימי מלכו עליהם וייראו כל יושבי ארץ כוש מפניו יראה
 גדולה: ויהי בשנת הארבעים למלך משה על כוש ומשה יושב על
 כסא המלוכה וארניה המלכה לפניו וכל השרים יושבים סביבותיו:
 והאמר ארניה המלכה לפני המלך: והשרים מה הדבר הזר אשר
 עשיתם כל בני כוש זה ימים רבים: הלא ידעתם כי ארבעים שנה
 אשר מלך זה על כוש אלי לא קרב ואת אלהי בני כוש לא עבד:

ועתה שמעו נא בני כוש וראי מלך עליכם עוד זה אשר איננו מבשרה:
 הנה מנכרוס בני גדל והוא ימלוך עליכם כי טוב לכם לעבוד את בני
 אדוניכם מעבוד איש נכרי עבד מלך מצרים: וישמעו כל העם וכל
 השרים בני כוש את כל הדברי אשר דברה ארניה המלכה באזניה:
 ויהי כל העם נכון עד הערב וישכימו בבקר ומליכו עליהם את
 מנכרוס בן קיקנוס מלך כוש: וייראו כל בני כוש משלוח ידם במשה
 כי יעם משה וכי זכרו בני כוש את השבועה אשר נשבעו למשה על
 כן לא הריעו לו ואך נתנו כל בני כוש מתנות רבות למשה וישלחוהו
 מאתם בכבוד גדול: ויצא משה מארץ כוש וילך לדרכו ויחדל
 ממלך על כוש: ומשה בן שבע שנים וששים שנה בצאתו מארץ
 כוש: כי מיי היה הדבר כי באהקץ אשר מימי קדם להוציא את
 ישראל מעוני בני חם: וילך משה מדינה כי ירא לשוב מצרימה מפני
 פרעה וילך וישב על באר המים במדין: והצאן שבע בנות רעואל
 המדיני לרעות צאן אביהן: ותבאן אל הבאר ותדלנה מים להשקות
 צאן אביהן: ויבואו רועי מדין ויגרשום ויקם משה ויושיען וישק את
 הצאן: ותבאן אל רעואל אביהן ותגדן לו את אשר עשה להן משה:
 ותאמרן איש מצרי היצילנו מיד הרועים וגם דלה דלה לנו וישק את
 הצאן: ויאמר רעואל בנותיו ואין למה זה עזבתן את האיש: וישלח

ספר שמות

דעואל ויקחהו ויביאהו עמו הביתה ויאכל עמולחם: ויספר משה
לדעואל את אשר ברח ממצרים ואת אשר מלך על כוש ארבעים
שנה: ואחר־כֵן לקחו המלכה מִידו וישלחוהו לשלום בכבוד
ובמתנת: ויהי כשמוע רעואל את דברי משה ויאמר דעואל כלבו
אתנה את זה אל בית הכלא וארצה בו את בני כוש כי גוס נס הוא
מפניהם: ויקחהו ויתנהו לבית הסוהר ויהי משה בבית הסוהר עשר
שנים: ויהי בהיות משה בבית הסוהר והחמול עליו צפודה בת רשא
ותכלכלהו לחם ומים כל הימים: וכל בני ישראל עודם בארץ מצרים
עיבדים את מצרים בכל עבודה קשה ויד מצרים הולך וקשה על בני
ישראל בימים ההם: בעת ההיא הכה יי את פרעה מלך מצרים וינגע
יי אותו בנגע הצרעת מכף רגלו ועד קרקרו מפני עבודת פרך בני
ישראל היתה הנגע הזה לפרעה מלך מצרים מאת יי בעת ההיא: כי
שמע יי אל תפלת עמו בני ישראל ותבוא אליו צעקתם מפני עבודתם
הקשה: ובכל זאת לא שב אפו מהם ועוד יד פרעה נטויה על בני
ישראל ויקשה פרעה את ערפו לפני יי וכביד עולו על כל בני ישראל
וימרר את חייהם בכל עבודה קשה: ויהי כאשר נגע יי את פרעה
מלך מצרים וישאל את חכמיו ואת חרטומיו לרפאתו: ויאמרו לו
חכמיו וחרטומיו כי אם יותן מדם ילדים קטנים אל הנגע ההוא
ונרפאו: וישמע אליהם פרעה וישלח סרסוֹי גושנה אל בני ישראל
לקחת ילדיהם הקטנים: וילכו סרסוֹי פרעה ויקחו ילדי בני ישראל
מחיק אמותם בחזקה ויביאום אל פרעה יופים: ילד ליום ילד ליום
וישחטום הרופאים ויתנו אל הנגע ככה יעשו כל חִימִים: ויהי כספר
הילדים אשר שחט פרעה שלש מאות ושבעים וחמשה ילדים: ולא
שמע יי אל רופאי מלך מצרים ויהי הנגע הולך וחזק ורב מאד: ויהי
פרעה בחוליה הנגע ההוא עשר שנים ולב פרעה הולך וקשה על בני
ישראל: ויהי מקץ עשרה שנים ויוסף לפרעה מלך מצרים שבר על
שברו ומכה על מכה: ויכהו בשחין רע וחוליה בטן ויהפך רחנע
הוא

והוא לשחקדע: בעת ההיא באו שני סריסי פרעה מארץ גושן אשר
 שם בני ישראל: ויבאו בית פרעה ויאמרו לן ראו ראינו את בני ישראל
 דפו מעבודתם ויתעצלו במלאכה: ויהי בשלש עשר פרעה ארת דברי
 סריסיו ויחר אף פרעה על בני ישראל מאד כי נעצב מאד מכאב בשרו
 ויען ויאמר אך עתה הנה כאשר ידעו בני ישראל כי חולה אנכי וישוּבו
 וילענו עלינו: ועתה מהרו ואסרו לי המרכבה ואלכה לי: גשנח
 ואראה את לעג בני ישראל אשר הם מלעיבים ומלעיגים עלי: ויאסרו
 לדעבדיר המרכבה ויקחוהו וירכיבו אותו על הסוס כי לא יכול
 לרכוב: ויקח עמו עשרים פרשים ועשרה רגלי וילך אל בני ישראל
 גשנה: ויהי בלכתם עד קצה מצרים ויעבור סוס המלך במקום צר
 תבה: במשעול הכרמים גדר מזה וגדר מזה ועומק הארץ והשפלה
 מזה: וימהרו וירוצו הסוסים במקום ההוא וידחיקו זה את זה וידחקו
 הסוסים את סוס המלך: ויפול סוס המלך העומק והשפלה והמלך
 רוכב עליו: ויהי בנפלו ותהפף המרכבה על פני המלך וישב הסוס
 על המלך ויצעק המלך כונכאב בשרו מאד ויקרע בשר המלך עליו
 ותשברנה עצמותיו ולא יוכל לרכוב: כי מאת יי היה רודר הזר
 אליו כישמע יי את צעקת עמו בני ישראל ואת ענים: וישארו עבדיו
 על שכסם מעט זה ומעט זה וישיבו אותו מצרימה וישוּבו גם הפרשי
 אשר עמו מצרימה: וישכיבו את המלך במטרו וידע המלך כי בא
 קצולמות ותבוא אפרענית המלכה אשתו ותבך לפני המלך ויבך
 המלך עמה בכי גדול: ויבואו כל שריו ועבדיו ביום ההוא ויראו את
 המלך ברעה ההיא ויכבו עמו בכי גדול: ויועצו שרי המלך וכל יועציו
 את המלך להמליך תחתיו בארץ את אשר יבחר מבניו: ולמלך
 שלשה בנים ושתי בנות אשר ילדה לו אפרעני המלכה אשתו מלבד
 בני הפילגשים אשר למלך: ואלה שמותם הבכור עתרי ומשנה אדיק
 והשלישי מוריק: ואחיותיה שם הגדול בתיה והקטן עכזי: ויהי עתרי
 בכור המלך איש שוטה ומבוהל ונמהר בכל דבריו ואדיק היה איש

ספר שמות

עורמו כסמאד ויודע כל דכמה מצרים ואולסרע בתואר מאד ועב
 בשר וקצר קומה מאד ויהי ארבו אמה וזרתו ויהי כראות המלך
 את אדיקס בנו ערום והכס בכל דבר וישם המלך בלבו להמליכו
 תחתיו אחרימותו ויקח לו אשה את גרדה בת אבילט והוה בן
 עשר שנים ותלד לו ארבעה בנים וילך הוא אחרי כן ויקח שלש
 נשים וילד שמונה בנים ושלוש בנות ויחזק החוליעל המלך מאד
 ויבאש בעשו בכשה התלל המתשלף על פני השדרה בעת הקיץ
 לתום השמש וירא המלך כי חזק עליו חליו מאד ויצו ויקחו לו ארבע
 אדיקס בנו ומליכהו תחתיו בארץ ויהי מקץ שלשת ימים ויכרת
 המלך בכשת וכלימה ובחרפה וישא והו עבדיו ויקברוהו בקברי
 מלכי מצרים בצוען מצרים ולא חנטוהו כמשפט המלכים כי
 הבאיש בשרו מאד ולא יכלו לגשת אליו לחנוט אותו מפני הרוח
 ויקברוהו בבהלה כי מאת יי היתה ההעה הזאת אליו כי שלם לו
 ירעה כרעתו אשר עשה לוישראל בימיו וימת בבהלה ובחרפה
 וימלוך אדיקס בנו תחתיו ובן עשרים שנה אדיקס במלכו על מצרים
 ארבע שנים מלך בשנת מאתים נשש שנים לרדת ישראל מצרים
 מלך אדיקס על מצרים ולא הארץ ימים על ממלכתו על מצרים
 כאשר האריכו אבותיו במלכותם כי מלול אביו ארבע ותשעים
 שנה מלך במצרים אך הלה עשה שנים וימת כי הרשיע מאד לפניו
 ויקראו כל מצרים את שם אדיקס פרעה כשם אבותיו כמשפטם
 לעשות במצרים וכל חכמי פרעה קראו את שם אדיקס אכוז כי
 היה קצר מאד כי אכוז יקראו לקצר בלשון מצרים ואדיקס הוה
 רעבתא מאד ויהי בו אמה וזרתותהו לוקן גדולה ותגיע עד קרסולו
 רגליו וישב פרעה על כסא אביו למלך על מצרים וינהג את מלכות
 מצרים כחכמתו ויהי במלכו וירשיע מאביו ומכל המלכים אשר
 היו לפניו וכביד את עולו מאד על בני ישראל וילך עם עבדיו
 גושנה אל בני ישראל ויחזק עליהם העבודה ויאמר אליהם בלו
 מעשיכם

מעשיכם דבר יום ביומו ואל תרפינה ידיכם מעבודתנו שיהיו סוהלאה
 כאשר עשיתם בימי אבי: וישם על ישראל שוטרים מבני ישראל ועל
 השוטרים שם נוגשים מעבדיו: וישם עליהם מתכונת הלבנים ליום
 לעשות כמספר ההוא יום ויפן וישב מצרימה: בעת ההיא יצו
 נוגשי פרעה את שוטרי בני ישראל על פי פרעה לאמר: כה אמר
 פרעה עבדו את עבודתכם דבר יום ביומו וכלו מעשיכם ואת מתכונת
 הלבנים ליום תשמדו ולא תגרעו דבר: והיה ואשר תגרעו מלבנים
 יום יום ושמתו את ילדיכם הקטנים תחתיהם: ויעשו כן נוגשי פרעה
 בימי ההם כאשר צוה אליהם פרעה: וחיה בכל עת אשר יחסר
 אל בני ישראל ממתכונת הלבנים יום יום והלכו נוגשי פרעה אל נשי
 בני ישראל: ולקחו מספר ההנגע מהלבנים מילדי בני ישראל
 הקטנים ולקחו אותם בחזקה מבין ברכי אמותם ושימו אותם תחת
 הלבנים בבנין: ואבותם ואמותם צועקים עליהם ובוכים בשמעם
 את קול בכית ילדיהם בקיר הבנין: ויתחזקו הנוגשים על ישראל
 לתת ישראל את בניהם בבנין וישם האיש את בנו בקיר וירצן עליו
 חומר ועיניו בוכות עליו ודמעותיו יורדות על בנו: ויעשו כן נוגשי
 פרעה אל ילדי ישראל ימים רבים ואין חומל ואין מרחם אל ילדי בני
 ישראל: והי מספר כל הילדים המומתים בבנין מאת השבעים
 ילדים: מהם אשר בנו עליהם תחת הלבנים אשר חסרו לאבותם
 ומהם אשר משכו אותם מתימה מהבנין: ותחזק ותכבד העבודה
 על בני ישראל בימי אדוקם מעבדה אשר עבדו בימי אבי: ויאנחו
 בני ישראל יום יום מהעבודה הקשה אשר עליהם כי אמרו הנה
 במות פרעה וקם בנו והקל מעלינו העבודה: אך הם מחזקים
 עליהם את העבודה האחרונה מן הראשונה ויאנחו בני ישראל מזה
 ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה: וישמע אלהים את קול בני
 ישראל ואת נאקתם כימים ההם ויזכור אלהים להם את כריתו אשר
 ברת את אברהם את יצחק ואת יעקב: וירא אלהים אחוסבלות בני

ספר שמות

ישראל ואת עבודתם הקשה עליהם בימים ההם ויאמר להצילם ו
 ומשה בן עמרם עודנו כלוא בכבוד בימים ההם בבית רעואל הכרדיני
 וצפורה: בת רעואל מכלכלתהו לחם בסתר יום יום: ויהי משה כלוא
 בבית רעואל בכור עשר שנים: ויהי מקץ עשר שנים: ויהי רעואל
 הראשונה למלך פרעה על מצרים תחת אביו: ותאמר צפורה אל
 רעואל אביה האישה העבדי אשר אשרת זה עשר שנים בבית הסודר
 ואין דורש ואין מבקש אותי: ועתה אם טוב בעיניך אבי נשלחה נא
 ונראה אם חי ואם מת הו' ואביה לא ידעבי היא כלכלתהו:
 ויטק רעואל אביה ויאמר אליה הנהיה כדבר הזה להעזר הגבר בבית
 הכלא עשר שנים ולא יאכל ויחיה: ותען צפורה את אביה לאמר
 הלא שמעת אדוני כי אלהי העברים גדול ונראה הוא ומפליא להם
 בכל עת: הוא אשר הציל את אברהם מאור כשדים וארית יצחק
 מחרב אביו ואת יעקב ממלאך: בהאבן עמו במעבר יבוק: וגם
 עם האישה הזה רבות עשה ויציל אותו מאור מצרים ומחרב פרעה
 ובני כוש וגם מן הרעבי יכול להצילו ולהחיותו: ויטב הדבר בעיני
 רעואל ויעש כדבר בתו וישלח אל הכור לראות מה נעשה במשה:
 וירא והנה האישה משה חי בכור עומך על רגלי משכב ומתחנן אל
 אלהי אבותיו ויצו רעואל ויציא את משה מן הכור ויגלה לו וישנה
 את בני כלאו ויאכל לחם: ויהי אחרי כן וירד משה אל גנת רעואל
 אשר אחרי הבית ויתפלל שם אל יי אלהיו אשר עשה אתו נפלאות
 רבות: ויהי בהתפללו ויבטג נדו והנה מטטה ספיר מוצב ארצה
 והוא נטוע בתוך הגנה: ויקרב אל המטה וירא והנה חקוק בו שם
 יהוה אלהים צבאות כתיב ומפורש על המטה: ויקראהו וישלח את
 ידו ויתלש כהתלש יעד עץ מסככו ויהי למטה בכפו: והמטה הזה
 הוא המטה הנברא בה כל מפעלות אלהינו אחרי כראו שמים וארץ
 וכל צבאם ימים ונהרות וכל דגתם: ויהי בהגרש: אלהים את האדם
 מן עדן ויקח את המטה בידו ויצא ויעבוד את הארמה אשר לוקח
 משם:

משם: ויגעהמטה עד נח וינתן אל שם ואל תולדותיו עד געתו אל
 יד אברהם העברי: ויהי בתת אברהם את כל אשר לו ליצחק בנו
 נתן אליו גם את המטה הזה: ויהי בכרוח יעקב פדנה ארם ויקח
 אותה בידו והי בשוכו אל אביו נטוש לא נטשו: וגם בדרתו
 מצרימה ויקת אותו בידו ויתנהו אל יוסף שכנס אחד על אחיו כי
 בחזקה לקח אותו יעקב מיד עשו אחיו: והיא אחרי מות יוסף ויבאו
 שרי מצרימה בית יוסף: ויגעהמטה אל יד רעואל המדיני והי
 בצאתו מצרים ויקח אותו בידו ויטעהו בתוך גנתו: ויבחנו כל
 גבורי קינים לתלוש אותו בבקשם לקחת את צפורה בתו ולא יכולו:
 וישאר המטה ההוא נטועה בתוך גנת רעואל עד בוגא אשר לו
 המשפט ויקחהו: והי כראות רעואל את המטה ביד משה ויהמה
 על ככח ויתן את צפורה בתו למשה לאשה: בעת ההיא מת בעל
 חנן בן עכבור מלך אדום ויקבר בביתו בארץ אדום: והי אחרי
 מותו וישלחו בני עשו ארץ ארם ויקחו משם איש מעיר אשר בארם
 ושמו הדר וימליכו אותו עליהם תחת בעל חנן מלכס: וימלך הדר
 על בני אדום ארבעים ושמונה שנה: והי במלכו ויועץ להלחם
 את בני מואב להשיבם תחת יד בני עשו כראשנה ולא יכולו כי
 שמעו בני מואב את הדבר הזה ויקומו וימהרו וימליכו עליהם מלך
 מאחיהם: ויתקבצו אחרי כן בעסרב וישלחו אל בני עמון אחיהם
 לעזרם להלחם את הדר מלך אדום: וישמע הדר את הדבר אשר
 עשו בני מואב ויירא מאד מפניהם ויחדל להלחם אתם: בימים
 ההם לקח משה בן עמלם במדין את צפורה בת רעואל המדיני
 לאשה: ותלך צפורה בדרכי נשי בני יעקב לא חסרה דבר מצדקת
 שרה רבקה רחל ולאחיה: ותהר צפורה ותלד בן ויקרא ארשת שמו
 גרשום כי אמר גר הייתי בארץ נכריה: רק לא מל את בשר ערלתו
 בנורת רעואל חותנו: ותהר עוד ותלד בן וימל את בשר ערלתו ויקרא
 את שמו אליעוד: כי אמר משה כי אלהי אבי בעזרי ויצילני מחרב

ספר שמות

פרעה: ופרעה מלך מצרים החזיק העבודה מאד על בני ישראל בימים ההם ויוסף להכביד עולו על בני ישראל: ויצו ויעבדוהקול במצרים לאמר לא תוסיפון להתתכן לעם ללבון הלבנים הם ילכו וקושו להם תבן מאשר ימצאו: וגם את בתכונת הלבנים אשר יעשו ליום יתנו לא יגרעו מהם דבר כי גרפים הם בעבודתם: וישמעו בני ישראל את הדבר הזה ויתאבלו ויאנהו ויצעקו אל יימכר נפשם: וישמע יי את צעקת בני ישראל וירא את הלחץ אשר מצרים לוחצים אותם: ויקנא יי על עמו ועל נהלתו וישמע את קולם ויאמר להוציאם מעוני מצרים לתת להם ארץ כנען לאחוזתה: ובימים ההם ומשה היה רועה את צאן רעואל הכדיני חותנו אחרי מדבר סין והמטה אשר לקח מאת חותנו בידו: ויהיה היום ויברח לפשרה גרי עזים מן הצאן וירדוק משה אחדיו ויבא עד הר האלהים חורבדה: והי בכואו חורבה וירא אליו יי שם בסנה וימצא את הסנה בעור באשר רק האש לא שלטה בסנה לשרפו: ויתמה משה מן המראת הוזה מדוע לא יבער הסנה ויגש לראות את הדבר הנודא הזה: ויקרא אל משה מתוך האש ויצוהו לרדת מצרימה אל פרעה מלך מצרים לשלח את בני ישראל מעבודתו: ויאמר אל משה לך שוב מצרימה כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך ודברת אל פרעה לשלח את ישראל מארצו: ויורהו לעשות אותות ומופתים במצרים לעיני פרעה ולעיני עבדיו למען יאמינו כי שלח אותו יי: וישמע משה לכל אשר צוהו יי וישב אל חותנו ויגד לו הדבר ויאמר לו יתרו לך לשלום: ויקם משה ללכת מצרימה ויקח עמו את אשתו ואת בניו: ויהי בדרך במלון וירד מלאך האלהים ויבקש ממנו תואנה: ויאמר להמיתו על דבר בנו בכבוד אשר לאמל אותו ויעבור על הכרית אשר כרת יי את אברהם: כי שמע משה אל דברי חותנו אשר דבר אליו לבלתי מול את בנו בכבודו על כן לאמל אותו: ותרא צפורה את מלאך יי מבקש תואנה ממשה ותדע כי בעבור

צעבור אשר לאטל את גרשום בנה היה הדבר הזה לילד: ותמהר
 צפורה ותקח סחודי הצרים אשר שמה ותמל את בנה ותמלט
 את אישה ואת בנה מיד מלאך האלהים: ואהרן בן עמרם אחי
 משה היה במצרים הולך על שפת היאור ביום ההוא: וירא אליו
 יי במקום ההוא ויאמר אליו לך נאלקרא את משה המדבר וילך
 ויפגשו בהר האלהים וישקלו: וישא אהרן את עינו וירא את
 צפורה אשת משה וילדיה ויאמר אל משה מי אלה לך: ויאמר לו
 משה אשתי ובניהם אשר נתן לי אלהים במתן וירעל אהרן הדבר
 על אודות האשה וילדיה: ויאמר אהרן אל משה לשלח את
 האשה ואת ילדיה ללכת בית אביה וישמע משה אל דברי אהרן
 ויעשכן: ותשב צפורה ובניה וילכו בית רעואל וישבו שם עד עת
 פקד יי את עמו ויוציאם ממצרים מיד פרעה: ומשה ואהרן באו
 מצרימה אל עדת בני ישראל וידברו אליהם את כל דברי יי ושמת
 העם שמחה גדולה מאד: וישכבו משה ואהרן ממחרת וילכו
 עד בית פרעה ומטה האלהים לקחו בידם: ויהי בבואם אל שער
 המלך ושני כפירי אריות סגורים שם בכבלי ברזל ואין איש יוצא ובא
 מפניהם לכד מאשר יצוה המלך לבוא: ויבוא אתם המלחשים
 ויסרו הכפירים בלחשיהם ויביאוהו למלך: וימהר משה וינף את
 המטה על הכפירים ויתירם ויבוא משה ואהרן בית המלך: וגם
 הכפירים באו אתם בשמחה וירדפו אחריהם וישמחו כאשר ישמח
 הכלב אל אדוניו בבואו מן השרה: ויהי כראות פרעה את הדבר
 הזה ותמה על כנה ויבהל מאד מפני השמועה כי היה תארם כתוא
 בני האלהים: ויאמר פרעה אל משה ואל אהרן מה תחפצו ויענוהו
 לאמר יי אלהי העברים שלחנו אליך לאמר שלח את עמי ויעבדוני:
 ויהי כשמע פרעה את דבריהם ויירא מאד מפניהם ויאמר אליהם
 לבו היום ובאתם אלי למחר ויעשו כדבר המלך: ויהי בלכתם
 וישלח פרעה ויקרא אל בלעם הקוסם ואלניס ומכרום בני

ספר שמות

זאל כל המכשפים ודחורטומים והיועצים אשר למלך ויבאו כלם
 וישבו לפני המלך ויספר להם המלך את כל הדברים אשר דברו
 אליו משה ואהרן אחיו ויאמרו התרטומים אל המלך ואיך באו
 אליך האנשים מפני הכפירים האסורים בשער ויאמר המלך כי
 הנפו מטיהם על הכפירים ויתירו ויבואו אליו גם הכפירים שמתו
 לקראתם כשמות הכלב לקראת אדוניו ויען בלעם בן בעור הקוסם
 את המלך לאמר אין אלה כי אם מכשפים כמותו ועתה שלח נא
 בעדס ויבואו ונבחנה אותם ויעש המלך כן ויהי בבקר וישלח פרעה
 אל משה ואל אהרן לבוא לפני המלך ויקח את מטה האלהים
 ויבאו אל המלך וידברו לו לאמר כה אמר יי אלהי העברים שלח
 את עמי ויעבדוני ויאמר אליהם המלך ומי ואמין לכם כישלוחי
 אלהים אתם ועל פיו באתם אלי עתה תגו לכם מופת ואת בדבר
 הזה ואז יאמנו דבריכם אשר תדברו וימר אהרן וישלך את הכטה
 מידו לפני פרעה ולפני עבדיו ותשב המטה לתנין וידאו התרטומים
 את הרבר הזה ויעשו גם הם התרטומים כן וישליכו איש מטתו
 ארצה ויהיו לתנינים וישא תנין מטה אהרן את ראשו ויפתח את
 פיו לבלוע את תניני מטות המכשפים ויען בלעם הקוסם ויאמר
 מימי קדם היה הרבר הזה אשר יבלע תנין ארץ רעהו ואשר יבלעו
 בני האיש את רעהו ועתה השיבה נא למטה כבראשונה ונשיבה
 גם אנחנו את מטותינו כבראשונה והיה אם בלע מטתך את מטותינו
 וידענו כי רוח אלהים כך ואם אין הנה חרש אלה כמותו ויסדור
 אהרן וישלח ידו ויחזק בזנב התנין ויהי למטה בכפו ויעשו גם הם
 התרטומים כן במטותם ויחזיקו איש בזנב רתניו ויהיו למטות
 כבראשונה והיבשוכם למטות ויבלע מטה אהרן את מטותם
 והיכראות המלך את הרבר הזה ויעז להביא את ספר הזכרונות
 אשר למלכי מצרים ויבאו ספר הזכרונות דברי הימים אשר למלכי
 מצרים אשר כל אלילי מצרים כתובים בו ויקראו לפני המלך והי
 בהקרא

בהקרא ספר אלילי מצרים לפני פרעה כי אמר למצוא בו שם יי מרה
 הוא ולא מצאו ויאמרו פרעה אל משה ואל אהרן הנה לא מצאתי
 את שם אלהיכם כתוב בספר הזה ואת שמו לא ידעתי ויענו יועזי
 פרעה וחכמו את המלך לאמר ישמענו כי אלהי הערס בן חכמים
 הוא בן מלכי קדם ויפן פרעה אל משה ואל אהרן ויאמר אליהם
 לא ידעת את אשר אמרתם וגם את עמכם לא אשלח ויענו ויאמרו
 אל המלך יי אלהי האלהים שמו ויקרא עלינו שמו מימי אבותינו
 ושלחנו לאמר לכו אל פרעה ואמרתם אליו שלח עמי ויעבדוני
 ועתה שלח נא אותנו ונלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזכה לך
 כי מי ידעת יעקב מצרימה לא לקח מדינו עולה ומנחה זובח ואם
 אינך משלח אותנו יחרה אפו עליך והכה את מצרים בדבר גאו
 כחרב ויאמר פרעה אליהם שפרו נא לי את כחן ואת נכודתו ויאמרו
 לו הוא כראאת השמים ואת הארץ ימים וכל דגתם יוצר אור וכורא
 חשך ממטיר ארץ ומרויה וייצץ בה צמח ודשא בורא אדם ובהמה
 ודחיתו יער ועוף השמים ודגי הים ועל פיו יחיו וימותו הלא הוא כרא
 אותך ברחם אמך ויתן בך דוח חיים ויגדלך וישיבך על כסא מלכות
 מצרים והוא יקח את רוחך ואת נפשך כמך וישיב אותך אל הארמה
 אשר לוקחת משם ויחר אף המלך בדבריהם ויאמר אליהם וימי
 כבל אלהי העמים אשר יגבל לעשות כן לייאורי ואני עשיתי ויגרש
 אותם מלפניו ויצו להבבד עבודת מצרים על ישראל מתמול שלשום
 ומשה ואהרן יצאו מאת פני פרעה ויראו את בני ישראל ברעהו כי
 הכבירו עליהם נוגשי פרעה את העבודה מאד וישב משה אל יי
 ויאמר למה הרעות לעמך כי מאז באתי לדבר אל פרעה את אשר
 שלחתני הרע לבני ישראל מאד ויאמר יי אל משה הנך רואה כי
 ביד חזקה ובמכות נמרצות ישלח פרעה את בני ישראל אל מצרים
 וישבו משה ואהרן בקרב אחיהם בני ישראל במצרים וכני ישראל
 מררו המצרים את חייהם בעבודה קשה אשר הכבירו עליהם עוד

פרשת

פרשת בא אל פרעה

ויהי מקץ שנתיים ימים ויוסף יי שלח את משה אל פרעה להוציא את בני ישראל לשלחם מארץ מצרים וילך משה ובא בית פרעה וידבר אליו את דבריו אשר שלחו ולא אבה פרעה לשמוע בקול ויעורר האלים את גבורתו במצרים על פרעה ועל עבדיו ויך אלהים את פרעה ואת עמו במכות רעות וגדולות עד מאד וישלח יי ביד אהרן ויהפוך את כל מימי מצרים לדם ואת כל יאוריהם ואת נהרותם והיה בבוא המצריל שחתות ולשאובים והביט אל כדו והנה כל המים נהפכו לדם ובכואו לשחתות בכוסו והיו המים אשר בכוס לדם וגם כלושהאשה את קמהה ובבשלה את תבשילה והיו מראיהם למראה הדם וישלח יי עוד וישרוץ כל מימיהם צפרדעים ויבואו כל הצפרדעים בירת מצרים ויהיו בשתורת כל המצרים מים ותמלאנה בטנם צפרדעים ותקררנה במעיהם הם כאשר תקררנה בהיותם ביאורה וגם כל מי משתיהם ומי תבשילם שבו לצפרדעים וגם בשכבם על מטתם ויזיעו כל זיעתם צפרדעים בכל זאת לא שב אף יי מהם ועוד ידונטויה על כל מצרים להכותם בכל מכה גדולה וישלח יי ויך את עפרם לכנים ותחיה הכנים במצרים ברום שתי אמות הארץ וגם על בשר האדם והבהמה היו הכנים הרבה מאד בכל יושבי מצרים וגם על המלך והמלכה שלח יי את הכנים וייצר למצרים מאד מפני הכנים בכל זאת לא שב אף יי ועוד ידונטויה על מצרים וישלח יי במצרים את כל חית השדה ויבאו ושחיתו את כל מצרים ואת האדם והבהמה והעץ וכל אשר למצרים וישלח יי נחש שרף ועקרב גם עכבר וחולד וצב עם זוחלי עפר וזיב וצרעה פרעוש ופג פשוט וירוש כל ערוב למינהו וכל שרץ ובעל כנף למינהו באו מצריפה וידיעו למצרים מאד ויבואו הפרעושים

הפרעושים והזבובים בעיני כל מצרים ובאזניהם: וגם הצרעה
 באה עליהם ותגרשם ויבואו מפניהם וחדר וחדר ותרוף אהריהם:
 ויהי בהחבא מצרים מפני הערוב וינעלו דלתותיהם אחריהם ויצו
 האלהים את הסילונית אשר בים ותעל ותבוא מצרימה: ולה אמות
 ארוכות עשר אמות באורך באמת איש: ותעל הגנות ותגל את
 התקרה ואת המעויבה ותחתכם: וישלח אמתה הביתה ורחסר
 את המנעול ואת הבריה ותפתח את בתי מצרים: ואחרי כן יבוא
 הערוב בית מצרים וישחית הערוב את מצרים וייער להם כנאד:
 בכל זאת לא ישב אף יי מצרים ועוד ידו נטויה עליהם: וישלח
 אלהים את רדבר ויבוא רדבר ויבוא רדבר ויבוא רדבר ויבוא רדבר
 ובגמלים בבקר ובצאן ובכל האדם: ויהי בהשכים כל מצרים
 בבקר להוציא מקניהם לרעות וימצאו את כל מקניהם כימתו:
 ולא נותר ממקנה כל מצרים זולתי אחד מעשר ומקנה בני ישראל
 אשר בנשן לא מת אחד: וישלח אלהים דלקת אש בבשר מצרים
 ויבקע ארת בשרם ויהי לשחין רע בכל מצרים מכף רגלם ועד
 קדקדם: ותהיין בכל בשרם אבעבועות רבות ויזב בשרם מעליהם
 עד כי נמקו ויבאשו: בכל זאת לא שב אף יי ועוד ידו נטויה על
 מצרים כלה: וישלח יי ברד כבד מאד ויך את גפנם וישבר את עץ
 פרים ויבש אותם ויבלו עליהם: וגם כל ירק עשב יבש ואבד כי אש
 מתלקחת ירדה בתוך הברד על כן כלה הברד והאש את הכל:
 וגם האדם והבהמה הנמצאים הוצרה כרע מלהבי אש וברד וכל
 הכפרים נתשו: וישלח יי ויבא ארבה כבד מצרימה חסיל וסלעם
 וחרגול וחרגב וכל הארבה למינהו ויאכל את אשר השאיר הברד:
 אז שמחו כל מצרים בארבה ואף כי אכל כל תנובת השדרה ויצודו
 מצרים מהארבה לרוב מאד וימלחון ולמאכל: ויהפוך יי רוחים
 חזק מאד וישא את כל הארבה וגם את המלוחים ויתקעו ימה סוף
 לאנשאר ארבה אחד בכל גבול מצרים: וישלח אלהים השך
 במצרים

ספר שמות

במצרים ותחשך כל ארץ מצרים ופתרום שלשת ימים עד אשר לא יראה אדם את ידו בשומה אל פיו: בעת ההיא מתו רבים מעם ישראל את אשר מרדו בני ולא שמעו אל משה ואל אהרן ולפי האמינו בהם כי אלהים שלחם: ויאמרו לאנצא: ממצרים פן נמות ברעב במדבר שממה ולא אכול שמוע בקול משה: ויגוף יי אותם בשלשת ימי החשך ויקברום ישראל בימים ההם לבלתי דעת בהם יושבי מצרים וישמחו עליהם: והחשך חזק מאד במצרים שלשת ימים ויהי כל העומד בבוא החשך עודנו עומד במקומו: והיושב עודנו יושב והשוכב עודנו שוכב כאשר הוא והולך ישב לו בארץ במקומו והיה הדבר הזה לכל מצרים עד עכור החשך: ויעבור ימי החשך וישלח יי את משה ואת אהרן אל בני ישראל לאמר הגא את חגיכם ועשיתם את פסחיתם כי הנני בא בחצי הלילה ברתוך כל מצרים והרגתי את כל בכוריהם מכבוד אדם ועד בכור בהמה וראיתי את פסחיתם ופסחתי עליכם: ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יי את משה ואת אהרן בן עשו בלילה ההוא: והי בחצי הלילה ויצא יי בתוך מצרים ויך את כל בכורי מצרים מכבוד אדם ועד בכור בהמה: ויקם פרעה לילה הוא וכל עבדיו וכל מצרים ורתו צעקה גדולה בכל מצרים בלילה ההוא כי אין בית אשר אין שם מת: גם דמות בכורי מצרים החקוקים בקירות בתיהם נמחו ויפלו ארצה: וגם כל עצמות בכוריהם אשר מרנו טרם זה ויקברום בבתיהם ויגרו אותם כלבי מצרים: בלילה ההוא ויפחבוס לפני כל מצרים וישליכו אותם לפניהם: וידאו כל מצרים את הרעה הזאת אשר באה עליהם פחאום ויצעקו כל מצרים בקול רם: וויכבו כל משפחות מצרים בלילה ההוא איש על בנו ואיש על בתו בכוריהם ותשמע מהומת מצרים בלילה ההוא למרחוק: ורצא בתיה בת פרעה עם המלך בלילה ההוא אלבקש את משה ואת אהרן בבתיהם וימצאו אותם בבתיהם אוכלים ושותים ושמחים עם

כל

ספר שמות

קמ"ה

כל ישראל ונתאמר בתיה אל משה הלא זה יהיה גמול הטוב אשר עשיתי אליך אשר גדלתך ואשר טפחתך ותביא עלי ועל ברת אבי הרעה הזאת: ויאמר אליה משה הלא עשר מכות אשר הביא יי על כל מצרים ההגיע אליך רע מכלם אם באה אליך אחת מהן ותאמר לא: ויאמר אליה משה גם כי את בכוריה לאמך הנך לא תמותי ולא יבוא לך רע בתוך מצרים: ותאמרו מה יחרון לי אחרי אשר ראיתי את המלך אחי וכל ביתו ועבדיו ברעה הזאת אשר נתו כל בכוריהם עם כל בכורי מצרים: ויאמר אליה משה הלא אחיך וביתו ועבדיו משפחות מצרים לא שמעו אל דברי יי על כן באה עליהם הרעה הזאת: ופרעה מלך מצרים נגש לפני משה ואהרן ומקצת בני ישראל אשר היו אתם במקום ההוא ויתחנן אליהם לאמר: קומו וקחו את אחיכם כל בני ישראל אשר בארץ מצרים וצאנום ובקרום וכל אשר להם לא ישאירו דבר אך העתירו אל יי אלהיכם בעד: ויאמר משה אל פרעה הנה גם אתה בכור לאמך נאך אל תירא כי לא תמות כי צוה יי להחיותך בעבור הראותך כחו הגדול ורועו הנטויה החזקה: ויצו פרעה לשלח את בני ישראל ויתחזקו כל מצרים לשלחם כי אמרו כלנו מתים: וישלחו כל מצרים את ישראל בעושר רב מאד וצאן ובקר ומגדנות בשבועת יי בינו ובין אברהם אבינו: ויתמהו מכוני ישראל לצאת בלילה והיו בבוא אליהם המצרים להוציאם ויאמרו אליהם הגנבים אנחנו כי נצא הלילה: וישאלו בני ישראל ממצרים בלי כסף וכלי זהב ושמלות וינצלו בני ישראל את מצרים: ויטהר משה ויקס וילך אל נחל מצרים ויעל משם את ארון יוסף ויקח אותו עמו: וגם כל בני ישראל העלו איש איש את

זה עיין בספר כהונת יוסף אשר לוי אשר כתבתי על פסוקי ותחזק מצרי על העם וכו' ויקח העם את בכורו כו' וכי ישראל עשו כדבר משה וכו' כי אחר טרחתי מה סכתוב כאן פתח לבי ויגל בכורי כי מל כיוצתי למס סכתוב בספר הזה *

ארון אבותיו עמו ואיש ארון שבטו עמו: ויסעו בני ישראל מרעכסם

ספר שמות

סוכות בשש מאות אלף הגלגלבים לבד מצפם ויש להם: ימים
ערב רב עלה אתם וצאו בקר מקנח בכר מאה דמנשב בני ישראל
אשר ישבו בארץ מצרים בעבוד הקשה עשר שנים ומאתם שנה: ו
יהי מקץ עשר שנים ומאתם שנה ויצא י את בני ישראל ממצרים
ביד חזקה: ויסע בני ישראל ממצרים ומגן ומארץ רעמסס ויחנו
בסוכות בחמשה עשר יום לחדש הראשון: ומצרים מקברים את
כל בכוריהם אשר הכה י וקברו כל מצרים כל הלילה שלשת
ימים: ויסע בני ישראל מסוכות ויחנו באתם בקצה המדבר: ויהי
ביום השלישי אחריו קבור מצרים את בכוריהם ויקמו אנשים רבים
ממצרים וילכו אחרי ישראל להשיבם למצרים: כי נחמו על אשר
שלחו את ישראל מעבודתם: ויאמרו איש על רעהו הלא משה
ואהרן דברו אל פרעה לאמר דרך שלשת ימים נלך במדבר ויחנו
ל"א אלהינו: ועתה נשכימה אליהם בבקר להשיבם והיה אם שוב
ישובו אתנו מצרים אל ארוננו וידענו כי אמתה אתם: ואם לא ישובו
ונלחמה אתם והשבנו אותם בכח גדול וביד חזקה: וישבימו בבקר
כל שרי פרעה ועמם כשבע מאות אלף אשר ויצאו ממצרים ויבאו
ביום הרואה עד המקום אשר שם בני ישראל: וידאו כל מצרים והנה
משה ואהרן וכל בני ישראל ישבוס לפני תחידות אוכלים ושותים
וחוגגים את תג י: ויאמרו כל מצרים אל בני ישראל הלא אמרתם
דרך שלשת ימים נלך במדבר ויחנו לא הינו ושבנו: ועתה הלא זה
חמשה ימים היום הלכתם מדוע אין אתם שבים אל ארונכם: ויען
משה ואהרן ויאמרו אליהם ביהוה העד הש י אלהינו בנו לאמר לא
תוסיפו לשוב עוד מצרימה: כי אם אל ארץ זבת חלב ודבש נלכה
לנו כאשר נשבע י אלהינו לאבותינו לתת לנו: ויראו כל שרי מצרים
כי לא שמעו אליהם כל ישראל לשוב מצרימה ויתאזרו להלחם עם
ישראל: ויחזק י את לב בני ישראל על מצרים וילחמו ישראל עם שרי
מצרים ויתגבר יד בני ישראל על מצרים ויכו אותם מכה גדולה ויתכבד
המלחמה

ספר שמות

קמו

המלחמה על מצרים ויגורו כל מצרים לפני בני ישראל כי מתו מהם
 דבם כיד בני ישראל וילכו שרי פרעה ויגורו בני ישראל
 מצרים ויגידו לפרעה לאמ' ברחו בני ישראל להם ולא יוסיפו
 לשוב מצרים וכזאת וכזאת דברו אלינו משה ואהרן וישמע
 פרעה את הדבר הזה ויהפך לבבו ולבב כל עבדיו על

ישראל וינחמו בישלחו את ישראל ויאמרו כל מצרים אל פרעה
 לדדוף אחרי בני ישראל להשיבם לסבלותם ויאמרו איש אל
 אחיו מה זאת עשנו כי שלחנו את ישראל מעבדתנו ויחזק י את
 לב כל מצרים לדדוף אחרי ישראל כי חפץ להפיל את כל מצרים
 בתוך ים סוף ויקם פרעה ויאסור מרכבתו ויצו ויקבצו את כל מצרים
 לאנותר אשבי אס הטף והנשים ויצאו כל מצרים עם פרעה לדדוף
 את בני ישראל ותרד מחנה מצרים מחנה גדול מאד וכבר בעשר
 סאות אלף איש ותלך כל המחנה הזאת וירדפו אחרי בני ישראל
 להשיבם מצרים וישגו את ישראל חתים על ים סוף וישגו בני
 ישראל את עיניהם ויראו והנה כל מצרים רדפו אחריהם וירדפו בני
 ישראל מאד מפניהם ויצעקו בני ישראל אל י ויהתלקו כל
 בני ישראל מפני מצרים לארבע ראשים ויהתלקו אל דבריהם
 כי יראו את מצרים ומשה ידבר אליהם אל כל אחת ואחת ו

הראש האחת בני ראובן ושמעון ויששכר ויאמרו להפיל את נפשם
 ביס כי יראו מאד מפני כל מצרים ויאמר אליהם משה אל תיראו
 התיצבו וראו את ישועת אשר יעשה לכם היום הזה והראש
 השנית בני זבולון ובנימין ונפתלי ויאמרו לשוב מצרימה עם
 מצרים ויאמר אליהם משה אל תיראו כי אשר ראיתם את מצרים
 היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם הראש השלישית בני
 יהודה ובן יוסף ויאמרו ללכת לקראת מצרים להלחם אתם ויאמר
 אליהם משה עמדו במעמדכם כי ילחם לכם ואתם תחרישון

בעת ההיא נתן יי אלהים חמן אל בני ישראל לאכול וימנע יי אל בני
 ישראל לחם מן השמים יום יום ויאכלו בני ישראל את המן ארבעים
 שנה כל ימי היותם במדבר עד בואם ארצה כנען לרשתה: ויסעו
 ממדבר סיני ויחנו באלוש: ויסעו מאלוש ויחנו ברפידים: ויהי
 בהיות בני ישראל ברפידים ויבא עליהם עמלק בן אליפז בן עשו
 אחי צפן למלחמה עם ישראל: ויביא אתו אלף ושמונים רכובים
 איש קוסמים ובעלי אוב ויערוך מלחמה עם ישראל ברפידים:
 וילחמו בישראל מלחמה רבה וחזקה ויתן יי אלהים עמלק ואת עמו
 ביד משה ובני ישראל וכידי יהושע בן נון האפרתי כשדת כשרה:
 ויכו בני ישראל את עמלק ואת עמו לפי חרב אך מלחמה חזקה
 היתה המלחמה ההיא על בני ישראל: ויאמר יי אל משה ברוב
 לך את הדבר הזה זכרון בספר ושמת ביד יהושע בן נון משרתך:
 וצוית את בני ישראל לאמר כבואכם ארצה כנען מחה תמחה את
 זכר עמלק מתחת השמים: ויעש כן משה ויקח הספר ויכתוב עליו
 את הדברים האלה לאמר: זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך
 בצאתכם ממצרים: אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אהרף
 ואתה עקף ויגעול אירא אלהים: והיה בהנח יי אלהים לך מכל
 אויבך מסביב בארץ אשר יי אלהים נתן לך נחלה לרשתה חמדה
 אח זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח: והיה המלך אשר יחמול
 על עמלק ועל זכרו ועל זרעו אנכי אדרוש מעמו ודרכתי אורתי
 במקרב ועמיו: ויכתוב משה את כל הדברים האלה בספר ויצוה את
 בני ישראל על כל הדברים האלה: ויסעו בני ישראל מרפידים
 ויהגו במדבר סיני בחדש השלישי לצאתם ממצרים: בעת ההיא
 בא רעואל הכדני חותן משה עם צפורה בתו ושני בניה כי שמע את
 נפל אות יי אשר עשה לישראל אשר הציל אותם מיד מצרים: ויבוא
 ויתרו אל משה אל המדבר אשר הוא חונה שם הר האלהים: ויצא
 משה לקראת חותנו בכבוד גדול וכל ישראל עמו: וישב יתרו ובניו
 בקרב

ספר שמות

בקרבי ישראל ימים רבים וידעתי וראתי מהיום ההוא והלאה ויהי
בחדש השלישי לצאת בני ישראל ממצרים בששת ימים בו יורתי יי
אל ישראל את עשרת הדברים בהר סיני. וישמעו כל ישראל את
כל הדברים האלה וישמחו כל ישראל מאד ביי ביום ההוא וישכן
בכבוד יי על הר סיני ויקרא אל משה ויבא משה בהר הענק ויעל אל
ההר. ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה להם לא אכל
ומים לא שתה וילמדו יי הקים ומשפטם להורות את בני ישראל.
ויכתוב יי את עשרת הדברים אשר צוה את בני ישראל על שני לוחות
אבנים לתתם אל משה לצוות את בני ישראל. ויהי מקץ ארבעים
יום וארבעים לילה ככלות יי לדבר אל משה בהר סיני ויהן אל משה
את לוחות האבן כתובים באצבע אלהים: ובני ישראל ראו כי בושש
משה לרדת מן ההר ויקהל על אהרן לאמר האיש משה לא ידענו
מה היה לו: עתה קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו ולא תמות:
ויירא אהרן מהעם מאד ויצו ויביאו לו זהב ויעשהו עגל מסכה אל
העם: ויאמרו אל משה טרם ודתו מן ההר לך רד כי שחרת עמך
אשר הוצאת ממצרים: כי עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו ועתה
הניחה לי ואכלם מן הארץ כי עם קשה עורף הוא: וחלל משה את
פניו ויתפלל אל יי בעד העם על אודות העגל אשר עשו: וירד
אחריכן משה מן ההר ובידו שני לוחות האבן אשר נתן לו אלהים
לצוות את ישראל: ויהי כאשר קרב משה אל המחנה וירא את
העגל אשר עשו העם ויחר אף משה וישבר את הלוחות תחת ההר:
ויבא משה אל המחנה ויקחו ארת העגל וישרפוהו בגש ויטחן עד
אשר דק ויזר על המים וישק את ישראל וימותו מן העם איש כחבר
דעהו בשלשת אלפי איש אשר עשו את העגל: ויהי ממחרת ויאמר
משה אל העם אעלה אל יי אולי אכפרה בעד חטאתכם אשר
חטאתם לי: ויעל משה עוד אל יי וישב עם יי ארבעים יום וארבעים
לילה: ויהי משה מבקש את יי בעד בני ישראל את ארבעים היום
וישמע

וישמעו אל תפלת משה וישתדל לך יי בעד ישראל אלו אודבר אל
 משה לפסול שני לוחות אבנים להעלותם אל יי כתוב עליהם את
 עשרת הדברים ויעשכן משה וירד ויפסול שני לוחות ועל אל הק
 סיני אל יי וכתוב יי על הלוחות את עשרת הדברים וישב עוד משה
 עם יי ארבעים יום וארבעים לילה וילמדו יי עוד חוקים ומשפטים
 אל ישראל ויצוהו יי אל בני ישראל לעשות לי משכן לשכן שמו
 כתובם וידאוהו יי את תבנית המשכן ואת תבנית כל בליו ויהי מקן
 הארבעים יום וירד משה מן ההר ושני לוחות בידו ויבוא משה
 אל בני ישראל ודבר אליהם את כל דברי יי וילמד להם תורות
 חוקים ומשפטים אשר צוהו יי וירד משה אל בני ישראל את דבר
 יי לעשות למשכן לשכון בתוך בני ישראל וישמח העם שמחה
 גדולה עד מאד על כל הטובה אשר דבר יי אליהם ביד משה ואמרו
 כל אשר דבר יי אליך בן נעשה ויקמו בכל העם כאיש אחד
 ותנדבואל משכן יי ויביאו כל איש ואיש את תרומתו למלאכת
 המשכן ולכל עבודתו ויביאו כל בני ישראל איש איש מכל הנמצא
 בידו למלאכת משכן יי זהב וכסף ונחשת וכל דבר אשר יעשה
 במשכן ויבאו כל החכמים העתים במלאכה ויעשו את משכן
 יי ככל אשר צוהו יי איש איש ממלאכתו אשר המה עושים ויעשו
 כל חנם לבאת המשכן ואת כל בליו וכל בליו עבודת מלאכת
 הקדש כאשר צוה יי את משה ותכל כל עבודת משכן אהל
 מועד מקן חמשה חדשים ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יי את
 משה ויביאו את המשכן אל משה ואת כל בליו במראה אשר
 הראה יי את משה בן עשו בני ישראל וירא משה את המלאכה
 והנה עשו אותה כאשר צוה יי אותם ויברך אותם משה

ספר ויקרא

וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי עֶשְׂרֵי בְעָשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה בַּחֹדֶשׁ וַיִּקַּח
מֹשֶׁה אֶת אֹהֶרֶן וְאֶת בְּנָיו וְלִבְיָשָׁם אֶת הַבְּגָדִים וַיַּמַּשְׁח
אוֹתָם וַיַּעַשׂ לָהֶם כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אוֹתוֹ וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת כָּל הַקְּרֻבֹת
כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אוֹתוֹ בְּיוֹם הַהוּא וְאַחֲרָיו בֶּן לֶקַח מֹשֶׁה אֶת אֹהֶרֶן
וְאֶת בְּנָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא
תֵצְאוּ כִּי בֵן צִוִּיתִי וַיַּעַשׂ אֹהֶרֶן וּבְנָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה
וַיִּשְׁבּוּ פָתַח אֹהֶל מוֹעֵד שִׁבְעַת יָמִים וַיְהִי בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי בְּאַחַד
לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וַיִּקַּם
מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת כָּל כְּלֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְכָל כְּלֵי
הַמִּשְׁכָּן וַיַּעַשׂ כְּכָל אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אוֹתוֹ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל אֹהֶרֶן
וְאֶל בְּנָיו וַיִּקְרָבוּ אֶת הָעוֹלָה וְאֶת הַחֹטֵאת לָהֶם וּלְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֶת מֹשֶׁה בְּיוֹם הַהוּא לְקַח שְׁנֵי בְנֵי אֹהֶרֶן נָדָב וַאֲבִיהוּ
אֲשֶׁר זָרָה וַיִּקְרָבוּ לִפְנֵי אֲשֶׁר לָאֵצְוָה אוֹתָם וְצִוָּה אֲשֶׁר לִפְנֵי וְהֵאֱמַל
אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי בְּיוֹם הַהוּא אֲזַחְלוּ נְשִׂאֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם
הַהוּא בְּיוֹם כְּלוֹת מֹשֶׁה לְהַקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן לְהַקְרִיב אֶת קְרֻבְנוֹתָיָהּ
לִפְנֵי לַחֲנוּכַת הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקְרָבוּ אֶת קְרֻבְנוֹתֵיהֶם נְשִׂאֵי אַחֲרֵיהֶם
נְשִׂאֵי אַחַד לְיוֹם שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי יוֹם וַיְהִיו כָּל הַקְּרֻבֹת אֲשֶׁר הַקְּרִיבוּ
אִישׁ אִישׁ בְּיוֹם קְעֻרַת כֶּסֶף אַחַת מֵאָרֶה וּשְׁלֹשִׁים מִשְׁקָלָהּ מִזָּרָק
אַחַד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנַיִם מֵלֵאִים סוּלַת בְּלוּלָה
בְּשִׁמֶן לְמִנְחָהּ כֶּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מִשְׁקָלָהּ מֵלֵאֵה קִמְרוֹתוֹ פָּר
אַחַד בֶּן בִּקְרָא אֵיל אַחַד כֶּבֶשׂ אַחַד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעוֹלָה וְשַׁעִיר עִזִּים
אַחַד לַחֹטֵאת וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בֶּקֶר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתוּדִים
חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה כֶּבֶה יַעֲשׂוּ יוֹם יוֹם שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה
נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אִישׁ יוֹמוֹ וַיְהִי אַחֲרָיו בֶּן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה לַחֹדֶשׁ
רִצִּי מִיָּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת

הַפֶּסַח

הפסח במועדו: בארבעה עשר יום לחדש כאשר צוה ייאת משה
 בן עשו בני ישראל: ובהחדש השני באחד לחדש דבר ייאל משה
 לאמר: שאו את ראש כל זכר לבני ישראל מבן עשרים שנה ומעלה
 אתה ואהרן אחיך ושנים עשר נשיא ישראל: ויעש כן משה ויבא
 אהרן ושנים עשר נשיא ישראל ויפקדו את בני ישראל במדבר סיני:
 והיו כל פקודי בני ישראל לבית אבותם מבן עשרים שנה ומעלה שש
 מאות אף ושלשת אפים וחמס מאות וחמשים: ובני לוי לא התפקדו
 בתוך בני ישראל אחיהם: ומספר כל זכר לבני ישראל מבן חדש
 ומעלה שנים ועשרים אף ושלשה ושבעים ומאתים: ופקודי בני לוי
 מבן חדש ומעלה שנים ועשרים אף: ויתן משה את הבהנים ואת
 הלויים איש איש על עבודתו ועל משאול עבוד את משכן אהל מועד
 כאשר צוה ייאת משה: ובעשרים יום לחדש נעלה הענן מעל משכן
 העדות: בעת ההיא נסעו בני ישראל למסעיהם ממדבר סיני וילכו
 דרך שלשת ימים וישכון הענן במדבר פארן: שמה הרה אף ייבישראל
 כי הכעיסו את יי בשאלם ממנו בשר לאכול: ושמע יי בקולם ויתן
 להם בשר ואכלוהו חודשי ימים: ואחריו בן הרה אף יי בהם ויין בהם
 מכה רבה ויקברו שמה במקום ההוא ויקראו בני ישראל אל המקום
 ההוא קברות התאווה כי שם קברו את העם המתאווים בשר: ויסעו
 מקברות התאווה ויתנו בחצרות אשר במדבר פארן: ויהי כהיות בני
 ישראל בחצרות ויחור אף יי במרים על אודות משה ותהי מרי מצודעת
 כשלג: ותסגר מחוץ למחנה שבעת ימים עד האספה מצרעתה:
 ואחר נסעו בני ישראל מחצרות ויתנו בקצה מדבר פארן: בעת ההיא
 דבר ייאל משה לשלח שנים עשר אנשים איש מבני ישראל איש אחד
 לשבט ללכת לתור את ארץ כנען: וישלח אותם משה שנים עשר
 איש וילכו ארצה כנען לרגלה ולחקרה ויתורו את כל הארץ ממדב
 סין עד רחוב לבוא חמת: ויבואו אל כשה ואל אהרן מקץ ארבעים יום
 וישיבו אות דבר כאשר היה עם לבבם: ויצאו עשרת האנשים רבה על

ספר במדבר

הארץ אשר תרו אותה אל בני ישראל לאמר טוב לנו שוב מצרימה
מלכת אל הארץ הזאת כי ארץ אוכלת יושביה היא: ויהושע בן נון
וכלב בן יפונה היו מן התרים את הארץ אמרו טובה הארץ מאד
מאד: אם חפץ בנו" והביא אותנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו כי
ארץ זבת חלב ודבש היא: ולא שמעו אליהם בני ישראל וישמעו
אל דברי עשרת האנשים אשר הוציאו דברה על הארץ: וישמעו
את תלונות בני ישראל ויקצוף וישבע לאמר: אם יראה איש מן
הדור הרע הזה את הארץ מבן עשרים שנה ומעלה כי אם כלב בן
יפונה ויהושע בן נון: אם לא במדבר הזה יתמו הדור הרע הזה וזכניה
הם יבואו אל הארץ והם ירשوها: ויחר אף" בישראל ויניעם במדבר
ארבעים שנה עד תום כל הדור הרע אשר לא מלאו אחריו: וישב
העם במדבר פארן ימים רבים ואחר נסע המדברה דרך ים סוף:
בעת ההיא לקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי אנשים רבים מבני ישראל
ויקומו וייעזו על משה ועל אהרן ועל כל העדה: ויחר אף" בהם
ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם ואת בתיהם ואת כל אשר להם
ואת כל האדם אשר לקרח: ויהי אחרי כן ויסב אלהים את העם
דרך הרשעיר ימים רבים: כעת ההיא אמר" אל משה אל תתנר
מלחמה בבני עשו כי לא אתן לכם מאתם עד מדרך כף רגל כי
ירושה לעשו נתתי את הרשעיר: על כן נלחמו בני עשו בבני שעיר
בימים הראשונים ויתן" ארת בני שעיר ביד בני עשו וישמידום
מפניהם וישבותחתם עד היום הזה: על כן אמר" אל בני ישראל
אל תלחמו עם בני עשו אחיכם כי אין לכם מארצם מאומה: אך
אכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם וגם מים תכרו מאתם בכסף
ושתיתם: ויעשו בני ישראל כדבריו וילכו בני ישראל אל במדבר
הסב את דרך הרשעיר ימים רבים ולא נגעו את בני עשו וילכו בדרך
ההוא תשע עשרה שנה: ויהי בעת ההיא וימת לטי"א נוס מלך
בני בתים בשנת ארבעים וחמש למלכו היא שנת ארבע עשרה שנה
לצאת

ליצאת בני ישראל ממצרים: ויקברו אותו בהיכל אשר בנה לו
 בארץ כתיס וימלך: תחתיו אביאנו שלש ושמנה שנה: ובני ישראל
 עברו את גבול בני עשו בימים ההם מקץ תשע עשרה שנה ויבאו
 ויעברו מדרך מדבר מואב: ואמר ייאל משה אל תצד את מואב ואל
 תלחם בם כילא אתן לכם מארצם: ויעברו בני ישראל את דרך מדבר
 מואב תשע עשרה שנה ולחום לא הלחמו בם: והיו בשנת שלש
 ושש שנה ליצאת בני ישראל ממצריו: ואת לב סיחון מלך האמורי:
 ויערו: מלחמה ויצאל להלחם את בני מואב: וישלח סיחון מלאכים
 אל בעור בן יניס בן בלעם ויעץ מלך מצרים ואל בלעם בנו לקלל
 את מואב למען חנתן ביד סיחון: וילכו מלאכי סיחון ויביאו את בעור
 בן יניס ואת בלעם בנו מפתור ארם נהרים: ויבואו בעור ובלעם בנו
 עיר סיחון ויקללו את מואב ואת מלכם בעיני סיחון מלך האמורי:
 וסיחון יצא עם כל חילו וילך אל מואב וילחם בם וכניעם והגנם יי
 בידו: ויהרוג סיחון את מלך מואב: ויקח סיחון את כל ערי מואב
 במלחמה וגם את חשבון לקח מהם כיהשבון מערי מואב היא:
 וישם סיחון את שריו ואת גדוליו בחשבון ותהי חשבון לסיחון בימים
 ההם: על כן יאמרו עליה המושלים בעור ובלעם בנו כדברים האלה
 לאמר: בואו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון: אוילך מואב אבדת
 עם כמו שהנה כתובה על ספר תורת האלהים: והיה כאשר נצח
 סיחון ארץ מואב וישם שוכרים בערים אשר לקח מאת מואב: ובני
 מואב נפלו הרבה במלחמה ביד סיחון וישב מהם שבי גדול בני
 ובנות: ויהרוג מלכם ויפן סיחון וישב לו אל ארצו: ויתן סיחון כתנות
 רבות ומנות כסף וזהב אל בעור ואל בלעם בנו וישלחם וילכו ארם
 נהרים אל מקומם ואל ארצם: בעת ההיא עברו כל בני ישראל מדרך
 מדבר מואב וישבו ויסובו את מדבר אדום: ויבאו כל העדה מדבר
 צין בחדש הראשון בשנת הארבע ליצאתם ממצרים: וישבו שם בני
 ישראל בקדש מדבר סיני ותמת שש מרים ותקבר שם: בעת ההיא שלח

ספר במדבר

משה מלאכי אל ה' מלך אדום לאמר: כה אמר אלהי ישראל
אעברה נא בארץ לא נעבוד בשדה ובכרם לא נשתה מי באר דרך
המלך נלך. ויאמר אליו אדום לא תעבוד בי ויצא אדום לקראת בני
ישראל בעם כנעני: ויסאנו בני עשו נתן ארץ בני ישראל לעבוד
בארץ ויט ישראל מעליו ולא נלחמו בבני עשו: כי לפני זה יצוה
י' את בני ישראל לאמר לא תלחמו את בני עשו על כן נטה ישראל
מעליו ולא נלחמו אתם: ויסעו בני ישראל מעל בני עשו מקדש
ויבואו כל העדה הר ההר: בעת ההיא דבר י' אל משה אמור אל
אהרן אחיך יאסף שם כי לא יבוא אל הארץ אשר נתתי לבני ישראל:
ויעל אהרן כדבר י' אל הר ההר ויכת שם בשנת הארבעים בחדש
החמישי באחד לחדש: ואהרן בן מאת שנה ועשרים ושלש שנים
במורתו בהר ההר: וישמע הכנעני מלך ערד וישב הנגב כי בא
ישראל דרך האתרים וערוך את חילו להלחם בישראל: ויראו בני
ישראל מאד מפניו כי חיל גדול וכבוד מאד לו: ויתנו לבני ישראל
לשוב מצרימה: וישבו בני ישראל אחוריהם כמהלך שלשת
ימים עד מוסרות בני עקן כי יראו להם מאד מפני מלך ערד: ולא
יכלו בני ישראל ללכת לשזב אל מקומם וישבו בבני עקן שלשים
יום: והי כראות בני לוי כי לא אבו בני ישראל לשוב וקנאו אל י'
ויקומו וילחמו את ישראל אחיהם: ויהרג מהם עסר וישיבו
בחזקה אל מקומם הר ההר: והי בשזבם ומלך ערד עודנו עורך:
צבאו למלחמה לקראת ישראל: ודר ישראל נדר לאמר. אם נתן
תתן את העם הזה בידי והחרמתי את עריהם: וישמע י' בקול ישראל
ותן את הכנעני בידם ויחרם אתהם ואת עריהם ויקרא שם המקום
חרמה: ויסעו בני ישראל מהר ההר ויחנו באובות: ויסעו מאובות
ויחנו בעי העברים כנבול מואב: וישלח בני ישראל אל מואב
לאמר נעברה נא בארץ עד מקומי: ולא אבו בני מואב נתן את
ישראל עבוד בארץ כי יראו בני מואב מאד: פן יעשו להם בני
ישראל

ספר במדבר

קנא

ישראל כאשר עשה להם סיחון מלך האמוריו אשר לקח את ארצם: ויהרגו מהם רבים: על כן לא נתן מואב את ישראל עבדו בארצו וי" צוה את בני ישראל לאמר לבלתי הלהם במואב ויש ישראל מעל מואב: ויסעו בני ישראל בגבול מואב ויבאו בעבר ארנון בגבול מואב בין מואב ובין האמוריו:

ויחנו בגבול סיחון מלך האמורי במדבר קדמורת: וישלחו בני ישראל מלאכים אל סיחון מלך האמורי לאמר: נעברה נא בארץך לא נטה בשדה ובכרם לא נשעה מי באר דרך המלך נלך עד עברנו את גבולך: ולא נתן סיחון את ישראל עבדו וקבוץ סיחון את כל עם האמורי ויצא המדברה לקראת בני ישראל וילהם בישראל יהצה ויתן י" את סיחון מלך האמורי ביד ישראל ויך ישראל את כל עם סיחון לפי חרב וינקום את נקמת מואב: ויירשו בני ישראל את ארץ סיחון מארנון עד יבוק עד בני עמון ויקחו את כל שולל הערים: ויקח ישראל את כל הערים האלה וישב ישראל בכל ערי האמוריו: ויאמרו כל בני ישראל להלחם את בני עמון לקחת את כל ארצם גם המה: ויאמר י" אל בני ישראל אל תצר את בני עמון דאל תתגר במלחמה כי לא אחן לכם מארצם מאומה: וישמעו בני ישראל את דבר י" ולא נלחמו את בני עמון: ויפנו בני ישראל ויעלו דרך הבשן ארץ עוג מלך הבשן ויצא עוג מלך הבשן לקראת ישראל למלחמה ועמו אנשים הרבה גבורי חיל ויד חזקה מאד מעם האמוריו: ועוג מלך הבשן איש גבור חיל מאד ונעריך בגבור מאד יותר גבור ממנו: ויאמר עוג בלבו הנה כל מחנה ישראל מהלך שלש פרסאות עתה אמיתם כאהת בלא הרב ובלא חנית: ויעל עוג הרה יהצה ויקח משם אבן אחת גדולה ארבה שלש פרסאות וישם אותה על ראשו ויאמר להשליכה על מחנה בני ישראל להמיר את כל ישראל באבן ההיא: ויבוא מלאך י" וינקוב את האבן ההיא מעל ראש עוג ורדד האבן בצואר עוג ויפול עוג לארץ מכובד וירדת

האבן

ספר במדבר

האכן בצוארוו בעת ההיא אמר יי אל בני ישראל אל תיראו ממנו כי בידכם נתתי אותו ואת כל עמו ואת כל ארצו ועשיתם לו כאשר עשיתם לסיחון וירד אליו משה עם מתי מספר מבני ישראל ויד משה את עוג במטהו אלן קרסולי רגליו ומיתתו: ואחרי כן דפו בני ישראל את בני עוג ואת כל עמו ויכוס ויכתוס עד בלתי השאיר להם שריד: ואחרי כן שלח משה מבני ישראל לרגל את יעור כי יעור היתה קריה עליוה מאד: וילכו המרגלים יעור וירגלו אורחה ויבטחו המרגלים ביי וילחמו בהם באנשי יעור: וילכו האנשים והם את יעור ואת בנותיה ויתנהו בידם וידישו את האמורי אשר שם: ויקחו בני ישראל את ארץ שני מלכי האמורי ששים עיר אשר בעבר הירדן מנחל ארנון עד הר הרמון: ויסעו בני ישראל ויבאו בערבות מואב אשר מעבר לירדן ויריחו: וישמעו בני מואב את כל הרעה אשר עשו בני ישראל אל שני מלכי האמורי אל סיחון ואל עוג ויראו כל אנשי מואב מפני בני ישראל מאד: ויאמרו זקני מואב הנה שני מלכי האמורי סיחון ועוג החזקים מכל מלכי הארץ לא עמדו בפני בני ישראל ואיך נעמדו בפניהם אנחנו: הלא שלוח שלחו אלינו טרם זה לעבור מארצנו לדרכם ולא עזבנו אותם עתה ישובו עלינו בחרבם הקשה וההשמידו אותנו את אשר ממנו סיחון: ויקץ מואב מפני בני ישראל ויראו מאד מהם ויתיעצו מה לעשות אל בני ישראל: ויאמרו זקני מואב ויקחו איש מאנשיהם את בלק בן צפור המואבי וימליכוהו עליהם בערת ההיא ובלק איש חכם מאד: ויקומו זקני מואב וישלחו אל בני מדין לעשות אתם שלום: כי מלחמה גדולה ושנאה היתה בין מואב ובין מדין בימים ההם: מימי החדד בין בדרך מלך אדום המכה ארץ מדין בשדה מואב עד הימים ההם: וישלחו בני מואב אל בני מדין ויעשו אתם שלום ויבאו זקני מדין ארץ מואב: לשלום בני מדין: ויתיעצו זקני מואב וזקני מדין מה לעשות להם להציל את נפשם מישראל: ויאמרו כל

בני

ספר במדבר

קנב

בני מואב אל זקני מדין עתה ילחכו בני ישראל את כל סביבותיני
 בלחוד השור את ידק השדה כי כזאת וכזאת עשו לשני מלכי
 האמורי החזקים ממנו: ויאמרו זקני מדין אל מואב שמענו כי בעת
 אשר נלחם אתכם סיחון מלך האמורי ויגבר ידו עליכם ויקח את
 ארצכם: כי שלח אל בעור בן יעיס ואל בלעם בנו מארם נהרים
 ויבואו ויקללו אתכם על כן גברה יד סיחון בכם וילכוד את ארצכם:
 ועתה שלחו נא גם אתם אל בלעם בנו כי הנה עודנו בארצו ונחתם
 לו שכרו ויבוא ויקלל את כל העם אשר יראתם מפניהם: וישמע
 זקני מואב את הדבר הזה וייטב בעיניהם לשלוח אל בלעם בן בעור
 וישלח בלק בן צפור מלך מואב מלאכים אל בלעם לאמר: הנה
 עם יצא ממצרים הנה כסה את כל הארץ והוא יושב ממולי: ועתה
 לכה נא אררה לי אותי כי עצום הוא ממני ואולי אוכל להלחם בו
 וגרשתיו כי שמעתי את אשר תברך מבורך ואשר תאור וואר: וילכו
 מלאכי בלק אל בלעם ויביאו את בלעם לקלל את העם להלחם
 את מואב: ויבוא בלעם אל בלק לקלל את ישראל ויאמר אל
 בלעם לא תאוד את העם כי ברוך הוא: ויסת בלק את בלעם
 לקלל את ישראל יום יום ולא שמע בלעם בלק מפני דבר אשר
 דבר אל בלעם: וירא בלק כי לא אבה בלעם אל דברו ויקם וירך
 אל מקומו וגם בלעם שב אל ארצו וילך משם מדינה: ובני ישראל
 נסעו מערבות מואב ויחנו על הירדן מבית הישימות עד אבל השטן
 בקצה ערבות מואב: ויהי בשבת בני ישראל בנחל השטן ויחלו
 לזנות אל בנות מואב: ויגשו בני ישראל אל לפני מואב ובני מואב
 תקעו אהליהם נגד מחנה בני ישראל: ויראו בני מואב מפני ישראל
 ויקחו בני מואב את כל בנותיהם וכל נשיהם היפות תאר וטובות
 המראה וילבשו אותם כסף וזהב וכנדים יקרים: וישיבו בני מואב
 את הנשים ההנהפתח אהליהם למען ראות אותם בני ישראל ופנו
 אליהן ולא ילחמו את מואב: ויעשו כל בני מואב את הדבר הזה

אל

ספר במדבר

אל בני ישראל וישבו איש את בתו ואיש את אשתו פתח אהליו:
וכל בני ישראל ראו את מעשה בני מואב ויפנו בני ישראל אל בנות
מואב ויתאוול להן וילכו אליהן: והיבבוא העברי אל פתח אהל
מואב ויראה את בת מואב ויחמוד אותה בלבו וידבר עמה פתח
האהל את אשר יחפוץ: ויהי בדברם ויבואו אליהם כל אנשי האהל
וידברו אל העברי כדברים האלה: הלא אתם ידעתם כי אחים
אנחנו כלנו יחד בני לוט ובני אברהם אחיו ולמה לא תשבו אִתנו
ולמה לא תאכלו את לחמנו ואת זבחינו: והי כי ידבו עליו בני מואב
בדבריהם והסיתו אותם בחלקת דבריהם והושיבוהו האלה וטבחו
לו חבתו לזו ואכל מזבחם ומלחמם: ויתנלו ויין וישתה וישכורו וי
ווישיבו לפניו נערה יפרה ועשה ברה כרצונו כי לא ידע כי שרתה ויין
הרבה: כנה יעשו בני מואב לישראל במקום ההוא בנחל השטים:
וחר אף ייבישראל על הדבר הזה וישלח בהם מגפה וימותו מישראל
ארבעה ועשרים אלף איש: והנה איש אחד מבני שמעון זמרי בן
סלוא שמו ויקרב את המדינית את כזבי בת צור מלך מדין לעיני כל
בני ישראל: וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן את הדבר דרוע
הזה אשר עשה זמרי: ויקח רומח ויקסו וילך אחריהם וידקור את
שניהם ויהרגם ותעצר המגפה מעל בני ישראל: בעת ההיא אחרי
המגפה ויאמר ייאל משה ואל אלעזר בן אהרן הכהן לאמר: שאו את
ראש כל עדת בני ישראל מבין עשרים שנה ומעלה כי יוצא צבא:
ויפקדו משה ואלעזר את בני ישראל למשפחותיהם והיו פקודי כל
ישראל שבע מאות אלף ושבע מאות ושלשים: ופקודי בני לוי מבין
חדש ומעלה שלשה ועשרים אלף: ובאלה לא היה איש מפקודי
משה ואהרן אשר פקדו במדבר סיני: כי אמר ייאל להם מות ימורתו
במדב' ומותו כלם ולא נותר מהם איש כי אם כלב בן יפונה והיה שיע
בן נון: והיא אחרי בן ויאמר ייאל משה אמור אל בני ישראל לנקום
מאת מדין את נקמת אחיהם בני ישראל: ויעש כן משה ויתבחרו
בני

ספר אלה הדברים

קנג

בני ישראל מהם שנים עשר אלף אלף אחד למטה וילכו מדינה:
ויצבאו בני ישראל על מדין ויהרגו כל זכר וגם את חמשת נסיכי מדין
ואת בלעם בן בעור הרגו בהרב. וישבו בני ישראל את נשי מדין
ואת טפם ואת כל בהמתם ואת כל אשר להם: ויקהו את כל השלל
ואת כל המלקוח ויביאו אוהו אל משה ואל לעזר אל ערבות מואב:
ויצאו משה ואלעזר וכל נשי אי העדה לקראתם בשמחה: ויהצו
את כל שלל מדין אל ישראל: ויקחו כל בני ישראל משלל מדין
וינקמו בני ישראל ממדין את נקמת אחיהם בני ישראל:

ספר אלה הדברים

בעת

ההיא אמר יי אל משה הן קרבו ימך למות קח לך את
יהושע בן נון משרתך והתיצבתם באהל מועד ויצונו
ויעש משה כן: וירא יי באהל בעמוד ענן ויעמוד עמוד הענן על
פתח האהל: ויצו יי את יהושע בן נון ויאמר לו חזק ואמץ כי אהרן
תביא את בני ישראל אל הארץ אשר נשבעתי להם ואנכי אהיה
עמך: ויאמר משה אל יהושע חזק ואמץ כי אתה תנחיל את הארץ
אל בני ישראל וי יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך אל תירא ואל
תחת: ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר להם אתם ראיתם את
כל הטובה אשר עשה לכם יי אלהיכם במדבר: ועתה שמרו לכם
את כל דברי התורה הזאת ולכו בדרך יי אלהיכם אל תסורו מכל
הדרך אשר צוה יי אתכם ימין ושמאל: וילמד משה את בני ישראל
חקים ומשפטים ותורות לעשות בארץ כאשר צוהו יי: וילמד את
דרך יי ואת תורותיו הלא הם כתובים על ספר תורת האלהי כי אשר
נתן אל בני ישראל ביד משה: ויכל משה לצוות את בני ישראל
ויאמר יי אליו לאמר: עלה אל הר העברים וקח את האסף
עמך כאשר נאמף אהרן אחיך: ויעל כשה כאשר צוהו יי וימת שם
בארץ מואב על פי יי בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ

ספר יהושע

מצרים: ויכבו בני ישראל את משה בערבות מואב שלשים יום
ויתנו ימי בכי אבל משה:

ספר יהושע

ויהי אחרי מות משה ויאמר יי אל יהושע בן נון לאמר: קום
עבור את הירדן אל הארץ אשר נתתי לבני ישראל
והנחלת לבני ישראל את הארץ: כל מקום אשר תדרוך בך רגליכם
בולכם יהיה מהמדבר והלבנון הזה עד הנהר הגדול נהר פרת יהיה
גבולכם: לא תיצב איש לפניך כל ימי חיך כאשר הייתי עם משה
אהיה עמך: רק חזק ואמץ לשמור את כל החורה אשר צדק משה
אל תסור מן הדרך ימין ושמאל למען תשכיל בכל אשר תלך:
ויצו יהושע את שוטרי ישראל לאמר עברו במחנה וצוו את העם
לאמר: הכינו לכם צדה כי בעוד שלשתי ימים אתם עוברים את
הירדן לרשת את הארץ: ויעשו בן שוטרי בני ישראל ויצוו את העם
ויעשו ככל אשר צוה יהושע: וישלח יהושע שנים אנשים לרגל את
ארץ יריחו וילכו וירגלו האנשים את יריחו: ויבואו מקץ שבעת
ימים אל יהושע המחנה ויאמרו לו כי נתן יי בידנו את כל הארץ וכי
נמוגו כל יושביה מפנינו: והיא אחרי כן וישבם יהושע בבקר וכל
ישראל עמו ויסעו מהשמים: ויעבור יהושע את הירדן וכל ישראל
עמו ויהושע בן שמונים ושתים שנה בעברו עם ישראל בירדן: ויעל
העם מהירדן בעשור לחדש הראשון ויהנו בגלגל בקצה מזרח
יריחו: ויעשו בני ישראל את הפסח בגלגל בערבות יריחו בארבעה
עשר לחדש בכתוב בתורת משה: וישבורת המן בעת ההיא
ממהרת הפסח ולא היה עוד לבני ישראל מן ויאכלו מתבואת
ארץ כנען: ויריחו סוגרת ומסוגרת מפני בני ישראל אין יוצא ואין
בא: ויהי ביום החדש השני באחד לחדש ויאמר יי אל יהושע
קום הנה נתתי בידך את יריחו ואת מלכה ואת כל עמה: וסבותם

את

את העיר כל אנשי המלחמה יום יום פעם אחת כרתעשה ששרת
 ימים והכהנים יתקעו בשופרות ו יהיה בשמעכם את קול השופר
 יריש כל העם תרועה גדולה ונפלה חומת העיר תחתיה ועלו כל
 העם איש נגדו ויעשיהושע כן ככל אשר צוהווי ויהי ביום
 השביעי ויסובו את העיר שבע פעמים והכהנים יתקעו בשופרות
 ויהי בשביעית ויאמר יהושע אל העם הריעו כי נתן יי בידנו את כל
 העיר אך חרם ליייתה העיר היאוכל אשר בהואתם שמרו
 מן החרם פן תשימו ארת מחנה ישראל לחרם ועברתם אותו
 וכל כסף וזהב ונחשת וברזל קדש ליי הוואוצר ייבוא ויהקעו
 העם בשופרות ויריעו תרועה גדולה ויפלו חומות יריחו ועל כל
 העם איש נגדו וילכדו את העיר ויחרימו את כל אשר בהכאיש
 עד אשרה מנער ועד זקן שור ושה וחמור לפי חרב וכל העיר
 שרפו ביש רק כל כלי הכסף וזהוזהב והנחשת והברזל
 נתנו אוצר ויי וישבע יהושע בעת ההיא לאמר ארוד האיש אשר
 יבנה את יריחו בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה ועכן בן כרמי
 בן זבדי בן זרח בן יהודה מעל בחרם ויקח מן החרם ויהביא באהלו
 ויחר אף יי בישראל ויהי אחרי כן בשוב בני ישראל משרוף ארת
 יריחו וישלח יהושע אנשים לרגל גם את העי להלחם בה ויעלו
 האנשים וירגלו את העי להלחם בה ויעלו האנשים וירגלו את
 העי וישובו ויאמרו אל יהושע אל יעל עמך כל העם אל העיר רק
 בשלשת אלפים איש יעלו ויכו את העי כי מעט אנשים המה ויעש
 כן יהושע ויעלו עמו מבני ישראל שלשת אלפים איש וילחמו עם אנשי
 העי ותכבד המלחמה על ישראל ויכו אנשי העי מישראל שלשים
 ושישרה איש וינוסו בני ישראל לפני אנשי העי וידא יהושע ארת
 הדבר הזה ויקרע שמלותיו ויפול על פניו ארצה לפני יי הוואוצר
 ישראל ויעלו עפר על ראשם ויאמר יהושע אהה יי למה העברת
 את העם הזה את הירדן כרהאומר אחרי אשר הפך ישראל עורף

ספר יהושע

לפני אוביו: עתה ישמעו כל הכנעני וישבי הארץ את הדבר הזה
 ונסכו עלינו והבריתו את שמנו: ויאמר אל יהושע לכה ארחה
 נופל על פניך קום לך ביחטא ישראל ויקחו כן החרם לא אסוף
 להיות עמהם אם לא ישימו את החרם מקרבם: ויקם יהושע ואסוף
 את העם ויקרב את האורים בדבר יי וילכד שבט יהודה וילכד עכן
 בן כרמי: ויאמר יהושע אל עכן הגד נא לי בנימה עשית ויאמר עכן
 ראיתי בשלל אדרת ישנער טובה ומאתים שקלים כסף ולשון זהב
 חמישים שקלים משקלו: ואחמדם ואקחם והנם בתוך האהל
 טמונים בארץ: וישלח יהושע אנשים וילכו ויקחו מן האהל עכן
 ויביאו אותם אל יהושע: ויקח יהושע את עכן ואת הכלים האלה
 ואת בניו ואת בנותיו ואת כל אשר לו ויעל אותם עמק עכוה: וישדוף
 אותם יהושע שם באש וירגמו כל ישראל את עכן באבנים ויקימו
 עליו גלאבנים על כן קרא למקום ההוא עמק עכוה וישב יי מחרון
 אפי: ואחרי כן קרב יהושע אל העי וילחם בה: ויאמר אל יהושע
 אל תירא ואל תחת הנה נתתי בידך את העי ואת מלכה ואת עמו:
 ועשית להם כאשר עשית ליריחו ולמלכה רק שללה ובהכרתה
 תבוזו לכם שים לך אורב לעיר מאחריה: ויעש יהושע כדבר יי
 ויבחר מכל עס המלחמה שלשים אלף גבורי חיל וישלחם ויארבו
 לעיר: ויצאו אתם לאמר בראותכם אותנו ננוס לפני אנשי העי
 בערמה וירדפו אחרינו תקומו מהמארב ולכדתם את העיר ויעשו
 כן: וילחם יהושע ויצאו אנשי העיר לקראת ישראל והם לא ידעו
 כי אורבים להם מאחרי העיר: וייגעו יהושע וכל ישראל לפני העי
 וינסו דרך המדבר בערמת: ויזעקו אנשי העי לכל העם אשר בעיר
 לרדוף אחרי ישראל ויצאו וינתקו מן העיר לאנשאר אחד ויעזבו את
 העיר פתוחה וירדפו אחרי ישראל: וכל האורבים קמו ממקומם
 וימהרו ויבאו לעיר וילכדוה ויציתו אותה באש: ויפנו אנשי העי
 אחריהם והנה עלה עשן העיר השמימה ולא היה בהם ידים לנוס
 הנה

הנהחנה: ויהי כל אנש העי לישראל בתוך אלה מזה ואלה מזה
ויכו אותם עד בלתי השאיהלהם שריד: ויתפשו בני ישראל את
מלש מלך העי חי ויבאו אותו אל יהושוע ורתלו יהושוע על העץ
וימת: וישבו בני ישראל אל העיר אחרי שרפס אותה ויכו את כל
אשר בה לפי חרב: ויהי מספר כל הנופלים מאנשי העי מאיש ועד
אשה שנים עשר אלף: רק הבהמה ושלל הערים כזו להם כדבר
"אל יהושוע: וישמעו כל המלכים אשר בעבר הירדן כל מלכי
הבנעני את כל הרעה אשר עשו בני ישראל ליריחו ולעי וירתקבצו
יחד להלחם את ישראל: אך יושבי גבעון יראו להם מאד מפני
ישראל להלחם אתם פן ימותו ויעשו בערמה: ויבוא אל יהושוע
ואל כל ישראל ויאמרו אליהם מארץ רחוקה באנו עתה ברתו לנו
ברית: ויערימו יושבי גבעון על בני ישראל ויכרתו להם בני ישראל
ברית ויעשו להם שלום וישבעו להם נשיאי העדה ויהי אחרי כן
וידעו כל ישראל כי קרובים הם אליהם ויבקרבו הם יושבים: אך לא
המיתום בני ישראל כי נשבעו להם ב"י וירחו חוטבי עצים ושואבי
מים: ויאמר אליהם יהושוע למה רמיתונו לעשות לנו הדבר הזה:
ויענהו ולאמר כי הוגד לעבדיך ארת כל אשר עשיתם לכל מלכי
האמורי ונידא מאד לנפשותינו ונעש הדבר הזה: ויתנם יהושוע
כיום ההוא לכל ישראל לחטוב להם עצים ולטאוב להם מים
ויחלקם לכל שבטי ישראל לעבדים: ויהי בשמוע אדוני צדק מלך
ירושלם את כל אשר עשו בני ישראל ליריחו ולעי וישלח אל הוהם
מלך חברון ואל פראם מלך ירמות ואל יפע מלך לכיש ואל דביר
מלך עגלון לאמר: עלו אתי ועזרוני ונכה את בני ישראל ואת יושבי
גבעון אשר השלימו את בני ישראל: ויאספו ויעלו חמשת מלכי
האמורי עם כל מחניהם עם דב מאד כחול אשר על שפת הים:
ויבאו ויחנו כל המלכים ראלה על גבעון ויחלו להלחם ביושבי
גבעון: וישלחו כל אנשי גבעון אל יהושוע לאמר: עלה אלינו

שירת יהושע

מהרה והושיענו כי נקבצו עלינו כל מלכי האמורי להלחם בנו;
ויעל יהושע וכל עם המלחמה מן רנגלגל ויבוא אליהם יהושע
פתאום ויכה את חמשת המלכים ההם מכה רבה; ויהומס לפני
בני ישראל ויכוס מכה גדולה בנגבעון וירדפוס דרך מעלה בית
הורון עד מקדה וינוסו כפני ישראל; ויהי בנוסם וישלך עליהם
אבני ברד מן השמים וימותו מהם רבים מאשר הרגו בני ישראל;
ובני ישראל רדפו אחריהם ויכוס עוד בדרך הלך; והכות אותם;
ויהי בהכותם אותם והיום נטרה לערוב; ויאמר יהושע לעיני כל
העם שמש בנגבעון דום וירח בעמק אילון עד יקום גוי אויביו; וישמע
י בקול יהושע וידום השמש בחצי השמים ויעמוד שלשים וששה
עותים וגם ירח עמד ולא אץ לבוא כיום תמים; ולא היה כיום ההוא
לפניו ולא אחריו לשמוע בקול איש כי נלחם להם לישראל;
אז ידבר יהושע את השירה הזאת ביום תת את האמורי לפני
יהושע ולפני בני ישראל; ויאמר לעיני כל ישראל רבות עשית
אתה פעלת גדולות מי כמוך שפתי יזמרו לשמך; חסדו ומצודתי
משנבי שיר חדש אשירה לך בתודלך אומרה אתה עזי ושועתי; כל
מלכי ארץ יודוך סלה רוזני הבל לך יזמרו בני ישראל ירגנו בישועתך
ישירו ויזכרו גבורתך; עליך בטחנו יאמרנו אתה אלהינו כי היית
לנו למחסה למגדל עז מפני אויבנו; אליך זעקנו ולא בושנו כך
בטחנו ונמלטנו בישועתינו אליך שמעת קולנו; הצלת מחרב נפשנו;
הראית לנו חסדיך נתת לנו ישועתך שמחת לבנו בגבורתך; יצאת
לישע לנו גאלת בזרוע את עמך עניתנו משמי קדשך מרבבות עם
הושעתנו; שמש ירח בזבול עמדו ורעמוד באפך אל צורדינו
ותצו אלינו משפטך; כל רוזני ארץ עמדו מלכי גוים נקבצו יחד
בפניך לאנעו אל מלחמותיך והפצו; קמת גאלינו באפך ורחוד
עלינו זעמך אבדהם בהרונך והצמיהם בהכתך; המו גוים מפחדך
מטו ממלכות מרוגזך מחצת מלכים ביום אפך; שפכת עלינו זעמך

הרוך

שירת יהושע

קנו

חרון אפך השיגמו השבת עלימו אונם ותצמיתם ברעתם: שהרת
פרשו בה נפלו ברשת טמנו נלכדה רגלם: מצאת ידך לכל אויבך
אשר אמרו בחרבם ירשו ארץ בזרועם שבנו עיר: מלארת פניהם
קלקו הגעת לארץ קרנותם: ותבהלימו בחמתך והאבדמו מפניך:
רנוה ארץ ותרעש מקול רעמך עליהם לא השכרת ממות נפשם
וחייתם לשאול הגעת: הרדפתמו בסערתך כליחמו בסופתך נתת
גשמיים ברד נפלו במהמורות בליקומו: נבלת כסוחה הרתה
בקרב חיצות הושלכה: ספותמו מפניך הושעת עמך בנבורתך:
על כן בך יש שלבנו תגיל נפשנו בישועתך: לשוננו תספר גבורתך
נשירה ונומרה בנפלאותיך: כי הושעתנו מצרנו מלטנתו נקמינו
אבדתם מפנינו ותהרפס תחת רגלינו: כן יאבדו כל אויבך יורשעים
כמוץ ידוף רוח ואהביך כעץ עלימים שתולים: וישב יהושע וכל
ישראל עמו אל המחנה הגלגלה אחרי הכות את כל המלכים עד
בלתי השאיר להם שריד: וחמשת המלכים נסו לברם בתגלם
מהמלחמה ויתחבאו במערה ויבקשם יהושע בתוך המלחמה ולא
מצאם: ויגדר ליהושע אחריכך לאמר נמצאו המלכים והנכונה באים
במערה: ויאמר יהושע הפקידו אנשים על פי המערה לשמרו פן
יצאו להם ויעשו כן בני ישראל: ויכל יהושע לדכות את האמורי
ויצו ויצאו את חמשת המלכים מהמערה: ויקרא יהושע אל כל
ישראל ויאמר אל קציני המלחמה שימו את רגלכם על צווארי
המלכים האלה ואל תדאוואל רתערו: ויעשו כן כל קציני
המלחמה וישמו איש רגלו על צוארי המלכים האלה ויאמר יהושע
בכה יעשה לכל אויביכם: ויצו יהושע אחריכך ויהרגו את המלכים
וישליכו אותם אל המערה וישמו אבנים גדולות אל פי המערה:
וילך יהושע אחרי כן וכל העם אשר אתו אל מקדה ביום ההוא ויבה
אותה לפי חרב: ויחרם את הנפשוואת כל אשר בה רעש לוח
למלכה ולעמה כאשר עשה לירחו: ויעבור משם אל לבנה וילחם

בה

ספר יהושע

בהיותנה ייבדו: וכה יהושע לפי חרבואת כל הנפש אשר בה
ויעש להולמלכה כאשר עשה לעיר יריחו: ומשם עבר לכיש
להלחם בה יעל הוונם סדך נזר לעזוד את אנשי כיש ויכה יהושע
נאת עמו עד בלתי השאיר לושריד: וילכוד יהושע את לכישואת
כל עמהויעש לה ככל אשר עשה ללכנה: ועבור יהושע משם
עגלונה וילכדה גם הוא ויך אותהואת כל עמה לפי הרב: ומשם
עבר חבורנה וילחם בה וילכדה ויחרב אותה: וישב משם סוכל ישראל
עמו רבדה וילחם בה ויכה אותה לפי חרב: ויחרם את כני הנפש
אשר בה לאה שאיר שריד ויעש להולמלכה כאשר עש ליריחו:
ויכה יהושע את כל מלכי האמורי אשר כקדש ברנע ועד עזה וילכוד
את ארצם פעם אחת כני ינלחם לישראל: וישב יהושע וכל ישראל
עמו אל המחנה הגלגלה: בעת ההיא כשמוע יבין מן חצור את
כל אשר עשה יהושע לכל מלכי האמורי: וישלח יבין אל יובב
מלך מדון ואל לבן מלך שמרון ואל יפעיל מלך אכשף ואל כל
מלכי האמורי לאמר: בואו מהרה אלינו ועזרונו ונכה את בני
ישראל טרם יבואו עלינו ויעשו לנו כאשר עשו ליתר מלכי האמורי:
וישמעו כל המלכים האלה אל דברי יובב מלך חצור ויצאו הסוכל
מחניהם שבע עשרה מלכים ועמם עסרב כהול אשר על שפת הים
וסוס ורכב רב מאד אשר אין להם מספר: ויבאו ויחננו יחד על
מימרום ויעדו להלחם עם ישראל: ויאמר אל יהושע אל תירא
מרהם כי בעת מחר אתן את כלם חללים לפניכם את סוסיהם תעקד
ואת מרכבותיהם תשרוף באש: ויבאו יהושע וכל אנשי המחמה
עליהם פתאום ויכו בהם ויפלו בידם ויתנם ייבד בני ישראל: וירדפו
בני ישראל את כל המלכים האלה ואת מחניהם ויכוסם ויכרתם עד
בלתי השאיר להם שריד ויעש להם יהושע כאשר דבר אליו:
וישב יהושע בעת ההיא אל חצור ויכה בחרב: ואת הנפש אשר בה
החרים וישרפה באש: ועבור יהושע מחצור אל שמרון ויכר
ויחרם

ספר יהושע

קני

וחרם אותה: ומשם עבר אל אכשף ויעש לה כאשר עשה לשמרן:
 ויעבוד משם אל עדולם ויך את כל העם אשר ברח ויעש לעדולם
 באשר עשה לאכשף ולשמרון: ויעבוד משם אל כל ערי המלכים
 אשר הכה ויכה את כל העם אשר נשאר בהן ויחרם אתהן: אך
 שללם ובהמתם בזו להם בני ישראל וכל האדם הזכר לא החיו כל
 נשמה: כאשר צוה יי את משה בן עשה יהושע וכל ישראל לא
 הפילו דבר: ויביהושע ובני ישראל את כל ארץ הכנעני כאשר
 צוה יי להם ויהרגו את כל מלכיהם שלשים ואחד מלכים ויקחו בני
 ישראל את כל ארצם: מלבד ממלכות סיחון ועוג אשר בעבר
 הירדן אשר הכה משה גם הם ערים רבים ויתנם משה לראובני ולגדי
 ולחצי שבט המנשי: ויהושע הכה את כל המלכים אשר מעבר הירדן
 ימה ויתנם לנחלה לתשעת המטות וחצי המטה: חמש שנים עשה
 יהושע את כל המלכים האלה מלחמה ויתן את עדיהם לישראל
 והארץ שקטה מהמלחמה בכל ערי האמור והכנענים: בעת ההיא
 בשנת חמש שנים לעבור בני ישראל את הירדן אחרי אשר שקטו בני
 ישראל ממלחמתם את הכנעני: ויקומו בעת ההיא מלחמות גדולות
 חזקות ועצומות בין ארום ובין בני כתיים וילחמו בני כתיים את ארום:
 ויצא אביאנום מלך כתימה בשנה ההיא היא שנת שלשים ואחרת
 למלכו ויד חזקה עמו מנבורי בני כתיים וילך שעירה ולהלחם את בני
 עשו: וישמע הדרד מלך ארום את שומעו ויצא לקראתו בעם כבד
 וביד חזקה ויערוך אתו מלחמה בשדה ארום: ותגבר יד כתיים על
 בני עשו ויהרגו בני כתיים מבני עשו שנים: ועשרים אלף וינוסו כל בני
 עשו לפניהם: וירדפו אחריהם בני כתיים וידביקו את הדרד מלך ארום
 רץ לפניהם ויתפשוהו חי ויביאו אותו אל אביאנום מלך כתיים: ויצו
 אביאנום ויהרגוהו וימת הדרד מלך ארום בשנת ארבעים ושמונה
 שנה למלכו: וירדפו עוד בני כתיים את ארום ויכו בהם ככה רבה
 ויכנע ארום לפני בני כתיים: וימשלו בני כתיים על ארום ויהי ארום

ספר יהושע

תחת יד בני כתים ויהיו לממלכה אחת מהיום ההוא והוא: ולא
יספו עוד לשאת ראשם מימים ההם ותהי ממלכתם אחת עם בני
כתים: וישם אביאנוס נציבים באדום ויהיו כל בני אדום עבדים למס
עובד לאביאנוס ויפן אביאנוס וישב אל ארצו כרתים מה ויהי בשוכו
ויחדש את מלכותו ויבין לו היכל גדול ועצום למושב המלוכה
וימלוך לבטח על בני כתים ועל אדום: כימים ההם באשר הורישו
בני ישראל את כל הכנעני והאמורי ויהושע זקן בא בימים: ויאמרו
אל יהושע אתה זקנת באת בימים והארץ נשאר הרבה מאד
לרשתה: ועתה חלק את כל הארץ בנחלה לתשעת השבטים
וחצי שבט המנשי: ויקם יהושע ויעש כאשר דבר אליו ויחלק את
כל הארץ לשבטי ישראל ירושה במחלקותם: רק לשבט הלוי לא
נתן נחלה אשוי הוא נחלתו כאשר דבר יי ביד משה לו: ויהן יהושע
את הר חברון לכלב בן יפונה שכנס אחד על אחיו כאשר דבר יי ביד
משה: על כן היתה חברון לכלב בן יפונה ולבניה לנחלה עד היום
הזה: ויחלק יהושע את כל הארץ בגורל לכל ישראל לנחלה כאשר
צוה יי אותה: ויתנו בני ישראל מנחלתם ללויים ערים לשבת ומגרישים
למקניהם ולקניניה: כאשר צוה יי את משה בן עשו בני ישראל ויחלקו
את הארץ בגורל בין רב למעט: וילכו לנחול את הארץ לגבולותיהם
ויתנו בני ישראל נחלה ליהושע בן נון בתוכם: על פי נתנו לו את
העיר אשר שא את תמנת סרח בהר אפרים ויבנה את העיר וישבה:
אלה הנחלות אשר נחלו אלעזר הכהן ויהושע בן נון וראשי אבות
המטות לבני ישראל בגורל בשילה לפני פתח אהל מועד ויכלו
מחלק את הארץ: ויהן יי לישראל את כל הארץ וירשו אותה כאשר
דבר יי להם וכאשר נשבע יי לאבותיהם: וינה יי לבני ישראל מסביב
מכל אויביהם ולא עמד בפניהם איש ויהן יי את כל אויביהם בידם:
ולא נפל דבר אחד מכל הטוב אשר דבר יי אל בני ישראל הכל הקים
יי: ויקרא יהושע אל כל בני ישראל ויברכם ויצום לעבוד את יי וישלחם

אחריו

אחריכן וידכו איש לעירו ואיש לנחלתו: ויעבדו בני ישראל את יי כל
זמיהושע ויהי הניח להם מסביב וישבו בעריהם לבטח: ויהי בימים
ההם וימת אביאנוס מלך כקים בשנת שלשים ושמונה שנה למלכו
היא השנה השביעית למלכו על אדום: ויקברו אותו כהיכלו אשר
בנה לו וימלוך תחתיו לטינוס חמשים שנה: ויהי במלכו ויוצא צבא
וילך וילחם ^ל יושבי ברנטיא ובמניא בני אלישה בן יון ויגבר
עליהם וישמע למס עובד: או שמע כי פשע אדום מתחת יד בני
כתים וילך אליהם לטינוס ויך בהם ויכניעם וישבם תחת יד בני כתים
ויהי אדום לממלכה אחת את בני כתים כל הימים: ימים רבים אין
מלך באדום ותהי כל ממלכתם את בני כתים ואת מלכיהם: ויהי
בשנת עשרים ושש שנה לעבוד בני ישראל את הירדן היא שנת ששים
ושש שנים לצאת בני ישראל ממצרים: ויהושע בן נון זקן בא בימים
בן מאה ושמונה שנה היה בימים ההם: ויקרא יהושע לכל ישראל
לזקניו ולשופטיו ולשוטרי אחרי אשר הניח יי כל ישראל מאוביה
מסביב ויאמר יהושע אל זקני ישראל ואל שופטיו הנה אנכי זקנתי
באתי בימים ואתם ראתם את אשר עשה יי לכל הגוים אשר הודיש
מפניכם כיי הוא הנלחם לכם: ועתה חזקו מאד לשמור ולעשות
את כל דברי תורת משה לבלתי סור ממנה ימין ושאל: ולבלתי
בוא בני האלה אשר נשאר בארץ ובשם אלהיהם לא תזכרו:
כי אם ביי אלהיכם הדבקו כאשר עשיתם עד היום הזה: ויצו יהושע
את בני ישראל מאד לעבוד את יי כל ימיהם: ויאמרו כל ישראל את
יי אלהינו נעבוד כל ימינו אנחנו ובנינו ובנינו וזרענו עד עולם:
ויכרות יהושע ברית את העם ביום ההוא וישלח את בני ישראל
וילכו איש לנחלתו ולעירו: ויהי בימים ההם בשבת בני ישראל
בעריהם לבטח ויקברו את ארונות מטות אבותיהם אשר הניחו
ממצרים איש בנחלת בניו: את שנים עשר בני יעקב קברו בני ישראל
איש באחוות בניו: ואלה שמות הערים אשר קברו בהם את שנים

עשר בני יעקב אשר העלו בני ישראל במצרים ויקברו את ראובן
 וזאת גר בעבר הירדן בהר שישא אשר נתן להם משה לבניהם וזאת
 שמעון ולוי קברו בעיר מנדא אשר נרחנה לבני שמעון ויהי מנרש
 העיר לבני לוי וזאת יהודה קברו בעיר בבאי גר בית לחם וזאת
 עצמאת יששכר וזבולון קברו אותם בצידון בחלק אשר נפל לבניהם
 וזן נקבר בעיר בניו באשתאול ואת נפתליו אשר קברו אותם
 בקדשנפתליו איש איש במקומו אשר נתן לבניו ואת עצמות יוסף
 קברו בשכם בחלקת השדה אשר קנה יעקב מאת חמור והיו לבני
 יוסף לנחלה ואת בנימן קברו בירושלם נגד היבוס אשר נתן לבני
 בנימן איש בעיר בניו קברו בני ישראל את אבותם ויהי מקץ
 שנתים ימים וימת יהושע בן נון בן מאה ועשר שנים והימים אשר
 שצט יהושע את ישראל עשרים שנה ושמונה שנים ויעבוד ישראל
 את ימי חיו ויתר דברי יהושע ומלחמותיו ובכנעני וכל תוכחותיו
 אשר הוביח את ישראל ואשר צום ושמות הערים אשר ירשו בני
 ישראל בימיו הנם כתיבים על ספר דברי יהושע אל בני ישראל ועל
 ספר מלחמות אשר כתב משה ויהושע ובני ישראל ויקברו בני
 ישראל את יהושע בנבול נחלתו בתמנת סרח אשר נתן לו בדרך
 אפרים ואלעזר בן אהרן מת בימי שהם ויקברו אותו בנבערת
 פנחס בנו אשר נתן לו בחר אפרים

ספר שופטים

בעת ההיא אחרי מית יהושע ועוד בני הכנעני עודם בארץ
 ויאמרו כל ישראל להורישם וישאלו בני ישראל ביי לאמר
 מי יעלה לנו אל הכנעני בתחלה להלחם בו ויאמר יי יהודה יעלה
 ויאמרו בני יהודה אל בני שמעון עלו אתנו כנורלנו ונלחמה בכנעני
 והלכנו עם אנחנו עמכם כנורלכם וילכו בני שמעון את בני יהודה
 ויעלו בני יהודה וילחמו בכנעני ויהן יי ארת הכנעני ביד בני יהודה
 ויב...

ויהי כבוק עשרת אלפים איש וילחמו את אדוני בוק בבוק ויגמ
לכבדם וירדפו אחריהם ויהיו ויקחוהו ויקצו את בהמותיהם
ויגלו ויאמר אדוני בוק שבעים מלכים מקוצנים בהמות יד הם
ויגמ' וימלקטים החת שולחני כאשר עשית'כן שלבלי אלה כס
ויביאוהו וירושלם וימת שם וילכו בני שמעון את בני יהודה ויכו את
הבנעני לפי חרב ויהיו את בני יהודה וירשו את ההר ויעלו בני
יוסף גם הם בית אל היאלו וייעמם וירגלו בני יוסף ארץ ביתאל
ויראו השומרים איש ויצא מן העיר ויתפשוהו ויאמרו לו הוראנו
את מביא העיר ועשינו עמך חסד ויראם האיש והוא את כבוד
העיר ויבואו בני יוסף ויכו את העיר לפי חרב ואת האיש ואת
משפחתו שלחו וילך אל החת סוויבן עיר ויקרא שמה לזו וישבו
כל ישראל בעריהם ויעבדו בני ישראל את ייכל ימי יהושע וכל ימי
הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע אשר ראו את מעשהו
הגדול אשר עשה לישראל וישפטו הזקנים את ישראל אחריות
יהושע שבע עשרה שנה וילחמו כל הזקנים גם הם את מלחמות
ישראל בבנעני וירשו את הבנעני מפני בני ישראל וישבו ישראל
בארצם ויקם את כל הדבר אשר דבר לאברהם ליצחק וליעקב
ואת כל השבועה אשר נשבע לתת להם ויבניהם את ארץ הבנעני
ויחזו לבני ישראל את כל ארץ כנען כאשר נשבע לאבותיהם וינח
להם מסכבי וישבו בני ישראל בכל עריהם לבטח
ברוך יי לעולם אמן ואמן הזקור אמץ לבכסבל המיחלים לוי

תם

אודה

ה' מאד בפני ובחוקך רבים ההיכנו כענ כנ חסד גמנניוה י ברכי נפשו
את ה' וכל קר י ית עם קדשו ימלא פי תהלתך ה' אלהים מי חמד ימי
ביתו אשר זכיתני לבא ער הלום לגלגל וכן הרפעת ספר הישר זה ערה יום הזה על
יד חים בער משולל וערום מכל כל בעיר אנכי וכבזה תולעת ולא חים מדוע מכאתי
חן בעי יך להכירני נבוח במגלח ספר כהוב ע' יירק כי חסדך גדול עלי טוב ה' לכל
יחברני על כל מעשיו • על כי חורך בעמים ה' ויטרך יחמדה כי טובה רסדך מחיים
ספתי יסגח • יפתח ויתקומ ויהעל ירהלל סך על כל ברכי וקהלה אמן ואמן •
נכח סלה ועד :

לבר

זה ראיתי להזכיר לפני הקריח בספר הזה כי עם היו' סלא הבאתי בהנהות
כל העכניינים המובני מפסוקי התורה לפי דברי הכפר הזה רק מעט מזעיר
אחד מיני אף כאש עיניך רחמינה מסרי כי גם אתה חגיל ותסמח כי תמצא ותבין
גם כן כמה וכמה עניינים על א' כמה וכמה • אבל אם בעה אזכה עוד ובימי יצטרך
להרפסו סכית • אם מעט הם • אזי בעה אוסיפה לך כהנה וכהנה טובה כפולה
ומכופלת • ואני תפלה לאל חיי אף טוב וחסד ירפוני כל ימי חיי ושבתו בבית ה'
לאורך ימים לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו כאם מעתיד עפר ואפר
מתן הכעיר יוסף קטן :

הסכמת הרבנים יצו

בא לפנינו ח"י החכם השלם כמה"ר יוסף קטן כ"ו ואמר לנו אלהים הוא וודע וישראל הוא ידע כמה טרחות טרחתי וכמה הזכאות הזכאתי עד שהגיע לירי הספר המפורסר הלזה בעיר ליוורנו יעה מקום מושבי אשר שלחוני באוני עולם אנשי עם כאשר ספרתי בארובה בהקדמ' הספר הנז' ובכל זאת לא טקנתי ולא נחתתי עד שהבאתיו פה ויניכיהא יעה אל בית הדפוס בטלולא דגברא וג' הזכאה רבה ולא מן השם שיבא אחר ויכנס במחיתתי להפיג גבולי להרפישו פעם אחרת שלא ברשותי או ברשות בני במשך עשרה סנים וכראותינו כמה יגיעות יגע אדם הראשון החכם הנסגב הנל' עד שהביאו לאויר הדפוס לזכות את הרבים • לכן ברשות מעלת השמים אנו גוזרים נח"ט על כל בר ישראל אשר ירפיש הספר הלזה הנק' ספר הישר בכס זה או בשם אחר בלשון זה או בלשון אחר כולו או מקצתו או שיטפל בהדפסתו באיזה אופן שבעולם בעיר הזאת או בעיר אחרת במשך זמן עשרה סנים רשפות מתחילת מיום התחלת הדפסתו פה ויניכיהא אם לא ברשות החכם הנל' או ברשות איזה מבניו נשומע לנו ישכון בנוח ושאלן • והיה עלהו רענן • וכל אשר יעשה יכלית • וכל מאתנו פה ויניכיהא יעה יב לתמוז שנת הספ"ה לזכרה •

טוב וזכון לעשות ככתוב עליון • והכני מסכי לזכרון ולפני ה' לרצון יצחק גרמון •

גם אני מסכים לכל הכתוב כי נכון הדבר בעיני אלהים ואדם באם הכעיר יוסף סאמיגה •

ככה יעשה לאיש באם נעצב ובעיר יהוד' ארביה ממורוכה •

גם אני מסכי בגזירת הרבני יצו שמעיה בכמה"ר משה די מירוכה ז"לה •

מסכים בכל שמחה לזכרון •

שמחאל מסעוד • מסכים בכל מחמיה סרוואל •

ליב לוכיגו • מסכים בכל מסה מררי •

ותהי הסלמתו יוסה יא לחרט אב ופי כי חג' ה' לנו שנת ספ"ה ברורה לפי •

C O P I A

GLi Eccellentissimi Signori Capi dell' Eccelso Conf. di X. infra scritti, hauuta fede dalli Signori Reformatori del Studio di Padoua, per relatione à loro fatta dalli due à questo deputati, cioè dal R. Padre Inquisitor, & dal Circ. Secretario del Senato Aluise Querini, che nel libro intitolato Libro Retto, non vi è cosa contraria alla Santa fede Catto. 1, Prencipi, ò buoni costumi, & esser degno di stampa, concedono licentia, che possi esser stampato in questa, & nelle altre Città del Serenis. Dominio, con licenza de publici Rappresentanti. Douendosi nel resto obseruar le parti in materia di Stampe.

Datum die 12. Iulij 1615.

D. Piero Lion
D. Marco Giustignan } Capi dell' Eccelso Conf. di X.
D. Antonio Nauagier }

Marc' Antonio Garzoni
Nod. Ducal.

1625. adi 18. Luglio.

Regist. nel Magistrato Eccellentif. contra la Biafema.

Gio. Donini Sec.